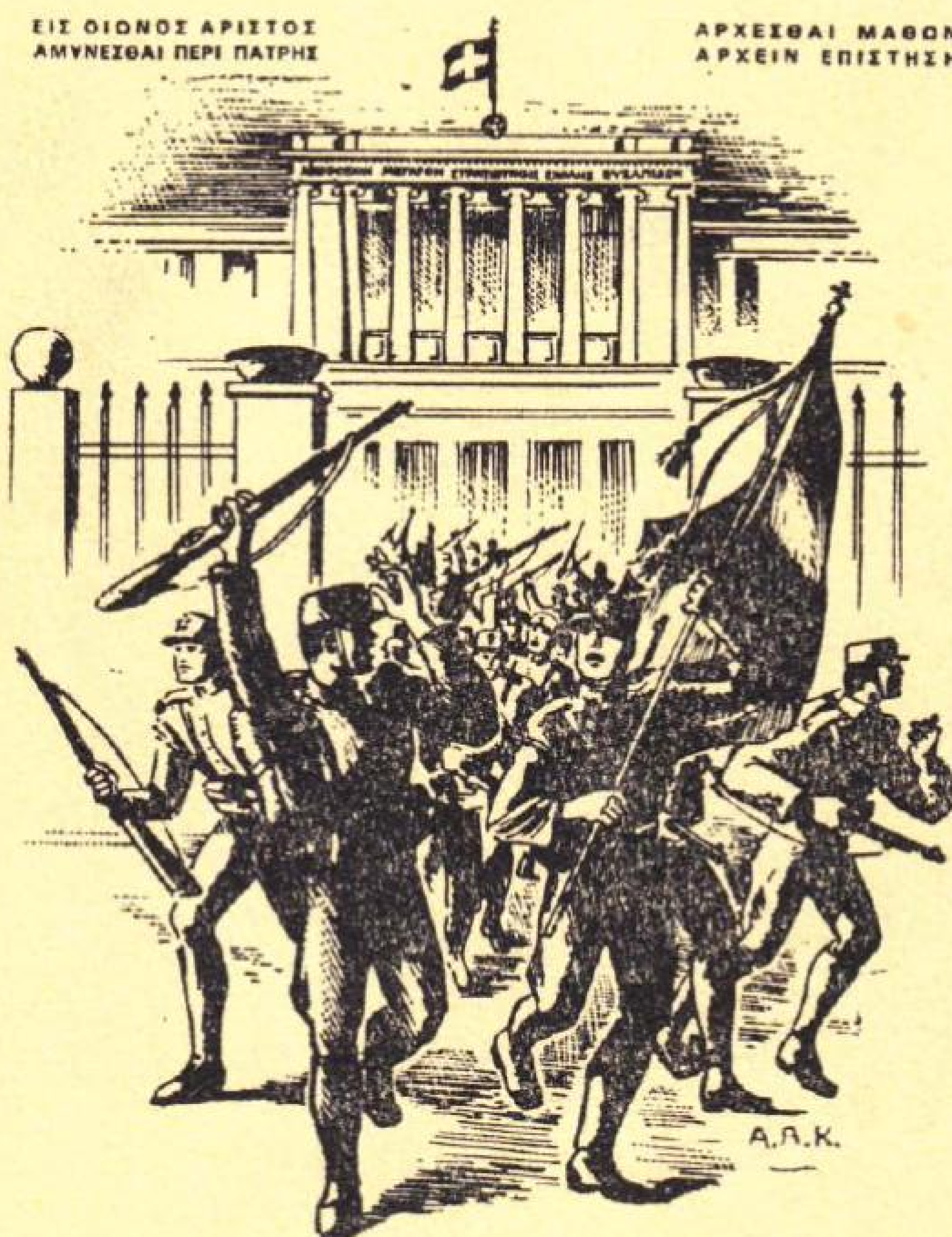
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ ΙΩ. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΥ
ΕΠΙΤΙΜΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ Γ.Ε.Σ. - ΠΡΕΣΒΕΩΣ

Η ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΟΛΙΓΩΝ

«Ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε,
ἐλευθεροῦτε πατρίδα,
ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας,
γυναῖκας,
θεῶν τε πατρῴων ἕδη,
θήκας τε προγόνων·
νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών.»

Αἰσχύλου, «Πέρσαι» στ. 402

Η ΕΞΟΡΜΗΣΙΣ ΤΩΝ ΝΕΟΣΣΩΝ, ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ
ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΚΤΗΤΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ, 22 ΜΑΪΟΥ 1971

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

«Παναγία Παρθένε, Ὑπέρμαχε τοῦ Γένους Στρατηγέ, δὲν ἀντέχει ὁ λαὸς Σου στὴν σκλαβιά. Ὑψώνει λοιπὸν μὲ τὰ ταπεινά μου χέρια ἐμπρός Σου τὴν σημαία τῆς Ἐπαναστάσεως. Θέτει Σὲ Ἀρχιστράτηγον καὶ ὁρκίζεται ἐμπρός Σου ὅρκον ἱερόν: Ἐ λ ε υ θ ε ρ ί α ἢ θ ά ν α τ ο ς»....

Ο ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελίς	69	στίχος	29	ἀντί	«Βικεντίου»	εἰς τὸ ὀρθὸν «Βενεδίκτου».
»	76	»	19	»	«Καὶ τοῦτο πρὶν ἢ κοινοποιηθῇ»	εἰς τὸ ὀρθὸν «Ὅμως εἰς τὸν κάθε πολεμιστὴ ἔπρεπε νὰ μένῃ ἀλησμόνητη ἢ ἄνευ ....».
»	93	»	44	»	«ἀκαταπότητον»	εἰς τὸ ὀρθὸν «ἀκαταπόνητον».
»	136	»	35	»	« I »	» » » « IV ».
»	136	»	45	»	«Σορόκος Ι.»	» » » «Δημόπουλος Π,. Διοικητὴς Συνεργείων».
»	137	»	44	»	«28»	» » » «321».
»	143	»	32	»	« II »	» » » « III ».
»	150	»	11	»	«Κλαδᾶν»	» » » «Κλάδον».
»	160	»	29	»	«διετελάσατε»	» » » «διετελέσατε».
»	254	»	28	»	«Δερδεμάζης»	» » » «Δερδεμέζης».
»	257	»	8	»	«τέσσερειç»	» » » «τέσσαρες».

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

1) «Στρατιωτικὰ Πνευματικὰ Θέματα» .... Ἀθῆναι 1953
2) «Σαράντα Χρόνια Στρατιώτης τῆς Ἑλλάδος». (Δίτομον) » 1960
3) «Ἡ Μάχη τῶν Ἀθηνῶν» .... » 1969
4) «Ὁ Γράμμος» .... » 1970
5) «Ἡ μάχη τῶν Ὀλίγων». (εἰδικὸν τιμητικὸν φυλλάδιον.. » 1971
6) «Ὑπερεκατὸν ἐπίκαιρα ἄρθρα - μελέται», δημοσιευθεῖσαι εἰς τὸ περιοδικὸν «Γενικὴ Στρατιωτικὴ Ἐπιθεώρησις», τὸν ἡμερήσιον καὶ περιοδικὸν τύπον τῶν Ἀθηνῶν

«Ἅπαντα τ' ἀνωτέρω ἀποτελοῦν πνευματικὴν προσφορὰν πρὸς τοὺς Μαχητὰς τῶν Γενεῶν 1940-1953. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν οἰκονομικῆς ὠφελείας οὔτε δραχμὴν δὲν προσεπόρισαν εἰς τὸν συγγραφέα καὶ τοὺς ἐπιτελεῖς–συνεργάτας του».

Η ΕΞΟΡΜΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΕΤΩΝ

..καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

1967

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ 21ΗΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 21

Ἑορτάζοντες τὴν ἐπέτειον τῆς Ἐθνεγερσίας στρέφομεν εὐγνώμονα τὸν νοῦν πρὸς τοὺς ἡρωϊκοὺς μαχητὰς τοῦ μακροῦ, ἀνίσου καὶ σκληροῦ ἀγῶνος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀνεδύθη ἐκ νέου τὸ Ἔθνος μας ἐλεύθερον. Αἱ μεγάλαι θυσίαι των ἀπέκτησαν κοσμοϊστορικὴν σημασίαν. Διότι δὲν ἐχάρισαν μόνον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν τὴν Ἐλευθερίαν της: Ἐδίδαξαν εἰς τοὺς ἄλλους λαούς, οἱ ὁποῖοι ἐστέναζον ὑπὸ δουλείαν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλη ὁδὸς πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν, ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῆς αὐταπαρνήσεως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

«Ἐγὼ 'μαι κεῖνο τὸ πουλὶ
ποὺ τὴ φωτιὰ σιμώνω,
καίγομαι στάχτη γίνομαι,
καὶ πάλιν ξανανοιώνω»

«Ἐρωτόκριτος»: Βιτσένζου Κορνάρου

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΦΟΙΝΙΚΟΣ

Ὁ Φοίνιξ ἦτο ἱερὸ ὄρνεο τῶν Ἀρχαίων Αἰγυπτίων, μεγάλο περίπου, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, σὰν τὸν ἀητό, μὲ πτέρωμα κόκκινο καὶ χρυσό.

Κάθε 500 χρόνια ἐρχόταν ἀπὸ τὴν Ἀραβία στὴν Ἡλιούπολι τῆς Αἰγύπτου, φέροντας μαζί του τὴν σορὸ τοῦ πατέρα του, τὴν ὁποία ἐνταφίαζε στὸ ἱερὸ τοῦ Ἡλίου.

Κατὰ τὸν Πλίνιο, ἕνας καὶ μόνος Φοίνιξ ζῆ στὸν κόσμο. Ὅταν γερνάει καὶ αἰσθανθεῖ ὅτι πλησιάζει τὸ τέλος του, φτιάχνει μιὰ ξύλινη φωλιὰ ἀπὸ τὰ κλαδιὰ ἀρωματικῶν φυτῶν καὶ καθὼς αὐτὴ παίρνει φωτιὰ ἀπὸ τὶς ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου καίγεται κι' αὐτὸς μαζί της. Ἀπὸ τὴν τέφρα τῶν ὀστῶν καὶ τοῦ μυελοῦ του, γεννιέται ἕνα σκουλῆκι ποὺ μεταμορφώνεται σὲ Φοίνικα.

Ὁ Χριστιανισμὸς χρησιμοποίησε τὸν Φοίνικα σὰν σύμβολο τοῦ δόγματος τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. Σὰν σύμβολο ἀκόμα τοῦ ἀναγεννωμένου ἀπὸ τὴν τέφρα του Ἑλληνικοῦ Κράτους, χρησιμοποιήθηκε ἀπὸ τὴν Φιλικὴ Ἑταιρεία καὶ τὸν Α. Ὑψηλάντη στὴ σημαία ποὺ ὕψωσε τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1821 στὴ Μονὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν στὸ Ἰάσιο.

Ὁ πρῶτος Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, Ἰωάννης Καποδίστριας, ἐθέσπισε τὸν Φοίνικα σὰν ἐπίσημο ἔμβλημα τοῦ Κράτους καὶ ἐτίθετο στὰ νομίσματα, στὶς ἐπίσημες σφραγῖδες.

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ

Παιδί, τὸ περιβόλι μου ποὺ θὰ κληρονομήσης,
ὅπως τὸ βρῆς κι' ὅπως τὸ δῆς νὰ μὴν τὸ παρατήσης.
Σκάψε το ἀκόμα πιὸ βαθιὰ καὶ φράξε το πιὸ στέρεα
καὶ πλούτισε τὴ χώρα του καὶ πλάτηνε τὴ γῆ του
καὶ νὰ τοῦ φέρνης τὸ νερὸ τὸ ἁγνὸ τῆς βρυσομάνας,
κι' ἀκλάδευτο ὅπου μπλέκεται νὰ τὸ βεργολογήσης,
κι' ἂν ἀγαπᾶς τ' ἀνθρώπινα κι' ὅσα ἄρρωστα δὲν εἶναι,
ρίξε ἁγιασμὸ καὶ ξόρκισε τὰ ξωτικὰ νὰ φύγουν,
καὶ τὴ ζωντάνια σπεῖρε του μ' ὅσα γερὰ δροσάτα.
Γίνε ὀργοτόμος, φυτευτής, διαφαντευτής.
....

«ΒΩΜΟΙ» — *Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ*

ΜΕΡΙΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

«Τὰ πάντα ἀποκαλύπτονται εἰς τὰ τέλη τῆς ἡμέρας. Καὶ θὰ ἀποκαλυφθοῦν ἀκόμη περισσότερον ὅταν ὅλαι αἱ ἡμέραι τελειώσουν».

***

«Ἡ θαυμαστὴ ἐργασία ἐν πολέμῳ ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τοὺς ὀλίγους μὲ ὑψηλὸν φρόνημα ἄνδρας οἵτινες κινοῦσι κατὰ ἀριστοτεχνικὸν τρόπον τὰς μυριάδας τῶν μαχητῶν».

***

«Αἱ κριτικαὶ δὲν ἔχουν καμμίαν σημασίαν. Ἂς ἐκτεθοῦν τὰ γεγονότα ὡς ἔχουν καὶ οἱ ἄνθρωποι θὰ κρίνουν μόνοι των».

Τσώρτσιλ

***

«Κομμουνισμὸς καὶ δυστυχία. Δύο συμφοραὶ τῶν ὁποίων εἶναι δύσκολον νὰ εἴπῃ τις ἕως ποῦ ἡ μία καὶ ποία ἀπὸ τὰς δύο εἶναι συνέπεια τῆς ἄλλης».

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ, ἡ ὁποία μὲ τὸ πύρινον πνεῦμα της ἐφλόγισε τὰς ψυχὰς τῶν νεοσσῶν Εὐελπίδων (τάξις 1943), οἱ ὁποῖοι ἀψηφήσαντες τὰς ἐπιθέσεις τοῦ κατακτητοῦ ἀνεπέτασαν τὴν Σημαίαν των καὶ ἐξώρμησαν πρὸς τὸ Κρητικὸν πεδίον μάχης καὶ ἐκεῖθεν εἰς Μ. Ἀνατολήν, σημειώσαντες οὕτω πρῶτοι τὴν ἀντεπίθεσιν κατὰ τοῦ κατακτητοῦ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΣΥΖΥΓΟΝ ΚΑΙ ΜΗΤΕΡΑ, ἡ ὁποία ὑπερβαίνουσα τήν, ἀπὸ γῆς ἐλευθέρας καὶ ἀσφαλοῦς, παραγγελίαν τῶν Σπαρτιατίδων «ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τᾶς», ἀπέστελλε τὸν σύζυγον ἢ υἱὸν πρὸς τὸ πεδίον μάχης τονίζουσα, ἀπὸ γῆς κατακτηθείσης καὶ ἐντὸς τρομακτικῆς ἀτμοσφαίρας, μὲ τὴν ἀθάνατον ἐντολήν. «Πήγαινε καὶ μὴ μὲ σκέπτεσαι. Σκέψου τὴν πατρίδα μας. Γιὰ τὰ παιδιά μας θὰ φροντίσω ἐγώ»!

ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΩΤΕΙΝΗΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙΖΟΥΣΑΝ ΜΝΗΜΗΝ ἐκείνων ποὺ ἔδωσαν τὴν ζωήν των ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄναψαν καὶ πάλιν τὰ φῶτα τῆς πορείας τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν Βυζαντινῶν, μέχρι τῶν Ἰνδιῶν, τῆς Τύνιδος, τοῦ Ρουβίκωνος καὶ τῆς μακρυνῆς Κορέας. Καὶ εἰς τὴν δόξαν ἐκείνων ποὺ ἀπὸ τοῦ 1941 καὶ μέχρι τοῦ 1967 ἐκράτησαν καὶ κρατοῦν Ὑψηλὰ καὶ Ἐθνικὰ νικηφόρον τὴν Γαλανόλευκον.

Θ. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Μάϊος 1970

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

«Τὸ Ἔθνος δὲν εἶναι μόνον ἕνας ἄνθρωπος, ἀλλὰ κάτι τὸ ἀπείρως μεγαλύτερον.

Εἶναι τὸ ἄθροισμα ὅλων τῶν ἀνθρώπων του, ὅλων τῶν γενεῶν ἡνωμένων εἰς κοινὴν προσπάθειαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐδάφους».

***

Ἐμποτισμένη, ἡ Ἐπανάστασις ἀπὸ ἐθελοντικῆς - ἐκ παιδικῆς σχεδὸν ἡλικίας Εὐελπίδων—ἀποστολῆς μὲ τὴν ἀνωτέρω ἀλήθειαν ἀνέστησε τὰς ἐπετείους τῶν φωτεινῶν σταθμῶν τῆς νικηφόρου τοῦ Ἔθνους πορείας ἀνὰ τοὺς αἰῶνας τῆς Ἱστορίας της καὶ ἀνέβασε διὰ τούτων τὴν ὑπεύθυνον τῶν νέων γενεὰν εἰς τὴν βάσιν ἐκείνων ἀπὸ τὴν ὁποίαν δύνανται οὗτοι ἄνετα νὰ μελετήσωσι καὶ νὰ ἀντιληφθῶσι τὸ μεγαλεῖον τῆς κληρονομίας καὶ διὰ τούτου τὴν ὑψηλὴν ἀποστολήν των νὰ τὴν διατηρήσουν ἀμείωτον καὶ νὰ τὴν παραδώσωσι εἰς τοὺς διαδόχους των.

Εἶναι ὁλοφάνερον πλέον ὅτι ἡ Ἐπανάστασις διὰ τῆς ἀναστάσεως τῶν ἐπετείων ἔκρουσε τὰς χορδὰς ὅλων τῶν ἁπανταχοῦ Ἑλλήνων ὥστε νὰ ἀποτελῶσι χορῳδίαν Ἐθνικῆς ἐξάρσεως καὶ μυσταγωγίας χωρὶς καμμίαν παραφωνίαν.

Τὸ χυθὲν εἰς τὴν πορείαν τῶν αἰώνων, ὑφ' ὅλων τῶν γενεῶν, Ἑλληνικὸν αἷμα εἶναι ἡ ἀκατάλυτος συνδετικὴ οὐσία.

Πιστεύων καὶ ἐγὼ τόσον εἰς τὴν ἐν ἐπικεφαλίδι διατυπωθεῖσαν ἀλήθειαν ὅσον καὶ εἰς τὴν τεραστίαν Ἐθνικὴν ὠφέλειαν ἐκ τῆς Ἐπαναστατικῆς δημιουργίας, τῆς χορῳδίας τῶν ἐπετείων, ἔθεσα εἰς τὴν διάθεσιν τῆς νεωτέρας γενεᾶς τὰ ἱστορήματα «Ἡ Μάχη τῶν Ἀθηνῶν» καὶ ὁ «Γράμμος», διότι ἀπὸ πρώτης σκοπιᾶς, ὡς Διοικητὴς Μεγάλων Μονάδων, εἶχον ἄμεσον προσωπικὴν ἀντίληψιν τῶν γεγονότων.

Ἐναπέμεινε ὡς χρέος μου νὰ ἱστορήσω τὴν «Μάχην τῶν Ὀλίγων» ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, μίαν ἡρωϊκὴν συνέχειαν τῆς κοινῆς προσπαθείας, ἡ ὁποία ἐδημιούργησε τὸ θαῦμα τῆς ἐπαναλήψεως τῆς πορείας τῶν Ἑλλήνων τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν Βυζαντινῶν χρόνων.

Παραδίδω καὶ ταύτην ὡς φόρον τιμῆς πρὸς τὴν μνήμην τῶν δημιουργῶν της καὶ ὡς συνεχὲς θύμημα πρὸς τοὺς κληρονόμους των, οἱ ὁποῖοι οὐδέποτε πρέπει νὰ λησμονήσουν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς κληρονομικῆς μεγάλης ἀποστολῆς των ὅτι :

«Οἱ νεκροὶ ἐδημιούργησαν τοὺς ζῶντας καὶ οἱ ζῶντες ὀφείλουν νὰ μείνουν πιστοὶ πρὸς τοὺς Νεκρούς».

«Δὲν ἔχω ἄλλο νὰ σᾶς πῶ,
μονάχα λόγο ἕνα,
μεθῦστε ἀπὸ τἀθάνατο
κρασὶ τοῦ Εἰκοσιένα»

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΠΙ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΕΤΕΙΩ ΤΟΥ 1821

ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ

ΤΙΜΗΤΙΚΑΙ - ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΙΔΕΑ ΚΑΙ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Ὁ ρόλος τῶν δύο Πρωτευουσῶν—τῆς Ἰσχύος καὶ τοῦ Πνεύματος εἰς τοὺς Ἱστορικοὺς Ἐθνικοὺς Σταθμούς :

1453 - 1821 — 1941 - 1967

Πρὶν ἢ ἀρχίσω τὴν νεωτέραν πολεμικὴν Ἱστορίαν τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος ἐκτὸς τῶν ὁρίων της, Ἱστορίαν τῶν νεωτέρων γενεῶν τὴν ὁποίαν ἐπέβαλε ἡ διδακτικὴ βαρεῖα κληρονομία «Περὶ Ἐλευθερίας», ποὺ τᾶφερε στὰ Μακεδονικὰ Βασίλεια καὶ στὰ Βυζαντινὰ Θέματα, ὀφείλω νὰ δώσω τὸ προβάδισμα Σ' ἐκείνους : Ἥρωας Πεσόντας, Πολιτικούς, Στρατιωτικοὺς καὶ Πνευματικοὺς Ἡγέτας, πρὸ τῶν ὁποίων ὅλον τὸ Γένος κλίνει εὐλαβῶς τὸ γόνυ, στὴν Ἐπέτειον τῆς ὁποίας ὁ Ἑορτασμός, ὡρίσθηκε γιὰ ἕνα ὁλόκληρο χρόνο—στὸ 1821— διὰ τὸ Ἀκατόρθωτον Κατόρθωμα νὰ ἐλευθερώσουν μιὰ γωνιὰ τοῦ Ἔθνους, δίδοντάς την στοὺς ἀπογόνους των ὡς βάσιν ἐξορμήσεως, γιὰ νὰ προσθέσουν σ' αὐτὴ καὶ ἄλλα Ἐθνικὰ κομμάτια, μὲ τὴν δική τους ἀξία, μὲ τὸ δικό τους αἷμα.

Καὶ δὲν διεψεύσθησαν. Ἀπὸ τοῦ εὐλογημένου 1821 μέχρι τοῦ 1941 μὲ Ἀνατάσεις καὶ Σταυροὺς οἱ ἀγῶνες τῶν κληρονόμων – γενεῶν ἔφεραν τὸ Ἔθνος εἰς τὰ σημερινά του ὁρόσημα.

Γράφεται, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ὅτι ἡ «Μεγάλη Ἰδέα ἦτο ἐκείνη ποὺ ἐκυριάρχησε στὸν νοῦν τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ, κατὰ τὴν ἐξέγερσίν του καὶ ἐπὶ 400 χρόνια». «Ἡ ἀνάστασις τοῦ Μαρμαρωμένου Βασιλιᾶ καὶ ἡ ἀναβίωσις τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας». Καὶ τὴν συνώψισε ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους Ἀγωνιστάς— παρὰ τὰ μεγάλα του ἐλαττώματα— ὁ Κωλέττης κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἀγόρευσίν του τῆς 3ης Σεπτ. τοῦ 1843 : «Ὅτι ἐκυριάρχει στὴ συνείδησι τοῦ Ὑποδούλου Ἔθνους ἡ «Μεγάλη Ἰδέα». Οἱ ἀγωνισταὶ τοῦ 1821 διὰ Πατρίδα ἐγνώριζον τὴν Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορίαν».

Ἕνας ἄλλος μεγάλος Ἀρχηγὸς τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ Γένους, ὁ Ἀρχιστράτηγος Κολοκοτρώνης, κατ' ἄλλον τρόπον παρουσίασε τὴν «Μεγάλην Ἰδέαν» μὲ τὰς φράσεις «ὁ Βασιλεύς μας Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος,

ἐσκοτώθη. Καμμιὰ συνθήκη δὲν ἔκαμε. Ἡ φρουρά του ἔχει πάντοτε μὲ τοὺς Τούρκους παντοτινὸν πόλεμον καὶ δύο του φρούρια ἦσαν πάντοτε ἀνυπότακτα. Φρουρά του οἱ Ἀρματολοὶ καὶ Κλέφτες καὶ τὰ δύο φρούριά του ἡ Μάνη καὶ τὸ Σούλι καὶ μαζί τους ὅλα τὰ βουνά».

Ἐκυριάρχει πράγματι εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ὑποδούλου Γένους ἡ λεγομένη Μεγάλη Ἰδέα» ἢ αὐτὴ ἦτο κτῆμα μόνον τῶν Πνευματικῶν Ἡγητόρων τούτου;

Γεννημένος ὑπὸ τὸν ἀφόρητον Τουρκικὸν ζυγόν, στὴν Πρέβεζα τῆς Ἠπείρου, μέχρι τὰ 14 μου χρόνια (ὁπότε ξέφυγα στὴν Αἴγυπτο) εἴχαμε ὡς ὁδηγούς μας: Τὸ Εὐλογημένο ράσο καὶ τὸ Κρυφὸ Σχολειό: Κρυφὸ γιατὶ κρυφὰ μᾶς ἄνοιγαν τὴν ψυχή τους, γιὰ τὴν Ἐθνικὴ Πορεία οἱ σοφοί μας Διδάσκαλοι. Καὶ τὸ ράσο ποὺ τὸ βλέπαμε καὶ σὰν Ἐθνικὴ Σημαία, μᾶς κρατοῦσεν στὴν Πίστιν καὶ στὴν ἐλπίδα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Γένους μας. Ἀκούσαμε καὶ γιὰ τὸν Μαρμαρωμένο Βασιλιὰ καὶ τὴν Ἁγία Σοφία.

Μὰ θυμοῦμαι ζωντανά, ἀκόμη καὶ τώρα τί μᾶς ἐδίδασκε στὴ Β΄ τάξι τοῦ Γυμνασίου, ἕνας σοφώτατος ὁραματιστὴς Δάσκαλός μας. Ἀξίζει νὰ τὰ ἀναφέρω ἐδῶ ὡς ἐκπλήρωσιν τιμῆς καὶ μνημοσύνου γιὰ κείνους ποὺ θυσιάσθηκαν, γιὰ κείνους ποὺ μᾶς στερέωσαν στὴν Πίστι καὶ τὴν ἐλπίδα: «Ρασοφόρους-Διδασκάλους-Ἀγωνιστάς».

«Παιδιά μου. Τὸ Γένος μας κατὰ καιροὺς διέθετε δύο Πρωτευούσας. Ἡ μία ἦσαν αἱ Ἀθῆναι, ἡ πρωτεύουσα τοῦ Πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐκυριάρχησε σὲ πολλὰ Ἔθνη καὶ τὰ ὁδηγεῖ ἀκόμη καὶ τώρα. Καὶ ἡ ἄλλη τὸ Βυζάντιον, ἡ πρωτεύουσα τῆς ἰσχύος, στὴν ὁποίαν ἐνσωματώθηκε καὶ ἡ Πρώτη.

Τὸ 1453 περάσαμε στὴν δουλεία τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ, καὶ τὸ 1821 ἐπανεστάτησε τὸ Γένος γιὰ νὰ ἀποκτήση τὴν Ἐλευθερίαν του. Σ' ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια δὲν σταμάτησαν νὰ πιστεύουν καὶ νὰ μεταδίδεται ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ τὸ χρέος γιὰ νὰ πάρουν πάλιν ὅ,τι πάρθηκε μὲ τὴν Τουρκικὴ βία.

Πολλὲς φορὲς θὰ ἀκούσατε γιὰ τὴν «Μεγάλη Ἰδέα» μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν καὶ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν. Δηλαδὴ γιὰ τὴν ἀνάστασιν τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, τοῦ Μαρμαρωμένου Βασιλιᾶ καὶ τῆς Πόλης!

Ἡ «Μεγάλη Ἰδέα» δὲν εἶναι αὐτὴ παιδιά μου. Πολλοὶ κάμουν σύγχυσι.

Σᾶς εἶπα ὅτι τὸ Βυζάντιον, πρωτεύουσα Ἰσχύος εἶναι ὁ Γεωγραφικὸς χῶρος, ὁ ὁποῖος ἐξετείνετο στὰ ὅσα Σᾶς ἐδίδαξα μέχρι τώρα.

Αἱ Ἀθῆναι εἶναι πνεῦμα, χωρὶς τὸν καθωρισμένο γεωγραφικὸ χῶρο, τὸ γνωστὸ πάλιν, ποὺ σᾶς ἐδίδαξα.

Μεγάλη Ἰδέα εἶναι ὁ Ἑλληνισμός: Μὲ Βυζάντιον καὶ χωρὶς Βυζάντιον. Μὲ Ἀθήνας καὶ χωρὶς Ἀθήνας. Μὲ ἐλευθερία ἢ μὲ δουλεία. Μὲ στενὰ Ἐθνικὰ ὅρια ἢ μὲ μεγάλα.

Αὐτὸ μὴ τὸ λησμονήσετε ποτὲ καὶ ἐπάνω σ' Αὐτὴ τὴν Μεγάλη Ἰδέα, στὴν παρουσία τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὴν ζωντανὴ μὲ τὰς πνευματικάς του ἀκαταλύτους Δυνάμεις, ὁπουδήποτε καὶ ἂν εὑρεθῆτε, ὁπουδήποτε καὶ ἂν μπορεῖτε θὰ τὸν ἐνισχύετε, θὰ τὸν παρουσιάζετε.

Αἱ πρωτεύουσαι εἶναι περιωρισμέναι. Ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι παγκόσμιος. Θὰ τὸν εὕρῆτε καὶ στὰ πρόσωπα ἐκεῖνα ποὺ ζοῦν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ Ἔθνους καὶ στὰ Μεγάλα Πνευματικὰ Ἔπη!

Μεγάλο ἢ μικρὸ μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ Ἔθνος μας. Μὰ ὁ Ἑλληνισμὸς πάντοτε θἆναι μεγάλος. Αὐτὴ εἶναι ἡ «Μεγάλη Ἰδέα». Αὐτὴ εἶναι ἡ κληρονομία μας.

«Θυμηθῆτε με». Καὶ κατέληγε ψάλλοντας, τονίζοντας, κλαίων σχεδὸν καὶ μᾶς παρέσυρε ὅλους σ' ἕνα ἀνέβασμα ψυχῆς ποὺ ἡ ἀναπνοή μας ἦτο: Ἑλλάδα! Ἑλλάδα! Θεέ μου δῶσε μας τὴν Ἑλλάδα!!

Τὸν θυμήθηκα τὸν Σοφό μου Διδάσκαλο καὶ τοποθέτησα σ' αὐτὲς τὶς τιμητικὲς σελίδες τὴν διδασκαλία Του σὰν τιμὴ καὶ σὰν σεβασμὸ πρὸς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εἴτε μὲ τὸ αἷμα τους, εἴτε μὲ τὸ Πνεῦμα τους ἐνίσχυσαν ἀνὰ τὰ πέρατα τοῦ Κόσμου τὴν «Μεγάλην Ἰδέαν», τὴν παρουσίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Τὸ Βυζάντιον τὴν ἐζωντάνευε γεωγραφικῶς καὶ πολεμικῶς.

Καὶ ὅταν ἔσβησε πῆρε ξανὰ τὴν θέσιν της, τὴν σκυτάλη τῆς «Μεγάλης Ἰδέας», ἡ Πρωτεύουσα τοῦ Πνεύματος ἡ Ἀκρόπολις τοῦ Κόσμου διὰ τῶν Παρθενώνων της.

Καὶ ἀπὸ τοῦ 1941 καὶ μέχρι τοῦ 1953 Ἕλληνες Λαμπαδηφόροι τὴν μετέφεραν στὰ πέρατα τοῦ Κόσμου. Παρουσίασαν κατὰ τὸν ἰδεωδέστερον τρόπον, τὸν τρόπον τῆς αὐτοθυσίας, τὸν Ἑλληνισμόν!

Ἂν τὸ 1453 ὡς Βυζάντιον ἡ Πόλις παραμένει ὡς ἕνας ἄσβεστος φάρος μὲ τὴν Τουρκοκρατουμένη Μεγάλη Ἁγία Σοφία...

Ἂν τὸ 1821 εἶναι τὸ τρέξιμο τοῦ ὑποδούλου Γένους πρὸς τὴν φωνὴν τῶν μαρτύρων Ρασοφόρων «Δεῦτε λάβετε φῶς» ἀπὸ τὰ ὁλοκαυτώματά τους τοῦ Σουλίου— τοῦ Ἀρκαδίου—τοῦ Ζαλόγγου, τοῦ Ὀλύμπου, τῆς Μάνης, τῆς Ναούσης...

Τὸ 1941 εἶναι ἡ οὐρανομήκης κραυγὴ τῶν Ἑλλήνων: «Παρόντες οἱ Πανέλληνες» Κραυγὴ ποὺ μετεφέρετο ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τοῦ κόσμου καὶ ἀντεφωνεῖτο: Ἕλληνες!... Ἕλληνες!... ἀπὸ Εὐρώπης— ἀπὸ Ρωσίας— ἀπὸ Ἀμερικῆς— ἀπὸ Ἰαπωνίας, ἀπὸ Ἄπω Ἀνατολῆς Ἕλληνες... Ἕλληνες........καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς ὁπουδήποτε καὶ ἂν εὑρίσκετο κρατοῦσε ὑπερήφανα τὸν τόνον τῆς Ἀθηνῶν φωνῆς «Ὄχι».

Καὶ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1967 ἡ Ἐπανάστασις τὴν φωνὴν ταύτην, τὴν φωνὴν τῶν Ἀθηνῶν, τὴν φωνὴν τῶν Ἑλλήνων, μετέφερε καὶ ὁ Ἀρχηγὸς— Πρωθυπουργὸς ἐπανειλημμένως ἀπευθύνεται πρὸς τὸν ἁπανταχοῦ Ἑλληνισμόν. Καὶ εἶναι χαρακτηριστικὸς καὶ συγκινητικὸς ὁ τρόπος ἀνταποκρίσεως ὑπὸ τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον ἁπανταχοῦ Ἑλλήνων.

Μήπως εἶχε δίκαιον ὁ σοφὸς ὑπόδουλος δάσκαλός μου; «Παιδιά μου, Μεγάλη Ἰδέα εἶναι ὁ Ἑλληνισμός».

Αἰωνία ἡ μνήμη του. Αἰωνία καὶ φωτοβόλος ἂς εἶναι ἡ μνήμη τοῦ 1453 — τοῦ 1821— τοῦ 1941— τοῦ 1967.

«Ὦ Ἑλλάδα, Ἑλλάδα! γλυκεῖα μητέρα Ἀνθρώπων καὶ Θεῶν.
Καταδυναστευμένη πάντα καὶ πάντα νικήτρια!!...»

Βύρων

ΟΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ

Βύρων

Ὁ Ἐθνικὸς Ἀπόστολος

Δὲν εἶναι στὸ σκοπὸ τοῦ βιβλίου αὐτοῦ νὰ ἱστορήσῃ τὴν εὐεργετικὴ παρουσία τῶν Φιλελλήνων μαζὶ μὲ τὴν προσφορὰ αἵματος των, στὸν ἀγῶνα τῶν ἡμιθέων τοῦ 1821 γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ Γένους. Νὰ κάμῃ τὸ προσκλητήριον τῶν ἱερῶν ὀνομάτων των.

Ὅμως πιστεύω ὅτι δὲν μπορεῖ τίποτε νὰ γραφῇ, ἐπίκαιρα μὲ τὰς ἐπετείους τῶν 150 ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας ἐτῶν, χωρὶς μιὰ ξεχωριστὴ σελίδα γι' αὐτούς.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, ὡς σύνολον καὶ κατ' ἄτομον, δὲν λησμονεῖ τὴν ὀφειλομένην εὐγνωμοσύνην σ' ἐκείνους ποὺ κατὰ διαφόρους χρόνους στὴν ἱστορία του τὸν ἐβοήθησαν διὰ τὴν διατήρησιν ἢ ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας του.

Γράφοντας τώρα ἕνα μέρος τῆς ἱστορίας τῶν ἀγώνων μας ἀπὸ τοῦ 1940-1953, ἀπὸ μιὰ παρόρμησι εὐγνωμοσύνης πρὸς τὰ πρόσωπα ποὺ ἐβοήθησαν γιὰ τὴν ἀναστήλωσι τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων καὶ ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν σκέψι βαθυτάτου σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἐποποιΐα τοῦ 1821 δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ σταθῶ σὲ προσκύνημα τῶν Φιλελλήνων.

Στὴν ἐποποιΐα τῆς δικῆς μας γενιᾶς στὸ Δεύτερον Παγκόσμιο Πόλεμο, ἐγὼ συγκρατῶ μὲ ἀνάμνησι βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης τὴν τετράδα τοῦ Μεγάλου πολιτικοῦ Οὐΐνστων Τσῶρτσιλ καὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἡγετῶν Paget, Alexander, Montgomery, ποὺ ἐβοήθησαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὸν ἀγῶνα μας καὶ μέχρι τὴν οἰκονομικὴ τους δυνατότητα νὰ ἀνακτήσωμεν καὶ νὰ διατηρήσωμε τὴν ἐλευθερίαν μας.

Χωρὶς αὐτοὺς δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἀνάστασις τῶν Πολεμικῶν Σημαιῶν ἀπὸ τὰ ὑπέροχα κατάλοιπα ποὺ περιεσώθησαν ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴ καταιγίδα. Καὶ οὔτε Νίκη στὴ μάχη τῶν Ἀθηνῶν. Καὶ οὔτε συγκράτησις μέχρις ὅτου μᾶς ἔλθῃ ἡ βοήθεια τῆς Μεγάλης Ἀμερικῆς γιὰ τὴν τελικὴ συντριβὴ τῶν συμμοριτῶν.

Καὶ στὴν ἐπέτειον τῆς ἐποποιΐας τοῦ 1821 δὲν μποροῦμεν νὰ μὴν στρέψωμεν ἔντονα καὶ εὐγνώμονα τὴν σκέψιν μας πρὸς τοὺς Φιλέλληνας.

Καὶ ἐπάνω ἀπὸ ὅλους τους, θὰ σταματήσωμε πρῶτον, ὅπως καὶ στὴν δικὴ μας ἐποποιΐα τοῦ 1940–41, στὸ τέκνο τοῦ ἰδίου Μεγάλου Ἔθνους στὸν Ἥρωα Λόρδο Βύρωνα.

Κάποιος ἱστορικὸς τὸν ἀπεκάλεσε– νομίζω– Ἕλληνα ὡς μεταλαμπαδευθέντα, ἀπὸ τῆς εὐλογημένης ὥρας ποὺ πάτησε τὸ πόδι του στὴν ἀγωνιζομένη γωνιὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους, εἰς Ἕλληνα τὴν ψυχήν!

Ὅμως πιστεύω πῶς τοῦτο δὲν ἀρκεῖ. Γιατὶ στὸν τίτλο Ἕλλην, ὑπάρχει ἡ ἀνάμιξις τῶν φοβερῶν ἐλαττωμάτων μας ἀκόμη καὶ ὅταν τότε ἀνέβαιναν καθημερινὰ σὲ ὑπέροχους Γολγοθάδες.

Σ'Αὐτὸν ὀφείλεται ὁ τίτλος τοῦ «'Εθνικοῦ 'Αποστόλου» κατακάθαρος ἀπὸ κάθε ἐπικίνδυνη ἀνάμιξι, ἀπὸ τὴν καταραμένη ἀρρώστια τῆς διχονοίας.

Αὐτὴν ἐπάλαιψε νὰ δαμάσῃ. 'Αλλοῦ ἐπέτυχε, ἀλλοῦ ἀπέτυχε. Ὅμως καὶ μόνα τὰ ὅπλα «τὸ ὄνομά Του καὶ ὁ λόγος Του», ἐπέβαλλον σεβασμὸν καὶ σιγὴ στὶς φοβερὲς ὧρες τῆς διχόνοιας.

'Επάλαιψε μὲ τὴν ἀπόλυτη αὐτοθυσία ἑνὸς Ἱεραποστόλου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. 'Εμαρτύρησε πολλὲς φορὲς στὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς του ὅταν προσέκρουε στὸ γρανίτη τῆς τότε διχονοίας!

Ἔδωσε ὅ,τι μπορεῖ νὰ δώσῃ ἕνας ἄνθρωπος. 'Αλλὰ στὴν περίπτωσί Του ἦτο συνισταμένη ὑλικῶν, πνευματικῶν, σωματικῶν δωρεῶν ἡ προσφορά Του. Ἦτο ἕνα μεγάλο καὶ μοναδικὸ Σύνολο θυσιῶν.

Καὶ ἔδωσε ἐκεῖ στὸ ἀθάνατο Μεσολόγγι ὁ 'Εθνικὸς 'Απόστολος Βύρων τὴν τελευταία Του πνοή. Καὶ ὁ ἀποθανὼν θνητὸς κατέστη ἀθάνατος. Ἡ θυσία Του γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ γενικώτερα γιὰ τὸν Ἑλληνισμό, τὸν κατέστησε 'Αθάνατο!!

Ἔχει αὐτὸ τὸ δυναμικὸ ὁ Ἑλληνισμὸς νὰ ἀνεβάζῃ στὰ οὐράνια ὕψη!

Καὶ μέσα στὰ ἀνεγνωρισμένα μειονεκτήματά του τοῦ ἀναγνωρίζεται καὶ ἡ Μεγαλωσύνη.

Καὶ Μεγαλωσύνη Του εἶναι–ἀφοῦ παγκόσμιος εἶναι ὁ Ἑλληνισμὸς– νὰ δύναται τὴν Μεγάλη 'Ιδέα νὰ τὴν μεταφέρῃ εἰς Συνομοσπονδίαν τῶν δύο κληρονόμων τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους, Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος καὶ σ' ἕνα Βαλκανικὸ Σύμφωνο.

Μὲ κάποια ἐνδόμυχη ἱκανοποίησι ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἔναντι αὐτῆς τῆς 'Εθνικῆς 'Ανάγκης, ἔγραψα τὸ πρῶτον μου μικρὸν πόνημα ὑπὸ τὸν τίτλον «Στρατιωτικὰ Πνευματικὰ Θέματα» ὅπου τὸ ἀγκάλιασμα μὲ τὴν Τουρκία–ἐλησμόνησα, στὴν 'Εθνικὴ πραγματικότητα, ὅτι παρέμεινα ἐπὶ 14ετίαν ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγόν– καὶ ἡ στερεὰ καὶ ἀπόλυτος συμμαχία μὲ τὴν Γιουγκοσλαβία ὑπῆρξε τὸ λεπτότατον θέμα τὸ ὁποῖον ἐπραγματεύθην ἀμέσως ἅμα τῇ παραιτήσει μου τὸ Πάσχα τοῦ 1953. Ὄνειρο τώρα!! Ὅμως, ὄχι καὶ μετὰ πολλὰ χρόνια, θᾶναι μιὰ πραγματικότης!!

Οἱ Φιλέλληνες, ὁ Μεγάλος Βύρων, μᾶς ἔφεραν–ὅπως τὸ ἐπέβαλλαν αἱ ἑερταζόμεναι ἐπέτειοι τοῦ 1821– πολὺ πίσω.

Ἔκαμα ἕνα ἐπιβαλλόμενο χρέος προσκυνήματος, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἑορταστικὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου, ἄρχισα γράφοντας τὸ βιβλίο αὐτό.

Πιστεύω ὅτι καὶ ὁ κάθε Ἕλλην ἀναγνώστης συμμετέχει καὶ μὲ τὴν δικήν του σκέψι στὸ χρέος αὐτὸ τοῦ προσκυνήματος πρὸς τὴν μνήμη τῶν Φιλελλήνων πρὸς τὸν Λόρδο Βύρωνα, τὸν Ἕλληνα 'Εθνικὸν Ἱεραπόστολον.

Καὶ τώρα δικαιούμεθα νὰ προχωρήσωμεν πρὸς τὸ σκοπὸ τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, τὸ ἱστόρημα τῆς «Μάχης τῶν ὀλίγων».

Ἕνας νεαρὸς προσκυνητὴς τῆς δόξης τῆς Ἑλλάδος.

«Μὲς στοὺς αἰῶνες ποὺ κυλοῦν
τοῦτες οἱ πλάκες θὰ μιλοῦν
γιὰ κάποιο μεγαλεῖο,
κι' εἶναι πανάρχαιο κι' ἱερό,
κι' εἶν' ἁγιασμένο ἀπ' τὸν καιρὸ
προγονικὸ βιβλίο.....».

(ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ὅποιος πιστὸς προσκυνητὴς στέκεται μὲ σεβασμὸ πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου καὶ διαβάζει τὶς ἱερὲς πλάκες ποὺ τὸν συντροφεύουν στὴν αἱματηρὴ πορεία τοῦ Ἔθνους, ἂν εἶναι ἀπὸ τὴ γενεὰ τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1940 - 1953, ἄθελά του θὰ σταματήσῃ στὶς πλάκες—Δαφνοστέφανα καὶ θὰ ξεχωρίσῃ ἐκεῖνες ποὺ ἀποτελοῦν τοὺς Ἐθνικοὺς φάρους ποὺ ἄναψαν γιὰ τοὺς κληρονόμους των καὶ οἱ δικοί των ἀγῶνες ποὺ ἔλαβαν χώραν, ἐθελοντικά, ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἶναι ἀγῶνες αἱματοδόχου γενεᾶς, περίλαμπροι, ὅπου μόνος τους ὁδηγὸς στάθηκε τὸ Ἀθάνατο Ἑλληνικὸ Πνεῦμα, ἡ Ἰδέα— Ἑλλάς.

Καὶ οἱ φωτεινοί, αἰώνιοι πλέον, ἱστορικοὶ φάροι, ποὺ εἶναι ἱερὰ δημιουργήματα θυσίας αἵματος, στημένοι σὲ ξένα χώματα, ἐκφράζουν θρυλικὲς στιγμές, τὸ «Ἐλ - Ἀλαμέϊν», τὰ «Δωδεκάνησα» τὸ «Ρίμινι» τὸν «Ρουβίκωνα» καὶ τὴν «Κορέα» καὶ ὑπενθυμίζουν πὼς στὸν τελευταῖο ἀντικειμενικὸ στόχο τῆς μεγάλης των θυσίας, σὲ χῶρο Ἰταλικό, φτερουγίζει καὶ θὰ φτερουγίζῃ πάντοτε τὸ θεῖο καὶ τραγικὸ ἄγγελμα τῶν γενναίων: «Ὦ ξεῖν' ἀγγέλλειν Ἕλλησι ὅτι τῇδε κείμεθα τοῖς κείνων ρήμασι πειθόμενοι». Καὶ ὁ εὐλαβικὸς προσκυνητὴς ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ἀτενίζει τὴν ὑπερήφανον Γαλανόλευκον νὰ κυματίζῃ ἐπάνω εἰς τὰ ἱερὰ μνήματά των καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη διαβάζει μὲ ρίγη συγκινήσεως τὴν ἐντολήν των! Πραγματικὴ ἐθνικὴ ἀνάτασις, ἀντάξια τῶν δύο ἱστορικῶν ΟΧΙ κατὰ τοῦ Φασισμοῦ καὶ τοῦ Ναζισμοῦ στὰ βορειοηπειρωτικὰ βουνά, στὰ Μακεδονικὰ ὀχυρὰ καὶ στὴν ἀδάμαστη καὶ ἀξέγνοιαστη γιὰ φορολογία αἵματος Κρήτη!

Ἀνάτασις ποὺ καθίσταται πιὸ ἐκπληκτική, ὅταν φέρῃ ὁ καθένας μας στὴν σκέψι του ὅτι ὑψώθηκαν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, ὅταν τὸ κορμί της ὥργωναν ἀλύπητα μὲ ἀπύθμενη βαρβαρότητα οἱ στυγνοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ναζισμοῦ, τοῦ Φασισμοῦ καὶ τῶν διψασμένων πάντοτε διὰ Ἑλληνικὸ αἷμα Βουλγάρων, σὰν νἆναι τὸ Ἑλληνικὸ αἷμα ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς των. Καὶ δίπλα σ' αὐτοὺς ἰσάξιος καὶ ἁμιλλώμενος σὲ ἐφευρέσεις βασανιστηρίων, καταστροφῶν, βιασμῶν καὶ ἐγκλημάτων, ὁ καταραμένος Ἑλληνο - διεθνὴς κομμουνισμός!

Αὐτὴ ἡ θεϊκὴ κατάρα εἶχε στρέψει τὴν κόκκινη ρομφαία της καὶ σὲ κάθε ἐξωτερικὴ γωνιά, ὅπου ἀνασυνεκροτεῖτο καὶ πάλευε ὁ καθαρὸς Ἕλλην γιὰ τὴν ἐλευθέρωσι τῆς πατρίδος του.

Καὶ ἐκεῖ στὴ Μ. Ἀνατολή, ὅπως ἔγραψα καὶ στὸ βιβλίο μου «Σαράντα χρόνια στρατιώτης τῆς Ἑλλάδος» μετέβαλε μὲ τὴν σατανική του ὑπονόμευσι— καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ ἀμφισβητήσῃ— κάθε δυναμικὸ Ἐθνικὸ Κέντρο σ' ἕνα συνεχὲς τρελλοκομεῖο, ὅπου Βασιλόφρονες καὶ Δημοκρατικοὶ ἄνοιγαν πληγὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἐξεχύνετο τὸ ὑγιὲς αἷμα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ οἱ καταραμένοι κομμουνισταὶ ἐσάρκαζον πίνοντάς το, αὐτοὶ ποὺ τὸ δικό τους τὸ πούλησαν στὸ Σλαβισμό!

Τρελλοκομεῖον, ἀλληλοσυγκρουομένων πολιτικῶν καὶ μόνον συμφερόντων, ἀτομικῶν φιλοδοξιῶν καὶ ἰδιαίτατα πάθους τῶν αὐτοκαλουμένων ἀκραιφνῶν Δημοκρατικῶν, οἱ ὁποῖοι ἄφηναν τὴν ἀνόητον ὀργήν των νὰ ξεσπάσῃ ἐπὶ τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων, σύμμαχοι ἀκόμη καὶ τοῦ κομμουνισμοῦ— εὐτυχῶς οἱ ὀλιγώτεροι— διότι κατὰ σφάλμα ἀνεδαφικῆς σκοπιμότητος δὲν εἶχον χρησιμοποιηθῆ, ὡς εἶχον κάθε δικαίωμα καὶ ἐπιμόνως ζητήσει, εἰς τὰ δύο πρῶτα Ὄχι τοῦ Ἔθνους.

Ὅμως εἰς πεῖσμα ὅλων τῶν ἀθλιοτήτων καὶ τῆς κομμουνιστικῆς λύσσης, ἀπὸ τὸ ἀπαράδεκτον τρελλοκομεῖον ἐξεπήδησαν αἱ Ἐθνικαὶ φλόγες τῶν Στρατιωτικῶν ἀνατάσεων ποὺ ἐσφυρηλάτησαν ἀνεξίτηλα τὰ δαφνοστέφανα τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου «Ἐλ - Ἀλαμέϊν— Δωδεκάνησα— Ρίμινι— Ρουβίκων - Κορέα», μὲ τὰ ὁποῖα ἥνωσαν τὴν ἱστορίαν τῆς πολυπαθοῦς γενεᾶς μας μὲ τὴν Βυζαντινὴν Ἱστορίαν, ἀφοῦ ἔπειτα ἀπὸ 1.000 χρόνια τὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος ἐβάδισαν ὑπερήφανα, ἀπωθοῦντα τοὺς ἴδιους ἀντιπάλους, τὸν ἴδιο δρόμο μέχρι τὸν Ἱστορικὸ Ρουβίκωνα! ἀλλὰ καὶ μέχρι Σεούλ!

Καὶ μόνος, ἀμετακίνητος, μαζί των ἐθνικὸς ὁδηγὸς—παρὰ τὰς ἐναντίον του ἀνοικείους προσβολὰς καὶ μὲ ὀλίγους Πολιτικοὺς ὑπερβαίνοντας τὰ πολιτικὰ πάθη— τοὺς συνώδευσε εἰς τὸν ἀγῶνα των ὁ Ἐθνοπρεπὴς Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Β' καὶ οἱ Δημητρακάκης— Βενιζέλος— Βούλγαρης— Κανελλόπουλος, μεστοὶ πατριωτισμοῦ, ἀνεξαρτήτως ὡρισμένων ἀναποφεύκτων λαθῶν καὶ πολιτικῆς τακτικῆς.

Δι' αὐτὸν τὸν Βασιλέα, οἱ Πολιτικοὶ Ἀρχηγοὶ— κατὰ καιροὺς ὅλοι ἀπὸ κάποιου βήματος Σύμβουλοί Του— ἐζήτησαν Δημοψήφισμα Ἐπιστροφῆς Του, γιατὶ διέπραξε τὸ πατριωτικὸν ἅλμα ἐκλέγοντας ἕνα ἀπὸ αὐτούς, τὸν πιὸ κατάλληλο, γιὰ τὴν ἐπικίνδυνο ἐποχή, τὸν Πολιτικὸ— Στρατιωτικὸ Ἰωάννη Μεταξᾶ καὶ προπαρασκεύασε τὸ «Ὄχι», τὸ ὁποῖον ὅταν τὸ σάλπισε μὲ τὸ θεῖο σάλπισμα μάγεψε καὶ ἐτόνωσε ὅλον τὸν Ἐλεύθερο κόσμο, συνεκέντρωσε γύρω του ὅλο τὸν Ἑλληνισμό, πλὴν τοῦ Σλαβοκινήτου κομμουνισμοῦ, ποὺ αὐτὸς εἶδε πλέον τὸ δόλιο παιγνίδι του δυσκολώτατο, ἂν ὄχι χαμένο.

Καὶ ὅταν πλέον ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔπεσε ὑπὸ τὸ πλῆγμα τοῦ Γερμανικοῦ ὁδοστρωτῆρος, ὁ ἀλησμόνητος ἐκεῖνος Βασιλεὺς ἀλλάζοντας σαλπιγκτὴ— ἀφοῦ ὁ πρῶτος ἔπεσε ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης— ἐκάλεσε «ὅσους πιστοὺς καὶ δυνατοὺς» νὰ συνεχίσουν τὸν ἀγῶνα ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς κατακτηθείσης πατρίδος, στὴ Μ. Ἀνατολή, ὅπου ἡ καλὴ Μοῖρα τοὺς ἐπεφύλαξε ὡς Στρατιωτικὸ Ἀρχηγό, τὸν μεγάλο φιλέλληνα, κατὰ κληρονομίαν ἔγγονον τοῦ Ἀρχιστρατήγου Τζώρτζ κατὰ τοὺς ἀγῶνας τοῦ 1821, ἀξέχαστον καὶ διακεκριμένον Ἀρχιστράτηγον Β. PAGET εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλεται βαθυτάτη εὐγνωμοσύνη τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Διότι οὗτος ἀδιαφορῶν πρὸς παντοίας πιέσεις— μετὰ τὰ καταραμένα διαλυτικὰ κομμουνιστικὰ κινήματα— ἀγνοῶν τὴν Κυβερνητικὴν ἐντολήν του νὰ μὴ ὑπολογίζῃ πλέον εἰς τοὺς ἀδιαφοροῦντας διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος των Ἕλληνας (ἄδικος τρανὴ κατηγορία, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τοὺς παναθλίους κομμουνιστάς), ἐξώπλισε καὶ πάλιν Ἑλληνικὰς δυνάμεις διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ διὰ τὴν τιμὴν τῶν ὅπλων μας.

Ὅμως πρέπει νὰ παρακολουθήσωμεν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὸ δρᾶμα, τὸ ἔγκλημα, τὴν κομμουνιστικὴν ἐπιτυχίαν κατὰ τὴν θανάσιμον πάλην στὴ Μ. Ἀνατολή, τῶν Ἑλλήνων ποὺ διέφευγον μὲ τὴν ψυχὴ στὰ δόντια, ἐγκα-

ταλείποντες ὅ,τι ἀγαπημένο εἶχον στὴ Θεία Πρόνοια κατὰ τῶν Ἑλληνοσλάβων, ποὺ μόνον σκοπό τους ἔταξαν νὰ διαλύσουν ἐκεῖ κάτω κάθε Ἑλληνικὸ τμῆμα, γιατὶ μὲ τὴν ἐπιστροφή του νικηφόρο, στὴν Πατρίδα, θὰ ἠμπόδιζε τὸν δόλιο σκοπό τους, νὰ σύρουν δηλαδὴ τὴν Ἑλλάδα στὸν Σοβιετικὸ παράδεισο, τοῦ ὁποίου ἔθεσαν ἑαυτοὺς φανατισμένους δούλους.

Ἀνατάσεις καὶ ἀθλιότητές μας.

Ὅσοι ἔζησαν τὰ γεγονότα τῆς Μ. Ἀνατολῆς δὲν θὰ βροῦν ἄλλη λέξι, γιὰ νὰ χαρακτηρίσουν τὴν κατάστασι στὴ Μ. Ἀνατολή, ἀπὸ ἕνα «Μεγάλο Τρελλοκομεῖο». Καὶ ἐγλύτωσαν ἀπὸ τὸ Τρελλοκομεῖον ὅσοι ἐπίστευαν βαθιὰ στὴν Παναγία καὶ τὴ βοήθειά Της.

Κανεὶς δὲν γνωρίζει τί ἤθελε καὶ μόνον οἱ κομμουνισταὶ γνώριζαν καλὰ τί ἤθελαν, ἐνεργοῦντες μὲ σατανικότητα.

Γιὰ νὰ μπορέση ὁ ἀναγνώστης νὰ ἀντιληφθῆ καλύτερα τὸ δρᾶμα τῆς Μ. Ἀνατολῆς καὶ τὰ τραγικὰ γεγονότα, εἶναι ἀνάγκη νὰ κατατοπισθῆ, μὲ τοὺς σκοπούς, τὰς ἐπιδιώξεις καὶ τὰς πολιτικάς, πολιτειακὰς καὶ κοινωνικὰς πεποιθήσεις τοῦ ἀνθρωπίνου ὑλικοῦ ποὺ κατέφυγε εἰς τὴν Μ. Ἀνατολὴν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα (ἀξιωματικοί, ὁπλῖται, ἰδιῶται) καθὼς καὶ μὲ τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἐτήρουν αἱ τότε ἐνδιαφερόμεναι Μεγάλαι Σύμμαχοι Δυνάμεις, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔναντι τοῦ γενικωτέρου πολεμικοῦ σκοποῦ, δηλαδὴ τῆς συντριβῆς τοῦ Ἄξονος καὶ ἀφ' ἑτέρου ἔναντι τῆς Ἑλλάδος ὡς συμμάχου κατὰ τὸν πόλεμον καὶ ὡς στρατηγικοῦ χώρου, ἐνδιαφέροντος ἕνα ἕκαστον τῶν Μεγάλων Συμμάχων (Ἀμερικὴ - Ἀγγλία - Ρωσία) μετὰ τὸ νικηφόρον τέρμα τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ Ἄξονος.

Τὰ γεγονότα τῆς Μ. Ἀνατολῆς ἔγιναν ἀντικείμενον ἐκμεταλλεύσεως εἰς τοὺς μεταπελευθερωτικοὺς ἀγῶνας τοῦ πολιτικοῦ στίβου. Ἀποτέλεσμα τῆς συρροῆς τῶν γραφέντων καὶ ἰδίᾳ λεχθέντων δι' αὐτὰ τὰ γεγονότα ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς, ἦτο νὰ σχηματισθῆ εἰς τοὺς ἀγνοοῦντας τὰ γεγονότα, μιὰ ἀπατηλὴ ἀντίληψις εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε οἱ κατηγορούμενοι νὰ μεταβληθοῦν εἰς κατηγόρους καὶ οἱ νικηταὶ εἰς κατηγορουμένους.

Ἔτσι ἐσχηματίσθη μία συγκεχυμένη καὶ θολὴ εἰκὼν τῆς δράσεως πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, εἰκὼν ἡ ὁποία δὲν εἶχε καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν πραγματικότητα.

Ἀλλὰ ἂς ἀφήσωμεν, στὴ διαδρομὴ τοῦ ἱστορήματος, τὴν ἀναγραφὴ τῶν ὑπονομευτικῶν ἀθλιοτήτων καὶ ἂς δώσωμεν τὸ προβάδισμα στὴν ἔναρξι τῶν ἀνατάσεων. Στὴν πελωρία λαμπάδα τῶν Νεοσσῶν Εὐελπίδων ποὺ ὑπῆρξε ἄσβεστη καὶ ἡ ὁποία μετεφέρθη νικηφόρος καὶ φωτεινὴ ἀπὸ τὰ διαφυγόντα τέκνα, ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, μὲ ἀναπεπταμένα τὰ Ἑλληνικὰ Σύμβολα, ἐκεῖ ποὺ τὰ ὡδήγησαν οἱ Μεγάλοι Ἕλληνες Ἡγέται : στὶς Ἰνδίες—στὴν Τύνιδα—στὸ Ρουβίκωνα, στὴν Κορέα.

Ἂς τὰ προσέξουν οἱ εὐτυχεῖς κληρονόμοι τῆς γενεᾶς τῶν ἀξίων τῆς πατρίδος.

«Μαύρ' εἶν' ἡ νύχτα στὰ βουνά,
στοὺς βράχους πέφτει χιόνι.
Στὰ ἄγρια, στὰ σκοτεινά,
στὶς τραχιὲς πέτρες, στὰ στενά,
ὁ Ἕλλην ξεσπαθώνει, ξεσπαθώνει.

Στὸ δεξὶ χέρι του γυμνὸ
βαστᾷ ἀστροπελέκι
Παλάτι ἔχει τὸ βουνὸ
καὶ σκέπασμα τὸν οὐρανὸ
κι' ἐλπίδα τὸ τουφέκι.

Φεύγουν οἱ τύραννοι χλωμοὶ
τὸ μαῦρο του μαχαῖρι.
Μὲ ἱδρῶτα βρέχει τὸ ψωμὶ
ξέρει νὰ ζήσῃ μὲ τιμή,
καὶ ν' ἀποθάνῃ ξέρει».

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Η ΕΞΟΡΜΗΣΙΣ ΤΩΝ ΝΕΟΣΣΩΝ
Η ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΗΣ ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΕΩΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1941

Ὁ Νικητὴς Στρατός μας τῆς Ἀλβανίας καὶ τῶν ὀχυρῶν ἔχει δώσει ὅλο του τὸ φῶς στὸν πανικόβλητο ἐλεύθερο κόσμο καὶ ἔσβησε.

Ὅμως ἡ ἀθάνατη ἐποποιΐα θὰ ἔχη καὶ τὴν συνέχειά της. Ὁ Βασιλεὺς μὲ τὴν Κυβέρνησιν ἔχουν ἀναχωρήσει στὴν Κρήτη γιὰ νὰ συνεχίσουν ἀπὸ τὴν τελευταία αὐτὴ γωνιὰ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς τὴν ἀντίστασιν τοῦ Ἔθνους κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐλάχισται εἶναι αἱ δυνάμεις, Συμμαχικαὶ καὶ Ἑλληνικαί, ποὺ βρίσκονται ἐκεῖ γιὰ τὴν ἄμυνα τῆς Νήσου.

Θὰ μποροῦσε ἐγκαίρως νὰ μεταφερθῆ ἐκεῖ ἡ Μεραρχία τῶν Κρητῶν. Μὰ αὐτὸ δὲν ἔγινε. Τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ—τοῦ ὁποίου εἶχα τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι ὁ Ἐπιτελάρχης του κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Γολγοθᾶ του—τὸ ἐζήτησε ἐπιμόνως. Οἱ Κρητικοὶ πονοῦσαν καὶ φώναζαν : στὴν Κρήτη ! ! στὴν Κρήτη. Ὅμως δὲν ἀπεστάλησαν. Γιατί ἄρα γε ; Ἀλλὰ αὐτὸ ἀποτελεῖ ἕνα ἄλλο πρόβλημα πρὸς λύσιν καὶ ἂς τὸ ἀφήσωμεν στὴν κρίσι τοῦ μέλλοντος Ἱστορικοῦ.

Ὁπωσδήποτε αἱ ἐκεῖ Δυνάμεις δὲν θὰ μείνουν μόναι των. Πολλοὶ θὰ σπεύσουν—ὅσοι τὸ κατορθώνουν—γιὰ νὰ ἐνισχύσουν τὴν φρουρά τους.

Καὶ ἐκεῖ, στὸ Νησὶ τῆς Κρήτης θὰ γραφῆ ὁ ἀθάνατος ἐπίλογος τῆς ἀθανάτου ἐποποιΐας ! Ὑπάρχει εἰς Ἀθήνας μία ἱερὴ γωνιά, ἕνας Ἐθνικὸς χῶρος, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται ἐν ἀναταραχῇ. Εὑρίσκεται σὲ Ἐθνικὸ παραλήρημα !

Πρὶν ἢ ἐγκατασταθῆ ἡ Στρατιωτικὴ Κυβέρνησις τοῦ Μετώπου, πρὶν ἢ ἡ Γερμανικὴ μπότα ἀκουσθῆ σὰν πένθιμη καμπάνα στοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας, στὸ Κέντρον τῶν Ἀθηνῶν, στὸ Πεδίον τοῦ Ἄρεως, στὴν Ἐθνικὴ Ἐκκλησία, στὴ Στρατιωτικὴ Σχολὴ Εὐελπίδων, ἄναψε ἕνα μεγάλο, ἕνα πανύψηλο φῶς.

Τὸ ἄναψαν οἱ νεοσσοὶ –Εὐέλπιδες, ἀψηφοῦντες καὶ περιφρονοῦντες κάθε ἀντίθετη διαταγή, καὶ ὡδήγησαν μὲ τὸ φῶς τους, πρὶν ἢ τὸ σκοτάδι τῆς σκλαβιᾶς ἁπλωθῆ στὴν τόσο φωτεινὴ Ἑλλάδα, ὅλους ἐκείνους, ὅλα τὰ τέκνα της, ποὺ κατάβαθα στὴν ψυχή τους κράτησαν, ἀμέσως μὲ τὸ πέρασμα τοῦ κατακτητικοῦ ὁδοστρωτῆρος, τὴν ἀπόφασί τους νὰ τὸν σταματήσουν καὶ νὰ τὸν κάμουν νὰ ἀναστραφῆ πρὸς τὴν βάσι του, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξώρμησεν καταστρέφων καὶ σπείρων τὸν ὄλεθρο καὶ τὴν ἀπελπισία.

Αὐτοὶ οἱ νεοσσοὶ Εὐέλπιδες μὲ τὴν ἀπόφασί τους, ἐφώτισαν τοὺς δρόμους πρὸς τὰ βουνά, πρὸς τὴν Μ. Ἀνατολή, πρὸς τὴν Ἐθνικὴ Ἀντίστασι.

Εἶναι γραμμένοι στὴ Στρατιωτικὴ Σχολὴ ὡς «Τάξις τοῦ 1943».

Ὅμως στὴν Ἱστορία μας τὴν Στρατιωτική, στὴν Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, εἶναι γραμμένη ὡς ἡ Μοναδική !.. Γιατί ;

Πολλὲς τάξεις διεμόρφωσε ἡ Στρατιωτικὴ Σχολὴ Εὐελπίδων. Πέρασαν πλεῖστοι ὅσοι ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸ αὐτὸ Τέμενος καὶ ἔδωσαν ἑκατόμβας θυσιῶν καὶ προβαδίζοντος αἵματος!

Καὶ Ἡγέται ἐκ ταύτης ὑπῆρξαν Πανάξιοι τῆς Πατρίδος μας ἐπωμισθέντες τρομακτικὰς εὐθύνας. Ἦσαν ὁ καθένας τους ὁδηγὸς καὶ ἐντολοδόχος διαχειριστὴς αἵματος!

Ὅμως καμμία τάξις δὲν ηὐλογήθη μὲ τὴν συνολικήν της Ἐθνικὴν ἐξέγερσιν, ἀνάτασιν καὶ προσφορὰν πρὸς θυσίαν ἀπὸ τὴν φωλεάν της !

Μὲ ἐπανάστασιν κατὰ τῆς ἀπαραδέκτου, γιὰ τὴν φλογισμένη ψυχή τους, διαταγῆς τῶν προϊσταμένων των.

Καὶ ἡ διαταγὴ τῆς Διοικήσεως : «Ἡ Σχολὴ Εὐελπίδων παραμένουσα εἰς Ἀθήνας θὰ ἐκτελῆ ἀστυνομικὰ καθήκοντα».

Ὅμως τέτοια διαταγὴ εἶναι καὶ ἀντίθετος πρὸς τὴν Ἱστορικὴ παράδοσι 110 ἐτῶν τῆς Σχολῆς.

Ἀλλὰ ἂς γυρίσωμεν σ' ἐκείνη τὴν εὐλογημένη ὥρα καὶ ἂς ζήσωμεν, ὅ,τι ἐδημιούργησαν οἱ νεοσσοί.

Τὰ ὀνόματά των τὰ ἀναγράφω μὲ θαυμασμὸ—καθὼς καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνταξίων νεαρῶν ὁδηγῶν των—εἰς τὸ τέλος τοῦ κεφαλαίου τούτου γιὰ νὰ ἀποτελέσουν κτῆμα τοῦ μέλλοντος Ἱστορικοῦ.

Λυποῦμαι ποὺ παρ' ὅλας τὰς προσπαθείας μου—ἀφοῦ εἰδικαὶ συνθῆκαι πολιτικῆς ἀναταραχῆς δὲν μοῦ ἀφῆκαν τὴν δυνατότητα ὡς Α/Γ.Ε. Στρατοῦ,— δὲν κατώρθωσα νὰ πείσω τοὺς ἑκάστοτε ἁρμοδίους Διοικητὰς τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς Εὐελπίδων, γενναίους πολεμιστάς, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἱστορήσωσι, διὰ τὸ Μουσεῖον τῆς Σχολῆς, μίαν καλλιτεχνικὴν εἰκόνα τῆς Ἱστορικῆς ἡρωϊκῆς ἐξόδου των.

'Αλλὰ ἂς ἀρχίσωμεν τὸ Ἱστορικὸν δρομολόγιόν των :

Τὴν 8ην ὥραν τῆς 29 Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 κατετάγησαν 320 τέκνα τῆς Ἑλλάδος, σφραγισμένα ἀπὸ κείνη τὴν στιγμὴ μὲ τὴν σφραγῖδα τῆς Ἱστορίας.

Ἡ ἡλικία των 17—19 ἐτῶν.

Ἅμα τῇ κηρύξει τοῦ πολέμου ἡ τάξις τῶν ἀετῶν, ἡ τάξις τοῦ 1940 ! ἡ διοικοῦσα τάξις τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων, εἶχε ἤδη πετάξει εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν καὶ ἔβαψε μὲ τὸ πολύτιμο αἷμα της τὰ πολυματωμένα βουνὰ τῆς Β. Ἠπείρου.

Σὲ λίγες ἡμέρες ἀκολουθεῖ καὶ ἡ ἰσαξία ΙΙ τάξις.

Παραμένουν οἱ νεοσσοί. Τοὺς δίδεται μία ἄδεια. Ἀλλὰ ἡ νικηφόρος πορεία τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐπιτρέπει τὴν συνέχισιν τῆς ἐκπαιδεύσεως των. Τὴν 24ην Νοεμβρίου τοῦ 1940 ἀνακαλοῦνται εἰς τὴν Σχολήν. Καὶ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου μέχρι 5 Ἀπριλίου ἡ Σχολὴ μεταβάλλεται σὲ ἐκπαιδευτικὴ Κυψέλη. Οἱ νεοσσοὶ ἑτοιμάζονται διὰ τὴν Ἱστορικὴν ἐξόρμησίν των.

Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1941 εἶναι ἰσάριθμοι μὲ τοὺς 300 τῶν Θερμοπυλῶν. Εἶναι δύο Ἱεροὶ Λόχοι μὲ τὴν πνοὴν τῶν Ἱερολοχιτῶν τοῦ Δραγατσανίου καὶ μὲ ἀπόφασιν Μεσολογγιτῶν τῆς Ἱερᾶς Ἐξόδου.

Τὸ προμετωπικὸν ἔμβλημα τῆς Σχολῆς ἐντολή, προσευχή, ψαλμὸς παντὸς εἰσερχομένου : «Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης».

Καὶ τὸ χάραζαν οἱ νεοσσοὶ μὲ πύρινη Ἐθνικὴ σφραγῖδα στὴ ψυχή τους, ψυχὴ ποὺ μιλοῦσε μὲ τὸ Θεῖον ! Πόσο ὡραῖα! Πόσο μεγάλη ! Τοὺς εἶχε ἀναστατώσει ἡ ἐπιθυμία νὰ εὑρεθοῦν στὸ πεδίον τῆς μάχης.

Ἡ ἀπαισίου κρότου Γερμανικὴ μπότα πλησίαζε ! Τὰ ἅρματά των ποὺ κατὰ κάποιον τρόπον ἐξευτελίσθησαν στὰ Μακεδονικὰ Ὀχυρά, εἶχον ἀρχίσει ἀγῶνα ταχύτητος γιὰ νὰ φθάσουν στὸν ἱερώτερον χῶρον τῆς Οἰκουμένης, τὴν Ἀκρόπολιν τῶν θεῶν, τὴν ἀκρόπολιν ποὺ φύλαξαν κατὰ καιροὺς ἐναντίον βαρβάρων στιφῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῆς Ἱστορίας, γίγαντες, νὰ φθάσουν, νὰ φθάσουν καὶ νὰ τὴν βεβηλώσουν μὲ τὸν ἀγκυλωτὸ σταυρό, σὰν νὰ διησθάνοντο ὅτι μιὰ ἡμέρα ὁπωσδήποτε θὰ κατέβαινε κατησχυμένη ἀποκομίζουσα μαζί της τὴν ἀποκρουστικὴ ἔπαρσί της !

Στὴν Πρωτεύουσα ἡ διοικητικὴ συνοχὴ ἔπαυσε ὑφισταμένη. Οἱ κομμουνισταὶ ἔκαμαν ἀμέσως τὴν ἐγκληματικὴν ἐμφάνισίν των—μὲ τὸ γνώριμον καὶ ἀπαίσιον σῆμα των τοῦ ἱεροσύλου καὶ τοῦ σκυλεύοντος τὸ ἀσπαῖρον ἀκόμη σῶμα τῆς Ἑλλάδος, σ' ἕνα ἀγῶνα των ποιὸς νὰ λεηλατήσῃ τὰ περισσότερα—ἀφοῦ εἶχον ὑπονομεύσει ὅπου καὶ ὅσο μποροῦσαν τὸ ἀθάνατον ἔπος τοῦ 1940 - 41.

Σ' ἕνα μεγάλο μέρος, ὑπευθύνων καὶ μή, ἄρχισε νὰ ἀναφαίνεται τό : «Ὁ σῴζων ἑαυτὸν σωθήτω». Σωθήτω διὰ συναθροίσεως ἀγαθῶν ! ! Πόσος ἀλήθεια ἀποκρουστικὸς ἐγωϊσμός, εὐτυχῶς τῶν ὀλιγωτέρων, πόση μυωπία !

Στὴν πλατεῖα τοῦ Ἡρώου τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων, στὸν Ἱερὸν αὐτὸν χῶρον, μία μεγάλη Ἐθνικὴ μυσταγωγία, μὲ Ἐθνικοὺς καλλιφώνους ψάλτας τοὺς 300 νεοσσούς ! !

Διοικητὴς καὶ ὑποδιοικητὴς ἀπόντες ! ! ἐνῷ ἀνεμένοντο ὡς Ἀρχιερεῖς.

Ὁ Καθηγητὴς τῆς Πολεμικῆς τέχνης, θέσει καὶ διδασκαλίᾳ ἐπιφορτισμένος μὲ τὸ προβάδισμα τῆς ἱεροτελεστίας, ἠρνήθη ἑαυτόν!

Καθηγητικὸν καὶ Διοικητικὸν προσωπικὸν εἰς πλήρη σύγχυσιν καὶ ἀστάθειαν σκέψεων καὶ ἀποφάσεων. 'Εκαλύπτοντο ἀπὸ ἀνωτέρας διαταγὰς ἅπαντες καὶ οἱ κανονισμοὶ ἐφηρμόσθησαν κατὰ γράμμα! Πειθαρχία πρὸς τὰς διαταγὰς τῶν προϊσταμένων! Πόση παρερμηνεία τῆς οὐσίας τῶν κανονισμῶν. Πόση λησμοσύνη τοῦ Ἱεροῦ ἐμβλήματος τοῦ προπατορικοῦ καὶ ἐντολῆς τῆς Σχολῆς «Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ Πάτρης».

Στὴ Γερμανικὴ ἐπίθεσι κατὰ τῆς πατρίδος μας, οἱ νεοσσοὶ ταράσσονται καὶ ἀρχίζουν τὰς 'Εθνικὰς ἐκδηλώσεις των γιὰ συμμετοχὴ στὸν κατὰ τῶν Γερμανῶν ἀγῶνα.

Ἡ πρώτη σκέψις των νὰ τρέξουν στὰς Θερμοπύλας καὶ ἐκεῖ νὰ ἀναστήσουν καὶ πάλιν τὸ ὁλοκαύτωμα τῶν 300 καὶ τοῦ Λεωνίδα. Μὰ δυστυχῶς χωρὶς Λεωνίδα!!

Ὅμως ἡ ραγδαία ἐξέλιξις τῶν γεγονότων δὲν ἐπιτρέπει τὴν ὑλοποίησιν τοιαύτης ἀποφάσεως.

Τὸ διάγγελμα τοῦ Βασιλέως ἀναχωροῦντος εἰς Κρήτην πρὸς συνέχισιν τοῦ πολέμου, τοὺς ἠλεκτρίζει, τοὺς σημειώνει τὴν ἱστορικὴν πορείαν των.

Εἶχον οἱ ἴδιοι ὁπλισθῆ καὶ περιβληθῆ μὲ τὴν στολὴν ἐκστρατείας.Καὶ ὁ ὁπλισμός των; Μάουζερ παλαιοῦ τύπου!! Πυρομαχικά; 50 φυσίγγια κατὰ Εὔελπιν. Ὁπλοπολυβόλα 8 ὑποδ. 1915, χειροβομβίδες 200 καὶ ἕνα πολυβόλον!!

Εἶναι ἐκπληκτικὸν πῶς ὁ τότε Διοικητὴς τῆς Σχολῆς μὲ πειθαρχικὴν ἀντίληψιν καθήκοντος δὲν ἀντελήφθη, δὲν ἐνεστερνίσθη τὸν παλμόν των, δὲν ἤκουσε τὴν οὐρανίως γλυκεῖαν χορωδίαν τῶν ξεπεταμένων νεοσσῶν; ἢ ἔπνιξε τὰ ἰσάξια αἰσθήματά του διὰ νὰ πειθαρχήσῃ εἰς τὴν ἀνωτέραν διαταγήν; Αὐτὸ πιστεύω.

Καὶ ἐπιμένει νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ διαταγὴ περὶ διαθέσεώς των διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως.

Καὶ προκαλεῖ τὴν ἀγανάκτησίν των. Καὶ ἡ ἀπάντησις διὰ Εὐέλπιδος ἀρχικῶς «'Αρνοῦμαι τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς αὐτῆς καὶ τὴν παράδοσιν εἰς τοὺς Γερμανοὺς» καὶ ἐπαναληφθεῖσα ἐν ἑνὶ στόματι ὑφ' ὅλων τῶν Εὐελπίδων προὐκάλεσε τὴν ἀνόητον διαταγὴν τῆς προφυλακίσεώς του!! ἀνεκτέλεστος λόγῳ συνολικῆς ἀντιστάσεως.

Οἱ ὅροι ἀντιστρέφονται καὶ ὁ Διοικητὴς μετὰ τοῦ ἐκτελεστοῦ τῶν διαταγῶν του Λοχαγοῦ τίθενται ὑπὸ κράτησιν.

Οἱ Εὐέλπιδες ἐγκατέστησαν φυλάκια εἰς τὰ ἐπίκαιρα σημεῖα τῆς Σχολῆς πρὸς ἄμυνάν των κατὰ τῆς τυχὸν ἐκ τῶν ἔξωθεν ἐπιχειρουμένης ἐνεργείας ὑπὸ τῆς Α.Σ.Δ.Α., ἐνῷ οἱ λοιποὶ ᾄδοντες πατριωτικὰ ᾄσματα ἔσπευσαν εἰς τοὺς θαλάμους των, προητοίμασαν γυλιοὺς καὶ ὁπλισμὸν καὶ μὲ ταχύτητα καταπληκτικὴν καὶ μὲ πλήρη πολεμικὴν ἐξάρτυσιν ἐξήρχοντο ἀκολούθως εἰς τὸ προαύλιον τῆς Σχολῆς.

Ταυτοχρόνως ὁμὰς ὡπλισμένων Εὐελπίδων κατῆλθεν ὑπὸ ἀνθ/γὸν εἰς τὴν Λεωφόρον 'Αλεξάνδρας καὶ ἐπιτάσσουσα διερχόμενα λεωφορεῖα τὰ ὡδήγει εἰς τὸ προαύλιον τῆς Σχολῆς.

Ὁ ἐπικρατῶν μεταξὺ τῶν Εὐελπίδων ἐνθουσιασμὸς ἦτο ἀπερίγραπτος· Ἔχοντες οὗτοι ἐπίγνωσιν τῆς ἱστορικῆς ἀποφάσεώς των διὰ τὴν ἀποστολὴν αὐτοθυσίας ἣν αὐθορμήτως ἢ ἀκριβέστερον ἐπαναστατικῶς ἐπωμίζοντο ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ἥτις ἔσωζε τὴν τιμὴν τῆς Σχολῆς των, ἂν καὶ

γνωρίζοντες τοὺς κινδύνους τῆς περιπετείας καὶ τὰς στερήσεις αἵτινες τοὺς ἀνέμενον κατὰ τὴν πορείαν των μέσῳ Πελοποννήσου καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ θαλάσσης μέχρι Κρήτης, ἠσθάνοντο ἐν τούτοις ὑπερήφανοι καὶ πλήρεις αὐτοπεποιθήσεως, πιστεύοντες ἑαυτοὺς ἱκανοὺς καὶ ὡρίμους διὰ μίαν τοιαύτην ἀποστολήν.

Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ μεταπείσῃ τοὺς Εὐέλπιδας νὰ μεταβάλουν γνώμην καὶ παραμείνουν εἰς 'Αθήνας.

Ὅτε δὲ περὶ τὴν 21ην ὥραν ἔφθασεν εἰς τὴν Σχολὴν ὁ τότε ἐπιτελάρχης τῆς Α.Σ.Δ.Α., ἐντεταλμένος ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Καβράκου νὰ ματαιώσῃ διὰ τῆς πειθοῦς - διότι βία ἦτο ἀδύνατον ν' ἀσκηθῇ κατὰ τῶν Εὐελπίδων– τὴν ἀναχώρησίν των εἰς Κρήτην, οὗτος ἐζήτησε νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τοὺς Εὐέλπιδας.

Πράγματι ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν προσεπάθει δι' ὁμιλίας σχοινοτενοῦς νὰ τοὺς δώσῃ τὴν εἰκόνα τοῦ ὀλέθρου πρὸς τὸν ὁποῖον ἐφέροντο ἅπαντες μὲ τὴν ἄκρως παρακεκινδυνευμένην ἐκείνην ἀπόφασίν των.

«Ἡ ἰσχύς, τοὺς εἶπε, τοῦ ἐχθροῦ εἶναι κολοσσιαία. Ἡ ἐξόντωσις τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῆς Σχολῆς ὑπὸ τῆς ἐχθρικῆς ἀεροπορίας καθ' ὁδὸν εἰς τὴν ξηρὰν θὰ εἶναι μοιραία. 'Αλλὰ καὶ ὁ καταποντισμὸς τῶν ὑπολοίπων ὅσοι τυχὸν φθάσουν εἰς τὰ παράλια καὶ θὰ πειραθοῦν νὰ διαπλεύσουν τὸ Κρητικὸν πέλαγος, θὰ πρέπει νὰ θεωρῆται πλέον ἢ βέβαιος». Αἱ ἀπαντήσεις τῶν Εὐελπίδων ἦσαν στερεότυποι: «Εἴμεθα ἕτοιμοι διὰ κάθε θυσίαν χάριν τῆς πατρίδος μας».

Ἡ ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Εὐέλπιδος, ἀφυπνίσθη εἰς τὸν ὁμιλητὴν συνταγματάρχην Εὔελπιν καὶ αὐτὸν, ὅστις πλήρης ἐνθουσιασμοῦ συνεχάρη τοὺς νεαροὺς Εὐέλπιδας διὰ τὴν ὑπέροχον ψυχήν των καὶ συγκεκινημένος μέχρι δακρύων ἐκ τῆς διαπιστωθείσης ἀμετακλήτου ἀποφάσεως αὐτοθυσίας των, ὑπεσχέθη νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Α.Σ.Δ.Α. τὴν εὐχὴν καὶ συμπαράστασίν του διὰ τὴν ἀναχώρησίν των εἰς Κρήτην.

Συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ ἐπιτηρητοῦ μετέβη εἰς τὸ τηλέφωνον τοῦ γραφείου ἀξιωματικοῦ ὑπηρεσίας καὶ ἐπεκοινώνησε μετὰ τοῦ Α.Σ.Δ.Α.

Ὁ Συνταγματάρχης ἐθλίβη διότι ἐκ τοῦ ἑτέρου ἀκουστικοῦ εὕρισκεν ἀμετάπειστον τὸν στρατηγὸν νὰ δώσῃ συγκατάθεσιν ἀναχωρήσεως τῆς Σχολῆς εἰς Κρήτην.

Ὁ ἀείμνηστος Στρατηγὸς Καβράκος ἐζήτησε ἀπὸ τὸν ἐπιτελάρχην του τὸν ἀξιωματικὸν ἐπιτηρητὴν εἰς τὸ τηλέφωνον καὶ τοῦ συνέστησε νὰ ἐκτελέσῃ ἀμέσως τὴν προγενεστέραν διαταγήν του καὶ νὰ καθήσῃ ἡ Σχολὴ «εἰς τὴν θέσιν της».

Ἡ ἀπάντησις τοῦ ἀξ/κοῦ ἐπιτηρητοῦ ἑρμηνεύουσα τὴν γνώμην καὶ τὸ ψυχικὸν σθένος τῶν Εὐελπίδων ὅλων ὡς καὶ τῶν ἀξιωματικῶν των, ἦτο:

Στρατηγέ: Οὐδεὶς δύναται νὰ διατάξῃ τὴν Σχολὴν Εὐελπίδων νὰ παραδοθῇ εἰς τοὺς Γερμανούς». ('Αναφέρεται αὕτη καὶ ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου ἐ.ἀ. κ. Δ. Σούλη εἰς τὸ βιβλίον του : «Τὸ κοσμοϊστορικὸν ΟΧΙ τῆς αἰωνίας Ἑλλάδος» σελ. 97)

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην παρενέβη εἰς τὸ ἀκουστικὸν ὁ συνταγματάρχης ἐπιτελάρχης λέγων πρὸς τὸν στρατηγόν: «Εἶναι ἀδύνατον νὰ καταπνίξῃ κανεὶς τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ πατριωτισμοῦ τῶν Εὐελπίδων, διότι περὶ αὐτοῦ πρόκειται καὶ οὐχὶ περὶ ἀπειθαρχίας ὡς μᾶς εἶπαν ἄλλοι».

Τότε ὁ συνταγματάρχης κατῆλθεν τὴν κλίμακα, ηὐχήθη εἰς τοὺς Εὐέλπιδας καλὴν τύχην καὶ ἀνέθεσε τὴν διοίκησιν τῆς Σχολῆς ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ἐντολῇ Α.Σ.Δ.Α., εἰς τὸν ὑπολοχαγὸν Λυγιδάκην Ν.

Πρὸ τῆς ἐπιβιβάσεως τῶν Εὐελπίδων ἐπὶ τῶν ἀναμενόντων ἐντὸς τοῦ προαυλίου αὐτοκινήτων, ὁ Εὔελπις Γ. Τσακαλῶτος (εἴμεθα ὑπερήφανοι δι' αὐτὸν) ἔσπευσε καὶ παρέλαβε τὴν Σημαίαν ἐκ τῶν Γραφείων Διοικήσεως, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Εὐελπίδων Παγουρτζῆ καὶ Μακρῆ καὶ τὴν μετέφερον εἰς τὸν χῶρον συγκεντρώσεώς των. Ἡ Σημαία τῆς Σχολῆς ἀφοῦ ἐχαιρετίσθη ὑπὸ τῶν κατὰ λόχους καὶ διμοιρίας συντεταγμένων Εὐελπίδων ἔκλινεν εὐλαβικὰ πρὸ τοῦ Ἡρώου τῶν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος πεσόντων ἀξιωματικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγράφεται «Τεθνάμεναι γὰρ ἐνὶ προμάχοισι, πεσόντα ἄνδρα ἀγαθὸν περὶ ᾗ Πατρίδι μαρνάμενον». Ἦτο ἔνδειξις τοῦ ὅτι ἡ ψυχὴ τῶν ζώντων Εὐελπίδων εἰκονιζομένη εἰς τὰς ἰδίας πτυχὰς τῆς κυανολεύκου ὑπέσχετο εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ἀθανάτων ἣν ἐσυμβόλιζεν ἡ μαρμαρίνη στήλη τοῦ ἡρώου, ὅτι τὸ παράδειγμα αὐτῶν τῶν ἐνδόξων νεκρῶν ὤμνυον ν' ἀκολουθήσουν καὶ οἱ νεαροὶ βλαστοὶ τῆς Σχολῆς τοῦ 1941, ἐνῷ ἡ σιωπὴ τῆς στιγμῆς ἐκ μέρους τῶν ὡς ἀγαλμάτων ἀκινητούντων Εὐελπίδων δὲν ἐπεσφράγιζεν ἁπλῶς τὴν ἱερότητα τῆς στιγμῆς ἀλλὰ καὶ διεβεβαίωνε τὴν περικοπὴν τοῦ ἱεροῦ των ὅρκου:

«.... Ὑπερασπίζω μὲ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν τὰς σημαίας, νὰ μὴ τὰς ἐγκαταλείπω, μηδὲ νὰ ἀποχωρίζωμαι ποτὲ ἀπ' αὐτῶν».

Οἱ Εὐέλπιδες - νεοσσοί, ἦσαν πλέον πανέτοιμοι, εἶχον ἐξασφαλίσει δι' ἐπιτάξεως καὶ δι' εὐφυοῦς τηλεφωνήματος πρὸς τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν περὶ ἀναγκαίων αὐτοκινήτων, τὰ ἀπαιτούμενα τοιαῦτα. Καὶ τὴν 23ην ὥραν τῆς 23ης Ἀπριλίου ἦσαν ἕτοιμοι πρὸς ἐκκίνησιν.

Εὐτυχῶς τοὺς παρέστεκον εἰς τὴν ὡραίαν ἐξόρμησίν των καὶ οἱ συνομήλικοί των σχεδὸν Ἀξιωματικοὶ Διμοιρῖται των Ἀν/γοὶ (πρώην Εὐέλπιδες ΙΙΙ).

Πανταζόπουλος Γεώργιος
Παπαθανασίου Ἀχιλ.
Κρασσᾶς Κων.
Μπαϊρακτάρης Βασίλ.
Τσιριμῶκος Ἀντ.

καὶ οἱ βοηθοί των Εὐέλπιδες ΙΙ.

Ἀργυριάδης Ἰωακεὶμ
Βιαίττος Ἀνδρ.
Διαμαντῆς Πέτρος
Καραμπάτης Ἰω.
Κούτσιος Δημ.
Μόραλης Γεωργ.
Μπουζῆς Π.
Πολυκαλᾶς Γερ.
Πιπέρης Μιχ.
Πατεράκης Ἐλ.
Πιπέρος Στυλ.

Εἰς τούτους προσετέθησαν ὁ Ἔφ. ἐκ Μον. Λοχαγὸς Πεζ. Δανίκας Θεμ., ὁ ὑπολ. Μηχ. Λυγιδάκης Νικ., ὁ ὁποῖος τοὺς συμπαρίστατο μὲ ὅλην τὴν

φλογερὴν ψυχήν του, ὁ ὑπίατρος Φατσέας 'Απ., ὁ 'Αν/γὸς Διαχ. Κουμανδράκης 'Αντ. ὁ 'Επιλοχίας Καραγιάννης καὶ ἡ νοσοκόμος τῆς Σχολῆς Μαγδαληνὴ Σπυρίδωνος.

Καὶ τὴν 03.00 ὥραν τῆς 24ης 'Απριλίου ἄρχισε τὸ ξεκίνημά των γιὰ τὴν 'Αθανασία! Συνολικὴ ἱστορικὴ τιμή! Διότι ὡς σύνολον ἐνήργησαν, ἐνέργεια ποὺ ἦτο ἡ συνισταμένη ὅλων. Τὸ ἴδιον πνεῦμα καὶ ψυχή.

Καὶ ἡ Σημαία τῆς Σχολῆς ἦτο τὸ σύμβολον τῆς συνοχῆς των. Τὸ σύνολον αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἀπετέλεσε τὴν τάξιν τοῦ 1943, θὰ συνεχισθῇ μέχρι τὴν ὥραν ἐκείνη ποὺ στὴν Κρήτη ἕνας ἄλλος ποὺ ὡρίσθη Διοικητής των θὰ δώσῃ τὸ παράγγελμα «Τοὺς ζυγοὺς λύσατε».

Τί περίεργος καὶ ἀπαράδεκτος συμπεριφορὰ τῶν δύο Διοικητῶν! Ὁ ἕνας ἀρνεῖται νὰ μπῇ στὴν Ἱστορία μαζί των. Ὁ ἄλλος τοὺς ἐγκαταλείπει μὲ ἕνα ἀποκρουστικὸ παράγγελμα.

'Εκεῖ τὸ σύνολον σταματᾶ καὶ τὰ μέλη του θὰ πάρουν τὸ καθένα τὸ δικό του δρόμο, ὅμως χωρὶς νὰ λησμονήσουν ὅτι ἀνήκουν στὴν εὐλογημένη τάξι τοῦ 1943 καὶ ὅτι ὁ καθένας ὀφείλει παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὸ πνεῦμα τῆς 24 'Απριλίου 1941, ἡμέραν τῆς ἐξορμήσεώς των.

'Αλλὰ ἂς παρακολουθήσωμε τὸ ἱστορικὸ δρομολόγιόν των: «Χιλιομόδι-Νεμέα. Ἄργος - 'Αχλαδόκαμπος καὶ τὸ πρωῒ τῆς 25ης 'Απριλίου 1941 στὴν Τρίπολι».

Τὰ ἀπαίσια Στούκας δὲν τοὺς ἐπτόησαν. Καμμία δυσχέρεια. Κανένα ἐμπόδιον δὲν ἐμείωσε τὸν Μαραθώνιον δρόμον πρὸς τὸ πεδίον μάχης. Πρὸς τὴν θυσίαν.

'Εκεῖ, στὴν Τρίπολι, κάποιος ποὺ παρίστανε τὸν Φρούραρχο καὶ δὲν διεκρίθη ποτὲ γιὰ ψυχικὰ προσόντα ἐνόμισε ὅτι μποροῦσε νὰ σταματήσῃ τὴν ἱστορικὴν πορείαν των. 'Ενόμισε ὅτι μιὰ διμοιρία τὸν ἔφθανε γιὰ τὸ σταμάτημα αὐτό.

Πρὸ τῆς θελήσεώς των, ἡ διμοιρία ἐστράφη πρὸς τὰ ὀπίσω.

Στὸ δρόμο του προσέτρεξε ἐκ τοῦ Νοσοκομείου Τριπόλεως ὁ νοσηλευόμενος τραυματίας Ὑπολ. Πεζ. Εὐθυμιόπουλος 'Ηλ. καὶ ἀναλαμβάνει τὴν διοίκησιν τοῦ 1ου Λόχου. 'Απὸ τὸν Φρούραρχο Τριπόλεως καμμία κατανόησις. Οὔτε κἂν ἐφοδιασμὸς μὲ βενζίνη!!

Καὶ ἡ πορεία των συνεχίζεται πρὸς Σπάρτην καὶ Γύθειον. Καὶ σὲ ἕνα χωριὸ τὰ Ταραψά, ὅπου ἔφθασαν τὰ ξημερώματα, ἔνιωσαν κάποια ζεστασιὰ ποὺ δὲν εὑρῆκαν στὸν Φρούραρχο Τριπόλεως! 'Εκεῖ ἕνας γέρων ἀσφαλῶς παλαιὸς πολεμιστὴς συνοδευόμενος ὑπὸ γυναικῶν τοὺς ἔφερε κρέας, κρασί, ψωμί, τυρί, πορτοκάλια. Σύνολον τούτων, ἡ ζωντανὴ ἀγάπη ἐκδηλουμένη μὲ τὴν συμπαράστασι τοῦ χωριοῦ.

Τὸ πρωῒ ἔφθασαν εἰς τὸ Γύθειον καὶ τὴν 23ην ὥραν ἐπεβιβάσθησαν ἐπὶ μικρῶν πλοιαρίων καὶ ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὴν 'Οδύσσειαν τὸ πρωῒ τῆς 28ης 'Απριλίου συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν Ἁγίαν Πελαγίαν Κυθήρων.

Καὶ τὸ βράδυ ξεκίνησαν διὰ τὸν 'Εθνικὸν των Φάρο. Τὸ πρωῒ τῆς 29ης 'Απριλίου ἔφθασαν εἰς τὸ Καλυμπάρι – τοῦ Νομοῦ Χανίων καὶ ἐγκατεστάθησαν πέριξ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γωνιᾶς.

'Εκεῖ εὐλογεῖ τὴν σημαίαν των, τοὺς εὐλογεῖ ὁ ὑπέροχος 'Επίσκοπος τῆς 'Επαρχίας κ.κ. Εὐδόκιμος (τέως Στρατιωτικὸς Ἱερεύς, λοχαγὸς Συγκελάκης).

Ἂς παρακολουθήσωμε γιὰ λίγο τὸ ζωντανὸ ἡμερολόγιο τοῦ Ὑπολ. Λυγιδάκη γιὰ νὰ ἰδοῦμε πῶς τοὺς παρακολουθοῦν οἱ ἐχθροὶ καὶ πῶς ὑπερηφανεύονται οἱ σύμμαχοι.

Τὸ ραδιόφωνον τῆς γερμανοκρατουμένης πρωτευούσης Ἀθηνῶν δὶς ἐξήγγειλεν ὅτι: «ἡ Σχολὴ Εὐελπίδων πειραθεῖσα νὰ διαπεραιωθῇ μέσῳ Πελοποννήσου εἰς Κρήτην, ἐβομβαρδίσθη ὑπὸ τῶν ἡμετέρων δυνάμεων καὶ κατεστράφη ὁλοσχερῶς».

Μύριοι ἦσαν οἱ κίνδυνοι οὓς ἀντεμετώπισαν καὶ κατέβαλον οἱ Εὐέλπιδες καθ' ὁδόν. Προερχόμενοι ἐξ ἡμετέρων, ἐκ τοῦ ἐχθροῦ ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως. Ἐν τούτοις ἠδυνήθησαν οὗτοι ν' ἀποβιβασθοῦν σῶοι τὴν πρωΐαν τῆς 29ης Ἀπριλίου 1941 εἰς Κολυμπάρι Κρήτης, διαψεύδοντες τὰς προσδοκίας τοῦ ἐχθροῦ, ὅστις τὴν ἀπάντησιν εἰς τὰς ψευδεῖς ἐκπομπάς του ἔλαβε πάλιν διὰ τῶν ἐρτζιανῶν κυμάτων διαφόρων ραδιοφωνικῶν σταθμῶν.

Οὕτω:

ΛΟΝΔΙΝΟΝ (30-4-41).

B.B.C. Ἐκπομπὴ 9.15΄...... «Τοὺς μαχητὰς τῆς Κρήτης ἦλθον νὰ ἐνισχύσουν καὶ 300 Εὐέλπιδες μὲ τοὺς ἀξιωματικούς των, οἱ ὁποῖοι μετὰ ἔνδοξον πορείαν μέσῳ τῆς Πελοποννήσου καὶ εἰς πεῖσμα τῶν Γερμανῶν οἱ ὁποῖοι ἐπεδίωξαν, χωρὶς νὰ τὸ ἐπιτύχουν, τὴν καταστροφήν των, κατέχουν ἀπὸ σήμερον θέσιν εἰς τὰς ἐπάλξεις τοῦ φρουρίου Κ ρ ή τ η......».

ΜΟΣΧΑ (2-5-41).

Ὥρα 10.20΄ ... «Ἡ ψυχὴ τῶν ἡρώων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος δὲν ἔλειψε κι' ἀπὸ τοὺς συγχρόνους Ἕλληνας. Μετὰ τὴν Ἀλβανία καὶ τὰ Ὀχυρά, ἡ Κρήτη θὰ δώσῃ τὸ τελευταῖο χτύπημα εἰς τοὺς Ναζῆδες τοῦ Χίτλερ. Τὰ παλληκάρια της, ἐκεῖνα ποὺ φθάνουν καθημερινὰ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα στὴν Κρήτη, θὰ πολεμήσουν ἀποφασιστικὰ ἂν ὁ Χίτλερ τολμήσῃ νὰ κτυπήσῃ ἐκεῖ ...... 300 Εὐέλπιδες πέρασαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα στὴν Κρήτη μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ θυσιασθοῦν ἀλλὰ νὰ μὴν ἀφήσουν νὰ περάσῃ ὁ ἐχθρὸς στὴ στερνὴ ἐλεύθερη γῆ».

Τὸ πνεῦμα τῆς Σπάρτης ὁλοζώντανο. Κι' οἱ Θερμοπύλες ἐμπρός των!...

ΛΟΝΔΙΝΟΝ (Σχόλιον Δ. Κακλαμάνου, πρεσβευτοῦ, 21.15΄ ὥρα 1η Μαΐου 1941).

«Οἱ ἥρωες τῶν Θερμοπυλῶν, Μαραθῶνος καὶ Σαλαμῖνος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μείνουν καὶ σήμερον χωρὶς μιμητάς, ἀνταξίους ἀπογόνους. Τὸ παράδειγμα τῶν 300 Εὐελπίδων, ποὺ παρὰ τὴν ἀντίδρασιν τῆς διοικήσεώς των ἔφυγαν σὰν πουλιὰ ἀπὸ τὸ κλουβί των, μαζὶ μὲ τὴν ἔνδοξον σημαίαν των γιὰ τὴν Κρήτην, καὶ ἔφθασαν τώρα σίγουρα ἐκεῖ γιὰ νὰ συμβάλουν μὲ τὶς δυνάμεις των στὴν ἄμυνα τῆς νήσου, θὰ πείσῃ ἀσφαλῶς τὸν Χίτλερ πὼς ἂν ποτὲ τολμήσῃ, ὡς καὶ ἐκεῖ, αἱ ὀρδαί του θὰ συντριβοῦν ὅπως καὶ τοῦ Ξέρξου ἀπὸ τὴν ἀλύγιστη δύναμι τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων.

Γιατὶ σὰν τοὺς ἀδάμαστους 300 Εὐέλπιδες ἔχει πολλούς, ἔχει χιλιάδες τὸ φρούριο τῆς Κρήτης. Νέους, γέρους, γυναῖκες,παιδιά, μυριάδες ὁλόκληροι ποὺ θ' ἀποδείξουν , ὅπως καὶ στὸ γκάγκστερ συνεταῖρο του στὰ βουνὰ τῆς Ἠπείρου καὶ στὸν ἴδιο ἀκόμη χθὲς στὰ ὀχυρὰ τῆς Μακεδονίας, πὼς οἱ νέοι Ἕλληνες γνωρίζουν τὸ ἴδιο ὅπως καὶ οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί των νὰ δημιουργοῦν στοὺς βαρβάρους ἐπιδρομεῖς Μαραθῶνες, Σαλαμῖνες, Πλαταιές».

'Εκεῖ στὸν ἱερὸ χῶρο τῆς Μονῆς ἀνεγνώσθη καὶ ἡ κάτωθι ἡμερησία διαταγὴ τοῦ διατελέσαντος διοικητοῦ αὐτῶν ἀπὸ τῆς 23 'Απριλίου 1941 μέχρι 2 Μαΐου 1941 (ὅτε ἀπεστάλη ἕτερος Διοικητής).

'Ημερησία Διαταγὴ Σχολῆς 29-4-1941.

Εὐέλπιδες:

«Κατόπιν 6ημέρων περιπετειωδῶν καὶ ἐντατικῶν, πλήρων στερήσεων ἀγώνων, ἀρξαμένων ἀπὸ τῆς σκέπης τῆς Σχολῆς σας εἰς 'Αθήνας καὶ συνεχισθέντων ἀδιακόπως καθ' ὅλην τὴν πορείαν σας μέχρι τῆς ἀφίξεώς σας ἐνταῦθα, ἐρρωμένως ἐπαλαίσατε καὶ ὑπερνικήσατε πολλὰς καὶ ποικίλας ἀντιδράσεις, ἡμετέρων, ἐχθροῦ καὶ στοιχείων τῆς φύσεως.

'Ιδοὺ σήμερον εὑρίσκεσθε εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν τῆς ἀποστολῆς σας αὐτοθυσίας ἣν ΟΙΚΕΙΑ ΒΟΥΛΗΣΕΙ ΑΝΕΛΑΒΑΤΕ.

'Ο ἆθλος τὸν ὁποῖον ἤδη ἐπετελέσατε θ' ἀναγραφῇ εἰς τὰς πλήρεις γενναίων ἀνδραγαθημάτων δέλτους τῆς πολεμικῆς ἱστορίας τοῦ Ἔθνους μας ὡς ΠΡΩΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ὁμαδικῆς ἠθελημένης ἐνεργείας δι' αὐτοθυσίαν καὶ ἀναλήψεως αὐτοβούλως δράσεως χάριν τῶν εὐγενεστέρων ἀνθρωπίνων ἰδεωδῶν: ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

'Εν ἑνὶ σώματι καὶ μιᾷ ψυχῇ οἱ 300 Εὐέλπιδες, πρῶτοι καὶ αὐτόκλητοι, ἐσπεύσατε νὰ δώσετε τὸ «ΠΑΡΩΝ» εἰς τὸ σάλπισμα κινδύνου τῆς Πατρίδος σας. Οἰμώζουσα αὕτη ἐκ τῶν πληγμάτων τῶν ἐχθρῶν της ἐλπίζει νῦν καὶ ἀναμένει ἐξ ΥΜΩΝ τὴν σωτηρίαν της.

Πεποιθώς, ἐπὶ τὴν ἀνδρείαν σας καὶ τὸ ἀθάνατον πνεῦμα αὐταπαρνήσεως, ὧν δείγματα λίαν προσφάτως ἐδώσατε,

ἀπευθύνω

Πρὸς πάντας ὁμοῦ καὶ ἕνα ἕκαστον ἰδιαιτέρως τὸ ΕΥΓΕ

ἀποτολμῶ

νὰ προδικάσω τὴν εὐτυχῆ ὁλοκλήρωσιν τῆς αὐτοεπωμισθείσης ἀποστολῆς σας, ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὁποίας ἡ Σχολὴ Εὐελπίδων προμαχοῦσα τῶν ἄλλων γενναίων στρατιωτικῶν μονάδων εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης τῆς Κρήτης, ἣν Θεία Βούλησις τῆς ἔταξε, γονυπετὴς πρὸ τῆς Μητρὸς 'Ελλάδος θὰ δυνηθῇ διεκδικοῦσα τὸν κότινον τῆς Νίκης ν' ἀναφωνήσῃ πρὸς ΑΥΤΗΝ: «Τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα, νῦν ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

'Εν μονῇ Γωνιᾶς Κισσάμου Κρήτης

'Ο Διοικητὴς τῆς Σχολῆς

ΛΥΓΙΔΑΚΗΣ Ν. 'Υπ/γὸς Μηχανικοῦ

Καὶ μετὰ ταύτην ἤρχισε ἡ προπαρασκευή των διὰ τὴν ἀπόδειξιν, ἄλλη μιὰ φορά, γραμμένην μὲ ἀνεξίτηλα δαφνοστεμμένα γράμματα, γιὰ τὴν Σχολὴν Εὐελπίδων ὡς Μητέρας 'Ηρώων.

'Εκεῖ ὠνομάσθησαν 'Ανθυπασπισταί.

'Εκεῖ συνεπληρώθησαν εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ πῆραν τὴν κάτωθι σύνθεσιν.

'Αν/ρχης Πεζ. Κίτσος Λουκᾶς, Διοικητὴς τῆς Σχολῆς.

Λοχ. Ρογκάκος 'Αθαν. (γενναῖος μαχητὴς τῶν ὀχυρῶν Λίσσε καὶ προστρέξας εἰς Κρήτην ἀπὸ ἄλλας κατευθύνσεις) ὡς ὑποδιοικητής.

Αὐτὸς ἦτο ὁ Διοικητής των κατὰ τὴν μάχην 20-29 Μαΐου.

Διοικητὴς τοῦ 2ου Λόχου ὡρίσθη ἐκεῖ ὁ Λοχ. Πεζ. Κωνσταντόπουλος Στυλ., τοῦ δὲ 1ου Λόχου ὁ ὑπολ. Πεζ. Εὐθυμιόπουλος 'Ηλίας.

Ταμίας ὁ 'Αν/γὸς Διαχ. Κουμανδράκης 'Αντ.

Διοικητικὸν 'Επιτελεῖον: Οἱ πιστοὶ ἀπὸ τῆς ἐξορμήσεώς των Λοχ. Δανίκας καὶ ὑπολ. Λυγιδάκης Νικ., ὁ ὑπολ. Τσεπαπαδάκης καὶ ὁ 'Εφ. 'Αν/γός, Κακαβούνης 'Αθαν.

Καὶ Διμοιρῖται των: 'Εκεῖνοι ποὺ ἀπετέλεσαν μαζί των ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ χώρου τῆς ἐξορμήσεώς των, τὴν συνολικὴν Εὐελπίδειον ψυχήν, ὁδηγοὶ καὶ ἀδελφοί των οἱ (θ' ἀναγράψω ἄλλη μιὰ φορὰ τὰ τιμημένα ὀνόματά των) ἀντάξιοί των: 'Αν/γοὶ Πανταζόπουλος Γ., Γεροντικὸς Σπυρ., Τσιριμῶκος Κ., Παπαθανασίου 'Αχιλ., Μπαΐρακτάρης Βασ., Πρασᾶς Κων., οἱ ὁποῖοι καὶ τοὺς ὡδήγησαν εἰς τὴν ἱστορικὴν των συμμετοχὴν εἰς τὴν τελευταίαν μάχην ἐπὶ τοῦ πατρίου ἐδάφους καὶ ὁ 'Αν/γὸς Μανωλόπουλος Γ., διαφυγὼν ἀπὸ Μακεδονίας.

Διαταγαί: 'Εν περιπτώσει ἀδυνάτου περαιτέρω ἀμύνης των, κίνησις δι' ὀρεινῶν ὁδεύσεων εἰς περιοχὴν 'Αποκορώνου ἐν ἀναμονῇ διαταγῶν.

Μόνα ἐφόδιά των συμπληρωματικά, μηδαμινά. Δὲν ὑπῆρχον ἄλλως τε. 'Όλα τὰ ἀντικατέστησε ἡ ὡραία ψυχική των δύναμις.

'Απὸ τῆς 20ῆς Μαΐου τοῦ 1941 ἄρχισε ἡ συμμετοχή των εἰς τὸ Κύκνειον Κρητικὸν ἄσμα. Τὸ Κολυμπάρι, τὸ Μάλεμε, ἡ Σπηλιά, τὰ Δελιανὰ καὶ τὰ Γριμπιανὰ εἶναι οἱ ὡραῖοι βωμοὶ τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν των. 'Εκεῖ καὶ οἱ πρῶτοι νεκροί των. Οἱ 'Ιατρούλης Νικ. καὶ Κουβελίδης Γεωργ. 'Εκεῖ καὶ καὶ οἱ πρῶτοι τραυματίαι των: οἱ Μιαούλης 'Ελ., Μουζάκης 'Αντ., Παπαδημητρίου Στυλ., Σωτηρόπουλος Χρ.

Δὲν ἔλειψαν καὶ αἱ κομμουνιστικαὶ ἀθλιότητες ἀποστράτων ἀξιωματικῶν, ἡγητόρων μετέπειτα τῶν συμμοριτῶν, ἀρνηθέντων συμμετοχὴν εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶνα μας, ἀφοῦ ἠρνήθησαν τόν, ὑπὲρ τῆς ἰδιαιτέρας γενετείρας των, ἀγῶνα.

Καὶ ἐκεῖθεν ἡ δευτέρα ἔξοδός των ἀπὸ τῆς Γερμανικῆς κυκλώσεως ὑπὸ τὰ σφυροκοπήματα τῶν Στούκας.

Καὶ διὰ κατ' ἐξοχὴν ὀρεινοῦ καὶ δυσβάτου δρομολογίου ἔφθασε τὴ νύκτα τῆς 24 πρὸς 25-5-41 εἰς τὸν «Ὁμαλὸν» τῶν Λευκῶν 'Ορέων καὶ ἐκεῖθεν εἰς τοὺς Λάκκους, ὑπεράνω τοῦ χωρίου Μεσαλᾶ.

Δυστυχῶς ἐκεῖ ἐπεκράτησαν οἱ συνοδιπόροι τοῦ κομμουνιστοῦ Στρατηγοῦ Μάντακα καὶ οὐδεμία οὔτε μερὶς ἄρτου δὲν προσεφέρθη εἰς τοὺς νηστικοὺς καὶ ἐξηντλημένους Εὐέλπιδας, μὲ τιμητικὴν εὐτυχῶς ἐξαίρεσιν τὴν συγκινητικὴν μέριμναν τοῦ γηραιοῦ λοχαγοῦ ἐ.ἀ. Μάντακα Μ., ὅστις ἐξησφάλισε τὸν ἀνεφοδιασμόν των.

'Εκεῖθεν τὴν νύκτα τῆς 25-5-41 μὲ ὁδηγοὺς χωροφύλακας καὶ χωρικοὺς τοῦ ἡρωϊκοῦ χωρίου Μεσαλᾶ ἡ Σχολὴ ἀνῆλθεν εἰς τὸ θρυλικὸν Θέρισον.

'Η ἐχθρικὴ ἀεροπορία κυριολεκτικὰ τοὺς κυνηγοῦσε. Παρ' ὅλα ταῦτα τὴν νύκτα τῆς 26-5-41 πρὸς 27-5-41 ἡ Σχολὴ ἐκινήθη ἐκ τοῦ χωρίου Θερίσου καὶ φθάσασα εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Ραμνῆ, ἐτάχθη ἀμυντικῶς πρὸς ἀπόφραξιν τῶν ὁδεύσεων Μαλάζα - Ραμνῆ, Κάμπου - Ραμνῆ, Θέρισου - Ραμνῆ.

'Εκεῖ παρεσχέθη πολύτιμος συνδρομὴ τοῦ ἡρωϊκοῦ γηραιοῦ Ταγματάρχου Π.Δ. Μιχαλογιαννάκη Δημ. καὶ διὰ τὸν ἐφοδιασμόν της καὶ διὰ τὸν προσανατολισμόν της καὶ διὰ τὴν πλαισίωσιν μὲ χωρικοὺς τῆς περιοχῆς 'Αποκορώνου.

'Εχθρικὰ ἀεροπλάνα ἐσφυροκόπουν τὴν περιοχὴν μὲ βόμβας καὶ πολυβολισμούς. Ἡ πόλις τῶν Χανίων ἐφλέγετο. Ἡ πολίχνη Καλύβες, τὰ χωρία Βρῦσες, 'Αρμένοι, Τσεβαράς, Στύλος, Φρές, Τζιτζιφιὲς ἐβομβαρδίζοντο καὶ ἐπολυβολοῦντο ἀνηλεῶς.

Εἰς τὸ χωρίον Φρὲς εὑρίσκετο τὸ Ἑλληνικὸν Στρατηγεῖον καὶ ὁ γενναῖος ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως, μόνος Πολιτικὸς Ἡγέτης ὑπεύθυνος καὶ ἀρχηγὸς τοῦ συνεχιζομένου ἀγῶνος, ἀείμνηστος Στέλιος Δημητρακάκης, ἀντάξιον τέκνον τῆς ἡρωοτόκου Κρήτης.

'Εζητήθησαν ἀπὸ τὸ Στρατηγεῖον διὰ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ τάγματος Ρογκάκου Παν. (ὅρα καὶ Ἱστορικὴν 'Επιθεώρησιν τεῦχος ΙΙ ἔτος Γ. 1966) διαταγαὶ διὰ τὴν περαιτέρω τύχην τῆς Σχολῆς, ἀφοῦ ἤδη εἶχεν ἀρχίσει ἡ ἐκκένωσις τῆς νήσου.

Καὶ ἐδόθη μία ἀκατανόητος διαταγή. Ποῖος ἄραγε ἐσκέφθη τοιαύτην διαταγήν!!

Διάλυσις τῆς Σχολῆς (γιὰ ποῦ ;) ἢ παράδοσις ὡς αἰχμαλώτων πολέμου!!

Δὲν εὑρέθη κανένας νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀξίαν τῶν πολυτίμων αὐτῶν ἀδαμάντων ὥστε νὰ εὑρεθῇ ἕνας μικρὸς χῶρος ἐπιβιβάσεως τῶν ἡρώων πλέον νεοσσῶν πρὸς τὰ πεδία μάχης 'Αφρικῆς καὶ 'Ιταλίας!!

Πόση συσκότισις, πόση ἔλλειψις ὀρθῆς σκέψεως.

Ἡ ἐγκαταλειφθεῖσα Σχολὴ ὥδευσε, ἀπὸ τῆς 8ης ἑσπερινῆς τῆς 28ης Μαΐου τοῦ 1941, διὰ τῆς ἡμιονικῆς ὁδοῦ Φρὲ - Τζιτζιφιές, 'Εμπρόστερον πρὸς Σφακιά.

Ἡ διαφυγή των ἐθεωρήθη ἀδύνατος. Καὶ τὴν χαραυγὴν τῆς 29ης Μαΐου εὑρέθη εἰς τὸν αὐχένα τῶν Σφακίων, τελευταῖον Ἑλληνικὸν τμῆμα συντεταγμένον εἰς τὴν ἄκραν γωνίαν τῆς ἐλευθέρας ἀκόμη ἑλληνικῆς γῆς.

'Εκεῖ ἡ Διοίκησις τῆς Σχολῆς ἀποφασίζει τὴν διάλυσίν της. Καὶ ἀφοῦ ἐξεφώνησε ἕνα ἀπαράδεκτον λογύδριον, τὴν παρέδωσε εἰς τὸν Διοικητὴν τάγματος διὰ νὰ τοὺς δώσῃ ὁδηγίας διὰ τὴν περαιτέρω δρᾶσιν των.

Καὶ μὲ τὸ παράγγελμα «Τοὺς ζυγοὺς λύσατε» (μαρτυρία κ. Ρογκάκου εἰς Ἱστορικὴν 'Επιθεώρησιν) ἔφυγε διαλύσας πρῶτος ἑαυτόν!!

Ὁ Διοικητὴς τοῦ τάγματος τοὺς δίδει συμβουλὰς δι' ἀνταρτικὴν δρᾶσιν καὶ τροπήν των πρὸς τὰ Λευκὰ Ὄρη καὶ τὸν Ψηλορείτην. Καὶ αὐτὸς ἀνεχώρησε δι' ἄλλην κατεύθυνσιν. Οὔτε ὁ Διοικητὴς οὔτε ὁ Ὑποδιοικητὴς μαζί των! Πῶς ἐσκέφθησαν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί;!!

Τί ἄδικος στ' ἀλήθεια ἐγκατάλειψις! Καὶ στὴν ἀρχὴ τῆς ἐξόδου των ἐκ τοῦ ἱεροῦ χώρου τῆς Σχολῆς των, ἄνευ τοῦ Διοικητοῦ των.

Καὶ στὴν τελικὴν ἐξόρμησίν των ἀπὸ τοῦ ὑποδούλου ἐδάφους, πάλιν ἄνευ τῆς Διοικήσεώς των!!

Πόση σύγχυσις δυστυχῶς τῶν ὑπευθύνων Διοικήσεων!!

Φαίνεται ὅτι ἡ Θεία Βούλησις τοὺς ἔταξε τὸ μοναδικὸν προνόμιον νὰ μεσουρανήσωσι μὲ μόνους ὁδηγοὺς τοὺς ἀδελφούς των 'Ανθυπολοχαγούς, σημειοῦντες αὐτοὶ οἱ νεοσσοὶ τὴν πρώτην ἐξόρμησιν διὰ τὴν ἀντεπίθεσιν κατὰ τοῦ κατακτητοῦ.

'Επὶ τρεῖς μῆνας περίπου ἀλωνίζουν τὰ βουνὰ τῆς Κρήτης. Ἄλλοι συλλαμβάνονται καὶ ἄλλοι διαφεύγουν μέσα ἀπὸ τὰ φαράγγια τῶν Λευκῶν 'Ορέων.

Τὸ αἷμα τῶν ἐπότισε ὅλας τὰς δυτικὰς ἐπαρχίας τῆς Νήσου.

Καὶ ἀφοῦ ἐξήντλησαν κάθε δυνατότητα τῆς ἡρωϊκῆς των προσφορᾶς μὲ ἀφορήτους στερήσεις, ἀλλὰ μὲ τὴν συμπαράστασιν τῶν ὑπερόχων Διμοιριτῶν των, πιστῶν εἰς τὴν ἀποστολήν των ὡς ὁδηγῶν - Εὐελπίδων, διέφυγον ἄλλοι εἰς τὴν Ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα, ἄλλοι εἰς τὴν Μ. Ἀνατολήν, ἐνταχθέντες ὅπου ἠδυνήθη ἕκαστος εἰς ἀγῶνας καὶ θυσίας μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς οἰκτρῶς αἱματοβαφείσης πατρίδος μας.

Ἀναγράφω μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ τὰ ὀνόματα τῶν πεσόντων ἡρώων. (Δὲν ἀναγράφονται—δὲν εὑρῆκα δυστυχῶς τὰ ὀνόματά των—οἱ ἀποβιώσαντες λόγῳ κακουχιῶν πολέμου ὡς καὶ οἱ καταστάντες ἀνάπηροι ἀνερχόμενοι εἰς 35).

Ἀναγράφω τὰ ὀνόματα τῶν θρυλικῶν τούτων νεοσσῶν ὡς εἰκόνα τιμῆς ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων.

Οἱ πλεῖστοι τούτων — ἀντάξιοι τῶν ἀετῶν τῆς διοικούσης τάξεως τοῦ 1940 — Συν/ρχαι τώρα ἄξιοι ἡγήτορες καὶ ἐμπνευσταὶ τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος, ἐπλαισίωσαν καὶ ἐπύκνωσαν τούτους εἰς τὴν εὐλογημένην ἐξόρμησίν των τῆς 21 Ἀπριλίου 1967, βοηθοῦντες τώρα εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἀναδημιουργουμένης Ἑλλάδος, τὴν Ἐπαναστατικὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν τεθέντων ἐθνικῶν σκοπῶν.

Ἡ Σημαία των, πολεμικὴ πλέον, τοποθετήθηκε εὐλαβικὰ πάλιν στὴν αἴθουσα τῶν τελετῶν τῆς Σχολῆς, παραδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὑπολ. Λυγιδάκη (ὁ ὁποῖος ἐπρωτοστάτησε στὰ γεγονότα τῆς 23ης Ἀπριλίου τοῦ 1941) εἰς τὴν Σ.Σ. Εὐελπίδων τὴν 6ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1945.

Εἶχε παραδοθῆ πρὸς διαφύλαξιν εἰς τὴν σύζυγον Λυγιδάκη καὶ κατώρθωσε νὰ τὴν διασώση μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς Γωνιᾶς.

Ἡ Σημαία αὕτη παρεσημοφορήθη μὲ τὸν Ταξιάρχην τοῦ Ἀριστείου Ἀνδρείας διὰ τοῦ κάτωθι Β.Δ. :

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. Α.Ν. 2616 «περὶ ἠθικῶν ἀμοιβῶν διὰ διακεκριμένας πράξεις» τὸ ὑπ' ἀριθ. 23/41 Ν.Δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἀπονομῆς ἠθικῶν ἀμοιβῶν τῶν Στρατιωτικῶν διατάξεων» ἀπεφασίσαμεν, διατάσσομεν καὶ ἀπονέμομεν :

Τὸν Ταξιάρχην τοῦ Ἀριστείου Ἀνδρείας εἰς τὴν Σημαίαν τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς Εὐελπίδων.

Διὰ τὴν ἡρωϊκὴν δρᾶσιν τῶν 300 Εὐελπίδων, οἵτινες οὐ μόνον ὑπὸ μυρίας δυσχερείας διεπεραιώθησαν εἰς Κρήτην κατὰ τὸν Ἀπρίλιον 1941, ἀλλὰ καὶ συγκροτηθέντες εἰς Τάγμα ἔλαβον μέρος κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ἀποβάσεων τῶν Γερμανῶν καὶ τὰς μετέπειτα τοιαύτας μέχρι πέρατος ἐπιδείξαντες, παρὰ τὰς σοβαρὰς ἀπωλείας των, ἀκατάβλητον πολεμικὸν μένος, ἀπαράμιλλον αὐτοθυσίαν καὶ ἡρωϊσμόν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰανουαρίου 1946

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς
Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς
ΘΕΟΔ. ΜΑΝΕΤΑΣ

Κατάστασις Εὐελπίδων Ιης (Τάξεως 1943) φονευθέντες

1. ’Αλεξιάδης ’Οράτιος τοῦ Θρασυβούλου
2. ’Αποστολόπουλος Δημοσθένης τοῦ Διονυσίου
3. ’Αραβαντινὸς Χαράλαμπος τοῦ Σπυρίδωνος
4. Γάσπαρης Νικόλαος τοῦ ’Ιωάννου
5. Γκάσιος Κων/νος τοῦ Νικολάου
6. Γκολφινόπουλος Γκολφῖνος τοῦ ’Επαμεινώνδου
7. Δημητριάδης Θεόδωρος τοῦ Σωτηρίου
8. Διονυσόπουλος Χρῆστος τοῦ ’Ιωάννου
9. Ζαφείρης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου
10. Ζησιμόπουλος ’Ανάργυρος τοῦ Νικολάου
11. ’Ηλιόπουλος Κων/νος τοῦ Γεωργίου
12. ’Ιατρούλης Νικόλαος τοῦ ’Αθανασίου
13. Κοκκινώρης Σωτήριος τοῦ Βασιλείου
14. Κοττικιᾶς Νικόλαος τοῦ Κων/νου
15. Κουβελίδης Γεώργιος τοῦ Νικολάου
16. Κρίτης Ρῖζος τοῦ ’Αθανασίου
17. Κωστόπουλος Πέτρος τοῦ Νικολάου
18. Μακρῆς Μιχαὴλ τοῦ Μιχαὴλ
19. Μανιουδάκης ’Ανδρέας τοῦ ’Αντωνίου
20. Μαραβίκας Παναγιώτης τοῦ Βασιλείου
21. Μπαλάσκας Γεώργιος τοῦ Εὐσταθίου
22. Μποστονάκης Σπυρίδων
23. Νάκος Γεώργιος τοῦ ’Αθανασίου
24. Νάτσιος Βασίλειος τοῦ ’Ανδρέου
25. Νικολακᾶκος Γεώργιος τοῦ Δημητρίου
26. Οἰκονόμου Γεώργιος τοῦ ’Ιωάννου
27. Παπαγεωργόπουλος Παναγ. τοῦ Γεωργίου
28. Παπαγιαννόπουλος Στέφανος τοῦ ’Ιωάννου
29. Παπαγρηγοράκης Γεώργιος τοῦ ’Ιωάννου
30. Περράκης ’Αντώνιος τοῦ ’Ιωάννου
31. Παπαγεωργίου Νικόλαος τοῦ Γεωργίου
32. Περιστεράκης ’Ιωάννης τοῦ Εὐαγγέλου
33. Ποῦλος Δημήτριος
34. Ρογκᾶκος ’Ηλίας τοῦ Στυλιανοῦ
35. Σιᾶνος ’Αλκιβιάδης τοῦ Νικολάου
36. Σκεπαρνιᾶς Νικόλαος τοῦ Χρήστου
37. Στεργιᾶτος Στέφανος τοῦ Παντελῆ
38. Στεφανᾶκος ’Ιωάννης τοῦ Παναγιώτου
39. Στεφανόπουλος Χρῆστος τοῦ Σπυρίδωνος
40. Τριανταφύλλης ’Αθανάσιος τοῦ Δημητρίου
41. Τριανταφύλλου Δημήτριος τοῦ ’Ιωάννου
42. Τσαμουρᾶς Κων/νος τοῦ Εὐσταθίου
43. Τσαουνόπουλος Παναγιώτης τοῦ ’Αριστείδου
44. Τσολᾶκος ’Ηλίας τοῦ Γεωργίου
45. Χρυσαῖος Νικόλαος τοῦ Τιμολέοντος
46. Ψαρόπουλος Νεοκλῆς τοῦ Δημητρίου
47. Μαμουνάκης ’Ιωάννης τοῦ Χαραλάμπους

Εἰδικώτερον εἰς τὴν μάχην τῆς Κρήτης ἔπεσαν οἱ κάτωθι Εὐέλπιδες :

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Εὐελπίδων Ιης μεταβάντων καὶ μετασχόντων εἰς μάχην Κρήτης κατὰ τὴν 20ὴν Μαΐου 1941

(κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν)

. . . .

1. Ἀγγελόπουλος Ἰωάννης τοῦ Παναγιώτου
2. Ἀγραφιώτης Κων/νος τοῦ Δημητρίου
3. Ἀλεξανδράκης Ἰωάννης τοῦ Ἐμμανουὴλ
4. Ἀλεξανδρόπουλος Λεωνίδας τοῦ Παναγιώτου
5. Ἀλεξιάδης Ὁράτιος τοῦ Θρασυβ.
6. Ἀντωνόπουλος Ἀναστάσιος τοῦ Κων/νου
7. Ἀποστολόπουλος Δημοσθένης τοῦ Διονυσίου
8. Ἀραβαντινὸς Χαράλαμπος τοῦ Σπυρίδωνος
9. Ἀρβανίτης Γεώργιος τοῦ Κων/νου
10. Ἀσημακόπουλος Ἀνδρέας τοῦ Δημητρίου
11. Ἀστρεινίδης Φλῶρος τοῦ Γεωργίου
12. Βαλαούρης Γεώργιος τοῦ Νικολάου

13. Βαλσαμάκης Χρυσόστομος τοῦ Χρήστου
14. Βαρδᾶκος Δημήτριος τοῦ Γρηγορίου
15. Βελέντζας Βασίλειος τοῦ Ἰωάννου
16. Βενιανάκης Ἀντώνιος τοῦ Μιχαὴλ
17. Βλαγκόπουλος Βλάσιος τοῦ Μερκουρ.
18. Βογιατζόγλου Γεώργιος τοῦ Πέτρου
19. Βοζίκης Σπυρίδων τοῦ Χρήστου
20. Βόκας Δημήτριος τοῦ Κων/νου
21. Βολονάκης Ἰωάννης τοῦ Κων/νου
22. Βορριᾶς Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου
23. Βούδημος Γεώργιος τοῦ Ἐμμανουὴλ
24. Γαλάνης Γεώργιος τοῦ Δημητρίου
25. Γαλανόπουλος Ζαφείριος τοῦ Κων/νου
26. Γαλούσης Βάϊος τοῦ Εὐαγγέλου
27. Γαριβάλδης (Ξένος) Δημήτριος τοῦ Γεωργ.
28. Γάσπαρης Νικόλ. τοῦ Ἰωάννου
29. Γεωργακόπουλος Ἰωάννης τοῦ Δημητρ.
30. Γεωργακόπουλος Κων/νος τοῦ Θεοφ.
31. Γεωργίου Θεόδωρος τοῦ Σεραφεὶμ
32. Γεωργίου Λουκᾶς τοῦ Γεωργίου
33. Γεωργόπουλος Διονύσιος τοῦ Νικολάου
34. Γεωργόπουλος Ἠλίας τοῦ Βασιλείου
35. Γιαλίρης Ἰωάννης τοῦ Νικολ.
36. Γιαλουράκης Γεώργιος τοῦ Νικολ.
37. Γιάννακας Ἀλέξανδρος τοῦ Γεωργ.
38. Γιαννακόπουλος Δημήτριος τοῦ Σάββα
38. Γιαννακὸς Κων/νος τοῦ Δημητρίου
40. Γιαννόπουλος Ἰωάννης τοῦ Βασιλείου
41. Γιαννόπουλος Κων/νος τοῦ Βασιλείου
42. Γιαννόπουλος Ἀνδρέας τοῦ Χρήστου
43. Γιαχνῆς Μιχαὴλ τοῦ Ἀντωνίου
44. Γκαγκούρης Μιλτιάδης τοῦ Ζήση
45. Γκάσιος Κων/νος τοῦ Νικολάου
46. Γκρίμπας Ἀντώνιος τοῦ Νικολάου
47. Γκολφινόπουλος Γκολφ. τοῦ Ἐπαμειν.
48. Γκρέτσος Παναγ. τοῦ Κων/νου
49. Γοματόπουλος Ἰωάννης τοῦ Ἀριστ.
50. Γραβάνης Σπυρίδων τοῦ Πέτρου
51. Γρόλλιος Ἕκτωρ τοῦ Χριστ.
51α. Δασκαλάκης Ἰωάννης τοῦ Κων/τίνου
52. Δασκαλόπουλος Ἠλίας τοῦ Αὔγερ.
53. Δεληγιάννης Ἀντώνιος τοῦ Φιλ.
54. Δερνῖκος Παναγ. τοῦ Ἠλία
55. Δημητρακᾶκος Σπυρίδων τοῦ Παναγ.
56. Δημόπουλος Αἴας τοῦ Σωκράτους
57. Διαμαντῆς Πέτρος τοῦ Δημητρ.
58. Διονυσόπουλος Χρῆστος τοῦ Ἰωάν.
59. Δρανδάκης Ἐμμαν. τοῦ Κων/νου
60. Ζαφείρης Δημήτριος τοῦ Γεωργ.

61. Ζαχαρίας Ἰωάννης τοῦ Νικολ.
62. Ζάχος Ἀριστ. τοῦ Γεωργ.
63. Ζευκιλῆς Παναγ. τοῦ Ἰωάν.
64. Ζησιμόπουλος Ἀναργ. τοῦ Νικολ.
65. Ζουμπουλίδης Γεώργ. τοῦ Σπυρ.
66. Ἡγουμενίδης Γεώργιος τοῦ Νικολάου
67. Ἠλιόπουλος Κων. τοῦ Γεωργίου
68. Ἠλιόπουλος Χρῆστος τοῦ Κων/νου
69. Θᾶνος Ἰωάννης τοῦ Νικολάου
70. Θελερίτης Νικόλ. τοῦ Δημητρίου
71. Θεοχάρης Ἰωάννης τοῦ Ρήγα
72. Θωμαΐδης Ἰωάννης τοῦ Θωμᾶ
73. Ἰατρέλης Κων/νος τοῦ Ἰωάννου
74. Ἰατρίτης Ἀλέξ. τοῦ Χαραλ.
75. Ἰατρούλης Νικόλ. τοῦ Ἀθαν.
76. Ἰγνατιάδης Σωτήρ. τοῦ Σταύρου
77. Ἰωαννίδης Δημήτριος τοῦ Ἀριστ.
78. Καζῆς Ἰωάννης τοῦ Φωτίου
79. Καλαμίδας Ἀναστ. τοῦ Ἰωάν.
80. Καλαρᾶς Παναγ. τοῦ Κων/νου
81. Καντζούκης Γεώργ. τοῦ Ἰωάννου
82. Καπετανίδης Κων/νος τοῦ Ἐπαμειν.
83. Καραγιάννης Εὐθύμ. τοῦ Ἰωάν.
84. Καραδῆμος Εὐθύμ. τοῦ Ἠλία
85. Καραδῆμος Ὀρέστης τοῦ Κων/νου
86. Καραιωσηφόγλου Χαρ. τοῦ Ἰωάν.
87. Καραλῆς Δημήτριος τοῦ Ἠλία
88. Καραμαλῆς Γεώργ. τοῦ Κων/νου
89. Καραντώνης Γεώργιος τοῦ Ἀντων.
90. Καρδαρᾶς Νικόλ. τοῦ Τρύφωνος
91. Καρλῆς Ἰωάννης τοῦ Γεωργ.
92. Καστανᾶς Γεώργ. τοῦ Ἠλία
93. Κατεβαίνης (Κένης) Εὐάγγ. τοῦ Κων.
94. Κατριβᾶνος Κων. τοῦ Παναγ.
95. Κατσικόπουλος Βασίλ. τοῦ Παναγ.
96. Κατσιμίχας Κων. τοῦ Δημητρίου
97. Κλαουδᾶτος Γεράσ. τοῦ Σταύρου
98. Κοβέλας Ἀντών. τοῦ Κων/νου
99. Κοκκινώρης Σωτήρ. τοῦ Βασίλ.
100. Κολιβόδιακος Παναγ. τοῦ Νικολάου
101. Κοντογιάννης Γεώργ. τοῦ Ἰωάννου
102. Κοντοστᾶνος Σπυρίδ. τοῦ Κων/νου
103. Κόρκας Κων. τοῦ Ἀθανασ.
104. Κοτρίκλας Ἀθανάσ. τοῦ Δημητρ.
105. Κοτρονάρος Θεόφιλ. τοῦ Ἀλεξάνδρου
106. Κοττίκιας Νικόλαος τοῦ Κων/νου
107. Κουβελίδης Γεώργ. τοῦ Νικολ.
108. Κουλουμπουρδὸς ἢ Χριστόπουλος Χρῆστος τοῦ Διον.
109. Κουμπουζῆς Θεόδ. τοῦ Σταύρου

110. Κουρῆς Γεώργ. τοῦ Δημητρ.
111. Κουρμουλῆς Ἰωάννης τοῦ Κων/νου
112. Κουτουμᾶνος Γεώργιος τοῦ Νικολ.
113. Κούτσαρης Στέφ. τοῦ Περικλ.
114. Κουτσοβέλης Γεράσ. τοῦ Σπυρ.
115. Κουτσομανῆς Κων/νος τοῦ Δημητρίου
116. Κουτσορόδης Κων/νος τοῦ Ἀναστ.
117. Κρίκης Ρῖζος τοῦ Ἀθανασ.
118. Κυζιρίδης Παναγ. τοῦ Μιχαὴλ
119. Κυνηγαλάκης Κων/νος τοῦ Ἀντων.
120. Κυριαζῆς Βασίλ. τοῦ Δημητρίου
121. Κωστάκης Γεώργ. τοῦ Παναγιώτου
122. Κωστόπουλος Πέτρος τοῦ Νικολ.
123. Κωστόπουλος Χαράλ. τοῦ Μιχαὴλ
124. Λαμνᾶτος Ἠλίας τοῦ Εὐθυμ.
125. Λεκανίδης Ἰωσὴφ τοῦ Γεωργίου
126. Λέκκας Ἀντών. τοῦ Δημητρίου
127. Λελούδας Δημήτριος τοῦ Λεωνίδου
128. Λίβας Πέτρος τοῦ Δημητρίου
129. Λιναρᾶς Μιχαὴλ τοῦ Νικολάου
130. Μακρῆς Μιχαὴλ τοῦ Μιχαὴλ
131. Μαλατάντης Θεόδωρος τοῦ Ἰωάννου
132. Μαμουνάκης Ἰωάννης τοῦ Χαραλ.
133. Μανιουδάκης Ἀνδρέας τοῦ Ἀντων.
134. Μανωλίδης Παναγ. τοῦ Λεων.
135. Μαραβίτσας Παναγ. τοῦ Βασίλ.
136. Μαργαρίτης Χαράλ. τοῦ Ἰωάννου
137. Μαρίνης Ἀθανάσιος τοῦ Ἀναστ.
138. Μαρκόπουλος Σπυρίδων τοῦ Σπυρίδ.
139. Μεγαλογιάννης Χρῆστος τοῦ Κων.
140. Μελαχροινὸς Στυλιανὸς τοῦ Ἰωάννου
141. Μελῆς Κων/νος τοῦ Χρήστου
142. Μέξης Ἀντών. τοῦ Δημητρίου
143. Μεταξᾶς Δημήτριος τοῦ Ἀγαμ.
144. Μήλιος Κων/νος τοῦ Δημητρίου
145. Μητρόπουλος Δημήτριος τοῦ Γεωργίου
146. Μιαούλης Ἐλευθ. τοῦ Νικολάου
147. Μιχαλάκης Κων/νος τοῦ Δημοσθ.
148. Μοσχονάκης Κων/νος τοῦ Ἐμμαν.
149. Μουζάκης Ἀντών. τοῦ Νικολάου
150. Μουζακίτης Κων/νος τοῦ Μιλτ.
151. Μουρμούρης Παναγ. τοῦ Δημητρ.
152. Μπαλάσκας Γεώργιος τοῦ Εὐσταθ.
153. Μπαλόπουλος Μιχαὴλ τοῦ Νικολάου
154. Μπαλταδῶρος Χρῆστος τοῦ Δημητρίου
155. Μπάρκας Κων/νος τοῦ Σωτηρ.
156. Μπατῆς Ἀντών. τοῦ Μιχαὴλ
157. Μπέγιος Νικόλαος τοῦ Δημητρίου
158. Μπεμπελῆς Ἰωάννης τοῦ Συμεὼν

159. Μπερτσιάδης Γεώργιος τοῦ 'Ιωάν.
160. Μπερδέκλης Γεώργιος τοῦ Παναγ.
161. Μπιρλῆς Σταῦρος τοῦ Γεωργ.
162. Μπίσσιας 'Ιωάννης τοῦ Λουκᾶ.
163. Μπλαδένης Βασίλ. τοῦ 'Αθανασ.
164. Μπλέτας 'Αναστ. τοῦ 'Ιωάν.
165. Μπουζᾶς 'Ανδρέας τοῦ Γεωργ.
166. Μπουκουβάλας Εὐάγγ. τοῦ 'Αντων.
167. Μπουτσικάρης 'Ηλίας τοῦ Παναγ.
168. Νάκος Γεώργιος τοῦ 'Αθανασίου
169. Νάσιος Κων/νος τοῦ Σεραφ.
170. Νάσκος 'Αργύρ. τοῦ Γεωργίου
171. Ντάσιος Βασίλ. τοῦ 'Ανδρέου
172. Νεζερίτης Θεόφιλ. τοῦ 'Ιωάννου
173. Νεόφυτος Εὐάγγελος τοῦ 'Ιωάν.
174. Νικολακόπουλος Σπυρίδ. τοῦ 'Αντων.
175. Ντινόπουλος Βασίλειος τοῦ 'Αργυρ.
176. Οἰκονόμου Κων/νος τοῦ Νικολάου
177. Παγουρτζῆς Τιμολέων τοῦ Δημοσθ.
178. Παναγιωτάκης Στυλιαν. τοῦ Σπυρ.
179. Παναγιωτακόπουλος Γεράσ. τοῦ Δημητρ.
180. Πανουτσόπουλος Δημήτρ. τοῦ Χρήστου
181. Παπαβησαρίων Σωτήρ. τοῦ Θεοχ.
182. Παπαγεωργίου Νικόλαος τοῦ Γεωργίου
183. Παπαγεωργόπουλος Παναγ. τοῦ Γεωργ.
184. Παπαγιαννόπουλος Στέφ. τοῦ 'Ιωάννου
185. Παπαγρηγοράκης Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου
186. Παπαδάκης Κων/νος τοῦ Σπυρ.
187. Παπαδάκης Παῦλος τοῦ Εὐαγγ.
188. Παπαδημητρίου Δημήτριος τοῦ 'Αριστ.
189. Παπαδόπουλος Κων/νος τοῦ Χρήστου
190. Παπαεμμανουὴλ Στυλ. τοῦ Δημητρ.
191. Παπαευαγγέλου Φώτιος τοῦ Βασιλ.
192. Παπαθεοδώρου Νικόλ. τοῦ Παναγ.
193. Παπαϊωάννου Σπυρ. τοῦ Χρήστου
194. Παπακώστας Κων. τοῦ Ταξιάρχου
195. Παπαλόπουλος Χρῆστος τοῦ Νικ.
196. Παπαποστόλου Δημήτριος τοῦ Θωμᾶ
197. Παπατριανταφύλλου Γεώργ. τοῦ 'Ιωάννου
198. Παπαφιλίππου Κων/νος τοῦ Γεωργ.
199. Παπουτσᾶς 'Ιωάννης τοῦ Δημητρ.
200. Πατσὸς Κων/νος τοῦ Γερασ.
201. Περάκης 'Αντώνιος
202. Περδικάρης Κων/νος τοῦ Φιλίπ.
203. Περεσιάδης Δημήτρ. τοῦ Κωνστ.
204. Περιστεράκης 'Ιωάννης τοῦ Εὐαγγ.
205. Πετκόπουλος Χρῆστος τοῦ Μιχαὴλ
206. Πιτσίλης Γεώργιος τοῦ 'Αριστ.
207. Πλατῆς 'Ιωάν. τοῦ 'Αθανασίου

208. Πλεύρης 'Ελευθέριος τοῦ Νικολάου
209. Πολίτης Κων/νος τοῦ Νικολάου
210. Πολίτης Χαράλ. τοῦ Δημητρίου
211. Πουλόπουλος 'Ιωάννης τοῦ 'Αθανασ.
212. Πρεπούδης 'Αθανάσ. τοῦ Χρήστου
213. Προβατᾶς Δημήτριος τοῦ Γεωργίου
214. Πυλαρινὸς Μαρ. τοῦ Νικολάου
215. Πύρρος 'Ιωάννης τοῦ 'Ανδρέου
216. Ρογκᾶκος 'Ηλίας τοῦ Στυλ.
217. Ρούγκας Παναγ. τοῦ Γεωργ.
218. Ροῦσσος "Αγγελος τοῦ 'Ιωάν.
219. Ρουφογάλης Μιχαὴλ τοῦ Σωτηρ.
220. Σακελλαρίδης Νικόλ. τοῦ Γεωργ.
221. Σακελλαρίου Κάρολος τοῦ Κωνστ.
222. Σακελλίων Εὐάγγελος τοῦ 'Ανδρέου
223. Σανόπουλος Εὐάγγελος τοῦ Δημητρ.
224. Σαρλῆς Κωνστ. τοῦ Σωτηρίου
225. Σεκόπουλος Δημήτρ. τοῦ Νικολ.
226. Σέττας Νικόλ. τοῦ Γεωργ.
227. Σιάννος 'Αλκιβιάδ. τοῦ Νικολ.
228. Σιαπέρας 'Ιωάν. τοῦ 'Αθανασ.
229. Σιδερίδης Παναγ. τοῦ Σιδερ.
230. Σῖμος Δημητρ. τοῦ Σιμων.
231. Σκαμπαρίνης 'Ελευθ. τοῦ Γεωργ.
232. Σκαρμαλιωράκης 'Αντών. τοῦ Κωνστ.
233. Σκεπαρνιᾶς Νικόλ. τοῦ Χρήστου
234. Σμερνιώτης Βασίλ. τοῦ Δημητρ.
235. Σπυράκης 'Ηλίας τοῦ 'Αλεξάνδρου
236. Σπυρόπουλος Δημήτρ. τοῦ Βασιλ.
237. Σπυρόπουλος Νικόλ. τοῦ Δημητρ.
238. Σταματελόπουλος Δημήτρ. τοῦ Στεφάν.
239. Σταυριανὸς 'Ιωάννης τοῦ Βασιλ.
240. Σταυρόπουλος Κωνστ. τοῦ Σταύρου
241. Στεργιάτος Στέφ. τοῦ Παντελ.
242. Στεργιόπουλος 'Αλέξανδρ. τοῦ Βασιλ.
243. Στεφανᾶκος 'Ιωάνν. τοῦ Παναγ.
244. Στεφανόπουλος Χρῆστος τοῦ Σπυρίδ.
245. Στεφάνου Δημητρ. τοῦ Σπυριδ.
246. Συρῖγος 'Ελευθ. τοῦ Ποθητ.
247. Συρογιάννης Δημητρ. τοῦ 'Ανδρέου
248. Σχοινᾶς Μιχαὴλ τοῦ Χαραλ.
249. Σωνίδης 'Απόστ. τοῦ Γεωργίου
250. Σωτηρακόπουλος Εὐστράτιος τοῦ 'Ηλία
251. Σωτηρακόπουλος Χρῆστος τοῦ Γεωργ.
252. Σωτηριάδης Γεώργιος τοῦ 'Αθανασ.
253. Ταμβακᾶς 'Ορεστ. τοῦ Κωνστ.
254. Τερζῆς Χρυσόστ. τοῦ Γεωργ.
255. Τζάϊδας Βενιζ. τοῦ Γεωργ.
256. Τζανέτος Παναγ. τοῦ 'Αποστ.

257. *Τζήτζας Γεώργ. τοῦ Ζήνωνος*
258. *Τζίνης Χρῆστος τοῦ Γεωργ.*
259. *Τόμπρος Ἀνδρέας τοῦ Δημητρ.*
260. *Τριανταφύλλης Ἀνδρέας τοῦ Δημητρ.*
261. *Τριανταφυλλόπουλος Δημήτρ. τοῦ Ἰωάννου*
262. *Τριανταφύλλου Δημητρ. τοῦ Ἰωάνν.*
263. *Τσακαλῶτος Γεώργ. τοῦ Ἀποστ.*
264. *Τσάκας Λεωνίδας τοῦ Ἠλία*
265. *Τσάλτας Θεόδ. τοῦ Γεωργ.*
266. *Τσαμουρᾶς Κωνστ. τοῦ Εὐστ.*
267. *Τσαουσόπουλος Παναγ. τοῦ Ἀριστ.*
268. *Τσαρδῆς Σταῦρος τοῦ Ἐμμανουὴλ*
269. *Τσῖγκος Μιλτ. τοῦ Μιχαὴλ*
270. *Τσικόγιαννης Γεώργ. τοῦ Ἰωάνν.*
271. *Τσιρίκογλου Παναγ. τοῦ Θεοδ.*
272. *Τσιρόπουλος Δημήτρ. τοῦ Γεωργ.*
273. *Τσιτιμάκης Κωνστ. τοῦ Παναγ.*
274. *Τσιτσιλιάνος Σπυριδ. τοῦ Γεωργ.*
275. *Τσολάκος Ἠλίας τοῦ Γεωργίου*
276. *Τσοῦκος Ἰωάννης τοῦ Μιχαὴλ*
277. *Τσουκαλῆς Ἀχιλλεὺς τοῦ Ἀλεξ.*
278. *Τσοχαντάρης Νικόλ. τοῦ Γεωργίου*
279. *Φιλιππίδης Νικόλ. τοῦ Εὐρυσ.*
280. *Φουριώτης Ἀντών. τοῦ Χρήστου*
281. *Φιλίγγος Βασιλ. τοῦ Μιχ.*
282. *Φραγκάκης Ἐλευθέρ. τοῦ Ἐμμαν.*
283. *Φραγκῆς Γεώργ. τοῦ Βασιλ.*
284. *Χαζάπης Ἀντών. τοῦ Λορέν.*
285. *Χαϊδεμένος Θεόδωρ. τοῦ Παναγ.*
286. *Χαλαστάρας Κωνστ. τοῦ Γεωργίου*
287. *Χαλβατζῆς Στυλ. τοῦ Κωνστ.*
288. *Χαμακιώτης Γεωργ. τοῦ Μιχαὴλ*
289. *Χανιώτης Κωνστ. τοῦ Νικολ.*
290. *Χασάκης Γεώργ. τοῦ Ἰωάνν.*
291. *Χαστάλης Μιχαὴλ τοῦ Παντελ.*
292. *Χατζηαντωνίου Ἀντώνιος τοῦ Κωνστ.*
293. *Χατζῆς Ἰωάννης τοῦ Θεοδ.*
294. *Χατζηχαρίσης Παναγ. τοῦ Σταύρου*
295. *Χείλαρης Ἰωάννης τοῦ Ἀναστ.*
296. *Χροναῖος Νικόλ. τοῦ Τιμολ.*
297. *Χρυσοστάλης Σταῦρος τοῦ Νικολ.*
298. *Χρυσοχοΐδης Νικόλ. τοῦ Ἰωακεὶμ*
299. *Ψαρόπουλος Νεοκλῆς τοῦ Δημητρ.*

Καὶ τώρα σάν κατακλεῖδα ἀναγράφω κατωτέρω ἕνα ἄρθρον τῶν «Τάϊμς» τοῦ Τόκιο ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ἡ ἐποποιΐα τῆς Κρήτης Τάγμα ὑπερανθρώπων».

Οἱ «Τάϊμς» τοῦ Τόκιο τῆς Ἰαπωνίας ἐδημοσίευε λίγες ἡμέρες μετὰ τὸ πέρας τῆς μάχης τῆς Κρήτης, ἕνα ἄρθρον ποὺ αἱ διαπιστώσεις του ἀποτελοῦν τὸν μεγαλύτερο ἔπαινο γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς Μεγαλονήσου ἐναντίον τῶν κατα-

κτητῶν, γιατὶ προέρχονται ἀπὸ ἕνα ἔθνος ποὺ ἀνῆκε στὴν ἐχθρικὴ παράταξιν. Δημοσιεύουμε ἀπόσπασμα τῆς ὁμολογίας αὐτῆς :

«Προτείνομεν, σὰν ζήτημα ὑπερτάτου καθήκοντος τιμῆς, ὅπως δημιουργηθῇ ἕνα ἔκτακτον Τάγμα τῶν Ἱπποτῶν τῆς Κρήτης γιὰ νὰ τιμηθῇ μὲ εἰδικὸ παράσημο κάθε πολίτης καὶ κάθε ἀξιωματικὸς ποὺ ἔλαβε μέρος στὴν παραδοξοτέρα καὶ ἐνδοξοτέρα μάχη τῆς Ἱστορίας, τὴν ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ. Οἱ Ἄγγλοι καὶ οἱ Ἕλληνες στρατιῶται, οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες τῆς Κρήτης, ποὺ ἔλαβον μέρος στὴ θρυλικὴ μάχη, πρέπει νὰ καταταχθοῦν μὲ τὰ ὀνόματά τους σὲ ἕνα εἰδικὸν Τάγμα ὑπερανθρώπων.

Χωρὶς ἐνισχύσεις καὶ ἐφόδια, χωρὶς τροφή, ἀξύριστοι, ἄυπνοι καὶ ἄπλυτοι, χωρὶς ἀνάπαυση, ἀφοῦ ἔχασαν τοὺς ἀρχηγούς τους μέσα στὴ φοβερὴ σύγχυσι τῆς «ἐν οὐρανῷ, ἐν θαλάσσῃ καὶ ἐν ξηρᾷ» μάχης, χωρὶς ἀντιαεροπορικὰ τηλεβόλα, γνωρίζοντες τὸ ἀδύνατο τῆς φυγῆς τους, χωρὶς νὰ ἔχουν κανένα νὰ δέσῃ τὶς πληγές τους, οἱ νεκροὶ μένοντας ἄταφοι κοντὰ στοὺς ζωντανούς, βομβαρδιζόμενοι συνεχῶς, ἐξηντλημένοι, μὲ τὰ μάτια κατακόκκινα, λιπόσαρκοι, μέσα στὴ μανία τῆς τρομερῆς μάχης, γνώριζαν ὅτι ἡ τύχη τους, ἡ ζωὴ ἢ καὶ ὁ θάνατός τους ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὴν μάχην σῶμα μὲ σῶμα. Μέσα στὸ δαιμονισμένο μαρτύριο τῆς ἀγρίας πάλης γνώριζαν ὅτι ἐμάχοντο κατὰ Ἁρμαγεδῶνος.

Αὐτὰ εἶναι τὰ ἀπίστευτα γεγονότα ποὺ ἀντιμετώπισαν οἱ γενναῖοι, ὑπεράνθρωποι, αὐτοὶ μαχηταὶ τῆς φοβερῆς μάχης τῆς Κολάσεως, ποὺ μόνον ἕνας Δάντης θὰ μποροῦσε νὰ περιγράψῃ.

Ἀφοῦ ἐγνώρισαν οἱ ἐπικοὶ αὐτοὶ πολεμισταὶ τὸν κατακλυσμὸν τῆς ἀνθρώπινης ἀγριότητος, ἀφοῦ ἀντιμετώπισαν μιὰ κόλαση ἀπὸ φλόγες, αἵματα καὶ θάνατο, εἶναι ζήτημα ἂν θὰ μπορέσουν πιὰ νὰ γνωρίσουν τὴν γαλήνη τῆς ζωῆς. Πρέπει ὅμως νὰ δεχθοῦν τὴν λατρεία καὶ εὐλάβεια ὅλων, ἐμᾶς τῶν ἄλλων, τῶν μικροτέρων ἀνθρώπων, ποὺ παρακολουθήσαμε τὴν ἔνδοξη μάχη τους καὶ δὲν μᾶς μένει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τοὺς στολίσωμε μὲ δάφνες. Ἀλλὰ αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ ὅταν θὰ ἔχωμε ψυχικὴ γαλήνη, γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ ἀπονέμομε ὡραῖες τιμές. Πρέπει νὰ γίνῃ μετὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν δονήσεων καὶ τῆς μανίας τοῦ πυρὸς καὶ μετὰ τὸν τερματισμὸ τῆς αἱματηρῆς ἀγωνίας. Καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ Γερμανοὶ θὰ σηκώσουν τὸ χέρι τους, θὰ σταθοῦν προσοχὴ καὶ θὰ χαιρετίσουν εὐλαβῶς τὶς δαφνοστεφανωμένες κεφαλὲς τῶν γενναίων, τὶς κεφαλὲς ἐκείνων ποὺ καὶ αἱμόφυρτοι ἀκόμη, τὶς κράτησαν ψηλὰ καὶ δὲν ἔσκυψαν».

Σ' αὐτὴ τὴν μάχη, στὸ καμίνι αὐτό, ἐβαπτίσθησαν οἱ νεοσσοὶ-Εὐέλπιδες.

Ἐκεῖ μπῆκαν στὴν «Ἐθνικὴ Ἱστορία».

Λυποῦμαι εἰλικρινὰ διότι ὡς Α)ΓΕΣ ἐνεπλάκην εἰς τὸ ρεῦμα τοῦ μίσους μεταξὺ τῶν Βασιλέων καὶ τοῦ Στρατάρχου Παπάγου καὶ δὲν κατώρθωσα λόγῳ τῆς ἀναγκαστικῆς παραιτήσεώς μου νὰ ὁλοκληρώσω τὸ πρόγραμμα τῶν ἠθικῶν προβολῶν, τοῦ ὁποίου μέρος ἐπέτυχα ὡς Διοικητὴς τοῦ Α.Σ. Στρατοῦ.

Ἴσως κάποιος ἄλλος Ἀρχηγὸς Στρατοῦ, νὰ ὁλοκληρώσῃ τὴν ἱερὰν ὑποχρέωσιν τῆς Στρατιωτικῆς Ἡγεσίας.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι γιὰ τὸν Ἱερὸν Λόχον τὸ γνωστὸν σῆμα του, τοῦ ἢ Τὰν ἢ ἐπὶ Τᾶς, γιὰ τὸ Ἐκστρατευτικὸ Σῶμα τῶν Ριμινιτῶν «Ἀθηνᾶ» τὰ σήματα ταῦτα φέρονται μετὰ τῶν ἄλλων ἠθικῶν των ἀμοιβῶν.

'Ελησμονήθησαν οἱ Νεοσσοὶ-Εὐέλπιδες καὶ ἡ ἱστορικὴ ἐξόρμησίς των. 'Αλλὰ δὲν εἶναι ἀργά, ἀφοῦ τέτοια σήματα ἀποτελοῦν ἱερὰ κειμήλια διὰ τὰς οἰκογενείας καὶ τοὺς ἀπογόνους. Τολμῶ νὰ προτείνω σῆμα τὸ ὁποῖον εἰς τὴν μίαν πλευρὰν νὰ ἀναγράφῃ τὸ ἔμβλημα τῆς Σχολῆς «Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης» καὶ εἰς τὴν ἄλλην «Ἡ ἱστορικὴ ἐξόρμησις Εὐελπίδων καὶ ἡ ἡμερομηνία».

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΜΙΑ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Ἡ τάξις τοῦ 1943 καὶ ἡ Στρατιωτικὴ 'Επανάστασις Μετώπου.

Θὰ ἦτο πραγματικὰ ἐλλειπὴς ἡ ἱστορία τῶν νεοσσῶν ἄνευ τῆς προσθήκης, ποὺ δείχνει παρακάτω, καὶ τὴν δευτέραν των ἐξόρμησιν ποὺ εἶναι καὶ αὐτὴ ἰσαξία τῆς πρώτης των πρὸς Κρήτην.

Οἱ ἴδιοι φαίνεται ὅτι τὴν λησμονοῦν ἢ τὴν ὑποτιμοῦν πρὸ τῆς Κρητικῆς ἀνατάσεώς των καὶ ἀποφεύγουν νὰ τὴν ἀναφέρουν.

Ὅμως αὐτή των ἡ νέα ἐξόρμησις καὶ μάλιστα ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ κατακτητοῦ—ἄλλου πεδίου μάχης—μὲ τὴν βάρβαρον καὶ σκληρὰν παρουσίαν καὶ μὲ τὸν ἄμεσον τουφεκισμὸν κάθε ἐργαζομένου κατ' αὐτοῦ—τοὺς ἔδωσε τὸ προνόμιον νὰ εἶναι ὁ πρῶτος 'Εθνικὸς κατοχικὸς πυρὴν ἀναγεννήσεως τοῦ στρατοῦ μας ! Πυρὴν συνεκτικός, φλογερός.

Μεταφέρω κατωτέρω τὰ γεγονότα καὶ ὁ ἀναγνώστης θὰ κρίνῃ καὶ τὴν δευτέραν ἐξόρμησίν των τῇ βοηθείᾳ τῆς 'Επαναστατικῆς Κυβερνήσεως τοῦ μετώπου, ὅταν ἡ Κυβέρνησις, ἡ νόμιμος θεωρουμένη, τοὺς ἠρνήθη τὴν συμμετοχήν των εἰς τὸν ἀγῶνα ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, ὅταν δὲν τοὺς διέθεσε μιὰ γωνιὰ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πλοῖα τὰ μεταφέροντα στρατιώτας ἐκ Κρήτης καὶ Αἰγύπτου. Καὶ ἠρνήθη εἰς τοὺς τελευταίους λαμπαδηφόρους τῶν 'Αθηνῶν.

Ὁ ἀναγνώστης γνωρίζει ὅτι ἡ 'Επαναστατικὴ Κυβέρνησις τοῦ μετώπου ἵδρυσε αὐτὴ τὸ πρῶτον τὸ Ὑπουργεῖον 'Εθνικῆς 'Αμύνης μὲ τὸν ἐκπληρωθέντα σκοπὸν νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν συνοχὴν καὶ τὴν μέριμναν διὰ τὸν βίᾳ διαλυθέντα δοξασμένον στρατόν μας.

Θὰ ἐνθυμεῖται ἐπίσης τὴν εἰκόνα τῆς τελικῆς συγκεντρώσεως τῶν 300 Νεοσσῶν Εὐελπίδων εἰς Κρήτην μὲ τὸ ἀπαίσιον παράγγελμα τοῦ Διοικητοῦ των «Τοὺς ζυγοὺς λύσατε».

Οἱ Εὐέλπιδες ἀφοῦ ὑπέστησαν τὴν 'Οδύσσειαν τῆς διώξεώς των ὑπὸ τῶν Γερμανῶν στὴν Κρήτη, κατώρθωσαν διὰ διαδοχικῶν προσπαθειῶν νὰ ἐπανέλθωσι εἰς τὸ 'Ηπειρωτικὸν ἔδαφος, ρακένδυτοι, πεινασμένοι καὶ ἀφορήτως πικραμένοι, τίποτε ἄλλο ποθοῦντες παρὰ τὴν χρησιμοποίησίν των καὶ τὴν ἀποστολήν των διὰ νέους ἀγῶνας.

Παντοῦ δυστυχῶς εὑρίσκουν ἀρνητικὰς διαθέσεις εἰς τὰς διαφόρους διευθύνσεις τοῦ Ὑπουργείου 'Αμύνης, μὴ ἀναγνωρίζοντες εἰς αὐτοὺς οὐδεμίαν ἰδιότητα δικαιωμάτων μερίμνης.

'Αλλὰ τελικῶς μία ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Εὐελπίδων ὑπὸ τὸν Γεώργιον Τσακαλῶτον κατέφυγεν εἰς τὸν καθηγητὴν τῆς Τοπογραφίας, τῶν 'Ανωτάτων Στρατιωτικῶν Σχολῶν καὶ Σωμάτων 'Ασφαλείας, 'Επίλαρχον τότε 'Ι. Παπαδημητρίου, Δ/ντὴν τοῦ Γραφείου Ὑπουργοῦ, τὸν ἀσύγκριτον εἰς διάθεσιν βοηθείας μὲ περιφρόνησιν πρὸς πάντα ἐκ τοῦ κατακτητοῦ κίνδυνον, ζητοῦντες τὴν συμπαράστασίν του.

Αὐτὴν τὴν φορὰν εὑρῆκαν τὴν πραγματικὴν θύρα συμπόνιας, θαυμασμοῦ καὶ ὑπερηφανείας.

Μετεβιβάσθη ἀμέσως εἰς τὸν Μεγάλον - Εὔελπιν Στρατηγὸν Μπάκον καὶ ἤρχισαν σωρηδὸν αἱ ἀποφάσεις.

Πρῶτον : Συγκέντρωσις διὰ διαφόρων δρομολογίων, ἀθόρυβα καὶ κρυφὰ εἰς τὴν Π. Βουλὴν ὅλων τῶν Εὐελπίδων—1943 τῇ ὑποδείξει τοῦ καθηγητοῦ των.

Δεύτερον : Δημιουργία διὰ τούτων τοῦ Κρυφοῦ Σχολειοῦ.

Τρίτον : Ὁμιλία ἀνεπανάληπτος εἰς φλόγα καὶ ἐθνικὴν ἔξαρσιν ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ των καὶ ἐντολοδόχου τοῦ Μεγάλου Εὐέλπιδος Μπάκου–(πούλησε αὐτὸς ὁ ἀκέραιος ἀρχίζοντας ἀπὸ τὶς μπότες του καὶ τὴν φωτογραφικὴ μηχανή του, τὰ ὑπάρχοντά του γιά...)

Καὶ ὄχι πλέον τοὺς «ζυγοὺς λύσατε» ἀλλὰ τοὺς «ζυγοὺς συντάξατε» καὶ σφραγιστικὴ ἐπῳδὸς μὲ σιγανὴν φωνὴν αἱ πρῶται στροφαὶ τοῦ Ἐθνικοῦ μας Ὕμνου! Ἰδοὺ τὸ Προσκλητήριον Ἐθνικῆς συνεχείας.

Σαφεῖς ὁδηγίαι ὑπονομεύσεως ὑπὸ τὸν ἀκίνδυνον τίτλον, τὸ καμουφλάρισμα Πολυτεχνείου - Πανεπιστημίου κ.λ.π.

Τέταρτον : Ἄμεσος προαγωγή των εἰς Ἀνθυπασπιστάς. (Οὐδεμία ἄλλη συνολικὴ προαγωγὴ ἔγινε τότε κατὰ τὴν κατοχήν, ἐξαιρέσει τῆς τῶν Ἀξιωματικῶν Πολεμικῆς Διαθεσιμότητος, Θυμάτων ἐν γένει τῶν Πολέμων καὶ ἀπονομῆς τῶν ἠθικῶν ἀμοιβῶν τῆς πολεμικῆς περιόδου 1940–1941). Καὶ τὸ Κρυφὸ Σχολειὸ τῆς Τάξεως τοῦ 1943 ἐλειτούργησε μὲ τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμὸ καὶ Ἐθνικὴ πίστι.

Καὶ ἀπὸ αὐτὴ τὴν συνοχὴ ἄρχισαν. «Παρόντες - Εὐέλπιδες στὴν Ἐθνική των Ἐκκλησία» καὶ τὸν πόλεμον κατὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ τοῦ καταραμένου κομμουνισμοῦ, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τῆς Μάχης τῶν Ἀθηνῶν.

Καὶ ἔπειτα... ἡ μεταφορὰ τῆς φλόγας των κατ' ἄτομα.

Ἱστορία συνολική, πραγματικὰ προνομιοῦχος!!! καὶ συνθετικὴ καὶ πρὸς τὰ ἔσω καὶ πρὸς τὰ ἔξω!!

Ποτὲ δὲν ἔλυσαν τοὺς ζυγούς.

Τὸ παράγγελμα : τοὺς «Ζυγοὺς λύσατε» ἔπεσε εἰς τὸ κενόν.

ΠΡΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΓΩΝΙΑΣ

Διαβάτη ξένε καὶ δικέ, σὰν θὰ βρεθῇς στὸν τόπο
ὅπου ἡ λύρα τὸν ὑμνεῖ, ἀπὸ καιρὸν ἀρχαῖον
θυμήσου καὶ γονάτισε, κάνε λιγάκι κόπο
προσκύνησε τὸν ἥρωα, τὸν εὔελπι τὸν νέο !

Ἦλθε μιὰ μέρα τ' Ἀπριλιοῦ, σὲ τοῦτο 'δῶ τὸ χῶμα
ν' ἀγωνισθῇ γιὰ τὸ νησί, νὰ πέσῃ καὶ νὰ μείνῃ
κι' ἄλλη μιὰ μέρα τοῦ Μαγιοῦ, ἀφῆκε πιά... τὸ σῶμα
μὰ φτερουγίζει ἡ ψυχή, στὴ δόξα...ποὺ δὲν σβήνει !

Πάλι μιὰ μέρα τ' Ἀπριλιοῦ, εἴκοσι μία τώρα
κάτι δικοί σου ἀδελφοὶ στὸ ἴδιο τὸ σημεῖον
αὐτοὶ ποὺ ἀπεφάσισαν νὰ σώσουνε τὴ χώρα
ἀνήγειραν εὐλαβικά, ὑπὲρ ἐσοῦ, μνημεῖον.

10/3/71 Παν. Μουρμούρης

— Καλησπερίσματα σὲ σᾶς
ἀφέντες καὶ κυράδες
τὴν ἱστορία μας θὰ πῶ
σὲ λίγες μαντινάδες

—Ὄντας κηρύχθ' ὁ πόλεμος
εἴμαστε εὐελπάκια
ὅλοι γερὴ κορμοστασιὰ
μᾶς λέγαν καναρινάκια

— Μὰ ὅμως τὸ ἔλεγ' ἡ καρδιὰ
στ' ἄγουρο τὸ κορμί μας
κι' Ἑλλάδα ὅλοι κλείναμε
στὴν ἄδολη ψυχή μας

— Μόνοι μας ἐζητήσαμε
εἰς τὰ στενὰ νὰ πᾶμε
τῶν Θερμοπύλων τὰ γνωστὰ
καὶ κεῖ νὰ πολεμᾶμε

— Καὶ ν' ἀποθάνουμε μαθὲς
νὰ μάθουνε οἱ τόσοι
πῶς ἐξαναζωντάνεψαν
ἐκεῖ, οἱ τριακόσιοι

— Μὰ ὅμως μᾶς τ' ἀρνήθηκαν
γιὰ λύπη μας μεγάλη
καὶ μεῖς ἐξεκινήσαμε
γιὰ πόλεμο καὶ πάλι

— Στῆς Κρήτης τ' ἀψηλὰ βουνά,
στὰ ὄμορφα ἀκρογιάλια,
τοὺς Γερμανοὺς κτυπήσαμε
σὰν γνήσια παλληκάρια

— Κι' ὄντας δὲ μᾶς ἀπόμεινε
μπαροῦτι μήτε σφαῖρα
καὶ τὰ πνεμόνια ἔσπασαν
φωνάζοντας «ἀέρα»

— Πήραμε τὶς ἀνηφοριὲς
ὅλοι ἀγάλι - ἀγάλι
χωρὶς νερὸ καὶ νηστικοὶ
μὰ μ' ὄρθιο τὸ κεφάλι

— καὶ κειὰ ποὺ πορπατούσαμε
ἀκούστη μὲς στὴ ζέστη
πῶς «γάϊδαρος ἀκολουθῇ
μὰ ὁ Κώστας ἀπωλέστη »

— Στὴν καφτερὴ τὴν ἔρημο
ἢ στὰ ψηλὰ βουνά μας
ἐπέσανε ἡρωϊκὰ
τ' ἀδούλωτα κορμιά μας

— Παντοῦ τὸ χρέος κάναμε
γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἐν πρώτοις
Εὐέλπιδες ἐμείναμε
Εὐέλπιδες τῆς πρώτης

— Μὰ καὶ στὴν Ἐπανάστασι
ἐφάνη ἡ λεβεδιά μας
στὴν 21 τ' Ἀπριλιοῦ
τὄδειξεν ἡ καρδιά μας.

— Τραβοῦμε πάντα ἀψηλὰ
μὲ καθαρὴ καρδία
χρόνους πολλοὺς καὶ εὐτυχεῖς
στὴν τάξι Σαράντα τρία

Ἡ κυρίως φάσις τῆς ἐπιδρομῆς ἄρχισε στὶς 20 Μαΐου τοῦ 1941. Ἕνα μῆνα δηλαδὴ ὕστερα ἀπὸ τὴν πλήρη κατάρρευσι τοῦ κυρίως μετώπου τῆς ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος. Ἐπροηγήθη, ἐπὶ μέρες ὁλόκληρες, ἀνελέητο σφυροκόπημα ἀπὸ ἐχθρικὰ βομβαρδιστικὰ ἀεροπλάνα. Τόσον ἀνελέητο, ποὺ ὕστερα ἀπὸ τὴν κατάληψι οἱ ἐπίσημες γερμανικὲς ἀρχὲς ἀπέστελλαν εἰδικὴ ὁμάδα ἀπὸ ἐμπειρογνώμονες, γιὰ νὰ διαπιστώσουν καὶ νὰ καταμετρήσουν τὸν ἀριθμὸ καὶ τὸ ποσοστὸ τῶν κατοίκων τοῦ νησιοῦ, ποὺ — ὡς ὑπελόγιζαν — εἶχε παραφρονήσει. Καὶ ἀποτελεῖ ἀληθινὴ περγαμηνὴ γιὰ τοὺς ἐντοπίους ἡ λακωνικὴ ἔκθεσις τῶν ἀπεσταλμένων: «Οὐδὲν κροῦσμα».

Τὰ ἀεροπλάνα ἔφθαναν συνέχεια, κατὰ κύματα, δέκα ὁλόκληρες ἡμέρες, γιὰ νὰ μεταφέρουν στρατεύματα καὶ πολεμοφόδια. Στὴν ἀρχὴ τὰ ἔρριχναν μὲ ἀλεξίπτωτα. Κι' ὅταν ἀργότερα μπόρεσαν νὰ καταλάβουν ἀεροδρόμια, προσεγειώνοντο ἐκεῖ τὰ μεταγωγικὰ ἀεροσκάφη γιὰ νὰ ἀποθέσουν τὸ φορτίο τους καὶ γρήγορα νὰ ξαναφύγουν γιὰ τὴν ἑπόμενη διαδρομή.

Ὁ Ἄγγλος πλοίαρχος Στίττ, στὸ βιβλίο ποὺ ἐξέδωσε ἀργότερα γιὰ τὴν Μάχη ἐκείνη, γράφει:

«Στὶς 9 τὸ πρωΐ τῆς 20 Μαΐου, γέμισε ἡ περιοχὴ μὲ ἀλεξιπτωτιστὲς ποὺ ἔπεφταν μὲ ἀλεξίπτωτα διαφόρων χρωματισμῶν. Τὴν ἴδια ὥρα, μεγάλα μεταγωγικὰ ἀεροπλάνα στὰ ἀεροδρόμια ἢ σὲ ἡμικατάλληλα ἐδάφη γύρω ἀπὸ αὐτὰ προσεγειώνοντο καὶ ἀπεβίβαζαν ἄλλα στρατεύματα. Μέσα στὰ πρῶτα λίγα λεπτά, ὑπολογίσαμε ὅτι 1.500 περίπου Γερμανοὶ πάτησαν τὰ πόδια τους στὴν Κρήτη, κατεβαίνοντας ἀπὸ ψηλά. Ὁ βομβαρδισμὸς ἦταν ἀδιάκοπος καὶ ἀπερίγραπτος... Ἔτσι ἄρχισε ἡ μεγάλη ἐπίθεσις τῶν Γερμανῶν ἐναντίον τῆς Κρήτης»......

Ὁ «Εὔελπις» ἀγκαλιάζει τὴν Κρήτην
29η Ἀπριλίου 1941

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΣΤΟΝ ΣΤΕΛΙΟ ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗ

Τώρα πού φθάνει ἡ ἄνοιξη στὴν κουρσεμένη χώρα καὶ θὰ πανηγυρίσωμε τοῦ λυτρωμοῦ τὴν ὥρα κι ὅλοι κλητοὶ κι οἱ διαλεκτοὶ κι ὅλα τὰ παλληκάρια μοχθοῦμε νὰ στηλώσουμε τοῦ ὀλέθρου ἀπομεινάρια.....

Σὲ πῆρε ὁ Χάρος ξαφνικὰ παιδὶ τοῦ Ψηλορείτου βαρυπενθεῖ τὸ Ρέθεμνος καὶ κλαίει τὸ Διγενή του... Κι Η ΜΑΝΑ Η ΚΡΗΤΗ στέκεται κι αὐτὴ στὸ φέρετρό σου καὶ γράφει στὸ στεφάνι της τὸ ὄνομα τὸ δικό σου.

ΓΙΑΝΝΗΣ Κ. ΦΩΤΑΚΗΣ

Ἀθῆναι 8-3-47

Ὁ ἀείμνηστος Στέλιος Δημητρακάκης, ὡς ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, παρασημοφορῶν τὸν στρατηγὸν Φράϊμπεργκ εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ : Ἡ ἔξοδος ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ : Ἡ Ἐπαναστατικὴ Κυβέρνησις τοῦ Μετώπου.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ : Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἐκκλησίας.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ : Τῆς ἀνακωχῆς τὰ Ἐθνικὰ γεννήματα.

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ

Σὰν δεῖγμα εὐγνωμοσύνης,
στὸν πολυετῆ πόνο της καὶ τὴν θυσία της

Στὴ γυναῖκα μου Τούλα, τὸ γένος Μιχάλη, ποὺ ἀπετέλεσε ξεχωριστὴ καὶ διαρκῆ γιὰ μένα τῆς ζωῆς εὐτυχία καὶ ἐνίσχυσι καὶ εἶχε τὴν δύναμιν νὰ μοῦ εἰπῆ ξεκινώντας με γιὰ τὴν Μ. Ἀνατολή: «πήγαινε καὶ μὴ μὲ σκέπτεσαι, σκέψου τὴν Πατρίδα μας».

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἡ ἔξοδος ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Ἔπειτα ἀπὸ τὸ ὁλοκαύτωμα καὶ τῆς Μεγάλης σὲ αὐτοθυσία καὶ ἀλογάριαστης στὸ αἷμα Κρήτης, ὁ Βασιλεὺς μὲ τοὺς νέους σαλπιγκτὰς Στέλιο Δημητρακάκη–Πρῶτον Ὑπουργὸν Στρατιωτικῶν, ὁ ὁποῖος καὶ παρέμεινε ἐντολοδόχος Δ/ντὴς τοῦ νέου Ἀρκαδίου Κρήτης μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς, μὲ τὸν μοναδικὸ σὲ γενναιότητα Νεοζηλανδὸ Στρατηγό, τὸν πολυτραυματία Frayber — μετέφερε τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸ ὡραῖον σύνθημα : «Ὅσοι πιστοὶ προσέλθετε»!

Ἡ Γερμανικὴ μπότα, μὲ τὴν σκληρὴ καὶ μακρὰν ἀπὸ κάθε ἀνθρωπισμὸ παρουσία της, εἶχε ἤδη κάμει τὴν ἐμφάνισίν της εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ σκόρπιζε στὶς ψυχὲς τὴν βορεινή της παγωνιά.

Ὀπίσω της τὰ Ἰταλικὰ φτερὰ ἀνέμιζαν ἀναιδῶς, προσθέτοντα, στὴν ὀδύνη καὶ τὴν ἀγανάκτησι, τὴν ἀηδία γιὰ τὴν ἀναισχυντία.

Ὁ ἀγκυλωτὸς σταυρὸς εἶχε βεβηλώσει ἤδη τὴν Ἀκρόπολιν ἀλλὰ καὶ εἶχε δώσει ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς τὸ σύνθημα τῆς Ἐθνικῆς ἀντιστάσεως.

Στὴν ἡρωϊκὴ Μεγαλόνησο Κρητικοποῦλες ἀντικαθιστοῦσαν τοὺς ἀπόντας συζύγους των, ποὺ ἔλειπαν ἀπὸ τὸ Κρητικὸ πεδίο μάχης καὶ τῶν ὁποίων τὰ μάτια ἔσταζαν ματωμένα δάκρυα γιὰ τὴν ἀθέλητη ἀπουσία τους.

Καὶ μὲ βαρκοῦλες ἀκόμη προσεπάθησαν νὰ δώσουν τὸ παρών. Ὅμως ἡ Ἀνωτάτη Στρατιωτικὴ Ἡγεσία, εὑρισκομένη ἐντὸς ἀτμοσφαίρας φυσικῆς καταρρεύσεως, δὲν ἠθέλησε — ἀπὸ τῆς Γερμανικῆς ἐπιθέσεως — νὰ εἰσακούσῃ τὴν φωνήν των — φωνὴ τῆς Μεραρχίας Κρητῶν — μιὰ φωνὴ ποὺ ὑποδηλοῦσε τὴ συνέχισι τοῦ ἀγῶνος, τὴν Ἐθνικὴ φωνή : «Στὴν Κρήτη».

Σιγά, σιγὰ καὶ ἡ Κρητικὴ λαμπάδα ἔσβησε ἀφοῦ ὅμως κατηύγασε τὸν κόσμο μὲ τὸ φῶς της καὶ ὁ τελευταῖος ἐπίσημος μαχητής, ὁ Ὑπουργὸς Δημητρακάκης, μετέφερε τὴν πολεμικὴ λαμπάδα μὲ τὴ θεόρατη φλόγα της στὴν φιλόξενη Αἴγυπτο γιὰ τὴν ἐπιθετικὴ ἐπιστροφή.

Οἱ Στρατηγοὶ ποὺ ἔκαμαν τὴν στρατηγικὴ ἀνακωχὴ καὶ ἀντικατέστησαν τὴν διαφυγοῦσαν Κυβέρνησιν, ἤρχισαν τὸν κατοχικὸ Γολγοθά τους.

Ὁ ἐφιάλτης τῆς αἰχμαλωσίας τῶν ἀνδρῶν των καὶ τῆς τύχης τῶν οἰκογενειῶν των τοὺς ἔδωκε τὴν δύναμι τῆς μεγαλυτέρας αὐτοθυσίας των στὴ στρατιωτικήν των πορεία.

Καὶ ἂν τεθῇ τώρα, καθ' οἱονδήποτε τρόπον, ἡ ἀπόφασίς των ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν κριτικῶν τῆς ψυχρᾶς ἀποστάσεως δὲν θὰ κατορθωθῇ νὰ ἀναπλασθῇ ἡ ψυχολογικὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1941.

Μέσα στὴν ἀπαισία καταστροφὴ καὶ τὴν Κατοχή, ἀκούσθηκε σὰν θεία ἐπιτυχία ἡ ἐπάνοδος τῶν μαχητῶν στὰ σπίτια των.

Ἔτσι ἄρχισε ἡ ἐπάνοδος τῶν Ὀδυσσέων τοῦ μετώπου.

Καὶ σὲ λίγο ἄρχισε ἡ ἔξοδος τῶν ἐθελοντῶν στὴ Μ. Ἀνατολή, μὲ τὴν παρήγορη ψυχικὴ βοήθεια, ὅτι ἡ Στρατιωτικὴ Κυβέρνησις θὰ ἐμερίμνα γιὰ τὴν ἐγκαταλειπομένη οἰκογένειά τους.

Καὶ ἡ διαφυγὴ ἐγένετο μέσα σὲ μιὰ ἀφόρητη ἀτμόσφαιρα ἀνεδαφικῶν καὶ ἀντεθνικῶν συνθημάτων κατὰ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β', κατὰ τῆς συνεχείας τῆς Ἑλληνικῆς παρουσίας εἰς τὸ πεδίον τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀμύνης ὑπὲρ τῶν ἰδεωδῶν τῆς ἐλευθερίας.

Ἐπάνω σ' αὐτὴν τὴν ἔξοδο γνωρίζουμε πὼς τίποτε δὲν εἶχε προπαρασκευασθῆ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς πραγματικῆς συνεχίσεως τοῦ πολέμου, μὲ στρατιωτικὰς μονάδας.

Γι' αὐτὸ ἔφυγαν ὅσοι ἤθελαν καὶ ὅσοι μπόρεσαν!

Ἡ ἔλλειψις πάσης ἐννοίας προπαρασκευῆς εἶχε καὶ τὰ ἐπακόλουθα τῶν ἀθλιοτήτων στὴ Μ. Ἀνατολὴ ἂν σκεφθοῦμε:

«Ποῖοι ἔφυγαν — Ποῖοι δὲν ἔφυγαν — Γιατί δὲν ἔφυγαν».

Ἕνα μεγάλο «γιατί» δημιουργεῖται γιὰ τὴν ἔλλειψι αὐτῆς τῆς προπαρασκευῆς στὸ μυαλὸ τοῦ κάθε μαχητοῦ ποὺ γνώριζε ὅτι ὑπῆρχε καὶ ἡ Κρήτη, ὅτι ὑπῆρχε ἡ Μεραρχία Κρητῶν καὶ γνώρισε ἀκόμη πῶς πάρθηκε ἡ Κρήτη ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς ἀλεξιπτωτιστάς.

Ὅμως δὲν εἶναι δικό μου ἔργο νὰ δώσω ἀπάντησι σ' αὐτὸ τὸ ἐρωτηματικὸ ποὺ ποτὲ δὲν θὰ πάρῃ τὴν ὀρθή του ἀπάντησι.

Μποροῦσε ἀκόμη νὰ γίνῃ ἕνα μικρὸ προσκλητήριο ἀπὸ τὸν Ἀρχιστράτηγο καὶ ἀπὸ τοὺς Ἡγέτας τῶν «ΟΧΙ» ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης μὲ μιὰ συνωμοτικὴ συνεννόησι μὲ τὴν Στρατιωτικὴ δυάδα Τσολάκογλου - Μπάκου.

Κανεὶς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ μὴ προστρέξῃ στὸ προσκλητήριο αὐτό. Ὅμως δὲν ἔγινε!

Ἦσαν τέτοια τὰ δημιουργηθέντα πάθη ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Κατοχῆς! Ἡ κατάστασις τῶν πρώτων μηνῶν ἀνήκει εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ψυχιάτρων.

Σ' αὐτὴ τὴν θολὴ ἀτμόσφαιρα ὑπῆρξαν οἱ κατήγοροι καὶ οἱ κατηγορούμενοι!

Κατήγοροι οἱ ἄθλιοι κομμουνισταί, οἱ ριψάσπιδες, οἱ ὑπονομευταί, οἱ δόλιοι καὶ καταραμένοι ἐχθροὶ τῆς ματωμένης πατρίδος μας.

Καὶ κατηγορούμενοι οἱ ἐξαγνισθέντες ἀπὸ τὴν διαρκῆ ἀνάτασι ἀξιωματικοί!!

Ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα, μὲ τὸν καθωρισμένο ἀπώτερο σκοπό της ἔρριψε τὸ δηλητήριον ἐναντίον τῶν μονίμων ἀξιωματικῶν, τῶν ὁποίων αἱ ἑκατόμβαι ἔπρεπε νὰ ἀναγραφοῦν συνολικῶς εἰς Ἱερὰς Πλάκας Ἐθνικῆς Εὐγνωμοσύνης, διότι τοὺς ἔλαχε ἡ τιμή, μικροὶ ἢ μεγάλοι, νὰ εἶναι οἱ διαχειρισταὶ τοῦ Ἐθνικοῦ αἵματος, τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος, ποὺ τοὺς ἐνεπιστεύθη ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς καὶ ὑπερέβησαν ὅλους σὲ ἀναλογία θυσιῶν. Κομμουνισταὶ φυγάδες, φυγόστρατοι, ὄργανα τῶν διεθνῶν ἐπιδιώξεων ἀπετέλεσαν τὴν συκοφαντικὴν ὀρχήστραν.

Ἀντίθετα ὁ Λαός, ἐν τῇ πλειοψηφίᾳ του, δὲν ἔχασε τὴν ἐμπιστοσύνην του. Καὶ ζητοῦσε ὡς βοήθειάν του, γιὰ τὴν ἀποτίναξι τοῦ καταθλιπτικοῦ ζυγοῦ, τὴν ἐξόρμησι τῶν συκοφαντημένων, τὴν ἔξοδο, τὴν συνέχισι τοῦ πολέμου.

Καὶ ἡ ἀπαίτησις αὐτὴ ἔγινε, μπορεῖ νὰ εἴπῃ κανείς, καταθλιπτική. Καὶ ἦτο ἡ ἀπαίτησις αὐτὴ ἡ ἐξωτερικὴ καμπάνα τῆς ἐσωτερικῆς τῶν ἀξιωματικῶν ποὺ ποτέ της δὲν ἐσταμάτησε καὶ ποὺ τοὺς προσκαλοῦσε στὴ συνέχισι τῆς 'Εθνικῆς ἐντολῆς, στὴν παρουσία τους σὲ κάποιο πεδίο μάχης κατὰ τοῦ ἐχθροῦ στὸ ἐσωτερικὸ ἢ στὸ ἐξωτερικό.

Καὶ ἄρχισαν αἱ περιπέτειαι, χωρὶς νὰ λήψουν καὶ αἱ ἀθλιότητες καὶ αἱ ἀσχημίαι ποὺ τὰς δημιουργοῦσαν αἱ διάφοροι συμφεροντολογικαὶ σκέψεις ὑπόπτων ἀτόμων καὶ ὁμάδων, αἱ διάφοροι πολιτικαὶ ἐπιδιώξεις.

Ἔτσι ἄρχισαν τὰ μικρὰ κύματα ἐξόδου. Μέσα ἀπὸ μιὰ Πατρίδα ὑπόδουλη καὶ ὑπὸ τὸ ἄγρυπνο καὶ σκληρὸ μάτι τοῦ κατακτητοῦ.

Καί, τὸ χειρότερο, μέσα στὶς συκοφαντικὲς ἀναθυμιάσεις («Μεσανατολίτες Μαρμελατζῆδες»!...), κατηγορία ποὺ ἐφευρέθηκε ἀπὸ ἐκείνους ἰδιαίτερα ποὺ δὲν θέλησαν νὰ βροῦν τὴν εὐκαιρία νὰ ἐκτελέσουν τὸν ἐπικίνδυνον πλοῦν τοῦ Αἰγαίου. Εὔκολη εἶναι ἡ εἰρωνία, ἀπὸ κείνους πάντοτε ποὺ δὲν τολμοῦν οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον.

Ἡ διαφυγὴ ἀπετέλει πραγματικὴν ἐπιχείρησιν μὲ διαφόρους φάσεις. Πρώτη φάσις ἡ ἀπαγκίστρωσις ἀπὸ τὴν Γερμανικὴν καὶ 'Ιταλικὴν ἐπιτήρησιν. 'Εὰν εἶχε κανεὶς καλὴν τύχην διέφευγε χωρὶς δυσάρεστα ἐπακόλουθα, ἐὰν ὅμως συνέβαινε τὸ ἀντίθετον, τότε ἡ πορεία πρὸς τὸ ἐκτελεστικὸν ἀπόσπασμα ἦτο βεβαία καὶ ἀσφαλής.

Δευτέρα φάσις ἡ ἄφιξις εἰς τὸ ἀμφιβόλου τότε κλίματος Τουρκικὸν ἔδαφος. Ἡ συνέχισις τοῦ ταξιδίου πρὸς τὴν Αἴγυπτον ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὸ κέφι τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν καὶ ἀπὸ τὰς ἑκάστοτε ἀποφάσεις τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως, ἄλλοτε φιλικὰς καὶ ἄλλοτε ἐχθρικάς. Καὶ ἐδῶ ὑπῆρχε ὁ κίνδυνος νὰ ἀρνηθοῦν οἱ Τοῦρκοι τὴν ἀποβίβασιν καὶ τοῦτο ἐσήμαινε ἐπιστροφὴν καὶ σύλληψιν ὑπὸ τῶν Κατοχικῶν ἀρχῶν μὲ ἄμεσον παραπομπὴν εἰς τὸ Στρατοδικεῖον.

Καὶ ἔπειτα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς φοβεροὺς σκοπέλους, ἐπηκολούθη ἡ ἐξονυχιστικὴ ἀνάκρισις εἰς τὰ στρατόπεδα Χαλεπίου ὑπὸ τῶν Βρεττανικῶν ἀρχῶν, αἵτινες προσεπάθουν νὰ εὕρουν τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τὸν ἀηδιαστικὸν κυκεῶνα τῶν ἀλληλοκατηγοριῶν.

Δὲν ἦτο εὔκολον πρᾶγμα οὔτε ἡ διαφυγὴ οὔτε ἡ ἐγκατάλειψις τῆς οἰκογενείας. 'Εγκατάλειψις εἰς τὸ ἄγνωστον, εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὴν καταδίωξιν ὑπὸ ἀδυσωπήτου κατακτητοῦ.

Ἦτο ξέσχισμα ὁ ἀποχωρισμὸς ἀπὸ ὅ,τι γλυκύτερο ἔχει κανεὶς στὴ ζωή.

Ἡ λέξις καθῆκον, εἶναι μία μαγικὴ λέξις ποὺ τοποθετήθηκε στὴν πλάστιγγα ἀπαιτητή. Μὰ γιὰ νὰ γίνῃ πραγματικότης, ὀρθώθηκαν αἱ Ἑλληνίδες εἰς ὕψη δυσθεώρητα, ποὺ αἱ Σπαρτιάτιδες στὴν ἐποχή τους μὲ τὸ «Τὰν ἢ ἐπὶ Τᾶς» δὲν τὴν ἔφθασαν, ἀφοῦ αὐτὲς δὲν ἐκινδύνευον, ἀκόμη καὶ σ' αὐτὴ τὴν τιμή τους.

Ποιός μπορεῖ νὰ ἀγνοήσῃ τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς των, πού, ματωμένη αὐτή, πεθαμένη στὸν πόνο, ζωντάνευε τὴν ἀπόφασι τοῦ προστάτου;

Ἔζησα αὐτὸ τὸ δρᾶμα. Τὸ ἔνοιωσα τὸ μαρτύριο αὐτὸ τῆς διαρκοῦς σκέψεως «τί γίνεται»; μαρτύριο διπλοῦν ἀφοῦ προσετίθετο καὶ ἡ σκέψις τῆς ἀγωνίας τῶν ἐγκαταλειπομένων διὰ τὸν διαφυγόντα μήπως πέσει στὰ χέρια τοῦ κατακτητοῦ. Μαρτύριο σὲ κάθε στιγμή, σὲ κάθε ὥρα, σὲ κάθε ἡμέρα καὶ ποὺ τὸ μαλάκωνε ἡ ἐλπὶς μιᾶς ὀνειρεμένης χαρᾶς, τῆς ἐπιστροφῆς! Ὁπωσδήποτε γιὰ μένα ἡ τελικὴ ἀπόφασις πάρθηκε ὅταν ἄκουσα ἀπὸ τὴν γυναῖκα

μου τὴν φράσι ποὺ ἔδειχνε τὴν μεγαλυτέρα αὐτοθυσία, ποὺ οὔτε ἐλησμόνησα, οὔτε θὰ λησμονήσω ποτὲ σ' ὅλη μου τὴν ζωή: «Πήγαινε καὶ μὴ μὲ σκέπτεσαι. Σκέψου τὴν πατρίδα μας». Καὶ ἦτο τὸ σύνθημα τῶν Ἑλληνίδων τότε. Καὶ ἦτο τὸ σύνθημα αὐτὸ ὑπέρτερον τοῦ «Ἢ Τὰν ἢ ἐπὶ Τᾶς» διότι αἱ Σπαρτιάτιδες τὸ διεκήρυξαν ἀπὸ γῆς ἐλευθέρας καὶ ἀσφαλοῦς. Ἐνῷ αἱ κληρονόμοι των, τὸ διεκήρυξαν ἀπὸ πατρίδος κατακτηθείσης καὶ ἐντὸς τρομακτικῆς ἀτμοσφαίρας.

Εὐλογημένο στόμα Ἑλληνίδων — ἀντάξιο κάθε προηγουμένου!

Εὐλογημένα στόματα Ἑλληνίδων. Ὅσες εὑρεθήκατε σ' αὐτὴ τὴν θέσι ἂς εἶσθε εὐλογημένες. Γιατὶ μ' αὐτή σας τὴν ἄφθαστη, τὴν ἀνείπωτη αὐτοθυσία γεννήσατε τὸ Ἐλ - Ἀλαμέϊν — Τὸν Ἱερὸ Λόχο — Τὸ Ρίμινι — Τὸν Ρουβίκωνα - Τὴν Κορέα!

Εὐλογημένες νὰ εἶσθε σεῖς καὶ οἱ κληρονόμοι σας.

Κάϊρον, 4 Αὐγούστου 1943
καὶ πάλιν συνταγματάρχης τοῦ δοξασμένου Στρατοῦ μας

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἡ Ἐπαναστατικὴ Κυβέρνησις τοῦ Μετώπου.
Συνδετικὸς κρίκος.

(Μ. Ἀνατολῆς καὶ Ἐπαναστατικῆς Στρατιωτικῆς Κυβερνήσεως)

Δύο ἀείμνηστοι Ἡγέται: Οἱ Στρατηγοὶ Τσολάκογλου καὶ Μπάκος διαφωνοῦντες ἀλλὰ καὶ ἡνωμένοι εἰς τὴν βοήθειαν τῶν Ἐθνικῶς ἀγωνιζομένων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος.

Ὅσοι θελήσουν νὰ ἱστορήσουν τὴν ἔξοδο τῶν ἀξιωματικῶν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν διαφυγήν των εἰς Μ. Ἀνατολήν, θὰ τὴν συνδυά-

σουν ὁπωσδήποτε μὲ τὰς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως τῶν ὑπερόχων νικητῶν Ἡγετῶν τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους, ἰδιαίτατα τῶν ἀειμνήστων Στρατηγῶν Τσολάκογλου καὶ Μπάκου, διότι ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν ἐξορμήσεως καὶ τὸν κρυφὸν σύνδεσμον τῶν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος ἐξορμούντων.

Διότι ἐνῷ οἱ Δημιουργοὶ αὐτοὶ τῆς Νίκης τοῦ «ΟΧΙ» ἐστεφανώθησαν μὲ τὸν στέφανον τῆς δόξης, διὰ νὰ διασώσουν τοὺς ἡρωϊκοὺς ὑπ' αὐτοὺς ἀγωνιστάς, ἀνῆλθον τὴν τεραστίαν κλίμακα τῆς εὐθύνης, τὴν ὁποίαν ἐλάχιστοι ἐκλεκτοὶ καὶ δυνατοὶ τὴν ψυχὴν δύνανται νὰ ἀνέλθουν. Γιὰ τέτοιες ἀποφάσεις ὁ ἴλιγγος τῆς εὐθύνης, ἐμποδίζει, τρομοκρατεῖ.

«. . . ἓν καλὸν ἁπλῶς καὶ δίκαιον ἐστὶν τὸ τῆς πατρίδος συμφέρον . . .»

(Πλούταρχος, Ἀλκιβιάδου βίος, κεφ. XXXI § 16)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΛΑΚΟΓΛΟΥ

Ὑπερίσχυσε εἰς αὐτοὺς τὸ αἴσθημα τῆς ἀνωτάτης πρὸς τοὺς μαχητάς των ὀφειλῆς καὶ τοὺς ἔσωσαν ἀπὸ τὴν καταισχύνην τοῦ δούλου - ἐργάτου καὶ τὸν ἀποδεκατισμόν των εἰς τὰ ἔργα τοῦ κατακτητοῦ. Τοὺς ἔσωσαν ἀπὸ τὴν ἀσφαλῆ διαπόμπευσιν τῆς θριαμβευτικῆς πορείας τοῦ Μουσσολίνι εἰς τὴν Ρώμην!!

Καὶ δὲν ἦτο μόνον τοῦτο, ἀλλὰ διετήρησαν διὰ τῆς σωτηρίας των τὴν συνέχειαν τοῦ ἀγῶνος ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ὑπ' αὐτῶν ἐπιτευχθεῖσα ἀνακωχή, ἀποτελεῖ στρατηγικὴν ἐπιτυχίαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Καὶ ἡ ἀνάληψις Κυβερνητικῶν εὐθυνῶν ὑπὸ τὸ χάος καὶ τὸ πέλμα τοῦ κατακτητοῦ ἀποτελεῖ πρᾶξιν ὑπερτάτης αὐτοθυσίας ὄχι, προσιτῆς εἰς ὅλους.

Ἄλλωστε, εἰς τοῦτο εἶχον σύμφωνον ὅλην σχεδὸν τὴν ἱεραρχίαν τοῦ μετώπου ἀφοῦ καὶ σχετικὸν πρωτόκολλον ὑπεγράφη εἰς Μέτσοβον διὰ τὴν συμμετοχὴν τοῦ ἀειμνήστου Στρατηγοῦ Μπάκου καὶ τὴν ἀνάληψιν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἀμύνης, τὸ πρῶτον τότε συσταθέντος.

Αἱ κομμουνιστικαὶ κραυγαὶ ἐναντίον των (τὸ σύνθημά των «οἱ Ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ ἐπολέμησαν ἐνῷ οἱ μόνιμοι δὲν ἐπολέμησαν», διὰ νὰ μειώσουν τὴν ἀκατάλυτον ἑνωτικὴν δύναμιν τῶν στελεχῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων), ἀποτελοῦν περγαμηνὰς ἀδιασείστους τοῦ Ἐθνικοῦ των ἔργου, τῆς ἀμύνης των ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ, καὶ τῆς προπαρασκευῆς τοῦ Ἔθνους, δύναμαι νὰ ἰσχυρισθῶ, κατὰ τοῦ ἐπερχομένου κομμουνιστικοῦ τέρατος.

Καὶ τὰ ἔργα των! Ποῖος ἄλλος ἂν μὴ οἱ Ἡγέται των θὰ ἠδύναντο νὰ περιθάλψωσι μετὰ τόσης στοργῆς τὰ θύματα πολέμου καὶ τοὺς ἀναπήρους;

Δὲν ἔπρεπε νὰ σχηματίσουν Κυβέρνησιν, ἐτόνισαν τὰ ἀνόητα φερέφωνα τῶν κομμουνιστῶν. Καὶ θὰ ἤρχετο ὁ ἀδυσώπητος κατακτητής, ὁ δημιουργὸς τῶν στρατοπέδων ἐξαφανισμοῦ καὶ κρεματορίων, θὰ ἤρχοντο οἱ φίλτατοί μας (!!!) Βούλγαροι διὰ νὰ περιθάλψουν κάθε ἀδύνατον καὶ νὰ ἐνισχύσουν κάθε ψυχικῶς ἕτοιμον δι' Ἐθνικὴν ἀντεπίθεσιν;

Καὶ δὲν εἶναι εἰς τὸ ἐνεργητικόν των μόνον ἡ περίθαλψις τῶν τραυματιῶν καὶ μαχητῶν διὰ τῆς διατηρήσεως ἐν λειτουργίᾳ 16 Στρατ. Νοσοκομείων ἐκ τῶν 23 τοιούτων;

Ἡ μετονομασία τῆς «Ἀνακτορικῆς Φρουρᾶς» εἰς «Τιμητικὴν» φρουρὰν τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου δυνάμεως Τάγματος ἐξωπλισμένου μὲ τὴν Σημαίαν τιμωμένην κατὰ τὴν ἔπαρσιν καὶ ὑποστολήν της, ἀποτελεῖ Ἐθνικὴν ἔνεσιν τεραστίας ψυχικῆς ἀναρρώσεως!!

Ἡ συγκέντρωσις τῶν Πολεμικῶν Σημαιῶν! Ἡ δημιουργία τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ποὺ κατέστη κέντρον συνωμοσίας κατὰ τῶν κατακτητῶν. Ἡ καταβολὴ ἀποδοχῶν μετὰ τοῦ ἐπιδόματος τροφῆς ἐκστρατείας, εἰς μονίμους καὶ ἐφέδρους ἀξιωματικοὺς καὶ ὑπαξιωματικούς! Ἡ παροχέτευσις δῆθεν διὰ σπουδὰς εἰς τὰ Ἀνώτατα Πνευματικὰ Καθιδρύματα Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης τῶν μαθητῶν τῶν Σχολῶν Εὐελπίδων - Δοκίμων - Ἰκάρων καὶ Ἰατρικῆς, ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως δὲ διὰ τὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συγκέντρωσιν καὶ ὀργάνωσίν των στρατιωτικῶς εἰς μυστικὰς μονάδας, (Τάγμα Εὐελπίδων) ἡ σύστασις καὶ λειτουργία Σχολῆς Τοπογραφίας, δι' ἧς διεσώθη ἅπαν τὸ πάσης φύσεως ὑλικ ὸν τῆς Γεωγραφικῆς Ὑπηρεσίας Στρατοῦ, ἡ σύστασις καὶ λειτουργία Ἐθνικῆς Ἀκαδημίας Σωματικῆς Ἀγωγῆς Ὑπαξιωματικῶν, ἡ ἵδρυσις, ἐμπλουτισμὸς καὶ ἡ προικοδότησις τοῦ Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., ποὺ ἀπετέλεσε τὴν βάσιν τῆς ἔκτοτε κλειστῆς και ἀνοικτῆς ὑγειονομικῆς περιθάλψεως τῶν ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν, ἀλλὰ τὶ πρῶτον καὶ τὶ ὕστερον, ἀποτελοῦν πράξεις ἀξίας μελέτης καὶ παραδειγματισμοῦ εἰς ἅπαντα τὰ Σχολεῖα τοῦ Κράτους, διὰ νὰ μανθάνουν οἱ ἐπιγιγνόμενοι

εἰς ποῖα ὕψη αὐτοθυσίας καὶ ἀποδόσεως δύνανται νὰ φθάσωσι Ἄξιοι Ἡγέται, ἕτοιμοι νὰ θυσιάσωσι τὰ πάντα ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Συνόλου καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν τιμήν των.

Διότι ἂν ἡ ἀνακωχὴ ἀπετέλεσε τὴν πρώτην Στρατηγικὴν νίκην τῶν Ἡγετῶν τοῦ Μετώπου, ἡ ὑπ' αὐτῶν ἀνάληψις τῶν Κυβερνητικῶν εὐθυνῶν ἀπετέλεσεν ὄχι μόνον πρᾶξιν ὑπερτάτης αὐτοθυσίας, ὡς ἐτόνισα ἀνωτέρω, ἀλλὰ καὶ τὴν δευτέραν Στρατηγικὴν ἐπιτυχίαν των.

Καὶ εἶναι ἄξιοι τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ Ἔθνους.

Καὶ ἀκόμη εἶναι ἄξιοι εὐγνωμοσύνης ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐσκέφθησαν καὶ συνεκρότησαν τὰ «Τάγματα Ἀσφαλείας», ἀνεξαρτήτως ἀτασθαλιῶν μερικῶν, διότι ἀπετέλεσαν ταῦτα τὴν πρώτην ἀσπίδα εἰς τὰς μεγάλας πόλεις κατὰ τοῦ ἐξορμήσαντος ἐρυθροῦ σατανᾶ.

Ἀλλὰ ἰδιαίτατα διὰ τὸ ἱστόρημά μας, ποὺ ἀφορᾷ τὰ γεγονότα τῆς Μ. Ἀνατολῆς, πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ Ἐπαναστατικὴ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις ἀπετέλεσε τὸν παρήγορον σύνδεσμον τῶν ἐξορμούντων ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν ἐγκαταλειπομένων εἰς τὴν στοργικήν της μέριμναν οἰκογενειῶν των.

Τὴν παρήγορον ταύτην δύναμιν εἶμαι βέβαιος ὅτι τὴν ἠσθάνθησαν ἅπαντες οἱ διαφυγόντες εἰς Μ. Ἀνατολήν.

Διότι εἶναι πασίγνωστον μὲ πόσην στοργὴν ἡ ἐπαναστατικὴ Στρατιωτικὴ Κυβέρνησις ἐμερίμνα ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, παρ' ὅλους τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους διέτρεχον τόσον αὐτὴ ὅσον καὶ οἱ ἀφανεῖς ἥρωες βοηθοί της.

Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ ἀπάντησις τῆς συζύγου ἑνὸς ἐπανελθόντος ἐκ τοῦ πεδίου μάχη ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος εἰς ἐρώτησίν του «πῶς τὰ κατάφερε;»

«Ἐὰν ἔλειπε ὁ Μπάκος καὶ ὁ γεμᾶτος πόνο γιὰ μᾶς ὑπέροχος βοηθός του Ἰωάννης Παπαδημητρίου, ἀσφαλῶς γυναῖκες συναδέλφων θὰ ἔφθαναν στὰ ἔσχατα γιὰ νὰ σώσουν τὰ παιδιά τους».

Ἔχω καὶ δική μου περίπτωσι:

Ἡ πρώτη μου διαφυγὴ ἀπέτυχε. Καὶ ὅταν κατατσακισμένος ἐγύρισα, προσεπάθησα, ἀπὸ τηλέφωνο κάπως παράμερο νὰ ἐπικοινωνήσω μὲ τὴν γυναῖκα μου πρὶν ἢ κυκλοφορήσω καὶ μὲ τὸ Ὑπουργεῖον.

Πῆρα τὸν τότε Ἐπίλαρχο κον Γιάννη Παπαδημητρίου καὶ διημείφθη ἡ ἑξῆς μεταξύ μας στιχομυθία:

«Γιάννη τί γίνεται; τί ἀέρας φυσάει ἐκεῖ; Κύριε Ἐπιτελάρχα, ὁ Γεν. Δ/ντὴς (τότε ὁ Κώστας Παπαδόπουλος πυρ/κοῦ) ἑτοιμάζει διάταγμα ποὺ σᾶς θέτει εἰς ἀργίαν δι' ἀπολύσεως».

«Δηλαδὴ Γιάννη μὲ παραδίδουν στοὺς Γερμανούς; Ἀποτέλεσμα. Τὸ πέταξαν στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων. Καὶ ὅταν πλέον διέφυγα, τελικά, καμμία διαγραφή. Ἀντίθετα, ἡ μισθοδοσία ἐγίνετο ἀνελλιπῶς στὴν γυναῖκα μου.

Ἂς φαντασθῇ ὁ καθεὶς τί ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ἄνευ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ μετώπου!

Ὑπῆρξε σταθερὰ καὶ διαρκὴς ἡ γέφυρα ἡ συνδέουσα τὴν Μ. Ἀνατολὴν μὲ τὴν πατρίδα.

Ἡ δυὰς Τσολάκογλου - Μπάκου ἀπετέλεσε μίαν δυναμικὴν συνισταμέ-

νην, ἡ ὁποία μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς της ἐτροφοδότησε ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς τὴν κατὰ τῶν κατακτητῶν ἀντεπίθεσιν.

Οὐδεμία, οὐδὲ πρὸς στιγμήν, οὐδὲ κατὰ κεραίαν, ὑπῆρξε παρέκκλισις ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸν ὅραμα, τὸν Ἐθνικὸν σκοπόν, τὸν κοινὸν σκοπὸν ὅλων τῶν Ἑλλήνων, τὴν Ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος μας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΚΟΣ

Ὅμως διὰ τὴν ἐπιτυχίαν των ἀπητοῦντο καὶ οἱ ἀφανεῖς ἥρωες, οἱ ἀφωσιωμένοι πρὸς αὐτούς, πρὸς τὸ ἔργον των, παραλληλισθέντες πρὸς τὴν γραμμὴν τῆς αὐτοθυσίας των.

Εἰς τοὺς ἀφανεῖς αὐτοὺς ἥρωας ὀφείλουν πολλά, ἀκόμη καὶ τὴν διάσωσίν των αἱ οἰκογένειαι τῶν διαφυγόντων εἰς Μ. Ἀνατολήν. Ὑπῆρξαν πολλοί. Ἐγὼ παρουσιάζω δύο προβαδίσαντας, τὸν Ι. Παπαδημητρίου (Ἐπίλαρχον τότε) καὶ τὸν Βασ. Παναγόπουλον (Ἀντ/ρχην Πυρ/κοῦ τότε). Τοὺς ἀναφέρω μετὰ θαυμασμοῦ, καὶ ἀπολύτου τιμῆς. Διότι καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐγαλβάνισαν τὰς ψυχὰς τῶν νέων Ἡγετῶν τοῦ στρατεύματος, Εὐελπίδων. Καὶ ἦτο τὸ ἔργον τοῦτο μέγα. Μικρὰ δοκίμια τοῦ τεραστίου Ἐθνικοῦ ἔργου, τοῦ κατοχικοῦ, συγγραφόμενα ἐκ μέρους των θὰ ἀπετέλουν σπουδαιότατα βοηθήματα διὰ τὴν πραγματικὴν συναδελφικὴν στρατιωτικὴν δύναμιν.

Ἡ ψυχρὰ ἀφήγησις ὑπὸ τῆς Ἱστορίας Στρατοῦ καὶ ἡ συνεχὴς παράλειψις τοιούτων φάρων, ἐπιβάλλει περισσότερον τὴν συγγραφήν των.

Ὑπῆρξε τὸ ἔργον των, παραπλεύρως πρὸς τὸ τῆς Στρατιωτικῆς Μετωπικῆς Ἡγετικῆς ὁμάδος, ἀφανὲς μὲν ἀλλὰ πλούσιον εἰς ἀπόδοσιν καὶ ἄμυναν κατὰ τοῦ ἐρυθροῦ σατανᾶ. Ὑπῆρξε φωτεινόν.

Αὐτοὶ ἦσαν οἱ πρῶτοι ἀντεπιτεθέντες. Οἱ πρῶτοι Ἐθνικοὶ συνωμόται. Οἱ Φιλικοί, οἱ νεώτεροι. Καὶ οἱ κομμουνισταὶ ἐφρύαξαν διότι τοὺς διέφυγε τὸ ἀναμενόμενον κέρδος τῆς καταλήψεως τῆς ἐξουσίας.

Καὶ ἔστρεψαν τὸ μῖσος των, τὰς ἐπιθέσεις των κατὰ τῶν νικητῶν των, ὡς ἠλεκτρικῶν γεννετήρων πάσης Ἐθνικῆς ἐξορμήσεως.

Καὶ ἐπέτυχον τὴν παραπομπὴν εἰς τὴν δίκην, ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, «τῶν ἀμυνθέντων τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων».

Καὶ ἐπέτυχον τὴν καταδίκην των.

Μὲ ὑπερήφανον ἀγαλλίασιν ἐνθυμοῦμαι ὅτι ὑπῆρξα ὁ μάρτυς ὑπερασπίσεως τῶν Ἡγετῶν μας τοῦ νικηφόρου μετώπου, ὡς ὑπερασπιστὴς τῶν μαχητῶν. Καὶ μὲ χαρὰν - παραδοχὴ τοῦ ἐπιβαλλομένου καθήκοντός μου ἔναντι τῶν πάσης φύσεως Φαρισαίων, – ἀνέγνωσα τότε εἰς τὴν ἔγκριτον ἐφημερίδα «Ἑστία» τὴν φράσιν: «Ἐπὶ τέλους εὑρέθηκε καὶ ἕνας μάρτυς, ὁ ὁποῖος παρουσίασε τὴν πραγματικότητα, τὴν ἀλήθειαν καὶ ὑπερημύνθη τῶν ἡρώων μαχητῶν τοῦ μετώπου μὲ ἀδιάσειστα στοιχεῖα».

Καὶ γι' αὐτὸ καὶ τώρα τονίζω, ὅτι ἡ Στρατιωτικὴ ἐκείνη Κυβέρνησις ὑπῆρξε ἡ καλὴ γέφυρα, ὁ κρυφὸς ἀλλὰ στερεὸς σύνδεσμος τοῦ Ἐθνικοῦ Συνωμοτικοῦ Κέντρου «Ὑπουργείου Ἀμύνης καὶ Πρωθυπουργοῦ» καὶ ἡ ἀσφαλὴς βάσις ἐξορμήσεως τῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος διαφυγόντων διὰ τὴν ἀναστήλωσιν τῶν Πολεμικῶν Σημαιῶν, καὶ συνέχειαν τῆς Πολεμικῆς Ἀρετῆς τῶν Ἑλλήνων ὡς συνεχοῦς μεταφορέως τοῦ Ἀθανάτου Πνεύματος «Ἑλλάς».

Εἶναι ἀθέλητοι, βοηθοὶ τοῦ κομμουνισμοῦ ὅσοι ἐπρέσβευον ὅτι οἱ Ἡγήτορες τοῦ μετώπου δὲν ἔπρεπε νὰ σχηματίσουν Κυβέρνησιν. Λησμονοῦν τὴν ἐξόρμησιν τῶν κομμουνιστῶν ἀμέσως ἅμα τῇ ἀναγγελίᾳ τῆς καταρρεύσεως, μὲ τὰς ἀμέσους λεηλασίας των, οἱ ὁποῖοι θὰ συνεμάχουν καὶ μὲ τὸν διάβολον διὰ νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν ἐξουσίαν.

Οἱ Ἡγέται τοῦ Ἀλβανικοῦ μετώπου, τολμήσαντες, ἐγνώριζον ὅτι ἀντήλασσον τὸν στέφανον δόξης μὲ ἀκάνθινον στέφανον.

Καὶ οἱ Ἡγέται αὐτοὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς δειλοὶ διότι ἀπεφάσισαν τὴν ἀνακωχήν.

Οὐδὲ ὡς προδόται, διότι προδίδει ὁ κακὸς πατριώτης διὰ κάποιο κέρδος. Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐγνώριζον ὅτι θὰ ἐκέρδιζον τὸν ἀκάνθινον στέφανον.

Εὑρεθέντες εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ τιτανείου ἀγῶνος ἔπιαν μέχρι τρυγὸς τὸ πικρότερον τῶν ποτηρίων, ἐκπληρώσαντες τὸ σκληρότερον τῶν καθηκόντων ὡς Ἡγετῶν, ἀφοῦ ἐξήντλησαν ὅσα οἱ Στρατιωτικοὶ κανονισμοὶ καὶ ἰδιαίτατα ἡ Στρατιωτικὴ τιμὴ ἐπιτάσσουν.

Τοὺς ἐδικαίωσαν οἱ μαχηταὶ τοῦ μετώπου. Θὰ τοὺς δικαιώσῃ μία ἡμέρα καὶ ἡ Ἱστορία, ἡ ὁποία θὰ τοὺς ἀπονείμῃ τὸν ἔπαινον ὅτι διὰ τῆς ἱερᾶς ἀποφάσεώς των ἔσωσαν ἀπὸ τοῦ ἀφανισμοῦ τὰ μόνιμα καὶ ἔφεδρα στελέχη τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καὶ ἐξησφάλισαν τὴν συνέχειαν τοῦ ἀγῶνος ὄχι μόνον κατὰ τῶν κατακτητῶν Γερμανῶν - Ἰταλῶν - Βουλγάρων, ἀλλὰ ἰδιαίτατα κατὰ τῶν κομμουνιστῶν, τοὺς ὁποίους καὶ τελικῶς συνέτριψαν. Αὐτοὺς τοὺς ἐθνομάρτυρας θὰ τοὺς δικαιώσῃ ἡ Ἱστορία ἔστω καὶ ἂν περάσουν 150 χρόνια, ὅπως συνέβη καὶ μὲ ἄλλους ἐθνομάρτυρας (ἂς θυμηθοῦμε λόγου χάριν τοὺς Φαναριῶτες), ποὺ οἱ κομμουνισταὶ ἱστορικοὶ τοὺς ἤθελαν καὶ τοὺς θέλουν προδότες. Ἡ ἱστορικὴ ὅμως ἔρευνα εἶναι ἀδέκαστος, ἠμπορεῖ δὲ νὰ ἀργῇ ἡ δικαίωσις ἀλλ' ὁπωσδήποτε κάποιαν ἡμέραν ἔρχεται.

Λυποῦμαι διότι δὲν εὑρέθην εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην δι' ἣν πολλάκις ἐπροοριζόμην, ὁπότε θὰ ἐθεώρουν ζήτημα τιμῆς νὰ ἐξαφανίσω τήν, βίᾳ κομμουνιστικῇ, γενομένην δίκην παρομοίαν πρὸς τὰς κακῇ τῇ μοίρᾳ τοιαύτας τοῦ 1821.

Ὁ παραλαβὼν τὸ Ὑπουργεῖον Ἀμύνης, ἀείμνηστος Στρατιώτης - Στρατηγὸς Μπάκος, τίποτε δὲν ἐσκέφθη παρὰ πῶς νὰ διασώσῃ τοὺς ἀξιωματικούς, μονίμους καὶ ἐφέδρους, τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ τὰς οἰκογενείας των. Ἔβλεπε πολὺ μακράν. Τοὺς προετοίμαζε διὰ τὴν ἀνάστασιν, διὰ τὴν ἀναμέτρησιν κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ τὴν ὁποίαν διῃσθάνετο.

Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι ποὺ τὸ ἔνοιωσαν πολὺ καλὰ εἶναι καὶ οἱ ἴδιοι οἱ κομμουνισταί. Καὶ παραθέτω αὐτὴν τὴν λεπτομέρειαν, ἄγνωστον εἰς τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν ἀξιωματικῶν, διὰ τοὺς ὁποίους κυριολεκτικῶς ἐπαθαίνετο.

Οἱ κομμουνισταὶ ἔβλεπον τὸ κῦρος τοῦ Στρατηγοῦ Μπάκου εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς — διῴκησε εἰς τὸ μέτωπον τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῶν Μ. Μονάδων μας — καὶ προσεπάθησαν νὰ τὸν πάρουν μὲ τὸ μέρος τους. Τοῦ προσέφεραν τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ΕΑΜ μὲ συγκατάθεσιν, ὡς διετείνοντο, καὶ τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῶν Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν.

Τοὺς ἔστειλε φυσικὰ στὸ διάβολο καὶ ἀπ' ἐκείνη τὴν ὥρα τὸν προέγραψαν. Δὲν τὸ ἐλησμόνησαν. Καὶ τὸν ἐκρεούργησαν στὰ Κρῶρα. Ἐπρόλαβαν οἱ κομμουνισταὶ καὶ τὸν ἐξετέλεσαν ἄνευ δίκης. Τὸν ἔχασε τὸ Λαϊκὸν Δικαστήριον!

Ὁ Θεὸς μοῦ τὸν ἔφερε - διὰ τοῦ ἐξαιρέτου συναδέλφου κ. Ἰ. Παπαδημητρίου — εἰς τὸ Στρατηγεῖον μου τῆς Ἐλευσῖνος καὶ τοῦ ἀπένειμα, ἐγὼ ὁ πιστός του Ἐπιτελάρχης, τὰς ὀφειλομένας εἰς τὸ Ἱερὸν σκήνωμά του τιμάς. Αὐτὸς ἦτο ὁ Μπάκος.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἐκκλησίας.

1. Ὁ φλογερὸς ρασοφόρος, Σπυρίδων Βλάχος, ὁ εὐλογήσας τὴν ἀνακωχήν.

Ἀνέφερα ὅτι στὴ δυάδα τῶν ἀειμνήστων στρατιωτικῶν Τσολάκογλου — Μπάκου ὀφείλεται ἡ ἐπιτευχθεῖσα ἀνακωχὴ καὶ ἡ σωτηρία τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία καὶ τὴν ἐξουθένωσι.

Ὅμως, μπορῶ νὰ προσθέσω ἀδίστακτα ὅτι τὴν ἀπόφασι αὐτήν, τὴν τεραστίαν τους εὐθύνην τὴν ηὐλόγησε σὰν πρωτεργάτης ἕνας φωτισμένος καὶ φλογερὸς ρασοφόρος, ὁ Μακαριώτατος, ὁ ἀπὸ Ἰωαννίνων, Σπυρίδων Βλάχος.

Εὑρίσκετο ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τοῦ ἔπους τοῦ 1940-41, στὸ πιὸ προωθημένο παρατηρητήριο, τὰ Γιάννενα.

Ἐκεῖ κρατοῦσε τὸ πολεμικὸ θερμόμετρο καὶ κάθε στιγμὴ παρατηροῦσε τὸν πυρετὸ τοῦ μετώπου.

Καὶ ὅταν πλέον εἶδε ὅτι ὁ μαχόμενος στρατὸς στὴν ἀγαπημένη του Ἤπειρο ἔφθασε σὲ ἀπελπιστικὴ κατάστασι, ἀφοῦ πάλαιψε μὲ ὅλες τὶς ψυχικές, πνευματικὲς καὶ σωματικές του δυνάμεις, ἐξώρμησε στὶς πρῶτες γραμμὲς τῶν μαχομένων γιὰ νὰ σώση ὅ,τι μποροῦσε ἀπὸ τὴν ἐπερχομένη συμφορά. Πολλοὶ μὲ ἐλαφρότητα κρίσεως, κατέκριναν — μακρὰν αὐτοὶ ἀπὸ τὴν καταιγίδα— τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ἀνακωχὴν καὶ κατὰ φυσικὴν συνέπειαν τοὺς πρωτεργάτας της.

Ἕναν ἀπὸ αὐτοὺς καὶ τὸν μεγάλο Ἱεράρχην, ποὺ ἔσυραν καὶ αὐτὸν στὸ ἀνακριτικὸ Γραφεῖο ὄχι ὅμως καὶ στὸ ἑδώλιο τοῦ κατηγορουμένου. Τὸν φοβήθηκαν. Ἦτο τόσο μεγάλος! Ὅμως γιὰ τὴν ἠθική του αὐτουργία γιὰ μιὰ πρᾶξι ποὺ οἱ μαχηταὶ θεώρησαν νίκη στρατηγικὴ μέσα στὴν πλήρη καταστροφὴ τοῦ Στρατοῦ μας ἐνῷ πολλοὶ μὲ τὴν ἄνεσιν τῆς ἀπουσίας των ἐκ τοῦ ἀγῶνος ἐθεώρησαν προδοτική, ἀξίζει νὰ παραθέσω τὴν μαρτυρίαν ἐπιφανῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος.

α) ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΚΑΛΛΙΑΦΑ

Εἰς ὁμιλίαν του, τὴν 21 Μαρτίου τοῦ 1960, ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Παρνασσοῦ κατέληγε : «Παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ ἐξάρω ἓν καὶ μόνον ἔργον τοῦ ἀνδρός, τὸ κατὰ τὴν γνώμην μου σπουδαιότερον ἀπὸ Ἐθνικὴν ἔποψιν, τὴν σύναψιν δηλαδὴ τῆς πρὸς τοὺς Γερμανοὺς ἀνακωχῆς κατὰ τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1941.

Ἐὰν δὲν εἶχεν ἐγκαίρως συναφθῆ ἡ ἀνακωχὴ ἐκείνη, ἡ ἀκεραιότης τοῦ ἐδάφους τῆς πατρίδος μας, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς ἀποδεδειγμένης ἀχαριστίας τῶν τότε συμμάχων μας, καὶ ἡ Πολιτικὴ ἐλευθερία της θὰ ἀνῆκον σήμερον εἰς τὸ παρελθόν.

Καὶ μόνον τὸ ἔργον τοῦτο ὑπῆρξε τοιοῦτον, ὥστε, ὡς νομίζομεν, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σπυρίδων Βλάχος εἶναι ἄξιος ἀνδριάντος εἰς περίοπτον τόπον τῆς πρωτευούσης».

β) ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΜΑΣ ΑΛΕΞ. ΒΑΜΒΕΤΣΟΥ

Οὗτος κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον εἰς ὁμιλίαν του περὶ τοῦ ἠθικοῦ, θεωρουμένου, αὐτουργοῦ τῆς ἀνακωχῆς 'Αρχιεπισκόπου Σπυρίδωνος Βλάχου, ἐτόνισεν : «'Ελεχθησαν πολλαὶ κακοήθειαι σχετικῶς μὲ γεγονότα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, διὰ τὰ ὁποῖα ἐσύρθη καὶ εἰς τὸ ἑδώλιον τοῦ κατηγορουμένου μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ ἐσυκοφαντήθη, ἀλλὰ ἀπηλλάγη πανηγυρικῶς διὰ βουλεύματος. Τώρα, μετὰ τὴν πάροδον τόσων ἐτῶν ἠμποροῦμεν ἀφόβως νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ συνομολόγησις τῆς ἀνακωχῆς εἰς τὴν ὁποίαν πράγματι συνέβαλε, ὑπῆρξε πρᾶξις 'Εθνικὴ καὶ σώφρων καὶ ἔσωσε καὶ τὸν τόπον ἀπὸ καταστροφὰς καὶ τὴν τιμὴν τῶν 'Ελληνικῶν ὅπλων, ἡ ὁποία θὰ ἠμαυροῦτο ἂν ὡς εἶχε διαμορφωθῆ ἡ στρατιωτικὴ κατάστασις, ἡττώμεθα ὑπὸ τῶν ἀναθαρρησάντων 'Ιταλῶν, μετὰ τὴν Γερμανικὴν εἰσβολήν.

Κατεδικάσθη οὗτος ὑπὸ τῶν 'Ιταλῶν εἰς θάνατον ἐν 'Αργυροκάστρῳ καὶ ἐτέθη ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ὑπὸ περιορισμόν. 'Ο ἀνὴρ οὗτος ἦτο μεγάλος πατριώτης, πιστὸς 'Ηπειρώτης καὶ Μεγάλος Ἕλλην».

γ) ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Οὗτος μεταξὺ ἄλλων ἐτόνισε : «Οἱ τραγικὲς στιγμές, τὶς ὁποῖες ἔζησε ἡ 'Ελλὰς κατὰ τὴν Γερμανικὴ εἰσβολὴ ὅταν εἰς τὰ 45 ἑκατομμύρια τῶν λογχῶν τοῦ Μουσολίνι προσετίθεντο ἐναντίον τῶν 8 ἑκατομμυρίων 'Ελλήνων ἄλλα 81 ἑκατομμύρια Γερμανῶν, κατέδειξαν, ἀδιαφιλονίκητα, ὅτι ὁ Σπυρίδων Βλάχος δὲν ἦτο ἁπλῶς ὁ θερμουργὸς τῆς πίστεως. Δὲν ἦτο μόνον ὁ φλογερὸς πατριώτης, ποὺ συνήρπαζε τὰ πλήθη τῆς Β. 'Ηπείρου εἰς ἐξέγερσιν γιὰ τὴν ἐλευθερία.

Δὲν ἦτο μόνον ὁ νεώτερος Μεγάλος 'Ιεράρχης, δὲν ἦτο μόνον ὁ ἐμψυχωτὴς τῶν στρατιωτῶν μας ποὺ ἐδόξασαν τὸ 'Ελληνικὸν ὄνομα στὰ βουνὰ τῆς Β. 'Ηπείρου καὶ τῆς 'Αλβανίας. Ἦτο συνάμα καὶ 'Εθνικὴ ἡγετικὴ φυσιογνωμία. Ὅταν τὶς μεγάλες ἐκεῖνες ὥρες ὅλα ἐβάδιζον τὸν δρόμο τοῦ μοιραίου, τὸν δρόμο τῆς ὁλοκληρωτικῆς καταστροφῆς, ποὺ θὰ τὴν ἐπέφεραν τὰ ἀδυσώπητα πλήγματα τῆς Λουφτβάφε, τὸν δρόμο τῆς κατερειπώσεως τῶν πόλεων, τὸν δρόμο τοῦ ἀφανισμοῦ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ, τὸν δρόμο τῆς αἰχμαλωσίας τῶν 300 χιλιάδων ἀνδρῶν τοῦ μετώπου, ὁ Σπυρίδων ἐστήλωσε τὰ τρεμάμενα ἀπ' τὴν συγκίνησι καὶ τὴν ἡλικία πόδια του στὸ ἔδαφος, ὤρθωσε τὸ ἀνάστημά του καὶ ἐφώναξε : «— Ὄχι, φθάνει πιά ». Εἶναι Μ. Τετάρτη ὅταν ἐγχειρίζῃ μακροσκελὲς ὑπόμνημα στὸν Στρατηγὸ Πιτσίκα, στὸν ὁποῖον τονίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀφεθῇ ἡ Ἤπειρος στὴν κατακτητικὴ βουλιμία καὶ τὴν ἐκδικητικὴ μανία τῶν 'Αλβανῶν καὶ Φασιστῶν.

«—Ἂν, Στρατηγέ, ἔχεις πιθανότητα κατὰ 1% νὰ κρατήσῃς ἄμυνα κράτησε καὶ νὰ πάω καὶ ἐγὼ νὰ σκοτωθῶ στὴν πρώτη γραμμή», εἶπε μὲ σταθερὴ φωνὴ στὸν Πιτσίκα. «—Ἂν ὅμως ὄχι, τότε...» 'Ο Στρατηγὸς εἶναι ἀνένδοτος. «— Δὲν μπορῶ, ἔχω διαταγὴ τοῦ Βασιλέως νὰ πολεμήσω».

«—'Αφοῦ εἶναι ἔτσι δός μου ἀεροπλάνο νὰ πάω στὴν 'Αθήνα». 'Ο Στρατηγὸς ἠρνήθη καὶ ὁ Δεσπότης ἔφυγε περίλυπος.

Τὸ ἄλλο βράδυ ὁ Στρατηγὸς Πιτσίκας ἄλλαξε γνώμην καὶ τοῦ διέθεσε ἀεροπλάνο ἀλλὰ ὁ Δεσπότης ἀπήντησε: «Τώρα εἶναι ἀργά.» Καὶ τὴν Μ. Παρασκευὴ τὸ πρωί, ὁ Σπυρίδων κατευθύνεται πρὸς τὶς πρῶτες γραμμές.

Θέλει νὰ πείσῃ τοὺς Στρατηγοὺς ποὺ διοικοῦν τὶς μονάδες τοῦ μετώπου, νὰ συνάψουν ἀνακωχή. Τὸ μέτωπον εἶχεν ἀρχίσει νὰ διαλύεται καὶ παρὰ τοὺς ἀρχικοὺς δισταγμοὺς οἱ Στρατηγοὶ στὴ δραματική τους συζήτησι μὲ τὸν Σπυρίδωνα ὑποχωροῦν. Οἱ Ἰταλοί, ποὺ ὡς τὴν ὥρα ἐκείνη ἦσαν ἡττημένοι θὰ κυνηγοῦσαν τὸν Στρατὸ γιὰ νὰ τὸν αἰχμαλωτίσουν. Αἱ πόλεις θὰ κατεστρέφοντο ἀπὸ τὰ ἀεροπλάνα. Τὰ Γερμανικὰ τάνκς εἶχαν φθάσει στὸ δρόμο Μετσόβου - Ἰωαννίνων. Τὸ χρέος πρὸς τὸ ἰδεῶδες τῆς παγκοσμίου ἐλευθερίας τὸ εἴχαμε πράξει μὲ τὸ παραπάνω.

Κάθε λοιπὸν περαιτέρω ἐμμονὴ στὸν ἀγῶνα θὰ ἦτο παραφροσύνη, ἔγκλημα ἐναντίον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς. Ὅλα αὐτὰ ποὺ ἐπρόβαλεν ὁ Δεσπότης ἦσαν εὔγλωττα ἐπιχειρήματα, ἱκανὰ νὰ λυγίσουν τὴν ψυχὴ τῶν Ἡγετῶν τοῦ Στρατοῦ. Καὶ ἡ ἀνακωχὴ ἐγένετο. Καὶ ὁ στρατὸς ἐσώθη ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ ἡ χώρα δὲν ἀφανίσθηκε ἀπὸ τὸ γερμανικὸ ὁδοστρωτῆρα. Μὲ τὴν πρᾶξιν του αὐτὴ ὁ Δεσπότης ἐχάραξε βαθιὰ τὴν σφραγίδα του στὰ πεπρωμένα τῆς φυλῆς καὶ ἀνέλαβε, ὅπως πάντοτε, εὐθαρσῶς τὴν εὐθύνη».

Στὴν πατριωτικὴ παραπάνω μαρτυρία, πρέπει νὰ προσθέσω καὶ τὴν δική μου:

Πρῶτον ὡς Ἠπειρώτης καὶ Ἐπίτιμος Δημότης Ἰωαννίνων τονίζω, ὅτι ὁ Σεβασμιώτατος διάδοχος τοῦ Ἐθνάρχου, τοῦ Ἠπειρωτάρχου Σπυρίδωνος, Μητροπολίτης Κος Κος Σεραφείμ, φλογισμένος καὶ αὐτὸς μαχητὴς καὶ Ἱεράρχης καθὼς καὶ ὁ Δήμαρχος Ἰωαννίνων εἶναι καιρὸς πλέον νὰ ἀποφασίσουν, τὴν ἐξ ὀνόματος ὅλου τοῦ Ἠπειρωτικοῦ λαοῦ, ἀπότισιν τοῦ ὀφειλομένου χρέους τιμῆς πρὸς τὸ μεγάλο τέκνον τῆς Ἠπείρου.

Ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ χρέους τούτου θὰ εἶναι καὶ ἡ ὀφειλομένη ἀπάντησις εἰς τοὺς συκοφάντας του καὶ τοὺς ἀρνουμένους τὴν ἄφθαστη ἱστορία του, ποὺ εἶναι ἱστορία ἀναπόσπαστα συνδεδεμένη μὲ τὴ Νεώτερη Ἱστορία τοῦ Ἔθνους μας.

Δεύτερον: Ὡς ἕνας τῶν ἐγγύτερον εὑρεθέντων κατὰ τὸν Γολγοθᾶ τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους, ὡς Ἐπιτελάρχης τοῦ Β.Σ. Στρατοῦ — Διοικητὴς ὁ αἰσθηματικὸς στρατιώτης ἀείμνηστος Στρατηγὸς Μπάκος — καίτοι τότε ὑπῆρξα ἀντίθετος τῆς ἀνακωχῆς, ὡς διαισθανόμενος τὴν τρομερὰν εὐθύνην τοῦ προσφιλοῦς μου Διοικητοῦ ἔναντι κακοπίστου νοοτροπίας, ἐπανειλημμένως ἐδημοσίευσα ὅτι «Ἡ ἀνακωχὴ ἀπετέλεσε Στρατηγικὴν νίκην τῶν ἀξίων Ἡγετῶν τοῦ Ἀλβανικοῦ Ἔπους».

Οἱ κομμουνισταὶ κατώρθωσαν νὰ τοὺς σύρουν εἰς τὸ Λαϊκὸν Δικαστήριον καὶ τοὺς κατεδίκασαν. Λόγῳ τῆς ἀφανοῦς κυριαρχίας των εἰς τὰς μεταπολεμικὰς Κυβερνήσεις οὐδεμία Ἐθνικόφρων Κυβέρνησις ἐτόλμησε νὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν δίκην καὶ καταδίκην ἐκείνην κατόπιν κομμουνιστικῆς πιέσεως καὶ νὰ τὴν παραπέμψῃ εἰς τὸ ἁρμόδιον Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον.

Ἡ Ἐπαναστατικὴ Κυβέρνησις κατακρημνίσασα τὸν κομμουνισμὸν ἀπὸ τῆς ὑπονομευτικῆς του βάσεως, ἔχει ὑποχρέωσιν, πρὸς τοὺς μαχητὰς τοῦ Ἀλβανικοῦ Ἔπους καὶ τοὺς πεσόντας ἥρωας, νὰ ἀποκαταστήσῃ ὅπως εἰς τόσας ἀποκαταστάσεις προέβη — τὴν ὑπονομευθεῖσαν τιμὴν τῶν Νικητῶν - Ἡγετῶν των καὶ νὰ τοὺς ἀποδώσῃ τὸν φόρον εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν μετὰ τόσας αὐτοθυσίας καὶ στρατηγικῆς ἱκανότητος ληφθεῖσαν Ἐθνικὴν ἀπόφασιν ὅταν οἱ ἄλλοι ἠρνήθησαν τὰς ἰδικάς των. Καὶ προσθέτω ὅτι ὁ ἀείμνηστος Μεταξᾶς ἐξηφάνισε δι' ἀποφάσεώς του καταδίκας ἀπαραδέκτους καὶ ὑποστάντα ἔκπτωσιν ἐπανέθεσε ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων του.

Τρίτον. Ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν, κλείνοντας τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἰς τὸ προηγούμενον ἀνέφερον, ὅτι οἱ Ἡγέται ἐκεῖνοι διὰ τῆς ἀποφάσεώς των προετοίμασαν τὴν συνέχειαν τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῶν κατακτητῶν, ἐξασφαλίσαντες τὸ μάχιμον προσωπικὸν τὸ ὁποῖον κατέφυγε εἰς τὰ βουνά, στὴ Μ. Ἀνατολὴ καὶ ἐδημιούργησε τὴν ὑπονόμευσιν τοῦ ἐχθροῦ εἰς κάθε γωνιὰ τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ γι' αὐτὸ θεωρῶ τὴν Στρατιωτικὴν ἐκείνην Κυβέρνησιν ὡς τὴν βάσιν ἐξορμήσεως πρὸς τὴν Μ. Ἀνατολήν, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν Πολεμικῶν Σημαιῶν καὶ τὴν περιφοράν των Νικηφόρων μετὰ τῶν Σημαιῶν τῶν Συμμάχων Ἐθνῶν.

2. Ἡ ἀνεπίσημος, ἀλλὰ θερμὴ συμπαράστασις σὰν Ἐκκλησιαστικὴ Κυβέρνησις.

Α) Ἡ Παλαιὰ Φρουρὰ

Δίπλα στὴν Ἐπαναστατικὴ τοῦ μετώπου Κυβέρνησι ποὺ ἀνέβαινε τὸν Γολγοθά της, μὲ τὸ ἀναμενόμενον γέρας της, τὸν ἀκάνθινον στέφανον τῆς κακίας, τῆς συκοφαντίας καὶ τῆς κατ' ἐπιταγὴν ἀριστερῶν, τραγικῆς δικαστικῆς κωμῳδίας, ὡρθώθηκε ὅπως πάντοτε, ἀπτόητο, ὁρμητικό, δυνατὸ καὶ φωτεινό, τὸ φλογισμένο ράσο, πραγματικὴ συμπαραστάτις ἀνεπίσημος Ἐκκλησιαστικὴ Κυβέρνησις, δεύτερος αὐτὴ ἱερὸς σύνδεσμος πρὸς ἐκείνους ποὺ πετοῦσαν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος διὰ νὰ πυκνώσουν τὰς τάξεις τῶν ὀλίγων, ποὺ συνέχισαν τὸν ἀγῶνα δίπλα στοὺς Συμμάχους μας.

Ἦτο ἴσως ἡ πιὸ μεγάλη ἐλπὶς τῶν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος μαχομένων, καὶ γιὰ τὴν δυναμωτικὴ γι' αὐτοὺς εὐλογία της ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν παρηγορητικὴ παρουσία της στὶς ἐγκαταλειπόμενες οἰκογένειές τους.

Εὐλογημένο ράσο! ποὺ κάλυψες πάντοτε μὲ τὸ ὁλόφωτο μαῦρο χρῶμα σου κάθε ἐξόρμησι ἐθνική, κάθε θυσία στὸν ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν ἀγῶνα, στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐλευθερία μας καὶ στόλισες τὸν ἑαυτό σου μὲ ἀναμαύρωτα διαμάντια, καμωμένα αὐτὴ τὴν φορὰ ἀπὸ τὸ αἷμα σου τὸ ἱερό.

Εὐλογημένο ράσο! πολυματωμένο, σημαία καὶ σύμβολο! Σημαία τῆς ἀδαμάστου πίστεως ποὺ στὸ ἀνέμισμά της οἱ Πανέλληνες διακρίνουν κατακάθαρα καὶ σκύβουν προσκυνῶντας μὲ κατάνυξιν τὸν σταυρὸ αἵματος τῶν τόσων καὶ τόσων ρασοφόρων ποὺ σταυρώθηκαν γιὰ τὴν Χριστιανική τους ἀποστολή, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἐθνική τους ἄσβεστη πίστι.

Ποιός ζωντανὸς μαχητής, οἱουδήποτε ἀγῶνος μας, μπορεῖ νὰ ξεχάση τὴν συμπαράστασι στὸ πολεμικὸ καμίνι τοῦ φωτεινοῦ ρασοφόρου, ποὺ μὲ τὸ ντουφέκι ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ σταυρὸ ὑψωμένο, πραγματικὸς ὁδηγὸς «Ἐν τούτῳ νίκα» ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς οὐρανίας στὸ Μ. Κωνσταντῖνο ἐμφανίσεως — εὐλογοῦσε, παραμυθοῦσε, ἐνίσχυε καὶ ἔδιδε καὶ τὴν τελευταία σ' ὅσους μᾶς ἐγκατέλειπαν, εὐλογία.

Πραγματικὴ παραμυθία τῶν μαχομένων!

Ἂν στὴν Ἐπαναστατικὴ μετωπικὴ Κυβέρνησι ξεχώρισε τότε ἡ τριανδρία τῶν τριῶν μεγάλων ἡρώων, εὐθύνης καὶ ἀντιλήψεως συντριπτικοῦ καὶ ἀκανθίνου καθήκοντος, ἀειμνήστων Τσολάκογλου - Μπάκου - Δεμέστιχα τῶν μέχρι τελευταίας βολῆς Σωματαρχῶν — τί εὐτυχὴς συγκυρία μὲ τὴν εὐλογημένην Τριανδρίαν τῆς Ἐθνικῆς Ἐπαναστάσεως Παπαδοπού-

λου - Πατακοῦ - Μακαρέζου — στὴν πλευρὰ τῆς 'Εκκλησίας προστίθεται ἡ ἀπτόητος τριανδρία τῶν φλογερῶν 'Αρχιεπισκόπων Σπυρίδωνος καὶ Δαμασκηνοῦ καὶ τοῦ ἀποστόλου Παντελεήμονος Χίου !

'Ο πρῶτος ἀμετακίνητος στὴν ὑπεράσπισι τῆς πολυματωμένης Λατρείας του, τῆς 'Ηπείρου του, διὰ τὴν ὁποίαν καμμία θυσία τιμῆς, ζωῆς ἢ ὕλης δὲν θεωροῦσε μεγάλη.

'Ο δεύτερος σύμβολον ἀναπεπταμένον καὶ ἀκατέβαστο σὲ ὅλους τοὺς κατοχικοὺς κυκλῶνας, στὴν ἀκρόπολι τῆς 'Εκκλησίας, στὴ πρωτεύουσα τῶν Πανελλήνων, μὲ προβάδισμα καὶ οἱ δύο τους μὲ δική τους προσφορὰ τῆς ζωῆς των σὲ κάθε κατοχικὴ βάρβαρη ἀπειλὴ καὶ ἀπόφασι ἐκτελέσεων.

'Ως τοὺς πιὸ Μεγάλους Πολεμιστὰς τῆς 'Εκκλησίας τοὺς ἀνέφερε, παρουσιάσας τὴν 'Εθνικὴν πορείαν των κατὰ τὸ μνημόσυνον τῶν 'Αρχιεπισκόπων, 'Ιεράρχης τὴν 22 Νοεμβρίου τοῦ 1970.

Καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς 'Ελλάδος ὁ ἀντάξιός των καὶ ἕτοιμος εἰς πᾶσαν θυσίαν, ὁ εὐλογήσας τὰ ὅπλα τῆς ἐξορμούσης καὶ οὐδαμοῦ ὑποληφθείσης — ἔναντι οἱουδήποτε συμμαχικοῦ συμπαραστάτου — εὐνοουμένης τῆς Θεᾶς 'Αθηνᾶς Ταξιαρχίας, ὁ φλογισμένος Παντελεήμων.

Καὶ οἱ τρεῖς των προνομιοῦχοι τῆς 'Εθνικῆς μας 'Ιστορίας ! Μὲ τὴν συμπαράστασι καὶ τῶν δύο αὐτῶν 'Εθνικῶν Κυβερνήσεων, Στρατιωτικῆς καὶ 'Εκκλησιαστικῆς, μὲ βάσεις ἐξορμήσεως αὐτὰς τὰς ἀκαταλύτους 'Εθνικὰς Δυνάμεις, τὰ τέκνα τῆς 'Ελλάδος ἐπέταξαν εἰς τὴν συνέχειαν τῶν ἐκπολιτιστικῶν ἱστορικῶν δρόμων τοῦ Μ. 'Αλεξάνδρου καὶ τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων τῶν ὁποίων ἐπεξέτειναν τοὺς σταθμοὺς Σοῦσα - Ρουβίκων - Σεούλ.

Καὶ γι' αὐτὸ ἡ πρώτη τηλεγραφικὴ ἀναφορὰ τοῦ 'Εκστρατευτικοῦ Σώματος Ρίμινι, μὲ τὰς ὑπογραφὰς συμβολικῶς ὅλων τῶν ἡγετῶν παρατεθείσας πρὸς τὴν τοῦ Διοικητοῦ των, ἀπεστάλη ἀπὸ τοῦ 'Ιστορικοῦ Ρουβίκωνος, εἰς τὸν 'Εκκλησιαστικὸν καὶ 'Εθνικὸν 'Ηγέτην Δαμασκηνὸν ἅμα τῇ ἀπελευθερώσει τῆς 'Ακροπόλεως τοῦ Πολιτισμένου Κόσμου. Αὐτὸς ἄλλως τε συνέχισε τὴν προσπάθειάν του καὶ ὡς Πολιτικὸς 'Ηγέτης καὶ ὡς 'Αντιβασιλεύς.

Πιστεύω ὅτι κάθε συμπολεμιστής μου, προστίθεται στὴ δική μου σκέψι εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν μνήμη τῶν ἀειμνήστων τούτων συμπαραστατῶν καὶ βοηθῶν στὴν νικηφόρον ἐθνικὴν πορείαν των καὶ προσκυνήματος γενικώτερον, πρὸς τὸ φλογισμένο, τὸ εὐλογημένο καὶ ἀνεμίζον πάντοτε ράσο, ἀκόμη καὶ ὅταν τὸ κάψουν ἀναγεννώμενον καὶ αὐτὸ ἀπὸ κάθε τέφρα του καὶ φωτίζον πάντοτε — φάρος παμφλεγὴς στὸ σταύρωμά του.

Β. 'Η νέα φρουρὰ τῆς 'Εκκλησίας μας

"Αν στὴ παλαιὰ φρουρὰ τῆς 'Εκκλησίας, μὲ τὴ δική μας γενεά, ὑπῆρξαν μεγάλοι φωστῆρες καὶ ἀτρόμητοι ἀγωνισταί, στὴ νέα φρουρὰ ὑπάρχουν ἀντάξιοι κληρονόμοι των.

'Εγνώρισα, κατὰ τὴν 'Εθνικὴν πορείαν τῶν ἀγώνων μας, πολλοὺς 'Ιεράρχας ἀγωνιστὰς ἢ πνευματικοὺς διδασκάλους, τῶν ὁποίων πολλοὶ καὶ συμπολεμισταὶ καὶ ἄφοβοι πραγματικὰ γενναῖοι στρατιῶται ἦσαν. "Αρχισαν καὶ μὲ τὸ ὅπλο στὸ χέρι.

'Ο καθένας τους καὶ μιὰ ἱστορία 'Εθνικῆς πορείας καὶ αὐτοθυσίας. 'Ο καθένας τους παράδειγμα καὶ φῶς.

Ηὐτύχησα νὰ συνδεθῶ μὲ πολλοὺς καὶ νὰ συνεργασθῶ μαζί τους, γιατὶ ἔδωσαν τὴν φλόγα τους στὸν ἀγῶνα μας, τὸν ἀγῶνα τῶν Σταυροφόρων στρατιωτῶν μας, κατὰ τῶν ἀθέων κομμουνιστῶν. Καὶ ἔχω ἔντονη τὴν συνεργασία μας στὴ μνήμη μου.

Θὰ πρέπει νὰ κάμω τὸ σεβαστὸ προσκλητήριό των, καὶ ἂς δείξη αὐτὸ πόσο ἔνιωσα βαθιὰ τὴν παρουσία τους στὸν ἀγῶνα μας, ἀφοῦ θυμᾶμαι τὰς ἐκκλήσεις μου πρὸς τὸν ἀλησμόνητον μεγάλο Ἐθνικὸ Ἱεράρχη Σπυρίδωνα, τὸν Ἀρχιεπίσκοπο. Εἶχα τότε τὴν εὐθύνην ἀπὸ Ἰονίου Πελάγους μέχρι Ἀξιοῦ καὶ ὅλη τὴ Θεσσαλία, καὶ ἡ συμφορὰ καὶ ἡ καταστροφὴ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἀφῆκαν πληγὲς ποὔθελαν ἄμεσο παραμυθία. «Μακαριώτατε, συμπληρῶστε τὰς ἕδρας τῶν Μητροπόλεων. Δὲν μποροῦμε νὰ τὰ βγάλουμε πέρα μόνοι μας». Καὶ ἐβοήθησε ὁ ἴδιος μὲ τὴν ψυχή του. Καὶ ὅταν τὸν ζάλισα νὰ στείλη γρήγορα καὶ στὴν ἰδιαίτερη πατρίδα μου ποὺ ὁ θρόνος χήρευε, μοῦ ἀπήντησε: «Μπρὲ Θρασύβουλε, θὰ σᾶς στείλω τὸν καλλίτερο ποὺ ἔχω». Καὶ ποιός εἶναι αὐτός, Μακαριώτατε; Ὁ Κορνάρος. Δὲν τὸν ἐγνώριζα; Καὶ ναὶ καὶ ὄχι!

Καὶ ἀρχίζω τὸ προσκλητήριο σεβασμοῦ πρὸς τὴν φλογισμένη νέα φρουρὰ ἀπὸ τὸν Προκαθήμενον Ἀρχιεπίσκοπον κ.κ. Ἱερώνυμον. Μὲ εὐγνωμοσύνη πρέπει νὰ ἐνθυμούμεθα μὲ πόση πραγματικὴ μακαριότητα ὡς Ἀρχιμανδρίτης ἐτόνωσε μὲ τὰς σοφὰς διδασκαλίας του δοκιμαζομένους καθ' οἱονδήποτε τρόπον, διὰ τὰ προσφιλῆ των ἄτομα τὰ ὁποῖα μετεῖχον τῶν σκληρῶν ἀγώνων μας.

Καὶ ἀκόμη στὸν καθένα ἐνέπνευσε σεβασμὸ ἡ ἀξιοπρεπὴς καὶ σιωπηρὰ στάσις του ὅταν ἐδοκιμάζετο ἀπὸ τοὺς διηρημένους Ἱεράρχας ἀρνουμένους εἰς Αὐτὸν συμμετοχὴν εἰς τὴν Ἱεραρχίαν, ὅταν τὴν παρεῖχον εἰς ἄλλους ἀφειδῶς. Πραγματικὰ ἔδωσε τότε μάθημα καρτερίας καὶ σιωπῆς.

Καὶ τώρα θαυμάζεται δι' ὅσα ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἀνόρθωσίν της ἀόκνως καὶ συνεχῶς δημιουργεῖ.

Μαζί του οἱ σεβαστοὶ Ἱεράρχαι: ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Στυλιανός, ὁ Καναδᾶ Ἀνατόλιος, ὁ Κοζάνης Διονύσιος, ὁ Ἰωαννίνων Σεραφείμ, ὁ Κονίτσης Σεβαστιανός, ὁ Ρόδου Σπυρίδων, ὁ Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου Χαρίτων, ὁ Μεσημβρίας Ἐμμανουήλ, ὁ Φθιώτιδος Δαμασκηνός, ὁ Σπάρτης Κυπριανός, ὁ Κορινθίας Παντελεήμων, ὁ Κῶ Ναθαναήλ, ὁ Θεσσαλονίκης Λεωνίδας, ὁ Μεσσηνίας Χρυσόστομος, ὁ Καστοριᾶς Δωρόθεος, ὁ Σάμου Παντελεήμων, ὁ Διδυμοτείχου Κωνσταντῖνος, ὁ Ἄρτης Ἰγνάτιος· οἱ ἀείμνηστοι Χρυσόστομος Μεσσηνίας, Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονύσιος, καὶ ὁ τόσο ἀδικημένος,—βορὰ σκοπιμότητος στὸν Κομμουνισμὸ—ὁ Δράμας Φίλιππος. Κατώρθωσαν οἱ κομμουνισταὶ καὶ τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ τὴ μέση (ὅπως καὶ τόσους ἄλλους μὲ τὰς γνωστὰς σατανικὰς μεθόδους των). Ἄξιζε πραγματικὰ καλλιτέρας μεταχειρίσεως. Ἦτο συμπολεμιστής μου στὸ Β' Σ. Στρατοῦ, στὴ Βόρειο Ἤπειρο, ὅπου ταλαιπωρημένος μετετέθη ἀπὸ τὸ Σύνταγμα Κετσέα· κατεδικάσθη σὲ θάνατο στὴν κατοχή· ἦτο τὸ ἐκτελεστικὸ ὄργανο τοῦ φλογεροῦ Παντελεήμονος Χίου, τοῦ ὁποίου κληρονόμησε καὶ τὴν φλόγα. Πολλοὺς ἀποτυγχάνοντας στὴ διαφυγὴν ἔσωσε. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς καὶ ἐγώ, καὶ ἀπὸ παθήσεως γνωρίζω τὴν ἄφοβη αὐτοθυσία του. Μαζί του πῆγα καὶ προσκυνήσαμε καὶ στὸ Ρίμινι καὶ στὸ Ἐλ Ἀλαμέϊν. Καὶ στὸ συμμοριτοπόλεμο εὑρέθηκε στὸ Α' Σ. Στρατοῦ. Πραγματικὰ ἀσυγκίνητος σὲ κάθε κίνδυνο καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ μαρτυρικὰ θύματα τοῦ κομμουνισμοῦ.

Καὶ ὁ Ἀσκητὴς–Ἱεράρχης, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Χρυσόστομος. Ἀγωνιστὴς καὶ παραμυθῶν τοὺς πάσχοντας καὶ κυνη-

γημένους ἀπὸ τὸν ἀπαίσιον κομμουνισμόν. 'Αδιάφορος γιὰ κάθε κίνδυνο. Ἕτοιμος εἰς προσφορὰν οἱασδήποτε θυσίας. Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὸν συγκινήση ὅσον ὁ ἀσκητισμός Του, ὡς προσφορὰ τοῦ συνόλου τῆς ὑπάρξεώς του. 'Ασυγκίνητος σὲ κάθε τι ποὺ εἶναι ἐκτὸς τοῦ καθήκοντος πρὸς τὴν 'Εκκλησίαν καὶ τὸ Ἔθνος. Παρεξηγημένος λόγῳ σατανικῶν συκοφαντιῶν, συρθεὶς πρὸ πολιτικοῦ Δικαστηρίου καὶ σκορπίσας τὸν σεβασμόν, τιμωρηθεὶς μὲν ἀλλὰ ἀφήνων τὰς ἁμαρτίας τῶν ἠθικῶν αὐτουργῶν, σεβασθεὶς ἀπόλυτα τοὺς δικαστάς του, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀνταπόδοσιν σεβασμοῦ. Καὶ τώρα ἀπτόητος καὶ ἀκλόνητος εἰς τὴν ἀσάλευτον θέσιν Του ἐπὶ τῶν κανόνων τῆς 'Εκκλησίας. Πικραμένος διότι ἡ 'Εκκλησία δὲν ἐπωφελεῖται τῆς παρουσίας τῆς 'Επαναστατικῆς Κυβερνήσεως, διὰ τὴν ὁποίαν πιστεύει ὅτι ἀπὸ ἐποχῆς Καποδίστρια οὐδεμία Κυβέρνησις ὑπῆρξε μὲ τόσον σεβασμόν, ἐνδιαφέρον καὶ προσφορὰν διὰ τὴν 'Εκκλησίαν.

'Ακλόνητος καὶ εἰς τὴν σκοπιάν Του ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ. Μὲ συγκίνησιν ἐνθυμοῦμαι νὰ τονίζῃ : «Οὐδέποτε ὁ κόσμος εἶχε μεγαλύτερον ἐχθρὸν ἀπὸ τὸν κομμουνισμόν. Ἡ 'Εκκλησία μας ὀφείλει νὰ ἀγρυπνῇ καὶ νὰ ἐξουδετερώνῃ κάθε ὕπουλον καὶ καμουφλαρισμένην ἐνέργειάν του, ὡς πρωτοπόρος καὶ βοηθὸς πάντοτε εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους κατὰ τούτου». Καὶ ἐπιγραμματικότατα κατέληξε ὁ ἀσκητὴς Ἱεροφάντης Χρυσόστομος. «'Εὰν ὅ μὴ γένοιτο ἔστω καὶ γιὰ λίγο ὁ κομμουνισμὸς ἐπέβαινε τῆς ἐξουσίας, ἅπαντες οἱ Ἱεράρχαι θὰ ἔπρεπε νὰ τεθῶμεν εἰς τὸ πλευρὸν οἱασδήποτε 'Εθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁδηγοῦντες τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ἐναντίον τοῦ μεγαλυτέρου ἐχθροῦ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς 'Εκκλησίας, νὰ πέσωμεν ὅλοι ἀνεξαιρέτως, διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν συντριβήν του»!

Παρὰ ταῦτα ὅμως λυποῦμαι διὰ τὴν ὀξύτητα μὲ τὴν ὁποίαν χειρίζεται τὰ κατ' αὐτὸν 'Εκκλησιαστικὰ Θέματα. Κατὰ τὴν ταπεινήν μου χριστιανικὴν γνώμην θὰ ἔπρεπε μὲ τὴν σοφήν του ἀξίαν νὰ βοηθήσῃ κατ' ἄλλον τρόπον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς μὴ ὑπολειπομένους εἰς σοφίαν καὶ πίστιν πρὸς τὴν 'Εκκλησίαν, 'Αρχιεπίσκοπον καὶ Ἱερὰν Σύνοδον, ἅπαντας πολυσεβάστους. Τοῦτο ἐξέφρασα καὶ προσωπικῶς πρὸς τὸν ἴδιον Ἱεράρχην, διατυπώσας τοὺς φόβους μου διὰ τὴν 'Εκκλησίαν.

'Αλλὰ ἂς κλείσω τὸν κύκλο τοῦ σεβασμοῦ, συμπληρώνοντας ὅ,τι ἄρχισα. Ἂν κανένα ἐλησμόνησα ζητῶ ταπεινὰ συγγνώμην. Ἂς κρατηθῶ κάπως περισσότερο στὴ γενέτειρά μου καὶ στὴν Πρωτεύουσα.

Εὐλογημένη ἦτο πραγματικὰ ἡ ἀπόφαση τοῦ ἀειμνήστου Σπυρίδωνος γιὰ τὸν κ. Στυλιανὸ Κορνάρο, γιὰ τὸν Ποιμενάρχη μας τοῦ Νομοῦ Πρεβέζης.

Γνωρίζω καὶ αὐτοῦ τοὺς ἀγῶνας ἀπὸ κοντά, ἀπὸ τὴν ἐποποιΐα τοῦ «Ὄχι», ὅταν κρατοῦσε τὸν σταυρό, εὐλογῶντας τοὺς μαχητὰς τοῦ Συντάγματός του. Κατὰ τὴν κατοχὴν 1942 - 1944 ἐν τῇ ἐν Τήνῳ πατρικῇ οἰκίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πρεβέζης ἐλειτούργουν ἀσύρματοι τῆς 'Αμερικανικῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν.

Ἅπασα ἡ οἰκογένειά του μεμυημένη εἰς τὸν ἀγῶνα, προεκινδύνευε κάθε στιγμήν.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν οἱ 'Εαμῖται ἐν Τήνῳ τὸν ἠπείλησαν — τότε Ἱεροκήρυκα — μὲ θάνατον, λόγῳ τῶν 'Εθνικῶν του Λόγων καὶ τῆς 'Εθνικῆς του δράσεως.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τὸ ἔτος 1945 ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειάν της εἰς τὸν τότε 'Αρχιμανδρίτην Ἱεροκήρυκα Στυλιανὸν Κορνάρον δι' ἀποφάσεως ὑπογεγραμμένης ὑφ' ὅλων τῶν Μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Καὶ ἀπὸ τότε δὲν ἐσταμάτησε οὔτε στιγμὴν ὡς τώρα τὸν ἀγῶνα του κατὰ τοῦ καταραμένου

κομμουνισμοῦ. Στὴν Μακρόνησο—ἐκεῖ τὸν γνώρισα πρῶτον — εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους συντελεστὰς γιὰ νὰ ἀνανίψουν οἱ σκοτισθέντες. Νὰ σχηματίσουν τὰ ὡραῖα τάγματα κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον, ἕνα τῶν ὁποίων, στὸ Α΄ Σ. Στρατοῦ, μαζί μου, ἀνέβηκε πρῶτο στὸ Σκίρτσι τοῦ Γράμμου.

Ἀλλὰ γιὰ μένα, ποὺ τὰ νιάτα μου ἦσαν σφραγισμένα μὲ τὴν στέρηση τῆς ἐλευθερίας μας, ἥνωσε τὸ παρὸν μὲ τὸ παρελθόν. Ἡ σκέψη μου, παρακολουθῶντας τὴν εὐλογημένη πορεία του ἀπὸ τῆς Ἱστορικῆς Μητροπόλεως, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἀνέστησε ἀπὸ τὴν τέφρα της - εἶχε τελείως καταστραφῆ ἀπὸ τοὺς συμμορίτας καὶ τοὺς βομβαρδισμοὺς (ἔχει τὸ προνόμιον τῶν 120 βομβαρδισμῶν ἡ Πρέβεζα) — μ' ἔφερε στὴ σύγκριση μὲ κείνους ποὺ μᾶς ὡδηγοῦσαν μὲ τὸ ράσο τους — καὶ σημαία γιὰ μᾶς — κατὰ τὴν δουλεία μας ὑπὸ τοὺς Τούρκους.

Στὴ σύγκριση σταματῶ στὸν Δωρόθεο τὸν μεγαλοπρεπῆ, τὸν μετέπειτα Τοποτηρητὴν τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου. Μ' αὐτὸν ἀποτελεῖ τὴν φλογισμένη δυάδα Πρεβέζης. Ἐκεῖνος ἀπὸ τὸν θρόνον του βροντοῦσε κατὰ τοῦ Τούρκου κατακτητοῦ καὶ τὸν ἠνάγκαζε μὲ τὸ κλείσιμο τῶν Ἐκκλησιῶν, νὰ ὑποκύψῃ.

Καὶ ὁ διάδοχός του τώρα, μεγαλοπρεπὴς ἐν τῇ σεμνότητι καὶ τῇ στερεότητί του. Ποτὲ δὲν συνεβιβάσθη μὲ ἀδίκους σκοπιμότητας, στὴν κρίση του. Ἀκόμη καὶ γιὰ τὸν ἤδη Προκαθήμερον ἔδειξε τὴν στερεότητά του. Στοὺς ἀρνητάς του, αὐτὸς ἦτο ὁ ὑψώσας τὴν φωνὴν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἀπεχώρησε.

Καὶ τώρα μεταρσιοῦται καὶ ἀπὸ τὸν θρόνον του καὶ ἄφοβα ἐξαπολύει τοὺς κεραυνούς του κατὰ τοῦ καταραμένου κομμουνισμοῦ. Ποτέ του δὲν δείλιασε, δὲν ἄλλαξε φωνή. Καὶ τὸ πάθος του: ἡ Βόρειος Ἤπειρος, ἡ Κύπρος! Ἀνέστησε τὴν Ἱστορικὴν Μητρόπολιν, ὅπου ἕδρα τὸ Ἑλληνικὸ Κομιτάτο, στὴν μύτη τῶν Τούρκων. Ὡραία δυάς. Ὁ Δωρόθεος καὶ ὁ Στυλιανός! Φλογισμένοι καὶ ἄφοβοι καὶ οἱ δύο!!

Μὲ πόση εὐγνωμοσύνη βλέπω τὸν Ποιμενάρχη μας νὰ εὐλογῇ μὲ τὴν παρουσία του τὸ προσκύνημά μας στοὺς ἱεροὺς χώρους τῶν πεσόντων στὸ Ρίμινι, στὴν Κόνιτσα!!

Καὶ στὴ Πρωτεύουσα ἄλλος ἀτρόμητος Ἱεράρχης, ὁ Ἀνατόλιος Καναδᾶ — ἀγωνιστὴς στὴ Ρωσία — ὅπου καὶ γεννήθηκε — κατὰ τῶν κομμουνιστῶν, καταδικασθεὶς εἰς θάνατον ὡς Λοχαγὸς τότε καὶ ἐπικηρυχθείς.

Ὁ θρυλικὸς Πάτερ Ἠλίας κατὰ τὴν κατοχήν, καταρώμενος ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, κατακτητὰς καὶ κομμουνιστὰς καὶ δίδων φῶς καὶ ὁδηγῶν τοὺς ἀγωνιστὰς νὰ διαλύσουν τὸ ἀπαίσιο σκοτάδι τῆς Κατοχῆς.

Ὁ ἀγαπημένος Ἀρχιμανδρίτης τῆς ΙΙΙ Ταξιαρχίας μας κατὰ τὴν μάχην τῶν Ἀθηνῶν. Ράσο πραγματικὰ φλογισμένο κατὰ τοῦ καταραμένου κομμουνισμοῦ, ποὺ γνώρισε τὴν φρίκην του ἐκεῖ στὸ Βορρᾶ, ὅπου πάλευε μὲ τὸ τὸ ὅπλο στὸ χέρι. Σταυρός, ὅπλο καὶ αἷμα!

Πόση, ἀλήθεια, μεγάλη πορεία φλογισμένων ρασοφόρων, εὐλογημένων ὁδηγῶν τῶν σταυροφόρων τέκνων τῆς Ἑλλάδος!!

Πόσο μὲ παρέσυραν αἱ ἱεραὶ μεγάλαι ἀναμνήσεις!! Κλείνω τὸ προσκλητήριον τῆς Νέας τῶν Ἱεραρχῶν φρουρᾶς - μὲ ὅσους ἐπορεύθην εἰς τοὺς σκληροὺς ἀγῶνας μας. Σὲ ἄλλες περιοχὲς οἱ ἰσάξιοί των ἀγωνισταὶ μὲ ἄλλους συναδέλφους μου. Ὅλοι ἔκαμαν τὸ ράσο τους φλόγα καὶ σημαία καὶ ἔτσι ἐνίκησαν οἱ Σταυροφόροι τοὺς ἀθέους!!

Ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία.

Αἱ ἀναμνήσεις τῶν ἀγώνων μας μὲ φέρνουν ἀκόμη καὶ στὴ Σερβικὴ Ἐκκλησία. Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ ἐπικρατοῦν κοινωνικὸν σύστημα στὴ φίλη Γιουγκοσλαβία. Ὅμως τὴν εὔχεται καὶ τὴν ἐπιθυμεῖ ἰσχυρή. Ὅπως πρέπει καὶ αὐτὴ νὰ εὔχεται γιὰ τὴν πατρίδα μας.

Ἡ δυὰς αὐτὴ ἰσχυρὴ καὶ μὲ ἀπόλυτον κατανόησιν διὰ τὰ ἐσωτερικὰ τῆς κάθε μιᾶς, ἀποτελεῖ τὴν μεγαλυτέραν ἀσπίδα γιὰ κάθε ἐπίθεση καὶ πρὸ παντὸς τὸ μεγαλύτερον ἐχέγγυον διὰ τὴν ἠρεμία τῶν Βαλκανίων, εἰδικῶς γιὰ τοὺς ἀνέκαθεν ἀχόρταγους γείτονας.

Ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία εἶναι καὶ αὐτὴ ἕνα μεγάλο θεμέλιο τῆς δυνάμεως τῆς Σερβίας, γενικώτερον τῆς Γιουγκοσλαβίας. Ἐγνώρισα ἀπὸ κοντά, ἐπὶ τρία χρόνια, δύο συνετοὺς καὶ διακεκριμένους Πατριάρχας : τὸν ἀείμνηστον Βικέντιον καὶ τὸν σημερινὸν Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας Γερμανόν. Ὅπως καὶ ὁ Βικέντιος καὶ ὁ νῦν Πατριάρχης ἀποβλέπει μὲ ἀδελφωσύνην πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἡ ὁποία τονίζεται εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος. Στὰ δύο φίλα Ἔθνη τέτοιος σύνδεσμος τῶν δύο Ἐκκλησιῶν δυναμώνει καὶ τὸν γενικώτερον σύνδεσμον.

Ἀλλὰ καὶ ὁ προηγούμενός των Γαβριὴλ ὤθησε τὴν ἀδελφωσύνην πρὸς συμβολικὴν παράστασίν των κατὰ τοὺς σκληροὺς ἀγῶνας μας κατὰ τὸ 1940-1941.

Καὶ ἀπόδειξιν ἀποτελεῖ τὸ κατωτέρω ἔγγραφον :

ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΤΩΝ ΣΕΡΒΩΝ

Βελιγράδιον, 30 Μαρτίου 1941

Πρὸς
τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα Κύριον
Ρωσέττην, Πρεσβευτὴν
τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.
Βελιγράδιον

Κύριε Ὑπουργέ,

Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ μὲ τὸν ταπεινὸν ὀβολόν μας νὰ βοηθήσωμεν ἔστω καὶ ἕνα τραυματίαν τοῦ ἀνδρείου καὶ νικηφόρου Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν μεγάλων προγόνων του τῶν Θερμοπυλῶν καὶ τοῦ Μαραθῶνος, λεονταρίσια ὑπερασπίζει τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς φιλτάτης πατρίδος του, τῆς ἐνδόξου Ἑλλάδος, παρακαλοῦμεν Ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστούμενοι δεχθῆτε καὶ διαβιβάσητε εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις Ἐρυθρὸν Σταυρὸν 10.000 δηνάρια, ὡς Ἡμετέραν προσφοράν.

Δεχθῆτε, Κύριε Ὑπουργέ, τὴν ἔκφρασιν τῆς ὑπολήψεως Ἡμῶν καὶ τὴν Ἡμετέραν Πατριαρχικὴν εὐλογίαν.

Ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων
Γαβριὴλ

КАБИНЕТ
ЊЕГОВЕ СВЕТОСТИ
ПАТРИЈАРХА СРПСКОГ

Господине Министре

У жељи да нашим скромним оболом потпомогнемо болесне и рањене ратнике храбре и побједоносне Грчке Војске, која, по примјеру својих великих предака са Термопила и Маратона, славним борбама гради и слободу своје драге Отаџбине славне Еладе, ми Вас молимо да изволите примити и доставити Црвеном Крсту у Атини десет – 10.000 динара као наш прилог.

Примите Господине Министре увјерење о нашем поштовању и нашој [illegible].

30 марта 1941 год.
Београд.

† Патријарх српски
Гаврило

Његовој Екселенцији
Господину [illegible],
Посланику ~~Министру~~ Краљевине Грчке
Београд

Καὶ ἡ Ἱερὰ Ἐξόρμησις

Τρεῖς Ἐκκλησιαστικοὶ Κορυφαῖοι Οἰκουμενικοὶ Φωστῆρες.

Θὰ ἦτο ἐλλειπὲς τὸ προσκλητήριον τῶνΜεγάλων τῆς Ἐκκλησίας ἐὰν δὲν ἀναφερθῶμεν εἰς Ἀθηναγόραν τὸν Οἰκουμενικόν, πραγματικὸν Μωϋσῆν, διαρκῶς φλεγόμενον ἀπὸ τὴν ἀφιλόξενον βάτον καὶ Παῦλον τὸν μειλίχιον, τολμηρὸν καὶ ὁραματιστὴν Πάπαν Παῦλον.

Τὸ αἷμα ποὺ χύθηκε καὶ χύνεται ἀπὸ τὸ ράσο καὶ ἀπὸ τοὺς πιστοὺς εἰς τὰ ἰδεώδη ποὺ δίδουν νόημα στὴ ζωή, χύνεται γιὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου στὴ θρησκευτική του πίστι, ἡ ἐλευθερία καὶ Ἐθνικὴ ὑπόστασι τῶν Λαῶν καὶ ἡ λογικὴ ἀνεξαρτησία των ἐντὸς τοῦ Κόσμου.

Ἀλλὰ τὴν ἐλευθερία, σὲ τελευταία ἀνάλυσι, ἐξασφαλίζει ἡ εἰρήνη, ἡ καλὴ γειτονία, ἡ ἀλληλοκατανόησις, ὁ ἀλληλοσεβασμὸς ἀτόμων, Ἐθνῶν καὶ Λαῶν.

Γιὰ τὴν παγκόσμιο Εἰρήνη ἔδωσαν τὰ χέρια οἱ δύο Μεγάλοι Φωστῆρες τῆς Οἰκουμένης καὶ σφικταγκαλιάσθηκαν.

Καὶ ἀπὸ τὴν Ἕνωσι τῶν χειρῶν των ἐξεπέμφη κεραυνὸς καὶ ἀπὸ τὸν τόπο τῆς συναντήσεώς Των, τὸν ἅγιο τόπο ὅπου τὸ ἀγκάλιασμά τους, κατηυγάσθη Θεῖον Φῶς.

Ὁ κεραυνὸς κατέκαυσε τὸν ἀφορισμόν, ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἀπειραρίθμων ἐτῶν κατέτρωγε τὰ θεμέλια Ἀδελφῶν—Ἐκκλησιῶν.

Καὶ ὁ τολμηρὸς καὶ μειλίχιος Πάπας ἔπειτα ἀπὸ τὸν κεραυνὸν ποὺ ἀπεκάθαρε τὸν Ναὸν τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας-ὅσον καὶ ἂν τὸν ἔκαμαν Τέμενος καὶ Μουσεῖον, ἐκεῖ κατοικεῖ ὁ Θεὸς τῆς δημιουργίας Της, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ποὺ φώτισε τοὺς Μεγάλους οἰκοδόμους Της Ἰουστινιανὸν καὶ τοὺς συνεργάτας του—γονάτισε ταπεινὰ καὶ φίλησε τὸ κατώφλι της.

Καὶ τὸ ἀγκάλιασμά τους ἔγινε στὸν Ἱερώτερο χῶρο τῆς γῆς γιὰ τοὺς χριστιανούς, τὸν τόπο τοῦ Γολγοθᾶ καὶ τῆς Ἀναστάσεως καὶ παρουσίᾳ ἑνὸς ἄλλου Οἰκουμενικοῦ Φωστῆρος τοῦ Ἰσαξίου των Πατριάρχου τῆς Ἱερουσαλὴμ Βικεντίου.

Ἀπόφασις φωτεινή, ποὺ σκόρπισε παγκόσμιον φῶς τὸ ἀδελφικὸ ἀγκάλιασμά των τῶν Τριῶν Φωστήρων τῆς Οἰκουμένης.

Πόσο τοὺς φώτισε ἡ παρουσία τοῦ Σωτῆρος!! Τὶ φωτεινὲς εἰκόνες!

Δὲν εἶμαι Θεολόγος. Εἶμαι ἕνας πιστὸς Χριστιανός, πιστὸς εἰς τὴν Ὑπέρμαχον Νικήτριαν, ὁ ὁποῖος ὡς Δ/τὴς τοῦ Α΄ Σ. Στρατοῦ—κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον—ἐξέπεμψεν πρὸς τοὺς μαχητάς του τὸ σύνθημα : «Σταυροφόροι ἐγερθῆτε. Ἀγωνιζόμεθα κατὰ τῶν Ἀθέων. Αὐτοὺς θὰ συντρίψῃ ὁ Σταυρός μας». Καὶ τοὺς συνέτριψε.

Εἶναι Ἐθνικὴ Εὐτυχία διότι ἡ Ἐθνικὴ Ἐπαναστατικὴ Κυβέρνησις Σταυροφορεῖται τὴν Εἰρήνην τοῦ σύμπαντος Κόσμου.

Καὶ εἶναι ἡ συνέχεια τοῦ ἀγκαλιάσματος τῶν Τριῶν Φωστήρων, ἡ θεμελίωσις Ἐκκλησιῶν εἰς τὰ σύνορα τοῦ Χριστιανικοῦ καὶ Κομμουνιστικοῦ Κόσμου ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπαναστάσεως κ. Παπαδοπούλου παρουσίᾳ ὅλων τῶν Ἡγετῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τοῦ παραπετάσματος συμπεριλαμβανομένου!!

Καὶ σὲ κάθε πιστὸν Χριστιανὸν ἐναπομένει ἡ συμμετοχή, ψάλλοντα ὡς ἀπὸ κοινοῦ στόματος τὸ τοῦ Ἱερέως : «Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας».

Ὅμως οἱ διαχειρισθέντες τὸ αἷμα τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ προοριζόμενοι πρὸς τοῦτο, προσευχόμενοι καὶ ἡμεῖς ὡς Χριστιανοὶ «περὶ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου», μὴ λησμονοῦντες τήν ἀποστολην μας ὡς στρατιωτῶν, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι : Ὁ Παγκόσμιος Πόλεμος δὲν ἔληξε. Ἀντιθέτως, γίνεται ἀνὰ τὰ πέρατα τοῦ Κόσμου Μάχη Προφυλακῶν. Ὅτι στὴν Πατρίδα μας ἤρχισαν πρὸ πολλοῦ τὰ Δεκεμβριανὰ καὶ ὑφίσταται γιὰ μᾶς τὸ σύνθημα τὸ ὁποῖον μᾶς ἔδωσε ὁ Ἀρχιστράτηγος Παπάγος, ὡς διαθήκην του, ἅμα τῇ συντριβῇ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

«Μὲ τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῆς σκανδάλης». Καὶ ἐγὼ προσθέτω τὸ τοῦ Α΄ Σ. Στρατοῦ «Σταυροφόροι γρηγορεῖται».

«Σταυροφόροι ὅλου τοῦ Κόσμου ἐγερθεῖτε».

Πιστεύω ἀπὸ πείρας ὅτι ὅπου ἡ Ἐκκλησία συμπαρίσταται μὲ τὴν φλόγα τῆς σταυροφόρου πίστεως, τὸ μῖσος μειοῦται καὶ ἡ εἰρήνη διὰ τῆς ἀγάπης θεμελιοῦται.

Ὅμως δυστυχῶς οἱ πολιτικοὶ Ἡγέται εἶναι ζηλόφθονοι τῶν προνομίων των καὶ φοβοῦνται ὡς ἀφανισμὸν τὴν συμπαραστάσίν των μὲ τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν ὡς τώρα κανένας, κανένας δὲν μπόρεσε νὰ καταργήση, διότι ἡ ἀγάπη στὸ λαὸ ἔχει μεγαλυτέρα καὶ διαρκῆ ἐπίδραση ἀπὸ τὸ μῖσος. Φυσικὸς ἄλλως τε ὁ κανών, ὁ πάγος νὰ λυώνῃ στὴ φλόγα!

Γι' αὐτὸ καὶ πάντοτε στὴν πορεία τῶν στρατιωτικῶν εὐθυνῶν μου ζητοῦσα τὴν συμπαράστασιν τῶν ἁρμοδίων Ἱεραρχῶν καὶ γι' αὐτὸ τὸ ἐκτεθὲν προσκλητήριον τιμῆς καὶ σεβασμοῦ.

Τὴν δικαιοῦται τὸ ράσο. Τὸ ματωμένο ράσο. Καὶ μὲ βαθύτατο σεβασμὸ στρέφω τὴν σκέψιν μου πρὸς τοὺς ὑπὲρ Ἑξακοσίους (600) μάρτυρας πεσόντας ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀπὸ τοῦ 1940–1949, καὶ μὲ προσκύνημα θαυμασμοῦ πρὸς τοὺς ρασοφόρους τοῦ Μεγάλου Ἡγέτου τοῦ 1821, τὸν κυριολεκτικὰ διαρκῶς πυρωμένο, τὸν ἀτρόμητο Δικαῖο Παπαφλέσσα, καὶ τὸν ἰσάξιο μαρτυρήσαντα Ἀθαν. Διάκο, καὶ τοὺς ὁλοκαυτωλαμπάδες ἄσβεστης τῆς Ἐλευθερίας, τὸν ἀπὸ Ρωγῶν (Νομοῦ Πρεβέζης) Ἰωσὴφ τοῦ Μεσολογγίου, τὸν Ἡγούμενο Ἀρκαδίου Γαβριὴλ καὶ τὸν καλόγηρο Σουλίου Σαμουήλ. Καὶ σὰν Πρεβεζάνος πρὸς τὸ Μεγάλο Τέκνο της τὸν δοξασμένο Στρατάρχη τῆς Ρούμελης, τὸν μάρτυρα Ὀδυσσέα Ἀνδροῦτσο.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Τῆς ἀνακωχῆς τὰ Ἐθνικὰ γεννήματα.

Δὲν πρέπει νὰ κλείσω τὸ κεφάλαιον αὐτὸ πρὶν ἢ δώσω στὴν κρίσι τοῦ κάθε ἀναγνώστου τὸ κείμενον τῆς ἐπιτευχθείσης τότε ἀνακωχῆς.

Ἐπιτελάρχης τοῦ Β΄ Σ. Στρατοῦ τῶν 7 Μεραρχιῶν μετατεθεὶς ἀπὸ τὸ δοξασμένο 3/40 Εὐζώνων, τὸ ὁποῖον διῴκησα ἀπὸ τῆς 27ης Ὀκτωβρίου 1940 μέχρι τῆς 10 Μαρτίου τοῦ 1941, μὲ τὴν κρίσι τῶν Διοικήσεων καὶ ἀντικατάστασιν ὡς ἀποτυχόντων τῶν ἐπιτελαρχῶν Α΄ καὶ Β΄ Σ. Στρατοῦ, παρηκολούθησα τὴν πορείαν τοῦ δοξασμένου τούτου Σώματος στὸ Γολγοθᾶ του.

Τότε, ὅταν οἱ Σωματάρχαι ἀπεφάσισαν τὸν ἑλιγμὸ τῆς ἀνακωχῆς, ἤμην ἀντίθετος ταύτης διὰ λόγους περισσότερον αἰσθηματικοὺς πρὸς τὸν Σω-

ματάρχην μου ἀείμνηστον Μπάκο—ποὺ θ' ἀνέβαινε τὸν Σταυρό του καὶ θὰ κέρδιζε τὸν ἀκάνθινο στέφανο γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ὑπερόχων Πολεμιστῶν τοῦ «Ὄχι»—παρὰ ἀπὸ ἐσφαλμένη ἐκτίμησιν τῆς πραγματικότητος. Τοῦτο ἄλλως τε ἀναγράφει ὁ Σωματάρχης μου στὴν ὑποβληθεῖσα ἔκθεσίν του στὴν Δ/σιν Ἱστορίας Στρατοῦ.

Ὅμως στὴν ἐρώτησίν του τὴν σχετική, πρὸ τῆς τελικῆς ἀναλήψεως τῶν εὐθυνῶν του καὶ ἀφοῦ εἶχον εἰσηγηθῆ καὶ ἐπιτύχει διαδοχικὰ συμβούλια μὲ τοὺς Μεράρχους του, μὲ τὸν Διοικητὴν τῆς Στρατιᾶς καὶ τέλος μὲ ὅλους τοὺς ἐπιτελεῖς τοῦ Β' Σ.Στρατοῦ, ἀνέφερα μετὰ παρρησίας καὶ ὑπευθύνως, ἐκτιμῶν τὰ γεγονότα καὶ τὴν κατάστασιν τῶν μονάδων του ἀπὸ ἀπόψεως μαχητικότητος: «Τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἐξήντλησε ὅλας τὰς δυνατότητας συνεχίσεως τοῦ ἀγῶνος νικηφόρως». Τὸ αὐτὸ ἐτόνισα καὶ ἀπέδειξα, ὡς μάρτυς κατὰ τὴν δίκην τῶν Ἡγετῶν τοῦ μετώπου.

Ἴσως τότε δὲν ἀντελήφθην, ἴσως οὔτε οἱ ἴδιοι οἱ Σωματάρχαι, ὅτι διὰ τῆς ἀνακωχῆς ὡλοκλήρωσαν τὴν Νίκην τῶν Ἑλληνικῶν Ὅπλων. Καὶ ἀπὸ τότε ἀνέλαβον τὰς ἀκανθίνους εὐθύνας του. Ἡ ἀπόφασις δὲ αὕτη ἀπετέλεσε κάτι τὸ μοναδικὸν κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιον πόλεμον.

Ἀλλὰ καὶ οἱ κατακτηταί μας προέβησαν εἰς συνθηκολογήσεις καὶ μάλιστα ἄνευ ὅρων. Καὶ τὸ σημαντικώτερον. Ὁλόκληρος ἡ Γερμανικὴ Στρατιὰ τῆς Ἰταλίας, δυνάμεως ἑνὸς ἑκαταμμυρίου περίπου, ἀφήνουσα ἀκάλυπτα τὰ πλευρὰ τῶν μαχομένων Γερμανικῶν Στρατιῶν εἰς ἄλλα μέτωπα.

Ὅμως ὅρους ἀνακωχῆς σὰν ἐκείνους ποὺ ἐπέτυχον οἱ Σωματάρχαι τοῦ «Ὄχι» κανεὶς ἄλλος δὲν ἐπέτυχε.

Ὅπου οἱ στρατιωτικοὶ Ἡγέται διετήρησαν τὴν ψυχραιμίαν των δὲν ἔπαυσαν νὰ ζυγίζωσι τὰς ἀβεβαιότητας, νὰ φαντάζωνται τὰς καταστροφάς, τὰ πένθη καὶ τὰ Ἐθνικὰ δράματα τῆς συνεχίσεως ἑνὸς κριθέντος ἀγῶνος.

Ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς ἀποφασιστικῆς πρὸς πόλεμον τοποθετήσεως τοῦ Ἔθνους, Πολιτικοὶ Ἡγέται βλέποντες τὰς εὐθύνας τῆς ὑπευθύνου Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἔλλειψιν διορατικότητος καὶ τῆς ἀπαιτουμένης προπαρασκευῆς πρὸς πόλεμον, καὶ πρὸ παντὸς τὸ ἀναποφάσιστον, Στρατιωτικοὺς ἐπεκαλοῦντο δι' ἐπέμβασιν. Ἕνα παράδειγμα: Διάβαζα τελευταίως τὰς ἀναμνήσεις τοῦ μεγάλου Γάλλου Ἡγέτου Στρατηγοῦ SALAN (σελ. 61). Ὁ τότε Ὑπουργὸς MANDEL, πραγματικὸς μαθητὴς τοῦ φοβεροῦ Κλεμανσώ, καὶ κληρονόμος τῆς ἀποφασιστικότητός του σὲ μιὰ συνεργασία του μὲ τὸν ταγματάρχη τότε SALAN, πελιδνὸς μέχρι λιποθυμίας τοῦ ἐτόνισε: «Ἀπὸ ὑποχωρήσεως σὲ ὑποχώρησιν ὁ DALADIER, ὁ ὁποῖος ποτὲ δὲ ἀποφασίζει νὰ δράσῃ, ὁδηγεῖ τὴν Γαλλίαν στὴν καταστροφή. Ἀλλὰ τί περιμένουν οἱ Στρατιωτικοὶ διὰ νὰ ἀντιδράσουν; Νὰ συνεννοηθοῦμε μὲ τὸν Χίτλερ; Δὲν καταλαβαίνουν ὅτι τὸ πᾶν ἐτελείωσε; Ἂς τελειώνωμεν μὲ τοὺς δειλούς»!!

Καὶ στὴ δική μας περίπτωσιν οἱ Πολιτικοὶ Ἡγέται ἀπέφευγον τὰς εὐθύνας των καὶ τὰς ἐτοποθέτησαν εἰς τοὺς ὤμους τῶν Ἡγετῶν τοῦ Μετώπου, ἐνῷ θἄπρεπε νὰ ἐξουσιοδοτήσουν τὸν Διοικητὴν τῆς Στρατιᾶς Ἠπείρου (ὅπως ἐξουσιοδότησαν τὸν Διοικητὴν τοῦ μετώπου τῶν ὀχυρῶν) ἀφοῦ οἱ Γερμανοὶ εἶχον φθάσει πλέον εἰς τὰ νῶτα τῆς Στρατιᾶς Ἠπείρου μὲ διάλυσιν τοῦ πλευροῦ ταύτης ὑπὸ τὴν τρομακτικὴν πίεσίν των.

Ἰδοὺ πῶς δικαιολογεῖ, εἰς τὰ Ἀπομνημονεύματά του (τοῦ 1959) τὴν ἀπόφασίν του ὁ ἀείμνηστος Στρατηγὸς Γ. Τσολάκογλου:

«Πάντοτε κατὰ τὰς Ἐθνικὰς συμφορὰς οἱ λαοὶ ἀναζητοῦν εὐθύνας. Τὸ αὐτὸ συνέβη, προκειμένου καὶ περὶ τῆς στρατιωτικῆς κάμψεως, τῆς καταλή-

ψεως τῆς χώρας καὶ τῆς ἀνακωχῆς τοῦ Στρατοῦ μας.'Αλλὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν νομίζω ὅτι πρόκειται περὶ συμφορᾶς, ἀλλὰ περὶ ἐπιτυχίας, ἥτις χωρὶς νὰ ζημιώνῃ τὸν συμμαχικὸν ἀγῶνα ἢ νὰ τὸν ἐπηρεάζῃ, δὲν ἠμαύρωσε τὴν ἐποποιΐαν τὸ παράπαν.

Ἡ διάσωσις τῶν ψυχῶν τῶν νικητῶν τοῦ 'Αλβανικοῦ πολέμου καὶ συντελεστῶν τῆς παρατάσεως τοῦ ἀγῶνος, ἀπέτρεψε τὸν ἐκ μέρους τῶν 'Ιταλῶν ἐξευτελισμὸν τούτων, προέλαβε τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὸν βέβαιον θάνατον τῶν πλείστων καὶ ἐπέτρεψε τὴν συνέχισιν τῆς 'Εθνικῆς ἀντιστάσεως καὶ τὴν σημερινὴν δημιουργίαν 'Εθνικοῦ Στρατοῦ.

Ὅλοι ὅσοι ἔζησαν τὰς κρισιμωτάτας στιγμὰς τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος τοῦ 1941 καὶ ἰδιαιτέρως τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς καὶ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐλησμόνησαν τὸν συντελούμενον ἄσκοπον διὰ τῆς ἐχθρικῆς ἀεροπορίας σφαγιασμὸν τῶν διαρρεόντων ὁπλιτῶν καὶ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ τῆς 'Ηπείρου, οὐδὲ τὴν μετατροπὴν τοῦ Στρατεύματος εἰς μᾶζαν ἀναρχουμένων, ἥτις ἔστρεφε μὲ πεῖσμα τὰ ὅπλα ἐναντίον τῶν ἀξιωματικῶν, ποὺ ἤθελαν νὰ φρονηματίσουν ταύτην (Σημ. συγγρ. Ἔργον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τῶν κομμουνιστῶν καὶ τῶν συνθημάτων των),ἥτις ἐζήτει τὴν παῦσιν τῶν ἐχθροπραξιῶν. 'Αλλὰ ἂν τὸ ἐλησμόνησαν λόγῳ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου καὶ τοῦ προφανοῦς τότε κινδύνου, θὰ ἐνθυμοῦνται πάντως πῶς ἐνατένιζον πρὸς τοὺς Στρατηγούς των, τίνα σημασίαν εἶχεν τὸ ἐνατένισμα ἐκεῖνο καὶ τί ἀνέμενον ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἔστεψαν μὲ δόξας καὶ δάφνας.

Ὁ θρυλικὸς πατριώτης καὶ σεβάσμιος Μητροπολίτης 'Ιωαννίνων Σπυρίδων, διεκήρυξε δημοσίᾳ : «ὅτι θὰ ἐθυσίαζε καὶ τὴν τιμήν του διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἀνακωχὴ καὶ νὰ ἀποτραπῇ ἡ βεβαία ἀτίμωσις καὶ πιθανῶς τὸ ὁλοκαύτωμα μιᾶς γενεᾶς, ποὺ κατενίκησε μίαν Αὐτοκρατορίαν». Ὁ Ἱεράρχης ἐκεῖνος ἔδιδε τὸ πᾶν διὰ νὰ ἀποτραπῇ ἡ ἐξόντωσις τῶν νικητῶν παρὰ τῶν ἡττημένων. 'Εκεῖνοι ποὺ ἦσαν ἁρμόδιοι νὰ ἐκτιμήσουν τὴν κατάστασιν καὶ νὰ ἀποφασίσουν, ἠδιαφόρησαν, διότι ἐγνώριζον, ὅτι ἐν Ἑλλάδι δὲν δοσιλογεῖ τις δι' ὅσα ΔΕΝ ΠΡΑΤΤΕΙ, ἀλλὰ δι' ὅσα πράττει.

Κρίνω πάντως καθῆκον μου νὰ διακηρύξω ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Στρατός, ὁ ὁποῖος ἐστάλη εἰς τὸ μέτωπον διὰ νὰ ἀγωνισθῇ ἐπὶ 15-20 ἡμέρας καὶ νὰ πέσῃ, παρέτεινε τὸν πόλεμον πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Συμμαχικοῦ ἀγῶνος ἐπὶ ἓξ μῆνας,ἔδωκε πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο προθύμως, ἀγογγύστως, ἐνθουσιωδῶς, μὲ αὐταπάρνησιν καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ ἀπροχώρητον ἀφοῦ προηγουμένως ἐξήντλησε πᾶν ὅ,τι ἡ τιμὴ καὶ τὸ καθῆκον ἐπέβαλλον καὶ ἀφοῦ διὰ τῆς ραγδαίας καταρεύσεως τῆς Νοτιοσλαβίας καὶ τῆς προελάσεως τῶν Γερμανῶν πρὸς Θεσσαλονίκην καὶ πρὸς Μοναστήριον-Φλώριναν-Λάρισαν-Λαμίαν κατεδικάσθημεν εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς ἀτίμωσιν καὶ ἐξευτελισμόν, χωρὶς νὰ ὑπάρχουν αἱ προϋποθέσεις νὰ συνεχίσωμεν τὸν ἀγῶνα περαιτέρω».

Σημειῶ διὰ τὸν ἀγνοοῦντα τοῦτο ἀσφαλῶς ἀναγνώστην ὅτι ὁ Στρατηγὸς Τσολάκογλου κατὰ τὴν συγκέντρωσιν παρὰ τῷ Βασιλεῖ, τῶν Διοικητῶν Σωμάτων Στρατοῦ καὶ τὴν ἐπακολουθήσασαν κρίσιν τῶν Διοικήσεων (ἀντικατάστασις τοῦ Διοικητοῦ Στρατιᾶς 'Ηπείρου καὶ τῶν Διοικητῶν Α' καὶ Β' Σ. Στρατοῦ καὶ τῶν 'Επιτελαρχῶν των) εἶχε γνωματεύσει ὅτι : «Εἴχομεν ὑποχρέωσιν νὰ ἀντιτάξωμεν καὶ τὸ δεύτερον Ὄχι κατὰ τῶν Γερμανῶν σὰν τίμιοι καὶ εἰλικρινεῖς Σύμμαχοι τῶν Ἄγγλων, ἔστω καὶ ἂν πρόκει-

ται νὰ περάσῃ ὁ ὁδοστρωτὴρ τῶν Γερμανῶν καὶ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ τελικὴ Νίκη θὰ ἦτο μὲ τὸ μέρος τῶν Ἄγγλων». Καὶ τὴν 9–3–41 ὠνομάσθη Διοικητὴς Τμήματος Στρατιᾶς.

Καὶ σημειῶ ἀκόμη ὅτι ἡ πίστις του αὕτη οὐδέποτε τὸν ἐγκατέλειψε κατὰ τὴν κατοχὴν καὶ ὅλαι αἱ ἐνέργειαί του ὡς Πρωθυπουργοῦ συνίσταντο εἰς τὴν ὑπονόμευσιν τῶν κατακτητῶν.

Καὶ ὅλοι τους οἱ Στρατηγοὶ τοῦ μετώπου ἕνα ἔθεσαν σκοπόν, νὰ σηκώσουν τὸ ἠθικὸν πρὸς ἀντίστασιν τοῦ Λαοῦ ὁ ὁποῖος (ὡς ὀρθῶς γράφει εἰς τὸ βιβλίον του «Τὸ Ἑλληνικὸν δίλημμα», ὁ Ἀμερικανὸς τότε Στρατιωτικὸς Ἀκόλουθος ἐν Ἀθήναις Οὐΐλλιαμ Χάρντυ Μὰκ Νὴλ) εἶχε παραζαλισθῆ ἀπὸ τὸ αἰφνίδιον τῆς συμφορᾶς του. «Ἀπὸ τὴν ἀλλοφροσύνην τῶν νικῶν του κατὰ τῶν Ἰταλῶν, εὑρέθη αἰφνιδίως εἰς μίαν ἀπέλπιδα ὑποδούλωσιν».

Ἀνέφερα παραπάνω τὴν θέσιν μου κατὰ τὴν συζήτησιν περὶ ἀνακωχῆς.

Ὅμως οὔτε στιγμὴν δὲν ἐγκατέλειψα τὸν Διοικητήν μου καὶ τὸν συνέτρεξα ὅπου καὶ ὅσο μποροῦσα μέχρι τῆς διαφυγῆς μου, τὴν ὁποίαν καὶ τοῦ ἀνέφερα.

Καὶ μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου ἀντελήφθην τὸ μέγεθος τῆς ἐπιτυχίας του καὶ τὸ διετύπωσα στὸ βιβλίο μου «40 χρόνια στρατιώτης τῆς Ἑλλάδος» ὑπὸ τὸν τίτλον «Κριτικὴ ἀνακωχῆς. Στρατηγικὴ τοποθέτησις τῆς ἀνακωχῆς» (σελὶς 255 - 269 Α΄ Τόμου).

Αὐτὸς οὗτος ὁ Μουσολίνι εἰς λόγον του τῆς 10ης Ἰουνίου 1941 ἀποκαλεῖ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ἀνακωχὴν ὡς ἑλιγμὸν ἐμπνευσθέντα ἀπὸ τὰς πονηρίας τοῦ Ὀδυσσέως, διὰ νὰ σταματήσουν τὰ Ἰταλικὰ στρατεύματα εἰς τὰ σύνορα.

Καὶ ἀποτελεῖ πράγματι ἑλιγμόν, στηριχθέντα εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ Γερμανοὶ δὲν εἶχον ὑποπτευθῆ ὅτι εἴχομεν ἀδυναμίαν νὰ συνεχίσωμεν τὸν ἀγῶνα.

Τὴν ἀδυναμίαν ταύτην τὴν σημειοῦσι αἱ κάτωθι ἀναφοραὶ τοῦ Διοικητοῦ Στρατιᾶς Ἠπείρου Στρατηγοῦ Πιτσίκα, μὴ ἀναλαβόντος τὴν εὐθύνην τῆς ἀνακωχῆς ἡ ὁποία ἀναμφισβητήτως ὡδήγει εἰς τὸν ἀνηφορικὸν δρόμον μαρτυρίου ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν συμπολεμιστῶν, τῆς τιμῆς τῶν ὅπλων καὶ συμμετοχῆς εἰς τὸν πόνον τῶν στρατιωτῶν του.

Καὶ τὸν ἐπιτευχθέντα ἑλιγμὸν σημειοῦσιν αἱ ἀναφοραὶ πρὸς τὸ Γεν. Στρατηγεῖον καὶ τὸν Πρόεδρον Κυβερνήσεως, τοῦ Διοικητοῦ Στρατιᾶς. Σημειῶ μόνον ταύτας παραλείπων πᾶσαν ἄλλην.

—Ἀναφορὰ τῆς 11ης Ἀπριλίου μετὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς καταστάσεως μετὰ τῶν Διοικητῶν Α΄ καὶ Β΄ Σ. Στρατοῦ.

—Ἡ ὑπ' ἀριθ. ΑΠ. 9318/1311 διαταγή του 16–4–41, ὥρα 22α περὶ ἐπικειμένης λύσεως κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ τότε ἐπιτελοῦς του Συν/τάρχου Γρηγοροπούλου, ἀποσταλέντος εἰδικῶς ἵνα ἀναφέρῃ τὴν κατάστασιν τοῦ μετώπου.

—Ἡ ὑπ' ἀριθ. ΑΠ. 9379/1365 18–4–41.

—Ἡ ὑπ' ἀριθ. ΑΠ. 9388/138 18–4–41, ὥρα 24η πραγματικὴ ἔκκλησις περὶ ἀνακωχῆς (συνταχθεῖσα τῇ ἐγκρίσει καὶ τοῦ πρὸς συμβουλὴν κληθέντος ἐθελοντοῦ πολεμιστοῦ τότε κ. Παν. Κανελλοπούλου).

—Ἡ ὑπ' ἀριθ. ἀγωνιώδης ἀναφορά του 9404 19–4–41, δι' ἧς ἐζήτει ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς 9388 18–4–41 ἀναφορᾶς του.

—Ἡ ὑπ' ἀριθ. 32/20 19-4-41 διαταγὴ ὅτι λόγῳ αὐτοκτονίας τοῦ ἀειμνήστου Πρωθυπουργοῦ Κοριζῆ θὰ ἀνεβάλλετο ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἡμέρας ἡ λῆψις ἀποφάσεως.

—Ἡ ὑπ' ἀριθ. 9415/1407 λεπτομερὴς ἀναφορὰ τῆς 19-4-41.

— Τέλος ἡ ὑπ' ἀριθ. 9421/1413 τῆς 20-4-41 τῆς 12.30' ὥρας.

Ἡ ἐπιτευχθεῖσα ἀνακωχὴ

Πρωτόκολλον

«Οἱ ὑπογεγραμμένοι Στρατηγοὶ ἀνδρείων Στρατῶν Γερμανίας καὶ Ἑλλάδος κ.κ. Ντῆτριχ καὶ Τσολάκογλου, ἀντιπροσωπεύοντες τοὺς ἀντιστοίχους Στρατούς, συνελθόντες εἰς Βοτονάσι συνωμολόγησαν τὰ κάτωθι :

1) Παύουν αἱ ἐχθροπραξίαι εἰς Ἤπειρον καὶ Δυτικὴν Μακεδονίαν μεταξὺ τῶν Γερμανικῶν καὶ Ἑλληνικῶν Στρατευμάτων ἀπὸ 18ης ὥρας τῆς σήμερον Κυριακῆς 20ῆς Ἀπριλίου 1941 καὶ ἐντὸς ὀλίγου παύουν αἱ ἐχθροπραξίαι (εἰς Ἀλβανίαν) μεταξὺ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Ἰταλικῶν Στρατευμάτων, μερίμνῃ τοῦ Γερμανοῦ Ἀρχιστρατήγου ἐν Ἑλλάδι.

2) Ἐπιτρέπεται ἡ διέλευσις τοῦ Γερμανικοῦ Στρατοῦ ἀπὸ τῆς ἕω τῆς αὔριον Δευτέρας 21 Ἀπριλίου 1941 διὰ νὰ ἐγκατασταθῇ μεταξὺ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Ἰταλικῶν δυνάμεων ἐν τῷ Ἀλβανικῷ Μετώπῳ, ἵνα διευκολυνθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῶν κάτωθι συμφωνηθέντων :

α) Τὰ Ἑλληνικὰ Στρατεύματα ὑποχρεοῦνται ν' ἀποσυρθοῦν μέχρι τῶν Παλαιῶν Ἑλληνοαλβανικῶν συνόρων εἰς χρονικὸν διάστημα δέκα ἡμερῶν.

β) Αἱ Στρατιαὶ Ἠπείρου καὶ Μακεδονίας θ' ἀποστρατευθοῦν, τῶν ἀνδρῶν παραδιδόντων τὸν ὁπλισμὸν εἰς ἀποθήκας ὁριζομένας ὑπὸ τῆς Στρατιᾶς Ἠπείρου καὶ εἶτα θὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς ἑστίας των.

γ) Οἱ ἀξιωματικοὶ θὰ φέρωσι τὴν ἐξάρτισιν καὶ τὸν ὁπλισμόν των τιμητικῶς μὴ θεωρούμενοι αἰχμάλωτοι. Ἡ ἐν γένει θέσις καὶ κατάστασις τῶν Μονίμων Ἀξιωματικῶν θὰ παραμείνῃ ἀμετάβλητος, ρυθμιζομένη συμφώνως πρὸς τοὺς Ἑλληνικοὺς Νόμους παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τῆς διαδόχου τῆς σημερινῆς καταστάσεως.

δ) Ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν Στρατῶν θὰ συνεχισθῇ μερίμνῃ αὐτῶν.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν εἰς διπλοῦν εἴς τε τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Γερμανικὴν εἰς Βοτονάσι τὴν 18ην ὥραν τῆς 20ῆς Ἀπριλίου 1941.

ὁ Γερμανὸς Στρατηγὸς
(ὑπ.) Ντῆτριχ

ὁ Ἕλλην Στρατηγὸς
(ὑπ.) Τσολάκογλου

Σημ. Ἡ συμφωνία αὐτὴ ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς 23ης ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἅπασαι αἱ μετέπειτα τροποποιήσεις ἀτιμάζουσι τὴν ὑπογραφὴν τῶν Γερμανῶν, ἐγένοντο τῇ πιέσει τοῦ Χίτλερ διὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν μεγαλομανῆ σύμμαχόν του Μουσολίνι.

Οἱ σύμμαχοί μας Βρεττανοὶ οὐδέποτε ἐξέφρασαν παράπονον ἢ ἐπίκρισιν διὰ τὴν ἀνακωχήν.

Ὁ Στρατηγὸς Οὐΐλσων, Διοικητὴς τῶν ἐν Ἑλλάδι Βρεττανικῶν Μονάδων, ἀνεγνώρισε πρὸ τοῦ Βασιλέως ὅτι ἡ Ἑλλὰς προσέφερε πᾶν τὸ ἀν-

θρωπίνως δυνατὸν μὲ ἀξιοθαύμαστον ἀνδρείαν καὶ αὐταπάρνησιν ὑπερβᾶσα τὰ ὅρια ἀντοχῆς.

Ὁ Στρατηγὸς Οὐέϊβελ παρεδέχθη εἰς τὴν ἔκθεσίν του τὴν παράκαιρον σύμπτυξίν των.

Ἅπαντες οἱ διοικηταὶ μονάδων μετώπου τοὺς περιέβαλον ὅταν ἀνέλαβον καὶ τὴν δευτέραν εὐθύνην τοῦ σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως τῇ παροτρύνσει ὅλων σχεδὸν τῶν Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν. Οἱ Μέραρχοι τοῦ Μετώπου ἀνέλαβον ἢ Ὑπουργεῖα ἢ ἄλλας ὑπηρεσίας ὑπονομεύοντες τὸν κατακτητήν.

Οἱ Μέραρχοι Μάρκου - Μουτούσης - Κατσιμῆτρος - Ρουσσόπουλος ὡς Ὑπουργοί.

Οἱ Μέραρχοι Σπηλιωτόπουλος καὶ Δημάρατος, Ἀρχηγὸς Χωρ/κῆς ὁ πρῶτος, Ἀστυνομίας ὁ δεύτερος. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἐπιτελεῖς τῆς Στρατιᾶς καὶ τοῦ Γεν. Στρατηγείου: Θ. Γρηγορόπουλος, Α. Μπαλοδῆμος, Κιτριλάκης, Δόβας, Κώτσαλος, Μπουλαλᾶς, Κορόζης. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἅπαντες ἐστεγάσθησαν ὑπὸ τοὺς Τσολάκογλου καὶ Μπάκον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἀμύνης. Καὶ ἐκ τῆς βάσεως ταύτης ἐξώρμησαν διὰ τὴν νέαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐπίθεσιν. Ὅσοι ᾐσθάνθησαν τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην.

Αὐτὴ αὕτη ἡ συνοπτικὴ ἔκθεσις τοῦ Πολέμου 40 - 41 ἁπλῶς ἀναγράφει: «Αἱ ὑπὸ τὸ τμῆμα Στρατιᾶς Ἠπείρου Διοικήσεις τῶν ἐν Ἠπείρῳ Ἑλληνικῶν Δυνάμεων, ἔχουσαι ὑπ' ὄψει των ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν κάμψιν τοῦ ἠθικοῦ τῶν ὑπ' αὐτὰς μονάδων ἐκ τῆς ὅλης καταστάσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ κρίνουσαι ὡς ἄσκοπον τὸν περαιτέρω ἀγῶνα, προέβησαν αὐτοβούλως εἰς τὴν κατάθεσιν τῶν ὅπλων».

Ἡ παραπομπή των εἰς Λαϊκὸν Δικαστήριον ἀποτελεῖ προσφορὰν πρὸς τοὺς κομμουνιστάς, οἱ ὁποῖοι ἀμέσως ἐξέπεμψαν τὸ σύνθημα: «Οἱ Μόνιμοι ἀξιωματικοὶ δὲν ἐπολέμησαν, μόνον οἱ ἔφεδροι ἐπολέμησαν», καὶ τὸ συνεπλήρωσαν μὲ τήν, διὰ μὴ ὑφισταμένου πρότερον νόμου ἐπιτευχθεῖσαν καταδίκην τῶν Πολεμικῶν Ἡγετῶν, μὲ σκοπὸν νὰ στρέψωσι τὴν προσοχὴν τοῦ Λαοῦ πρὸς τούτους καὶ λησμονηθοῦν τὰ τερατώδη ἐγκλήματά των κατὰ τὴν κατοχήν. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ Στρατηγοὶ Πάγκαλος, Μαζαράκης, Μερεντίτης, Πετρίτης, Παναγάκος, Γιαλίστρας, Γιωργαντᾶς, Τσακαλῶτος καὶ οἱ Πολιτικοὶ Σοφούλης, Ρέντης, Κανελλόπουλος, Τσάτσος, Παπανδρέου καὶ ἄλλοι ἐξέφρασαν τὴν ἀπορίαν διότι δὲν παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις τῆς ἀνακωχῆς, «τοῦ θείου αὐτοῦ δώρου» κατ' ἔκφρασιν τοῦ Παπανδρέου, εἰς τὸ Στρατοδικεῖον.

Ἀλλὰ οὐδεὶς ἀπεκάλεσε ποτὲ τὴν Ἀ ν α κ ω χ ὴ ν ἐπονείδιστον καὶ ἐμποδίσασαν τοὺς Ἄγγλους νὰ ἀμυνθοῦν τῶν Θερμοπυλῶν.

Μόνον μετὰ 30 ὁλόκληρα χρόνια τὸ ἀπετόλμησε δι' ἄρθρων του εἰς τὸ «Βῆμα» τῆς 13 καὶ 15 Δεκεμβρίου 1970 τονίζων ἐπὶ λέξει: «Ἡ ἐπονείδιστος ἀνακωχὴ τοῦ Στρατηγοῦ Τσολάκογλου μετὰ τῶν Διοικητῶν τῶν Σωμάτων καὶ τῶν Ἐπιτελαρχῶν των ἀφῆκε ἐλευθέραν τὴν Κατάρα τοῦ Μετσόβου εἰς τοὺς Γερμανοὺς καὶ ἠμπόδισε τοὺς Ἄγγλους νὰ ἐφαρμόσωσι τὸ σχέδιόν των νὰ ἀμυνθῶσι τῶν Θερμοπυλῶν» ὁ Ἀντισυνταγματάρχης Μηχανικοῦ, ἐπιτελάρχης τότε μιᾶς τῶν πλέον δοξασμένων Μεραρχιῶν.

Οὗτος, ἐμπαθὴς δυστυχῶς καὶ φανατισμένος συνοδοιπόρος, ὁ ἐμπρηστὴς οὗτος τοῦ «Ὄχι», συνεχιστὴς τοῦ συνθήματος τῶν κομμουνιστῶν ἀμέσως ἅμα τῇ κατοχῇ, ὁ συντάκτης τοῦ σχεδίου διὰ τὸν 4ον γῦρον, καταδικασθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου, δηλητηριώδης ἐχθρὸς τῆς Ἑ-

παναστάσεως, ἡ ὁποία τὸν ἐστέρησε τῶν συνοδοιπορικῶν του μετοχῶν, ἐπρόδωσε τὴν ἱστορίαν του καὶ ἀπεμπόλησε τὴν κληρονομίαν τῶν δύο Μεγάλων Ἡγετῶν Σπηλιωτοπούλου καὶ Βεντήρη, ὑπὸ τοὺς ὁποίους εἶχε τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴν νὰ ὑπηρετήσῃ! ἀλλὰ καὶ ἀπέδειξε ἔλλειψιν στοιχειώδους χαρακτῆρος καθυβρίσας, ὁ ἀσεβής, τοὺς μαρτυρήσαντας καὶ ἀποθανόντας Πολεμικοὺς Ἡγέτας!!

Δυστυχῶς καὶ Ἀντ/ρχης Πυρ/κοῦ τότε, παραλληλίσθη ἀκροθιγῶς πρὸς τὸν ἐμπρηστὴν Ἀν/ρχην Μηχανικοῦ διότι εἰς ἐπιστολήν του τὴν 24ην Φεβρουαρίου 1971 εἰς τὸν «Ἐλεύθερον Κόσμον» ἀνέφερε ὅτι: «ἐξεπλάγη ὅταν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς XVης Μεραρχίας ἔμαθε τὴν ἐπικειμένην ἀνακωχήν». Ὅμως οὔτε διεμαρτυρήθη οὔτε ἀπεφάσισε νὰ πέσῃ ἐπὶ τῶν πυροβόλων του. Ὡδήγει οὗτος τὸ Σύνταγμά του, ὁδηγούμενος μᾶλλον οὗτος ὑπὸ τῶν Μακεδόνων Πυροβολητῶν ἐντεῦθεν τῶν συνόρων μας, οἱ ὁποῖοι ἔσπευδον πρὸς τὰς οἰκίας των διὰ νὰ τὰς ὑπερασπίσωσι ἀπὸ τὴν ἀναμενομένην ἐπιδρομὴν τῶν Βουλγάρων! Ἅμα τῇ συστάσει τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐτοποθετήθη καὶ ἀνέλαβε ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ παροχῆς ἐπιδόματος εἰς τοὺς Ἐφέδρους Ἀξιωματικοὺς οἵτινες δὲν ἠδύναντο ν' ἀναχωρήσωσι διὰ τὰς ἑστίας των.

Καὶ τοῦτο πρὶν ἢ κοινοποιηθῇ ἡ ἄνευ προηγουμένου ἱστορικὴ διαταγὴ τοῦ Β΄ Σ. Στρατοῦ τῆς 26ης Ἀπριλίου 1941.

Τὴν ἐλησμόνησαν δυστυχῶς οἱ ἔχοντες πολεμικὴν ἀξιόλογον γενναίαν πορείαν, ἀλλὰ καὶ μὲ τοιαύτας δυστυχῶς ἀπαραδέκτους ἐκτροπάς.

Ἀξίζει νὰ τοὺς τὴν ὑπενθυμίσω. Ἀξίζει νὰ λάβουν γνῶσιν τῆς ὡραίας ταύτης διαταγῆς καὶ οἱ ἀναγνῶσται τοῦ ἱστορήματος τούτου.

Ὅμως δὲν μποροῦμε νὰ γινώμεθα μητραλοῖαι τοῦ Ἐθνικοῦ Τεμένους ἀπὸ τὸ ὁποῖον προερχόμεθα καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἕνας ἄλλος μαρτυρήσας Διοικητής μας, ὁ Μεγαλόφρων Χατζηανέστης διεκήρυσσε: «Διοικῶ εὐέλπιδας καὶ ὄχι ἀπέλπιδας!!»

Β΄ Σῶμα Στρατοῦ
Ἐπιτελάρχης — Σ.Λ. ΜΕΤΣΟΒΟΝ
Ἀριθ. 8773

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ
26ης Ἀπριλίου 1941

Ἀπὸ σήμερον παύει νὰ ὑφίσταται ὑλικῶς τὸ Β΄ Σ. Στρατοῦ. Δὲν θὰ σβήσῃ ὅμως ποτὲ ἡ ἔνδοξος ἱστορία τοῦ Σώματος τῆς ΠΙΝΔΟΥ καὶ τῆς ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ.

Ἀπευθύνων τὴν τελευταίαν μου διαταγὴν πρὸς τὰς ἡρωϊκὰς Μονάδας τοῦ Σώματος μὲ τὰς 7 Μεραρχίας, ἀποτίω φόρον τιμῆς κλείων τὸ βιβλίον τῆς δόξης τοῦ Β΄ Σ. Στρατοῦ μὲ τὴν παροῦσαν χρυσῆν, διαμνημονεύσεως τῶν κατορθωμάτων του, σελίδα.

Ἀγήρω ἡ μνήμη τῶν ἀθανάτων μας, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τοῦ ὕψους ΤΡΕΜΠΕΣΙΝΑ ΚΑΙ ΜΠΟΥΜΠΕΣΙ δακτυλοδεικτοῦσι τὸν δρόμον τῆς ἀνθρωπότητος.

Στῶμεν εὐλαβῶς καὶ μετὰ κατανύξεως· ἂς διπλώσωμεν προσωρινῶς τὰς ἐνδόξους τῶν Μονάδων πολεμικὰς γαλανολεύκους, αἱ ὁποῖαι θ' ἀποτεθοῦν εἰς

τὸ Ἡρῷον μεταξὺ τῶν λαβάρων τῆς Ἐλευθερίας, ἵνα μαρτυροῦν ἐν τῷ συνεχεῖ τοῦ Ἔθνους μας ἀγῶνι τὴν ἄφθαστον ἐν Ἀλβανίᾳ Ἐθνικὴν Ἀνάτασιν.

Συμπολεμισταί μου καὶ συναγωνισταί μου, καὶ σύντροφοι τῆς μάχης διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς μικρᾶς καὶ ἐντίμου Πατρίδος μας, ἐπιστρέψατε οἴκαδε, μὲ τὸ μέτωπον ὑψηλά, ὅτι τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα καθῆκον εἰς τὸ ἀκέραιον ἐπετελέσατε.

Μηδεὶς ὑμᾶς ὀνειδιζέτω, ὅτι μὴ βαστάσαντες τὸ συντριπτικὸν βάρος τοῦ διπλοῦ ἀντιπάλου, ἐκάμφθητε εἰς ἕναν ἄνισον ἀγῶνα, νικηταὶ μέχρι καὶ τῆς ἀκροτάτης στιγμῆς ἔναντι τοῦ πρώτου ἐπιτεθέντος.

Τὸ ἔδαφος, εἰς ὅ μᾶς εὐρῆκε ἡ ἀναγκαστικὴ συνθηκολόγησις, μεμαρτύρηκεν περὶ τούτου ἐσαεί.

Συνάδελφοι ἀξιωματικοί, κλείσατε εἰς τὴν ψυχήν σας τὴν ὀδύνην τῆς Ἐθνικῆς συμφορᾶς καὶ γενῆτε τὸ παράδειγμα τῆς μαρτυρικῆς ἀξιοπρεπείας ἔναντι τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας.

Καλούμεθα καὶ ἡμεῖς ν' ἀνέλθωμεν τὸν ἴδιον Γοργοθᾶν, τὸν ὁποῖον πρὸ ἡμερῶν ἀνῆλθεν ὁ Θεάνθρωπος.

Ἅπαντες, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, ἀνεδείχθητε ἀντάξιοι τῶν σκληρῶν γεγονότων καὶ οἱ πλεῖστοι δικαιοῦνται νὰ γεμίσουν τὰς σελίδας τῆς διαταγῆς τοῦ Σώματος Στρατοῦ.

Ὡς Διοικητὴς τοῦ Σώματος ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν κατὰ τὸ διάστημα τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπὸ τοῦ Μαρτίου καὶ ἐντεῦθεν νὰ ἔχω καὶ απολύτως προσωπικὴν ἀντίληψιν τοῦ ἔργου ἐνίων μονάδων καὶ ἡγητόρων, ὧν μετὰ πάσης ἱκανοποιήσεως.

Ποιοῦμαι

Εὔφημον Μνείαν

Α' Τῶν τετιμημένων Μεραρχιῶν

Τῆς Ι Μεραρχίας

4ον, 19ον, 5ον, 16ον, Σ.Π.

Διὰ τὴν ἐποποιΐαν τοῦ 731, νέον τοῦτο Σοῦλι τοῦ 1941.

Τῆς XV Μεραρχίας

28ον, 33ον, 90ον, Σ.Π.

Διὰ τὴν πεισματώδη καὶ ἄκαμπτον ἀντίστασίν της ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τοῦ Μπούμπεσι, τὰ θρυλικὰ ὑψώματα 800, 802, 710 τὴν ἀριστοτεχνικὴν ἀνὰ τὸ Μάλι - Κρασόβες σύμπτυξιν καὶ τὴν ἐγκατάστασίν της ὡς ὀπισθοφυλακῆς θυσίας ἐπὶ τοῦ προγεφυρώματος Λεσκοβικίου.

Τῆς XI Μεραρχίας

13ον, 50ον, Σ.Π.

Διὰ τοὺς ἡρωϊσμοὺς κατὰ τοὺς ἀγῶνας τοῦ ΑΨΟΥ καὶ τοῦ ΣΠΑΝΤΑΡ

Τῆς XVII Μεραρχίας

66ον, 31ον, 29ον. Σ.Π.

Τὰς θρυλικὰς ἀναρριχήσεις εἰς τὸ ΣΕΝΤΕΛΙ ὄρος καὶ τὴν ὑποδειγματικὴν σύμπτυξιν ἐκ τοῦ αὐχένος ΣΙΠΚΟΥΤ.

Τῆς V Μεραρχίας
44ον, 14ον, 43ον Σ.Π.
Διὰ τοὺς ἀκρίτας τῆς ΤΡΕΜΠΕΣΙΝΑΣ

Προτείνω

ὅπως εἰς τὰς σημαίας τῶν ἡρωϊκῶν Συνταγμάτων των ἀπονεμηθῇ τὸ χρυσοῦν Ἀριστεῖον Ἀνδρείας διὰ τὰ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν ἐπιχειρήσεων μέχρι τέλους τούτων ἡρωϊκὰ κατορθώματά των.

Τῆς IV Μεραρχίας
8ον, 9ον, 11ον Σ.Π.

Ὡς διάδοχον τῆς δόξης τῆς XVII ἐπὶ τοῦ ΣΕΝΤΕΛΙ ὄρους, καὶ διὰ τὴν ἀριστοτεχνικὴν, ἀξίαν παντὸς ἐπαίνου, διαφυγὴν διὰ δυσβάτων καὶ χιονοσκεπῶν ὁδεύσεων.

Τῆς VI Μεραρχίας
21ον Σ.Π.

Διότι ἐμοιράσθη μετὰ τῆς I Μεραρχίας τὰς δάφνας ἐπὶ τοῦ νεκροταφείου τοῦ ἐχθροῦ εἰς τὸ ὕψωμα 731, καὶ διὰ τοὺς ἀγῶνας της ἐπὶ τοῦ ΚΙΑΦΕ - ΜΠΟΥΜΠΕΣΙ.

Προτείνω

ὅπως εἰς τὰς σημαίας τῶν ἡρωϊκῶν Συνταγμάτων των ἀπονεμηθῇ ὁ Πολεμικὸς Σταυρὸς Α΄ Τάξεως.

Β΄ Τῶν Ἡγητόρων

1) Τοῦ ὑποστρατήγου Βραχνοῦ Βασιλείου
Διοικητοῦ τῆς I Μεραρχίας

Διὰ τὸ ἐξαίρετον θάρρος, τὴν ἀφοβίαν, τὴν διοικητικήν του ἱκανότητα, τὴν ἐπίμονον καὶ σταθερὰν θέλησίν του καὶ τὴν ἐπιτυχῆ διεξαγωγὴν τῆς ἀμύνης τοῦ Τομέως του.

Ἐπὶ τῆς Μεραρχίας, τὴν ὁποίαν διῴκησε ὁ ὑποστράτηγος Βραχνὸς Βασίλειος, ἐθραύσθη ἡ τρομακτικὴ εἰς μέσα ἐπίθεσις τοῦ ἐχθροῦ, ὅστις οὐδὲ σπιθαμὴν ἐδάφους δὲν ἐκέρδισε, παρὰ τὴν ὑπεροχήν του καὶ τὴν δυσαναλογίαν τῶν δυνάμεων.

2) Τοῦ μεράρχου συνταγματάρχου πεζικοῦ Σπηλιωτοπούλου Παναγ.

Διοικητοῦ τῆς XV Μεραρχίας

Διὰ τὸ ἀτρόμητον θάρρος του, τὸν ἡρωϊσμὸν καὶ τὴν πρὸς τὰ πρόσω φυγήν του πρὸς τὴν γραμμὴν μάχης, τὰς διοικητικὰς ἀρετάς του καὶ τὰς τακτικὰς ἐξαιρετικῶς ἐπιτυχεῖς ἐνεργείας του ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, χάρις εἰς τὰς ὁποίας ἡ Μεραρχία του οὐδέποτε ἠστόχησε. Ὁ μέραρχος οὗτος δύναται νὰ ὑπερηφανεύεται, πλὴν τῶν ἄλλων, διὰ τὰς θρυλικὰς ἀντιστάσεις τῆς Μεραρχίας του, ἐπὶ τῶν 800, 802, 710 καὶ διὰ τὴν ἐντολὴν θυσίας, ἣν ἔδωκα αὐτῷ ὡς ὀπισθοφυλακῆς ἐπὶ τοῦ προγεφυρώματος Λεσκοβικίου.

3) Τοῦ μεράρχου συνταγματάρχου ἱππικοῦ Δ η μ ά ρ α τ ο υ Σ.
Διοικητοῦ XI Μεραρχίας

Διὰ τὴν εὐψυχίαν καὶ τὴν τόλμην του, ἥτις διέκρινε πάντοτε τὴν δρᾶσιν του, τὸ ἐπιβλητικόν τοῦ ἤθους, τὰ διοικητικά του προσόντα, τὴν τακτικήν του ἀντίληψιν καὶ τὸν ἐν γένει χαρακτῆρα του, ὧν ἕνεκα πάντοτε νικηφόρως ἡγήθη τῆς Μεραρχίας του.

Ἀντιμετώπισε τὴν σύγχρονον πρὸς τὴν κατὰ τοῦ 731 κυρίαν ἐπίθεσιν τοῦ ἐχθροῦ, σφοδρὰν ἐνέργειαν κατὰ τῆς Μεραρχίας του, ἐπὶ τοῦ ΣΠΑΝΤΑΡΙΤ δι' ἀντεπιθέσεων ἐπιτυχῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἐχθροῦ.

4) Τοῦ ὑποστρατήγου Ρ ο υ σ σ ο π ο ύ λ ο υ Λ.
Διοικητοῦ τῆς XVII Μεραρχίας

Διὰ τὸ ἄφοβον θάρρος του, τὰς ἡρωϊκὰς ἐπιθέσεις του κατὰ τῶν κλεισωρειῶν τῆς ΜΕΤΖΙΚΟΡΑΝΙ καὶ τοῦ ΣΕΝΤΕΛΙ, τὰς διοικητικάς του ἀρετάς, τὴν ἐνθουσιώδη διοίκησίν του, τὴν εὐστροφίαν του καὶ γενικῶς τὰ προσόντα ἡγήτορος Μεγάλης Μονάδος, ὧν ἕνεκα ἡ Μεραρχία του καὶ κατὰ τὴν ἀπαγκίστρωσίν της ἐκ τοῦ αὐχένος ΣΙΣΙΚΟΥΤ, ἤχθη πρὸς τὰ ὀπίσω κατὰ τρόπον ἀξιέπαινον καὶ ὑποδειγματικόν.

Χάρις εἰς τὰς ἐμφύτους ἀρετὰς τοῦ πεπειραμένου ἡγήτορος ἐπεβλήθη καὶ συνεκράτησε τὴν Μεραρχίαν του μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς.

5) Τοῦ ὑποστρατήγου Μ ά ρ κ ο υ Ν ι κ.
Διοικητοῦ VI Μεραρχίας

Διὰ τὴν εὐψυχίαν του, τὴν σταθερότητά του, τὴν ἀκλόνητον θέλησίν του καὶ τὰς τόσας λοιπὰς διοικητικὰς ἀρετάς, ὧν ἕνεκα ἡ Μεραρχία του καὶ ἀπέρριψε τὰς τόσας τοπικὰς ἐπιθέσεις, ἀλλὰ καὶ ἐπιτυχῶς ἐξετέλεσε τὴν λεπτὴν ἐπιχείρησιν τοῦ ὑποχωρητικοῦ ἑλιγμοῦ πρὸς ΛΕΣΚΟΒΙΚΙ διὰ μέσου ἀτραπῶν καὶ τῆς ἀγρίας φύσεως τῶν Ἀλβανικῶν ὀρέων.

6) Τοῦ γηραιοῦ ὑποστρατήγου Π α π α σ τ ε ρ γ ί ο υ Γ.
Διοικητοῦ τῆς V Μεραρχίας

Διὰ τὴν παρὰ τοὺς τόσους κόπους ἀδάμαστον ψυχικὴν καὶ σωματικὴν ἀντοχήν, ὡς καὶ τὴν πείσμονα ἐμμονὴν ἐπὶ τῆς χιονοσκεποῦς θρυλικῆς ΤΡΕΜΠΕΣΙΝΑΣ, ὅπου ἐθραύσθησαν πᾶσαι αἱ ἐχθρικαὶ ἐπιθέσεις.

7) Τοῦ μεράρχου συνταγματάρχου πεζικοῦ Μ π ο υ λ α λ ᾶ Κ λ.
Διοικητοῦ τῆς IV Μεραρχίας

Διὰ τὴν εὐψυχίαν καὶ τὴν σώφρονα τόλμην του, τὴν ἄκαμπτον θέλησίν του καὶ τὰς τόσας διοικητικάς του ἀρετάς, ὧν ἕνεκα ἐπαξίως ἡγήθη τῆς Μεραρχίας του, ἀποδείξας τὸ προσωπικόν του κῦρος κατὰ τὰς δυσχερεῖς ἰδίᾳ στιγμὰς τῆς συμπτύξεως διὰ μέσου δυσβάτων ὁδεύσεων, κατορθώσας ἀπαγκίστρωσιν, ἐγγίζουσαν τὸ τέλειον.

8) Τοῦ μεράρχου συνταγματάρχου πεζικοῦ Π α π α δ ό γ κ ω ν α Δ ι ο ν.
Διοικητικοῦ Πεζικοῦ, ἐν συνεχείᾳ μεράρχου τῆς V Μεραρχίας.

Διότι ὡς διοικητὴς μὲν πεζικοῦ ὑπῆρξεν ὁ βοηθὸς τοῦ μεράρχου κατὰ τοὺς ἀγῶνας ἐπὶ τῆς ΤΡΕΜΠΕΣΙΝΑΣ, συντελῶν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς

δυσχεροῦς διοικήσεως λόγῳ τοῦ χαρακτηριστικῶς ἀποκρήμνου τοῦ ἐδάφους καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐπιχειρήσεων ἐν συνεχείᾳ δὲ ὡς διοικητὴς τῆς Μεραρχίας ἐπέδειξε ἅπαντα τὰ προσόντα ψυχραιμίας, ἐπιβολῆς θελήσεως, ἀντοχῆς, πείρας, αὐτοθυσίας καὶ ἀποδόσεως, συντελέσας εἰς τὴν συγκράτησιν τῶν Μονάδων του.

Π ρ ο τ ε ί ν ω

ὅπως τοῖς ἀπονεμηθῆ ὁ Πολεμικὸς Σταυρὸς Α΄ Τάξεως ἢ ἡ προσάρτησις τοῦ κεκανονισμένου στέμματος, ἐφ' ὅσον τοῖς ἀπενεμήθη ἤδη Πολεμικὸς Σταυρὸς διὰ προγενεστέρων διαταγῶν.

Γ) Τῶν διοικητῶν πεζικοῦ καὶ πυροβολικοῦ τῶν Μεραρχιῶν.

I Μεραρχίας

1) Συνταγματάρχου πεζικοῦ Παπαδοπούλου Κων/νου.
2) Συνταγματάρχου πυροβολικοῦ 'Ολυμπίου Δημητρίου.

XV Μεραρχίας

1) Συνταγματάρχου πεζικοῦ Κρητικοῦ Π.
2) Συνταγματάρχου πυροβολικοῦ Μούντριχα Λ.

XI Μεραρχίας

1) Συνταγματάρχου πεζικοῦ Γιαννακοπούλου Δ.
2) Συνταγματάρχου Πυροβολικοῦ Κώτσαλου Γ.

XVII Μεραρχίας

1) Συνταγματάρχου πεζικοῦ Νίτσα Σ.
2) Συνταγματάρχου πυροβολικοῦ Γκούση Γρηγ.
3) Συνταγματάρχου πεζικοῦ Μουστεράκη Ι.

VI Μεραρχίας

1) Συνταγματάρχου πεζικοῦ Καραμπάτου Ι.
2) Συνταγματάρχου πυροβολικοῦ Κοτρώτσου Γ.

IV Μεραρχίας

1) Συνταγματάρχου πεζικοῦ Καλοντάντάνου Δημητρίου.
2) Συνταγματάρχου πυροβολικοῦ Ματάλα Κωνστ.

V Μεραρχίας

1) Συνταγματάρχου πυροβολικοῦ Φιλιππίδη 'Αγ.

Διὰ τὴν τόλμην των καὶ μετ' αὐτοθυσίας συμμετοχήν των εἰς τὴν προσπάθειαν τῶν μεράρχων των.

Δ) Τῶν ἐπιτελαρχῶν τῶν Μεραρχιῶν

I Μεραρχίας

1) 'Αντισυνταγματάρχου πεζικοῦ Κατσιμήτρου Στέφ.

XV Μεραρχίας

1) 'Αντισυνταγματάρχου μηχανικοῦ 'Αργυροπούλου 'Αρχ.

XI Μεραρχίας

1) 'Αντισυνταγματάρχου πεζικοῦ Σταθοπούλου Σπυρ.

XVII Μεραρχίας

1) 'Αντισυνταγματάρχου πυροβολικοῦ Λάμαρη Γερ.

VI Μεραρχίας

1) 'Αντισυνταγματάρχου πυρκοῦ Λαΐου Δημ.(ὑπαρχηγοῦ τοῦ 'Επιτελείου τοῦ Σ. Στρατοῦ, ἤτοι ἀπὸ 2 'Ιανουαρίου μέχρι 20 Μαρτίου).

V Μεραρχίας

1) 'Αντισυνταγματάρχου πεζικοῦ Τζεραβάνη Ι.

Διὰ τὴν ἀξίαν παντὸς ἐπαίνου καὶ ἀμοιβῆς, ἀδιάκοπον βοήθειαν τῶν μεράρχων των εἰς τὸ ἐπιτευχθὲν ἔργον.

Π ρ ο τ ε ί ν ω

τούτους διὰ τὸν Πολεμικὸν Σταυρόν Β' Τάξεως ἢ τὴν προσάρτησιν τοῦ κεκανονισμένου στέμματος, ἐφ' ὅσον τοῖς ἀπενεμήθη οὗτος.

Τῆς Ι 'Ομάδος 'Αναγνωρίσεως καὶ τῶν κάτωθι ἀξιωματικῶν της.

1) 'Επιλάρχου Μαρούγκα 'Αντ.
2) 'Ιλάρχου Μελίδη Γ.
3) 'Ανθυπιλάρχου Νικητέα Σωτ.
4) 'Εφ. 'Ανθυπιλάρχου Μυλωνᾶ Ι.
5) 'Υπιλάρχου Δενιόζη Ι.
6) 'Αντισυνταγματάρχου Τομπουλίδη Σ.
7) 'Αντισυνταγματάρχου Κόντερ Μ.
8) 'Αντισυνταγματάρχου Χατζηγιάννη Χαρ.

διότι μετὰ τὴν σύμπτυξιν μετέβαινε μετὰ ὑποδειγματικῆς ψυχραιμίας καὶ αὐτοθυσίας πρὸς κατάληψιν θέσεως ὡς ὀπισθοφυλακὴ διὰ τὴν συγκράτησιν τοῦ ἐχθροῦ, διασταυρουμένη μὲ συρφετὸν φυγάδων, ἀδιαφοροῦσα πρὸς τὰς παροτρύνσεις κομμουνιστῶν «σκοτῶστε τοὺς ἀξιωματικούς σας, πού πᾶνε νὰ σᾶς σκοτώσουν τζάμπα», ἀποδείξασα οὕτως ἰσχυρὰν πειθαρχίαν καὶ ἀνωτέραν ἀντίληψιν καθήκοντος καὶ πατριωτισμοῦ καὶ διότι οἱ ἀξιωματικοὶ ἀνέλαβον τὸν χειρισμὸν τῶν αὐτομάτων ὅπλων.

Γ'. ΤΩΝ ΚΑΤΩΘΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

1) 'Αρχηγοῦ πυροβολικοῦ συνταγματάρχου ΜΠΑΛΗ ΝΙΚ.

Διότι, ὡς διοικητὴς πυροβολικοῦ τοῦ Σώματος, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Φεβρουαρίου μέχρι τέλους τῶν ἐπιχειρήσεων ἐπέδειξε ὅλην του τὴν ἱκανότητα, τὴν αὐτοθυσίαν, τὴν ψυχραιμίαν καὶ τὴν ἐνεργητικότητα διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἀπόδοσιν τοῦ πυροβολικοῦ τοῦ Σώματος.

Εἰς τὸ βαρὺ καὶ πολύπλοκον ἔργον του, τόσον κατὰ τὰς ἐπιθετικὰς ἐπιχειρήσεις ΜΕΤΖΙΚΟΡΑΝΙ - ΣΕΝΤΕΛΙ, ὅσον καὶ κατὰ τὰς ἀμυντικὰς ἐνεργείας, ἤτοι τὴν τρομακτικὴν τοῦ ἐχθροῦ ἐπίθεσιν.

Παρ' ὅλας τὰς δυσχερείας, διακινδυνεύσας τὴν ζωήν του, ἐξησφάλισε τὴν ἀπαραίτητον βοήθειαν τοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὸ συντελεσθὲν ἔργον. 'Ασθενήσας, παρὰ τοῦτο, παρέμεινε, ἀποσταλεὶς τῇ διαταγῇ μου εἰς νοσοκομεῖον. Τελικῶς δέ, παρὰ τὸ σφαλερὸν τῆς ὑγείας του, διέκοψε αὐτοβούλως τὴν ἄδειάν του, εὑρεθεὶς καὶ πάλιν εἰς τὴν σκοπιάν του, ὅταν ἔμαθε ἐπικειμένας νέας ἐπιχειρήσεις.

2) Συνταγματάρχου πυροβολικοῦ Βλαχάβα Εὐθυμίου.

3) Συνταγματάρχου πυροβολικοῦ Ἀποστολοπούλου Κων.

Διότι, ὡς διοικηταὶ Μονάδων πυρ/κοῦ τοῦ Σώματος, ἐπέδειξαν ψυχικὰ καὶ διοικητικὰ χαρίσματα ἱκανότητος, ψυχραιμίας καὶ αὐτοθυσίας, ἀξίας παντὸς ἐπαίνου καὶ ἀμοιβῆς, ὥστε αἱ ὑπ' αὐτῶν Μονάδες ν' ἀποδώσωσι ἄρτιον ἔργον.

4) Ἐπιάτρου Μανουσάκη Ἐμμ.

Ὅστις ἔφθανε διαρκῶς, καίτοι διοικητὴς τοῦ Β' Ὑγειονομικοῦ Ὅρχου, μέχρι τῆς γραμμῆς μάχης, κινούμενος ἀπὸ ὁμάδος εἰς ὁμάδα, ἵνα προλάβῃ ἢ θεραπεύσῃ τὰς ὑγειονομικὰς ἀνάγκας, προκαλῶν τὴν συμπάθειαν καὶ τὸν θαυμασμὸν διὰ τὴν ἀντοχὴν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν.

5) Λοχαγοῦ πυροβολικοῦ Μακρῆ Νικ.

Διοικητοῦ τῶν ἀντιαεροπορικῶν μέσων τοῦ Σώματος Στρατοῦ, διὰ τὸ ἄφοβον θάρρος, δι' οὗ ἀντιμετώπισε πάσας τὰς σφοδρὰς καὶ μαζικὰς ἐπιθέσεις τῆς ἐχθρικῆς ἀεροπορίας, καθ' ἧς κατέφερε ἱκανὰ πλήγματα.

6) Λοχαγοῦ Πεζικοῦ Παλάσκα Ἰ.

Διὰ τὴν αὐθόρμητον καὶ μὲ θυσίαν αἴτησιν συμμετοχῆς εἰς ἐπικίνδυνον ἀποστολὴν τοῦ Σώματος πρὸς σύνδεσμον μετὰ τῶν Μονάδων του, εἰς ἀμφιβόλου κατοχῆς ἔδαφος, συνοδεύων τὸν ἐπιτελῆ ταγματάρχην Κώτσαλον Σπυρ., ἐξ ἧς ὡς ἐκ θαύματος διεσώθησαν.

Ὁ λοχαγὸς οὗτος τὴν αὐτὴν αὐθόρμητον διάθεσιν ἐπέδειξε μέχρι τέλους.

Προτείνω

ὅπως τοῖς ἀπονεμηθῇ τὸ Χρυσοῦν Ἀριστεῖον Ἀνδρείας, διὰ δὲ τοὺς κεκτημένους τοῦτο τὴν προσάρτησιν τοῦ προβλεπομένου στέμματος.

7) Ταγματάρχου Χειλαδάκη Ἐμμ.

Ὅστις ἐπὶ κεφαλῆς λόχου ἡμιονηγῶν δὲν ἐφείσθη κόπων διὰ τὸν ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ κανονικὸν ἐφοδιασμὸν τῶν Μεραρχιῶν ἐπὶ δυσβάτων καὶ ἀπροσίτων δρομολογίων.

8) Λοχαγοῦ Γερανίου Κωνστ.

Διότι, ὡς λοχαγὸς διοικητὴς διαβιβάσεων, ὑπῆρξεν ἄριστος εἰς ἀπόδοσιν, αὐτοθυσίαν, ψυχραιμίαν καὶ διοικητικὰ προσόντα.

Προτείνω

τὴν ἀπονομὴν τοῦ Πολεμικοῦ Σταυροῦ Γ' Τάξεως.

Δ) Τέλος ποιοῦμαι εὔφημον μνείαν τοῦ Ἐπιτελείου μου, ἤτοι :

α) Τῶν διαδοχικῶν Ἐπιτελαρχῶν τούτου.
1) Συνταγματάρχου πεζικοῦ Μαχᾶ Δημητρίου.
2) Συνταγματάρχου πεζικοῦ Τσακαλώτου Θρασυβούλου.

β) Ἀξιωματικῶν Ἐπιτελῶν

III ΓΡΑΦΕΙΟΥ

1) Ἀντισυνταγματάρχου πεζικοῦ Τζήμα Κ. (Δ/ντοῦ III Γραφείου).
2) Ταγματάρχου Πυροβολικοῦ Κωτσάλου Σπυρ.
3) Ἀντισυνταγματάρχου πεζικοῦ Παυλοπούλου Δημ.
4) Λοχαγοῦ πεζικοῦ Ψαρουδάκη Ἀντ. (Ἀξ/κῶν III Γραφείου).

I ΓΡΑΦΕΙΟΥ

1) 'Αντισυνταγματάρχου πεζικοῦ Γιαταγάνα 'Ιωάν. (Δ/ντοῦ).

2) Ταγματάρχου πεζικοῦ Μακαρίτου 'Αχιλλ.

3) Λοχαγοῦ πεζικοῦ Γεωργακοπούλου Δημ. ('Αξιωματικῶν I Γραφείου).

II ΓΡΑΦΕΙΟΥ

1) 'Αντισυνταγματάρχου μηχανικοῦ Λέντζου Κωνστ. (Δ/ντοῦ.)

2) Ταγματάρχου πεζικοῦ Πετροπούλου Χρ. (Βοηθοῦ).

IV ΓΡΑΦΕΙΟΥ

1) 'Αντισυνταγματάρχου πεζικοῦ Παπαχαραλάμπους Φ. (Δ/ντοῦ).

2) Ταγματάρχου πεζικοῦ Τζάτζαρη 'Αθαν. (Βοηθοῦ)

ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

1) Ταγματάρχου μηχανικοῦ Σύρμα Σπυρίδωνος

Διότι, ὑπὸ τὴν ὑποδειγματικὴν τῶν ἐπιτελαρχῶν κατεύθυνσιν, οἵτινες παρουσίασαν θέλησιν, ψυχραιμίαν καὶ ἀπόδοσιν ἀνταξίαν τῆς λεπτῆς ἀποστολῆς, τῆς θέσεως, ἀλλὰ καὶ τοῦ βάρους τῶν 7 Μεραρχιῶν καὶ λοιπῶν Μονάδων τοῦ Σώματος, εἰργάσθη διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν διαταγῶν μου καὶ τὴν ἀπαιτουμένην προπαρασκευήν, ἔγκαιρον κοινοποίησιν καὶ παρακολούθησιν τούτων κατὰ τὰς κρισίμους στιγμάς, ἃς διέτρεξε τὸ Σῶμα Στρατοῦ κατὰ τὴν τρομακτικὴν ἐαρινὴν ἐπίθεσιν ὅσον καὶ κατὰ τὰς ἐν συνεχείᾳ τοιαύτας, ὡς καὶ τὴν ἀγωνιώδη σύμπτυξιν, ὡς σύνολον ἄξιον τοῦ ὀνόματός του καὶ τῆς ἀποστολῆς, δυνάμενον νὰ παραμείνῃ ὡς ὑπόδειγμα ψυχραιμίας, αὐτοθυσίας, ἐργατικότητος, ἀντοχῆς, θελήσεως καὶ στρατιωτικοῦ χαρακτῆρος, κατορθῶσαν, χάρις εἰς ταῦτα, ν' ἀνταποκριθῇ, παρὰ τὸν ἐλάχιστον σχετικῶς ἀριθμόν του, εἰς βάρος τῶν 7 Μεραρχιῶν

Προτείνω

ἅπαντας τούτους διὰ τὸν πολεμικὸν Σταυρὸν Β' Τάξεως ἢ τὴν προσάρτησιν τοῦ κεκανονισμένου στέμματος, ἐφ' ὅσον τοῖς ἀπενεμήθη οὗτος διὰ προγενεστέρας ἐγκυκλίου διαταγῆς.

Ἡ παροῦσα μου νὰ κοινοποιηθῇ διὰ τῶν Μεραρχιῶν εἰς τὰς Μονάδας ἵνα, ὅταν ὁ Θεὸς θελήσῃ καὶ ἀναπεταθοῦν καὶ πάλιν αἱ Πολεμικαὶ τῶν Συνταγμάτων Σημαῖαι, ἀποτελέσῃ αὕτη, σὺν τῇ ἀναρτήσει τῶν ἐμβλημάτων 'Ανδρείας, τὴν πρώτην τελετουργὸν Ἡμερησίαν Διαταγήν των καὶ τὴν πρώτην ἀνάμνησιν τῶν 'Εθνικῶν μας Στρατιωτικῶν γεγονότων.

Ὁ Διοικητὴς τοῦ Σώματος
Γ. ΜΠΑΚΟΣ Ὑποστράτηγος

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν
Ὁ 'Επιτελάρχης
Θ. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Τῆς ἱστορικῆς ταύτης ἐντολῆς, κατὰ θείαν ἀνεξερεύνητον θέλησιν, ἡ ἐκτέλεσις καὶ ἡ συνέχεια ἀνετέθη εἰς τὸν 'Επιτελάρχην τοῦ Β' Σ. Στρατοῦ, ὁ ὁποῖος ὡδήγησε τοὺς διασωθέντας πολεμιστὰς μὲ ἀντιπροσώπους πάσης γωνιᾶς τῆς πατρίδος μας καὶ πάσης ἡλικίας πρὸς τὸ Ρίμινι, καὶ τὸν Ρουβίκωνα καὶ ἐπανέφερε ἀναπεπταμένας τὰς συμπτυχθείσας σημαίας τοῦ Β' Σ. Στρατοῦ καὶ τῆς III Μεραρχίας ἧς ἡ ἀνάμνησις ἔφερε τὸ ὄνομα τῆς III Ταξιαρχίας.

Ἔπειτα ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀνωτέρω ἱστορικὴ διαταγὴ τοῦ Β' Σ. Στρατοῦ, ποὺ σημειώνει χαρακτηριστικῶς ποία ἡμέρα τὸ Σῶμα Στρατοῦ καθώρισε τὴν ἐφεδρικήν του τοποθέτησιν, ἐπιβάλλεται νὰ προστεθῶσι καὶ τὰ συμπληρώματα ταύτης. Τὸ «Διάγγελμα τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως», καὶ τὸ «Διάγγελμα τοῦ συνεχίζοντος τὸν ἀγῶνα Πρωθυπουργοῦ Τσουδεροῦ», τοῦ τόσον ψυχραίμου καὶ νουνεχοῦς Πολιτικοῦ.

Μὲ λογικήν, συνέπειαν καὶ πατριωτισμὸν ἀμφότεροι θίγουσι τὸ ζήτημα τῆς ἀνακωχῆς.

Κανένας δὲν ὕβρισε. Κανένας δὲν ἐτοποθέτησε ὡς πρᾶξιν ἐπονείδιστον.

Ἐξαίρεσιν ἀποκρουστικὴν παρουσίασε ὅπως καὶ ἀνωτέρω ἐτόνισα ὁ τότε Ἀντ/ρχης Μηχανικοῦ καὶ τότε μὴ δοκιμασθεὶς (Μηχανικοῦ καὶ Ἐπιτελάρχης!!) ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἐπιθέσεις του προστατευόμενος ἀπὸ τὴν ἀπουσίαν τῶν κατηγορουμένων πρωταγωνιστῶν.

Καὶ δὲν ἀφῆκε τίποτε ὄρθιον ὁ ἀνεκδιήγητος καθηγητὴς τῆς Στρατηγικῆς, (μόνον ποὺ δὲν ἀπέδειξε πληρότητα οὔτε γεωγραφικὴν περὶ Κατάρας καὶ Θερμοπυλῶν) ἀκόμη καὶ τὰ ὀχυρὰ καὶ τὸν Ἀρχιστράτηγον τὰ πέρασε μὲ τὴν δηλητηριώδη πνοήν του. Ἀσφάλεια ζωῆς τότε! ἀσφάλεια κριτικῆς τώρα!

Καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ τάφου μαρτυρία ὑπὲρ τῶν μαρτύρων.

Ἂν παρ' ὅλα ταῦτα ὑπάρχουν ἀκόμη μερικοὶ τοὺς ὁποίους τυφλώνει τὸ πάθος ἄγνωστον πλέον γιὰ μένα ἀπὸ ποιὰ ἀφορμὴ καὶ θεωροῦν τοὺς Ἐθνικοὺς μάρτυρας δοσιλόγους! εὐτελεῖς κατήγοροι Μεγάλων Νεκρῶν, ἔρχονται ἀμείλικτοι κατήγοροι τῶν τυμβωρύχων οἱ Στρατιωτικοὶ φωστῆρες ἀείμνηστοι Στρατηγοὶ Καθενιώτης - Παναγιωτάκος - Μαυροσκότης (διαφόρου πολιτικῆς τοποθετήσεως).

Καὶ αὐτοὶ οἱ κατὰ πολὺ ἀρχαιότεροι τῶν δοσιλόγων - μαρτύρων! ἐδέχθησαν νὰ ἐκτελέσουν τὰς διαταγάς των γιὰ τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια τοῦ Ὄχι. Καὶ ἐπελέγησαν ὡς ἰδεωδῶς ἀμερόληπτοι. Ἂς διαβάσῃ κάθε ἀντίθετος πρὸς τὰ γραφόμενά μου τὴν ἰδικήν των Ἱστορικὴν ἐτυμηγορίαν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἕνας ἀληθὴς στρατιώτης - Ἡγέτης ἔχει καθῆκον νὰ ἐξετάσῃ ποῖον εἶναι τὸ συμφέρον τοῦ Ἔθνους κατὰ τὰς τραγικὰς του συνθῆκας, ἐν γνώσει τῶν τεραστίων εὐθυνῶν του καὶ τῶν ἐκτεταμένων συκοφαντιῶν καὶ κατηγοριῶν. Ἡ Ἱστορία μᾶς δίδει πολλὰ παραδείγματα τοιαύτης αὐτοθυσίας Ἡγητόρων!

Ὑπὸ οἱασδήποτε ἀντιθέσεις περὶ ἀνακωχῆς, ἡ κριτικὴ μόνον σὲ μιὰ βάσι μπορεῖ νὰ σταματήσῃ. «Ἐπαινετὴ ἢ ὄχι ἡ ἀνακωχή, ἔπρεπε νἄχῃ καὶ ὡς ἀντικλεῖδα τὴν λύτρωσίν της. Καὶ αὐτὴ θὰ ἦτο ἡ παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς Στρατοδικεῖον ἐπιζώντων βετεράνων Ἡγητόρων πεδίου μάχης ἀρχαιοτέρων τῶν Πολεμικῶν Ἡγετῶν τοῦ 1940-41.

Ἡ παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς Λαϊκὸν Δικαστήριον – τῇ ἀπαιτήσει τῶν κομμουνιστῶν καὶ διὰ πολιτικοῦ ἑλιγμοῦ τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ Παπανδρέου διὰ νὰ τοὺς προσελκύσῃ πρὸς αὐτὸν καὶ μάλιστα μὲ νόμον ἐκ τῶν ὑστέρων δημιουργούμενον ἀποτελεῖ Πολιτικὴν Πρᾶξιν σκοπιμότητος ψηφοθηρικῆς καὶ ὄχι τοιαύτην ἐπιβαλλομένης λυτρώσεως.

Εἴθε κάποιος Ἱστορικὸς νὰ ἀποφασίσῃ νὰ γράψῃ ἰδιαίτερον βιβλίον μὲ θέμα: «Ἡ δίκη τῆς Ἀνακωχῆς», ὅπως ἔγραψε ἕνας ἱστορικὸς τὴν δίκη τῶν Πολεμικῶν Ἡγετῶν τοῦ 1821. Καὶ τότε ὁ ἀκάνθινος στέφανος θὰ φωτιστῇ μὲ τὸ φῶς τῶν Ἐθνικῶν Ἡγετῶν ποὺ ἐμαρτύρησαν διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος.

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Τὰ σκληρὰ πεπρωμένα τοῦ πολέμου ἀναγκάζουν Ἡμᾶς σήμερον, ὅπως ὁμοῦ μετὰ τοῦ Διαδόχου τοῦ Θρόνου καὶ τῆς νομίμου Κυβερνήσεως τῆς Χώρας, ἀπομακρυνθῶμεν ἐξ Ἀθηνῶν καὶ μεταφέρωμεν τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους εἰς Κρήτην, ὁπόθεν θὰ δυνηθῶμεν νὰ συνεχίσωμεν τὸν ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον ἡ θέλησις τοῦ Ἔθνους ὁλοκλήρου καὶ τὸ καθῆκον τῆς περιφρουρήσεως τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς Χώρας ἐπέβαλον ἡμῖν νὰ ἀναλάβωμεν μετὰ τὴν ἀπρόκλητον ἐπίθεσιν, ἣν ὑπέστημεν ἐκ μέρους δύο αὐτοκρατοριῶν.

Ἡ θέλησις Ἡμῶν, τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ποικιλοτρόπως διατρανωθεῖσα μέχρι σήμερον, προϋπέθετε τὴν μέχρις ἐσχάτων ἀντίστασιν τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων, ἅτινα παρὰ τὸν ἄνισον ἀγῶνα, ἰδίως μετὰ τὴν γερμανικὴν εἰσβολὴν εἰς τὰ ἐδάφη μας, πεισμόνως ἠγωνίσθησαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἔχοντα συνεπίκουρα καὶ τὰ Βρεταννικὰ στρατεύματα, τὰ ὁποῖα ἔσπευσαν εἰς βοήθειάν μας, καὶ τὰ ὁποῖα λαμπρῶς ἠγωνίσθησαν, καὶ ἀγωνίζονται ἀκόμη ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ὑπὲρ μιᾶς δικαίας ὑποθέσεως.

Τὰ στρατεύματα Ἡμῶν ἐξηντλημένα ἐκ τοῦ τραχέος καὶ νικηφόρου πολέμου, τὸν ὁποῖον διεξῆγον ἐπὶ ἕξ μῆνας ἐναντίον κατὰ πολὺ ἰσχυροτέρου ἐχθροῦ, γράψαντα τὰς ἐνδοξοτέρας σελίδας τῆς στρατιωτικῆς ἱστορίας, ἐσυνέχισαν τὸν κατὰ τῆς Γερμανίας ἀγῶνα μετ' ἀφαντάστων ἡρωϊσμῶν.

Ἀγνοοῦμεν ἀκόμη ὑπὸ ποίας συνθήκας ἐπακριβῶς, εὑρεθεὶς ὁ στρατὸς τῆς Ἠπείρου ὑπέγραψεν ἀνακωχὴν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἐν ἀγνοίᾳ Ἡμῶν, τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ πρᾶξις αὕτη κατ' οὐδὲν δεσμεύει τὴν ἐλευθέραν βούλησιν τοῦ Ἔθνους, τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν συνέχισιν τοῦ ἀγῶνος δι' ὅλων τῶν ὑπολειπομένων ἡμῖν δυνάμεων πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ὑπάτων ἐθνικῶν συμφερόντων.

Ὑποχρεωμένοι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ μεταβῶμεν εἰς Κρήτην, δὲν τὸ πράττομεν εἰμή, ἵνα ἐλευθέρως καὶ ἀπὸ ἐλευθέρας Ἑλληνικῆς γῆς δυνηθῶμεν νὰ συνεχίσωμεν τὸν κατὰ τῶν εἰσβολέων ἀγῶνα μέχρι τῆς τελικῆς νίκης, ἥτις καὶ θὰ ἐπιβραβεύσῃ πλήρως τὰς μεγάλας θυσίας τοῦ Ἔθνους.

Μὴ ἀποθαρρήσετε, Ἕλληνες, οὐδὲ κατὰ τὴν ὀδυνηρὰν αὐτὴν στιγμὴν τῆς ἱστορίας μας. Θὰ εἶμαι πάντοτε μεταξὺ ὑμῶν. Τὸ δίκαιον τοῦ ἀγῶνος μας καὶ ὁ Θεὸς θὰ βοηθήσουν ὅπως ἐπιταχύνωμεν δι' ὅλων τῶν μέσων τὴν τελικὴν νίκην, παρὰ τὰς δοκιμασίας, τὰς θλίψεις, τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους ἀπὸ κοινοῦ ἐδοκιμάσαμεν καὶ θὰ δοκιμάσωμεν ἐν τῷ μεταξύ.

Μείνατε πιστοὶ εἰς τὴν ἰδέαν μιᾶς ἡνωμένης, ἀδιαιρέτου ἐλευθέρας Πατρίδος. Ἐντείνατε τὰς θελήσεις σας. Ἀντιτάξατε τὴν Ἑλληνικήν σας ὑπερηφάνειαν κατὰ τῆς ἐχθρικῆς βίας καὶ τῶν ἐχθρικῶν δελεασμῶν. Θαρρῆτε, αἱ καλαὶ ἡμέραι θὰ ἐπανέλθουν.

Ζήτω τὸ Ἔθνος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'.

Ἐν τοῖς Ἀνακτόροις Ἀθηνῶν τῇ 22ᾳ Ἀπριλίου 1941.

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Εἰς τὴν τόσο σκληρὴ ἀλλὰ καὶ πολὺ μεγάλη στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀναχωρῶ εἰς Κρήτην μετὰ τοῦ ἡρωϊκοῦ Βασιλέως τῆς Χώρας, ἀνταξίου Συμβόλου τοῦ Μεγάλου Ἀγῶνος, τὸν ὁποῖον συνεχίζει τὸ Ἔθνος, αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἴπω, ὅτι εἶμαι ἀληθῶς ὑπερήφανος διὰ τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν πολιτικὴν πρᾶξιν, ἡ ὁποία συμβολίζει κατὰ τὸν πληρέστερον τρόπον τὴν ἄκαμπτον Ἑλληνικὴν ψυχὴν καὶ διαδηλώνει τὴν σταθερὰν θέλησιν ὅλων μας νὰ μὴ ὑποταχθῶμεν εἰς τοὺς ἐπιδρομεῖς.

Ἀμυνόμεθα κατὰ μιᾶς ἀδίκου ἐπιθέσεως, ἀλλὰ καὶ πρωτοφανοῦς ἀτιμίας, ὁποία εἶναι ἡ ἐναντίον μας ἐκ τῶν νώτων ἐπίθεσις μιᾶς αὐτοκρατορίας ἑκατὸ ἑκατομμυρίων, διὰ νὰ σώσῃ τὴν ἄνανδρον σύντροφον αὐτῆς, τὴν ὁποίαν εἴχομεν νικήσει.

Ἀπὸ τῆς δοκιμασίας τοῦ τραχυτάτου αὐτοῦ ἀγῶνος κατὰ τῆς φυλῆς μας, τὸν ὁποῖον ἀποδοκιμάζουν καὶ βδελύσσονται πάντες οἱ ψυχικῶς ἀνώτεροι καὶ ἐλεύθεροι λαοὶ τῆς Γῆς, θὰ ἐξέλθωμεν Νικηταί, Δοξασμένοι καὶ Μεγαλωμένοι. Ἡ ἠθικὴ δύναμις τῆς χώρας μας οὐδέποτε ἄλλοτε ἔφθασεν εἰς τὸ ὕψος της τὸ σημερινόν.

Ἡ ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως ὑπογραφεῖσα μὲ τοὺς Γερμανοὺς στρατιωτικὴ ἀνακωχὴ εἶναι, φαίνεται, βεβιασμένη πρᾶξις κοπώσεως, δικαιολογημένης ὕστερα ἀπὸ ἄνισον ἀλλὰ νικηφόρον ἑξάμηνον ἀγῶνα, καὶ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς συντριπτικῆς πιέσεως, τὴν ὁποίαν ὁ αὐτὸς ἐχθρὸς ἤσκησε κατὰ τοῦ γενναίου Στρατοῦ μας. Ὁ ἀγὼν εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ ὑλικὰς καταστροφὰς καὶ ἀπὸ ἄνανδρα πλήγματα κατὰ τῶν ἀμάχων.

Αἱ ζημίαι δὲν πτοοῦν γενναίους ἀνθρώπους. Αὐτὲς ἀποκαθίστανται καὶ θὰ ἀποζημιωθοῦν. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες θὰ συμμερισθῶμεν τὰς ζημίας καὶ θὰ τὰς διανείμωμεν μὲ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θὰ τὰς ὑποστοῦν.

Τοῦτο εἶναι ἱερὰ καὶ ἀπαράβατος ὑποχρέωσις.

Καρτερεῖτε. Ἔτσι αὐξάνουν τὰ ἠθικὰ κέρδη τῆς χώρας, διὰ τῶν ὁποίων σύντομα θ' ἀνεγερθῇ ἡ Νέα Μεγάλη Ἑλλάς. Τὰ Ἔθνη, τὰ ὁποῖα τηροῦν τὴν τιμὴν των καὶ σέβονται τὰς φιλικάς των ὑποχρεώσεις, ἀποκτοῦν τίτλους, ἐξυπηρετοῦντας τὰ συμφέροντά των. Οἱ τίτλοι μας αὐτοὶ εἶναι γραμμένοι μὲ αἷμα καὶ περιγράφουν θυσίας καὶ ὑπερτάτους ἡρωϊσμούς. Ὀφείλομεν νὰ τοὺς σεβασθῶμεν καὶ νὰ τοὺς περιφρουρήσωμεν.

Νὰ εἶσθε βέβαιοι, ὅτι γρήγορα ξημερώνει λαμπρὰ Ἐθνικὴ Ἡμέρα, ἡ μεγαλυτέρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἀθῆναι 23 Ἀπριλίου 1941

Ε. Ι. ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ
Πρόεδρος Κυβερνήσεως

Καὶ τώρα ἔρχομαι εἰς τὰ Ἐθνικὰ γεννήματα τῆς ἀνακωχῆς. Τῆς ἀνακωχῆς ὑπάρχουν πάμπολλα Ἐθνικὰ γεννήματα. Κάποιος ἱστορικὸς — ἄνευ φόβου καὶ πάθους — θὰ τὰ παρουσιάση κάποτε μὲ τὴν ἐπιβαλλομένην ἀντικειμενικότητα. Περιορίζομαι νὰ ἀναφέρω : ὅτι τὸ πρῶτον ἵδρυσαν τὸ Ὑπουργεῖον Ἀμύνης, βάσιν ἐξορμήσεως τῶν περισωθέντων πολεμιστῶν πρὸς τὰς Ἐθνικὰς ἀντιστάσεις, μὲ τὰ ἡρωϊκὰ κατορθώματα ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, κέντρον περισυλλογῆς καὶ βοηθείας τῶν θυμάτων πολέμου καὶ τῶν ἐγκαταλειπομένων οἰκογενειῶν. Ἐκεῖ ἐθερμάνθησαν καὶ ἠνδρώθησαν εἰς σκληρότητα καὶ διὰ θυσίας οἱ Νεοσσοὶ - Εὐέλπιδες τοὺς ὁποίους μὲ σεβασμὸ παρουσιάζω.

Οἱ Νικηταί, ἐξηκολούθησαν τὸν ἀγῶνα των καὶ ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ Σταυροῦ των ὑπονομεύοντες ποικιλοτρόπως τὸν ἐχθρὸν καὶ ἐνισχύοντες παντοιοτρόπως τοὺς ἐθελουσίως πλέον μαχομένους.

Ἔχουν οὗτοι ἀπαραγράπτους μετοχὰς δι' ὅσα κατὰ τὴν κατοχὴν — ἄξια τῆς πατρίδος — ἐπετεύχθησαν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς πατρίδος μας ἀνδραγαθήματα. Ἔχουν τὸ μερίδιόν των ἀπὸ τὸν Ἱερὸν Λόχον, τὸ Ἐλ Ἀλαμέϊν, τὸ Ρίμινι καὶ εἰς Ἑλλάδα καὶ πᾶσαν γωνίαν τῆς Ἑλλάδος, ὅπου Ἐθνικῶς ἐσυνέχισε τοὺς ἀγῶνας του ὁ Ἑλληνικὸς Λαός.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΤΟΝ

Ἤπειρος, ἡ φλεγομένη βάτος, ἡ ἄβατος καὶ κατακαύσασα κάθε κομμουνιστικὴν ἐπίθεσιν καὶ παραμείνασα μέχρι τέλους ἀλώβητος ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν συμφορὰν

Ε.Δ.Ε.Σ. — Ε.Ο.Ε.Α.

Τὸ δυώνυμον
Ναπ. Ζέρβα—Πέτρου Νικολοπούλου

Ἀφῆκα τελευταῖον, τὸ μεγαλύτερον καὶ ἀσφαλέστερον θεμέλιον, τὸν ὀγκόλιθον τῆς Ἐθνικῆς βάσεως, ὡς γεννητρίας ἐλπίδων καὶ βοηθείας τῶν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος ἀγωνιζομένων καὶ μόνης ἀσπῖδος ἀντιστάσεως κατὰ τῶν εἰς Μ. Ἀνατολὴν διαλυτικῶν κομμουνιστικῶν κινημάτων. Ἦτο ὁ μεγαλύτερος καὶ ἐλπιδοφόρος συνδετικός μας κρίκος.

Ἀπὸ τώρα μπορῶ νὰ ὑπενθυμίσω ὅτι ἡ περιοχὴ τοῦ ΕΔΕΣ, ἡ Ἤπειρος, κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς περιοχὴ δράσεώς του, μὲ τὰς (Ε.Ο.Ε.Α.) Ἐθνικὰς Ὁμάδας Ἑλλήνων Ἀνταρτῶν, ἦτο ἡ μόνη περιοχὴ ποὺ δὲν κατεκτήθη ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς οὔτε εἰς σπιθαμὴν γῆς, καὶ ὅταν ἀκόμη ὑφίστατο τὰς ὁμαδέλφους συγχρόνους ἐπιθέσεις τῶν τριῶν ἀδυσωπήτων ἐχθρῶν- Κομμουνιστῶν - Γερμανῶν καὶ Ἰταλῶν.

Ἀνήκει σὲ ἄλλους τὸ προνομιοῦχον δικαίωμα καὶ ἡ τιμὴ νὰ ἱστορήσουν τὴν φωτοβόλον ἀνάτασιν τῶν Ε.Ο.Ε.Α. τοῦ θρυλικοῦ Ζέρβα.

Όμως χωρὶς νὰ θέλω νὰ ὑποκλέψω τίτλον «'Εδεσίτη» ποὺ δὲν μοῦ ἀνήκει, κατὰ μεγάλο μέρος στὴν ψυχή μου, ὅπου καὶ ἂν εὑρέθηκα, μετὰ τὴν κατάρρευσι, ἔνιωθα τὸν εαυτό μου σφραγισμένο 'Εδεσίτη. Τόσον ἡ ἀπόφασίς μου συμμετοχῆς στὴν 'Εθν. 'Αντίστασιν καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ διαφυγή μου στὴ Μ. 'Ανατολή, ὅσον καὶ ἡ τελευταία μου ἔγγραφος προσπάθεια πρὸ τῶν Δεκεμβριανῶν, ἀναγραφομένη καὶ στὸ βιβλίο μου «40 χρόνια στρατιώτης τῆς Ἑλλάδος» τὸ παρουσιάζουν.

Πρὸς τὸν Ε.Δ.Ε.Σ. μὲ συνέδεον τρεῖς κυριολεκτικὰ δυνατὲς ἑλκτικὲς δυνάμεις : Ὁ χῶρος... Ὁ Διοικητής του καὶ τὸ 3/40 Εὐζώνων.

'Ηπειρώτης εἶμαι καὶ στὴν Ἤπειρο διεξήγετο ὁ ἀγὼν καὶ μάλιστα ἀπὸ 'Ηπειρώτη 'Αρχηγό, τὸν Στρατηγὸ Ζέρβα.

'Εκτὸς τῆς 'Ηπειρωτικῆς κοινῆς καταγωγῆς, μᾶς συνέδεον δεσμοὶ καὶ Στρατιωτικο-μαθητικοὶ καὶ μαχητικοί.

Τῆς τάξεως τοῦ 1916 καὶ αὐτὸς τῶν Εὐελπίδων ! Μαζὶ Εὐέλπιδες. Ὅμως αὐτὸς καὶ μὲ τὴν δάφνη καὶ τὴν πεῖρα τοῦ ἐθελοντοῦ στοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους. Προήχθη ἐπὶ ἀνδραγαθίᾳ στὸ βαθμὸ τοῦ 'Αν/στοῦ καὶ 'Αν/γοῦ καὶ κληθεὶς νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τοῦ Εὐέλπιδος ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Διοικητοῦ μας καὶ 'Αρχιστρατήγου Χατζηανέστη καὶ ἄνευ τῆς στολῆς τοῦ 'Αν/γοῦ καὶ τοῦ 'Αν/γοῦ στὸ στράτευμα, συνεπὴς πρὸς τὸν ἀτίθασο χαρακτῆρα του, προυτίμησε τὴν ἀτμόσφαιραν τοῦ στρατῶνος.

'Αργότερα εὑρεθήκαμε κατὰ τὸ 1917 - 1919 ὑπὸ τὸν ἴδιο Διοικητὴ Σώματος, τοῦ ὁποίου ἔμοιασε στὴν παράλογη παλληκαριά, τὸν Τελαμώνιο Στρατηγὸ 'Ιωάννου Δημ. τοῦ ὁποίου αὐτὸς ἦτο ὑπασπιστής.

Ἔπειτα : Τὸ 3/40 Σύν/γμα Εὐζώνων τὸ ὁποῖον διώκησα ἀπὸ τῆς 28 'Οκτ. μέχρι τῆς 20 Μαρτίου τοῦ 1941 ἀνεστήθη καὶ πάλιν ὑπὸ τὸν ἡρωϊκὸν Διοικητήν του 'Αγόρον. Ἔτσι ὅλοι οἱ συμπολεμισταί μου μὲ τραβοῦσαν πρὸς τὰ ἐκεῖ.

Καὶ θὰ ἤμουν ἀσφαλῶς ὁ Ὑπαρχηγὸς τοῦ συμμαθητοῦ μου Ναπολέοντος Ζέρβα ἐὰν ἡ Θεία Μοῖρα δὲν μὲ προώριζε γιὰ ἄλλη 'Εθνικὴ ἀποστολή. Οἱ γενναῖοι 'Εδεσῖτες! ὁ 'Αγόρος, ὁ Κατσαδήμας, ὁ ἀείμνηστος συμπατριώτης μου Σταμούλης ὁ ἀείμνηστος ἐπιτελής μου στὸ 3/40 Εὐζώνων Καλαμπόκης, ἴσως ὁ Ζορμπαλᾶς καὶ ἄλλοι ἐγνώριζον τὰς προθέσεις μου.

Τὴν ὀργάνωσιν τοῦ Ε.Δ.Ε.Σ., μοῦ ἐγνώρισε ἅμα τῇ ἐνάρξει της — ἀκόμὴ ἀπὸ τὰς συσκέψεις της — ὁ ψύχρεμος τότε ὑπολ/γὸς τ. ὑπηρεσιακὸς Ὑφυπουργὸς Τ.Τ.Τ. κ. 'Ηλίας Στεργιόπουλος, ὁ ὁποῖος ἄνευ δισταγμοῦ, μετὰ ἀποτυχίαν μας εἰς ἄλλας κρούσεις πρὸς πολλοὺς συναδέλφους, μετέβη καὶ μετέφερε ἀπὸ Σμύρνης, ἀσύρματον ἀποσταλέντα ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως Καΐρου διὰ τὴν Ὁμάδα μας Σπηλιωτοπούλου.

Τοῦ ἀπήντησα : Ὅτι, «ἤδη προσανατολίζομαι πρὸς ἄλλην ἀποστολήν».

Οὗτος ἐξηκολούθησε τὴν ἐπικίνδυνον ἐσωτερικὴν ἀντίστασιν καθ' ὅλην τὴν Κατοχήν.

'Απὸ τῶν πρώτων μηνῶν τοῦ 1941 ἀνῆκα στὴν ὁμάδα Σπηλιωτοπούλου, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως Μ. 'Ανατολῆς.

Καὶ μὲ ἐντολὴν τοῦ 'Αρχιστρατήγου Παπάγου καὶ τῶν Σωματαρχῶν τοῦ «Ὄχι» ἀπεφασίσθη ἡ ἀποστολή μου στὴ Μ. 'Ανατολὴ μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ στὸν ἀείμνηστο Βασιλέα Γεώργιον Β΄ διὰ τὸν καθορισμὸν Διοικητοῦ καὶ κατευθύνσεων τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀξιωματικῶν.

Ὡς Διοικητὴς ἐπροτείνετο ὁ ἀείμνηστος Ἀντιστράτηγος Γ. Κοσμᾶς ἢ ὁ Ἀντιστρ. Μίμης Παπαδόπουλος.

Οἱ κομμουνισταὶ ἔμαθον τὸν προορισμόν μου καὶ ἄρχισαν προτάσεις καὶ ἀπειλάς, ἂν ἠρνούμην συνεργασίαν μαζί τους. Στὴ συνεργασία μου ὡς δόλωμα ἔφερον καὶ τὴν προστασίαν τῆς συζύγου μου, τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, τῶν ὁποίων εἶχον ἀκριβεστάτην κατάστασιν!!

Καὶ ἀπὸ τότε ἄρχισε ὁ ἐξοντωτικὸς πόλεμος ἐναντίον μου. Ὅμως καὶ διαφυγὼν στὴ Μ. Ἀνατολή, ὅπου καὶ ὁ ἄλλος μικρότερός μου ἀδελφὸς ἰατρὸς τοῦ Π. Ναυτικοῦ ὑποναύαρχος Χαρ. Τσακαλῶτος κατέφυγε ἐν συνεχείᾳ καὶ ὅπου προβάδισε ὁ δοξασθεὶς ἐκεῖ πρῶτος μου ἀνεψιός, Ναύαρχος τώρα Γ. Μόραλης, ἡ ψυχή μου κρατοῦσε τὸ σύνδεσμο μὲ τὸ Ε.Δ.Ε.Σ.

Ἔπειτα ᾐσθανόμην κάποια ὑπερηφάνεια διότι ὁ ἀδελφός μου Ὀρέστης—ἐθελοντὴς στὴν Β. Ἤπειρο κατὰ τὴν ἀνακήρυξι τῆς αὐτονομίας της —εἶχε τεθῆ τόσον αὐτὸς ὅσον καὶ ὅλη ἡ οἰκογένειά του στὴ διάθεση τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ε.Δ.Ε.Σ., διαφυγοῦσα τὸν θάνατον, ὡς ἐκ θαύματος κατὰ τὴν μετακίνησίν της μὲ τοὺς Ἐδεσίτας εἰς Κέρκυραν.

Ἐπικειμένης τῆς ἐπιστροφῆς μας ἀπὸ Ἰταλίας ἐζήτησα τὸ Ἐκστρατευτικὸν Σῶμα Ρίμινι νὰ τεθῆ ἐπανερχόμενον ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ε.Δ.Ε.Σ. ὥστε νὰ ἐνισχυθῆ καὶ νὰ ἐπιδιωχθῆ ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Β. Ἠπείρου.

Καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἐγένετο, προαισθανόμενος τὰ Δεκεμβριανά, ἐπρότεινα δι' ἀναφορᾶς μου εἰς τὸν Στρατηγὸν Σκόμπυ νὰ δοθῆ τὸ δικαίωμα στὸ Στρατηγὸν Ζέρβα γενικῆς ἐπιστρατεύσεως στὴ περιοχὴ ποὺ ἐπικρατοῦσε, ὥστε νὰ ἔχῃ τὴν δυνατότητα ἀντιστάσεως κατὰ τῆς ἐπικειμένης κομμουνιστικῆς θυέλλης.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ πρότασις ἀπερρίφθη. Γιὰ ὅλα τὰ παραπάνω ἔγραψα ὅτι ἡ ψυχή μου εἶχε καὶ τὴν Ἐδεσίτικη πλευρά της. Καὶ κατὰ εὐχάριστον γεγονός, ὅταν ἡ Ταξιαρχία τοῦ Ρίμινι ἀνεπτύχθη εἰς τὴν πρώτην μεταπολεμικὴν Μεραρχίαν τὴν ΙΙ Ἀθηνῶν, ἀξιωματικοὶ Ἐδεσῖτες τὴν ἐνίσχυσαν καὶ μιὰ διλοχία Ἐδεσιτῶν.

Ὅμως ἂς ἔλθωμεν στὸ σκοπὸ αὐτῆς τῆς προσθήκης, στὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Ε.Δ.Ε.Σ. ἦτο ὁ μεγαλύτερος συνδετικὸς κρίκος τῶν ἐκτὸς τῆς πατρώας γῆς ἀγωνιζομένων.

Γιὰ νὰ παρουσιάσω τὴν κεφαλαιώδη συμβολὴν τοῦ Ε.Δ.Ε.Σ. στὴν ἐλευθερία τῆς Πατρίδος μας καὶ πιὸ πολὺ στὴν μὴ ὑποδούλωσί μας στὸ Παραπέτασμα, πρέπει νὰ παρουσιάσω τὸν θρυλικὸ Ζέρβα καὶ τὸ δυώνυμο Ζέρβα-Νικολοπούλου.

Ἀδιστάκτως πιστεύω ὅτι δὲν ὑπῆρχε δεύτερος Ζέρβας διὰ τὸ κατόρθωμα αὐτό. Ἡ ἰδεολογική του τοποθέτησις, τὸ πολυτάραχον παρελθόν του, ἀτομικόν, οἰκογενειακὸν καὶ πατριωτικὸν (Ἄρτης), τὸν τοποθετοῦσαν σ' ἕνα βάθρο ποὺ δεύτερος δὲν μποροῦσε ν' ἀνεβῆ καὶ νὰ σταθῆ.

Καὶ ἀκόμη ἐγνώριζε καλά, τοὺς ἀδυσωπήτους κομμουνιστὰς ἀρχηγούς, ἀπὸ συνυπηρεσία μαζί τους καὶ πολιτικὰ κινήματα. Καὶ κανείς, κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ φθάσῃ τὴν παλληκαριά του, τὴν πολεμική του κρίσι, τὴν πολιτική του μαεστρία.

Δὲν εἶναι εὔκολο σ' ἕνα βιογράφο του νὰ παρουσιάσῃ τὸν θρῦλο Ζέρβα! Θὰ πρέπει νὰ μελετήσῃ πολλὲς φορὲς τὴν ἱστορία του, γιὰ νὰ ξεχωρίσῃ ὀλισθήματα πολιτικὰ καὶ ἀδαμάντινα προσόντα.

'Εγὼ περιορίζομαι νὰ τὸν παρουσιάσω σὰν κρᾶμα τοῦ ἐκ Πρεβέζης 'Οδυσσέως 'Ανδρούτσου καὶ τοῦ ἐκ Συράκου Κωλέττη.

Ἕνας νεώτερος 'Οδυσσεὺς 'Ανδροῦτσος μὲ ὅλα του τὰ προτερήματα τὰ στρατηγικά του προσόντα καὶ ἐπηυξημένα μὲ τὴν καλὴ μερίδα τοῦ Κωλέττη.

Ὅμως ἡ ἀποστολή του ἤθελε καὶ ἀντάξιο πρῶτο συνεργάτη, στὴ στρατιωτικὴ πλευρὰ τοῦ ἀγῶνος, στὴ Διοίκηση καὶ διεύθυνσιν τοῦ ἀγῶνος.

Καὶ ἡ τύχη δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ δώση καλύτερο 'Επιτελάρχη ἀπὸ τὸν πολύπλευρο καὶ φανατισμένο ἀντικομμουνιστή, τὸν γενναῖο Πέτρο Νικολόπουλο, τὸν μετέπειτα ὑπεράξιο Α)Γ.Ε.Σ. ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ὁ πρῶτος ποὺ πέταξε στὸ ἀρχεῖο, τὰ συνεχῶς ἀμυντικὰ σχέδια ἐπιστρατεύσεως, σχέδια φοβίας ἔναντι τῶν γειτόνων, εἰς σχέδια 'Αντεπιθετικά, Αὐτὸ καὶ μόνον ἀποδεικνύει τὸν ἀντάξιο συνεργάτη τοῦ θρυλικοῦ Στρατηγοῦ Ζέρβα.

Τὸ δυώνυμον αὐτὸ μὲ ὅλους τοὺς ἡρωϊκοὺς 'Εδεσίτας, κατώρθωσε νὰ κρατήση μιὰ Ἑλληνικὴ περιοχὴ ἀλώβητο ἀπὸ τὴν Κομμουνιστικὴ χολέρα.

Τὰ κατορθώματά των ἀνήκουν εἰς ἄλλους νὰ τὰ ἱστορήσουν.

'Εγὼ τοῦτο μόνον σημειῶ : Ὁ Ε.Δ.Ε.Σ. καὶ αἱ Ε.Ο.Ε.Α. ἐπέτυχον τὸ διπλοῦν κατόρθωμα.

Αἱ Ε.Ο.Ε.Α. ἐπέβαλον ἰσορροπίαν εἰς τὸ πάτριον ἔδαφος ἔναντι τῶν πολλαπλασίων τοῦ Ε.Λ.Α.Σ.

Καὶ ὁ Ε.Δ.Ε.Σ. ἔθαψε κυριολεκτικῶς τὸ Κ.Κ.Ε.

Καὶ γιὰ μᾶς ποὺ ἤμεθα ἐκτὸς τοῦ πατρίου ἐδάφους ἀπετέλλει δύναμιν καὶ ἐλπίδα καὶ πιὸ πολὺ ἀκόμα τὴν δυνατότητα ἐπεμβάσεως καὶ προστασίας μας ὑπὸ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἔναντι τῆς Σταλινικῆς βουλιμίας.

Ἄς θέση ὁ καθένας μας, τώρα εἰς τὴν ἀπόστασιν τοῦ χρόνου, τὸ ἐρώτημα:

'Εὰν τὸ Κ.Κ.Ε. καὶ ὁ Ε.Λ.Α.Σ. ἐπεβάλλοντο τοῦ Ε.Δ.Ε.Σ. καὶ τῶν Ε.Ο.Ε.Α. καὶ ἐκυριάρχουν ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου, θὰ ἠδύνατο ὁ Τσῶρτσιλ νὰ ἐπιβληθῆ τοῦ Στάλιν;

Ἄς μὴ τὸ σκεπτώμεθα, γιατὶ θὰ μᾶς πιάση ἴλιγγος ! ! !

Ὅσοι ἐκεῖ κάτω μπορούσαμε νὰ τὸ σκεφθοῦμε αὐτό, μέσα στὴν εὐθύνη μας τῆς διευθύνσεως μαχῶν, ὁ Ε.Δ.Ε.Σ. ἀπετέλλει, ὄχι μόνον τὸν μεγαλύτερον συνδετικὸν κρίκον μας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλπίδα ἀσφαλοῦς ἐπιστροφῆς.

Καὶ ἀνήκει στὸν Ε.Δ.Ε.Σ., στὰς Ε.Ο.Ε.Α. ἡ τιμὴ ὅτι ἐκράτησαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν χῶρον τὸ ἐλεύθερον προγεφύρωμα ὑπὸ τριπλῆν ἰδιότητα : 'Εδαφικήν, Πολιτικήν, Στρατιωτικὴν καὶ ἠδυνήθησαν νὰ ἀποβιβασθοῦν αἱ δυνάμεις τῆς Μ. 'Ανατολῆς, Ἱερὸς Λόχος καὶ 'Εκστρατευτικὸν Σῶμα Ρίμινικαὶ νὰ ἐπακολουθήσουν καὶ αἱ Βρεττανικαὶ Μονάδες.

Οἱ Μεσανατολῖται ἀγκαλιασμένοι, εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα θυσίας καὶ σκοπὸν μὲ τὸ μεγάλο, τὸ ἴδιο σύνθημα καὶ παρασύνθημα «Ἑλλὰς - 'Ελευθερία», μὲ τοὺς 'Εδεσῖτες, τοὺς ὀφείλομεν, τιμή, ἀγάπη καὶ κάποιο ἐνδόμυχο αἴσθημα ποὺ μεταφράζεται μὲ τὴ φράσι: Σᾶς Εὐχαριστοῦμε!

Τὴν ἀξίαν τὴν ὁποίαν ἀπέδιδε ἡ Μ. 'Ανατολή, εἰς τὰς ὁμάδας Ε.Δ.Ε.Σ., δηλ. ὁ μεγάλος Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Β' καὶ ὁ ἀντάξιος Του, τότε διάδοχος Παῦλος, ἀποτελεῖ ἡ τεραστίας σημασίας ἀπόφασις, 'Αμφοτέρων, νὰ μεταβῆ εἰς ταύτας ὁ τότε Διάδοχος τοῦ Θρόνου.

Δυστυχῶς Σταλινικαὶ ἐπεμβάσεις — λόγῳ ἐκτιμήσεως τῆς ἀμετρήτου 'Εθνικῆς Δυνάμεως ἡ ὁποία θὰ προσετίθετο διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Διαδόχου τοῦ Θρόνου εἰς τὰς ἀνταρτικὰς Ὁμάδας Ζέρβα καὶ πρὸ παντὸς διὰ τὴν

μετέπειτα ἀπαιτητικὴν ἐξόφλησιν τῆς προσφορᾶς ταύτης — ἠμπόδισαν τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ Στρατηγικοῦ τούτου ἑλιγμοῦ, ὁ ὁποῖος σὺν τοῖς ἄλλοις θὰ εἶχε ἐπίδρασιν πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν.

Ἐκκλήσεις ἐπίμονοι καὶ συγκινητικαὶ τοῦ Βασιλέως Παύλου εἰς οὐδὲν ἴσχυσαν.

Καὶ τὸ Πολιτικο - Συμμαχικὸ χάπι : «Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διακινδυνεύσῃ ὁ Διάδοχος τοῦ Θρόνου».

Θὰ πρέπει εἰς τὰς Ἐθνικὰς ὀργανώσεις τοῦ θρυλικοῦ Ζέρβα νὰ προστεθοῦν καὶ αἱ ἀντιπροσωπευτικαί του ὁμάδες τῶν πόλεων καὶ ὅλοι οἱ ἄγνωστοι καὶ ὑπέροχοι Ἐθνικόφρονες ἀγωνισταὶ ποὺ μετεῖχον τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως κινδυνεύοντες τὴν ζωήν των σὲ κάθε βῆμα.

Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἱστορίαν αὐτή, τῶν τόσων κατορθωμάτων, Γολγοθάδων καὶ τυφεκισμῶν θὰ πρέπει νὰ εὑρεθῇ Ἱστορικὸς καὶ λογοτέχνης, γιὰ νὰ μὴ εἰπῶ ἕνας Ὅμηρος γιὰ νὰ ἱστορήσῃ τὴν μαρτυρικὴν πορείαν τῆς γενικῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως στὰ βουνὰ—τὰ ὁρμητήρια τῶν Ἡρώων τοῦ 1821—καὶ τὰς πόλεις καὶ τὰ χωριά.

Εἰς τὰ ἀναφερόμενα διὰ τὰς ἀνταρτικὰς ὁμάδας τοῦ Ε. Δ. Ε. Σ.

Ἀλλὰ ἡ μεγαλυτέρα καὶ μονίμου ἀποδόσεως Ἐθνικὴ ἐπιτυχία τοῦ στρατηγοῦ Ζέρβα καὶ τῶν Ἀνταρτικῶν ὁμάδων του, ἦτο ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἀκριτικῆς περιοχῆς τῶν Νομῶν Πρεβέζης καὶ Θεσπρωτίας (Τζαμουριᾶς) ἀπὸ τοὺς διαρκεῖς ἐπικινδύνους Ἀλβανοὺς κατοίκους.

Οὐδεὶς τούτων ἀπέμεινε καὶ ἡ περιοχὴ αὔτη κατέστη τελείως Ἑλληνικὴ καὶ ἄνευ Ἀλβανικῶν παραφωνιῶν.

Εἰς τὰ ἀναφερόμενα περὶ Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως τῶν Πόλεων.

Ἀλλὰ μεγίστην ὑπηρεσίαν προσέφερον καὶ οἱ Ἐθνικοὶ ἀγωνισταὶ τοῦ ΕΔΕΣ πόλεων καὶ ἰδιαίτερα τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, διότι οὗτοι ἐγνώριζον τὴν δολιότητα καὶ τὴν πανουργίαν τῶν κομμουνιστῶν καὶ τοὺς ἀντεμετώπισαν ἐπαξίως κατὰ τὴν κατοχικὴν περίοδον.

Οἱ ἀγωνισταὶ τοῦ ΕΔΕΣ ἐνεψύχωναν καὶ ἐβοήθουν, εἰς καρτερίαν καὶ πίστιν, τοὺς ἐθνικόφρονας κατὰ τῆς ἐξαπατήσεώς των ἀπὸ τὴν ὕπουλον προπαγάνδαν τῶν κομμουνιστῶν. Ὅμως δὲν θὰ πρέπει νὰ λησμονήσωμεν καὶ τὰ Τάγματα Ἀσφαλείας διότι θὰ ἦτο σφάλμα μας.

Ἐθνικὴ Ἀντίστασις Συν/ρχου Ψαρροῦ
5/42 Εὐζώνων.

Κανένας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σκεφθῇ τὰς Ἐθνικὰς ὁμάδας Ἀντιστάσεως ἂν δὲν φέρῃ ἀμέσως μπροστά του, τὸ 5/42. Τὸν Διοικητή του Συν/ρχη Ψαρρὸ καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς ἀτιμίας, ἄσβεστη εἰς τὸ διηνεκὲς γιὰ τὸ Κ.Κ.Ε., ποὺ ἄτιμα ὅπως πάντοτε—καὶ ποιὰ πρᾶξις του δὲν εἶναι ἄτιμη—καὶ μὲ σκληρότητα σατανικὴ κατέσφαξε τὸν Διοικητὴ καὶ τοὺς συμπολεμιστάς του.

Καὶ ἔχουμε καὶ τὴν κυνικὴ ἀπαίτησι τῶν Νικηφόρων—αἱματοβαμένων Καπετανέων, νὰ παρουσιάζουν καὶ βιβλία πατριωτικῶν μετοχῶν ! ! ! καὶ Τύπου νὰ τοὺς φιλοξενῇ !

Οἱ διασωθέντες συμπολεμισταί των καὶ ἔγραψαν καὶ ἐκπληροῦν τὰ ἐπιβαλλόμενα προσκυνήματα τὰ ὁποῖα συνοδεύονται πάντοτε μὲ σεβασμὸ στὴ μνήμη των ὑφ' ὅλων τῶν Ἐθνικοφρόνων Ἑλλήνων πατριωτῶν.

Σὲ μένα ἀνήκει τὸ συγκινητικὸν προνόμιον, φαίνεται, νὰ παρουσιάζω τὴν δράσι τῶν Μεγάλων Ἡρώων τῶν ἀγώνων μας συμμαθητῶν μου! μιὰ φορὰ ποὺ καταπιάσθηκα μὲ τὴν μάχη τῶν ὀλίγων! γιὰ νὰ συνδέσω τὴν ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ πορεία τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τὴν θυσία, πρὸς τὴν ἀνάτασι, πρὸς τὴν ἀθανασία.

Συγκινητικὸ τὸ προνόμιο τοῦ πόνου ὅταν φέρῃ κανεὶς στὴ μνήμη του μὲ σεβασμὸ κρεουργηθέντας ἀπὸ τοὺς ἀχόρταγους σατανάδες.

Συμμαθητής μου ὁ Διοικητὴς τῆς Ταξιαρχίας τοῦ Ἐλ Ἀλαμέϊν Κατσώτας. Συμμαθητής μου ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἱεροῦ Λόχου ἀξέχαστος Τσιγάντες. Συμμαθητής μου ὁ θρυλικὸς Ζέρβας. Συμμαθητής μου ὁ μειλίχιος καὶ γεμάτος φλογερὴ αὐτοθυσία Μῆτσος Ψαρρός.

Ἐγνώριζα τὴν ἀπόφασί του, γιατὶ ἕνας ἀδελφικώτερος σύνδεσμός μας ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Ἐκκλησία ὑπὸ οἱασδήποτε ἰδεολογικὰς ἀντιθέσεις, μᾶς ἥνωνε στὸν ἴδιο πάντα σκοπό.

Πρὶν ξεκινήσῃ μ' εὑρῆκε καὶ μοῦ ζήτησε τὴν συνεργασία μου στὴν ἐξόρμησί του!

Τοῦ ἐκμυστηρεύθην καὶ ἐγὼ τὴν πρὸς Μ. Ἀνατολὴν ἀποστολήν μου καὶ κατέληγα: «Ἀδελφὲ Μῆτσο, πρόσεχε ἀδελφέ μου, μὴ σὲ παρασύρουν τὰ Δημοκρατικά σου αἰσθήματα καὶ ἐμπιστευθῆς τοὺς κομμουνιστάς. Πρὸς Θεοῦ πρόσεχε τοὺς σατανάδες. Δὲν ἔχουν τίποτε τὸ Ἑλληνικὸ μέσα τους!»

Μὲ καθησύχασε καὶ χωρισθήκαμε γιὰ νὰ μὴ συναντηθοῦμε πλέον ποτέ.

Μὰ γνώριζα ὅτι μὲ παρακολουθοῦσε στὴν ἀδελφική του σκέψι, ὅπως καὶ ἐγὼ παρακολουθοῦσα τὴν ὡραία ἀλλὰ τόσο τραγικὴ κατάληξί του.

Ἀνέστησε τὸ 5/42 τοῦ ὁποίου ἡ πολεμικὴ πορεία εἶναι ἕνας πραγματικὸς Μαραθωνοδρόμος τῆς Νίκης του.

Καὶ Διοικηταί του πάντοτε οἱ Κορυφαῖοι. Ἕνας κορυφαῖος πάλιν τὸ ἀνέστησε γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὴν πορεία του — γιὰ τῆς πατρίδος τὴν Ἐλευθερία — στὰ ξακουσμένα λημέρια τῶν μεγάλων ἀρχηγῶν τοῦ 1821.

Ἀντάξιος ὅλων καὶ ὁ Μῆτσος Ψαρρός!

Καὶ καταλήγω, προσθέτων, γιὰ τὸν συνδετικὸν αὐτὸν κρίκον τῶν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος ἀγώνων μας τὰ λόγια ἑνὸς γενναιοτάτου ἡγήτορος ποὺ ἐδέχθη καὶ αὐτὸς ὡς διοικητὴς τάγματος τὰς ἰδίας ἐπιθέσεις ἀπὸ τοὺς σατανάδες κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον καὶ μοῦ τηλεφωνοῦσε τότε: «Δὲν πρόκειται νὰ μοῦ πάρουν οὔτε σπιθαμὴ ἐδάφους». Καὶ τοὺς ἐθέρισε: Ἦτο μιὰ ἀνταπόδοσις τοῦ ταγ/ρχου Ζωϊτάκη τότε γιὰ τὸν ἄδικο χαμό, μὲ κομμουνιστικὴ δολιότητα, τοῦ συμπατριώτου του Δημ. Ψαρροῦ.

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς τώρα κ. Γ. Ζωϊτάκης, συνεχίσας τὴν προσφορά του στὴν πατρίδα μας καὶ κατὰ τὴν Ἐπανάστασι τοῦ 1967 κορυφαῖος σ' αὐτή, ἐτόνισε στὸ προσκύνημα–μνημόσυνον κατὰ τὴν 23 Μαΐου 1971. «Μὲ τὸ συγκροτηθὲν ὑπ' αὐτοῦ 5/42 Σύνταγμα Εὐζώνων–ἀνταρτικὸ, διεξήγαγε διμέτωπον ἀγῶνα κατὰ τῶν κατακτητῶν καὶ τῶν κομμουνιστῶν. Ἐπέτυχε ὁ Ψαρρὸς μετὰ τῶν μετ' αὐτοῦ θυσιασθέντων καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιζησάντων συμπολεμιστῶν του νὰ διατηρήσῃ τὸν ἀέρα τῆς ἐλευθερίας εἰς τὴν Ρούμελη. Ἡ Ἑλλὰς θὰ τὸν κατατάξῃ εἰς τὸ πάνθεον τῶν Ἐθνομαρτύρων».

Ζέρβας-Τσιγάντες-Ψαρρός. Τί ὡραῖο τρίφωτο τῆς Μεγάλης Ἐθνικῆς Γεννητρίας Ἡρώων, τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς Εὐελπίδων!

Ὅμως κοντὰ σ' αὐτοὺς τοὺς κορυφαίους ποὺ ἔμειναν πλέον στὴν Ἱστορία, θὰ πρέπει νὰ κάμω καὶ τὸ προσκλητήριον σεβασμοῦ πρὸς τὴν μνήμην ἄλλων ἡρώων, πεσόντων γιὰ τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἐτίμησαν

τὴν Ἐθνική μας Ἐκκλησία τῆς ὁποίας τὴν ἐντολὴν «Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης» ἐξεπλήρωσαν εἰς τὸ ἀπόλυτον συμμαθηταὶ τῆς δυναμικῆς τάξεως τοῦ Σ.Σ.Ε. 1916! καὶ οἱ:

1) Κώστας Δαβάκης, ὁ Πίνδιος.

2) Γρηγόριος Χονδρὸς, φονευθεὶς ὡς ἄλλος Παπαφλέσσας.

3) Γεώργιος Βεγενᾶς, ὁ ἰδεαλιστής,

4) Ἀνδρ. Λέγγερης, ὁ ρεαλιστής, ἀμφότεροι θύματα τοῦ τρελλοκομείου τῆςΜ. Ἀνατολῆς, ἀμετάθετοι ἀπὸ τὰς Ἐθνικὰς ἐπάλξεις παρ' ὅλας τὰς προσφορὰς ὑπούλων σειρήνων.

5) Ἰωάννης Παπαπέτρου, ὁ σφαγεὶς ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν.

6) Κούλης Κουμανάκος, ἔπεσε στὰ Δεκεμβιανὰ ἀφοῦ ἔσπειρε τὸν ὄλεθρον στοὺς περικυκλώσαντας τὸ σπίτι του κομμουνιστάς.

7) Γεώργιος Κώτσαλος, ὁ ὁλοκαυτωθεὶς Μέραρχος.

8) Ἀλέκος Ἀσημακόπουλος, ὁ φονευθεὶς καταδιώκων τοὺς κομμουνιστὰς Μέραρχος στὴν Θράκη.

9) Τέλος ὁ τρίτος κατὰ σειρὰν Διοικητὴς Μονάδος πεσὼν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ὁ ψύχραιμος καὶ ἀθόρυβος Ταξίαρχος Ρογκόπουλος.

Καὶ γιὰ νὰ κλείσωμεν τὸ συγκινητικὸν προνόμιον. Ὅταν κατὰ τὸν διεξαγόμενον σκληρὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν κομμουνιστῶν, ἡ πλάστιγξ κατὰ τὸ 1948 ἔγειρε μὲ τὴν κατάρρευσιν τοῦ Βίτσι ὑπὲρ τῶν κομμουνιστῶν καὶ ἠκούετο ἡ νικηφόρος ἰαχή των, συμμαθηταὶ τῶν ἀνωτέρω μετέβαλον τὴν ἰαχὴν εἰς λύσσαν, διότι ἀνέτρεψαν τὴν νικηφόρον ροήν των. Καὶ αὐτοὶ ἦσαν ὁ Διοικητὴς τοῦ Γ' Σ. Στρατοῦ Ἀντιστράτηγος κ. Θεόδ. Γρηγορόπουλος ὁ ὑποφαινόμενος Διοικητὴς τοῦ Α Σ. Στρατοῦ ἐπωμισθεὶς τὴν Διοίκησιν τῶν Α' καὶ Β' Σ. Στρατοῦ, ὁ Ἀρχηγὸς Ἐπιχειρήσεων τοῦ Γ.Ε.Σ. Σ. Κιτριλάκης καὶ ὁ Β' Ὑπαρχηγὸς τοῦ ΓΕΣ Μ. Βίμπλης

Καὶ οὗτοι εἶχον τὴν ὑψίστην τιμὴν καὶ εὐτυχίαν νὰ ἔχουν ὡς συνεργάτας τοὺς ἡρωϊκοὺς Μεράρχους ἢ Διοικητὰς ὅπλων συμμαθητάς των. Τοὺς Στρατηγοὺς Γούλαν, Παπανικολάου, Τσιγγούνην, Γρανίτσαν, Πετζόπουλον, Μαντᾶν, Βεν. Κετσέαν, Ἀντωνόπουλον, Περιβολιώτην, Λαδᾶν, Χατζηγεωργίου, Β. Ἀσημάκην, Ὀλύμπιον, Πετρόπουλον, Φιλιππίδην, Ζῶτον, Τσονάκαν, Καγκούρην, Καραχρῆστον, Στεργιόπουλον, Κανελλόπουλον, Νίκαν, Πέππαν, Ἀποστολόπουλον, Κοτρῶτσον, οἱ ὁποῖοι προσέθεσαν καὶ ἀπὸ ἕνα κῦβον εἰς τὸ οἰκοδόμημα τῆς Νίκης.

Καὶ ἤρχισε ἔκτοτε ἡ ἄνοδος πρὸς τὴν νίκην, πρὸς τὸν Γράμμον, πρὸς τὴν συντριβὴν τῶν συμμοριτῶν.

Καὶ ἂν στρέψωμεν γιὰ λίγο καὶ τὴν σελίδα τῆς πολιτικῆς Ἱστορίας, θὰ εὕρωμεν τοὺς ὑπουργοὺς Καραπαναγιώτην Ἀρχηγὸν τῆς τάξεως καὶ διακεκριμένον Ὑπουργὸν Στρατιωτικῶν εἰς τὸ τρελλοκομεῖονΜ. Ἀνατολῆς, τὸν Στρατηγὸν Καλογερόπουλον τοῦ Β. Σ. Στρατοῦ κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον καὶ μέχρι Ἰουλίου τοῦ 1948 καὶ Ὑφυπουργὸν Στρατιωτικῶν κατὰ τὸ 1949 καὶ τὸν ΣτρατηγὸνΜαχᾶν ἐπιτελάρχην τοῦ Β. Σ. Στρατοῦ κατὰ τὸν ἀγῶνα τῆς Β. Ἠπείρου ἐπὶ 4μηνον καὶ μετέπειτα Ὑπουργὸν Μεταφορῶν, τὸν πολύστροφον καὶ ἀκαταπότητον Ὑπουργὸν Δημοσίας Ἀσφαλείας Κ. Μανιαδάκην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Δρᾶσις Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ ἡ βοήθειά των διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ ἀγῶνος ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ : Ἀστυνομία Πόλεων

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ : Χωροφυλακὴ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ : Τάγματα Ἀσφαλείας

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Δρᾶσις Σωμάτων 'Ασφαλείας καὶ ἡ βοήθειά των διὰ τὴν συνέχειαν τοῦ ἀγῶνος ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος.

'Από τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς κατοχῆς τὰ Σώματα 'Ασφαλείας ('Αστυν. Πόλεων—Χωροφυλακή), ἐστάθησαν παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ δοκιμαζομένου Λαοῦ καὶ μαζί του ἐταπεινώθησαν, ἐπείνασαν, ἐδέχθησαν τὰς ἐγκληματικὰς ἐπιθέσεις καὶ δοκιμασίας τῶν στρατευμάτων τῆς κατοχῆς καὶ χωρὶς νὰ καμφθοῦν ἠθικῶς ἀντεπεξῆλθον πλήρως εἰς τὸ δυσκολώτατον ἔργον των, τηρήσεως μιᾶς στοιχειώδους τάξεως καὶ ἀσφαλείας,ἐνῶ, ταυτοχρόνως βοηθοῦντα τὰς συγκροτουμένας 'Εθνικὰς 'Οργανώσεις, συνέβαλον τὰ μέγιστα εἰς τὴν 'Εθνικὴν 'Αντίστασιν κατὰ τοῦ ἀδυσωπήτου κατακτητοῦ. Πλεῖστοι τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς 'Αστυνομίας καὶ Χωροφυλακῆς μετεῖχον τῶν 'Εθνικῶν 'Οργανώσεων, εἰδοποιοῦσαν καταλλήλως τοὺς διωκομένους ὑπὸ τῶν Γερμανῶν καὶ 'Ιταλῶν πατριώτας καὶ ἐβοήθουν τούτους πρὸς ἀπόδρασιν καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἀκόμη τ' ἀστυνομικὰ τμήματα.

'Ενῶ μὲ τόσον ζῆλον, διπλωματικότητα καὶ ἀτομικὸν κίνδυνον ἐξετέλλουν τὸ πατριωτικόν των καθῆκον ἔναντι τοῦ κατακτητοῦ, ἕνας νέος ἐχθρὸς πλέον ἀδυσώπητος καὶ τοῦ κατακτητοῦ ἀκόμη, παρουσιάσθη κατὰ τῶν ὀργάνων αὐτῶν τῆς τάξεως ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν καθηκόντων των πρὸς ὑποβοήθησιν τοῦ χειμαζομένου κατὰ τὴν κατοχὴν λαοῦ. Ὁ νέος αὐτὸς ἐχθρὸς ἦτο ὁ κομμουνισμός. Οἱ κομμουνισταί, ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς κατοχῆς ἀντελήφθησαν ὅτι μὲ τὴν ἀνυπαρξίαν ἐλευθέρου ἑλληνικοῦ κράτους παρουσιάζετο εὐνοϊκωτάτη εἰς αὐτοὺς εὐκαιρία πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ἀπὸ εἰκοσαετίας σατανικῶν σχεδίων των, ἐπιβολῆς τοῦ ἐρυθροῦ φασισμοῦ. 'Από τοὺς πρώτους των στόχους ὑπῆρξαν τὰ Σώματα 'Ασφαλείας, τὰ ὁποῖα ἀπετέλουν μίαν σκιώδη ἐπιβολὴν τοῦ Κράτους, μόνον ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν τοῦ σατανικοῦ των σχεδίου, ὑποδουλώσεως τῆς χώρας εἰς τὸν ἐρυθρὸν φασισμόν, τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου ἐξετέλουν μετὰ φανατισμοῦ καὶ δουλικότητος. Οὕτω εἰς μὲν τὴν ὕπαιθρον χώραν κατήργησαν καὶ ἀφώπλισαν ὅλους τοὺς σταθμοὺς καὶ Ὑποδιοικήσεις Χωροφυλακῆς, τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας τῆς ὁποίας ἄλλους ἔσφαξαν κατὰ τὸν ἀγριώτερον τρόπον ὡς νὰ ἦσαν Βούλγαροι καὶ ἄλλους ἠνάγκασαν βίᾳ νὰ καταταγοῦν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ε.Α.Μ., εἰς δὲ τὰς πόλεις προσεπάθουν, 'Αστυνομίαν καὶ Χωροφυλακὴν νὰ καταστήσουν μισητὰς εἰς τὸν λαόν, διὰ συστηματικῆς κατασυκοφαντήσεως ὡς συνεργάτας τῶν κατακτητῶν, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἐπρόδιδον εἰς Γερμανοὺς καὶ 'Ιταλοὺς τοὺς ἐκ τούτων μετέχοντας εἰς τὰς ἐθνικὰς ὀργανώσεις ἀντιστάσεως, ἢ ὁπωσδήποτε βοηθοῦντας ταύτας.

Παρὰ τὴν ἄτιμον καὶ προδοτικὴν αὐτὴν συμπεριφορὰν τῶν κομμουνιστῶν, παρὰ τὰς ἐκ τῶν κατακτητῶν πιέσεις καὶ κακουχίας, οἱ ἀξιωματικοὶ

καὶ ὁπλῖται τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, καθ' ὅλην τὴν κατοχήν, ἐστάθησαν εἰς τὸ ὕψος τῶν δυσκόλων ἐκείνων περιστάσεων καὶ ἐξετέλεσαν μετὰ ἡρωισμοῦ καὶ αὐταπαρνήσεως τὸ πατριωτικόν των καθῆκον. Παρὰ τὰς δελεαστικάς προτάσεις καὶ πιέσεις τῶν κομμουνιστῶν, ἐλάχιστοι ἐκ τούτων προσεχώρησαν εἰς τὰς τάξεις των καὶ τὸ σύνολον σχεδὸν παρέμεινεν ἡνωμένον καὶ ἀφωσιωμένον εἰς τὰς ἐθνικὰς καὶ χριστιανικὰς παραδόσεις καὶ κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐστάθησαν οἱ πρῶτοι ἔνοπλοι ἀντίπαλοι κατὰ τῶν κομμουνιστικῶν σχεδίων διὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς χώρας εἰς τὸν ἐρυθρὸν φασισμόν, μέχρις ἀφίξεως τῶν Ἄγγλων καὶ τῆς III Ταξιαρχίας Ρίμινι ἐξ Ἰταλίας.

Ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἐλευθερίας της εἰς τὰ ἡρωικὰ αὐτὰ τέκνα τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, ἰδίᾳ διὰ τὸ ἔργον των κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀπελευθερώσεως.

Δρᾶσις τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας κατὰ τὸν Δεκέμβριον 1944.

Ἀστυνομία Πόλεων:

Ἡ Ἀστυνομία Πόλεων ὡς ἐκ τῆς ἀποστολῆς της ἐγνώριζε καλλίτερον παντὸς ἄλλου τὰ σχέδια καὶ τὰς προθέσεις τῶν κομμουνιστῶν, κατὰ τὴν περίοδον ἀποχωρήσεως τῶν Γερμανῶν, τὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν ἄλλα, ἀπὸ τὴν κατάληψιν βίᾳ τῆς Ἀρχῆς καὶ τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἐρυθρᾶς τυραννίας καὶ παραδόσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἐρυθρὸν παραπέτασμα.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀπὸ τῆς περιόδου τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς κατοχῆς, ἐν συνεννοήσει καὶ μὲ τὰς εἰς Ἀθήνας δρώσας ἐθνικὰς ὁμάδας ἀντιστάσεως προπαρεσκευάζετο διὰ τὴν ἄμυναν τῆς κομμουνιστικῆς ἐπιβολῆς καὶ ἐλάμβανεν ὅλα τὰ μέτρα, ἰδίᾳ ἐφοδιασμοῦ δι' ὅπλων ἐκ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, κατευθυνομένη καὶ βοηθουμένη ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Στρατηγοῦ Σπηλιωτοπούλου, ὡρισθέντος ὡς Στρατιωτικοῦ Δ/τοῦ Ἀθηνῶν, καὶ τοῦ πολυμηχάνου Δ/ντοῦ τῆς Ἀστυνομίας Ἀστυνομικοῦ Δ/ντοῦ Ἔβερτ.

Ἔτσι τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ φοβεροῦ Δεκεμβρίου, εὑρέθη, ὅσον αἱ περιστάσεις τῆς ἐπέτρεπον, ἕτοιμος ὅπως, ὡς πρῶτον τμῆμα μαζὶ μὲ τὴν Χωροφυλακήν, ἀντιμετωπίσῃ τὸν φοβερώτερον ἐχθρὸν τῆς Ἑλλάδος, τὸν κομμουνισμόν, καὶ τὸν πανίσχυρον τότε Ε.Λ.Α.Σ καὶ τὰς παραφυάδας του.

Ἀλλὰ καὶ οἱ κομμουνισταὶ ἐγνώριζον ἄριστα ὅτι μοναδικός των ἀντίπαλος κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῶν ἐπιχειρήσεών των πρὸς ὑποδούλωσιν τῆς χώρας ἦσαν τὰ Σώματα Ἀσφαλείας καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου, ὅταν ἀπεφάσισαν νὰ ἐπέμβουν ἐνόπλως, ἐπετέθησαν μὲ ἀγρίαν ἐνεργητικότητα καὶ λύσσαν κατὰ τῶν Ἀστυνομικῶν τμημάτων, εἰς πλεῖστα τῶν ὁποίων ἐξουδετέρωσαν καὶ ἐδολοφόνησαν κατὰ τὸν ἀγριώτερον τρόπον τοὺς ὑπερασπιστάς των.

Ὡς ἡμέρα ἐπιθέσεως ἐναντίον τῶν ἀστυνομικῶν τμημάτων εἶχεν ὁρισθῆ ὑπὸ τῆς κομμουνιστικῆς ἡγεσίας ἡ 4η Δεκεμβρίου 1944 ὥρα 6η πρωϊνή. Τὴν προηγουμένην 3ην Δεκεμβρίου 1944 ἡμέραν Κυριακὴν εἶχεν πραγματοποιηθῆ τὸ ἔνοπλον συλλαλητήριον τῶν κομμουνιστῶν, ὡς ἕνα εἶδος προπαρασκευῆς τῆς ἐπιθέσεως καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἐξάψῃ τὸν φανατισμὸν καὶ τὴν ἀγριότητα τῶν ὀπαδῶν της. Διὰ νὰ φανατίσῃ ἔτι περισσότερον τὰς κομμουνιστικάς της ὀρδὰς ἡ κομμουνιστικὴ ἡγεσία ἐσκηνοθέτησε τὴν

πρωΐαν τῆς 4ης Δεκεμβρίου μακάβριον κηδείαν δῆθεν θυμάτων τοῦ συλλαλητηρίου τῆς προηγουμένης, ἐνῶ ἐπρόκειτο περὶ θυμάτων της, Ἑλλήνων ἐθνικιστῶν, τὰ ὁποῖα εἶχον τοποθετήσει ἐντὸς φερέτρων καὶ τὰ περιέφερον διὰ τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς Πρωτευούσης μὲ ἀκολουθούσας καὶ ὀλοφυρωμένας τὰς δῆθεν μητέρας καὶ ἀδελφὰς μὲ μαῦρα φορέματα καὶ μὲ ἕνα ὄχλον ἀλλοπρόσαλλον καὶ φωνασκοῦντα «ἐκδίκησις-ἐκδίκησις, θάνατος στοὺς Μπουραντάδες, θάνατος στὴ Μπουρζαζία».

Μεγαλυτέρα ἐκμετάλλευσις ἱερῶν καὶ ὁσίων καὶ πλέον ἀηδιαστικὴ καὶ ψευδεστάτη εἰκὼν δὲν ἔχει παρουσιασθῆ διὰ μέσου τῆς Ἱστορίας, οὐδὲ τῶν Κάφρων ἀκόμη.

Διὰ τῶν δύο αὐτῶν προκαταρκτικῶν ἐνεργειῶν (συλλαλητηρίου καὶ «κηδείας» τοῦ ΕΑΜ) ἡ κομμουνιστικὴ ἡγεσία προπαρεσκεύασε ψυχικῶς τὰ ἀλλοπρόσαλλα πλήθη καὶ ἦτο ἑτοίμη διὰ τὴν τελικὴν ἐξόρμησιν πρὸς κατάληψιν τῆς ἐξουσίας.

Ἐπιχειρήσεις: Ἡ ἔναρξις ἐπιθέσεως κατὰ τῶν ἀστυνομικῶν τμημάτων ἤρχισε ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ. Τὴν 6.00 ὥραν τῆς 6ης Δεκεμβρίου τμήματα τοῦ Ε.Λ.Α.Σ. ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Ἀστυν. Τμήματος Κορυδαλλοῦ, ὅπερ μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν κατελήφθη συλληφθέντος τοῦ Δ/τοῦ τοῦ Τμήματος Ἀστυν. Β΄ Παπακωνσταντίνου Δημ. Τὴν αὐτὴν ὥραν ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Α΄ Ἀστυν. Τμήματος Πειραιῶς, ὅπερ μετὰ δίωρον ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν κατελήφθη, δολοφονηθέντων μὲ πρωτοφανῆ ἀγριότητα τῶν Διοικητοῦ καὶ ὑποδ/τοῦ τοῦ Τμήματος Δημ. Κολοτούρου καὶ Γ. Κοντεκάκη. Ἀκολούθως ἰσχυραὶ κομμουνιστικαὶ δυνάμεις ἐπετέθησαν κατὰ τῶν οἰκημάτων Ἀστυν. Διευθύνσεως Γενικῆς Ἀσφαλείας, Τροχαίας, Ἀγορονομίας καὶ τῶν Β΄, Γ΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄, Ζ΄, Η΄ καὶ Θ΄ Ἀστυν. Τμημάτων, ἅτινα μετὰ ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν ὑπέκυψαν, πλὴν μιᾶς δυνάμεως 45 ἀνδρῶν τοῦ τμήματος ἐπιφυλακῆς ὑπὸ τὸν Ἀστυν. Β΄ Δ. Βαλσάμην, ἥτις ἀμυνομένη συνεπτύχθη εἰς τὸ Μέγαρον Βάττη, ὅπου εὑρίσκοντο ἐθνικαὶ δυνάμεις.

Μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ Πειραιῶς οἱ κομμουνισταὶ ἤρχισαν τὴν ἐπίθεσίν των κατὰ τῶν Ἀστυνομικῶν Τμημάτων Ἀθηνῶν. Αἱ ἐπιθέσεις ἐξεδηλώθησαν μετὰ ἀγριότητος ἐναντίον τῶν Ἀστυνομικῶν τμημάτων ΙΑ΄ Καλλιθέας, Β΄ Ἀστυν. Τμήματος Πλάκας, Η΄ Ἀχαρνῶν, ΣΤ΄ Πλατείας Κουμουνδούρου, Α΄ τῆς ὁδοῦ Λέκκα, τὰ ὁποῖα μετὰ ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν, ἀνάλογον ἕκαστον πρὸς τὰς δυνάμεις καὶ τὰ πυρομαχικά των, ὑπέκυψαν φονευθέντων ἢ ἐκτελεσθέντων τῶν κάτωθι ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Ἀστυνομίας.

ΙΑ΄ Ἀστυν. Τμήματος Καλλιθέας: Ἀρχιφ. Ἀναγνωστάκης Ἰωάν., Ἀστυφύλακες Τσουκανᾶς Ἠλίας, Παπαδογιῶργος Εὐάγγ. Παπαϊωάννου Α. καὶ Νικολάου Β.

Β΄ Ἀστυν. Τμήματος Πλάκας: Ἐκτελεσθέντες εἰς Ἡλιούπολιν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, Ἀστυν. Α΄ Ζαρούλης Ι., Ἀστυνόμοι Β΄ Κομψᾶς Σ. καὶ Μακροθύμιος Γ. Ἀστυν. Β΄ Πήλιας Κ., ὑπαστυνόμος Ποτάκης Σ., Ἀρχιφύλακες Σκούρας Γ. καὶ Καλογερόπουλος Γ. καὶ ἀστυφύλακες Κουλιανὸς Ἰωάν. καὶ Ξανθὸς Εὐάγ.

Η΄ Ἀστυν. Τμήματος Ἀχαρνῶν: Ἐφονεύθησαν ὑπαστυν. Β΄ Πάνου Γ. καὶ ἀρχιφύλαξ Λυμπερόπουλος Α΄.

Ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Γ' Ἀστυν. Τμήματος Κολωνακίου, ἀπὸ 9ης Δεκεμβρίου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ σειρὰν ἡμερῶν, ἀπέτυχε μετὰ ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν τοῦ τμήματος ὑπὸ τὸν Διοικητὴν του Ἀστυν. Α' Γλύκαν Μ.

Κατὰ τοῦ Δ' Ἀστυν. Τμήματος Ὁμονοίας ἡ ἐπίθεσις ἤρχισε τὴν πρωΐαν τῆς 12ης Δεκεμβρίου, ἀλλὰ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τοῦ Τμήματος τούτου ὑπὸ τὸν γενναῖον Διοικητήν των Καραμπέτσον Εὐάγγελον μετέπειτα Ἀρχηγὸν τῆς Ἀστυνομίας ἀπέκρουσαν ἁπάσας τὰς ἐπιθέσεις καὶ οὕτω οἱ κομμουνισταὶ δὲν κατώρθωσαν νὰ καταλάβουν τὸ τμῆμα τοῦτο, ὅπερ ἐν συνεχείᾳ ἐβοήθησε εἰς τὴν τελικὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς Ὁμονοίας.

Κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ἐφονεύθησαν ὁ Ἀρχιφύλαξ Κ. Κουτσουρᾶς καὶ οἱ ἀστυφύλακες Ι. Κόκκαλης καὶ Α. Πέτσας. Ἐτραυματίσθησαν ὁ Δ/τὴς τοῦ Τμήματος Καραμπέτσος Εὐάγγελος καὶ οἱ ὑπαστυνόμοι Κ. Μαθιουδάκης καὶ Ι. Κασίμης.

Ἡρωϊκὴ ὑπῆρξε ἡ ἄμυνα καὶ τῶν κάτωθι τμημάτων, ἅτινα λόγῳ τῆς μικρᾶς των δυνάμεως καὶ ἐλλείψεως ὁπλισμοῦ καὶ πυρομαχικῶν ὑπέκυψαν τελικῶς, συμπτυχθέντα εἰς κεντρικωτέρας θέσεις ὅπου ὑπῆρχον τμήματα Πεζικοῦ καὶ δυνάμεις Ἀγγλικαί.

α. Ὑποδιοίκησις Τροχαίας, ὑπὸ τὸν Δ/τὴν Οἰκονομᾶκον Α. φονευθέντων κατὰ τὰς μάχας ἀπὸ 4 μὲ 12 Δεκεμβρίου τῶν Ἀστυνόμου Σπανουδάκη, ὑπαστυνόμων Πράσσου Γεωργ. καὶ Σκόρδα Γεωργ. ὑπαρχιφύλακος Φαρδούλη Π. καὶ ἀστυφυλάκων Τσιφτσῆ Ν., Ματζαμόρτα, Κιντῆ Λ. Κοντοπούλου Γεωργ.

β. Δ' Ἀστυνομ. Τμῆμα μὲ Διοικητὴν τὸν Ἀστ. Δ/τὴν Β. Κανελλόπουλον Α. φονευθέντων τῶν ὑπαστυνόμου Κουμουρᾶ Α. ἀστυφύλακος Χριστοφοράτου Γ., Ἀστυν. Μαρτίνη Δ.

γ. Ε' Ἀστυνομικὸν Τμῆμα (Ἱπποκράτους) μὲ Δ/τὴν τὸν Ἀστυνόμον Α' Δημόπουλον Λ.

δ. Ζ' Ἀστυν. Τμῆμα (Κυψέλης), μὲ Δ/τὴν τὸν ἀστυνόμον Β' Βάλλαν Σ. καὶ ὑποδιοικητὴν τὸν ἀστυνόμον Μαϊτόν, ὅστις συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν κουμουνιστῶν ἐδολοφονήθη ἀγρίως ὑπὸ τούτων.

ε. Θ' Ἀστυν. Τμῆμα Θησείου, μὲ διοικητὴν τὸν Ἀστυνόμον Α' Κωστόπουλον Γ. Τὸ Τμῆμα τοῦτο ἠμύνθη σθεναρῶς κατὰ τῶν κομμουνιστῶν, συνεπτύχθησαν δὲ ἐν αὐτῷ καὶ οἱ Χῖτες τοῦ Συν/ρχου Γρίβα, λόγῳ ὅμως τῆς μεγάλης δυνάμεως τῶν κομμουνιστῶν, διεσώθησαν τελικῶς ὑπὸ Ἀγγλικῶν ἁρμάτων, ἅτινα καὶ τοὺς μετέφερον μετὰ τῶν Χιτῶν εἰς τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα. Ἐφονεύθησαν κατὰ τὰς μάχας οἱ ἀστυφ. Δημ. Μαρτῖνος καὶ Ε. Ἀλεξανδρᾶτος.

Διάφορος ὑπῆρξεν ἡ τύχη τοῦ Ἀστυν. Σταθμοῦ Γκαζοχωρίου, ὑπαγομένου εἰς τὸ Θ' Τμῆμα. Δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀντισταθοῦν ἢ νὰ ἐξέλθουν τοῦ οἰκήματος τοῦ Σταθμοῦ. Ὁ Δ/τὴς του Ἀστυν. Β' Εὐαγγελόπουλος Δημ. καὶ οἱ περισσότεροι τῆς δυνάμεώς του συνελήφθησαν καὶ ὡδηγήθησαν εἰς ὁμηρίαν, ὅπου καὶ ἐξετελέσθησαν.

στ. Ι' Ἀστυν. Τμῆμα (Παγκρατίου), μὲ Δ/τὴν τὸν Δ/ντὴν Α' Μουτογιάννην Π. μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν διεσώθη ὑπὸ Ἀγγλικῶν ἁρμάτων πρὸς τὸ κέντρον τῆς πόλεως.

ζ. ΙΓ΄ 'Αστυν. Τμῆμα (Νέου Κόσμου), μὲ Δ/τὴν τὸν 'Αστυνόμον Α΄ Καρκανίδην Παν. μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν συνεπτύχθη, κατὰ τὴν νύκτα, συλληφθέντων καὶ ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν τῶν ἀστυνόμων Β΄ Μαρίνου Ν. καὶ Μελετιάδη Χ.

η. ΙΔ΄ 'Αστυν. Τμῆμα ('Αμπελοκήπων), μὲ Δ/τὴν τὸν ἀστυνόμον Β΄ Παπακωνσταντίνου Εὐάγγελ. μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν συνεπτύχθη κατὰ τὴν νύκτα πρὸς τὸ κέντρον ἄνευ ἀπωλειῶν.

θ. ΙΕ΄ 'Αστυν. Τμῆμα (Κολωνοῦ), μὲ Δ/τὴν τὸν 'Αστυνόμον Α΄ Κουτᾶν Γ. ἀφοῦ παρέδωσε τὸν ὁπλισμόν, κατόπιν συνεννοήσεως μὲ τοὺς κομμουνιστάς, συνεπτύχθη πρὸς τὸ κέντοον.

ι. ΙΖ΄ 'Αστυν. Τμῆμα (Περιστερίου), μὲ Δ/τὴν τὸν 'Αστυνόμον Β΄ Μ. Σορῶκον. Τὸ Τμῆμα τοῦτο παρ' ὅλον ὅτι εὑρίσκετο μακρὰν τοῦ κέντρου ἠμύνθη ἡρωϊκῶς, τελικῶς ὅμως ὑπέκυψε ἐλλείψει πυρομαχικῶν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Παραρτήματος 'Αστυν. Β΄ Γεροστάθου Ε. δολοφονηθέντος κατὰ τὸν ἀγριώτερον τρόπον ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, οἵτινες περιέφερον τὸ πτῶμα του συρόμενον ἐν μέσῳ τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως.

ια. ΙΣΤ΄ 'Αστυν. Τμῆμα (Πατησίων), μὲ Δ/ντὴν τὸν 'Αστυνόμον Α΄ Τσουλοῦφον Ι. 'Εναντίον τοῦ Τμήματος τούτου ἐπετέθη Λόχος 'Ελασιτῶν καὶ μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν τὸ κατέλαβε. 5 ἀξιωματικοὶ καὶ 11 ἀστυφύλακες συλληφθέντες ὡδηγήθησαν εἰς περιοχὴν Οὖλεν ὅπου ἐξετελέσθησαν διὰ σφαγῆς κατὰ τὸν πλέον ἀπάνθρωπον τρόπον.

ιβ. Τὰ Τμήματα Ν. Σφαγείων, Καισαριανῆς καὶ Νέας Σμύρνης, ἀπομεμακρυσμένα ἀπὸ τὸ κέντρον καὶ μὲ μικρὰν δύναμιν ὑπέκυψαν εἰς τὰς ὑπερτέρας δυνάμεις τῶν κομμουνιστῶν καὶ συνεπτύχθησαν ἄνευ ἀπωλειῶν πρὸς τὸ κέντρον.

ιγ. Σχολὴ Ὑπαστυνόμων καὶ 'Αρχιφυλάκων (Παλαιὰ 'Ανάκτορα), μὲ Διοικητὴν τὸν 'Αστυν. Α΄ Γιαννοῦτσον καὶ Κόλλιαν Δ., δυνάμεως 360 ἀνδρῶν ἀνέλαβε τὴν φρούρησιν τῶν Παλαιῶν 'Ανακτόρων καὶ προέβη εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περὶ τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος περιοχῆς καὶ τῆς περιοχῆς Μακρυγιάννη φονευθέντων κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας τοῦ ἀρχιφύλακος Οἰκονομίδη Α. καὶ ὑπαστυνόμου Εὐτυχιάκου Σ.

ιδ. Μηχανοκίνητον Τμῆμα, μὲ Δ/τὴν τὸν 'Αστυν. Α΄ Μπουραντᾶν Νικ. Ἡ δρᾶσις τοῦ τμήματος τούτου ὑπῆρξε σημαντικωτάτη κατὰ τῶν κομμουνιστῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς ἐξ οὗ καὶ ἡ μεγάλη ἐχθρότης ἐναντίον του καὶ ἡ συστηματικὴ προπαγάνδα ὡς συνεργατῶν δῆθεν τῶν Γερμανῶν. Ἅμα τῇ ἀπελευθερώσει διὰ διαφόρων συκοφαντιῶν καὶ μὲ τὰ συνθήματα «νὰ φύγουν οἱ Μπουραντάδες» ἐπέτυχον τὴν φυλάκισιν τοῦ Διοικητοῦ των καὶ τὴν διάλυσιν τοῦ Τμήματος. Κατὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς Κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας τὸ Μηχανοκίνητον ἀπετελεῖτο ἀπὸ μικρὰν δύναμιν ὑπὸ τὸν 'Αστυν. Β΄ Καραντζούβαλην Ι. στεγαζόμενον ἐπὶ οἰκημάτων τῆς ὁδοῦ Πατησίων. Οἱ κομμουνισταὶ τὴν νύκτα τῆς 5ης Δεκεμβρίου ἐπετέθησαν μὲ λύσσαν ἐναντίον του, ἀποκρουσθέντες μὲ σοβαρὰς ἀπωλείας, ἐσυνέχισαν δὲ τὰς ἐπιθέσεις των μέχρι τῆς 11ης Δεκεμβρίου ἄνευ ἀποτελέσματος. Τὴν 11ην Δεκεμβρίου προσεπάθησαν νὰ θέσουν δυναμίτιδα εἰς τὸ οἴκημα ἀλλὰ οἱ ἡρωϊκοὶ ἄνδρες τοῦ Μηχανοκινήτου διὰ σφοδρᾶς ἀντεπιθέσεως, τοὺς ἀπεμάκρυναν καὶ συνέλαβον 46 αἰχμαλώτους.

Τὴν 13ην Δεκεμβρίου ὁ Δ/τὴς τοῦ Μηχανοκινήτου, λόγῳ ἐλλείψεως πυρομαχικῶν καὶ τροφίμων ἀπεφάσισε νὰ συμπτυχθῇ πρὸς τὴν Γεν. Ἀσφάλειαν καὶ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας μαχόμενοι ἡρωϊκῶς ἐπέτυχον τοῦτο, τῇ βοηθείᾳ καὶ ἑνὸς Ἀγγλικοῦ ἅρματος. Κατὰ τὸν 10ήμερον ἡρωΐκὸν ἀγῶνα τὸ Μηχανοκίνητον εἶχε τὰς κάτωθι ἀπωλείας εἰς νεκρούς : Ἀστυνόμος Β΄ Ν. Οἰκονομόπουλος, ὑπαστυν. Β΄ Γαλιῶτος Σ., ἀρχιφύλακες Κ. Γκίρας, Α. Μαρνέρης, Δ. Σαρδῆς, ὑπαρχιφύλακες Γ. Μουστάκας, Γ. Κοκοτός, Ν. Μποκόλας, Κ. Λαμπρόπουλος, Γ. Ψαρούλης, Ἀστυφύλακες Π. Δαμῖγος, Φ. Παπαλάμπρος, Γ. Ἀνδρεόπουλος, Β. Τριανταφύλλης, Δ. Κιντῆς, Μ.Ποῦλος, Γ. Κοντόπουλος, Δ. Μαντζαμόρτας, Σ. Εὐτυχιᾶκος, Γ. Μπόγδης, Β. Κούτσικος. Ἐπίσης ἐτραυματίσθησαν 38 ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται.

Οὕτω τὸ τόσον ἀδίκως δυσφημισθὲν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν Μηχανοκίνητον Τμῆμα τῆς Ἀστυνομίας ἐπολέμησε ἡρωϊκώτατα ἐναντίον των καὶ ἔσχε τὰς περισσοτέρας ἀπωλείας κατὰ τοὺς σκληροὺς ἀγῶνας τοῦ Δεκεμβρίου. Κατὰ τὴν ἀνωτέρω δρᾶσιν τοῦ Μηχανοκινήτου διεκρίθη ὁ Ὑπαστυνόμος Ἀδαμόπουλος Χρῖστος, ὅστις μετὰ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν ἔχων παρὰ τὸ πλευρόν του καὶ τὸν ἐθελοντὴν 16ετῆ ἰδιώτην Ἄγγελον Ντόντον, διακριθέντα διὰ τὴν εὐψυχίαν του—ὡς τέως Ἔφεδρος Ἀξιωματικὸς Πεζικοῦ, γνωρίζων καλῶς τὴν τακτικὴν τοῦ Πεζικοῦ καὶ τὴν χρῆσιν τῶν ὅπλων συνέβαλε ἀφ' ἑνὸς τὰ μέγιστα εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀμύνης, τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀντεπιθέσεων καὶ τὴν σύλληψιν τῶν αἰχμαλώτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπέτυχε τὴν τελικὴν σύμπτυξιν πρὸς τὴν Ἀστυν. Δ/σιν εἰς τὸ Κέντρον τῆς Πόλεως, μὲ ἐλαχίστας ἀπωλείας.

ιε. Δρᾶσις ὑποδιευθύνσεως Γεν. Ἀσφαλείας, μὲ Δ/τὴν τὸν Ἀστυνόμον Λίναρην Γεώργιον.

Ἡ δρᾶσις τῆς Ὑποδ/σεως Γεν. Ἀσφαλείας ὑπῆρξε ἰσαξία μὲ τὴν τοιαύτην τοῦ Μηχανοκινήτου Τμήματος. Οἱ κομμουνισταὶ ἔτρεφον ἰδιαίτερον μῖσος πρὸς τὸ τμῆμα τοῦτο ὡς ἐκ τῆς προηγουμένης δράσεως ἐναντίον των καὶ τὸ ἔθεσαν ὡς πρῶτον στόχον ἐξοντώσεως κατὰ τὸ Δεκέμβριανὸν κίνημα.

Οὕτω τὴν πρωΐαν τῆς 5ης Δεκεμβρίου ἐπετέθησαν δι' ἰσχυρῶν δυνάμεων κατὰ τοῦ οἰκήματος τῆς ὑποδιευθύνσεως ἐπὶ τῆς συμβολῆς τῶν ὁδῶν Στουρνάρα-Πατησίων, κατόπιν ἰσχυρᾶς προπαρασκευῆς διὰ πυρῶν πάσης φύσεως. Παρὰ τὴν λύσσαν τῶν ἐπιτιθεμένων οἱ ἡρωϊκοὶ ὑπερασπισταὶ οὐ μόνον τοὺς ἀποκρούουν, ἀλλὰ καὶ δι' ὁρμητικῆς ἀντεπιθέσεως συλλαμβάνουν 63 κομμουνιστὰς μεταξὺ τῶν ὁποίων εἷς Γερμανὸς Ἀξιωματικὸς καὶ εἷς Βούλγαρος ὑπαξιωματικός. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Στρατιωτικὴ Δ/σις Ἀθηνῶν ἀπέστειλε ὡς εἰδικοὺς εἰς ἐνίσχυσιν τοὺς Ταγματάρχας Πεζικοῦ Χατζηηλίαν Δημ. καὶ Καλλονᾶν Στυλιανὸν καὶ τὸν Λοχαγὸν Κορκιλῆν. Οἱ κομμουνισταὶ ἀνασυνταχθέντες καὶ ἐνισχυθέντες ἐξαπέλυσαν ἰσχυροτέραν ἐπίθεσιν τὴν πρωΐαν τῆς 8ης Δ/βρίου, ἐξηκολούθησαν δὲ τὰς ἐπιθέσεις των ταύτας μέχρι τῆς 13ης Δ/βρίου, χωρὶς ὅμως ἀποτέλεσμα, χάρις εἰς τὸν ἄφθαστον ἡρωϊσμὸν ἀξιωματικῶν καὶ ἀστυφυλάκων. Μετὰ τῶν ἀστυνομικῶν ἐμάχετο καὶ τὸ μικρὸν τμῆμα Ἄγγλων ὑπὸ τὸν ἀξιωματικὸν Ρίτσαρντσον.

Παρὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἄμυναν τῆς ὑποδιοικήσεως Γεν. Ἀσφαλείας τὴν 12ην ὥραν τῆς 14ης Δεκεμβρίου ἀνεκοινώθη εἰς τὸν ἀστυνόμον Τσακλιᾶν Νικ. ἀπόφασις τοῦ Ἀγγλικοῦ Στρατηγείου ὅπως ἐγκαταλειφθῇ τὸ κτίριον καὶ ἡ δύναμίς του συμπτυχθῇ εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Διεύθυνσιν.

Ἡ σύμπτυξις ἤρξατο τὴν 2αν ἀπογευματικὴν καὶ τὰ τμήματα μαχόμενα διὰ τῶν ὁδῶν Πατησίων καὶ Πανεπιστημίου ἔφθασαν εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Δ/νσιν.

Κατὰ τὴν σύμπτυξιν ἐφονεύθησαν οἱ Ἀστυνόμοι Οἰκονομόπουλος Νικ. καὶ Κοσκινᾶς Χ. καὶ ὁ ἀρχιφύλαξ Μιχαλόπουλος Ἰωάν.

Κατὰ τὰς προηγουμένας μάχας εἶχον φονευθῆ ὁ ἀστυφύλαξ Πρωτόπαπας Κ. καὶ ἰδιώτης Πεζᾶς Χ, μαχόμενος μετὰ τῶν ἀστυνομικῶν. Τὸ ἐμπιστευτικὸν ἀρχεῖον τῆς ὑποδιευθύνσεως Ἀσφαλείας διεσώθη δι' ἀγγλικῶν αὐτοκινήτων κατὰ τὴν σύμπτυξιν. Κατὰ τὸ ἑπόμενον μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Ἀθηνῶν διάστημα οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων ἔδρασαν ποικιλοτρόπως κατὰ τῶν κομμουνιστῶν, βοηθοῦντες τὰ τμήματα Στρατοῦ πρὸς τελικὴν συντριβὴν τοῦ κομμουνιστικοῦ τέρατος τὸ ὁποῖον καὶ ὑπέκυψε τελικῶς τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἰανουαρίου 1945.

Ἀνήκει πᾶσα τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς νεκροὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, ἐπιβάλλεται δὲ ὅπως εἰς τὸ τελούμενον εἰς Μακρυγιάννη μνημόσυνον τῆς Χωροφυλακῆς μνημονεύεται ἰσαξίως καὶ ἡ δρᾶσις τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, ἡ ὁποία παρ' ὅλον ὅτι δὲν εἶναι μαχόμενον τμῆμα ἐν τούτοις ἐπολέμησεν ἡρωϊκῶς καὶ λίαν ἀποτελεσματικῶς ἐναντίον τῶν προδοτῶν τῆς πατρίδος μας κατὰ τὸν ἐρυθρὸν Δεκέμβριον τοῦ 1944.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Δρᾶσις τῆς Χωροφυλακῆς

Ὅπως ἡ Ἀστυνομία Πόλεων ἔτσι καὶ ἡ Χωροφυλακή, καὶ εἰς ὀξύτερον μάλιστα βαθμόν, ἀπετέλεσε τὸν κύριον στόχον τῶν κομμουνιστῶν ἀμέσως μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς χώρας ὑπὸ τοῦ Ἄξονος καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς εἰς τὰ χωρία καὶ τὰς πόλεις ὅπου ἤρχισαν ἐπικρατοῦντες οἱ κομμουνισταί. Ἡ πρώτη των πρᾶξις ὑπῆρξεν ἡ κατάργησις τῶν σταθμῶν Χωροφυλακῆς καὶ ὑποδιοικήσεων, ἡ ἐξόντωσις τῶν δυναμικωτέρων στοιχείων, ὁ ἐξαναγκασμὸς προσχωρήσεως βίᾳ εἰς τὸ Ε.Α.Μ. τινῶν ἐκ τούτων ἢ ἡ σύμπτυξίς των πρὸς τὰς μεγαλυτέρας πόλεις καὶ τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ σωθοῦν. Οὕτω εἰς τὰς Ἀθήνας εἶχε συγκεντρωθεῖ ἡ μεγαλυτέρα δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς ἐξ ὅλης τῆς χώρας.

Στὸ τέλος Νοεμβρίου 1944 τὸ σύνολον τῆς δυνάμεως Χωροφυλακῆς στὴν πρωτεύουσα ἀπετελεῖτο ἀπὸ 1.600 ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας περίπου, κατανεμημένους ὡς ἀκολούθως: Σχολὴ Χωροφυλακῆς Γουδί, Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς, Φυλακὲς Βουλιαγμένης, Ἀβέρωφ, Συγγροῦ, Χατζηκώστα, Βαρβάκειο, Ἀνωτέρα Διοίκησις Στερεᾶς, Τμῆμα Μεταγωγῶν, Στρατῶνες Μακρυγιάννη. Ἡ μεγαλυτέρα δύναμις εὑρίσκετο εἰς Μακρυγιάννη καὶ Σχολὴν Χωροφυλακῆς.

Ἐκτὸς τῆς μικρᾶς του δυνάμεως καὶ τοῦ ἐλαχίστου ὁπλισμοῦ, τὸ Σῶμα Χωροφυλακῆς εἶχε συκοφαντηθῆ συστηματικῶς καὶ ἐκ προθέσεως ὑπὸ τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας μὲ πάσης φύσεως ἀσυστάτους κατηγορίας, ἡ δὲ Κυβέρνησις Ἐθνικῆς Ἑνότητος πιεζομένη ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς Ὑπουργοὺς ἐνέκλεισε πλεῖστα τμήματα τῆς Χωροφυλακῆς εἰς στρατόπεδα συγκεντρώσεως, ὡς συνέβη εἰς τὰς πόλεις Θεσσαλονίκην, Λάρισσαν, Πάτρας, Ναύ-

πλιον, Κόρινθον κλπ. καὶ ἠχρήστευσε ταῦτα, ὅπερ ἀπετέλει τὸ σατανικὸν σχέδιον τῶν κομμουνιστῶν.

Μετὰ τὸ κομμουνιστικὸν συλλαλητήριον τῆς 3ης Δεκεμβρίου, τὸ ὁποῖον εἶχε ὡς σκοπὸν νὰ φανατίσῃ ἔτι περισσότερον τὰς ὀρδὰς τῶν κομμουνιστῶν τὴν πρωΐαν τῆς 4ης Δεκεμβρίου τὸ Κ.Κ.Ε. ἐξαπέλυσε γενικὴν καὶ λυσσώδη ἐπίθεσιν ἐναντίον ὅλων τῶν τμημάτων 'Αστυνομίας καὶ Χωροφυλακῆς, ἰδίᾳ τῶν ἐντὸς τοῦ Κέντρου εὑρισκομένων, διέλυσε τὰ περισσότερα τούτων καὶ κατέσφαξε πλείστους ἐκ τῶν ὑπερασπιστῶν των κατὰ τὸν ἀγριώτερον καὶ πλέον ἀπάνθρωπον τρόπον. Οὕτω ἐκ τῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς, κατόπιν ἡρωϊκῆς ἀντιστάσεως μὲ ἐλάχιστα πυρομαχικὰ καὶ ἐνώπιον πολὺ ὑπερτέρων δυνάμεων τῶν κομμουνιστῶν, ὑπέκυψαν κατὰ σειρὰν αἱ φυλακαὶ Βουλιαγμένης, καὶ Χατζηκώστα, τὸ τάγμα Μετεκπαιδεύσεως, τὸ Βαρβάκειον, αἱ 'Αποθῆκαι Ὑλικοῦ, τὸ 'Αρχηγεῖον Χωροφυλακῆς καὶ ἡ 'Ανωτέρα Διοίκησις Στερεᾶς Ἑλλάδος. 'Εκράτησαν τὰς θέσεις των ἡρωϊκῶς μαχόμενοι τὸ Σύνταγμα Μακρυγιάννη, ἡ Σχολὴ Χωροφυλακῆς Γουδί, τὸ Τμῆμα Μεταγωγῶν, ἡ φρουρὰ Γενικῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων καὶ ἡ φρουρὰ φυλακῶν 'Αβέρωφ.

Ἡ τελευταία αὕτη ἠλευθερώθη μετὰ τῶν ἐντὸς τῶν φυλακῶν πολιτικῶν κρατουμένων (τέως Πρωθυπουργῶν Ράλλη καὶ Τσολάκογλου, Στρατηγοῦ Παγκάλου καὶ ἄλλων), τὴν 12 Δεκεμβρίου ὑπὸ τμημάτων τῆς ΙΙΙ Ταξιαρχίας Ρίμινι, ἡ ὁποία δι' ἐπιθέσεως ἐξεδίωξε τοὺς πολιορκοῦντας τὰς φυλακὰς κομμουνιστὰς καὶ διέσωσε τοὺς κρατουμένους καὶ τὴν φρουρὰν Χωροφυλακῆς.

Ἡ μάχη τοῦ Συντάγματος Μακρυγιάννη

Ἡ δύναμις τοῦ Συν/τος Μακρυγιάννη ἀποτελεῖτο ἀπὸ 88 ἀξιωματικοὺς καὶ 429 ὁπλίτας, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Συν/ρχου Χωροφυλακῆς Σαμουὴλ Γεωργ. Σ' αὐτοὺς προσετέθησαν ὁ 'Αντ/ρχης Πεζικοῦ Κωστόπουλος Κων. μὲ 12 ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας. Ἦτο εὐτύχημα ἡ παρουσία τοῦ 'Αντ/ρχου Κωστοπούλου ὁ ὁποῖος ἐκτὸς τῆς γνωστῆς του γενναιότητος ἦτο καὶ ἀπὸ τοὺς εἰδικωτέρους γιὰ τὴν ὀργάνωσι τῆς ἀμύνης τοῦ Συντ/τος. Ἔτσι ὅταν εἰς τὰς 6 τὸ πρωΐ τῆς 6ης Δεκεμβρίου οἱ κομμουνισταὶ λυσσασμένοι ἀπὸ φανατισμὸ ἐπιτίθενται ὑποστηριζόμενοι ἀπὸ πάσης φύσεως ὅπλα καὶ ἐκρηκτικὰς ὕλας, βρίσκονται μπροστὰ σ' ἕνα τέλειο σχέδιο πυρός, τὸ ὁποῖον τοὺς ἀποκρούει καὶ τοὺς ἀποδεκατίζει. Τὴν 7ην Δεκεμβρίου ἡ ἐπίθεσις ἐπαναλαμβάνεται μὲ περισσοτέρας δυνάμεις καὶ μεγαλύτερον πεῖσμα, πλὴν ὅμως ἡ αὐτὴ ἀποτυχία ἀναμένει τοὺς συμμορίτας μὲ ἐξαιρετικὰς μάλιστα ἀπωλείας.

Οἱ γενναῖοι ὑπερασπισταὶ τοῦ Μακρυγιάννη, καίτοι οὐδαμόθεν ἐφωδιαζόμενοι μάχονται μὲ ἐξαιρετικὸν πεῖσμα καὶ ἀποτελεσματικότητα. 'Απὸ τὰς 8 μέχρι τῆς 14ης Δεκεμβρίου αἱ ἐπιθέσεις τῶν κομμουνιστῶν συνεχίζονται μὲ ἀμείωτον σφοδρότητα καὶ μὲ προσπάθειαν διαρρήξεως δι' ἐκρηκτικῶν ὑλῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ μανδροτοίχου, πλὴν καὶ πάλιν ἄνευ ἀποτελέσματος καὶ μὲ σοβαρωτάτας δι' αὐτοὺς ἀπωλείας, ὁπότε ἤρχισε ἐπερχομένη κάμψις τοῦ ἠθικοῦ των καὶ χαλάρωσις τῆς σφοδρότητος τῆς ἐπιθέσεως. Τὴν πρωΐαν τῆς 15ης Δεκεμβρίου οἱ ἄνδρες τοῦ Συντ/τος ἐκδηλώνουν ἀντεπιθέσεις καὶ ἐκκαθαρίζουν τὴν ὁδὸν Διονυσίου 'Αρεοπαγίτου καὶ τὸ Κουκάκι, συλλαμβάνουν 100 αἰχμαλώτους, 7 ὀπλοπολυβόλα καὶ 80 τυφέκια.

'Απὸ τῆς 18 Δεκεμβρίου παραμένει μικρὸν τμῆμα εἰς τὸν Στρατῶνα καὶ οἱ ὑπόλοιποι χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν γενικωτέραν ἐκκαθάρισιν τῶν 'Αθηνῶν μετὰ τῶν λοιπῶν ἑλληνοαγγλικῶν μονάδων.

Ἔτσι ἐτελείωσε ἡ ἡρωϊκὴ ἄμυνα τοῦ Συν/τος Μακρυγιάννη, ὁ ὁποία

συνέβαλε εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἐρυθρῶν τεράτων ὅπως ὑποδουλώσουν τὴν χώραν εἰς τὸν ἐρυθρὸν φασισμόν.

Κατὰ τὴν 15θήμερον περίπου ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν τὸ Συν/μα εἶχε σοβαρωτάτας ἀπωλείας.

Νεκροὶ 44 ἐξ ὧν 2 Ἄγγλοι. Τραυματίαι 112 ἐξ ὧν 1 Ἄγγλος, ἐξαφανισθέντες 80, πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἐξετελέσθησαν ὁμαδικῶς.

Ἀνήκει πᾶσα τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς αὐτοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας, οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ αἷμα των, τόσον συνέβαλον εἰς τὴν διατήρησιν τῆς πατρίδος μας ἐλευθέρας.

Ἡ δρᾶσις τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸ Γουδί.

Ἡ δύναμις τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς ἀπετελεῖτο ἐξ 66 ἀξιωματικῶν καὶ 520 ὁπλιτῶν μὲ 10 ὁπλοπολυβόλα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Συν/ρχου Πεζ. Γερακίνη Χρ., μὲ ὑποδ/τὴν τὸν Ἀντ/ρχην Χωροφυλακῆς Δουκάκη καὶ εἶχε ὡς ἀποστολὴν τὴν ἄμυναν τοῦ ἰσχυροῦ συγκροτήματος κτιρίων τῆς σχολῆς, συνδεομένου δεξιὰ Β.Α. μὲ τὸ Στρατόπεδον Ὀρειβ. Πυρ/κοῦ, ὅπου ἐστρατωνίζοντο περὶ τοὺς 900 περίπου εὔζωνοι τῶν Ταγμάτων Ἀσφαλείας ὑπὸ Δ/σιν Συν/ρχου Γιαννακουδάκη μὲ ὑποδ/τὴν τὸν Ταγ/ρχην Πεζ. Ταλούμην Γεώργιον. Ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἐπιθέσεως τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Γουδὶ ἡ III Ταξιαρχία Ρίμινι, στρατωνιζομένη εἰς τοὺς ἐγγὺς στρατῶνας τοῦ 34 Συν/τος Πεζικοῦ ἀνέλαβε αὐτοβούλως ὑπὸ τὰς διαταγάς της καὶ τὰς δύο αὐτὰς μονάδας, τὰς ὁποίας ἐνίσχυσε εἰς ὁπλισμὸν (οἱ εὔζωνοι ἦσαν τελείως ἄοπλοι διότι ἐφέροντο ὡς κρατούμενοι) καὶ τοὺς ἀνέθεσε ἀμυντικὰς ἐντολάς. Τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Δεκεμβρίου τὸ 7ον Σύνταγμα τοῦ ΕΛΑΣ ἐκ τῆς περιοχῆς Νοσοκομείου «Ἐρυθρὸς Σταυρὸς» ἐπετέθη, κατόπιν προπαρασκευῆς ὄλμων καὶ πολυβόλων, ἐναντίον τῆς Σχολῆς, ἀλλ' ἀπεκρούσθη δι' εὐστόχων πυρῶν, τῶν ἡρωϊκῶν Χωροφυλάκων. Δύο ἀκόμα ἰσχυραὶ ἐπιθέσεις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας ἀπεκρούσθησαν ἐπίσης μὲ αἱματηρὰς ἀπωλείας, αἱ ὁποῖαι ἠνάγκασαν τοὺς ἐλασίτας νὰ συμπτυχθοῦν πρὸς τὰς βάσεις των τοῦ «Ἐρυθροῦ Σταυροῦ». Τὴν πρωΐαν τῆς 10ης Δεκεμβρίου νέα ἐπίθεσις ἐξεδηλώθη ὑπὸ δύο Ταγ/ρχας τοῦ ΕΛΑΣ ἐναντίον τῆς Σχολῆς, ἥτις ἀρχικῶς ἐξεδήλωσε σχετικὴν ἐπιτυχίαν, καθ' ὅσον προωθημένα τμήματα ἔφθασαν μέχρι τοῦ μανδροτοίχου τῆς Σχολῆς, πλὴν ὅμως διὰ τῆς ἡρωϊκῆς ἀντιστάσεως τῶν ἀνδρῶν καὶ τῆς σοβαρᾶς ὑποστηρίξεως διὰ πυρῶν Ὄλμων καὶ πολ/λων ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας Ρίμινι οἱ ἐλασῖται συνεπτύχθησαν μὲ σοβαρωτάτας ἀπωλείας μὴ ἀποπειραθέντες τοῦ λοιποῦ νέαν σοβαρὰν ἐνόχλησιν. Μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς Γουδὶ - Νοσοκομείου Σωτηρίας καὶ τῆς περιοχῆς Κουπονίων - Ζωγράφου ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας Ρίμινι, οἱ ἄνδρες τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς ὀργανωθέντες ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας κατὰ μικρὰ τμήματα, ἀνελάμβανον τὴν τάξιν καὶ τὴν σύλληψιν τῶν κρυπτομένων εἰς τὰς διαφόρους οἰκίας κομμουνιστῶν, καὶ οὕτω ἐπέτρεπον εἰς τὴν Ταξιαρχίαν νὰ προχωρῇ μὲ τὰ νῶτα της ἐξησφαλισμένα. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω περιληπτικώτατα ἀναπτυσσομένης δράσεως τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας (Χωροφυλακῆς - Ἀστυνομίας Πόλεων) κατὰ τὴν κατοχὴν καὶ τὸν αἱματηρὸν Δεκέμβριον προκύπτει ὅτι τὰ Σώματα ταῦτα, παρὰ τὴν ἀνεπαρκῆ ἐκπαίδευσίν των δι' ἀγῶνας καὶ δὴ ἐντὸς κατῳκημένων τόπων, ἐν τούτοις ἠγωνίσθησαν μὲ πεῖσμα καὶ ἡρωϊσμὸν ἐναντίον τῶν κομμουνιστῶν, ὑπέστησαν σοβαρωτάτας ἀπωλείας καὶ συνέβαλον τὰ μέγιστα, μετὰ τῶν λοιπῶν ἐνόπλων δυνάμεων, εἰς τὴν συντριβὴν τῶν κομμουνιστῶν ἐν τῇ προσπαθείᾳ των νὰ ὑποδουλώσουν τὴν χώραν εἰς τὸν ἐρυθρὸν φασισμόν.

'Ανέφερα τοὺς ἀμέσους ἀγῶνας τῶν Σωμάτων 'Ασφαλείας διὰ τὴν συνέχειαν τοῦ ἀγῶνος, κατὰ τῶν πάσης φύσεως ἐχθρῶν.

Ὅμως ἐκτὸς τούτων, μὲ τὰ τόσα ἱερὰ θύματα, ὅσα κατώρθωσα νὰ συγκεντρώσω, ὑπῆρξε καὶ ἡ ἔμμεσος συμμετοχή των μὲ συγκινητικὴν αὐτοθυσίαν, διὰ τὴν διευκόλυνσιν μαχητῶν τόσον πρὸς τὰς 'Εθνικὰς Ὁμάδας, ὅσον καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος. ὅπου ἔδωσαν τὸ παρὸν πολλὰ μέλη των ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν μαχῶν καὶ μὲ τὰ Ἱερὰ καὶ ἐκεῖ θύματα.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Τάγματα 'Ασφαλείας.

Τώρα μὲ τὴν ψυχραιμίαν καὶ ἀντικειμενικότητα, ποὺ δίδει ἡ ἀπόστασις τοῦ χρόνου ἀπὸ τὰ γεγονότα, δυνάμεθα ἀδιστάκτως νὰ κατατάξωμεν τὰ Τάγματα 'Ασφαλείας εἰς τὴν πλευρὰν τῆς 'Εθνικῆς 'Αντιστάσεως καὶ τοῦ κύκλου τοῦ 'Εθνικοῦ ἀγῶνος ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ ἐκακοποίησαν οἱ διάφοροι πολιτικοὶ ἡγέται, ὑπείκοντες εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν κομμουνιστῶν. Ὅμως αἱ ὑπηρεσίαι των παραμένουσι ἱστορικαί.

Ἦτο σκληρὰ καὶ ἐξαιρετικῶς ἐπικίνδυνος ἡ ἀντιμετώπισις τῆς κομμουνιστικῆς δράσεως, ἀφοῦ δὲν παρελείφθη ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν οὐδ' αὐτὴ ἡ χρησιμοποίησις τοῦ κατακτητοῦ ἐναντίον μας πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν προδοτικῶν σχεδίων των.

Αἱ καταγγελίαι διὰ πάντα ἐθνικόφρονα ἀγωνιστὴν ἑτοιμαζόμενον διὰ τὴν Μ. 'Ανατολὴν ἢ τὰ βουνά, ὡδήγησαν πολλοὺς τούτων εἰς τὴν σκληρότητα τῶν Γερμανικῶν Στρατοδικείων καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ ἐκτελεστικὸν ἀπόσπασμα.

Κατηγορήθησαν τὰ τάγματα ὡς συνεργασθέντα μὲ τὸν κατακτητήν, ἀλλὰ οὐδεὶς πολιτικὸς ἡγέτης τότε ὤρθωσε τὸ ἀνάστημά του διὰ νὰ παρουσιάσῃ, τὴν ὑπουλότητα, τὴν δολιότητα, τὴν πανουργίαν, τὴν σκληρότητα, τὴν σατανικότητα καὶ τὸν προδοτικὸν ρόλον τῶν κομμουνιστῶν.

Εἰς τὰ τάγματα ταῦτα ὑπηρέτησαν ἀξιωματικοὶ πολεμισταί, διοικηταὶ Μονάδων στὴν 'Αλβανία, ὑπεράξιοι καὶ μισοῦντες τὸν κομμουνισμὸν διότι τὸν ἐγνώριζον ἀπὸ πάσης πλευρᾶς.

Τὰ τάγματα ταῦτα, αἱ ὁμάδες τοῦ θρυλικοῦ Γρίβα καὶ οἱ πάσης φύσεως ἀφανεῖς ἥρωες τῆς 'Εθνικῆς παντοίας μορφῆς ἀντιστάσεως, ἐμείωσαν τὴν θανάσιμον δύναμιν τοῦ πλέον πιστοῦ συμμάχου τοῦ Κατακτητοῦ, κομμουνισμοῦ.

Οὗτοι, μὲ τὴν ἀπατηλὴν μάσκαν τῆς πατριωτικῶς φερομένης ὀργανώσεώς του, προετοιμάζοντο διὰ τὴν σκληροτέραν ὑποδούλωσιν τῆς πατρίδος μας.

Πιστεύω ὅτι ὁ 'Εθνικὸς κύκλος, τῶν ἐκτὸς τῶν ὁρίων καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος ἀγωνιζομένων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ συνεχῆ βοήθειαν, ἀρχικῶς τῆς 'Επαναστατικῆς Κυβερνήσεως τοῦ μετώπου 1940-41 καὶ μετέπειτα τῶν πατριωτῶν διαδόχων της, ὑπῆρξε πλήρης, συνεχὴς καὶ ἀκατάλυτος.

Τὰ συκοφαντικὰ ψεύδη, ἰσχύσαντα ἐπὶ πολύ, τὰ διέλυσε ἤδη ἡ Ἱστορία καὶ ἡ σωτηρία τῆς Πατρίδος μας.

Ἡμεῖς οἱ ἐκτὸς τῶν ὁρίων ἀγωνιζόμενοι ἐγνωρίζαμεν ἕνα 'Εθνικὸν σύνολον ἀγωνιζομένων καὶ αὐτὴ ἡ πεποίθησις μᾶς ἔδωσε τὴν δύναμιν καὶ τὴν εὐλογημένην πίστιν νὰ ὁδηγήσωμεν τὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Νίκην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Αἱ διαδοχικαὶ προσπάθειαι ἀναστάσεως τοῦ Στρατοῦ μας ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ : Ι Ταξιαρχία : Ἐλ Ἀλαμέϊν, ἡ ἀναλαμπή. Δράσις τῆς Ι Ἑλληνικῆς Ταξιαρχίας

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ : ΙΙ Ταξιαρχία ἡ θνησιγενής.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ : ΙΙΙ Ταξιαρχία τοῦ Ρίμινι ἡ εὐνοουμένη τῆς Θεᾶς Ἀθηνᾶς.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ : Ὁ ΙΙΙ Ἱερὸς Λόχος.

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΜΑΣ

Εἰσαγωγικὰ

Ὅσοι ἀπὸ κοντὰ καὶ μὲ ἐπιτυχημένη ἢ ἀποτυχημένη ἀνάμιξί τους, ἔζησαν τὰ γεγονότα τῆς Μ. Ἀνατολῆς μὲ πόνο ἐνθυμοῦνται τὰς κομμουνιστικὰς ὑπονομεύσεις αἱ ὁποῖαι βοηθούμεναι βασικῶς ἀπὸ τὰς φιλοδοξίας ὡρισμένων ἡγητόρων, τὴν μυωπίαν πολιτικῶν καὶ συνοδοιπόρων, ἐπέφερον τὴν διάλυσιν τόσων Στρατιωτικῶν Μονάδων αἱ ὁποῖαι θὰ ἠδύναντο (ἀνέτως θὰ ἔφθανον ἕνα πλῆρες Σῶμα Στρατοῦ) νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν ἀσφαλῆ καὶ σταθερὰν ἀπελευθέρωσιν τῆς Β. Ἠπείρου καὶ ἴσως — τολμηρὰ σκέψις τους— νὰ ἀπέτρεπον διὰ τῆς δυναμικῆς παρουσίας των τὴν τόσο καταστρεπτικὴν ἐξόρμησιν τῶν κομμουνιστῶν.

Ὅμως διὰ τῶν ὑπονομεύσεών των κατώρθωσαν διαδοχικῶς νὰ σταματήσωσι τὴν ἔνδοξον πορείαν τῆς Ι ταξιαρχία, νὰ διαλύσωσι ἐν τῇ γενέσει της τὴν ΙΙ ταξιαρχίαν καὶ νὰ ἐπιχειρήσουν τὸ ἴδιο ἀλλὰ αὐτὴ τὴν φορὰ ἀνεπιτυχῶς στὴν ΙΙΙ Ταξιαρχίαν — ἐπονομασθεῖσαν τοῦ Ρίμινι—, ἡ ὁποία συνεκροτήθη ἀπὸ τὰ συντρίμμια ποὺ ἀπέμεινον ἀπὸ τὴν ὑπονόμευσιν τῶν κομμουνιστῶν.

Τὸν Ἱερὸν Λόχον δὲν μποροῦσαν νὰ πλήξουν διότι ἀπετελεῖτο ἀπὸ στελέχη ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν ἐθελοντῶν!

Ἡ ΙΙΙ Ταξιαρχία τὴν ὁποίαν παρέλαβα εἰς συντρίμμια τοὺς ἔφραξε παντοῦ τὸν δρόμο καὶ εἶχε τὸ μεγάλο προνόμιον, θεϊκῆς εὐλογίας, ἀφοῦ ἀποκατέστησε τὰς πολεμικὰς Σημαίας ἐπὶ τοῦ Συμμαχικοῦ Πεδίου μάχης νὰ τὰς ἐπαναφέρῃ τροπαιοφόρους εἰς τὴν δεινοπαθήσασαν πατρίδα μας.

Καὶ ἀκόμη ὑπῆρξε τὸ Ἐκστρατευτικὸν Σῶμα τοῦ ὁποίου βάσις ὑπῆρξε ἡ ΙΙΙ Ταξιαρχία, τὸ μεγάλο κύτταρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὡς βάσιν στερεὰν ἐστηρίχθη ὁ ἀναγεννηθεὶς Στρατός μας.

Ὅ,τι ἱστορῶ εἶναι καὶ μὲ τὴν βοήθειαν διακεκριμένων συνεργατῶν, γενναίων συμπολεμιστῶν, ἐκλεκτῶν στρατιωτῶν (Παπαδημητρίου - Καραδήμας - Διαμαντόπουλος - Δασκαλόπουλος) οἱ ὁποῖοι ἐκτὸς τῶν ζωντανῶν των ἀναμνήσεων, τὰς συνεπλήρωσαν ἀπὸ τὰ ἐπὶ τόπου ἡμερολόγια καὶ ἐπισήμους ἐκθέσεις.

Ἡ πιὸ εὐτυχήσασα ΙΙΙ Ταξιαρχία ἔχει μιὰ ὁλοφώτιστη πορεία μὲ καμμιὰ ἀποτυχία ἢ ἐσωτερικὴ ρωγμή.

Αὐτῆς εἶχον τὴν τιμὴν καὶ τὴν τύχην νὰ εἶμαι Διοικητής.

Θὰ διηγηθῶ τὴν ὡραίαν πορείαν της ἀφοῦ περάσωμε ἀπὸ τὰ διάφορα στάδια ἀνατάσεως τῶν μονάδων μας καὶ συντριβῆς των ἀπὸ τὰ κομμουνιστικὰ κτυπήματα καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὴν μόνιμον ἀνάστασιν των διὰ τῆς ΙΙΙ Ταξιαρχίας.

Πρὶν λοιπὸν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῆς δράσεως ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τῶν Γερμανῶν, τῆς III Ἑλληνικῆς Ταξιαρχίας «ΡΙΜΙΝΙ», τῆς ὁποίας διετέλεσα διοικητὴς ἀπὸ τῆς ὀργανώσεώς της, (Ἰούλιος 1944 ἐν Συρίᾳ) μέχρι τῆς διαλύσεώς της (Μάρτιος 1945 εἰς Ἐλευσίνα) θεωρῶ ἀπαραίτητον ν' ἀναφερθῶ ἐν μεγίστῃ πάντοτε συντομίᾳ, εἰς τὸ κλῖμα καὶ τὰ γεγονότα ἅτινα διεδραματίσθησαν ἐν Μ. Ἀνατολῇ, πρὸ τῆς ὀργανώσεως τῆς Ταξιαρχίας ταύτης ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1941 μέχρι τοῦ Ἰουλίου 1944.

Ἐκ τῆς γνώσεως τῶν γεγονότων τούτων θὰ καταδειχθῇ ὁποῖον ἆθλον ἐπραγματοποίησαν, ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τῆς Ταξιαρχίας ταύτης, διὰ τὴν ὀργάνωσιν, συγκρότησιν καὶ ὁδήγησίν της εἰς τὸ πεδίον μάχης ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τῶν Γερμανῶν ἐν μέσῳ μυρίων δυσκολιῶν καὶ ἀντιδράσεων, κυρίως τῶν κομμουνιστῶν, ἀλλὰ καὶ ἐνίων ἐθνικοφρόνων δυστυχῶς, καὶ θὰ πιστοποιηθῇ ὅτι ὁ μεγαλύτερος ρόλος τὸν ὁποῖον διεδραμάτισε ἡ Διοίκησις τῆς Ταξιαρχίας καὶ τὸ Ἐπιτελεῖον της ὑπῆρξε ἡ συγκρότησίς της καὶ ἡ ὁδήγησίς της εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, δυσχερεστέρα καὶ ἀπὸ αὐτὴν ταύτην τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ τῶν Γερμανῶν.

Μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ ἄξονος (Μάϊος 1941) κατόπιν ἑπταμήνου ἡρωϊκῆς ἀντιστάσεως κατὰ Ἰταλῶν καὶ Γερμανῶν (28.10.40 - 30.5.41) πλεῖστοι ἀξιωματικοὶ καὶ Ἕλληνες πατριῶται, ὅπως ἐλέχθη, ἤρχισαν περὶ τὰ τέλη τοῦ 1941 νὰ θέτουν τὰς βάσεις τῆς ὀργανώσεως καὶ διεξαγωγῆς τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῶν κατακτητῶν. Ἐκτὸς τῆς συγκροτήσεως ὀργανώσεων ἀντιστάσεως ἐντὸς τῆς ματεχομένης Ἑλλάδος πλεῖστοι ἀξιωματικοὶ καὶ παλαιοὶ ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται ἤρχισαν διαφεύγοντες εἰς Μέσην Ἀνατολὴν ἐν μέσῳ μυρίων δυσκολιῶν καὶ κινδύνων πρὸς τὸν σκοπὸν δημιουργίας ἐκεῖ Ἑλληνικῶν Μονάδων διὰ τὴν συμμετοχήν των εἰς τὸν συμμαχικὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ Ἄξονος. Δεδομένου ὅτι περὶ τὸ τέλος Μαΐου 1941 εἶχον διαφύγει ἐκ Κρήτης εἰς Κάϊρον ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Γεώργιος Β΄ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως Ἐμμανουὴλ Τσουδεροῦ, τῆς ὁποίας φωτεινὸν μέλος ἀπετέλεσε ὁ ἥρως τῆς Κρήτης — ὁ διευθύνας μέχρις τέλους ὡς ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν τὸν ἀγῶνα της — ἀείμνηστος Στέλιος Δημητρακάκης, ἡ ὀργάνωσις Ἑλληνικῶν Μονάδων δὲν παρουσίαζε μεγάλας δυσκολίας, ἀφοῦ ἄλλωστε οἱ σύμμαχοί μας Ἄγγλοι, παρεῖχον ὅλα τὰ μέσα καὶ βοήθειαν πρὸς τοῦτο. Οὕτω περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου 1941 συνεκροτήθησαν, τὸ Ἀρχηγεῖον Βασιλικῶν Ἑλληνικῶν Στρατευμάτων Μέσης Ἀνατολῆς ὑπὸ τὸν Ἀντιστράτηγον Τζανακάκην Ἐμμανουὴλ ἀξιωματικὸν γενναῖον, ἠθικὸν καὶ ἀρίστου χαρακτῆρος,ἐπισφαλοῦς ὅμως ὑγείας ἐκ τῶν πολλαπλῶν τραυμάτων του, μεγάλης ἡλικίας καὶ ἀπέχοντος τοῦ Στρατεύματος ἀπὸ 8ετίας, μὲ ἀρχηγὸν τοῦ Ἐπιτελείου του τὸν Συν/ρχην Ἀντωνίου Εὐάγγελον, Στρατιωτικὸν ἀκόλουθον ἐν Βουλγαρίᾳ ἐξ ἧς διέφυγεν εἰς ΚΑΙΡΟΝ, καὶ ἡ Ι Ἑλληνικὴ Ταξιαρχία ὑπὸ τὸν ὑποστράτηγον Μαραβέαν Βασ., τέως Στρατ. ἀκόλουθον εἰς Ρουμανίαν ἐξ ἧς διέφυγεν.

Οἱ δύο τελευταῖοι ἀξιωματικοὶ θεωρούμενοι ἐκ τῶν ἱκανωτάτων τοῦ Στρατοῦ μας μὴ μετασχόντες τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους καὶ τῆς ἡρωϊκῆς ἀντιστάσεως τῶν ὀχυρῶν, δὲν εἶχον τὸ ἀπαιτούμενον κῦρος διοικήσεως καὶ οὕτω ὁλόκληρος ἡ Ἀνωτάτη Ἡγεσία ἡ ἀναλαβοῦσα, ἐν μέσῳ μυρίων δυσκολιῶν καὶ ἀντιδράσεων, τὴν ὀργάνωσιν Ἑλληνικῶν Μονάδων ἐν τῇ ξένῃ δὲν ἦτο εἰς τὸ ὕψος τῶν δυσκόλων ἐκείνων περιστάσεων. Τὸ ἐπιτελεσθὲν ὑπ' αὐτῶν στρατιωτικὸν ἔργον δὲν ὑπῆρξε ἀνάλογον πρὸς τὰς ἱκανότητάς των καὶ αἱ πρῶται τεθεῖσαι βάσεις δὲν ὑπῆρξαν στερεαὶ καὶ ἐβάρυνον ἐπὶ τῶν μετέπειτα

τραγικῶν γεγονότων. Δὲν ἠδυνήθησαν νὰ συλλάβουν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τὸ τεράστιον πολιτικοστρατιωτικὸν πρόβλημα τῆς δημιουργίας ἐκ τοῦ μηδενὸς ἐν τῇ ξένῃ Στρατοῦ ἀξιομάχου, δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐπιβάλουν ἐξ ἀρχῆς σιδηρᾶν πειθαρχίαν εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας συναποκομίζοντας ἐξ Ἑλλάδος τὰς ποικίλας πολιτικάς, πολιτειακὰς καὶ ἀτομικὰς ἀντιθέσεις των, δὲν ἤρθησαν ὑπεράνω τῶν περιστάσεων καὶ πρὸ παντὸς δὲν ἀντελήφθησαν ἐγκαίρως τὸν θανάσιμον ἀντίπαλόν των, τὸν κομμουνισμόν, ὅστις ὡς ἦτο φυσικὸν θὰ κατέβαλλε κάθε προσπάθειαν διαλύσεως τῶν Ἐθνικῶν Μονάδων.

1) Ἀντίδρασις τοῦ Κ.Κ.Ε.

Τὸ Κ.Κ.Ε. μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ Ἄξονος διεῖδεν ἀμέσως τὴν εὐκαιρίαν τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀπὸ εἰκοσαετίας σκοτεινῶν σκοπῶν ἐπικρατήσεώς του. Διαθέτον πλουσίαν συνωμοτικὴν πεῖραν 20ετοῦς παρανόμου δράσεως, πεπειραμένα, ἱκανὰ καὶ φανατισμένα στελέχη καὶ καλυπτόμενον ὑπὸ τὸν ψευδῆ μανδύαν τοῦ ἐθνοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος, ὠργάνωσε ὡς εἶναι γνωστόν, εἰς τὴν κατεχομένην Ἑλλάδα τὸ Ε.Α.Μ. καὶ ἐκτὸς τῶν πραγματικῶν στελεχῶν του, ἐπαγίδευσε μὲ τὰ ψευδῆ περὶ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος συνθήματά του, πολλοὺς ἐθνικόφρονας πολίτας, ἰδίᾳ ἐκ τῆς νεολαίας καὶ ἀρκετοὺς ἀκόμη μονίμους ἀξιωματικούς.

Μόλις συνεκροτήθη Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐν Καΐρῳ καὶ ἤρχισεν ἡ ὀργάνωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ἀντελήφθη ἀμέσως ὅτι, ἡ δημιουργία Ἐθνικῶν Δυνάμεων ἐν τῇ ξένῃ, ἀπετέλει σοβαρὸν ἐμπόδιον εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν δολίων ἐπιδιώξεών του πρὸς ὑποδούλωσιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν ἐρυθρὸν ὁλοκληρωτισμὸν καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἀντιδράσῃ ἀμέσως. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων εὐνοϊκῶν πρὸς τοῦτο συνθηκῶν, λόγῳ τῆς ἀνυπαρξίας Κράτους, τὸ Κ.Κ.Ε. ἐβοηθεῖτο εἰς τὰς ἀντεθνικὰς ἐπιδιώξεις του καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Ρωσία τῆς ὁποίας ὑπῆρξε ἀποκλειστικὸν τυφλότατον ὄργανον, ἦτο σύμμαχος τῶν Ἐλευθέρων Ἐθνῶν καὶ διεξήγαγε σφοδροὺς καὶ αἱματηροὺς ἀγῶνας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους της πρὸς συντριβὴν τῆς Γερμανίας.

Πρέπει νὰ λεχθῇ ἀκόμη ὅτι τὸ Κ.Κ.Ε. ἐξεμεταλλεύθη κατὰ ἀριστοτεχνικὸν τρόπον τὰς διχονοίας μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν, (βασιλοφρόνων - δημοκρατικῶν ἀποτάκτων τοῦ 1935), ἐπαγίδευσε πολλοὺς ἐκ τούτων, ἰδίᾳ ἐκ τῶν τελευταίων, τοὺς ὁποίους ἀφοῦ ἐβοήθησε, ἐτοποθέτησε καὶ εἰς καιρίας θέσεις, βραδύτερον (Ἀπρίλιος 1944) ὅταν ᾐσθάνθη ἑαυτὸν ἀρκετὰ ἰσχυρὸν τοὺς ἀπελάκτισε καὶ τοὺς διεπόμπευσε. Ὑπῆρχε βεβαίως πλῆθος ἀξιωματικῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνεξαρτήτως πολιτικῶν φρονημάτων ἐπειθάρχουν εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπεδίωκον μετὰ φανατισμοῦ τὴν δημιουργίαν ἀξιομάχων Μονάδων, πλὴν ὡς συμβαίνει εἰς παρομοίας περιστάσεις, οὗτοι ἐβάλλοντο ὑπὸ τῶν δύο ἄκρων καὶ ἐξουδετεροῦντο μὲ τὸν χαρακτηρισμὸν ἀπὸ τοὺς μὲν ὡς κρυπτοφασιστῶν ἀπὸ τοὺς δὲ ὡς κρυπτοκομμουνιστῶν.

2) Περίοδος Ἀπριλίου 1942 — Φεβρουαρίου 1943.

Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον 1942 ἀφίχθη ἐξ Ἑλλάδος εἰς Κάϊρον ὁ τότε πολιτευτὴς κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος ἀναλαβὼν ἀμέσως τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν μὲ εὐρύτατα δικαιώματα. Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχον ἀφιχθῆ ἐξ Ἑλλάδος καὶ πλεῖστοι ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι ἀξιωματικοί, καθὼς καὶ δια-

φυγόντες ἰδιῶται, δυνάμενοι νὰ στρατευθῶσι. Ὑπῆρχε συνεπῶς εὐχέρεια βελτιώσεως καὶ αὐξήσεως τῶν Μονάδων καὶ στελεχώσεως τούτων δι' ἀρίστων ἀξιωματικῶν.

Ὁ νέος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ἀνὴρ μεγίστης μορφώσεως, πατριωτισμοῦ, ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐνεργητικότητος ἀνέλαβε ἐν μέσῳ μυρίων δυσκολιῶν, τὸ βαρύτατον διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἔργον τῆς συγκροτήσεως καὶ διοικήσεως τῶν Ἑλληνικῶν Μονάδων. Ἐνῷ ὅμως εἶχε ὅλην τὴν καλὴν διάθεσιν καὶ τὸν πατριωτισμὸν διὰ τὸ βαρύτατον αὐτὸ ἔργον, νέος ἀκόμη τότε καὶ μὴ ἔχων τὴν μετέπειτα πλουσίαν πεῖραν διοικήσεως Στρατευμάτων ὑπερετίμησε τὰς δυνατότητάς του, ἔναντι τόσων παγίδων καὶ ἐμποδίων καὶ πρὸ παντὸς ὑπετίμησε τὸν ἐκ τῆς κομμουνιστικῆς δράσεως σοβαρὸν κίνδυνον καὶ τὸν ἐκ τῶν μεταξὺ τῶν ἐθνικοφρόνων ἀξιωματικῶν διενέξεων καὶ παγιδευθεὶς ὁ ἴδιος ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, περιεστοιχίσθη ἢ χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθῆ ἢ λόγῳ πολιτικῆς στρατηγικῆς ἀπὸ ἀριστερὰ στοιχεῖα καὶ ἔφθασε μέχρι τοῦ σημείου, ὠθούμενος ἀπὸ ταῦτα, νὰ ἐκφωνήσῃ βραδύτερον ἐνώπιον τῶν Μονάδων, τὸν ἀνεδαφικὸν ἐκεῖνον λόγον του «ὅτι ὁ Στρατὸς πρέπει νὰ βουλεύηται», φράσιν τὴν ὁποίαν βραδύτερον ἔκαμαν σύνθημά των οἱ κομμουνισταὶ καὶ πολλάκις ὁ κ. Κανελλόπουλος τὴν ἤκουσε κατὰ τὰ μετέπειτα ἀνατρεπτικὰ κινήματά των.

3) Ὀργάνωσις Μονάδων καὶ τοποθέτησις νέων Διοικητῶν.

Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ὑπὸ τοῦ κ. Κανελλοπούλου ἐγένετο ἡ κάτωθι ὀργάνωσις τῶν Μονάδων.

—Ι Ἑλληνικὴ Ταξιαρχία τριῶν πλήρων Ταγ/τῶν μὲ Διοικητὴν τὸν Συν/ρχην Κατσώταν Παυσανίαν καὶ Ἐπιτελάρχην τὸν Συν/ρχην Πυρ/κοῦ Λάϊον Δημ.

—ΙΙ Ἑλλην. Ταξιαρχίαν μὲ μειωμένην δύναμιν ὑπὸ τὸν Συνταγματάρχην Μπουρδάραν Ἀλ.

—Ἱερὸς Λόχος κυρίως ἐξ Ἀξιωματικῶν μὲ Διοικητὴν τὸν Συν/ρχην Τσιγάντεν - Σβορῶνον Χριστόδουλον.

Προσπάθεια ὀργανώσεως καὶ ὑπαγωγῆς τῶν ἄνω Μονάδων ὑπὸ Μεραρχίαν μὲ Δ/τὴν τὸν Ὑποστρ. Ζυγούρην Χρ. μόλις ἀφιχθέντα ἐξ Ἀθηνῶν (ἐπιλεγέντα ὑπὸ τῆς ὑπὸ τὸν ἀείμνηστον Σπηλιωτόπουλον ἐπιτροπῆς μας κατόπιν ἐντολῆς κ. Κανελλοπούλου) ἀπέτυχεν προσκρούσασα εἰς τὰς ἀναλόγους τοῦ ἐπικρατοῦντος κλίματος φιλοδοξίας καὶ ἀντιζηλίας τῶν Δ/τῶν Ταξιαρχιῶν καὶ ἄλλων παραγόντων ἐν Καΐρῳ. Περιληπτικῶς ἀρχικά, ἀναγράφω :

α) Ὁ Σύν/ρχης Τσιγάντες - Σβορῶνος Χριστόδουλος ἀπόστρατος λόγῳ τοῦ κινήματος 1935— ἀλλὰ χωρὶς οὐδεμίαν μνησικακίαν κατὰ τῶν παλαιῶν ἐν ἐνεργείᾳ συναδέλφων του μετὰ τῶν ὁποίων εὑρέθη εἰς ἀπόλυτον ἀντίθεσιν καὶ ἔνοπλον σύγκρουσιν — ἐκ τῶν γενναιοτέρων τοῦ Στρατοῦ μας μὲ πολλαπλὰ τραύματα, εὐφυής, ἐξαιρέτου μορφώσεως, ὡραίου χαρακτῆρος, μὲ ἀνώτερον πνεῦμα συναδελφότητος καὶ πολιτισμοῦ, ἀφιχθεὶς μόλις, ἀπὸ τὸ πύρωμα τοῦ μεγάλου Στρατηγοῦ Κέννιγκ οὗτινος διετέλεσε ἐπιτελὴς εἰς τὰς μάχας του τῆς Ἀφρικῆς, ἀντελήφθη ὀρθῶς τὸ κλῖμα τῆς Μ. Ἀνατολῆς καὶ πρὸ παντὸς τὰς κομμουνιστικὰς δολίας προθέσεις καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐνέπεσε εἰς τὰς συνεχεῖς παγίδας, ἀλλὰ κατέστη ἀπὸ τοὺς φανατικωτέρους πολεμίους τῶν κομμουνιστῶν.

Χάρις εἰς τὰ προσόντα του αὐτά, κατώρθωσε νὰ δημιουργήσῃ «Ἱερὸν Λόχον» μίαν ἀπὸ τὰς πλέον ἀξιομάχους μονάδας καίτοι οὗτος ἀπετελεῖτο μόνον ἀπὸ ἀξιωματικοὺς κατὰ τὸ πλεῖστον μονίμους ἐκτελοῦντας καθήκοντα ὁπλίτου, νὰ τὸν ὁδηγήσῃ νικηφόρον μέχρι τῆς Τύνιδος, κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς III Στρατιᾶς καὶ νὰ προσθέσῃ νέας σελίδας δόξης, εἰς τὸ ἔνδοξον ὄνομα τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ξένην.

Ἀργότερον συγκεντρώνων τοὺς ἀποπεμφθέντας ἀπὸ τὰς διαφόρους Ταξιαρχίας, κατὰ τὰ διάφορα κινήματα, ἀξιωματικοὺς ἀνέπτυξε τὸν Ἱερὸν Λόχον εἰς Σύνταγμα Καταδρομῶν, τὸ ὁποῖον μετέσχε τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Αἰγαίου, ἀπελευθέρωσε τὰς περισσοτέρας νήσους τούτου καὶ τελικῶς ὑπῆρξε τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν τμῆμα ποὺ εἰσῆλθε εἰς τὰς Ἀθήνας κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν της τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1944. Ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἀπεμακρύνθη καὶ πάλιν ἀποσταλεὶς εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, κατόπιν ἐπιμόνου ἀπαιτήσεως τῶν ἐν τῇ Κυβερνήσει Ἐθνικῆς Ἑνότητος κομμουνιστῶν Ὑπουργῶν, διότι ἐθεωρήθη ὑπὸ τούτων ὡς ἐμπόδιον εἰς τὸ προπαρασκευαζόμενον Δεκεμβριανὸν κίνημα.

Εἰς τὸ οἰκεῖον περαιτέρω Κεφάλαιον ἀναγράφεται λεπτομερῶς ἡ ἱστορικὴ δρᾶσις τοῦ ἀναστηθέντος - τρίτου κατὰ σειρὰν «Ἱεροῦ Λόχου».

β) Ὁ Συν/ρχης Μπουρδάρας Ἀλκ. ἀπόστρατος καὶ αὐτὸς τοῦ κινήματος 1935 καίτοι ἦτο ἐκ τῶν - θεωρουμένων - διακεκριμένων ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ μας, ὑπερέβαλε τὰς δυνάμεις του, ἠδιαφόρησε διὰ τὸ κλῖμα τῆς ἐποχῆς καὶ βραχυκυκλωθεὶς ὑπὸ ἀριστερῶν στοιχείων τὰ ὁποῖα ἐνεπιστεύετο ἰσοτίμως ἐν τῇ Ταξιαρχίᾳ του δὲν ἠδυνήθη τελικῶς νὰ τὴν ὀργανώσῃ καὶ νὰ τὴν καταστήσῃ ἀξιόμαχον μέχρις ὅτου τελικῶς διελύθη ἀπὸ τὰ κινήματα καὶ τὰς διαρκεῖς ἀνταρσίας τῶν κομμουνιστῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν του.

γ) Ὁ Συν/ρχης Κατσώτας Παυσανίας, ἀξιωματικὸς δραστηριώτατος, γενναῖος, μὲ ἀρίστην πολεμικὴν δρᾶσιν, μὲ ἐξαιρετικὸν πολεμικὸν πνεῦμα, μὲ ἄσβεστον πόθον νὰ ἀναπετάσῃ καὶ πάλιν νικηφόρους τὰς πολεμικὰς σημαίας, μόλις ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς Ταξιαρχίας ἔθεσε ὡς σκοπὸν τὴν ταχίστην εἴσοδον ταύτης εἰς τὸν ἀγῶνα ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς προηγουμένους διοικητάς, οἱ ὁποῖοι εἶχον δυστυχῶς ἀρνητικὰς ἀντιλήψεις.

Εἰσηγήθη εἰς τοὺς Ἄγγλους τὰς ἀντιλήψεις του ταύτας καὶ συνεκροτήθη παρ' αὐτῶν εἰς ὑλικὰ πάσης φύσεως καὶ ἀξιωματικοὺς ἐκπαιδευτὰς καὶ ἄρχισε εἰς Ρὰς Μπαλμπὲκ (τῆς Συρίας) δραστηρίαν ἐκπαίδευσιν καὶ κατώρθωσε μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1942 νὰ καταστήσῃ τὴν Ταξιαρχίαν του ἀξιόμαχον ὥστε κατὰ τὴν γενικὴν ἐπίθεσιν τῆς III Στρατιᾶς ὑπὸ τὸν θρυλικὸν Στρατάρχην Μοντγκόμερυ, ἀρχὰς Ὀκτωβρίου 1942, νὰ μετάσχῃ ταύτης, νὰ δρέψῃ δάφνας τοῦ Ἀλαμέϊν καὶ τῆς Δυτικῆς Ἐρήμου.

Δυστυχῶς ὅμως δὲν κατώρθωσε νὰ τὴν κρατήσῃ μέχρι τέλους στερεὰν καὶ ἀλώβητον ἀπὸ τὰ κομμουνιστικὰ κινήματα, τὰ ὁποῖα ἀφοῦ τὴν διέβρωσαν, τελικῶς τὴν διέλυσαν.

Ἂς ἴδωμεν ὅμως κατωτέρω λεπτομερῶς τὴν ὡραίαν πορείαν τῆς Ι Ταξιαρχίας ἡ ὁποία ἀφοῦ ηὐτύχησε, πρώτη αὐτὴ νὰ ἀναπετάσῃ νικηφόρος τὰς Ἑλληνικὰς Σημαίας καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ καὶ πάλιν τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν μνήμην ὅλων ὅσοι τὴν ἐθαύμασαν ἀπὸ τὸ Ἀλβανικὸν ἔπος καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα τῶν Ὀχυρῶν καὶ τῆς Κρήτης διελύθη ἀδόξως.

Ὁ ἀναγνώστης - σὲ ὅποια ἡλικία καὶ ἂν εἶναι - θὰ νιώσῃ κάποια συγκίνησι καὶ ὑπερηφάνεια διαβάζοντας τὰ παρακάτω καὶ οἱ κληρονόμοι θὰ μά-

θουν ὅτι οἱ Μαχηταὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος εἶχον τὸ μεγαλύτερον προνόμιον γιὰ κάθε ἄνθρωπον, πραγματικὴν σφραγίδα δωρεᾶς, τὸν ἀγῶνα τους γιὰ τὴν ἀνάκτησι καὶ τὴν διατήρησι τῆς ἐλευθερίας. Ὁ καθένας των χωριστὰ καὶ ὅλοι μαζὶ ἀπέκτησαν τὸ εὐλογημένο αὐτὸ προνόμιον, ὅταν ἐθελοντικά, ἐπέταξαν ἐκτὸς τῶν συνόρων τῆς Πατρίδος μας καὶ ἔφεραν τὶς πολεμικὲς Σημαῖες, φουσκωμένες ἀπὸ τὴν δική τους φλογερὴ μὰ καὶ ζωηφόρον πνοὴ στὴν Ἔρημο, στὸ Ἔλ Ἀλαμέϊν, στὴ Λιβύη, στὴν Κυρηναϊκή, στὴν Τύνιδα, στὴ Δωδεκάνησο, στὸ Ρίμινι, στὸ Ρουβίκωνα.

Καὶ προνομιοῦχοι γύρισαν στὴ χιλιοβασανισθεῖσαν Πατρίδα μας, μὲ τὶς Σημαῖες χαιρετούμενες μὲ ἕνα ἀτέλειωτο «Ὠσσανά». Ἐθνικὸν Ὠσσανὰ καὶ μὲ τὰ μάτια τους βουρκωμένα ἀπὸ τὴν μεγαλύτερη χαρὰ τῆς ζωῆς των.

Τὰ κατορθώματά των ἀνεγράφησαν στὴν πιὸ ἐθνικὴ τιμητικὴ θέσι τῆς Ἑλλάδος, στὴν προμετωπίδα τοῦ ἀγνώστου Στρατιώτου καὶ εἰς τὸ Μαυσωλεῖον τῶν ὑπὲρ Πατρίδος πεσόντων, εἰς τὸ νῦν Δημόσιον Σῆμα τοῦ Κοιμηρίου Ἀθηνῶν, τὰ δὲ λάβαρά των ἐναπετέθησαν στὸν ἱερὸ ἐκεῖνο χῶρο, ὅπου στὴν προμετωπίδα του γράφει «Εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ Πάτρης»!

Πραγματικὰ προνομιοῦχοι,ἀλλὰ καὶ σφραγισμένοι γι' αὐτὸ ἀπὸ τὴ μεγάλη τοῦ Γένους σφραγίδα. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ καθένας του πῆρε μιὰ ἀόριστη στοὺς ἄλλους, ἀκατάλυτη ἐντολή. «Πάντοτε παρόντες». Καὶ γι' αὐτὸ σὲ κάθε προσκλητήριο κατὰ τοῦ καταραμένου κομμουνισμοῦ, ἔδωσαν καὶ πάλιν τὸ παρὼν στὴ δεύτερη προνομιοῦχο ἀποστολὴ κάθε ἀνθρώπου, τὴν διατήρησι τῆς Ἐλευθερίας.

Κανείς των δὲν ἔλειψε. Καὶ πάντοτε εὑρίσκονται ἐν διαρκῇ ἐθνικῷ συναγερμῷ.

Καὶ πάντοτε ἀθόρυβοι στρατιῶται κάθε εὐλογημένης Ἡγεσίας ποὺ ἀμύνεται γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς Πατρίδος μας.

Ἔξω τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος ἐσήκωσαν τὸ ἠθικόν των ἀνάστημα εἰς ὕψος ποὺ κανένας δολιοφθορεύς, κανένας καταραμένος κομμουνιστής, κανεὶς κόπος, καμμιὰ ἀγωνία, καμμιὰ θυσία, δὲν τὸ ἐπεσκίασαν.

Τὄκαναν φῶς καὶ παράδειγμα.

Καὶ τώρα ἀκόμη ἔχουν ὁ καθένας ἐθελοντικὰ τὴν ἴδια ἐντολή, σεμνὰ ἐκτελεστὴ καὶ ἀγρύπνως μεταφερτή. Εἶναι τὰ μάτια καὶ ἡ φωνὴ τῆς εὐλογημένης Ἐπαναστάσεως.

Μεταδίδουν τὴν πίστη τους στοὺς ἄπιστους. Τὴν φωνήν των στοὺς κουφούς. Καὶ μὲ τὸ ἠθικόν των δυναμώνουν τοὺς διστακτικοὺς καὶ τοὺς δειλούς. Ἐθνικὴ ἀσπίδα ὁ καθένας χωριστὰ καὶ ὅλοι μαζὶ ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ.

Πιστοὶ πάντοτε στρατιῶται τῆς Ἑλλάδος.

Γι' αὐτὸ πιστεύω ὅτι ἱστορῶντας τὰ κατορθώματά των ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, βοηθῶ τοὺς κληρονόμους, ἀνάβοντας γι' αὐτοὺς καὶ αὐτὰ τὰ φῶτα ποὺ προστίθενται γιὰ νὰ διαβάσουν καὶ νιώσουν καλὰ τὴν βαρειὰ κληρονομία.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ι. Ταξιαρχία. «Ἐλ Ἀλαμέϊν ἡ ἀναλαμπή».

Δρᾶσις τῆς Ι Ἑλληνικῆς Ταξιαρχίας

Πρὶν ἀρχίσωμεν τὴν ἐξιστόρησιν τῆς δράσεως τῆς Ι Ταξιαρχίας ὀρθὸν εἶναι νὰ κατατοπισθῇ ὁ ἀναγνώστης, σὲ μεγίστη συντομία, μὲ τὴν ἐπικρατοῦσαν ὡς τότε τακτικὴν κατάστασιν εἰς τὸ μέτωπον τῆς Δυτικῆς ἐρήμου καὶ γενικώτερον τῆς Βορείου Ἀφρικῆς καὶ Μεσογείου.

1) Μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς Γαλλίας, τὴν κατάληψιν ὁλοκλήρου σχεδὸν τῆς Εὐρώπης ὑπὸ τοῦ Χίτλερ καὶ τὴν ἔξοδον τῆς Ἰταλίας στὸν πόλεμο τὴν 10ην Ἰουνίου 1940, ἡ κατάστασις τῆς Ἀγγλίας, παραμενούσης ὡς μοναδικῆς ἀνθισταμένης δυνάμεως κατὰ τοῦ Ἄξονος, ἦτο τραγική. Διαθέτουσα μίαν δύναμιν μόνον 36.000 ἀνδρῶν καὶ 170 ἀεροπλάνων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Αἰγύπτου καὶ γενικώτερον τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου, εἶχεν ν' ἀντιμετωπίσῃ μίαν Ἰταλικὴν Στρατιὰν 200.000 ἀνδρῶν μὲ ἄφθονον πυρ/κόν, ἅρματα μάχης καὶ 400 ἀεροπλάνα, ἀρχικῶς ὑπὸ τὸν Στρατάρχην Μπάλμπο καὶ ἀπὸ 2 Ἰουλίου 1940 ὑπὸ τὸν Στρατάρχην Γκρατσιάνι εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Λιβύης. Ἐπὶ πλέον ἡ παρουσία εἰς Ἀβυσσηνίαν ἑτέρας Ἰταλικῆς Στρατιᾶς εἰς τὰ νῶτα τῶν Ἀγγλικῶν δυνάμεων Αἰγύπτου καὶ ὁ περιορισμὸς τῆς Στρατηγικῆς ἀξίας τῶν φρουρίων τῆς Μάλτας καὶ τοῦ Γιβραλτάρ, εἰς τὴν Δυτ. Μεσόγειον, λόγῳ τῆς παρουσίας τοῦ Ἰταλικοῦ Στόλου καὶ Ἀεροπορίας εἰς τὴν Ἰταλικὴν Χερσόνησον, καθίστα τὴν κατάστασιν τῶν Ἄγγλων ἀκόμη σοβαρωτέραν, τὸν δὲ ἀνεφοδιασμὸν τῶν δυνάμεων Αἰγύπτου δυσκολώτατον ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αἱ ἀγγλικαὶ νηοπομπαὶ ἀνεφοδιασμῶν ἐπραγματοποιοῦντο κατὰ τὸ πλεῖστον διὰ τοῦ περίπλου τοῦ Ἀκρωτηρίου, μήκους 20.000 χιλ. καὶ μὲ διάρκειαν ταξιδίου 50 ἡμερῶν ἀντὶ τῶν ἀπαιτουμένων, μέσῳ Γιβραλτάρ, 8 ἡμερῶν. Ὑπὸ τὰς δυσμενεστάτας αὐτὰς διὰ τοὺς Ἄγγλους συνθήκας οἱ Ἰταλοὶ ἐθεώρησαν καὶ δικαίως τὴν κατάστασιν λίαν εὐνοϊκὴν δι' αὐτοὺς καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου 1940 ἐπετέθησαν διὰ τῆς Στρατιᾶς Γκρατσιάνι κατὰ τῶν Ἄγγλων, ἀπώθησαν τούτους πέραν τῶν Αἰγυπτιακῶν συνόρων καὶ τὴν 16ην Σεπτεμβρίου κατέλαβον τὸ Σίντι Μπαράνι ἐντὸς τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ἐδάφους. Ἀλλὰ παραδόξως ἀντὶ νὰ συνεχίσουν τὴν ἐπίθεσίν των πρὸς τὸ Κάϊρον παρέμειναν εἰς Σίντι Μπαράνι καὶ οὕτω ἔδωσαν τὸν καιρὸν εἰς τοὺς Ἄγγλους νὰ ἐνισχυθοῦν διὰ δυνάμεων ξηρᾶς καὶ 170 νέων ἀεροπλάνων καὶ ἀρχὰς Δεκεμβρίου νὰ ἀντεπιτεθοῦν, νὰ αἰφνιδιάσουν πλήρως τοὺς Ἰταλοὺς καὶ τὴν 10ην Δεκεμβρίου ν' ἀνακαταλάβουν τὸ Σίντι Μπαράνι καὶ νὰ ἐκδιώξουν τούτους ἐκ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ἐδάφους, συλλαβόντες 40.000 αἰχμαλώτους καὶ ἄφθονον πολεμικὸν ὑλικόν. Ὁ Οὐέηβελ ἐκ τῶν ἀρίστων Στρατηγῶν τῆς Βρεττανίας, ὅστις κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἀντεπίθεσιν διέθετε μόνον 30.000 Στρατοῦ ἔναντι 200.000 τῶν Ἰταλῶν, ἀντιληφθεὶς τὴν ἐπελθοῦσαν εἰς τὴν Ἰταλικὴν Στρατιὰν

τοῦ Γρατσιάνι πλήρη σύγχυσιν καὶ αἰφνιδιασμόν, καὶ ἐκμεταλλευόμενος τὴν ἀπροσδόκητον αὐτὴν ἐπιτυχίαν, συνεχίζει δραστηρίως τὴν ἐπίθεσίν του καὶ τὴν 16ην Δεκεμβρίου καταλαμβάνει τὸ Σολούμ, τὴν 18ην ἰδίου τὴν Μπάρντιαλ, ὅπου συλλαμβάνει ἑτέρας 40.000 αἰχμαλώτων, καὶ συνεχίζων ἀκάθεκτος τὴν προέλασὶν του πολιορκεῖ τὸ Τομπρούκ, ὅπερ καταλαμβάνει τὴν 17ην Ἰανουαρίου 1941, τὴν 30 Ἰανουαρίου τὴν Ντέρνα καὶ τὴν 6ην Φεβρουαρίου τὴν Βεγγάζην. Ἔτσι ὁ Στρατηγὸς Οὐέηβελ ἐντὸς δύο μόνον μηνῶν κατέλαβε ὁλόκληρον τὴν Κυρηναϊκὴν προελάσας 400 χιλιόμετρα καὶ συλλαβὼν 130.000 αἰχμαλώτους 1.240 πυροβόλα καὶ 400 ἅρματα μάχης, ἔναντι ἀσημάντων ἰδικῶν του ἀπωλειῶν. Παραλλήλως μὲ ἐλαχίστας Ἀγγλικὰς δυνάμεις ἀπηλευθερώθη ἡ Ἀβυσσηνία καὶ συνελήφθη ἅπασα ἡ ἐκεῖ Ἰταλικὴ Στρατιὰ αἰχμάλωτος.

Οἱ Γερμανοὶ πρὸ τῆς τοιαύτης τραγικῆς διὰ τοὺς Ἰταλοὺς καταστάσεως ἀπεφάσισαν νὰ ἐπέμβουν πρὸς βοήθειαν τοῦ συνεταίρου των. Ὁ Χίτλερ ἐπιλέξας τὸν Στρατηγὸν Ρόμελ, ἕνα τῶν καλλιτέρων Στρατηγῶν τῆς Γερμανίας εἰδικὸν εἰς τὴν χρῆσιν τῶν τεθωρακισμένων Μονάδων, ὡς ἀρχηγὸν τοῦ ὀργανωθέντος AFRICA CORS δυνάμεως περίπου 30.000, κυρίως τεθωρακισμένων, διέταξε τοῦτον ὅπως μεταβαίνων εἰς Βορ. Ἀφρικὴν ἀνακόψη τὴν προέλασιν πρὸς Δυσμὰς τοῦ Στρατηγοῦ Οὐέηβελ καὶ ἀκολούθως ἀναλαμβάνων γενικὴν ἀντεπίθεσιν συντρίψη τοῦτον καὶ προωθηθῆ πρὸς Κάϊρον - Σουέζ.

Τὴν 12ην Φεβρουαρίου 1941 ὁ Ρόμελ μετὰ τῶν τμημάτων του ἀπεβιβάζετο εἰς Τρίπολιν καὶ ἔλαβε γνῶσιν τῆς καταστάσεως τῶν Ἰταλῶν τὴν ὁποίαν εὗρεν πολὺ χειροτέραν ἀπ' ὅτι τὴν εἶχον περιγράψει οἱ Ἰταλοί. Δραστήριος ὅπως ἦτο καὶ μὲ ἄκρατον ἐπιθετικὸν πνεῦμα, ἀνασυγκροτεῖ τὰς ἐναπομενούσας Ἰταλικὰς δυνάμεις, προσανατολίζεται πρὸς τὴν ἐπὶ τόπου κατάστασιν καὶ προπαρασκευάζεται δι' ἐπίθεσιν. Ἡ στιγμὴ εἶναι κατάλληλος διότι αἱ δυνάμεις τοῦ Οὐέηβελ ἔχουν μειωθεῖ, λόγῳ ἀποστολῆς μιᾶς περίπου Μεραρχίας εἰς Ἑλλάδα, πρὸς ἀντιμετώπισιν ἀναμενομένης ἐπιθέσεως τῶν Γερμανῶν. Αἰσθηματικὴ μᾶλλον ἀπόφασις παρὰ ὀρθὴ στρατηγικὴ τοιαύτη καὶ γι' αὐτὸ ἀνώφελος. Ἔτσι ὁ Ρόμελ ὑπὸ εὐνοϊκὰς συνθήκας ἀρχίζει τὴν ἐπίθεσίν του 24 Μαρτίου 1941. Τὴν 4 Ἀπριλίου ἀνακαταλαμβάνει τὴν Βεγγάζην, τὴν 8ην τὴν Ντέρναν καὶ τὴν 30 τοῦ ἰδίου ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ Τομπρούκ, ὅπερ ὅμως δὲν κατορθώνει νὰ καταλάβη. Ὁλόκληρος ἡ Κυρηναϊκή, πλὴν τοῦ Τομπρούκ, περιέρχεται εἰς χεῖρας τοῦ Ρόμελ καὶ τὸ μέτωπον σταθεροποιεῖται εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σολούμ, καθ' ὅσον ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Οὐέηβελ ἔλαβε ἐνισχύσεις ἀπὸ τὴν Ἀβυσσηνίαν. Ὁ Τσώρτσιλ διατάσσει τὸν Οὐέηβελ νὰ ἀντεπιτεθῆ. Ἡ ἀντεπίθεσις ἐκδηλοῦται τὴν 15 Ἰουνίου 1941, ἀλλ' ἀποτυγχάνει, ὁ Οὐέηβελ ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ Ὤκινλεκ καὶ τὸ μέτωπον σταθεροποιεῖται εἰς τὴν περιοχὴν Σολούμ - Σίντι Ὀμάρ, παρὰ τὰ αἰγυπτιακὰ σύνορα. Τὴν 27ην Νοεμβρίου ὁ Κάνιγκαμ ἀντικαθίσταται εἰς τὴν Δ/σιν τῆς 8ης Στρατιᾶς ἀπὸ τὸν Στρατηγὸν Ρίτσι. Κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 28 Νοεμβρίου μέχρι Ἰουνίου 1942 αἱ ἀντίπαλοι δυνάμεις διεξάγουν σφοδροὺς ἀγῶνας ἐντὸς τῆς ἐρήμου κατὰ τοὺς ὁποίους ὁτὲ μὲν προχωροῦν οἱ Ἄγγλοι ὁτέ δὲ οἱ Γερμανοί, ὑφίστανται ἀμφότεροι σοβαρὰς ἀπωλείας, κυρίως εἰς ἅρματα μάχης, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἡ 8η Στρατιὰ διαθέτει μόνον 70, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα παραμένει ἰσόπαλον.

Τὴν 19ην Ἰουνίου 1942 ὁ Ρόμελ ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ Τομπρούκ, τὸ ὁποῖον μετὰ σκληρὸν ἀγῶνα καταλαμβάνει τὴν 21ην Ἰουνίου συλλαμβάνει 30.000 αἰχμαλώτους, ἄφθονα ὑλικὰ καὶ πρὸ παντὸς καύσιμα, τὰ ὁποῖα τόσον τοῦ χειάζονται καὶ συνεχίζων τὴν ἐπίθεσίν του φθάνει τὴν 26 Ιουνίου 1942 πρὸ

τῆς τελευταίας γραμμῆς ἀμύνης τῶν Ἄγγλων ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου δηλαδὴ τῆς γραμμῆς τοῦ ΕΛ - ΑΛΑΜΕΪΝ. Πέραν ταύτης δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ προχωρήσῃ οὐδὲ βῆμα πλέον ὁ Ρόμελ, καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν βραδύτερον θὰ ἐξορμήσῃ ἡ 8η Στρατιὰ ὑπὸ τὸν Μοντγκόμερυ διὰ νὰ συντρίψῃ τὰς ἀξονικὰς δυνάμεις καὶ νὰ καταλάβῃ ὁλόκληρον τὴν Βόρειον Ἀφρικήν.

Τὸ σταμάτημα τοῦ Ρόμελ πρὸ τοῦ ΕΛ ΑΛΑΜΕ.Ι.Ν καὶ ἡ σωτηρία τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ Σουὲζ ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς διὰ τὸν Ἄγγλον ἀρχιστράτηγον Ὤκινλεκ, ὁ ὁποῖος κατὰ τρόπον ἀριστοτεχνικὸν διηύθυνε προσωπικῶς τὴν μάχην, καὶ δὲν ἐδέχθη μετὰ τὴν σταθεροποίησιν τοῦ μετώπου εἰς ΑΛΑΜΕΪΝ, νὰ ἐξαπολύσῃ τὴν διατασσομένην, προσωπικῶς ὑπὸ τοῦ Τσώρτσιλ, ἀντεπίθεσιν, ἡ ὁποία θὰ ἀπέβαινε μοιραία διὰ τὰς Ἀγγλικὰς δυνάμεις τῆς Αἰγύπτου. Λόγῳ τῆς σοβαρότητος τῆς καταστάσεως ὁ Τσώρτσιλ μεταβαίνει εἰς Κάϊρον ὅπου τὴν 30 Αὐγούστου ἀντικαθιστᾶ τὸν Ὤκινλεκ διὰ τοῦ Ἀλεξάντερ εἰς τὴν ἀρχιστρατηγίαν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ ἀναθέτει τὴν διοίκησιν τῆς 8ης Στρατιᾶς εἰς τὸν Στρατηγὸν Μοντγκόμερυ.

II. Εἴσοδος τῆς I Ἑλληνικῆς Ταξιαρχίας εἰς τὸν ἀγῶνα.

Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω δυσμενεῖς τακτικὰς συνθήκας ἡ I Ἑλληνικὴ Ταξιαρχία περατώσασα τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐκπαίδευσίν της εἰς ΡΑΣ ΜΠΑΛΜΠΕΚ ἐν Συρίᾳ μετεφέρθη ἀρχὰς Αὐγούστου 1942 εἰς τὴν περιοχὴν ΕΛ ΑΛΑΜΕΪΝ καὶ κατέλαβε θέσεις εἰς τὸν ἀριστερὸν τομέα τῆς τοποθεσίας ἀμύνης τῆς ΑΜΠΡΙΑΣ, καὶ ἤρχισε νὰ τὸν ὀργανώνῃ ὑπὸ τὴν Διοίκησιν τῆς 50ης Ἀγγλικῆς Μεραρχίας. Ἡ ἀνατεθεῖσα εἰς αὐτὴν ἀποστολὴ ἦτο ἡ ἄμυνα τῆς τοποθεσίας ἀμύνης της ἄνευ ἰδέας ὑποχωρήσεως, ἔστω καὶ κυκλουμένη. Ἐνέργειαι καταδρομικῶν ἀποστολῶν εἰς μικρὸν βάθος καὶ ἐκπομπὴ περιπόλων πρὸς σύλληψιν αἰχμαλώτων καὶ συλλογὴν πληροφοριῶν. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καταδρομικῶν ἀποστολῶν συνεκροτήθη, κατόπιν διαταγῆς τῆς 50ης Μεραρχίας, ταχυκίνητον ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Τάγματος Ταγ/ρχου Παλαιοδημοπούλου Εὐσταθ. καὶ τῆς III Μοίρας Πεδ. Πυρ/κοῦ Ταγ/ρχου Διαμαντοπούλου Γεωργίου.

Κατὰ τὴν ἀνωτέρω περίοδον ἡ ὀργάνωσις τῆς Ταξιαρχίας ὑπῆρξε ἡ ἀκόλουθος :

– Διοικητὴς Ταξιαρχίας: Συν/ρχης Πεζ. Κατσώτας Παυσανίας
– Ἐπιτελάρχης » Πυρ. Λάϊος Δημ.
Ἐπιτελεῖον I Γραφεῖον Ταγ/ρχης Γιαννόπουλος Κωστ.
II » » Σακελλαρίου Πέτρος
III » » Τζανετῆς Σοφοκλῆς
Δ/τὴς I Ταγ/τος Ἀντ/ρχης Σωτηρίου Ἰωάννης καὶ βραδύτερον ὁ Λοχαγὸς Τζουβάρας Στυλιανὸς
II » Ταγ/ρχης Παλαιοδημόπουλος Εὐσταθ.
III » Ἀντ/ρχης Μεσηνόπουλος Φώτιος
Δ/της I Συν/τος Πεδ. Πυρ/κοῦ ὁ ἀείμνηστος Συν/ρχης Λέγγερης Ἀνδρέας
Ὑποδ/τὴς » » Ταγ/ρχης Θεοχαρόπουλος Ἀνδρ.
Δ/τὴς I Μοίρας Πεδ. Πυρ/κοῦ » Πολυμερόπουλος Ἐμμ.
II » » » Κουκλάκης Κ.
III » » » Διαμαντόπουλος Γ.
Λόχου Μηχανικοῦ » » Καρδαμάκης Βασ.

Διοικηταὶ Λόχων Πεζ. οἱ κάτωθι:

I Ταγ/τος Λοχαγοί: Λαναρᾶς 'Αθαν. Θύμης Εὐθ., Γιαννουλόπουλος 'Αθ., Καπνιᾶς 'Εμμ., Καραβέλλας Δημ.,

II Ταγ/τος Λοχαγοί: Καραμπότσιος Ιωάν., Γιαννόπουλος Ιωάν., Μορώνης Γεωργ., Κεχαγιᾶς 'Εμμ., Στεφάνου Μιχ. ,

III Ταγ/τος Λοχαγοί: Σκιαδόπουλος Περ., Σπηλιόπουλος Κυριᾶκος, Κονδύλης Νικ., Γκίκας 'Αλέξανδρος.

Εἰς τὸν ἀνωτέρω τομέα τῆς τοποθεσίας ΑΜΠΡΙΑΣ ἡ Ταξιαρχία π η ἔμεινε μέχρι τῆς 9ης Σεπτεμβρίου ὁπότε μετεκινήθη πρὸς τὸν κεντρικὸν τ.ο μέα τοῦ ΑΛΑΜΕ·Ι·Ν τεθεῖσα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς 44ης Βρετ. Μεραρχίας. 'Απὸ τῆς 10ης Σεπτεμβρίου ἡ Ταξιαρχία βρίσκεται στὴ πρώτη γραμμὴ καὶ ἀρχίζει μιὰ ἔντονη περιπολικὴ δρᾶσι καθὼς καὶ βολὰς πυροβολικοῦ ἑκατέρωθεν.

Τὴν 08.30΄ ὥραν τῆς 11ης Σεπτεμβρίου τὸ Σύνταγμα Πυρ/κοῦ τῆς Ταξιαρχίας δέχεται σφοδρὸν βομβαρδισμὸν τῶν γερμανικῶν στούκας μὲ ἀποτέλεσμα, μέσα σὲ λίγα λεπτά, νὰ ἔχῃ 4 νεκροὺς καὶ 10 τραυματίας.

Εἶναι τὸ πρῶτον 'Ελληνικὸν σῶμα ποὺ ποτίζει τὴν ἄμμο τῆς ἐρήμου μὲ αἷμα καὶ οἱ πρῶτοι ἑλληνικοὶ σταυροὶ ποὺ στήθηκαν σ' αὐτή.

'Η 14 Σεπτεμβρίου 1942 ἡμέρα τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἶναι ἡμέρα χαρᾶς γιὰ ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας τῆς Ταξιαρχίας, ἰδίως γιὰ τοὺς Πυροβολητάς. 'Ολόκληρο τὸ Σύνταγμα διετάχθη νὰ ὑποστηρίξῃ ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν 'Αγγλικῆς Ταξιαρχίας καὶ ἀπὸ τὰς 05.30΄ τὸ πρωΐ ἐξαπέλυσε μία χάλαζαν ὀβίδων κατὰ τῶν κεφαλῶν τῶν Γερμανῶν. Καὶ ὁ Διοικητὴς τῆς Ταξιαρχίας Συντ/ρχης Κατσώτας Παυσαν. ἐκδηλώνει τὴ χαρὰ καὶ τὸν ἐνθουσιασμό του γιὰ τὸ ἱστορικὸ αὐτὸ γεγονὸς μὲ τὴν κάτωθι 'Ημ. Διαταγήν του.

'Ημερησία Διαταγὴ 14ης Σεπτεμβρίου 1942

«Σήμερον ὥραν 05.30΄ ἡ Ταξιαρχία μας, ἥτις κατέχει τομέα ἐν πρώτῃ γραμμῇ ἤνοιξε πῦρ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, κατόπιν διαταγῆς τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς. Σημειῶ τὴν εὐτυχῆ ταύτην σύμπτωσιν ἥτις παρουσιάσθη σήμερον ἐπέτειον τῆς ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὸ 'Ελληνικὸν Στράτευμα ν' ἀνοίξῃ ἐκ νέου πῦρ ἐναντίον τῶν κατακτητῶν τῆς Πατρίδος μας, μετὰ 15μηνον διακοπήν.

'Ο ἀγών μας εἶναι ἱερός. 'Η σημερινὴ σύμπτωσις ἀποτελεῖ πράγματι συμβολικὴν ἐκδήλωσιν. Μὲ πίστιν καὶ φανατισμὸν θὰ προχωρήσωμεν εἰς τὸν δρόμον τῆς ἐνδόξου ἱστορίας τοῦ Στρατοῦ μας καὶ τοῦ Ἔθνους μας.

Διοικητὴς τῆς Ταξιαρχίας
Κατσώτας Παυσανίας
Συν/ρχης Πεζ.»

'Ανάλογον ἡμερησίαν διαταγήν, διὰ τὴν ἔξαρσιν τοῦ γεγονότος, ἐξέδωσε καὶ ὁ 'Υπουργὸν 'Εθνικῆς 'Αμύνης κ. Παναγ. Κανελλόπουλος.Μέχρι τῆς 23ης 'Οκτωβρίου 1942 ἡ Ταξιαρχία διατηρεῖ τὸν ἀμυντικὸν της τομέα μέσῳ δυσμενῶν διὰ τοὺς ἄνδρας συνθηκῶν, λόγῳ τοῦ μεγάλου καύσωνος καὶ τῶν ἀμμοθυελλῶν αἱ ὁποῖαι ταλαιπωροῦν καὶ ἐκνευρίζουν τοὺς πάντας. Παρὰ ταῦτα ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται ὑπομένουν καὶ σιγὰ-σιγὰ προσαρμό-

ζονται πρὸς τὰς δυσμενεῖς αὐτὰς συνθήκας τῆς 'Ερήμου. Παραλλήλως ἀναπτύσσεται μία ἔντονος καὶ λίαν ἐπιτυχὴς νυκτερινὴ δρᾶσις περιπόλων καθὼς καὶ ἰσχυρῶν ἀναγνωριστικῶν κρούσεων εἰς βάθος μέχρι καὶ 2 χιλιομέτρων ἐντὸς τῶν διακένων τῆς γερμανικῆς διατάξεως μὲ ἰσχυρὰν καὶ ἐπιτυχῆ δρᾶσιν τοῦ Πυρ/κοῦ μας, καὶ μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν πολλῶν αἰχμαλώτων, γεγονὸς ποὺ ἐνθουσιάζει τὸν Στρατηγὸν Μοτνγκόμερυ, ὁ ὁποῖος ἐκδηλώνει τὴν χαράν του μὲ πολεμικὰ δῶρα πρὸς τὸν Ταξίαρχον.

III. Ἡ μεγάλη μάχη τοῦ ΑΛΑΜΕ·Ι·Ν καὶ ἡ συμετοχὴ εἰς αὐτὴν τῆς Ι Ἑλληνικῆς Ταξιαρχίας. Ἡ μάχη τοῦ ΕΛ ΑΛΑΜΕ·Ι·Ν ἀποτελεῖ τὴν πρώτην μεγάλην συμμαχικὴν ἀντεπίθεσιν κατὰ τοῦ Ἄξονος διὰ τὴν ἐκδίωξίν του ἐκ τῆς Βορ. 'Αφρικῆς καὶ γενικώτερον διὰ τὴν τελικὴν συντριβήν του. 'Αποτελεῖ ἱστορικὴν καμπὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ πλάστιγξ ἤρχισε σαφῶς νὰ στρέφεται πρὸς τὸ μέρος τῶν συμμάχων οἱ ὁποῖοι ἀναλαμβάνουν τὴν πρωτοβουλίαν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ εἰς τὰς τρεῖς 'Ηπείρους.

Πρῶτον: Εἰς τὸν Εἰρηνικόν, ὅπου ἡ 'Ιαπωνικὴ προέλασις ἀνακόπτεται ὁριστικῶς εἰς τὰς νήσους τοῦ Σολομῶντος.

Δεύτερον: Στὴν Εὐρώπη ὅπου ἡ νίκη τοῦ Στάλινγκραντ σημειώνει τὸ τέλος τῆς γερμανικῆς ὑπεροχῆς καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς ὑποχωρήσεως τῆς Βέρμαχτ, ἡ ὁποία δὲν θὰ σταματήση παρὰ μόνον στὸ Βερολῖνον.

Τρίτον: Στὴν 'Αφρική, ἡ ὁποία ὑπῆρξε ἡ πρώτη Ἤπειρος ποὺ θ' ἀπελευθερωθῆ ἀπὸ τὸ ζυγὸ τῶν Ναζὶ χάρις στὴ μεγάλη ἐπίθεσι κατὰ τοῦ ΑΛΑΜΕ·Ι·Ν.

Τὴν μάχην τοῦ ΑΛΑΜΕ·Ι·Ν προπαρεσκεύασε καὶ διεξήγαγε νικηφόρως ἡ 8η Στρατιὰ ὑπὸ τὸν θρυλικὸν καταστάντα ἔκτοτε Στρατηγὸν Μοντγκόμερυ. Ἡ προπαρασκευὴ ὑπῆρξε λεπτομερὴς καὶ ὑπολογισμένη. 'Αξίζει νὰ σημειωθῆ ἐδῶ ὅτι εἰς προτροπὴν τοῦ Τσώρτσιλ ὅπως ἡ ἐπίθεσις ἀρχίσει τὸν Σεπτέμβριον ὁ Μοντγκόμερυ τοῦ ἀπήντησε :

«Δύναμαι ἐπιτεθῶ Σεπτέμβριον, ἀλλὰ δὲν δύναμαι ὑποσχεθῶ νίκην. ΣΤΟΠ. 'Εὰν ἐπιτεθῶ 'Οκτώβριον ἐγγυῶμαι νίκην ΣΤΟΠ. Παρακαλῶ πότε θέλετε ἐπιτεθῶ. Σεπτέμβριον ἢ 'Οκτώβριον; Μοντγκόμερυ».

Ὡς ἦτο φυσικὸν ὁ Τσώρτσιλ ὑπεχώρησε καὶ ἡ ἐπίθεσις προσδιωρίσθη διὰ τὴν 23 'Οκτωβρίου.

Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐπίθεσιν ἡ 8η Στρατιὰ διέθεσε 150.000 ἄνδρας ἐν πρώτη γραμμῆ 1114 ἅρματα μάχης, 2182 πυροβόλα παντὸς διαμετρήματος ἐξ ὧν 858 ἀντιαρματικά, 500 καταδιωκτικὰ ἀεροπλάνα καὶ 200 βομβαρδιστικά, ἀποθέματα δὲ πυρομαχικῶν ἀνεξάντλητα. Ἡγεσία Στρατηγικὴ 'Αρχιστράτηγος 'Αλεξάντερ, τακτικὸς Στρατηγὸς Μογντκόμερυ

Ἔναντι τῆς τεραστίας αὐτῆς δυνάμεως, τῆς 8ης Στρατιᾶς, ἰδίᾳ εἰς ἅρματα καὶ μέσα πυρὸς ὁ Ρόμελ διέθετε : 4 τεθωρακισμένες Μεραρχίες ἐξ ὧν δύο 'Ιταλικαί, 8 Μεραρχίαι πεζικοῦ, ἐξ ὧν 6 'Ιταλικαὶ καὶ μία Ταξιαρχία Γερμανῶν 'Αλεξιπτωτιστῶν. Σύνολον δυνάμεως 100.000 περίπου.

Διοικητὴς ὁ Στρατάρχης Ρόμελ ὅστις ὅμως κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐπιθέσεως ἀπουσίαζε εἰς Βερολῖνον ἀναπληρούμενος ἀπὸ τὸν Στρατηγὸν Στύμμε, ὅστις πρὸ ἐλαχίστου χρόνου ἀφιχθεὶς εἰς τὴν 'Αφρικὴν δὲν εἶχε τὴν πεῖραν τοῦ ἀγῶνος τῆς 'Ερήμου. Ὁ Ρόμελ θὰ φθάση εἰς 'Αφρικὴν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐπιθέσεως, θὰ εἶναι ὅμως πολὺ ἀργά, διότι ἡ διάσπασις τοῦ μετώπου εἶχε λάβει εὐρυτάτην μορφὴν καὶ τίποτε δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν σταματήση.

Τὴν 23ην Ὀκτωβρίου 1942 ὁ Μοντγκόμερυ ἐξέδωκε τὴν κάτωθι διαταγήν:

«1. Ὅταν ἀνέλαβα τὴν διοίκησιν τῆς 8ης Στρατιᾶς ἐδήλωσα ὅτι ἀποστολή μου ἦτο ἡ καταστροφὴ τοῦ Ρόμελ καὶ τοῦ Στρατοῦ του, καὶ τοῦτο θὰ ἐλάμβανε χώραν ἐντὸς ὀλίγου. 2. Νῦν εἴμεθα ἕτοιμοι. Ἡ μάχη ποὺ πρόκειται ν' ἀρχίσῃ θὰ εἶναι μία ἀπὸ τὰς πλέον ἀποφασιστικὰς μάχας τῆς Ἱστορίας. Θὰ εἶναι τὸ σημεῖον τῆς τροπῆς τοῦ πολέμου. Τὰ μάτια τοῦ κόσμου θὰ εἶναι ἐστραμμένα πρὸς ἡμᾶς, παρακολουθοῦντα μὲ ἀγωνίαν, πρὸς ποῖον μέρος θὰ κλείνῃ ἡ μάχη. ΔΥΝΑΜΕΘΑ ΝΑ ΔΩΣΩΜΕΝ ΑΜΕΣΩΣ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΙΝ : ΘΑ ΚΛΕΙΝΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΡΟΣ ΜΑΣ . . . ».

Τὸ σχέδιον ἐνεργείας τῆς 8ης Στρατιᾶς συνίστατο εἰς κυρίαν ἐπίθεσιν δι' ὄγκου δυνάμεων, κυρίως ἁρμάτων, ἐπὶ τοῦ Βορείου Τομέως παραθαλασσίου, ὅπου ἡ ὑπάρχουσα δημοσία ὁδὸς ἐπέτρεπε ἄνετον κίνησιν ἁρμάτων καὶ πυρ/κοῦ διὰ τὴν διάσπασιν καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ ταχεῖαν εἰς βάθος ἐκμετάλλευσιν. Ἐπὶ τοῦ κεντρικοῦ τομέως, ὅπου καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ταξιαρχία καὶ τοῦ νοτίου τοιούτου, ἰσχυρὰ πίεσις πρὸς παραπλάνησιν καὶ συγκράτησιν ἐχθρικῶν δυνάμεων, ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς κυρίας, πρὸς τὸν παραθαλάσσιον τομέα, προσπαθείας. Ἄριστον σχέδιον παραπλανήσεως ὑπὸ τῆς 8ης Στρατιᾶς εἶχε δώσει τὴν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς Γερμανοὺς ὅτι ἡ κυρία ἐπίθεσις θὰ ἐξετοξεύετο εἰς τοὺς κεντρικὸν καὶ νότιον τομεῖς.

Βάσει τῶν ἄνω, ἡ ἀποστολὴ τῆς Ι Ἑλλην. Ταξιαρχίας συνίστατο, εἰς ἐπίθεσιν δι' ἰσχυρῶν ἀποσπασμάτων, εἰς ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλύτερον βάθος μὲ ὑποστήριξιν ὄγκου Πυρ/κοῦ.

Διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἄνω ἀποστολῆς ἡ Ταξιαρχία ὠργάνωσε ἰσχυρὸν ἀπόσπασμα δυνάμεως διλοχίας ὑπὸ τὸν γενναῖον, λοχαγὸν τότε, ἀείμνηστον Ἰωάννην Καραμπότσιον.

Τὴν νύκτα 23 πρὸς 24 Ὀκτωβρίου τὸ ἀπόσπασμα Καραμπότσιου εἰσῆλθε ἐντὸς τοῦ ἐχθρικοῦ ἐδάφους καὶ ἐπροχώρει μὲ κάθε προφύλαξιν ὥστε νὰ κερδίσῃ ἀθορύβως ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ἔδαφος ἐντὸς τῆς οὐδετέρας ζώνης. Οὐδεμία ὑποστήριξις φιλίου πυρ/κοῦ ἐγένετο πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ αἰφνιδιασμοῦ. Περὶ τὴν 22.30 ὥραν τὸ ἀπόσπασμα εἶχε πολὺ πλησιάσει τὰς ἐχθρικὰς θέσεις, ἐγένετο ἀντιληπτὸν ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν ἀμυνομένων καὶ ἐδέχθη καταιγισμὸν πυρῶν ὅλων τῶν ὅπλων ἐναντίον του. Τότε ὁ Δ/τὴς τοῦ ἀποσπάσματος ἀντιληφθεὶς ἐκ τῶν φωνῶν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ Ἰταλῶν διέταξε ἄμεσον ἐπίθεσιν μὲ τὸ γνωστὸν σύνθημα «ἀέρα», κατέλαβε τὰς ἐχθρικὰς θέσεις καὶ συνέλαβε ἄνω τῶν 100 Ἰταλῶν αἰχμαλώτων, τραυματίσας καὶ φονεύσας πολὺ περισσοτέρους.

Ταυτοχρόνως τὸ φίλιον Πυρ/κὸν ἤρχισε προστατευτικὰ πυρὰ ὑπὲρ τοῦ ἀποσπάσματος ὁπότε τοῦτο μετὰ τῶν αἰχμαλώτων ἐπέστρεψε εἰς τὰς θέσεις του. Παρόμοιαι ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι ἔλαβαν χώραν ὑπὸ τῶν τμημάτων τῆς Ι Ταξιαρχίας μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς κυρίας προσπαθείας τῆς 8ης Στρατιᾶς εἰς τὸν παραλιακὸν τομέα.

Τὴν 9ην πρωϊνὴν ὥραν τῆς 4 Ν/βρίου, λόγῳ συμπτύξεως τοῦ ἐχθροῦ συνεκροτήθη ἀπόσπασμα δυνάμεως λόχου, μετὰ διμοιρίας τεθωρακισμένων καὶ μιᾶς πυρ/χίας ὑπὸ τὴν Διοίκησιν τοῦ Λοχαγοῦ Σκιαδοπούλου, ὅπερ διετάχθη νὰ καταδιώξῃ τὸν ἐχθρὸν καὶ λάβῃ μετ' αὐτοῦ ἐπαφήν. Ταυτοχρόνως ἤρχισε προετοιμαζομένη καὶ ἡ κίνησις ὁλοκλήρου τῆς Ταξιαρχίας.

Τὴν 13.00 ὥραν φθάνει εἰς τὸν χῶρον βολῆς τῆς ΙΙΙ Μοίρας Πυρ/κοῦ Ταγ/ρχου Διαμαντοπούλου ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας Συν/ρχης Κατσώτας

Παυσ. καὶ διατάσσει τὸν Ταγ/ρχην Διαμαντόπουλον ὅπως τοποθετήσῃ ὁλόκληρον τὴν Μοῖραν εἰς θέσεις ἀπὸ τὰς ὁποίας νὰ δύναται νὰ βάλῃ τοὺς ὑποχωροῦντας, πρᾶγμα ποὺ ἐκτελῇ ὁ ἐν λόγῳ Ταγ/ρχης καὶ ἀρχίζει βολήν. Μετ'ὀλίγον ἐμφανίζονται τρία γερμανικὰ ἅρματα μάχης εἰς ἀπόστασιν 1500 μέτρων καὶ ὁ Δ/τὴς τῆς Μοίρας διατάσσει βολὴν ἐναντίον των. Ταυτοχρόνως ὅμως δέχεται καταιγισμὸν πυρῶν Πυρ/κοῦ καὶ τραυματίζονται ἀρκετοὶ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται καθὼς καὶ ὁ Δ/τὴς τῆς Μοίρας Ταγ/ρχης Διαμαντόπουλος, ὁ ὁποῖος ὅμως παρὰ τὸν τραυματισμόν του ἐξακολουθεῖ μὲ γενναιότητα νὰ διευθύνῃ τὰ πυρὰ τῆς Μοίρας του κατὰ τῶν ἐχθρικῶν ἁρμάτων ἕως ὅτου ἐξηνάγκασε ταῦτα νὰ ἀποχωρήσουν.

Ἐξαίρετον διαγωγὴν ἐπέδειξαν ἐπίσης οἱ ὑπολοχαγοὶ Πυρ/κοῦ Χατζησταυρίδης καὶ Θαλασσινὸς οἱ ὁποῖοι παρὰ τὸ καταιγιστικὸν ἐχθρικὸν πῦρ καὶ τὰς ἡμετέρας ἀπωλείας, διηύθυνον τὰ πυρά των κατὰ τῶν ἐχθρικῶν ἁρμάτων μάχης. Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος μεταξὺ φιλίου καὶ ἐχθρικοῦ Πυρ/κοῦ κατὰ τῶν Γερμανικῶν ἁρμάτων μάχης, ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας Συνταγματάρχης Κατσώτας Παυσ. εἶχεν προωθηθεῖ μὲ τζὶπς καὶ μερικὰ Κάριερς πέραν τῶν θέσεων τῆς ΙΙΙ Μοίρας Πυρ/κοῦ εἰς τὸ ἐχθρικὸν ἔδαφος καὶ εἶχεν κινδυνεύσει ἐκ τῶν γερμανικῶν ἁρμάτων, γεγονὸς ὅπερ ἔκαμε τὸν Δ/τὴν τῆς Μοίρας καὶ τοὺς ἀξιωματικούς του νὰ ἐντείνουν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πυρῶν κατὰ τῶν ἁρμάτων τούτων.

Εἰς τὸν παραλιακὸν τομέα, ἔνθα ἡ κυρία προσπάθεια τῆς 8ης Στρατιᾶς αἱ ἐπιχειρήσεις ἐξελίσσοντο λίαν εὐνοϊκῶς. Μετὰ μίαν τρομακτικὴν προπαρασκευὴν καὶ ἐν συνεχείᾳ ὑποστήριξιν πυροβολικοῦ ὑπὸ χιλιάδων πυρ/λων κατὰ τὴν νύκτα 23ης πρὸς 24ην Ὀκτωβρίου αἱ τεθωρακισμέναι Μονάδες τῆς 8ης Στρατιᾶς, αἰφνιδιάσασαι πλήρως τὸν ἐχθρὸν διέσπασαν τὴν ἐχθρικὴν τοποθεσίαν καὶ ἤρχισαν διεισδύουσαι εἰς ταύτην ἐπὶ εὐρέος μετώπου. Ὁ ἀφιχθεὶς ἐν τῷ μεταξὺ ἐκ Γερμανίας Στρατηγὸς Ρόμελ ἐπεχείρησε δι' ἀντεπιθέσεων μὲ τεθωρακισμένας μονάδας του νὰ ἀνακόψῃ τὴν προέλασιν καὶ φράξῃ τὰ δημιουργηθέντα ρήγματα, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ. Εἶχεν ἀπατηθῆ ὡς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν κυρίας ἐνεργείας τοῦ Μοντγκόμερυ, καὶ εἶχε μεταφέρει τὰς ἐφεδρείας του εἰς τὸν κεντρικὸν τομέα, ἀπ' ὅπου ὑπὸ τὴν τρομακτικὴν δρᾶσιν τῆς Βρεττανικῆς ἀεροπορίας, δὲν ἠδύνατο εὐκόλως νὰ τὰς μετακινήσῃ πρὸς Βορρᾶν. Μετὰ τὰς ἀποτυχούσας ἀντεπιθέσεις ἡ διάσπασις τοῦ μετώπου ὡλοκληρώθη καὶ ἤρχισε ἡ ραγδαία ἐκμετάλλευσις διὰ τεθωρακισμένων Μονάδων καὶ μηχανοκινήτων, ἃς συνεκρότησε ἡ 8η Στρατιὰ ὡς Σῶμα ἐκμεταλλεύσεως.

Ὁ Ρόμελ ὅστις εἶχε τρομακτικὰς ἀπωλείας κατὰ τὴν μάχην τῆς διασπάσεως (59.000 ἐκτὸς μάχης ἐξ ὧν 34.000 Γερμανοί, 50 ἅρματα μάχης καὶ 1000 περίπου πυροβόλα) ἀντιληφθεὶς ὅτι δὲν ὑπῆρχε δυνατότης ἀντιμετωπίσεως τῆς ἐπιθέσεως τοῦ Μοντγκόμερυ ἤρχισε συμπτυσσόμενος ὁλοταχῶς πρὸς Δυσμὰς καὶ αἱ πόλεις τῆς Κυρηναϊκῆς κατελαμβάνοντο ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην ἀπὸ τὴν 8ην Στρατιάν. Τὴν 19ην Νοεμβρίου κατέλαβε τὸν λιμένα τῆς Βεγγάζης καὶ τέλος Ν/βρίου τὴν Ἐλ-Ἀγκεϊλα, τοῦ Ρόμελ συμπτυχθέντος πρὸς Τύνιδα ὅπου βραδύτερον διὰ συνδεδυασμένης ἐνεργείας 8ης Στρατιᾶς καὶ τῆς Ἀμερικανικῆς τοιαύτης, ἀποβιβασθείσης εἰς ΒΔ Ἀφρικήν, θὰ συντριβῇ πλήρως καὶ ὁλόκληρον τὸ περιβόητον «Ἄφρικα Κόρπς», θὰ καταστραφῇ, τοῦ Ρόμελ διασωθέντος εἰς Ἰταλίαν.

Μετὰ τὴν διάσπασιν τοῦ Βορείου Τομέως καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς καταδιώξεως τοῦ Ρόμμελ ὑπὸ τῶν τεθωρακισμένων τῆς 8ης Στρατιᾶς, ἡ Ι Ἑλλην.

Ταξιαρχία διετάχθη νὰ κινηθῇ πρὸς δυσμὰς καταδιώκουσα τὸν ἐχθρόν. Τὴν πρωΐαν (0600 ὥραν) τῆς 10ης Δεκεμβρίου καὶ ἐνῷ τὸ Συν/μα Πυρ/κοῦ τῆς Ταξιαρχίας ἦτο ἕτοιμον πρὸς ἐκκίνησιν, ἐδέχθη τὴν 06.30 ἐπίθεσιν γερμανικῶν ἀεροπλάνων τὰ ὁποῖα ἐπροξένησαν σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας. 27 νεκροὶ καὶ 32 τραυματίαι ὑπῆρξαν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ γερμανικοῦ βομβαρδισμοῦ, περισσότεραι ἀπὸ ὅλας τὰς προηγηθείσας μάχας. Ὁ βομβαρδισμὸς αὐτοῦ τοῦ Συν/τος ὑπῆρξε καὶ ἡ τελευταία πολεμικὴ ἐνέργεια τῆς Ι Ἑλλην. Ταξιαρχίας κατὰ τὴν μάχην τοῦ Ἀλαμέϊν καὶ τὴν 20 Δεκεμβρίου 1942 διετάχθη ἡ μετακίνησις πρὸς Αἴγυπτον καὶ τὴν 30ην Δεκεμβρίου ἀφίχθη εἰς Ἀμπρίαν πρὸς ἐκπαίδευσιν.

Ἔτσι ἔληξε ἡ ὡραία δρᾶσις τῆς Ι Ἑλλην. Ταξιαρχίας εἰς τὴν μάχην τοῦ Ἀλαμέϊν διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἀρχιστράτηγος Ἀλεξάντερ καὶ Στρατηγὸς Μοντγκόμερυ ἐκφράζονται ὡς ἀκολούθως :

«Πρὸς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Γεώργιον Β΄.

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς εὐχαριστήσω ἐκ μέρους τῆς 8ης Στρατιᾶς διὰ τὰ ἡμέτερα συγχαρητήρια. STOP. Εἰς αὐτὴν τὴν μεγάλην νίκην ἡ Ἑλληνικὴ Ταξιαρχία ἔπαιξε λαμπρὸν ρόλον καὶ ἐπολέμησε ὑπερόχως.

ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ
Ἀρχιστάτηγος Μ. Α.»

Καὶ ἀπὸ τὸν Δ/τὴν τῆς 8ης Στρατιᾶς Στρατηγὸν Μοντγκόμερυ.
«Συν/ρχην Κατσώταν Δ/τὴν Ι Ἑλλην. Ταξιαρχίας.

Εὐχαριστῶ Ὑμᾶς διὰ τὴν ἐπιστολήν σας τῆς 19 Δεκεμβρίου. Αἰσθάνομαι μεγάλην λύπην διότι ἡ Ι Ἑλλην. Ταξιαρχία ἐγκαταλείπει τὴν 8ην Στρατιάν. Θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐπωφεληθῶ τῆς εὐκαιρίας, διὰ νὰ σᾶς εἴπω πόσην χαρὰν ἠσθάνθην ἔχων τὴν Ταξιαρχίαν σας ὑπὸ τὰς διαταγάς μου καὶ πόσον πολυτίμους ὑπηρεσίας προσέφερε. Τὰ ἐκλεκτά σας στρατεύματα ἀνταπεκρίθησαν πάντοτε ἀμέσως, εἰς κάθε τὶ τὸ ὁποῖον τοὺς ἐζητήθη καὶ ἡ ἀνδρεία των εἰς τὴν μάχην διήγειρεν τὸν μεγάλον θαυμασμὸν τῶν δυνάμεων τῆς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἐλπίζω ὅτι προσεχῶς ἡ Ταξιαρχία σας θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν 8ην Στρατιάν.

21 Δεκεμβρίου 1942
Μοντγκόμερυ Στρατηγὸς»

Καὶ τώρα ἡ διαταγὴ τοῦ Δ/τοῦ τῆς Ταξιαρχίας Συν/χου Κατσώτα Παυσανίου ἐπὶ τῇ λήξει τῶν ἐπιχειρήσεων ΕΛ ΑΛΑΜΕΙΝ.

Ἡμερησία Διαταγὴ Ταξιαρχίας
17 Νοεμβρίου 1942

Ἀγαπητοί μου συναγωνισταὶ καὶ συστρατιῶται. Πρὸ ἡμερῶν, ὅτε οἱ ἐχθροὶ καὶ κατακτηταὶ τῆς Πατρίδος μας ἐτράπησαν πανικόβλητοι εἰς φυγήν, κατόπιν τῶν τρομερῶν κτυπημάτων τῶν συμμάχων, ἐτελείωσε ἡ μεγάλη μάχη τῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπὶ δίμηνον ἐλάβαμεν μέρος.

Ὡς ἀνταμοιβὴ καὶ ἀναγνώρισις τῶν κόπων, μόχθων καὶ θυσιῶν αἵματος τῆς Ταξιαρχίας, ἔρχεται ἡ πρὸ ὀλίγου κοινοποιηθεῖσα διαταγὴ τοῦ Στρατηγοῦ Δ/τοῦ τῆς 50ης Βρεττανικῆς Μεραρχίας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἠγωνίσθημεν. Ἡ διαταγὴ αὕτη ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς διὰ πάντα ἀγωνιστήν, διεκδικοῦντα τ' ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας.

Ἡ τιμὴ αὕτη ἀπευθύνεται εἰς τὴν Πατρίδα μας καὶ εἰς ὅλους ποὺ εἴχαμε τὴν τύχην νὰ τὴν ἀντιπροσωπεύσωμεν ἐπαξίως εἰς τὰς ἱστορικὰς αὐτὰς στιγμάς.

Δικαιοῦσθε νὰ εἶσθε ὑπερήφανοι διὰ τὴν τιμὴν αὐτήν. Αἱ ψυχαὶ τῶν ἀθανάτων ἡρώων τῆς Ταξιαρχίας, ποὺ ἐγκατέλειψαν τὰ κορμιά των ἐπὶ τῆς ἐρήμου, ἀγάλλονται τὴν στιγμὴν αὐτήν, διότι διὰ τῆς θυσίας των, προεκάλεσαν καὶ πάλιν τὴν προσοχὴν καὶ τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ προπαρεσκεύασαν τὴν ἐλευθερίαν της.

Ἡμεῖς ποὺ ζῶμεν, ἂς συνεχίσωμεν τὸ ἔργον μας, παραδειγματιζόμενοι ἀπὸ ἐκείνους.

Μόχθοι καὶ θυσίαι μᾶς ἀναμένουν, ἀλλὰ σήμερον εἴμεθα πλέον βέβαιοι, ὅτι ἡ στιγμὴ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Πατρίδος μας καὶ τῆς τελικῆς συντριβῆς τῶν ἐχθρῶν της, πλησιάζει.

Ἂς εἴμεθα ἕτοιμοι, νὰ ὑποστῶμεν τοὺς νέους κόπους καὶ τὰς νέας θυσίας. Ἀνταμοιβή μας τὴν φορὰν αὐτὴν θὰ εἶναι ἡ χαρὰ τοῦ λυτρωμοῦ τῆς Ἑλλάδος μας.

Κατσώτας Παυσ.
Συν/ρχης

Πρὶν ἀκόμη ἡ Ταξιαρχία ἀφήσει τὸ μέτωπον ἐπιχειρήσεων προέβη σ' ἕνα θλιβερὸν καθῆκον. «Νὰ ἀποχαιρετήση τοὺς νεκρούς της».

Κάπου στὴν ἔρημο—στὸ Ἐλ-Ἀλαμέϊν—εἶχε στηθῆ ἕνα πρόχειρο μνημεῖο, μ' ἕνα μεγάλο σταυρό.

Φέρνει μεγάλο πόνο στοὺς συμπολεμιστὰς ὁ ἀποχαιρετισμὸς τῶν πεσόντων συντρόφων μάχης.

Ματώνουν οἱ καρδιὲς γιατὶ ἐκτυλίσσονται σκηνὲς ποὺ συγκλονίζουν.

Κάθε μνῆμα τῆς γωνιᾶς αὐτῆς εἶναι καὶ ἕνα κομμάτι τῆς Ἑλληνικῆς Ἐποποιΐας ποὺ ἄρχισε στὰ Β. Ἠπειρωτικὰ βουνά, στὰ Μακεδονικὰ ὀχυρά, στὴ Θράκη, στὴ αἰχμηρὴ Κρήτη καὶ συνεχίζεται στὴν ἔρημο ἀπὸ τὸ Ἐλ - Ἀλαμέϊν — τὰ Σοῦσσα.

Ὅμως στὰ μνημεῖα αὐτὰ ὑπάρχουν καὶ ἀδέλφια παρόντων συμπολεμιστῶν των καὶ τότε εἶναι πραγματικὸς σπαραγμός.

Ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται σκορποῦν λουλούδια. Εἶναι μιὰ τρανὴ ἀνακούφισις τῶν ζώντων. Καὶ ὁ ἀποχαιρετισμὸς μυσταγωγία. Οἱ πολεμισταὶ μεταρσιοῦνται καὶ ὅταν ὁ ἱερεὺς δέεται, αὐτοὶ εὑρίσκονται μὲ τὸ πνεῦμά τους καὶ πάλιν στὰ πεδία τῶν μαχῶν των, φέρουν δίπλα τους ζωντανοὺς τοὺς συντρόφους των ποὺ δὲν θὰ ξανασηκωθοῦν. Ξαναβλέπουν τὶς φοβερὲς σκηνές. Πολυβόλα - πυροβόλα - τάνκς - Στούκας καὶ δυστυχῶς καὶ φορεῖα. Ἕνας τυλιγμένος σὲ μιὰ κουβέρτα γιὰ σάβανο. Ἄλλος μὲ ἕνα μανδῆλι μόνο στὸ κεφάλι. Καὶ ἄλλος μὲ μάτια ἀκίνητα βλέποντας τὸ νέο κόσμο του. Τὸ «παρουσίαστε ἅρμ» τοὺς ξαναφέρει στὸ μνημεῖο γιὰ νὰ ἀκούσουν τὰ ὀνό-

ματα τῶν προσφιλῶν ἀπόντων συντρόφων των καὶ τὴν ἀναφορά «'Απών! ἔπεσε μαχόμενος ἡρωϊκῶς ὑπὲρ τῆς Πατρίδος». Καὶ τέλος ἡ ἀναφορὰ στὸν Ταξίαρχο: «Δικαιολογημένοι ἀπόντες 65». Καὶ ἔπειτα ὁ ἀντιπροσωπευτικὸς χαιρετισμὸς τοῦ Ταξιάρχου καὶ ἡ σιωπηρὰ ἐπικοινωνία του μὲ τοὺς ἀπόντας μαχητάς του.

Τὴν ἔζησα αὐτὴ τὴν ἱερὰ στιγμὴ στὸν ἀποχαιρετισμὸ τῶν μαχητῶν μου τῆς Ταξιαρχίας τοῦ Ρίμινι στὴν 'Ιταλία.

Χρειάζεται πολλὴ δύναμις γιὰ νὰ μὴ ξεσπάση τὸ συνολικὸ κλάμα καὶ τὸ βογγητό. Κρατιέται κανεὶς γιὰ νὰ μὴ προσβάλη τὴν μεγάλη θυσία μὲ κλάμα ποὺ δὲν συγχωρεῖται γιὰ ἥρωας!

Καὶ ἔπειτα μὲ συντροφιὰ τὴν ἔντονη θλίψι, κίνησις πρὸς τὴν φάλαγγα ἐπιστροφῆς καὶ στὸ ξεκίνημα της τὸ κεφάλι γυρίζει μὲ μάτια βουρκωμένα πρὸς ἐκείνους ποὺ μένουν πίσω, ἱερὰ παρακαταθήκη τῆς αἱματηρᾶς προσφορᾶς τῆς πατρίδος μας, καὶ μέσα στὸν καθένα μιὰ ὑπόσχεσις, ἕνας ὅρκος ἐνδόμυχος.

«Θὰ ξανάλθωμε νὰ προσκυνήσωμε τὰ ἱερά σας μνήματα».

Καὶ σιγά — σιγὰ τὸ Ἥρῷο μικραίνει καὶ ἀπότομα ἐξαφανίζεται.

Μὰ ὅλοι μας βλέπομεν ἕνα φῶς. Τὸ φῶς τῆς ἐλευθερίας ποὺ ἄναψαν μὲ τὸ χαμό τους.

Αὐτὴ σὲ γενικὴ ἀναγραφὴ εἶναι ἡ δρᾶσις τῆς Ι Ταξιαρχίας ἱστορημένη μὲ τὴν βοήθεια πολεμιστῶν της καὶ συμπολεμιστῶν μου στοὺς μετέπειτα ἀγῶνας μας.

Θἄπρεπε ὁ ἐπιζῶν Διοικητὴς τῆς Ι Ταξιαρχίας νὰ συγγράψη ἕνα λεπτομερέστερον βιβλίον.

Διοικητὴς τοῦ 'Εκστρατευτικοῦ Σώματος Ρίμινι εἰς τὸ Συμμαχικὸν πεδίον μάχης 'Ιταλίας, ἀπόστρατος ἔφερα τὰ βήματά μου, σὲ προσκύνημα στὰ φιλόξενα μέρη ἀπ' ὅπου ξεκίνησα γιὰ τὴν εὐλογημένη πορεία πρὸς τὴν ἀνάστασι τῶν σημαιῶν μας συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν ἀδελφό μου 'Ορέστη 'Αλεξανδρινὸ ἀπόφοιτο καὶ ἀπὸ τὸν γενναῖο Ἱεράρχη Δράμας κ. Φίλιππο.

Θεωρήσαμε ὡς καθῆκον νὰ προσκυνήσωμε καὶ τοὺς πεσόντας στὴν ἔρημο.

'Ενοιώσαμε πραγματικὴ θλίψι διότι ἔπρεπε νὰ τοὺς εὕρωμε κατεσπαρμένους στὸ φιλόξενο 'Αγγλικὸ νεκροταφεῖο.

Γυρίζοντας στὴν 'Αλεξάνδρεια ἔκαμα διαβήματα — ἂς ἐπιτραπῇ ἡ λέξις — διαμαρτυρίας πρὸς τὸν Πρεσβευτὴ καὶ Στρατιωτικὸ ἀκόλουθο καὶ σχετικὴ ἔκθεσι στὸ Γ.Ε. Στρατοῦ.

Αἰσθάνομαι ἱκανοποίησι διότι τὰ διαβήματά μου ἐκαρποφόρησαν καὶ γίνεται τὸ ἐπιβαλλόμενον ξεχωριστὸ μνημεῖο τοῦ 'Ελ 'Αλαμέϊν.

Ὁμολογῶ, ὅμως καὶ τώρα διατυπώνω τὴν ἀπορία, πῶς ὁ Διοικητὴς τῆς Ι Ταξιαρχίας δὲν ἐθεώρησε καθῆκον του νὰ ἐξασφαλίση ἀπὸ τόσων ἐτῶν τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἐπιβαλλομένου Μνημείου, ἀναλόγου πρὸς τὰ ἀνεγερθέντα καὶ ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων.

Παρακάτω τὰ ὀνόματα τῶν νεκρῶν τοὺς ὁποίους προσκύνησα:

I. Ταξιαρχία. Νεκροὶ

1) 'Ανθγὸς Πεζ. Παπαποστόλου Χαρ.
2) » » Τουρλουμάσης Θεοδ.
3) 'Ανθ/τρος Μακαρώνας Νικ.
4) 'Ανθ/χος Μαργαρίτης Νικ.
5) 'Επιλ. Φιλιῶτος Χαρ.
6) » Ζαγοριανάκος 'Αναστ.
7) Λοχ. Βαγιανὸς Δημ.
8) » Γεωργίου Εὐστ.
9) » Ποῦλμαν Εὐγ.
10) » Παλιοκαστρίτης 'Ιωάν.
11) » Χριστοφοράκης Νικόλ.
12) Στρατ. 'Αξιώτης Νικ.
13) » 'Αντωνακάκης Σταμ.
14) » Βεκρῆς Δημ.
15) Δεκ. Βοῦργος Δημ.
16) Στρατ. Βελεγράκης Κων.
17) Δεκ. Βενιέρης 'Ιωάννης.
18) Στρατ. Γαλάνης Γεώργιος.
19) » Γιανετάκης 'Εμμ.
20) Δεκ. Γεωργαλόπουλος 'Ιωάν.
21) Στρατ. Ζερβὸς Γεωργ.
22) » Ζαφειρούδης Κυρ.
23) » 'Ηλίας 'Αντ.
24) » 'Ιακώβου Δημ.
25) Δεκ. Κουρκουλάκης Γεώργ.
26) » Καντόνι Φλαμίνιο
27) Στρατ. Καραγιάννης Γεώργ.
28) » Κουμάκης Γεώργ.
29) » Κανελλάκης Γεωργ.
30) » Κουφογιάννης Μηνᾶς
31) » Καραγιώργης 'Ιωάν.
32) Δεκ. Κοῦσκος Νικ.
33) » Κουτιλάκης Παν.
34) 'Υποδ. Μιλᾶτος Κων.
35) Δεκ. Μομφεράτος 'Αντ.
36) 'Υποδ. Μανουσάκης Σπυρ.
37) Δεκ. Μπερλῆς 'Ιωάν.
38) » Μιχαήλαρος Παν.
39) Στρατ. Μπούμπας Δημ.
40) » Μαραβέλιας 'Ιωάν.
41) » Νακόπουλος Θεολόγος
42) » Ξενάκης Δημ.
43) » Ποταμιάνος Βύρων
44) » Οἰκονομίδης 'Εμμ.
45) » Πανταζῆς Κων.
46) » Παπαλεωνίδας Λεων.
47) » Πρωτόπαπας Κων.
48) » Παπαδημητρίου Κων.
49) 'Υποδ. Ρέγλης 'Ηλίας

50) Στρατ. Σιλιτζίδης Δημ.
51) » Τσότρος Νικ.
52) » Τσέππας Εὐάγγ.
53) » Τσαγκαράκης Ἰωάν.
54) » Τζιοῦρος Μιχ.
55) Δεκ. Τσερέπας Κων.
56) Στρατ. Φάνος 'Ανδρ.
57) Ὑποδ. Φραγκούλης Εὐάγ.
58) Δεκ. Φαγᾶς Νικ.
59) Στρατ. Φιριππῆς 'Ιωάνν.
60) » Φράγγος Εὐαγ.
61) » Χρυσῆς Κων.
62) Πυρ/τὴς Λέριος 'Ιωάνν.
63) » Φωλιᾶς Γεώργ.
64) Στρατ. Μανώλαρος Νικ.
Τραυματίαι. 19 'Αξιωματικοί, 109 Ὁπλῖται

'Αεροπορίας. Νεκροὶ

1) 'Αν/γὸς Θεοφανόπουλος Θεοφ.
2) » Πλαστήρας Φιλ.
3) » Καραγιῶργος 'Αλ.
4) » 'Αναγνωστόπουλος Ἰωάν.
5) 'Αρ/νίας Γερμανὸς Βασιλ.
6) Δοκ. Καλυβιώτης Κων.
7) 'Αρ/νίας Καλογεράκος Κλεομ.
8) » Ξαντινίδης Λεων.
9) » Κόρμνιτς Ὄθων
10) » Οἰκονόμου 'Αθ.
11) Σμηνίτης Λαζάρου Γεώργ.
12) Σμηνίας Σιμιτζῆς 'Ανασ.
13) Σμηνίας Δήμου Κων.
14) Σ/της Δημητριάης 'Ιωάν.
15) » Τουχτίδης Νικ.
16) Ὑπ/νίας Βαχούμης 'Ιωάν.
17) 'Επ/νίας Αδοσίδης Κων.
18) Ὑπ/νίας Σάββας Εὐστρ.
19) Σ/νίας 'Αλεξόπουλος Κ.
20) Δοκ. Ὑπ/νίας Τσίγκας Εὐστ.
21) Δόκ. Ὑπ/κὸς Χρηστάκος Νικ.
22) Σ/νίας Γεωργιάδης 'Ιωάν.
23) » Κουλουτμπάνης Β.
24) Ὑπ/νίας Βαβουνᾶς Στ.
25) Δοκ. 'Εφ. Ὑπ/κὸς Στρατήγης 'Ελ.
26) Σ/νίας Εὐαγγελινάκης Κ.
27) » Σαματᾶς 'Αργ.
28) Ὑπ/νίας Παντελῆς Εὐάγ.
29) Σ/νίτης Παπαγιαννόπουλος Χαρ.

I Συν/τος Πεδινοῦ Πυρ/κου

III Μοίρας

30 νεκροὶ καὶ 50 τραυματίαι τῶν ὁποίων δυστυχῶς δὲν ἔχω τὰ τιμημένα ὀνόματά τους.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

II. Ταξιαρχία ἡ θνησιγενὴς

Περίοδος ἀπὸ Φεβρουαρίου 1943 μέχρι Ἀπριλίου 1944.

Τὴν περίοδον ταύτην χαρακτηρίζει, μία προσπάθεια τῆς Κυβερνήσεως, τῆς Στρατιωτικῆς Ἡγεσίας καὶ τῶν Ἄγγλων, πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ ἀξιοποίησιν τῶν Ἑλληνικῶν Στρ. Μονάδων, ἐπικειμένων, στρατιωτικῶν ἀποβατικῶν ἐπιχειρήσεων εἴτε πρὸς Ἰταλίαν εἴτε πρὸς Ἑλλάδα. Ἀντιζηλίαι καὶ ὀξυτάτη διαμάχη μεταξὺ τῶν ἐθνικοφρόνων ἀξιωματικῶν, καὶ ἀγρία δραστηριότης τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐκμεταλλευομένου τὴν ἄφρονα διαίρεσιν τῶν ἐθνικοφρόνων στελεχῶν καὶ τῶν πολιτικῶν προσωπικοτήτων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ματαιώσῃ πάσῃ θυσίᾳ τὴν ὀργάνωσιν Ἐθνικῶν Μονάδων, αἱ ὁποῖαι, ἐπικειμένης τῆς ἀπελευθερώσεως θ' ἀπετέλουν τὸ μοναδικὸν ἐμπόδιον εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν δολίων καὶ ἀντεθνικῶν σχεδίων του, πρὸς ὑποδούλωσιν τῆς Χώρας εἰς τὸ ἐρυθρὸν φασισμόν.

Εἶναι ἡ περίοδος τῶν ἀλλεπαλλήλων κινημάτων, τῆς διαλύσεως τῶν Μονάδων, τῆς καταρρακώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος ἐν τῇ ξένῃ, εἶναι ἡ περίοδος τῶν ἀθλιοτήτων τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Ὑπεύθυνοι ; Οἱ πάντες, ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως μέχρι τοῦ τελευταίου Ἀνθ/γοῦ, μὲ ποσοστὸν εὐθύνης ἀνάλογον, τῆς θέσεως, τοῦ βαθμοῦ καὶ τοῦ ρόλου τὸν ὁποῖον ἕκαστος διεδραμάτιζεν κατὰ τὴν σκοτεινὴν καὶ ἀθλίαν αὐτὴν περίοδον.

Βεβαίως τὸ Κ.Κ.Ε. ὑπῆρξε ἐκεῖνο ποὺ μετὰ φανατισμοῦ ἐπεδίωκε τὴν διάλυσιν τῶν Μονάδων αἱ ὁποῖαι θ' ἀπετέλουν τὸ μόνον ἐμπόδιον εἰς τοὺς ἐπιδιωκομένους προδοτικοὺς σκοπούς του, ὡς ἔπραξε εἰς τὴν κατεχομένην Ἑλλάδα, διὰ τῆς ἐξουδετερώσεως παντὸς ἐθνικόφρονος στοιχείου. Τῶν ἐθνικοφρόνων ὅμως στελεχῶν αἱ ἀνοησίαι, μικροφιλοδοξίαι, κακίαι, ἀντιζηλίαι, ἐμπάθειαι καὶ διαιρέσεις ὑπῆρξαν τὰ βάθρα ἐπὶ τῶν ὁποίων τὰ μίσθαρνα αὐτὰ ὄργανα τῆς προδοσίας ἐστήριζαν τὸ ἀντεθνικὸν ἔργον τῆς διαλύσεως, μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτοὺς δεξιοτεχνίαν εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἰδικῶν μας σφαλμάτων. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχον αἱ μεταξὺ τῶν ἐθνικοφρόνων διενέξεις, οὐδέποτε τὸ Κ.Κ.Ε. θὰ κατώρθωνε ὅσα κατώρθωσε ἐν Μ.Α. ἐπὶ μεγίστῃ ζημίᾳ τῶν ἐθνικῶν μας συμφερόντων. Καὶ ἕνα ὁλόκληρον Σῶμα Στρατοῦ θὰ ἠδύνατο νὰ συγκροτηθῇ νὰ ἀποβιβασθῇ κάπου εἰς Ἤπειρον καὶ νὰ καταλάβῃ τὴν πολύπονον Β. Ἤπειρον ἀπαλλάσσουσα αὐτὴν ἀπὸ τὸν ἐπάρατον κομμουνισμὸν καὶ ὁπωσδήποτε βοηθοῦν καὶ διὰ τὴν ταχυτέραν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀσφαλῆ ἀπαλλαγὴν ταύτης ἀπὸ τῶν ἀπαισίων Δεκεμβριανῶν τοῦ 1944. Καὶ ποιὸς δύναται νὰ ἀρνηθῇ καὶ κάτι περισσότερον ! !

Συνεχῆ κινήματα τῶν κομμουνιστῶν καὶ διάλυσις τῶν Μονάδων.

Μετὰ τὰς νίκας εἰς ΑΛΑΜΕΪΝ ὑπὸ τῆς 1ης Ἑλληνικῆς Ταξιαρχίας καὶ τῆς Δυτικῆς Ἐρήμου ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Λόχου, οἱ κομμουνισταί, εἰς τοὺς ὁποίους οὐδόλως συνέφερεν ἡ δόξα τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων, ἀπεφάσισαν νὰ ἐνεργήσουν δραστηρίως πρὸς διάλυσίν των. Οὕτω τὸ τελευταῖον 10ήμερον τοῦ Φεβρουαρίου 1943 οἱ κομμουνισταὶ τῆς ΙΙας Ταξιαρχίας Μπουρ-

δάρας ἐπανεστάτησαν μὲ τὴν γελοίαν ἀφορμὴν τῆς ἀντικαταστάσεως δῆθεν ἑνὸς διοικητοῦ Ταγ/τος τοῦ Ταγ/ρχου Χατζησταυρῆ, ἀνήκοντος εἰς τὴν δημοκρατικὴν παράταξιν. Ἐπηκολούθησε σάλος καὶ ἀναρχία καὶ ἡ Ταξιαρχία σχεδὸν διελύθη ἀφοῦ ἀπεμακρύνθησαν ταύτης οἱ περισσότεροι ἐθνικόφρονες ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται καὶ αἱ διοικήσεις περιῆλθον εἰς χεῖρας τῶν κομμουνιστῶν καὶ τῶν ἀριστεριζόντων Ἀξιωματικῶν.

Μετὰ τὴν πρώτην, αὐτὴν ἐπιτυχίαν τῶν κομμουνιστῶν, τὸ πρῶτον πενθήμερον τοῦ Μαρτίου 1943 ἐξεδηλώθη στάσις εἰς τὴν Ιην Ταξιαρχίαν Κατσώτα μὲ τὸ σύνθημα: «διώχνουν οἱ φασίσται τοὺς δημοκρατικοὺς ἀξιωματικούς». Ὁ Συν/ρχης Κατσώτας ἀντέδρασε ἀποφασιστικῶς προφυλακίσας τὴν παρουσιασθεῖσαν ἐπιτροπὴν ἀλλὰ χωρὶς δυστυχῶς ἀποτέλεσμα καὶ ἡ στάσις ἐπεξετείνετο. Κατόπιν τούτου ἔφθασεν εἰς Βηρυττὸν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κ. Κανελλόπουλος μετὰ τοῦ Συν/ρχου Λαΐου ἐπιτελάρχου τῆς ὑπὸ συγκρότησιν Ἑλληνικῆς Μεραρχίας, καθὼς καὶ ἀνώτεροι Ἄγγλοι ἀξιωματικοὶ μὲ σκοπὸν νὰ καταστείλουν τὴν στάσιν. Ἡ στάσις ὅμως ἀριστοτεχνικῶς προπαρασκευασθεῖσα ἀπὸ τῶν ἡγητόρων τοῦ Κ.Κ.Ε. ἔλαβε τοιαύτην ἔκτασιν λόγῳ τοῦ προσηλυτισμοῦ κατὰ ταύτην, δι' ἀριστοτεχνικῆς προπαγάνδας καὶ δημοκοπικῶν συνθημάτων, μεγάλου μέρους ἐθνικοφρόνων ὁπλιτῶν, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ κατασταλῇ. Κατόπιν τούτου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ἐν συνεννοήσει καὶ μετὰ τῶν Ἄγγλων, ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ δεκτὰ τὰ αἰτήματα τῶν στασιαστῶν, πρᾶγμα ὅπερ ἀπετέλεσε καὶ τὴν χαριστικὴν βολὴν κατὰ τῶν ὠργανωμένων ἐν τῇ ξένῃ Ἑλληνικῶν Μονάδων. Ἓν ἐκ τῶν κυριωτέρων αἰτημάτων τῶν κομμουνιστῶν, ποὺ ἀπετέλει καὶ τὴν βάσιν τοῦ σχεδίου των, ἐπραγματοποιεῖτο, διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως μεγάλου ἀριθμοῦ ἐθνικοφρόνων ἀξιωματικῶν ἐξ ὅλων τῶν Μονάδων, ὑπὸ τὸ ἄτιμον πρόσχημα ὅτι ἦσαν «Φασίσται» καί, συνεπῶς, ἀνεπιθύμητοι. Οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι ἐνεκλείσθησαν εἰς τὸ Στρατόπεδον Μερτζαγιοὺμ ἐν Αἰγύπτῳ τοῦ ὁποίου ἔλαβον καὶ τὸ ὄνομα: «Ἀξιωματικοὶ τοῦ Μερτζαγιούμ».

Ἐκτὸς τῆς στάσεως εἰς τὰς δύο Ταξιαρχίας, ἐξεδηλώθησαν τοιαῦται καὶ εἰς ὅλας τὰς μικρομονάδας, (Φρουραρχεῖα, Νοσοκομεῖα, Συνεργεῖα κ.τ.λ.) μὲ τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα.

Λόγῳ τῆς σοβαρότητος τῆς καταστάσεως ἡ Κυβέρνησις Τσουδεροῦ ἐν συνεννοήσει καὶ μετὰ τῶν Ἄγγλων προέβη εἰς τὰς κάτωθι μεταβολάς: ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κ. Κανελλόπουλος ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ πολιτευτοῦ καὶ ἱκανωτάτου τ.α. ἀξιωματικοῦ Βύρωνος Καραπαναγιώτη, ὁ συν/ρχης Κατσώτας διὰ τοῦ Συν/ρχου Παπᾶ Εὐαγγέλου, Ἥρωος τῶν Ὀχυρῶν (ὑποδιοικητὴς τῆς Μεραρχίας), ὁ Συν/ρχης Μπουρδάρας διὰ τοῦ Συνταγματάρχου Μπεγέτη Ἰωάννου, μὲ ἐπιτελάρχας τοὺς Ἀντ/ρχας Χατζαρούλαν Κωσ. εἰς τὴν Ι Ταξ. καὶ Γεραμάνην Ἀθαν. εἰς τὴν ΙΙαν. Ἐπὶ πλέον ἐγένοντο καὶ ἄλλαι τοποθετήσεις εἰς μικροτέρας Μονάδας ἀξιωματικῶν θεωρουμένων μετριοφρόνων. Ὑπὸ τὰς νέας διοικήσεις ἤρχισε πράγματι ἕνα ἔντονον ἔργον ἀναδιοργανώσεως καὶ ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐγένετο ἡ πρώτη ἀπομάκρυνσις ἐκ τῶν Μονάδων τῶν πλέον φανατισμένων κομμουνιστῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν, ἰδίᾳ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔπαιζαν ἡγετικὸν ρόλον κατὰ τὰς διαφόρους στάσεις.

Τὰ πάντα ἐφαίνοντο ὅτι ἐβάδιζον καλῶς, διότι καὶ οἱ κομμουνισταὶ ἀντιληφθέντες ὅτι θὰ ἐγένοντο καὶ ἄλλαι ἐκκαθαρίσεις καὶ θὰ ἐξουδετεροῦντο παρίστανον τοὺς νομιμόφρονας καὶ ἀπέφευγον ἐμφανῆ δρᾶσιν, ἐρ-

γαζόμενοι συνωμοτικῶς. Μὲ ἠρεμίαν, ἐντατικὰς ἀσκήσεις καὶ δραστηρίαν προπαρασκευὴν τῆς Ι Ταξιαρχίας διὰ τὴν μεταφοράν της εἰς Ἰταλίαν ὅπως συμμετάσχῃ τῶν ἐκεῖ ἐπιχειρήσεων διέρρευσε ὁλόκληρον τὸ ἔτος 1943 καὶ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου 1944 ἡ Ταξιαρχία μετεκινήθη ἐκ τῆς περιοχῆς Παλαιστίνης εἰς Μποὺργκ -Ἐλ Ἄρεμ, ἐγγὺς τῆς Ἀλεξανδρείας, ἵνα, συμπληρουμένη εἰς ὑλικὰ καὶ προσωπικόν, μεταφερθῇ εἰς Ἰταλίαν τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου 1944. Ἐκεῖ τῆς διετέθη ἐκτὸς τοῦ 1ου Συν/τος Πυρ/κοῦ καὶ τὸ 2ον τοιοῦτον καὶ ἄλλαι μικρομονάδες διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκστρατείας εἰς Ἰταλίαν.

Ἡ κομμουνιστικὴ ἡγεσία ἀντιληφθεῖσα ὅτι ἡ Ι Ταξιαρχία θὰ μετεφέρετο ὁπωσδήποτε εἰς Ἰταλίαν, ὅπου ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ μετώπου καὶ μακρὰν τῆς νοσογόνου ἑστίας καὶ τῶν μηχανορραφιῶν τοῦ Καΐρου θὰ ἦτο δυνατὴ καὶ ἡ ἐκκαθάρισις τῶν κομμουνιστικῶν στελεχῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ μεταβολὴ νοοτροπίας τῶν ἀριστερῶν καὶ συμπαθούντων, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν νικῶν καὶ τῆς δόξης ποὺ ἀνέμενε τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα ἐν Ἰταλίᾳ, ἀπεφάσισε νὰ διαλύσῃ τὰς μονάδας ταύτας ἐν Αἰγύπτῳ, ὅπου τὰ πράγματα δι' αὐτοὺς ἦσαν πολὺ εὐκολώτερα.

Οὕτω τὴν 1ην Ἀπριλίου 1944 παρουσιάσθη ἐν Καΐρῳ εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν Τσουδερὸν ἑπταμελὴς ἐπιτροπὴ Ἀξιωματικῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ Ταγ/ρχαι Χιωτάκης, Κλαδάκης, Κώνστας, ἐπίλαρχος Παπούλας, καὶ Συν/ρχης Χατζησταυρῆς, οἱ ὁποῖοι ἐζήτησαν τὴν παραίτησιν τοῦ Τσουδεροῦ καὶ τὴν ἀνάληψιν τῆς Πρωθυπουργίας ὑπὸ τοῦ Σοφ. Βενιζέλου, ὡς αἴτημα δῆθεν τοῦ Στρατοῦ, ἐνῷ ἐπρόκειτο περὶ αἰτήματος καμουφλαρισμένου τῆς κομμουνιστικῆς ἡγεσίας. Ὁ Πρωθυπουργὸς παρητήθη καὶ ἀνέλαβε ὁ ἀείμνηστος Σοφ. Βενιζέλος. Ἀλλὰ σκοπὸς τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἦτο μόνον ἡ παραίτησις τοῦ Τσουδεροῦ. Παρουσιασθεῖσα εἰς τὸν Βενιζέλον ἐζήτησε τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν νέαν Κυβέρνησιν καὶ τινων ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς, ὁπότε ὁ Βενιζέλος ἀντιληφθεὶς περὶ τίνος ἐπρόκειτο τοὺς ἀπέπεμψε σκαιῶς, κληθεὶς δὲ ὁ Ἀντ/ρχης Γύπαρης τοὺς ἐξεδίωξε ἐκ τοῦ Ὑπουργείου.

Οἱ Συν/ρχης Χατζησταυρῆς καὶ Ἐπίλαρχος Παπούλας ἀντιληφθέντες ἐπὶ τέλους τὰς προθέσεις τῶν κομμουνιστῶν ἀπεχώρησαν τῆς Ἐπιτροπῆς. Μὲ ἀφορμὴν ὅτι ἡ νέα Κυβέρνησις δὲν ἐδέχθη τὴν συμμετοχὴν καὶ κομμουνιστῶν ὑπουργῶν, ἡ κομμουνιστικὴ ἡγεσία διέταξε τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἐπαναστάσεως εἰς ἁπάσας τὰς Μονάδας πλὴν τῆς Ι Ταξιαρχίας, ἑτοίμης ὡς προείπωμεν, διὰ τὴν μεταφοράν της εἰς τὸ μέτωπον τῆς Ἰταλίας. Ἀλλὰ τὴν 6ην Ἀπριλίου ἐξεδηλώθη καὶ εἰς τὴν Ταξιαρχίαν ταύτην ἡ σοβαρωτέρα ἐπαναστατικὴ ἐνέργεια ἡ ὁποία εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν πλήρη διάλυσιν τῆς Ταξιαρχίας ταύτης, τὴν σύλληψιν τῶν ἐθνικοφρόνων ἀξιωματικῶν, τὴν δολοφονίαν τοῦ ἀντιστάντος μὲ αὐτοθυσίαν ἀειμνήστου λοχαγοῦ Γερμενῆ καὶ τὴν καταστροφὴν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν ὅλων τῶν καινουργῶν ὑλικῶν τῆς Ταξιαρχίας (ἀσυρμάτων, αὐτοκινήτων, ὁπλισμοῦ κ.λ.π.), ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ ὑλικῶν τοῦ ἐχθροῦ καὶ οὐχὶ ἑλληνικῆς μονάδος προοριζομένης διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Πατρίδος μας. Περισσότερον ἀπαισία καὶ προδοτικὴ ἐνέργεια δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀποτολμηθῇ ἀπὸ τὴν πρᾶξιν αὐτὴν τῆς καταστροφῆς τῶν ὑλικῶν. Ἡ στάσις εἰς τὴν Ι Ταξιαρχίαν παρὰ τὰ διαγγέλματα Ρούσβελτ καὶ Τσῶρτσιλ, δι' ὧν ἐξώρκιζον τοὺς στασιαστὰς νὰ σταματήσουν τὴν στάσιν, διετηρήθη ἐπὶ εἰκοσαήμερον περίπου κατασταλεῖσα τελικῶς ὑπὸ τῶν Ἄγγλων δι' ἐπιθετικῆς ἐνεργείας ἁρμάτων μάχης.

Ἐκ τῶν Μονάδων Στρατοῦ ξηρᾶς δὲν ἐπανεστάτησαν, χάρις εἰς τὴν ἱκανότητα καὶ ἀποφασιστικότητα ἀξίων διοικητῶν των, αἱ κάτωθι μονάδες :

II Συν/μα Π.Γ. Πυρ/κοῦ Συν/ρχου Μανιδάκη Στυλ., 7ον Ταγ/μα Πεζ. 'Αντ/-ρχου Παπαδοπούλου Νικ. (Παπποῦ). II Λόχος Πολυβόλων Ταγ/ρχου Παπαγεωργακοπούλου 'Ελευθ. καὶ Κέντρου 'Εκπαιδεύσεως 'Ισμαηλίας Συν/ρχου Τσακαλώτου Θρασ.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ἐπανάστασιν τῶν Μονάδων ξηρᾶς ἐπανεστάτησαν καὶ τὰ πληρώματα ὅλων τῶν πολεμικῶν πλοίων τοῦ Στόλου μας, πλεῖστα τῶν ὁποίων ἀπεχώρησαν ἐκ νηοπομπῆς προοριζομένης νὰ μεταφέρῃ ἐφόδια καὶ ἐνισχύσεις εἰς τὰς μαχομένας 'Αγγλικὰς Μονάδας ἐν 'Ιταλίᾳ. 'Η ἐπανάστασις τοῦ Στόλου ἐδημιούργησε εἰς τοὺς Ἄγγλους σοβαρωτάτην κατάστασιν διότι ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ διαθέσουν ἰδικά των πολεμικὰ διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἐπαναστατῶν, τὰ ὁποῖα ἀπέσυραν ἐκ τῆς νηοπομπῆς, τῆς ὁποίας ἡ κίνησις πρὸς 'Ιταλικὸν μέτωπον ἐματαιώθη.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἐδήλωσαν εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν ὅτι θὰ ἐβύθιζον τὸν Στόλον, γεγονὸς ὅπερ ἠνάγκασε τὸν ἀείμνηστον Βενιζέλον ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ γενναίου Ναυάρχου Βούλγαρη νὰ προβῇ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ τελευταίου εἰς ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν διὰ τὴν βιαίαν κατάληψιν τῶν πλοίων ἥτις καὶ ἐπέτυχε πλήρως χάρις εἰς τὸν ἡρωϊσμὸν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν ἐθνικοφρόνων ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τοῦ ναυτικοῦ καὶ τῆς ξηρᾶς, κατασταλείσης οὕτω τῆς ἀνταρσίας, καὶ ἀποκατασταθείσης τῆς τάξεως εἰς τὸ Ναυτικόν. Δυστυχῶς μὲ θυσίαν αἵματος. 'Εφονεύθησαν οἱ Σημαιοφόροι Ρέττας καὶ Ρουσέν.

Μετὰ τὴν καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὰς Μονάδας Στρατοῦ καὶ εἰς τὸ Ναυτικόν, οἱ Ἄγγλοι συνεκέντρωσαν ἅπαντας τοὺς στασιαστὰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας εἰς στρατόπεδα συγκεντρώσεως, ὑπὸ φρούρησιν, τοὺς δὲ ἐθνικόφρονας, ἀόπλους ὅμως, εἰς τὸ Τμῆμα ἐγγὺς τοῦ Τομπρούκ, ἀπελπισθέντες ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ δημιουργήσουν ἐκ νέου 'Ελληνικὰς Μονάδας. Εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς ἀφάτου πικρίας τῶν 'Εθνικοφρόνων ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν κατὰ τὴν ὁποίαν, χάρις εἰς τὰς προδοτικὰς ἐνεργείας τῶν κομμουνιστῶν τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα ἠκούετο μετὰ περιφρονήσεως καὶ ἡ δόξα τῆς 'Αλβανίας, 'Οχυρῶν καὶ Κρήτης εἶχε ἐκεῖ λησμονηθῇ!

Μετὰ τὴν καταστολὴν τῆς στάσεως τῆς I Ταξιαρχίας καὶ τοῦ Ναυτικοῦ ἔληξε ὁριστικῶς πλέον ἡ ἐγκληματικὴ δρᾶσις τῶν κομμουνιστῶν ἐν Μ.Α. καὶ ἤρχισε μία νέα περίοδος ὀργανώσεως, ἐπὶ στερεῶν ὅμως βάσεων, 'Ελληνικῶν Μονάδων, διὰ τῶν ὁποίων θ' ἀποκατασταθῇ βραδύτερον τὸ ὄνομα τῆς 'Ελλάδος ἐν τῇ ξένῃ τὸ ὁποῖον τόσον εἶχε ταπεινωθῇ ἀπὸ τὰς προδοτικὰς ἐνεργείας τῶν κομμουνιστῶν. Θὰ γραφοῦν νέαι σελίδες δόξης, θὰ κτυπηθῇ τὸ κομμουνιστικὸν τέρας καὶ εἰς τὴν ἀπελευθερουμένην 'Ελλάδα κατὰ τὸν τρομερὸν Δεκέμβριον τοῦ 1944 καὶ βραδύτερον κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον 1946-1949.

Καὶ διὰ νὰ κλείσωμεν τὸ κεφάλαιον τῶν κομμουνιστικῶν ἐγκλημάτων ἐν Μ.Α. θὰ ἐξετάσωμεν τὰ πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα τῆς τηρηθείσης ὑπὸ τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐπαναστατικῆς γραμμῆς καὶ τὰ ἐπιτευχθέντα ὑπὸ τούτων ἀποτελέσματα.

α) Κατώρθωσαν ἐπωφελούμενοι τῶν διαιρέσεων καὶ ἀνοησιῶν τῶν ἐθνικοφρόνων νὰ παρασύρουν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Κ.Κ.Ε. μέγα μέρος ἀμορφώτων καὶ ἀφελῶν ὁπλιτῶν καὶ ἀρκετῶν στελεχῶν καὶ ἐπύκνωσαν οὕτω τὰς τάξεις των.

β) Διὰ τῆς ἐνισχύσεως ταύτης καὶ τῆς ἐντέχνου προπαγάνδας των, εἰς ἀλλεπάλληλα κινήματα, διέλυσαν τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν δυνάμεων τῆς Μ.Α.

καὶ δὲν ἐπέτρεψαν οὕτω εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Στρατιωτικὴν Ἡγεσίαν νὰ ὀργανώσουν ἀξιόμαχον Στρατὸν διὰ τοῦ ὁποίου καὶ ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν κοινὸν συμμαχικὸν ἀγῶνα θὰ ἦτο ἀποτελεσματικωτέρα καὶ ἡ ἐπέμβασίς του κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος θ' ἀπέκλειε, ὅπως ἐτόνισα καὶ παραπάνω, τὴν ἐπικράτησιν τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ τὴν ἐπαναστατικὴν του ἐγκληματικὴν ἐξόρμησιν, τόσον τὸ Δεκέμβριον 1944, ὅσον καὶ βραδύτερον κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον.

γ) Διὰ τῆς ἐλλείψεως σοβαρῶν στρατιωτικῶν ἐθνικῶν δυνάμεων ἐβοήθησε τὴν πολιτικὴν τῆς Σοβ. Ἑνώσεως, - καὶ ἂς μὴ θεωρηθῆ τοῦτο ὑπερβολικὸν - ὅπως μὴ δημιουργηθῆ ἐνωρίτερον βαλκανικὸν συμμαχικὸν μέτωπον, γεγονὸς τὸ ὁποῖον βεβαίως τῆς ἐπέτρεψε νὰ θέση πόδα ἐπὶ τοῦ Βαλκανικοῦ χώρου διὰ τῆς καταλήψεως τῆς Βουλγαρίας καὶ τῶν βορειότερον ταύτης χωρῶν καὶ νὰ τὰς περιλάβη ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν της ἐντὸς τοῦ Παραπετάσματος.

Παρ' ὅλα ὅμως τ' ἀνωτέρω πλεονεκτήματά του τὸ Κ.Κ.Ε. ὑπέπεσε εὐτυχῶς εἰς μέγα στρατηγικὸν λάθος, ὅπερ ἐπανέλαβε καὶ βραδύτερον τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1944. Διότι ἐὰν δὲν ἐπραγματοποίει τὰς ἐν Μ.Α. ἐπαναστάσεις καὶ αἱ Μονάδες μετέβαινον εἰς Ἰταλίαν καὶ μετεῖχον εἰς τοὺς ἐκεῖ ἀγῶνας, μὲ ἀναλογίαν κομμουνιστῶν μεγαλυτέραν τῆς τῶν ἐθνικοφρόνων ἀπολύτως ὑποκρινομένων τοὺς Ἐθνικόφρονας καὶ μὲ τὴν σύνθεσιν αὐτὴν ἔφθανον κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα (ὡς εἶχε συμβῆ εἰς τὴν Ἀεροπορίαν, ἡ ὁποία ἐκήρυξε οὐδετερότητα!! ὅπερ σημαίνει ἐνίσχυσιν τῶν κομμουνιστῶν κατὰ τὰ Δεκεμβριανὰ) καὶ μὲ τὴν αἴγλην τῶν πολεμιστῶν, τὸν Δεκέμβριον, ἡνοῦντο μὲ τὰς δυνάμεις τοῦ Ε.Α.Μ., τότε θὰ εἶχον μεγίστας πιθανότητας νὰ ἐπικρατήσουν καὶ νὰ πραγματοποιήσουν τοὺς ἐπιδιωκομένους ἀπὸ 20ετίας σκοπούς των, καὶ θὰ ὑπεδούλωναν τὴν χώραν εἰς τὸν ἐρυθρὸν ὁλοκληρωτισμόν. Ὁ Θεὸς ὅμως εὐλόγησε τὰς θυσίας τῶν ὑγιῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοὺς συνέτριψαν καὶ μὲ τὴν μέχρις αὐτοθυσίας βοήθειαν τῶν Ἄγγλων.

2. Περίοδος ἀπὸ Μαΐου μέχρι 2 Αὐγούστου 1944.

Μετὰ τὴν πλήρη ἐκκαθάρισιν τῶν Μονάδων ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας, οὓς οἱ Ἄγγλοι συνεκέντρωσαν εἰς Στρατόπεδα συγκεντρώσεως, ὁ ἀείμνηστος γεμᾶτος σύνεσιν Συν/ρχης Λιώσης Εὐσταθ. ὅστις εἶχε ἤδη τοποθετηθῆ ὡς Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου, βοηθούμενος ὑπὸ ὁμάδος ἐθνικοφρόνων ἀξιωματικῶν ἤρχισε τὸ βαρὺ καὶ δύσκολον ἔργον ἀνασυγκροτήσεως ἐκ τοῦ μηδενὸς τῶν Μονάδων μὲ ἐθνικόφρονας πλέον ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας. Τὸ ἔργον ὑπῆρξε ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα καὶ ἐχρειάσθη ὅπως ἐτόνισα ἡ ὑπομονὴ καὶ ὁ ὀρθολογισμὸς τοῦ Συν/ρχου Λιώση διὰ νὰ τεθοῦν αἱ βάσεις τῆς ὀργανώσεως τῶν νέων Μονάδων.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Ἡ ΙΙΙ Ταξιαρχία τοῦ Ρίμινι

Ἡ εὐνοουμένη τῆς Θεᾶς Ἀθηνᾶς *

Συγκρότησις καὶ Ἐξόρμησις τῆς ΙΙΙ Ταξιαρχίας διὰ τὴν ἀνάστασιν τῶν Ἑλληνικῶν ἐμβλημάτων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς Μάχης.

Ἀνέφερον εἰς τὸ προηγούμενον κεφάλαιον τὰς προσπαθείας τοῦ ἀειμνήστου Στρατηγοῦ Λιώση διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῶν Μονάδων μὲ ὑγιᾶ τὸ Ἐθνικὸν φρόνημα στοιχεῖα.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἀφίχθησαν ἐκ τῆς κατεχομένης Ἑλλάδος, μερίμνῃ τῶν Ἄγγλων ἀρκετοὶ πολιτευταὶ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Γεώργιον Παπανδρέου καθὼς καὶ ὁ ἀείμνηστος Κων. Βεντήρης καὶ ἐσχηματίσθη Κυβέρνησις Ἐθνικῆς Ἑνότητος ἐξ ὅλων τῶν κομμάτων, μετεχόντων δυστυχῶς καὶ ἀριστερῶν, μὲ Πρωθυπουργὸν τὸν Γ. Παπανδρέου.

Ἀρχηγὸς τοῦ Γ.Ε. Στρατοῦ ἐτοποθετήθη ὁ Στρατηγὸς Βεντήρης μὲ Ὑπαρχηγὸν τὸν τότε Συν/ρχην Εὐστ. Λιώσην.

Ὑπὸ τὴν νέαν ταύτην Στρατ. Ἀνωτάτην Ἡγεσίαν, ἰδιαίτατα τὴν μέχρι σκληρότητος τοῦ Στρατηγοῦ Βεντήρη, ὁ ὁποῖος μόλις ἀφιχθεὶς ἐκ τῆς κατεχομένης Ἑλλάδος εἶχε σαφῆ ἐπίγνωσιν τῶν κινδύνων τοὺς ὁποίους διέτρεχε τὸ Ἔθνος ἐκ τοῦ Κ.Κ.Ε. κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν λόγῳ τῆς ἰσχύος τοῦ Ε.Α.Μ τὰ πράγματα ἐξελίχθησαν μὲ γοργόν ρυθμόν, ἀποκατεστάθησαν ἡ τάξις, ἡ πειθαρχία καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τοὺς νέους Ἡγήτορας — πραγματικὴν ἀσπίδα ἔναντι πολιτικῶν ἀτασθαλιῶν — καὶ ἤρχισε ταχύτατα ἡ ἀνασυγκρότησις τῶν Ἑλληνικῶν Μονάδων, βοηθούντων καὶ τῶν Ἄγγλων, ἄνευ ὑπονοιῶν καὶ φυσικῆς ἀντιδράσεως, χάρις καὶ εἰς τὸν ἀναμφισβήτητον φιλελληνισμὸν τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μ. Ἀνατολῆς PAGED.

Ὠργανώθησαν καὶ ἤρχισαν ἐκπαιδευόμεναι ἐντατικῶς αἱ κάτωθι μονάδες :

— ΙΙΙ Ὀρεινὴ Ταξιαρχία μὲ Δ/τὴν τὸν Συνταγματάρχην Τσακαλῶτον Θρασ.

— ΙΙΙον Συν/γμα Πεδ. Πυρ/κοῦ μὲ Δ/τὴν τὸν Συν/ρχην Μανιδάκην Στυλ.

— Ὁ Ἱερὸς Λόχος μὲ Δ/τὴν τὸν Συν/ρχην Τσιγάντεν Χριστόδουλον ἀνεπτύχθη εἰς Συν/γμα Καταδρομῶν, ἐνισχυθεὶς ἀπὸ τοὺς ἀνακληθέντας ἐκ Σουδὰν Ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας.

---

* Σημείωσις: Τῇ προτάσει τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ταξιαρχίας καὶ ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β΄ καθωρίσθη ὡς ἔμβλημα τῆς Ταξιαρχίας ἡ κεφαλὴ τῆς Θεᾶς Ἀθηνᾶς, Θεᾶς τῆς Πρωτευούσης τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ ἔμβλημα τοῦτο ἔφερον ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται ἐπὶ τοῦ στήθους των. Τὴν Παρθένον Ἀθηνᾶν ἅπαντες ἐθεώρουν ὡς συγχωνευθεῖσαν εἰς τὴν Ὑπέρμαχον Στρατηγόν, τὴν Παναγίαν.

—'Ωργανώθησαν πέντε εἰδικὰ Ταγ/τα περιλαμβάνοντα μόνον τὰ στελέχη ('Αξ/κοὺς καὶ 'Υπαξιωματικοὺς) ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως κατὰ τὴν ἄφιξιν των εἰς 'Ελλάδα συμπληρωθοῦν ἀμέσως μὲ ἐφέδρους ὁπλίτας καὶ ἀποτελέσουν ἀξιόλογον δύναμιν, ὑπὸ τὸν Συν/ρχην Πυρ. Πρόκον Στέφανον.

—'Ωργανώθησαν δύο λόχοι Γενικῶν Μεταφορῶν, συνεργεῖα ἐπισκευῶν, χειρουργεῖα ἐκστρατείας καὶ διάφοροι ἄλλαι μικρομονάδες.

— Τέλος ὠργανώθη ὡς πραγματικὸν ὄργανον 'Ανωτέρας Διοικήσεως τὸ Γεν. 'Επιτελεῖον Στρατοῦ ὑπὸ τὸν Στρατηγὸν Βεντήρην Κωστ. 'Αρχηγὸν ὅλων τῶν ἐν Μ.Α. 'Ελληνικῶν Δυνάμεων, ὑπὸ τὴν σιδηρὰν πυγμὴν τοῦ ὁποίου οἱ πάντες εἰργάζοντο ὡς πραγματικοὶ ὑφιστάμενοι καὶ ὄχι ὡς ἀντάρται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΕΝΤΗΡΗΣ
'Αρχηγὸς τῶν ἐν Μέσῃ 'Ανατολῇ 'Ελληνικῶν Δυνάμεων

Οὕτω ὑπὸ τῆς νέας ἀξιολόγου Στρατιωτικῆς Ἡγεσίας ἐτέθησαν στερεαὶ αἱ βάσεις ὠργανώσεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν Ἑλλην. Μονάδων ἐν Μ.Α. αἱ ὁποῖαι καταστᾶται ἀξιόμαχοι ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου, χάρις εἰς τὴν πνοήν, δραστηριότητα καὶ τὸν πατριωτισμὸν τῶν νέων ἡγητόρων των, οὐ μόνον μετέσχον ἐπικαίρως καὶ μὲ ἀρίστην ἀπόδοσιν τῶν γενικῶν συμμαχικῶν ἐπιχειρήσεων (ΙΙΙ Ταξιαρχία ἐν Ἰταλίᾳ, Ἱερὸς Λόχος εἰς Δωδεκάνησα καὶ νήσους Αἰγαίου), ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν συνέτριψαν τὴν κομμουνιστικὴν ἀνταρσίαν τὸν Δεκέμβριον 1944 καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν ὀργανώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ διὰ τοῦ ὁποίου κατέστη δυνατὸν νὰ συντριβῇ ὁριστικῶς τὸ κομμουνιστικὸν τέρας κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον 1946 - 1949 καὶ νὰ σωθῇ τελικῶς ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τὸν θανάσιμον ἐναγκαλισμὸν τοῦ ἐρυθροῦ Σατανᾶ.

I. Συγκρότησις, ἐκπαίδευσις καὶ προπαρασκευὴ πρὸς πόλεμον τῆς ΙΙΙ Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας.

Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν ποὺ ἀπετέλεσαν τὴν ΙΙΙ Ταξιαρχίαν προήρχετο ἀπὸ τὴν Ιην τοιαύτην μετὰ τὸν διαχωρισμὸν ὑπὸ τῶν Ἄγγλων, ἐθνικοφρόνων καὶ κομμουνιστῶν. Καὶ οἱ μὲν ἀξιωματικοὶ ἦσαν ἅπαντες ἐθνικόφρονες, ἐκ τῶν ὁπλιτῶν ὅμως, 1800 περίπου, ὑπῆρχον ἀρκετοὶ ἀριστερίζοντες ἢ καὶ συμπαθοῦντες· ἅπαντες ὅμως εἶχον ἐμβολιασθῆ μὲ τὸ μικρόβιον τῶν κινημάτων καὶ τῆς ἀπειθαρχίας.

Ἐχρειάζετο ἐργασία σοβαρὰ καὶ ἔντεχνος διὰ ν' ἀλλάξουν νοοτροπίαν καὶ νὰ γίνουν πραγματικοὶ στρατιῶται. Οὗτοι, ὡς προείπομεν, εἶχον μετὰ τὴν καταστολὴν τοῦ κινήματος συγκεντρωθῆ ὑπὸ τῶν Ἄγγλων εἰς περιοχὴν Τομπροὺκ ὅπου καὶ παρέμειναν ἐπὶ 1 1/2 περίπου μῆνας ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ταγ/ρχου Καραβία Ἰωάννου βοηθουμένου ὑπὸ τῶν Ταγ/ρχῶν Καραδήμα Παν., Τζανετῆ Σοφ. καὶ Νηδριώτη Λαζάρου, ὅπου κατεβλήθη μεγάλη προσπάθεια διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς πειθαρχίας καὶ τὴν ἐν γένει ἀναμόρφωσίν των. Ὑπελείποντο ὅμως πολλά, διότι ἐκτὸς τῶν ἀριστεριζόντων ὁπλιτῶν μερικοὶ ἐθνικόφρονες ἀξιωματικοί, οἱ λεγόμενοι ἄκροι δεξιοί, προσέθετον πολλὰς δυσκολίας, προτείνοντες ἑκάστοτε ὁριστικὸν Δ/τὴν τῆς ἀρεσκείας των, χωρὶς νὰ ἔχουν πρὸς τοῦτο οὐδεμίαν ἁρμοδιότητα ἢ καταγγέλλοντες ἀρίστους κατὰ πάντα ἀξιωματικούς, ὡς ἀριστεροὺς τῶν ὁποίων ἐζήτουν τὴν ἀπομάκρυνσιν. Ἐχρειάσθη ἡ ἀποφασιστικότης, ἡ σύνεσις καὶ ἡ δεξιοτεχνία τοῦ Δ/τοῦ Ταγ/ρχου Καραβία καὶ τῶν σωφρόνων ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ἀξιωματικῶν, διὰ νὰ ἐπιβληθῇ ἡ πειθαρχία, ἡ τάξις καὶ ἡ γενικωτέρα ἀντίληψις τῶν περιστάσεων εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τούτους, τινὲς τῶν ὁποίων, οἱ πλέον ἔξαλλοι, ἀπεμακρύνθησαν, διότι καὶ οἱ Ἄγγλοι ἤρχισαν ν' ἀνησυχοῦν ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης.

Τὸ πρῶτον 5θήμερον τοῦ Ἰουνίου 1944, ἀποφασισθείσης τῆς συγκροτήσεως τῆς ΙΙΙ Ταξιαρχίας, μετεφέρθησαν οἱ ἀνωτέρω ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται ἐκ τῆς περιοχῆς Τομπροὺκ εἰς Ἰσαρίγια Συρίας, ἔξωθι τῆς Βηρυττοῦ, ὅπου εὑρίσκοντο καὶ τὰ ὑπόλοιπα τῆς ΙΙ Ταξιαρχίας καὶ κυρίως τὸ 7ον Τάγμα της Ἀντ/ρχου Παπαδοπούλου (Παπποῦ) ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου ὑπήχθησαν καὶ τὰ νέα ταῦτα τμήματα. Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Πυρ/κοῦ ἀπεστάλησαν εἰς τὸ 11ον Συν/γμα Πυρ/κοῦ Συν/ρχου Μανιδάκη Στυλ., ὅπερ, ὡς προελέχθη, δὲν εἶχε διαλυθῆ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, χάρις εἰς τὴν ἀποφασιστικότητα καὶ δεξιοτεχνίαν τοῦ διοικητοῦ του.

Μετὰ ταῦτα ἐγεννήθη τὸ σοβαρὸν θέμα εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν ἡγεσίαν ποῖος θὰ τοποθετηθῇ διοικητὴς τῆς νεοσυγκροτουμένης Ταξιαρχίας. Τὸ θέμα ἦτο ἀπὸ τὰ σοβαρώτερα, διότι ὡς ἀνεπτύχθη ἀνωτέρω, τὸ ἀνθρώπινον ὑλικόν, ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται, λόγῳ τῆς προϊστορίας των, καὶ τῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκοντο, διὰ νὰ μεταβληθοῦν εἰς πραγματικοὺς στρατιώτας καὶ νὰ καταστοῦν ἄξιοι μαχηταί, εἶχον ἀνάγκην διοικητοῦ, ἔχοντος οὐ μόνον τὰ συνήθη διοικητικὰ προσόντα ἀλλὰ σιδηρὰν θέλησιν ἐν συνδυασμῷ μὲ διπλωματικότητα καὶ τάκτ ἐν τῇ διοικήσει ὅπως συμβιβάζῃ ἑκάστοτε τὰ ἀσυμβίβαστα, παρουσιάζῃ δὲ εἰς τοὺς πάντοτε δυσπιστοῦντας Ἄγγλους, λόγῳ τῶν τόσων κινημάτων, τὴν εἰκόνα τῆς ἐπιτυχίας, ἵνα ἀποφασίσουν τὴν χορήγησιν ὅπλων εἰς τὴν νέαν Ταξιαρχίαν.

Μετὰ πολλὰς συζητήσεις καὶ πρὸ παντὸς ἀντιδράσεις τῶν παρασκηνίων, τῶν πάσης φύσεως φατριῶν καὶ τῇ ἐπιμόνῳ εἰσηγήσει τοῦ ἀειμνήστου Ὑποστρατήγου Λιώση, ὑπαρχηγοῦ τοῦ Γ.Ε.Σ. ἀπεφασίσθη τελικῶς ἡ ἀνάθεσις τῆς διοικήσεως τῆς Ταξιαρχίας εἰς τὸν Συνταγματάρχην τότε Τσακαλῶτον Θρασύβουλον, μέχρι τότε Δ/τὴν τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδεύσεως Ἰσμαηλίας τοῦ ὁποίου ἡ Μονὰς δὲν εἶχε διαλυθῇ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Ἀπριλίου. Μετὰ τὸν διορισμὸν ὁ νέος Διοικητὴς τῆς Ταξιαρχίας ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ Γ.Ε.Σ. Ὑποστρατήγου Βεντήρη καὶ ἀξίζει ἐδῶ νὰ σημειωθῇ ὁ διαμειφθεὶς διάλογος μεταξὺ Α/ΓΕΣ καὶ νέου Διοικητοῦ, διότι παρουσιάζει ἀνάγλυφον τὴν εἰκόνα τῆς τότε τραγελαφικῆς καταστάσεως. Μόλις ὁ νέος Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Στρατηγοῦ Βεντήρη, ἐδέχθη ἀποτόμως τὴν ἑξῆς ἐρώτησιν.

«Ἔχεις τὴν φιλοδοξίαν νὰ διοικήσῃς τὴν μοναδικὴν μονάδα τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ἡ ὁποία μετὰ τὴν ἐκπαίδευσίν της θὰ μεταφερθῇ εἰς τὸ Ἰταλικὸν μέτωπον;» Ἀπάντησις: «Κάθε ἕνας ποὺ εὑρίσκεται ἐδῶ, θὰ θεωρήσῃ τιμήν του νὰ τοῦ ἀνατεθῇ τοιοῦτον καθῆκον». Ὁ Στρατηγὸς μὴ εὐχαριστηθεὶς προφανῶς ἀπὸ τὴν δοθεῖσαν ἀπάντησιν ἐπανέλαβε ἐντονώτερον. «Σοῦ ἐπαναλαμβάνω ἔχεις τὴν φιλοδοξίαν;». Ἀπάντησις. «Ἡ λέξις φιλοδοξία σημαίνει δι' ἐμὲ καθῆκον. Μάλιστα ἔχω αὐτὴν τὴν φιλοδοξίαν».

Τότε τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι ηὐχήθη ἐπιτυχίαν καὶ τοῦ ἐτόνισε ὅτι θὰ ἔχῃ ἀμέριστον τὴν ὑποστήριξίν του, τοῦ συνέστησε νὰ ἐκλέξῃ τὸν ἐπιτελάρχην καὶ νὰ παρουσιασθῇ ἀκολούθως εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν Γεωργ. Παπανδρέου. Ὅταν παρουσιάσθη εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν ἐδέχθη τὰ θερμά του συγχαρητήρια καὶ ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος τοῦ προσέθεσε ἐπὶ λέξει : «Περιβάλλεσαι μὲ τὴν ἐξαιρετικὴν τιμήν, νὰ ὁδηγήσῃς εἰς τὸ πεδίον τῆς τιμῆς τὴν μοναδικὴν τοῦ Στρατοῦ μας Μονάδα. Αἱ εὐχαί μου, τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους θὰ σὲ συνοδεύουν». Καὶ ἀποχαιρετῶν, τὸν παρεκάλεσε νὰ περιβάλῃ μὲ ἐμπιστοσύνην τὸν εἰς τὴν διάθεσίν του τεθέντα Συν/ρχην Παπαδόπουλον καὶ τοῦτο διότι μὴ γνωρίζων τὸν χαρακτῆρα τοῦ τοποθετηθέντος ὁριστικοῦ Διοικητοῦ, ἐφοβεῖτο δυσπιστίαν καὶ δυσμένειαν κατὰ τοῦ Παπαδοπούλου, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε ὑποσχεθῇ, ἀγνοῶν πρόσωπα καὶ πράγματα, Διοίκησιν Ταξιαρχίας.

Ὅμως τὸν Τσακαλῶτον ἕνα ἐνδιέφερε : ἡ ἀδιατάρακτος ἑνότης ὅλων τῶν δυνάμεων, διότι διῃσθάνετο καὶ τὴν ὑπονομευτικὴν καταιγίδα. Διότι ἐκτὸς τῶν κομμουνιστῶν, ἡ τοποθέτησις ὡς Δ/τοῦ τῆς ΙΙΙ Ταξιαρχίας τοῦ Συν/ρχου Τσακαλώτου προεκάλεσε τὴν μῆνιν τῶν μνηστήρων, τῶν ἀριστεριζόντων καὶ γενικῶς τῶν ἀντιζήλων καὶ ἤρχισαν ἐπίμονοι εὐχαὶ καὶ διαδόσεις ὅτι καὶ ἡ Ταξιαρχία αὐτὴ θὰ διαλυθῇ ὅπως αἱ ἄλλαι. Εἶναι μία προσ-

θετος καὶ αὐτὴ ἀπόδειξις τῶν δυσκολιῶν αἱ ὁποῖαι ἀνέμενον τὸν νέον διοικητὴν κατὰ τὴν συγκρότησιν τῆς Ταξιαρχίας, δυσκολιῶν αἱ ὁποῖαι ὅμως ὑπερεπηδήθησαν, πρὸς μεγάλην στενοχωρίαν, ἐχθρῶν καὶ φίλων. Ἀκόμη καὶ ἀδελφικοί του φίλοι, ὁ ἀείμνηστος Στρατηγὸς Γρανίτσας τοῦ ἐπέστησε τὴν προσοχὴν εἰς τὸν κίνδυνον τῆς ἀτιμώσεώς του ἐκ πιθανότητος ἀσφαλοῦς διαλύσεως τῆς Ταξιαρχίας. Καὶ ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν : «Ἀδελφέ, ἡ τιμή μου οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχει πρὸ τῆς τιμῆς τῆς Ἑλλάδος. Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ θὰ περάσωμεν εἰς Ἰταλίαν».

Τὴν 9ην Ἰουνίου ὁ νέος Διοικητὴς συνοδευόμενος καὶ ἀπὸ τὸν ἐπιλεγέντα ὡς ἐπιτελάρχην του Ἀντ/ρχην Πυρ. Λάμαρην Γεράσιμον καὶ τὸν Ὑπαρχηγὸν ΓΕΣ Ὑποστρ. Λιώσην ἔφθασαν εἰς τὸ Στρατόπεδον τῆς Ταξιαρχίας ἐν Συρίᾳ ὅπου ὁ Στρατηγὸς Λιώσης τὸν παρουσίασε εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας εἰς τοὺς ὁποίους ἀνεκοίνωσε ὅτι ὁ ὁριστικὸς διοικητής των εἶναι ὁ Συν/ρχης Τσακαλῶτος Θρασ. ὁ ὁποῖος καὶ ὡμίλησε ἀκολούθως εἰς τὴν Ταξιαρχίαν, γενόμενος ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς ἀπὸ ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας, καὶ ἐν συνεχείᾳ ἤρχισεν μὲ γοργὸν ρυθμὸν τὸ ἔργον τῆς ὀργανώσεως καὶ ἐκπαιδεύσεως. Ὀφείλω νὰ σημειώσω ὅτι ὁ ἐπιλεγεὶς ὡς Ἐπιτελάρχης μου δὲν ἦτο τῆς ἰδικῆς μου προτάσεως. Διότι ἐγὼ γνωρίζων προσόντα καὶ ἐλαττώματα τοῦ καθενός, εἶχον προτείνει ὡς Ἐπιτελάρχην μου τὸν Ἀν/ρχην τότε Γκίκαν Σόλωνα. Ἐὰν ὅμως τότε ἐστερήθη τῶν ὑπηρεσιῶν του ἡ Ταξιαρχία, κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν της εἰς Ἑλλάδα καὶ κατὰ τὰ Δεκεμβριανά, ὁ ἄξιος αὐτὸς ἡγέτης ἔσπευσε εἰς πρώτην αἴτησίν μου, ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν ἀποσπάσματος ὑπὸ τὴν Ταξιαρχίαν καὶ συνέβαλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς δυσχερεστάτης αὐτῆς ἀποστολῆς.

Ὀργάνωσις τῆς Ταξιαρχίας.

α. Διοίκησις.

Διοικητής : ὁ Συν/ρχης Πεζ. Τσακαλῶτος Θρασ.
Ὑποδιοικητής : ὁ Ἀντ/ρχης Πεζ. Παπαδόπουλος Ν. (Παπποῦς)
Ὑπασπιστής : Λοχαγὸς Λιάνης Κωσ.

β. Ἐπιτελεῖον.

Ἐπιτελάρχης : ὁ Ἀντ/ρχης Πυρ/κοῦ Λάμαρης Γερασ.

Ιον	Γραφεῖον Δ/τὴς		Λοχαγὸς Ἀσημακόπουλος Νικ.
ΙΙον	»	Διευθυντὴς	Λοχαγὸς Μιχ. Μπάλλας Γεώργ.
ΙΙΙον	»	»	Ταγ/ρχης Καραδήμας Παν.
Ι	»	»	Λοχαγὸς Μηχ. Παπαηλιοῦ Χρ.

γ. Πεζικόν.

Ι Τάγμα Δ/τής : Ταγ/ρχης Καραβίας Ἰωάννης.
Ὑποδ/τής : Λοχαγὸς Τζουβάρας Στυλιανός.
Διοικηταὶ Λόχων οἱ Λοχαγοὶ Σπηλιόπουλος Κυρ., Θώμογλου Πέτρος, Γκίκας Ἀλεξ., Κορίνας Ἀν., Καρύδας Κων., Δουκάκης Συμεών, Τζουβελέκος Ἀπ.

ΙΙ Τάγμα : Δ/τὴς Ταγ/ρχης Τζανετῆς Σοφ.
Ὑποδ/τὴς Λοχαγὸς Καραμπότσιος Ἰωάν.
Διοικηταὶ Λόχων : οἱ Λοχαγοὶ Δημίδης Παν., Γερακίνης Κωνσ., Κεχαγιᾶς Ἐμμ., Ἀρμπούζης Διονύσιος, Πρόκος Ἠλίας, Μπρούμας Νικόλ., Λατσούδης Εὐστάθιος, Σορόκος Ἰ.

ΙΙΙ Τάγμα: Δ/τὴς Ταγ/ρχης Λουτεράκης 'Ανδρέας.
'Υποδ/τὴς Λοχαγὸς Λαναρᾶς 'Αθανάσιος.
Διοικηταὶ λόχων οἱ Λοχαγοὶ 'Αποστολάκης 'Ιωάν., Βασιλείου Βασίλ., Παναγιωτάκος Γρηγ. Γιαννόπουλος Βασ., Παπαγεωργίου 'Αθαν.

— Διοικητὴς Λόχου Στρατηγείου Λοχαγὸς Γρηγορόπουλος Διον.

— Διοικητὴς 'Ανεξαρτήτου Λόχου Λοχαγὸς Κόλλιας Κων.

δ. Διαβιβάσεις
Διοικητὴς Ταγ/ρχης Μανιάτης Παν.
'Υποδ/τὴς Λοχαγὸς Φραδέλλος Γεωργ.

ε. Πυρ/κὸν καὶ Μηχανικὸν προσετέθησαν βραδύτερον.

'Η ὀργάνωσις καὶ συμπλήρωσις τῆς Ταξιαρχίας ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν καὶ συνεχῆ ἐπίβλεψιν τοῦ 'Αρχιστρατήγου Μ.Α. Πάντζετ, εἰς προσωπικὸν καὶ ὑλικὰ πλὴν ὁπλισμοῦ διήρκεσεν, ἀπὸ 11–18ης 'Ιουνίου. Τὴν 19ην 'Ιουνίου τῆς παρεδόθη ὑπὸ τῶν Ἄγγλων ὁ ὁπλισμός της καὶ ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας τὴν ἐπεθεώρησε ἔνοπλον καὶ εἰς συγκινητικὸν λόγον του τὴν ἀπεκάλεσε «Ταξιαρχίαν ἐξαγνισμοῦ», προοριζομένην ν' ἀποπλύνῃ τὰς ἀθλιότητας τῆς Μ.Α. καὶ ν' ἀποκαταστήσῃ τὸ γόητρον τοῦ Στρατοῦ μας. Ταυτοχρόνως ὁ ἀείμνηστος ἱεράρχης Παντελεήμων, αἰφνιδιαστικῶς καὶ ὡς ἀπὸ μηχανῆς παρουσιασθείς, ηὐλόγησε τὰ ὅπλα τῆς ταξιαρχίας καὶ ἐξεφώνησε συγκινητικὸν λόγον πρὸς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας.

Μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ ὁπλισμοῦ ἤρχισε ἐντατικωτάτη ἐκπαίδευσις, εἰς τὸν ὀρεινὸν ἰδίᾳ πόλεμον, ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Λιβάνου, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Ἄγγλου Ταξιάρχου Μόφφατ, ἀξιωματικοῦ διακεκριμένου καὶ φιλέλληνος καὶ μέχρι τέλους 'Ιουλίου ἡ Ταξιαρχία ἦτο τελείως προετοιμασμένη πρὸς πόλεμον καὶ πρὸ παντὸς εἶχε ἄριστον ἠθικὸν καὶ πολεμικὸν πνεῦμα. Τὴν πρόοδον τῆς ἐκπαιδεύσεως διαπίστωσαν διὰ προσωπικῶν ἐπιθεωρήσεων τὴν 7ην 'Ιουλίου ὁ 'Υπ/στρ. Λιώσης, τὴν 12 'Ιουλίου ὁ Ἄγγλος 'Αρχιστρ. Πάτζετ, τὴν 22αν 'Ιουλίου ὁ Ἕλλην 'Αρχιστράτηγος Στρατηγὸς Βεντήρης καὶ τὴν 2 Αὐγούστου καὶ πάλιν ὁ Στρατηγὸς Πάντζετ ἐκφρασθέντες ἅπαντες κολακευτικώτατα διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τὸ ἐξαίρετον ἠθικόν. 'Ο Διοικητὴς τῆς ἐκπαιδεύσεως Ἄγγλος Ταξίαρχος Μόφφατ εἰς ἀποχαιρετιστήριον συγκέντρωσιν τῶν ἀξιωματικῶν ἐπὶ τῇ λήξει τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐτόνισε: «Δὲν θὰ ἤθελον οὐδέποτε νὰ εἶμαι ἀντίπαλος τῆς ΙΙΙ 'Ορειν. Ταξιαρχίας». Ἔπαινος καταθλιπτικὸς τοῦ ὁποίου εὐτυχῶς τὴν ἔννοιαν δὲν ἐλησμόνησε ἡ Ταξιαρχία.

2. Μετακίνησις πρὸς τὸ πεδίον τῆς μάχης.

Τὴν 5ην Αὐγούστου ἡ Ταξιαρχία, συμπληρωθεῖσα καὶ μὲ τὸ Σύν/μα Πεδικοῦ Πυρ/κοῦ Συν/ρχου Μανιδάκη μὲ ὑποδ. τὸν 'Αντ/ρχην Λασπιᾶν 'Αθαν. καὶ Δ/τὰς Μοιρῶν τοὺς Ταγ/ρχας Σπανογιαννάκην Ροδάμανθυν, Φραγκογιάννην Δημ. καὶ Λοχαγὸν Παπαστάθην 'Ιωαν. (φονευθέντα κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον εἰς Γράμμον) Λόχον ἐνισχύσεως Λοχ. Κόλλια Κων., Πεδινὸν χειρουργεῖον ἐπιάτρου Καστανάκη Δημ., Λόχον Προστασίας Χειρουργικῆς Μονάδος ἐπιάτρου Βρυώνη, Μουσικῆς καὶ Συνεργείου 'Επισκευῶν συνολικῆς Δυνάμεως 3377 ἀνδρῶν ἐξ ὧν 28 ἀξιωματικοὶ καὶ 'Ανθ/σταί, ἐπεβιβάσθη εἰς ΧΑΙΦΑΝ τοῦ 'Ολλανδικοῦ ὑπερωκεανείου «Ρούϊς» καὶ τὴν

πρωΐαν τῆς 7ης Αὐγούστου ἀπέπλευσεν συνοδευομένη ὑπὸ δύο ἀντιτορπιλλικῶν πρὸς Τάραντα. Ἅμα τῇ ἐπιβιβάσει ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας ἐξέδωσε τὴν κάτωθι διαταγήν.

«Ἀπὸ σήμερον ἡ ΙΙΙ Ε.Ο.Τ. εἰσέρχεται εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Πατρίδος μας. Εἰσῆλθεν ἤδη εἰς τὰς ψυχὰς ὅλου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ σήμερον ἡ ἐντολὴ μία. Τὴν εἶπεν εἷς μεγάλος Ἀρχηγός. Ἰδοὺ αὐτή. «Μὴ λησμονῆτε ὅτι κρατεῖτε εἰς χεῖρας σας τὴν τιμὴν καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος». Τέλος τὸ σύνθημα τῆς Ταξιαρχίας ἕν : «Ἐκδικηθῆτε».

Χάϊφα 5 Αὐγούστου 1944
Συν/ρχης Τσακαλῶτος

Μετὰ πλοῦν τεσσάρων ἡμερῶν, ἄνευ ἐπεισοδίου τινός, ἡ Ταξιαρχία ἀφίχθη εἰς τὸν λιμένα τοῦ Τάραντος καὶ τὴν 9.30΄ ὥραν ἤρχισε ἡ ἀποβίβασις μὲ μεγάλην πειθαρχίαν, τάξιν καὶ ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν ἡ ὁποία ἐφαίνετο εἰς τὰ πρόσωπα ὅλων. Εἰς τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν ὑλικῶν («π ρ ώ τ η θ ε ϊ κ ὴ τ ι μ ω ρ ί α») ἐχρησιμοποιήθησαν Ἰταλοὶ στρατιῶται. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος Γεωργ. Παπανδρέου ἀνήγγειλε ἀπὸ ραδιοφώνου εἰς τὴν σκλαβωμένην Ἑλλάδα πλήρης ὑπερηφανείας : «Ἔχω ν' ἀναγγείλω μίαν εὐχάριστον εἴδησιν εἰς τὸ Ἔθνος. Τ ὸ Ἐ κ σ τ ρ α τ ε υ τ ι κ ὸ ν Ἑ λ λ η ν ι κ ὸ ν Σ ῶ μ α, δὲν εὑρίσκεται πλέον στὴ Μ. Ἀνατολή, εὑρίσκεται στὴν Ἰταλία, καὶ κατέχεται ἀπὸ τὴν ἱερὰν ἀπόφασιν,ὅπως ἀποπλύνῃ τὴν ἐντροπὴν καὶ ἀνανεώσῃ τὸ Ἀλβανικὸν ἔπος.Ἐκφράζω δημοσίᾳ τὴν βαθεῖαν μου εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸ Στρατηγεῖον Μ. Ἀνατολῆς, στὴ θερμὴ στοργὴ τοῦ ὁποίου ὀφείλεται ἡ ταχίστη ἐπίτευξις τοῦ εὐχαρίστου αὐτοῦ ἀποτελέσματος καὶ ἀπονέμω δημόσιον ἔπαινον εἰς τοὺς ἡγήτορας τοῦ Στρατοῦ μας. Ὅταν πρὸ δύο μηνῶν ἀνελάβομεν τὴν Προεδρίαν τῆς Κυβερνήσεως, ὑπεσχέθημεν τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ Στρατοῦ καὶ ἤρχισεν αὔτη». Ἐπίσης ὁ ἴδιος ἀπέστειλε πρὸς τὴν Ταξιαρχίαν τὸ ἑξῆς μήνυμά του:

«Πάλλονται αἱ καρδίαι μας στὸ ἄγγελμα, ὅτι ἡ κυανόλευκος κυματίζει στὴν Ἰταλία, ἔναντι τῶν κοινῶν ἐχθρῶν. Στὴν πορεία πρὸς τὴν δόξαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν σᾶς συνοδεύουν καὶ αἱ προσδοκίαι τοῦ Ἔθνους».

Ἅμα τῇ ἀφίξει τοῦ πλοίου εἰς τὸν λιμένα τοῦ Τάραντος παρουσιάσθη εἰς τὸν Ταξίαρχον,'ἐκ μέρους τοῦ Στρατηγοῦ Φράϋμπερ, Ἄγγλος Ἀντ/ρχης, ἵνα διαβιβάσῃ τοὺς χαιρετισμοὺς του καὶ βοηθήσῃ εἰς τὴν ἐγκατάστασιν, δεδομένου ὅτι ἡ Ταξιαρχία θὰ ὑπήγετο τακτικῶς ὑπὸ τὴν ΙΙ Νεοζηλανδικὴν Μεραρχίαν, τοῦ θρυλικοῦ καὶ ἀπὸ τὸν ἀγῶνα του στὴν Κρήτη Στρατηγοῦ Φράϋμπερ, εὑρισκομένην εἰς τὸ μέτωπον. Ὁ Συν/ρχης Τσακαλῶτος ἀπέστειλε τὸ ἑξῆς μήνυμα εἰς τὸν Στρατηγόν, ὅστις τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1941 ἐπολέμησε μὲ τὴν Μεραρχίαν του εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τῶν Γερμανῶν :

«Ἔπειτα ἀπὸ τέσσαρα χρόνια μία Ἑλληνικὴ Μονάς, ἡ ΙΙΙ Ἑλληνικὴ Ὀρεινὴ Ταξιαρχία εὑρίσκεται καὶ πάλιν κοντά σας». Ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἡ Ταξιαρχία κατηυλίσθη 10 χιλ. βορείως τοῦ Τάραντος καὶ ἀπὸ τῆς ἑπομένης ἤρχισε καὶ πάλιν τὴν ἐκπαίδευσίν της ἡ ὁποία διήρκεσε μέχρι τῆς 20 Αὐγούστου. Τὴν 17ην Αὐγούστου ὁ Στρατηγὸς Φράϋμπερ ἐπεθεώρησε τὴν Ταξιαρχίαν ὑπαχθεῖσαν ὑπὸ τὰς διαταγάς του. Κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν διὰ πρώτην φορὰν ἐκυμάτισαν αἱ Πολεμικαὶ σημαῖαι τῶν ταγμάτων της ἐπὶ Ἰτα-

λικοῦ ἐδάφους. Ἀνεξερεύνητοι πράγματι αἱ Θεῖαι βουλήσεις!.. Ἡ Ἑλλὰς τὴν ὁποίαν ἠθέλησαν οἱ Ἰταλοὶ νὰ ὑποδουλώσουν, ἦλθε διὰ τῶν τέκνων της νὰ πολεμήσῃ καὶ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἰταλῶν. Ὁ Στρατηγὸς Φράϋμπερ μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ἐξέφρασε τὸν θαυμασμόν του διὰ τὸ παράστημα καὶ τὸ ἠθικὸν τῶν ἀνδρῶν εἰς ζητωκραυγὰς δὲ τούτων, τόσον ἐνεθουσιάσθη ὥστε ἐξεσφενδόνισε τὸ πηλικιόν του εἰς τὸν ἀέρα.

Τὴν 19ην Αὐγούστου ἐλήφθη διαταγὴ μετασταθμεύσεως τῆς Ταξιαρχίας ἀπὸ Τάραντα εἰς Σπολέτο. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐλήφθη ἀπὸ τὸν Δ/τὴν τῆς ΙΙΙ Στρατιᾶς τὸ κάτωθι τηλεγράφημα.

«Προσωπικὸν διὰ Ταξίαρχον Τσακαλῶτον ἀπὸ Στρατηγὸν ΛΙΣ.

Στέλλω εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ταξιαρχίαν, ἐγκάρδιον καλῶς ὡρίσατε εἰς τὴν ΙΙΙην Στρατιὰν καὶ σᾶς εὔχομαι τὴν καλυτέραν τύχην. Ὄλιβερ Λίς».

Ἀπὸ τῆς 23ης Αὐγούστου ἤρξατο μία ἱστορικὴ διαδρομὴ τῆς Ταξιαρχίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας ἐπὶ τοῦ Ἰταλικοῦ ἐδάφους, ἀπὸ Νότου πρὸς Βορρᾶν, διαδρομὴ 650 χιλιομέτρων καὶ πλέον, διὰ τοῦ δρομολογίου Τάρας-Νικάντρο-Κανόζα-Σερνιόλα-Φότζια (ἔνθα τὸ μεγαλύτερον ἀεροδρόμιον τῶν Ἰταλῶν) Σπολέτο, καὶ τὴν ἑσπέραν τῆς 26ης Αὐγούστου ἡ Ταξιαρχία ἔφθασε εἰς Φολίνο, 6 χιλ. βορείως Σπολέτο. Ἡ διαδρομὴ αὕτη ὑπῆρξε ἐνθουσιώδης, ὑπερήφανος, χαροποιὸς καὶ ἀπετέλει θεϊκὴν ἀνταπόδοσιν τῆς ἀδίκου ἐπιθέσεως τῶν Ἰταλῶν κατὰ τῆς Ἑλλάδος, τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1940.

Τὰ ἑλληνικὰ τραγούδια, αἱ ἀνεμίζουσαι πολεμικαὶ σημαῖαι τῶν Ταγ/των, ἡ ἄψογος κίνησις τῶν φαλάγγων καὶ ἡ εὐγενὴς καὶ ὑπερήφανος συμπεριφορὰ ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν, ἐξέπληξε τοὺς Ἰταλούς, ἰδίᾳ ὅταν ἐπληροφοροῦντο ὅτι αἱ κινούμεναι φάλαγγες ἦσαν ἑλληνικαί.

Μετὰ τὴν συγκέντρωσίν της εἰς Φολίνο, ἡ Ταξιαρχία ὑπήχθη τακτικῶς ὑπὸ τὴν ΙΙ Νεοζηλανδικὴν Μεραρχίαν Στρατηγοῦ Φράϋμπερ.

Εἰς ἀπάντησιν τηλεγραφήματος τοῦ Δ/τοῦ τῆς Ταξιαρχίας πρὸς τὸν Δ/τὴν τῆς 8ης Στρατιᾶς ἐλήφθη ἡ κάτωθι ἀπάντησίς του:

«Ἐκ μέρους 8ης Στρατιᾶς ἀποδέχομαι ἡμετέρους ἐγκαρδίους χαιρετισμούς. Σᾶς καλωσορίζομεν νὰ πολεμήσητε μὲ αὐτὴν τὴν Στρατιὰν ὡς τμῆμα τῆς μεγάλης Ν.Ζ.Μεραρχίας καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ταχέως θὰ ἑτοιμασθῆτε διὰ μάχην ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Στρατηγοῦ Φράϋμπερ. Ἡ ΙΙΙ Ε.Ο.Τ. οὖσα ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ Μονὰς ἥτις ἐπιστρέφει εἰς εὐρωπαϊκὸν ἔδαφος, θὰ παίξη τὸ μέρος της εἰς τὴν συμμαχικὴν νίκην καὶ θὰ κερδίσῃ νέας τιμὰς διὰ τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα. Καλὴ τύχη. Ἡ Ἑλλὰς θὰ νικήσῃ». (Ἡ τελευταία φράσις ἀνεγράφετο ἑλληνιστί). Τὴν 30ὴν Αὐγούστου ἡ Ταξιαρχία μετεκινήθη εἰς τὴν περιοχὴν ΤΖΕΣΤ καὶ τὴν ἑπομένην ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας παρουσίασε εἰς τὸν Στρατηγὸν Φράϋμπερ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ ἐπιτελείου καὶ τῶν μονάδων. Τὴν 2αν Σ/βρίου ἔλαβε χώραν ἄσκησις τὴν ὁποίαν παρηκολούθησε ὁ Στρατηγὸς καὶ τὸ ἐπιτελεῖον του, ἵνα βεβαιωθῇ περὶ τοῦ ἀξιομάχου τῆς Ταξιαρχίας. Ἡ ἄσκησις ἐπέτυχε πλήρως καὶ ὁ Στρατηγὸς Φράϋμπερ ἐξέφρασε τὴν πλήρη ἱκανοποίησίν του. Τὴν 3ην Σ/βρίου τὸ Σύν/μα Πυρ/κοῦ τῆς Ταξιαρχίας Συν/ρχου Μανιδάκη Στυλ. μετεκινήθη εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ποταμοῦ Μεταοῦρο πρὸς ὑποστήριξιν τῶν Μονάδων τοῦ Ι Καναδικοῦ Σώματος Στρατοῦ καὶ ἔτσι τὸ Ἑλληνικὸν Ἐκστρατευτικὸν Σῶμα εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν συμμάχων.

Τὴν 5ην Σεπτεμβρίου ἡ Ταξιαρχία μετεστάθμευσε εἰς τὴν περιοχὴν Σάντα Μαρία Πιετράφικα καὶ ἐτέθη ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς 5ης Καναδικῆς Μεραχίας ὡς ἐφεδρεία αὐτῆς.

Οὕτω ἡ Ταξιαρχία εὑρίσκεται ἔναντι τῆς περιφήμου Γοτθικῆς τοποθεσίας ἥτις εἶχε προπαρασκευασθῆ ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1943, ἐξετείνετο ἐπὶ μετώπου 450 χιλιομέτρων, νοτίως τοῦ Ἄρνου-Φλωρεντίας καὶ βορείως τῶν πόλεων Ἀρέτσο, Ἄνω Τιβέρεως, Πέργκολας καὶ Ἀγκοὺς καὶ ἦτο ἰσχυρώτατα ὠργανωμένη μὲ ἀντιαρματικὰς τάφρους, ἐκτεταμένα ναρκοπέδια, χαρακώματα καὶ πυργίσκους κατεστραμμένων ἁρμάτων, χρησιμοποιουμένους διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἀμυνομένων. Ἡ τοποθεσία αὕτη κατείχετο ὑπὸ δύο Γερμανικῶν Στρατιῶν, τὴν X καὶ XIV, συνολικῆς δυνάμεως 28 Μεραρχιῶν ἐξ ὧν δύο Ἰταλικαί, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Στρατάρχου Κέσερλιγκ.

Ἔναντι τῶν Γερμανικῶν Στρατιῶν εὑρίσκοντο ἡ 8η Ἀγγλικὴ Στρατιὰ ἀνατολικῶς καὶ ἡ 5η Ἀμερικανικὴ δυτικῶς, συνολικῆς δυνάμεως 20 Μεραρχιῶν καὶ 8 Ταξιαρχιῶν. Αἱ συμμαχικαὶ Μεραρχίαι ὑπερεῖχον τῶν γερμανικῶν καὶ εἰς δύναμιν ἀνδρῶν καὶ εἰς ὁπλισμόν. Ἐπὶ πλέον οἱ Σύμμαχοι ὑπερεῖχον εἰς ἅρματα μάχης, Πυρ/κὸν καὶ πρὸ παντὸς εἰς ἀεροπορίαν, ἡ ὁποία ἐκυριάρχει τοῦ πεδίου μάχης, καὶ δὲν ἐπέτρεπε, ἰδίως κατὰ τὴν ἡμέραν, οὐδεμίαν ἐμφάνισιν γερμανικοῦ ἀεροπλάνου.

Οἱ Γερμανοί, λόγῳ τῆς συντριπτικῆς συμμαχικῆς ὑπεροχῆς πυρ/κοῦ καὶ ἀεροπορίας καὶ τῶν τρομακτικῶν καὶ μεγάλης διαρκείας βομβαρδισμῶν ὑπὸ τούτων καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀπωλειῶν, εἶχον μίαν ἀριστοτεχνικὴν κατὰ πλάτος καὶ βάθος ἀμυντικὴν διάταξιν ἀπὸ μικρονησίδας ἀντιστάσεως καὶ φωλεὰς πυλυβόλων μὲ μεγάλα μεταξύ των διάκενα, βαλλόμενα ὅμως δραστικῶς ἑκατέρωθεν καὶ ἐπιτηρούμενα κατὰ τὴν νύκτα διὰ περιπόλων. Ἔτσι παρὰ τὴν μειονεκτικότητά των εἰς δύναμιν διετήρουν ἀρκετὰς ἐφεδρείας διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν διακένων, ὅταν παρίστατο ἀνάγκη, καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀντεπιθέσεων. Ἐπὶ πλέον διέθετον ὅλμους ἐξαδύμους ἐπὶ εἰδικῶν αὐτοκινήτων. Τοῦτο ἐπέτρεπε νὰ συγκεντρώνουν ταχύτατα εἰς τὰ ἀπειλούμενα σημεῖα 100-200 ὅλμους, νὰ ἐκτελοῦν σφοδροτάτους βομβαρδισμοὺς καὶ ν' ἀπομακρύνωνται ταχύτατα πρὸς τὰ ὀπίσω, πρὶν ἢ τὸ πυρ/κὸν καὶ ἡ συμμαχικὴ ἀεροπορία προλάβουν νὰ ἐπέμβουν. Πυκνὰ ναρκοπέδια, πρὸ τῆς τοποθεσίας, συνεπλήρωναν τὴν ἀμυντικὴν ἰσχὺν ταύτης.

3. Ἐπιχειρήσεις καὶ Ἀνάστασις τῶν Πολ. Σημαιῶν, εἰς τὸ πεδίον μάχης.

Τὴν νύκτα τῆς 8ης πρὸς 9ην Σεπτεμβίου ἡ Ταξιαρχία ἀντικατέστησε τὴν ἐν γραμμῇ III Καναδικὴν τοιαύτην καὶ ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην τῆς ἀμυντικῆς ἀποστολῆς της. Ταυτοχρόνως ὑπήχθη ὑπὸ τὰς διαταγάς της καὶ τὸ Συν/μα Πεδ. Πυρ/κοῦ τῆς Ταξιαρχίας. Ἡ ἀντικατάστασις ἐγένετο ὑπὸ δυσμενεῖς συνθήκας διότι τοὺς 12 λόχους τῆς Καναδικῆς Ταξιαρχίας ἀντικατέστησαν 9 ἰδικοί μας καὶ οὕτω παρέμειναν μεγάλα διάκενα μεταξὺ τῶν σημείων στηρίγματος. Ἐκ τῶν 24 δὲ ἀντιαρματικῶν πυρ/λων, μᾶς ἀφέθησαν μόνον 12.

Σταθμὸς Δ/σεως τῆς Ταξιαρχίας περιοχὴ Ριτσιόνε

Τὴν ἰδίαν νύκτα οἱ Γερμανοὶ κατόπιν διώρου προπαρασκευῆς πυρ/κοῦ καὶ ὅλμων ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ 3ου Λόχου II Ταγ/τος καὶ παρ' ὅτι μόλις

οἱ ἡμέτεροι εἶχον ἐγκατασταθῆ καὶ ἦσαν ἐντελῶς ἀπροσανατόλιστοι, ἀπέκρουσαν τοὺς ἐπιτιθεμένους προκαλέσαντες εἰς αὐτοὺς ἀρκετὰς ἀπωλείας. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς κατὰ τὴν πρώτην αὐτὴν δοκιμασίαν εἴχομεν 9 νεκροὺς καὶ 21 τραυματίας.

Τὴν νύκτα τῆς 10ης Σ/βρίου οἱ Γερμανοὶ ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ II Ταγ/τος ἀποκρουσθέντες καὶ πάλιν ἐπιτυχῶς. Ἡμέτεραι ἀπώλειαι 2 νεκροὶ καὶ 10 τραυματίαι. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐφονεύθη, τὴν μεσημβρίαν, ὁ Ταγ/ρχης Δ/τὴς III Μοίρας Πυρ/κοῦ Στεφανάκης. Ὁ εἰς τὸ πεζικὸν ὑπηρετῶν ἀδελφός του ὡς ὑπολοχαγὸς κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ταξιάρχου ὅπως μεταφερθῆ εἰς ὑπηρεσίαν μετόπισθεν δὲν ἐδέχθη, ἐπιδείξας οὕτω ἀνώτερον πνεῦμα ἀφοσιώσεως εἰς τὸ καθῆκον, τραυματισθεὶς βραδύτερον, εὐτυχῶς ἄνευ συνεπειῶν. Τὴν αὐτοθυσίαν του ταύτην ὁ Διοικητὴς τῆς Ταξιαρχίας ἐπεσήμανε δι' ὡραίας διαταγῆς του. Τὴν νύκτα 11-12 Σεπτεμβρίου ἐξεπέμφθησαν περίπολοι πρὸς ἀκριβῆ διαπίστωσιν τῆς ἐχθρικῆς τοποθεσίας ἐπικειμένης γενικῆς ἐπιθέσεως. Μία τούτων, δυνάμεως διμοιρίας ὑπὸ τὸν Ὑπολοχαγὸν Κόρκαν Ἰωάννην ἔφθασε εἰς ἀπόστασιν δεκάδος μέτρων ἀπὸ οἰκίας κατεχομένης ὑπὸ Γερμανῶν, δεχθεῖσα ὅμως πυκνὰ πυρὰ κυρίως χειροβομβίδων ἐκ τῶν παραθύρων, ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῆ σχοῦσα ἀρκετὰς ἀπωλείας, τραυματισθέντος μὲ πολλαπλᾶ τραύματα καὶ τοῦ ὑπολ/γοῦ Κόρκα. Ὁ παρ' αὐτὸν ψυχορραγῶν βοηθός του λοχίας Καρανδρέου ἀφῆκε τὴν τελευταίαν του πνοὴν μὲ τὰ ἐξῆς ἀθάνατα λόγια του : «Μὲ τέτοιους ἀξιωματικοὺς ἀξίζει νὰ πεθαίνῃ κανεὶς γιὰ τὴν Ἑλλάδα.». Ὁ Ὑπολ/γὸς Κόρκας μεταφερθεὶς εἰς τὸ Χειρουργεῖον καὶ παραμείνας ἐπί τινας ἡμέρας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν αὐθαιρέτως καὶ παρουσιάσθη εἰς τὴν Ταξιαρχίαν αἰτῶν τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸν Λόχον του. Τοῦτον ἐπρότεινα ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ, καθὼς καὶ τοὺς πλείστους τῆς διμοιρίας του. Τὴν νύκτα πρὸς 13ην Σεπτεμβρίου νέαι περίπολοι διεπίστωσαν τὴν ἰσχυρὰν κατοχὴν τῆς γραμμῆς Σὰν Λορέντζο-Μοναλντίνι-Μοντιτσέλι, ἧς δραστηρίως ἐσυνέχιζον τὴν ὀργάνωσιν.

Κατόπιν διαταγῆς τῆς Καναδικῆς Μεραρχίας περὶ συμμετοχῆς, ὑπὸ τὰς διαταγάς της, τῆς Ταξιαρχίας εἰς τὴν γενικὴν ἐπίθεσιν πρὸς διάσπασιν τῆς Γοτθικῆς γραμμῆς, καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 14ης Σ/βρίου ἐπραγματοποιήθησαν ἐντατικαὶ ἀναγνωρίσεις εἰς ὅλα τὰ κλιμάκια καὶ καθωρίσθησαν λεπτομερῶς κατευθύνσεις καὶ ἀντικειμενικοὶ σκοποί, δεδομένου ὅτι ἡ ἐπίθεσις θὰ ἐλάμβανε χώραν κατὰ τὴν νύκτα 14 πρὸς 15 Σεπτεμβρίου. Τί θεϊκὴ ἀπόφασις. Τὴν 14ην Σεπτ. τοῦ 1942, ἡ I Ταξιαρχία—ὑγιὴς τότε—ἤρξατο τοῦ ἀγῶνος της κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος μας.

Τὴν 0200 ὥραν τῆς 15ης Σ/βρίου μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ III Συν/τος Πεδ. Πυρ/κοῦ καὶ ὅλμων ἡ Ταξιαρχία πλαισιουμένη ὑπὸ Καναδικῶν Μονάδων καὶ διὰ τριῶν Ταγ/των της ἐπὶ τῶν κατευθύνσεων I Τάγμα ΜΟΝΤΙΣΕΛΙ, II Τάγμα ΜΟΝΑΛΝΤΙΝΙ, III Τάγμα ΜΠΑΤΑΡΑ καὶ παρὰ τὴν πείσμονα γερμανικὴν ἀντίστασιν, κατέλαβε τοὺς ἀνωτέρω ἀντικειμενικοὺς σκοπούς, ὡς εἶχον καθορισθῆ ὑπὸ τῆς Καναδικῆς Μεραρχίας. Εἰς τὴν πρώτην αὐτὴν κυρίαν ἐπίθεσιν ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται, ἐφάνησαν ἀντάξιοι τῶν μαχητῶν τοῦ 1940, προκαλέσαντες τὰ ἐγκώμια τῶν Καναδῶν. Ἀπὸ τῆς 15ης μέχρι τῆς 19ης Σ/βρίου ἡ Ταξιαρχία ἐνισχυθεῖσα καὶ διὰ 16 Ἀγγλικῶν ἁρμάτων, ἐσυνέχισε τὴν πρὸς Βορρὰν ἐπίθεσίν της καὶ διαβᾶσα τὸν ποταμὸν ΜΟΡΑΝΟ, κατέλαβε τὸ ΚΑΖΑΛΕΤΣΙΟ-τὸ ἀεροδρόμιο τοῦ ΡΙΜΙΝΙ καὶ τὸ ΜΙΡΑΜΑΡΕ, συλλαβοῦσα περὶ τοὺς 100 Γερμανοὺς αἰχμαλώτους.

Τὴν 19ην Σ/βρίου συνεχίσασα τὴν ἐπίθεσίν της κατὰ τῆς πόλεως ΡΙΜΙΝΙ καθηλώθη περὶ τὴν 18.00 ὥραν πρὸ τῆς νοτίας παρυφῆς, ἰσχυρῶς ὀργανωμένης, μὲ τὴν ἑξῆς διάταξιν:

ΙΙ Τάγμα δεξιὰ ('Ανατολ.) μέχρι τῆς παραλίας.

ΙΙΙ » ἀριστερὰ (Δυτ.) ἐν συνδέσμῳ μὲ τὴν ΙΙΙ Καναδικὴν Ταξιαρχίαν.

Ι Τάγμα 'Εφεδρεία.

Σταθμὸς Δ/σεως Ταξιαρχίας ΜΙΡΑΜΑΡΕ.

Τὴν 20ὴν Σ/βρίου ἐσυνεχίσθη ἡ ἐπίθεσις μὲ τὴν αὐτὴν διάταξιν καὶ τὴν 18.00 ὥραν κατελήφθη ἡ νοτία παρυφὴ τῆς πόλεως ΡΙΜΙΝΙ.

Λόγῳ μὴ προχωρήσεως τῆς, ἀριστερὰ τοῦ ΙΙΙ Ταγ/τος, Καναδικῆς Ταξιαρχίας πρὸς ΦΟΥΡΤΟΥΝΑΤΟ καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ ἀριστεροῦ πλευροῦ του δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ περαιτέρω προώθησις ἐντὸς τῆς πόλεως.

'Ο Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας εὑρισκόμενος ἐγγὺς τοῦ πεδίου μάχης, διέταξεν ὅπως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς πυκναὶ περίπολοι, τηρήσουν στενὴν ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἵνα ἐγκαίρως διαπιστώσουν τυχὸν σύμπτυξιν τῶν Γερμανῶν καὶ ἐν καταφατικῇ περιπτώσει προωθηθοῦν ταχέως πρὸς τὸ Κέντρον τῆς Πόλεως.

21 Σεπτεμβρίου. Τὸ ΙΙ Τάγμα Τζανετῆ προωθῆσαν ἅμα τῇ ἕω διάταξίν του ἔφθασε πρῶτον τὴν 06.45 ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ΑΟΥΖΑ εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, ἐξουδετερῶσαν τοπικὰς νησίδας ἀντιστάσεως ἃς εἶχον ἀφήσει οἱ Γερμανοὶ πρὸς παραπλάνησιν καὶ ἐπιβράδυνσιν τῆς προχωρήσεως. 'Εκ τῆς θέσεως ταύτης ἀνέφερε τὴν κατάστασιν εἰς τὴν Ταξιαρχίαν, ὁ Δ/τὴς τῆς ὁποίας διέταξε ἀμέσως τὸ ΙΙΙ Τάγμα (Λουτεράκη) ὅπως προωθηθῆ ταχέως πρὸς κατάληψιν τῆς δυτικῆς παρυφῆς τῆς πόλεως.

Τὸ Ι Τάγμα (Καραβία) διαταχθὲν καὶ τοῦτο ὅπως κινηθῆ πρὸς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, ὑπολειπόμενον ὅμως ἐν τῇ διατάξει, ὡς εὑρισκόμενον ἐν ἐφεδρείᾳ καὶ ἵνα μὴ χάση τὸ γέρας τῆς νίκης προωθεῖ ταχύτατα τὴν διμοιρίαν Κάριερς, ὑπὸ τὸν γενναῖον λοχαγὸν Κορίναν 'Αναστ. πρὸς τὴν γέφυραν τοῦ ποταμοῦ ΜΑΡΕΤΣΙΑ, ἣν ὅμως εὑρίσκει κατεστραμμένην ὑπὸ τῶν Γερμανῶν καὶ δὲν δύναται νὰ προχωρήση βορειότερον.

Τὸ ΙΙΙ Τάγμα προωθεῖται ταχέως πρὸς τὸ κέντρον τῆς πόλεως ἐκ τῆς δυτικῆς παρυφῆς αὐτῆς καὶ καταλαμβάνει τὸ δυτικὸν τμῆμα αὐτῆς. Τὴν 7.45 ὥραν ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως παρέδωσε ταύτην εἰς τὸ ΙΙΙ Τάγμα δι' ἐπισήμου πρακτικοῦ, συντεταγμένου εἰς τὴν 'Ελληνικήν, 'Αγγλικὴν καὶ 'Ιταλικὴν γλώσσας. Τὸ πρωτόκολλον παραδόσεως ἔχει ὡς ἑξῆς: «'Εν Σάντα Μαρίᾳ σήμερον τὴν 21ην Σεπτεμβρίου 1944 καὶ ὥραν 7.30 ἡ κάτωθι ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν Μπορτόνι Γκομπέριο ὡς Προέδρου, Μπορτόνι Ρομίλο καὶ Ντὲλ Πράτο Μπάντζιο ὡς μελῶν, ἁπάντων μελῶν τοῦ ἀντιφασιστικοῦ κόμματος ἀπελευθερώσεως τῆς Πόλεως, παρουσιασθέντες εἰς τὰς προπορευομένας δυνάμεις ἤτοι εἰς τὸν Δ/τὴν 3ου Λόχου ΙΙΙ Ταγ/τος Λοχ. 'Αποστολάκην Νικ. παραδίδομεν τὴν πόλιν τοῦ Ρίμι-

νι ἄνευ ὅρων εἰς τὰς Ἑλληνικὰς δυνάμεις. Ἐπαφίεται ἐν λευκῷ ἡ τήρησις τῆς τάξεως καὶ ἡ προστασία τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν εἰς τὴν Ἑλληνικήν, Ἰταλικὴν καὶ Ἀγγλικὴν καὶ ὑπογράφεται ὡς ἕπεται.

Οἱ παραδίδοντες
Μπορτόνι Γκομπέριο
Μπορτόνι Ρομίλο
Ντὲλ Πράτο Μπάντζιο

Ὁ παραλαβὼν
Ν. Ἀποστολάκης
Λοχαγὸς

Ὁ Διοικητὴς τοῦ Τάγματος
Ταγ/ρχης Λουτεράκης Ἀνδρ.

Τὸ ΙΙ Τάγμα συνεχίσαν ταχέως τὴν κίνησίν του ἔφθασε εἰς τὴν βορείαν παρυφὴν τῆς πόλεως ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ΜΑΡΕΤΣΙΑ, ὃν δὲν ἠδυνήθη νὰ διαβῇ λόγῳ καταστοφῆς ὑπὸ τῶν Γερμανῶν τῶν γεφυρῶν καὶ πυκνῶν πυρῶν ἐκ τῆς ἀπέναντι ὄχθης. Οὕτω ἀπὸ τῆς 0.900 ὥρας αἱ πολεμικαὶ σημαῖαι καὶτῶν τριῶν Ταγ/των κυματίζουν καὶ ὁλόκληρος ἡ πόλις τοῦ ΡΙΜΙΝΙ εὑρίσκεται εἰς χεῖρας τῆς Ταξιαρχίας, ὡς δίκαιον ἔπαλθον τῶν ἐπὶ 15θήμερον σκληρῶν ἀγώνων της κατὰ τοὺς ὁποίους ἐξεδίωξε ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν τοὺς σκληρῶς ἀγωνισθέντας Γερμανοὺς ἀλεξιπτωτιστὰς καὶ ἐξεκαθάρισε πλῆθος ναρκοπεδίων διὰ τῶν διμοιριῶν μηχανικοῦ τῶν Ταγμάτων της. Κατὰ τοὺς σκληροὺς τούτου ἐπὶ 15θήμερον ἀγῶνας ἀπὸ ΡΙΤΣΙΟΝΕ μέχρι ΡΙΜΙΝΙ βάθους 15 χιλιομέτρων ἡ Ταξιαρχία ἐπλήρωσε βαρὺν τὸν φόρον τοῦ αἵματος σχοῦσα 110 νεκροὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας. Μεταξὺ τῶν νεκρῶν οἱ Ταγματάρρχης Στεφανάκης, Ὑπολ. Παλιεράκης καὶ οἱ Ἀνθ/γοὶ Παπακυριακόπουλος καὶ Κατσάρος, τῶν ὁποίων τὰ ὀστᾶ ἀναπαύονται εἰς τὴν φιλόξενον Ἰταλικὴν γῆν τοῦ ΡΙΤΣΙΟΝΕ. Τὴν 18.00 ὥραν εἰς τὴν πλατεῖαντῆς πόλεως ἐγένετο ἐπίσημος τελετὴ καθ' ἣν ἀπεδόθησαν τιμαὶ εἰς τὰς πολεμικὰς σημαίας τῶν Ταγμάτων καὶ τῶν σημαιῶν Μ. Βρεττανίας καὶ Καναδᾶ ὧν τὴν ἀποστολὴν μετ' ἀντιπροσωπειῶν ἐζήτησεν ὁ Δ/τὴς τῆς ΙΙ Ταξιαρχίας ἐν ᾧ χρόνῳ εἰς τὴν βορείαν παρυφὴν τῆς πόλεως οἱ Γερμανοὶ ἔβαλλον σφορδῶς δι' ὄλμων καὶ Πυροβολικοῦ.

Τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως ΡΙΜΙΝΙ ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας ἀνέφερε εἰς τοὺς Βασιλέα Γεώργιον, Πρωθυπουργὸν Γ. Παπανδρέου καὶ Ἀρχηγὸν τοῦ Στρατοῦ Ὑποστρ. Βεντήρην διὰ τοῦ κάτωθι τηλεγραφήματος.

«Ἀριθ. 8104 Ταξιαρχία μὲ πρωτοπόρον Ι Τάγμα ἀνατρέψασα ἀντιστάσεις Νοτίως ΡΙΜΙΝΙ εἰσῆλθεν 7.15' σήμερον καὶ προχωρεῖ ἐκκαθαρίζουσα πόλιν. Προτείνω ὅπως τιμηθῶσι σημαῖαι, Ταγμάτων μὲ Ταξιάρχην Ἀριστείου Ἀνδρείας διὰ σκληροὺς ἀπὸ 15θημέρου ἀγῶνας, διὰ μέσου Γοτθικῆς τοποθεσίας, διὰ σκληρὰς ἀπωλείας της καὶ διὰ σημερινὸν ἔπαθλον τῶν ἀγώνων της.

Θ. Τσακαλῶτος».

῞Αμα τῇ εἰδήσει τῆς καταλήψεως τοῦ ΡΙΜΙΝΙ πλῆθος τηλεγραφημάτων ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Ταξιαρχίαν τὰ κυριώτερα τῶν ὁποίων κοινοποιοῦνται κατωτέρω ὡς ὑποχρέωσις πρὸς τὴν θυσίαν τῶν ἡρώων ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν.

α) Τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου Β'·

Ταξίαρχον Τσακαλῶτον

Εἰς Ὑμᾶς ἀντάξιον ἀρχηγὸν ἡρωϊκῆς Ταξιαρχίας, εἰς ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας ἐκφράζω μετὰ συγκινήσεως θερμὰ συγχαρητήρια. Ἀπὸ βουνῶν Ἀλβανίας καὶ μαρτυρικῆς Κρήτης, μετεφέρατε Ἑλληνικὴν δόξαν εἰς Ἀλαμέϊν καὶ ἐκεῖθεν εἰς ὄρη τῆς Ἰταλίας, ἵνα αὕτη παραμείνῃ αἰωνία. Ἀπονέμομεν τὴν τιμήν, ὅπως σημαῖαι φέρουσι Ταξιάρχην Ἀριστείου Ἀνδρείας ἔστωσαν ἐσαεὶ ἀπόδειξις εὐγνωμοσύνης Ἔθνους».

Γεώργιος Β'.

β) Τοῦ Προέδρου Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ Στρατιωτικῶν.

«Παρακολουθῶ μὲ βαθυτάτην συγκίνησιν τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας σας, πλησίον τῶν μεγάλων μας συμμάχων. Τὸ Ἔθνος μας εἶναι ὑπερήφανον διὰ τὰ ἡρωϊκὰ τέκνα του καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ σημερινοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τῶν βαρβάρων, ἡ ὀρεινὴ μας Ταξιαρχία θὰ εὑρίσκεται μεταξὺ τῶν πρώτων εἰς τὴν καρδίαν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὰς δέλτους τῆς Ἱστορίας μας. Τὸ γόητρον τῆς Ἑλλάδος ὡς πολεμικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ ἔθνους ἐπεκυρώθη ἀκόμη μίαν φοράν. Ἡ κατάληψις τοῦ ΡΙΜΙΝΙ ἀποτελεῖ καμπὴν εἰς τὴν σημερινὴν φάσιν τοῦ ἀγῶνος».

Καὶ δεύτερον τοῦ ἰδίου.

«Συν/ρχην Τσακαλῶτον. Ἐκρατήσατε τὸν λόγον σας. Ἀνανεώσατε τὸ Ἀλβανικὸν ἔπος. Ἡ δόξα τοῦ ΡΙΜΙΝΙ στεφανώνει μὲ δάφνας τὰς κεφαλάς σας. Ἐν ὀνόματι τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, σᾶς εὐχαριστοῦμεν καὶ ἀπονέμομεν εἰς ἐνδόξους ὑμῶν σημαίας, τὸν Ταξιάρχην τοῦ Ἀριστείου Ἀνδρείας. Ζήτω ἡ αἰωνία Ἑλλάς. Παπανδρέου Πρόεδρος Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουρ. Στρατιωτικῶν».

γ) Τοῦ Δ/τοῦ τῆς III Στρατιᾶς.

«Προσωπικὸν διὰ Συν/ρχην Τσακαλῶτον ἀπὸ Στρατηγὸν Λίς : Ἐνικήσαμεν μίαν μεγάλην νίκην. Κατόπιν σφοδροτάτων μαχῶν μετὰ τὸ Ἀλαμέϊν καὶ τὸ Κασῖνο ἐνικήσαμεν 10 Μεραρχίας Γερμανικὰς καὶ εἰσεχωρήσαμεν εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Πάδου. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ Γερμανικοῦ Στρατοῦ ἐν Ἰταλίᾳ ἦτο συγκεντρωμένον ἐναντίον μας καὶ ἀπεδεκατίσθη τρομερά. Συγχαίρω τὴν III Ἑλλην. Ταξιαρχίαν διὰ τὴν πολύτιμον συμβολήν της εἰς ἐπιτυχίας μας καὶ σᾶς εὐχαριστῶ.

δ) Τοῦ Δ/τοῦ I Καναδικοῦ Σώματος.

«Προσωπικὸν διὰ Ταξίαρχον. Ἐκ μέρους I Καναδικοῦ Σωμ. Στρατοῦ συγχαίρω ὑμᾶς καὶ τὰ γενναῖα τμήματά σας ἐπὶ καταλήψει τοῦ Ρίμινι. Ἀπὸ τῆς εἰσόδου σας εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, ὑπεμείνατε σφοδρὰ πυρά, ἀπεκρούσατε ἐχθρικὰς ἀντεπιθέσεις καὶ προελάσατε εἰς κάθε παρουσιαζομένην εὐκαιρίαν. Αἱ ἐπιχειρήσεις ὑμῶν ἐβοήθησαν μεγάλως διὰ τὴν τελικὴν ἔκβασιν τῆς μάχης. Παρακαλῶ διαβιβάσατε τὰς εὐχαριστίας μας εἰς ἅπαντας τοὺς ὑπὸ τὴν διοίκησίν σας ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας.

Στρατηγὸς Μπέρνς».

Τὴν 23ην Σ/βρίου κατόπιν διαταγῆς τῆς Ι ΚαναδικῆςΜεραρχίας ἡ Ταξιαρχία συνεκεντρώθη εἰς περιοχὴν νοτίως ΡΙΜΙΝΙ μέχρι Μιραμάρε, ὡς ἐφεδρεία καὶ ἵνα ἀναπαυθῇ, ἀνασυγκροτηθῇ καὶ συμπληρώσει τὰ ἐκ τῶν ἀπωλειῶν κενά της (85 νεκροί, 204 τραυματίαι). Αἱ ἐνισχύσεις ἀπεστάλησαν ἐκ τοῦ ὑπὸ τὸν Συν/ρχην Πυρ.Μούντριχαν 'Αθαν. 'Εμπέδου εὑρισκομένου εἰς Τάραντα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Οἱ ἀποσταλέντες ὁπλῖται ἀπετελοῦντο, δυστυχῶς, ἀπὸ ἀνηλίκους καὶ ἀνεκπαιδεύτους στρατιώτας, οἱ ὁποῖοι βραδύτερον κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις, δὲν ἦσαν κατάλληλοι διὰ τὰς σκληρὰς μετὰ τῶν Γερμανῶν μάχας καὶ ἐδημιούργησαν πολλὰς δυσκολίας εἰς τοὺς διοικητὰς τῶν λόχων τῆς Ταξιαρχίας, μέχρις ὅτου τοὺς καταστήσουν ἱκανοὺς μαχητάς, γεγονὸς ὅπερ ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει του ὁ ἐν λόγῳ Δ/τὴς τοῦ 'Εμπέδου.

Πρὸς τὸν ἱστορικὸν Ρουβίκωνα τοῦ Καίσαρος.

Καίτοι εἶχε λεχθῇ εἰς τὴν Ταξιαρχίαν ὅτι αὕτη θὰ παρέμενε ἐπὶ 15θήμερον ἐν ἀναπαύσει καὶ πρὸς συμπλήρωσίν της εἰς ἄνδρας καὶ ὑλικά, τὴν 26ην Σεπτεμβρίου, ὁ ἀναπληρωτὴς Δ/τὴς τῆς ΙΙ Ν. Ζ.Μεραρχίας ἀπέστειλε διαταγὴν ὅπως ἕνα τάγμα τῆς Ταξιαρχίας ἑτοιμασθῇ δι' ἀμέσους ἐντὸς τῆς νυκτὸς ἐπιχειρήσεις.

῾Ο Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας διεμαρτυρήθη ἐντόνως πρὸς τὸν Στρατηγόν, διότι δὲν ἐτηρήθη ἡ ἀρχικῶς δοθεῖσα ὑπόσχεσις 15θημέρου ἀναπαύσεως τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ ὁ Δ/ντὴς τῆς Ν.Ζ.Μεραρχίας ἐπέμενε δηλώσας τελικῶς ὅτι ἂν δὲν διετίθετο τὸ Τάγμα θὰ ἀνεβάλλοντο αἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ Καναδικοῦ Σωμ. Στρατοῦ.

Τεθέντος οὕτω τοῦ ζητήματος ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας ἠναγκάσθη ν' ἀναφέρῃ:

«Καίτοι λησμονεῖτε τὴν κατάστασιν τοῦ Ταγ/τος, ἐν τούτοις, ἐφ' ὅσον ἐθέσατε τοιαύτην ἀπειλήν, θὰ τὸ ἔχετε ἀπόψε».

Κατόπιν τούτου ἐκλήθη ἀμέσως εἰς τὸν Σ.Δ. τῆς Ταξιαρχίας ὁ Ταγ/ρχης Καραβίας 'Ιωάν. εἰς ὃν ἐτέθη ζήτημα τιμῆς, ὅπως προβῇ ἐντὸς τῶν τασσομένων προθεσμιῶν, διὰ τοῦ Ταγ/τός του, εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ Νεοζηλανδικοῦ Ταγ/τος. Καὶ πράγματι πρὸς τιμὴν τοῦ ἐν λόγῳ Ταγ/ρχου καὶ τῶν Δ/ντῶν Λόχων του Θώμογλου Π. Γκίκα 'Αλ. Σπηλιοπούλου Κυρ. καὶ Κορίνα 'Αν. ἁπάντων ἀρίστων καὶ γενναίων ἀξιωματικῶν, ἡ ἀντικατάστασις ἐπερατώθη τὴν 21.30' ὥραν καὶ τὸ Ν.Ζ. Τάγμα ἀπεδόθη εἰς τὴνΜονάδα του.'Εν συνεχείᾳ ἐδόθη διαταγὴ ὅπως ἡ Ταξιαρχία ἐγκαταστήσῃ προγεφύρωμα ἐπὶ τῆς βορείας ὄχθης τοῦ Ποταμοῦ Οὖζο (ἀμέσως νοτίως τοῦ ποταμοῦ Ρουβίκωνος) διὰ τοῦ Ταγ/τος Καραβία, προωθοῦσα ταυτοχρόνως τὸ Πυρ/κόν της πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐνεργείας. Τὰ Τάγμα ἐνισχύθη διὰ τοῦ ἐφεδρικοῦ λόχου τῆς ταξιαρχίας λοχαγοῦ Κόλλια Κ. καθ' ὅσον λόγῳ τῶν ἀπωλειῶν οἱ λοιποὶ λόχοι τοῦ Ταγ/τος ἦσαν μειωμένης δυνάμεως.

῾Ο Σταθμὸς Δ/σεως τῆς Ταξιαρχίας προωθήθη εἰς Τόρε Πρεντέρε 5 χιλ. Βορείως Ρίμινι.

Διάβασις Ρουβίκωνος.

Κατόπιν διαταγῆς τῆς Ταξιαρχίας τὸ Ι Τάγμα, ἔχον ἀριστερά του (δυτικῶς) τὸ 25ον Ν.Ζ. Τάγμα καὶ δεξιὰ (ἀνατολικῶς) ἐκτεινόμενον μέχρι τῆς ἀκτῆς τῆς 'Αδριατικῆς, ὑποστηριζόμενον ὑπὸ 'Αγγλικῆς Ἴλης ῾Αρμάτων καὶ τοῦ ΙΙΙ Συντ/τος Πεδ. Πυρ/κοῦ, ἐπετέθη τὴν 6.30' ὥραν τῆς 27ης

Σεπτεμβρίου καὶ διαβὰν αἰφνιδιαστικῶς τὸν Ρουβίκωνα, προήλασε 8 χιλιόμετρα βορείως τούτου, καταλαβὸν περὶ τὸ τέλος τῆς ἡμέρας τὴν πόλιν Μπελάρια, ὅπου καὶ καθηλώθη ὑπὸ τὸ σφοδρὸν πῦρ ἀνασχέσεως Πυρ/κοῦ πολ/λων καὶ ἑξαδύμων ὅλμων.

Ταυτοχρόνως τὸ δυτικῶς ἐπιτιθέμενον 25 Ν.Ζ. Τάγμα ὑπολειφθὲν ἐν τῇ προχωρήσει κατὰ 1 χιλόμετρον τοῦ ἡμετέρου Ταγ/τος, ὑπῆρξε πρόσθετος λόγος καθηλώσεώς του, λόγῳ ἀποκαλύψεως τοῦ ἀριστεροῦ του πλευροῦ.

Ὁ Σταθμὸς Δ/σεως τῆς Ταξιαρχίας προωθήθη ἐκ Τζιέν Μαρίναν, 2 δὲ χιλιόμετρα νοτίως συνεκεντρώθησαν τὰ ἄλλα δύο Τάγματά της ὡς ἐφεδρεία.

Ἡ ραγδαία προέλασις τῆς Ταξιαρχίας καὶ ἡ διάβασις τοῦ ΡΟΥΒΙΚΩΝΟΣ, ποταμοῦ ἱστορικοῦ, ἐπροκάλεσε μέγαν ἐνθουσιασμὸν εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας καὶ ἀνύψωσε τὸ ἠθικὸν καὶ τῶν νεοαφιχθέντων νεαρῶν ὁπλιτῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀπωλειῶν, οἱ δὲ προϊστάμενοι διοικηταὶ τῶν Ἀγγλικῶν Μονάδων ἀπέστειλαν θερμὰ συγχαρητήρια τηλεγραφήματα. Τὴν ἐπομένην ὁ ραδιοφωνικὸς σταθμὸς τοῦ Λονδίνου ἐξέπεμπε τὸ κάτωθι ἱστορικὸν σῆμα: «Τάγμα Ἑλληνικὸν διαβὰν τὸν Ρουβίκωνα κατεδίωξε τὸν ἐχθρὸν εἰς βάθος 8 χιλιομέτρων».

Οὕτω τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα τὸ τόσον δυσφημηθὲν ἀπὸ τὰ κινήματα καὶ τὰς ἀθλιότητας τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἐπανήρχετο εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς δόξης καὶ τῆς ἱστορικῆς του φήμης. Ἡ τοιαύτη διαφήμισις τῆς Ἑλλάδος ὑπῆρξε τὸ κυριώτερον ἔργον ὅπερ ἀπετέλεσε ἡ ΙΙΙ Ὀρεινὴ Ταξιαρχία ἐν τῇ ξένῃ, καὶ ὀφείλεται μεγάλη τιμὴ πρὸς τοῦτο εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας τῆς ταξιαρχίας ταύτης.

Τὴν νύκτα πρὸς τὴν 2αν Ὀκτωβρίου τὸν 2ον ἡμέτερον Τάγμα ἀντικατέστησε τὸ ἐν γραμμῇ 28ον Ν.Ζ. Τάγμα ἀποτελούμενον ἀπὸ ὁπλίτας Μαορί ἄνδρας οἱ ὁποῖοι ἐπροκάλουν τὸν θαυμασμόν, λόγῳ παραστήματος, ὡραιότητος καὶ συμπεριφορᾶς. Ταυτοχρόνως τὸ 3ον Τάγμα ὑπὸ τὸν νέον Δ/τήν του Ταγματάρχην Τζουβάραν Στυλιανὸν ἀντικατέστησε τὸ εἰς Μπελάρια 1ον τοιοῦτον ὅπερ ἐτέθη ἐν ἐφεδρείᾳ καὶ πρὸς ἀνάπαυσιν ἐκ τῶν κόπων καὶ τῶν ἀπωλειῶν τῆς 10ημέρου ἐπιθέσεως.

Οὕτω ἡ Ταξιαρχία κατέχει διὰ δύο ἐν γραμμῇ Ταγ/των της τὸν παραλιακὸν τομέα τῆς Ν.Ζ.Μερ/χίας, καὶ ὑφίσταται καθημερινῶς, ἰδίᾳ κατὰ τὴν νύκτα ἰσχυροὺς βομβαρδισμοὺς γερμανικοῦ πυρ/κοῦ καὶ ὅλμων καθὼς καὶ νυκτερινὲς ἐπιθέσεις, ἃς ἀποκρούει εὐχερῶς, πλὴν ὅμως ὑφίσταται ἀρκετὰς ἀπωλείας ἐκ τῶν βομβαρδισμῶν κυρίως.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀμυντικὴν τοποθεσίαν ἡ Ταξιαρχία παρέμεινε μέχρι τῆς 16ης Ὀκτωβρίου, ὁπότε ἤρχισε ἡ ἀντικατάστασίς της ὑπὸ τοῦ 28ου Ἀγγλικοῦ Συν/τος Λογχοφόρων, προκειμένου νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν Πατρίδα.

Εἰς τὰς 18.30΄ τῆς 13ης Ὀκτωβρίου ἔφθασε διὰ τοῦ ραδιοφώνου ἡ μεγάλη εἴδησις τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ τὰ συγχαρητήρια τηλεγραφήματα τῶν προϊσταμένων Ἑλληνικῶν καὶ Ἀγγλικῶν Ἀρχῶν κατέφθανον ἀλλεπάλληλα. Ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας ἀπέστειλε ἀμέσως τὸ κάτωθι σῆμα πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας αὐτῆς: «Συμπολεμισταί. Σηκώσατε τὴν καρδίαν σας καὶ εὐχαριστήσατε τὸν Θεόν. Αἱ Ἀθῆναι ἠλευθερώθησαν. Ζήτω ἡ ἐλευθέρα Ἑλλάς. Τσακαλῶτος». Ταυτοχρόνως ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας διέταξε τὸ Πυρ/κόν της, ὅπως γνωρίσῃ εἰς

τοὺς Γερμανοὺς τὴν χαρσόσυνον εἴδησιν βάλλον κατὰ τῶν κεφαλῶν των 21 βολάς. Ἠτήσατο πρὸς τοῦτο τὴν σχετικὴν ἔγκρισιν τοῦ Ἀγγλικοῦ Σώματος Στρατοῦ. Ὁ Δ/τὴς τοῦ Σώματος τούτου, ὄχι μόνον ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν, ἀλλὰ διέταξε ὅπως ὁλόκληρον τὸν Πυρ/κὸν τοῦ Σώματος βάλη 500 βλήματα κατὰ τῶν Γερμανῶν, διὰ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ ἱστορικοῦ τούτου γεγονότος. Ἀντιλαμβάνεται ὁ ἀναγνώστης τί ἐπηκολούθησε ὅταν ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται ἐπληροφοροῦντο τὴν χαροποιὸν εἴδησιν τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς βολῆς 500 βλημάτων διὰ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ χαρμοσύνου γεγονότος. Φρενίτις ἐνθουσιασμοῦ, κλάμα, ἀλλὰ καὶ νοσταλγία κατέλαβε τοὺς πάντας. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς ὅλοι, ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται εὑρίσκοντο νοερῶς εἰς τὴν Πατρίδα καὶ δὲν ἔβλεπον τὴν ὥραν τῆς ἐπανόδου.

Μαζὶ μὲ τὰς ἐκδηλώσεις χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ παρουσιάσθη κάτι τὸ ἀντίνομον, οὐχὶ ὅμως καὶ ἀψυχολόγητον. Οἱ ἄνδρες τῆς Ταξιαρχίας ἤρχισαν νὰ χάνουν μέρος τῆς μαχητικότητός των, διότι ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς, ἡ νοσταλγία ἐπηύξανε ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, οἱ πάντες προσέβλεπον πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ γενικὴ ἦτο ἡ συζήτησις πότε θὰ ἐπιστρέψωμεν. Ἡ τοιαύτη ψυχολογικὴ κατάστασις τῶν ἀνδρῶν ἐπεδεινώθη καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἐκφωνηθεὶς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν εἰς τὴν Πλατεῖαν τοῦ Συν/τος λόγος τοῦ Πρωθυπουργοῦ Γ. Παπανδρέου, ἠκούετο ὑπὸ ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν εἰς τοὺς ἀσυρμάτους καὶ τὰ ραδιόφωνα τῆς Ταξιαρχίας καὶ αἱ φωναὶ Ε.Α.Μ. - Ε.Α.Μ. - Ε.Α.Μ., ὡς καὶ ἄλλα κομμουνιστικὰ συνθήματα ἔδωσαν τὰς πρώτας ὑπονοίας ὅτι κάτι τὸ ἀνώμαλον συνέβαινε εἰς τὰς Ἀθήνας, γεγονὸς ὅπερ ἐπηύξησε τὸν ἐκνευρισμὸν τῶν ἀνδρῶν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν των, ὅπως ἐπανέλθη τὸ ταχύτερον ἡ Ταξιαρχία εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀντιδράση εἰς τὰ κομμουνιστικὰ σχέδια καὶ βοηθήση εἰς τὴν ὁμαλὴν ἐξέλιξιν τῆς καταστάσεως.

Ἀπότοκος τῆς τοιαύτης νοοτροπίας ὑπῆρξε ἡ ἐκδήλωσις δυσφορίας μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν τοῦ 3ου Ταγ/τος κατὰ τὴν διαταχθεῖσαν ἀντικατάστασιν ὑπὸ τούτου τοῦ ἐν γραμμῇ 1ου Τάγ/τος. Ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας, καὶ οἱ λοιποὶ Δ/ταὶ Μονάδων ἀντέδρασαν ἐντόνως κατὰ τῆς τοιαύτης νοοτροπίας καὶ ἡ κατάστασις ἐξελίχθη ὁμαλῶς, τῶν ἀνδρῶν ἀντιληφθέντων τὴν ὀρθὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀφιχθέντος ἐκ Καΐρου τοῦ Ταγ/ρχου Καραβίτη Κων/νου ἀνετέθη εἰς τοῦτον ἡ Δ/σις τοῦ 3ου Ταγ/τος, τοῦ Ταγ/ρχου Τζουβάρα, ὡς νεωτέρου, παραμείναντος ὡς Ὑποδιοικητοῦ.

Διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἀθηνῶν ἡ Ταξιαρχία ἀπέστειλε τὰ κάτωθι τηλεγραφήματα.

α) Πρόεδρον Κυβερνήσεως καὶ Γεν. Ἐπιτελεῖον Στρατοῦ.

«Κατάστασις ἀμετάβλητος. Ἡμέρα σήμερον, ἡμέρα μόνον χαρᾶς. Παρὰ σκληροὺς βομβαρδισμοὺς ἐχθρικοῦ πυρ/κοῦ, οὐδεμία ἀπώλεια. Ταξιαρχία λαβοῦσα γνῶσιν 19ην ὥραν ἀνάστασιν Πόλεως Φωτός, ἑορτάζει τὸ Πάσχα τῆς ἐλευθερίας. Ἀκούσασα προκήρυξίν σας, ἀναφέρει ἄλλην μίαν φοράν: Πιστεύουσα εἰς Ἑλλάδα, θὰ ἐκτελῇ πάντοτε τυφλὰ τὰς ἐντολὰς τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, ἤτοι Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἀναφέρει ἐπὶ πλέον: Ἀγγλικὸν Σῶμα Στρατοῦ μετέχον χαρᾶς μας ἀπεδέχθη μετὰ συναδελφικῆς λεπτότητος αἴτησιν Ταξιαρχίας καὶ ἐγνωστοποίησε βαρβάρους Οὔννους διὰ 500 βλημάτων πυρ/κοῦ, ὅτι Πόλις Φωτὸς εἶδε καὶ πάλιν τὸ φῶς τῆς ἐλευθερίας».

β) Δ/τὴν Καναδικοῦ Σώματος Στρατοῦ.

«Ταξιαρχία ὑποβάλλει θερμὰς εὐχαριστίας, διότι ἀπεδέχθητε μετὰ τόσης εὐμενείας αἴτησίν της καὶ ἠθελήσατε μετέχοντες τῆς χαρᾶς της, νὰ γνωστοποιήσητε εἰς τοὺς Οὔννους, δι' ὅλου τοῦ πυρ/κοῦ σας, ὅτι Πόλις Φωτός, χάρις εἰς θυσίας μεγάλων συμμάχων, ἀπηλλάγη τοῦ σκότους τῆς βαρβάρου δουλείας. Ἡ Ταξιαρχία θὰ τηρήσῃ πάντοτε τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἀδελφικῆς σας ταύτης λεπτότητος, ἐνδόξων συμπολεμιστῶν.

γ) Στρατηγὸν - Διοικητὴν Ἀθηνῶν Σπηλιωτόπουλον.

«Τὴν στιγμὴν ταύτην, καθ' ἣν διὰ τῶν στομίων τῶν ὅπλων τῆς ΙΙΙ Ε.Ο.Τ. ἐκπέμπεται πρὸς τοὺς Ἰταλικοὺς αἰθέρας ἡ ἀθάνατος φωνὴ τῆς μαχομένης Ἑλλάδος , ἀπευθύνομεν δι' ὑμῶν ἀδελφικὸν χαιρετισμὸν εἰς τὸν ἤδη ἐλεύθερον Ἑλληνικὸν λαόν».

δ) Τέλος πρὸς τὸν Μακαριώτατον Δαμασκηνὸν ἀπεστάλη τὸ κάτωθι τηλεγράφημα, ὑπογεγραμμένον ἐκ προθέσεως ὑφ' ὅλων τῶν Δ/τῶνΜονάδων καὶ ἀνωτέρων ἐπιτελῶν, ἵνα ἐγκαρδιωθῇ οὗτος κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν βαρυτάτων καθηκόντων του κατὰ τὰς δυσκόλους αὐτὰς στιγμάς, ἃς ἐδημιούργουν οἱ κομμουνισταί.

«Τὴν στιγμὴν αὐτὴν καθ' ἣν ἡ Ταξιαρχία ἐκπληροῦσα τὰς ἐντολὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, μάχεται ἐπὶ Ἰταλικοῦ ἐδάφους εἰς πλευρὸν μεγάλων Συμμάχων μας, ἑνώνουσα ἑλληνικὸν αἷμα μετὰ τούτων, ἠνώρθωσε τὰς ψυχάς μας εἰς προσκύνημα εἴδησις ἐλευθερίας Ἀθηνῶν. Σκέψις Ταξιαρχίας στρέφεται καὶ πάλιν εὐγνώμων πρὸς ἀρχηγὸν Ἐκκλησίας καὶ ζητεῖ εὐχάς Του, εὐχὰς Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ζήτω ἡ ἀθάνατος ἐλευθέρα Ἑλλάς.

Ταξίαρχος Τσακαλῶτος, Ἐπιτελάρχης Λάμαρης, Ὑποδ/τὴς Παπαδόπουλος, Διοικηταὶ Μονάδων, Μανιδάκης, Λασπιᾶς, Καραβίας, Τζανετῆς, Λουτεράκης, Τζουβάρας, Καραδήμας, Μανιάτης, Σιγάλας, Καστανάκης, Βρυώνης, Δημόπουλος».

Ἔτσι ἑώρτασε καὶ ἐχαιρέτισε ἡ Ταξιαρχία τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν Ἀθηνῶν, ἐνῷ δίπλα της κυλοῦσε ὁ ἱστορικὸς Ρουβίκων, γκρεμισμένο σύμβολο μιᾶς αὐταρχικῆς ἐποχῆς, ποὺ τὸ πνεῦμα της τὸ βάρβαρο, θέλησαν ν' ἀναστήσουν μὲ θεατρικὴ ἀναίδεια, στὰς ἡμέρας μας, παλιάτσοι καὶ κακοῦργοι.

4. Ἐπιστροφὴ στὴν Ἑλλάδα.

Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Καναδικοῦ Σωμ. Στρατοῦ τὴν νύκτα 16 πρὸς 17 Ὀκτωβρίου ἤρχισε ἡ ἀντικατάστασις τῆς Ταξιαρχίας ἐκ τῆς γραμμῆς μάχης ὑπὸ τοῦ 27 Συν/τος Λογχοφόρων, περαιωθεῖσα πλήρως τὴν 20ην Ὀκτωβρίου καθ' ἣν ἡ Ταξιαρχία ἐκινήθη μακρὰν τοῦ μετώπου. Τὴν 9ην ὥραν τῆς 19ης ἔλαβε χώραν εἰς τὸ νεκροταφεῖον τοῦ Ριτσιόνε (ἔργον τοῦ ἐφ. ὑπιάτρου τότε Νικολοπούλου Κων.) ἐπιμνημόσυνος δέησις ὑπὲρ τῶν πεσόντων τῆς Ταξιαρχίας 116 ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν παρέστησαν ἀντιπροσωπεῖαι τῶν Μονάδων καὶ ὁ Δ/τὴς τοῦ Καναδικοῦ Σώματος Στρατοῦ.Μετὰ τὴν ἐπιμνημόσυνον δέησιν ἀνεγνώσθη ἡ ἡμερησία διαταγὴ τοῦ Δ/τοῦ τῆς Ταξιαρχίας, εἰς ἣν μεταξὺ ἄλλων ἐτονίζετο ὅτι :

«Ἐπὶ 44 ἡμέρας ἡ Ταξιαρχία διεξῆγε σκληρὸν κατὰ τῶν μισητῶν Οὔννων ἀγῶνα. Ἐρχόμεθα διὰ νὰ προσευχηθῶμεν καὶ νὰ ὁρκισθῶμεν ὅρκον ἱερὸν

καὶ ἀπαραβίαστον. Ὁρκιζόμεθα στὴ μνήμη σας τὴν ἱεράν, ὅτι ἡ αὐτοθυσία σας θὰ εἶναι παράδειγμα διὰ τοὺς μέλλοντας ἀγῶνας, οἱ ὁποῖοι ὅπως φαίνεται δὲν ἐτελείωσαν ......». Καὶ ὁ ὅρκος ἐτηρήθη θρησκευτικῶς ὑπὸ ἑνὸς ἑκάστου Ριμινίτου καὶ ὑφ' ὅλων μας.

Ὁ Δ/τὴς τοῦ Καναδικοῦ Σωμ. Στρατοῦ προσεφώνησε ὡς ἑξῆς:

«Συν/ρχα Τσακαλῶτε, ἀξιωματικοὶ καὶ ἄνδρες τῆς ΙΙΙ Ε.Ο.Τ.

Οἱ συνάδελφοί σας ποὺ κεῖνται ἐδῶ ὑπέστησαν τὴν μεγάλην θυσίαν διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος. Τὰ κτυπήματα ποὺ ἐδώσατε ἐδῶ, ἐβοήθησαν νὰ ἐλευθερωθῇ ἡ Πατρίδα σας. Ἦσαν τόσον μεγάλα, ὅσο θὰ ἦσαν ἐὰν ἐκτυπούσατε ἐπὶ τοῦ πατρίου ἐδάφους. Τώρα ἔχετε τὴν ἀμοιβήν σας, τὴν στιγμὴν αὐτὴν τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ τῆς νίκης».Μὲ τὸ μνημόσυνον τῶν ἡρωϊκῶν νεκρῶν μας, μνημόσυνον θλίψεως καὶ πόνου, μνημόσυνον πρώτου προσκυνήματος τῶν ἡρώων συναδέλφων μας οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν καθημερινὰ φῶτα τῆς Ἑλλάδος μὲ κυματίζουσαν ἀπὸ πρωΐας μέχρι νυκτὸς τὴν Κυανόλευκον ὑπεράνω τοῦ Ἱεροῦ χώρου των καὶ εἰς κυρίαν ὁδὸν τῆς Ἰταλίας, ἔκλεισε ἡ ἡρωϊκὴ δρᾶσις τῆς Ταξιαρχίας ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἤρχισε ἡ μετακίνησίς πρὸς Τάραντα, ἵνα ἐκεῖθεν ἐπιστρέψει εἰς τὴν πατρῷαν γῆν, ὅπου δυστυχῶς τὴν ἀνέμενον νέαι δοκιμασίαι, πολὺ πλέον ὀδυνηραί, τῆς ἐν Ἰταλίᾳ ἐκστρατείας.

Ἀπὸ τῆς 24ης Ὀκτωβρίου ἡ Ταξιαρχία διασχίζουσα κατ' ἀντίστροφον ἔννοιαν τὴν Ν.Α. Ἰταλίαν, μὲ τὰ δοξασμένα πλέον λάβαρά της ἀναπεπταμένα, συνεκεντρώθη μέχρι τῆς 27ης εἰς Τάραντα, ἐν ἀναμονῇ ἐπιβιβάσεώς της ἐπὶ τῶν πλοίων διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς Ταξιαρχίας εἰς Τάραντα ἐσυνεχίζετο ἡ ἀποστολὴ πρὸς αὐτὴν συγχαρητηρίων ἐκ τῶν ὁποίων τὰ σημαντικώτερα εἶναι :

α) Ἀπὸ Ἀρχιστράτηγον Ἀλεξάντερ.

«Πρὸς τὴν ΙΙΙ Ε.Ο.Τ. διὰ τὸν Δ/τὴν τῆς Ταξιαρχίας ἀπὸ Στρατηγὸν Ἀλεξάντερ. Τώρα ποὺ ἐγκαταλείπετε τὴν διοίκησίν μου θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐκφράσω πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς τοὺς ἡρωϊκοὺς στρατιώτας σας τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν θαυμασμόν μου διὰ τὸν ρόλον ποὺ ἐπαίξατε εἰς τὴν μεγάλην μας νίκην κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ. Λυποῦμαι διότι ἐγκαταλείπετε τὰ στρατεύματά μου, ἀλλ' εἶμαι εὐτυχής, διότι ἐπιστρέφετε εἰς τὴν πατρίδα σας καὶ εὔχομαι εἰς ὅλους σας καὶ ἀτομικῶς εἰς ἕνα ἕκαστον Καλὴν Τύχην».

β) Ἀρχιστρατήγου Βεντήρη.

«Αἱ ἓξ ἑβδομάδες ΡΙΜΙΝΙ - ΡΟΥΒΙΚΩΝΟΣ προστίθενται εἰς τὴν στρατιωτικήν μας δόξαν εἰδικαῖς σελίσιν. Αἰσθάνομαι ὡς Ἕλλην εὐγνωμοσύνην διὰ τὰ ἀπὸ Ἰουνίου μέχρι 18 Ὀκτωβρίου 1944, ἐκτελεσθέντα. Ξεμουτζουρώσατε τὸ συγκρότημα Μ. Ἀνατολῆς καὶ ἐπροβιβάσατε τὴν Ἑλλάδα. Ἐδώσατε θάρρος εἰς τοὺς Ἕλληνας ποὺ εἶχαν καθημαγμένην τὴν ψυχήν. Οὐδέποτε ἄλλοτε ἴσως ἔτυχε εἰς στρατιωτικοὺς νὰ ἐκτελέσουν εἰς μίαν τόσον πνιγηρὰν ἀτμόσφαιραν ἔργον τόσης σημασίας: εἰς προπαρασκευήν, ἐκτέλεσιν μαχῶν, μὲ ἄνευ προηγουμένου ἐπιμονὴν καὶ προσφορὰν τῆς ζωῆς εἰς θυσίαν. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκάματε τοὺς στρατιώτας αὐτοὺς ἥρωας. Ἀνάλογα ἐπετέλεσεν, ἀλλ' εἰς πολὺ μικρὰν ἀκτῖνα ὁ Ἱερὸς Λόχος. Ν' ἀναγνωσθοῦν τ' ἀνωτέρω εἰς τοὺς λόχους καὶ πυροβολαρχίας. Βεντήρης».

Ἐνῶ ἐσυνεχίζοντο εἰς Τάραντα δραστηρίως αἱ προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι διὰ τὴν ἐπιβίβασιν, διάφοροι φῆμαι ἦλθον νὰ σκιάσουν τὴν χαρὰν καὶ ἐνθουσιασμὸν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν. Τὰς διαδόσεις αὐτὰς ἐπεβεβαίωσε ὁ ἀφιχθεὶς ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως Συν/ρχης Λάϊος Δημ., ὅστις ἐστάλη ἵνα ἀντιληφθῇ προσωπικῶς τὴν κατάστασιν τῆς Ταξιαρχίας, ἡ ὁποία ἐφέρετο κατὰ τὰς φήμας, ἐξαιρετικῶς φασιστική!!! καὶ νὰ μεταδώσῃ ὁδηγίας τούτου περὶ τῆς ἀνάγκης ἀπολύτου πειθαρχίας εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως. Τοιαύτης συστάσεως οὐδεὶς τῆς Ταξιαρχίας εἶχεν ἀνάγκην. Ὁπωσδήποτε ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας συγκεντρώσας ταύτην ὡμίλησε ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω πνεῦμα. Αἱ φῆμαι αὗται σκοπίμως διεδίδοντο ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, οἱ ὁποῖοι διὰ τῶν ἐν τῇ Κυβερνήσει Ὑπουργῶν των κατέβαλλον κάθε προσπάθειαν, νὰ ματαιώσουν ἢ τοὐλάχιστον νὰ ἐπιβραδύνουν τὴν μεταφορὰν τῆς Ταξιαρχίας εἰς Ἀθήνας, ἀντιλαμβανόμενοι τὸν ρόλον τὸν ὁποῖον θὰ ἔπαιζε αὕτη εἰς Ἀθήνας, πρὸς ἀποτροπὴν τῶν σατανικῶν σχεδίων των διὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς χώρας εἰς τὸν ἐρυθρὸν φασισμόν. Καὶ τὴν μὲν μεταφορὰν τῆς Ταξιαρχίας δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ τὴν ἀποτρέψουν, ἐπέτυχον ὅμως, ἴσως πρὸς συγκερασμὸν τῶν ἐν τῇ Κυβερνήσει ἀντιτιθεμένων ἀπόψεων τῶν ἐθνικοφρόνων καὶ κομμουνιστῶν Ὑπουργῶν, νὰ κρατηθοῦν εἰς Τάραντα, τὸ Πυρ/κὸν τῆς Ταξιαρχίας (24 πεδ. πυρ/χια) καὶ οἱ ὅλμοι τῶν Ταγ/των (20 σωλῆνες), δηλαδὴ ὅλος ὁ βαρὺς ὁπλισμὸς τῆς Ταξιαρχίας. Ὁ ἀνωτέρω βαρὺς ὁπλισμὸς ἔφθασε εἰς Ἀθήνας μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς καταστρεπτικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Δεκεμβρίου, (ὅλμοι μέσα Δεκεμβρίου, πυροβολικὸν 1 Ἰανουαρίου 1945), ὡς ἐπεθύμουν οἱ κομμουνισταί. Ἡ ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἐνδώσῃ εἰς τὰ σατανικὰ σχέδια τῶν κομμουνιστῶν ὑπῆρξε βαρύτατον σφάλμα καὶ παρ' ὀλίγον νὰ πληρωθῇ ἀκριβώτατα ὑπὸ τῆς ἐθνικόφρονος Ἑλλάδος.

Καὶ ἕνα ἄλλο περιστατικὸν λαβὸν χώραν εἰς Τάραντα, ἀξίζει νὰ σημειωθῇ διότι δεικνύει τὴν νοσηρὰν νοοτροπίαν μερικῶν συναδέλφων, εἰς βάρος πάντοτε τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος τῆς πατρίδος των.

Ὅταν ἡ Ταξιαρχία ἐμάχετο εἰς τὴν περιοχὴν Μπελάρια τὴν ἐπεσκέφθη Ἄγγλος Ταγ/ρχης ὑπηρετῶν ὡς ἐκπαιδευτὴς εἰς τὸ Κέντρον Ἐκπαιδεύσεως καὶ Ἐνισχύσεων Τάραντος, διοικούμενον ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος Συνταγματάρχου κ. Μούντριχα. Ὁ ἐν λόγῳ Ταγ/ρχης παρέμεινε ἐπὶ τριήμερον μετὰ τῶν Ἄγγλων συνδέσμων τῆς Ταξιαρχίας, χωρὶς νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς μαχομένας μονάδας, καὶ οὔτε νὰ συζητήσῃ μετὰ τῶν ἁρμοδίων τοῦ ἐπιτελείου της. Ἐπανελθὼν εἰς Τάραντα ἔκαμε μίαν διάλεξιν - κριτικὴν διὰ τὴν δρᾶσιν τῆς Ταξιαρχίας ἐνώπιον διακοσίων καὶ πλέον Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν κατὰ τὴν ὁποίαν κατέκρινε πολλὰς ἐνεργείας τῆς Ταξιαρχίας, ἐνώπιον τοῦ Ἕλληνος Συν/ρχου Δ/τοῦ τοῦ Κέντρου, χωρὶς ὁ τελευταῖος ὄχι μόνον νὰ τὸν σταματήσῃ, ἀλλ' οὐδὲ καὶ νὰ διαμαρτυρηθῇ. Τὸ γεγονὸς ἀνεφέρθη ἅμα τῇ ἀφίξει τῆς Ταξιαρχίας, ὑπὸ παρακολουθησάντων τὴν διάλεξιν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν εἰς τὸν Συν/ρχην Τσακαλῶτον. Ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας ἐξηγέρθη ἐκ τῆς τοιαύτης ἀδίκου μεταχειρίσεως μιᾶς μονάδος ἡ ὁποία μόλις εἶχεν ἐπιστρέψει ἐκ τοῦ μετώπου, μετὰ λαμπρὰν δρᾶσιν καὶ παρουσιασθεὶς ἀμέσως εἰς τὸν Ἄγγλον Στρ/κὸν Δ/τὴν Τάραντος ἀνέφερε τὸ γεγονὸς καὶ ἀπήτησε ὅπως ἐπιτραπῇ εἰς Ἕλληνα ἀξιωματικὸν καὶ πραγματοποιήσῃ διάλεξιν εἰς τοὺς ἰδίους ἀξιωματικοὺς καὶ νὰ ἐκθέσῃ τὴν πραγματικὴν δρᾶσιν τῆς Ταξιαρχίας, καὶ ἀποκρούσῃ τὰ φληναφήματα τοῦ ἐν λόγῳ Ἄγγλου Ταγ/ρχου ὁ ὁποῖος καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ παραστῇ. Ὁ Ἄγγλος Στρατ. Δ/τὴς ἐκπλαγεὶς διὰ τὸ περιστα-

τικόν, ὄχι μόνον διέταξε ἀμέσως τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαλέξεως, ἀλλὰ διάταξε καὶ τὸν Ἄγγλον Ταγματάρχην, ὅπως ζητήσῃ συγγνώμην, ἐνώπιον τῆς συγκεντρώσεως διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ λεχθέντα.

Ἀκολούθως ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας διάταξε τὸν Διευθυντὴν Ἐπιχειρήσεων Ταγ/ρχην Καραδήμαν Παν. ὅπως μεταβαίνων εἰς τὸ ἐν λόγῳ Κέντρον Ἐκπαιδεύσεως ἐκτελέσῃ διάλεξιν διὰ τὴν δρᾶσιν τῆς Ταξιαρχίας καὶ ἀνασκευάσῃ τὰ λεχθέντα, ὁπωσδήποτε δὲ νὰ τονίσῃ εἰς τὸ τέλος τῆς διαλέξεως ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κυρίως τὸν ἐξέπληξε καὶ ἐστενοχώρησε δὲν ἦτο ἡ δυσμενὴς καὶ ἄδικος κριτικὴ τοῦ Ἄγγλου Ταγ/ρχου, ἀλλ' ἡ στάσις τοῦ Ἕλληνος Συν/ρχου διοικητοῦ τοῦ Κέντρου, ὁ ὁποῖος δὲν τὸν διέκοψε ἢ τοὐλάχιστον δὲν ἀνεσκεύασε τὰ λεχθέντα. Ὁ Ταγ/ρχης Καραδήμας μεταβὰς εἰς τὸ Κέντρον ἐκπαιδεύσεως ἀνέπτυξε ἐνώπιον τῶν ἀξιωματικῶν τὴν δρᾶσιν τῆς Ταξιαρχίας, ἀντέκρουσε μὲ σαφήνειαν καὶ τακτικὴν πληρότητα τὰς κρίσεις τοῦ Ἄγγλου Ταγ/ρχου, ἀνέγνωσε εἰς τὸ τέλος τὰ συγχαρητήρια τελεγραφήματα Ἄγγλων καὶ Ἑλλήνων Πολιτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ἀρχηγῶν διὰ τὴν δρᾶσιν τῆς Ταξιαρχίας καὶ στρεφόμενος πρὸς τοῦτον τοῦ ἐτόνισε:

«Ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας μου λυπεῖται ἰδιαιτέρως διότι εὑρέθη Ἄγγλος Ἀξιωματικὸς διαφωνῶν πρὸς τοὺς προϊσταμένους του Στρατηγοὺς Βόξ, Γουέϊρ, Φραϋμπεργκ, Λίς, Ἀλεξάντερ καὶ αὐτὸν τὸν μεγάλον Τσώρτσιλ, καὶ ἀκόμη περισσότερον λυπεῖται ὅτι εὑρέθη Ἕλλην Συν/ρχης, ὁ ὁποῖος ἠνέχθη τοιαύτην διαστροφὴν τῆς αἱματηρᾶς ἱστορίας μιᾶς Ἑλληνικῆς Μονάδος».

Ἐπεβάλλετο ἡ τιμωρία αὐτή, ὡς δικαιοσύνη πρὸς τὸ τόσον χυθὲν αἷμα. Καὶ ὁ μὲν Ἄγγλος Ταγ/ρχης ἔσπευσε νὰ ζητήσῃ μυριάκις συγγνώμην, ὁ δὲ Ἕλλην Συν/ρχης, μὴ ἀρνηθεὶς κατὰ τὴν συγκέντρωσιν τὰ γεγονότα, εἶπεν μετὰ τὴν διάλυσιν εἰς τὸν ὁμιλήσαντα: «Ἐὰν ἤξευρα τί θὰ ἔλεγες δὲν θὰ σὲ ἄφηνα νὰ μιλήσῃς». Ἡ τοιαύτη φράσις τοῦ ἀξιοπρεποῦς κατὰ τὰ ἄλλα συναδέλφου ἀποτελεῖ δυστυχῶς τὴν ἐπίρρωσιν τῆς νοοτροπίας του. Τώρα ἂν δὲν θὰ τὸν ἄφηνε νὰ ὁμιλήσῃ αὐτὸ ἀποτελεῖ ἄλλην παράγραφον ἀφορῶσαν τὸ τί ἔκαμε ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας εἰς βάρος του. Ἀναφέρονται τοιαῦτα ἐπεισόδια πρὸς διδαχὴν τῶν συναδέλφων. Ἔτσι ἔληξε καὶ τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο ἀποδοθείσης τῆς ἐπιβαλλομένης δικαιοσύνης διὰ τὴν πολεμικὴν δρᾶσιν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Ταξιαρχίας.

5. Ἐπιβίβασις δι' ἐπιστροφήν.

Τὴν 9ην ὥραν τῆς 6ης Νοεμβρίου ἤρχισε ἡ εὐλογημένη καὶ μὲ τόσην ἀγωνίαν ἀναμενομένη, λόγῳ τῶν διαφόρων διαδόσεων, ἐπιβίβασις τῶν Μονάδων ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἀλκαντάρα» καὶ ἡ φόρτωσις τῶν ὑλικῶν. Ἐπεβιβάσθησαν τὰ 1ον, 2ον, 3ον Τάγματα, τὸ ΙΙΙ Σύν/γμα Πεδ. Πυρ/κοῦ, ἄνευ ὅμως τῶν πυροβόλων καὶ τῶν ὑπηρετῶν των, Ἀγγλικὸς Λόχος Μεταφορῶν, τὸ χειρουργεῖον, Νοσοκομεῖον, Λόχος Διοικήσεως, Διαβιβάσεις, Διμ. Προστασίας, Στρατονομία, Μουσική, Ὑγειονομικὸν Τμῆμα καὶ Χειρουργικὴ Μονάς, ἤτοι ἐν συνόλῳ 205 ἀξιωματικοὶ 89 ἀνθ/σταὶ καὶ 2.530 ὁπλῖται. Παρέμειναν εἰς Τάραντα 24 πυροβόλα καὶ 20 ὅλμοι μετὰ τῶν ὑπηρετῶν των.

Τὴν 5ην ὥραν τῆς 7ης Νοεμβρίου τὸ πλοῖον «Ἀλκαντάρα», συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ Ἑλλην. ἀντιτορπιλλικοῦ «Πίνδος» - τί σύμπτωσις ἑνώσεως μὲ τὸ 1940! ἀποπλέει ἐκ Τάραντος πρὸς τὴν εὐλογημένην ἐπιστροφήν, πρὸς τὴν ἀγαπημένην Πατρίδα, πρὸς τὰ ἀγαπημένα πρόσωπα.

Ἀ π ὸ τ ῆ ς 6ης ὥ ρ α ς τ ῆ ς 8ης Ν ο ε μ β ρ ί ο υ τὸ πλοῖον διαπλέει τὰ νότια παράλια τῆς Πελοποννήσου καὶ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται παρατηροῦν μὲ ἐξαιρετικὴν συγκίνησιν τὰ ἅγια χώματα τῆς Πατρίδος μας.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τὸ πλοῖον ἠγκυροβόλησε εἰς περιοχὴν Κερατσινίου καὶ ἤρχισε ἡ ἀποβίβασις. Ἐπὶ τοῦ πλοίου ἀνῆλθον ὁ Συν/ρχης Λάϊος μετὰ τοῦ Ἄγγλου Συν/ρχου Φέρθ ἐκ μέρους τοῦ Στρατηγοῦ Σκόμπυ καὶ διεβίβασαν τὰ συγχαρητήρια τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Στρατηγοῦ. Δὲν παρέλειψαν ὅμως ἀμφότεροι νὰ συστήσουν πειθαρχίαν καὶ ἀποφυγὴν προκλήσεως, διότι ἡ προπαγάνδα τῶν κομμουνιστῶν ἐναντίον μας, ὡς φασιστῶν κλπ., εἶχεν ὀργιάσει διὰ τὴν ἐκ προθέσεως κατασυκοφάντησιν τῆς Ταξιαρχίας.

Ἦτο τόση ἡ λύσσα των ὥστε ἡ Κυβέρνησις, φοβουμένη ἐπεισόδια, δὲν ἀνήγγειλε τὴν ἐπικειμένην διέλευσίν μας κατὰ τὴν ἑπομένην διὰ μέσου τῶν ὁδῶν τῆς Πρωτευούσης. Κατόπιν τῶν ἄνω ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας ἀπέστειλε ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Στρατηγὸν Σκόμπυ διὰ τῆς ὁποίας τὸν ἐβεβαίωνε περὶ τῆς ἀπολύτου νομιμοφροσύνης καὶ πειθαρχίας τῆς Ταξιαρχίας, ἡ ὁποία θὰ ἐξετέλη ἄνευ οὐδενὸς δισταγμοῦ τὰς διαταγὰς τῆς νομίμου Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἄγγλου Ἀρχιστρατήγου. Ἄλλωστε κατὰ τὸν πλοῦν ἀπὸ Τάραντος πρὸς Ἀθήνας ὁ Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας, ὡμίλησε κατ' ἐπανάληψιν εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας ἀπὸ μικροφώνου συστήσας ἄμεμπτον καὶ σεμνὴν συμπεριφορὰν ἔναντι πάντων καὶ τῶν κομμουνιστῶν ἀκόμη, καὶ ἀποφυγὴν παντὸς ἐπεισοδίου, ἔστω καὶ ἂν ἐπροκαλοῦντο. Αἱ συστάσεις αὗται ἐτηρήθησαν θρησκευτικῶς μέχρι τῆς ἐπαναστατικῆς δράσεως τῶν κομμουνιστῶν, γεγονὸς ὅπερ καὶ εἰς τοὺς ἰδίους εἶχε κάνει ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν.

9 Ν ο ε μ β ρ ί ο υ 1944. Ἀπὸ τῆς 7ης πρωϊνῆς ἤρχισε ἡ προπαρασκευὴ διὰ τὴν ἐπικειμένην παρέλασιν. Τὴν 9ην ὥραν ἡ συγκεντρωθεῖσα εἰς Ρούφ Ταξιαρχία ἔλαβε σχηματισμὸν παρελάσεως καὶ τὴν 10.15' ἤρχισε (Θεία ἀμοιβή!!), ἡ παρέλασις διὰ τῶν ὁδῶν Πειραιῶς - Ὁμονοίας - Πανεπιστημίου, Βασιλίσσης Σοφίας - Στρατῶνες Γουδί. Ὁ λαὸς τῶν Ἀθηνῶν, σ' ἕνα ξέσπασμα ἀπολυτρώσεως ἀπὸ τοῦ κομμουνιστικοῦ βραχνᾶ, πληροφορηθεὶς τὴν ἄφιξιν τῆς Ταξιαρχίας κατέκλυσε τὰς ὁδοὺς παρελάσεως. Ἡ ἐμφάνισις τῆς Ταξιαρχίας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς μὲ τὴν μουσικὴν ἐπικεφαλῆς, ἐμφάνισις, ὕστερα ἀπὸ 4 χρόνια καταθλιπτικῆς δουλείας, συντεταγμένης καὶ δοξασμένης μονάδος μὲ τοὺς ὑπερήφανους καὶ εὐσταλεῖς ἄνδρας της καὶ τὰς ἐνδόξους πολεμικὰς σημαίας των, ἀναπεπταμένας προεκάλεσε θύελλαν ἐνθουσιασμοῦ. Μία ἀνθρωποθάλασσα συνεχὴς ἐδονοῦσε τὴν ἀτμόσφαιρα μὲ τὰ χειροκροτήματα καὶ τὰς ζητωκραυγάς της. Συγγενεῖς, γονεῖς, καὶ φίλοι ἐπέπιπτον ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν τῆς Ταξιαρχίας, μόλις τοὺς ἀνεγνώριζον, τοὺς ἀνηγκαλίζοντο καὶ τοὺς κατεφίλουν. Ἑλληνίδες δὲν ἔπαυον νὰ ραίνουν μὲ ἄνθη τοὺς νικητάς. Οἱ ἄνδρες ἐξαιρετικῶς συγκεκινημένοι ἐβάδιζον σεμνοὶ ἀλλ' ὑπερήφανοι καὶ μὲ ἔκδηλον τὴν συγκίνησίν των.

Αἱ τοιαῦται ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις τοῦ Λαοῦ τῶν Ἀθηνῶν δὲν ἀπηχοῦσαν μόνον τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Λαοῦ τούτου πρὸς μίαν μονάδα ἐκπληρώσασαν εἰς τὸ ἀκέραιον τὸ πολεμικόν της καθῆκον, δὲν ἐξέφραζον ἁπλῶς τὴν χαρὰν των διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐκ τοῦ ναζισμοῦ, ἀλλὰ κυρίως προήρχοντο ἐκ τῆς ἐνστικτώδους ἀντιλήψεως τῶν Ἀθηναίων ὅτι ἐπὶ τῆς Μονάδος αὐτῆς ἠδύναντο νὰ στηρίζωνται διὰ τὴν μελλοντικὴν ἀπαλλαγήν των, ἀπὸ τοὺς ἐνεδρεύοντας ὅπως τὸν ὑποδουλώσουν, εἰς τὸν ἐρυθρον φασισμόν, κομμουνιστάς. Καὶ πράγματι αἱ ὑπόνοιαι αὗται τοῦ Λαοῦ τῶν Ἀθηνῶν δὲν ἄργησαν νὰ γίνουν πραγματικότης, τὸν καταραμένον Δεκέμ-

βριον καὶ αἱ ἐλπίδες τὰς ὁποίας ἐστήριξαν εἰς τὴν παρελαύνουσαν Ταξιαρχίαν ἐπραγματοποιήθησαν πλήρως. Τὴν θείαν εἰκόνα τῆς παρελάσεως ταύτης παρουσίασε ἀπὸ τοῦ ραδιοφώνου μετὰ διήμερον ἕνας μεγάλος πατριώτης, ὁ ἀείμνηστος Πότης Τσιμπιδάρος, διακεκριμένος δημοσιογράφος καὶ πολιτικός. Τὴν παραθέτω κατωτέρω :

6.

ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΡΙΜΙΝΙ

11 Νοεμβρίου 1944

Καὶ ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος προχθές, ὅπως εἶχεν ἀνατείλει κάποιαν φθινοπωρινὴν ἡμέραν τοῦ 1913. Ὑποδεχόμεθα τότε τὸν νικητὴν στρατὸν δύο ἀπελευθερωτικῶν πολέμων, ποὺ ἐξεκίνησεν ἀπὸ τὴν Μελούναν, διὰ νὰ χαράξη τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν Νέστον. Ὑποδεχόμεθα προχθὲς τοὺς νικητὰς ἑνὸς πολέμου ποὺ ἐπρόκειτο νὰ κρίνῃ τὴν τιμήν μας καὶ αὐτήν μας τὴν ὕπαρξιν εἰς τὸ διηνεκές. Τοὺς νικητὰς δύο ἐχθρῶν, ποὺ ἐζήτησαν νὰ μᾶς ἀφανίσουν ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς.

Καὶ ἦτο ὁ ἥλιος αὐτὸς ποὺ ἐξεπρόβαλε προχθὲς ἀπὸ τὸ φρύδι τοῦ Ὑμηττοῦ ἕνας καινούργιος ἥλιος, γεμᾶτος ἀπὸ θεῖον φῶς, ἀπὸ φῶς ὑπερκόσμιον, ἕνας Ἑλληνικὸς ἥλιος, φωτίζων τὸ αἰώνιον Ἑλληνικὸν θαῦμα, τὴν Ἑλληνικὴν ἀποθέωσιν, τὴν Ἑλληνικὴν ἀθανασίαν. Ἥλιος Ἑλληνικῆς πίστεως καὶ Ἑλληνικῆς αἰσιοδοξίας καὶ Ἑλληνικοῦ θριάμβου ἥλιος.

Καὶ διηγοῦντο οἱ οὐρανοὶ δόξαν Ἑλλάδος.

Καὶ ἐξεχύθησαν ποταμοὶ φωτός. Καὶ κρουνοὶ φωτός. Καὶ καταρράκται φωτός. Καὶ ἐδονήθη ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ καρδία, ἀπὸ δόνησιν Ἑλληνικήν. Καὶ ἠκούσθη ὁ κραδασμὸς τῆς πανελληνίου συνειδήσεως, ποὺ εἶναι πάντοτε μουσικὴ καὶ ἁρμονία καὶ λατρεία πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὕμνος πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐθνικὸν Εὐαγγέλιον, εὐαγγελιζόμενον τὰ ἐθνικὰ πεπρωμένα.

Καὶ ἐφύτρωσαν ἀμέσως καὶ εὐωδίασαν ὅλα τὰ ἄνθη ποὺ φυτρώνουν πάντοτε στὸ θερμοκήπιον τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς στὶς μεγάλες ὧρες της καὶ στὶς ἱστορικὲς στιγμές της. Καὶ ἐπληρώθη ἡ ἀτμόσφαιρα ἀπὸ μύρα Ἑλληνικὰ καὶ ἀρώματα Ἑλληνικὰ ποὺ ἀνανεώνονται πάντοτε ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες χρόνια, ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ἐπολιτογραφήθη στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος ἡ μαγικὴ λέξις «Ἑλλάς», ὡς πανάχραντος βωμὸς τῆς Οἰκουμένης.

Καὶ ἐλούσθημεν ὅλοι προχθές, εἰς ἕνα Ἑλληνικὸν λουτρόν. Ἦτο τὸ λουτρὸν ποὺ μᾶς ἐχάρισε ἡ Ἑλληνικὴ Ταξιαρχία τοῦ Ρίμινι. Καὶ κάτι περισσότερον. Ἦτο ἐθνικὸν βάπτισμα, μέσα εἰς τὸν Ἰορδάνην, πανελληνίου κατανύξεως καὶ ἀγαλλιάσεως.

Καὶ ὠρθώθη ὁ Αἰγάλεως, καὶ ἔσκυψεν ἡ Πάρνης καὶ ἡ Πεντέλη καὶ ὁ Ὑμηττὸς διὰ νὰ παρακολουθήσουν τὸ θεῖον ὅραμα ποὺ ἐξετυλίγετο μέσα εἰς τὰς λεωφόρους τῆς αἰωνίας πόλεως τοῦ Περικλέους. Καὶ ἐφρικίασε, φρικίασιν Ἑλληνικήν, εἰς τὸν περίβολον τοῦ Πανεπιστημίου ὁ Φερραῖος, καὶ ηὐλόγησε τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος ὁ Γρηγόριος ὁ Ε΄ καὶ τοὺς ἔστειλαν ἀσπασμὸν οἱ Ἱερολοχῖται ἀπὸ τὸ μνημεῖον των, καὶ ὕμνον ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς. Καὶ ἐσείσθησαν ἐπάνω εἰς τὰ βάθρα των, ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, οἱ Ἑλληνικώτεροι τῶν Ἑλλήνων Θεῶν, ὁ Ἀπόλων καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ἀτενίζοντες τὴν Ἑλληνικὴν ἀλκὴν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν συνέχειαν. Καὶ ἐφαιδρύνθησαν αἱ αὐστηραὶ μορφαὶ τῶν Πατριαρχῶν τῆς ἀνθρωπίνης διανοήσεως, τοῦ Σω-

κράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος, ποὺ φρουροῦν τὴν εἴσοδον τῆς 'Ακαδημίας. Διότι ἔβλεπαν ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ποὺ ἐκήρυξαν εἰς τὸν Κρίτωνα εἶναι σύμβολον πίστεως τῶν ἐπιγόνων «Πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων, τιμιώτερον ἐστὶν ἡ Πατρίς»

Καὶ ὁ Γέρος τοῦ Μωριᾶ παρηκολούθησεν ἀόρατος καὶ καβαλλάρης τὴν ἐθνικὴν μυσταγωγίαν ποὺ τοῦ ἐθύμιζε τὸ Βαλτέτσι καὶ τὰ Δερβενάκια. Αἱ 'Αθῆναι μετεβλήθησαν ξαφνικὰ εἰς ἐθνικὸν ναόν, ὅπου ἡ 'Ελληνικὴ ψυχὴ ἐδέχετο τὴν μετάληψιν ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τῆς 'Ελλάδος.

Ὥρα μυροφόρα. 'Ο 'Ελληνισμὸς εἰς ὅλον τὸ ἄφθαστον μεγαλεῖον του.

Φῶς τὰ χέρια, φῶς τὰ πόδια
Κι' ὅλα γύρω του ἦταν φῶς.

'Εορτὴ ἑορτῶν καὶ πανήγυρις πανηγύρεων
'Εθνικὴ ἑορτὴ τῆς νίκης. 'Εθνικὴ πανήγυρις τῆς 'Ελευθερίας

Καὶ πῶς νὰ μὴ σεισθοῦν τὰ 'Ελληνικὰ στήθη,
καὶ πῶς νὰ μὴ βουρκώσουν τὰ μάτια
μὲ τὰ ἅγια δάκρυα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐφροσύνης
καὶ πῶς νὰ μὴ δημιουργηθῇ μία πολύβοος θάλασσα,
ποὺ συνταράσσει ἡ θύελλα καὶ ἡ τρικυμία
τῶν εὐγενεστέρων ψυχικῶν ἐκρήξεων ;

'Εμπρὸς ἀπὸ τὸν 'Ελληνικὸν λαὸν ἐπερνοῦσαν τὰ 'Ελληνικὰ νιᾶτα, τὰ ξενητεμένα, ἐπερνοῦσεν ἡ 'Ελληνικὴ ἄνοιξις, ἐπερνοῦσε ἡ 'Ελληνικὴ δόξα — τὸ 'Ελληνικὸν μέλλον ἐπερνοῦσε. 'Επερνοῦσε ἡ 'Ελλὰς εἰς τὴν αἰωνίαν της ἄνθησιν καὶ εἰς τὸν αἰώνιον ρόλον της καὶ εἰς τὴν ὡραιοτέραν ἀποστολήν της — τὴν ἀποστολὴν τῆς θυσίας καὶ τῆς ἐλευθερίας τὴν διεκδίκησιν. 'Επερνοῦσαν οἱ νικηταὶ τῶν ἐχθρῶν τῆς 'Ελλάδος καὶ οἱ ἐκδικηταὶ τοῦ μαρτυρίου της καὶ οἱ ἐκδικηταὶ τῶν δικαίων της. 'Επερνοῦσαν οἱ ὀλυμπιονῖκαι τῶν διεθνῶν ὀλυμπιακῶν ἀγώνων ποὺ προεκήρυξε ἡ κινδυνεύουσα ἐλευθερία τοῦ κόσμου. 'Επερνοῦσε τὸ ΡΙΜΙΝΙ.

Ἄχ καὶ νὰ ξέρατε καημένα παιδιὰ τί ψυχικὸ σεισμὸ ἐδοκίμασε ἐκείνη ἡ ἀνθρώπινη θάλασσα ποὺ ἦλθε νὰ σᾶς ὑποδεχθῇ καὶ νὰ σᾶς καμαρώσῃ. Νὰ ξέρατε τί χρέος ἦλθε νὰ σᾶς ξεπληρώσῃ. Ποτὲ μάννα δὲν χάϊδεψε τὰ παιδιά της μὲ τέτοια στοργή, μὲ τέτοια λαχτάρα, μὲ τέτοιον πόνον, ὅπως σᾶς ἐχάϊδεψε τὸ βλέμμα ἐκείνων ποὺ σᾶς εἶδαν νὰ περνᾶτε προχθὲς σὰν ἀρχαῖοι ἔφηβοι, ποὺ βγαίνουν νικηταὶ ἀπὸ τὸ Στάδιο τῆς 'Ολυμπίας.

Στὸ πρόσωπό σας, στὸ βλέμμά σας, στὸ βάδισμά σας, στὴ στάσι σας, ἦτο ζωγραφισμένη ἡ ἀνωτέρα συναίσθησις τοῦ καθήκοντος, ποὺ ἐπήγατε νὰ ἐπιτελέσετε.

Ἦτο ζωγραφισμένη ἡ 'Ελλάς.

Καὶ τὸ ἐπιτελέσατε. Διότι μᾶς χαρίσατε τὸ ΡΙΜΙΝΙ. 'Η δάφνη καὶ ὁ κότινος μὲ τὸν ὁποῖον ἐστεφάνωσε τὰ 'Ελληνικά σας μέτωπα ἡ ἑλλανόδικος ἐπιτροπὴ τοῦ ἀγῶνος τῆς ἐλευθερίας, εἶναι δάφνη καὶ κότινος, μὲ τὴν ὁποίαν ἐστεφανώθη ἡ 'Ελλάς. Εἶναι δῶρον ἰδικόν σας πρὸς τὴν 'Ελλάδα. Ὑπήρξατε ἄξια τέκνα τῆς ἀξίας μητέρας.

Τί κι' ἂν ἤτανε γραφτὸ τῆς 'Ελλάδος, νὰ δοκιμάσῃ σὲ 20 χρόνια τὸ μαρτύριον ἑνὸς 'Εθνικοῦ Γολγοθᾶ; Νὰ δεχθῇ στὰ 1922 ὡς ἡττημένους τοὺς βε-

τεράνους 6 ὁλοκλήρων ἐτῶν ποὺ ἐφώτισαν τὴν Ἑλλάδα μὲ τὰ κλέη τους! Τί κι ἂν ἦταν γραφτὸ τῆς Ἑλλάδος, νὰ δεχθῇ στὰ 1941 ὡς ἡττημένους τοὺς νικητὰς τῆς Πίνδου, νὰ δεχθῇ τοὺς συγγραφεῖς τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους, πεινασμένους καὶ διψασμένους, χωρὶς ὅπλα καὶ χωρὶς κανόνια καὶ χωρὶς σημαῖες!

Εἶναι ἀρκετὸ ὅτι μᾶς ἐδώσατε τὸ ΡΙΜΙΝΙ.

Μετὰ τὴν Πίνδον ἡ μάχη καὶ ἡ νίκη τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐναντίον τριῶν εἰσβολέων. Καὶ μετ' αὐτὴν τὸ Ἐλ Ἀλαμέϊν. Καὶ ὕστερα τὸ Ρίμινι — πυρσὸς τὸν ὁποῖον ἐσεῖς ἀνάψατε, πύραυλος τὸν ὁποῖον σεῖς ἐξετοξεύσατε διὰ νὰ δονήσῃ καὶ πάλιν τὰ κύματα τῶν αἰθέρων μὲ τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ τὴν ἐμφανίσῃ εἰς τὸ προσκήνιον τοῦ παγκοσμίου θαυμασμοῦ, αἰωνίαν μυροφόρον τοῦ καθήκοντος, κορυφαίαν τοῦ χοροῦ ποὺ ψάλλει τὰ χρονικὰ τῆς ἐλευθερίας - ζωοδότην, φωτοδότην καὶ αἱμοδότην τῆς ἀνθρωπότητος.

Σᾶς εἶδαν οἱ ἀθάνατοι πολεμισταὶ τοῦ ἀθανάτου Ἀλβανικοῦ ἔπους καὶ ἀναγαλλίασεν ἡ ψυχή τους, διότι ἐτελειώσατε σεῖς, ἐκεῖνο ποὺ ἄρχισαν ἐκεῖνοι. Διότι ἐπατήσατε σεῖς τὴν χώραν τῶν λύκων καὶ τῶν κενταύρων.

Ξεκινήσατε ὅλοι σας μὲ μίαν μόνον ἀπόφασιν, νὰ σκοτωθῆτε. Νὰ σκοτωθῆτε. Νὰ σκοτωθῆτε διὰ νὰ ἀποπλύνετε τὸν ρύπον τοῦ κινήματος τῆς Αἰγύπτου. Εἴχατε μέσα στὴν ψυχήν σας χαραγμένα τὰ αἰώνια λόγια τοῦ Μυστράλ.

> Ἂν εἶναι νὰ πεθάνῃς γιὰ τὴν Ἑλλάδα
> ἅγια εἶναι ἡ δάφνη. Μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει.

Καὶ ἐκάματε τὸ θαῦμα τοῦ ΡΙΜΙΝΙ. Καὶ ὑψώσατε τὴν Ἑλλάδα μέχρι ἑβδόμου οὐρανοῦ, ἀπὸ τὸ τελευταῖο σκαλοπάτι τῆς ἀβύσσου ποὺ εἶχε κατρακυλήσει. Καὶ ἄκουσαν οἱ Ἰταλοί, καὶ ἄκουσαν οἱ Γερμανοὶ μίαν λέξιν, ποὺ ἀποτελεῖ τὸν νέον πολεμικὸν παιᾶνα:

Ἀέρα! — Ἀέρα!

Ἡ γρηὰ Πίνδος ἔσκυψε νὰ σᾶς ἀγκαλιάσῃ γιατὶ ἐσυνεχίσατε τὴν ἰδικήν της δόξαν καὶ ὑψώσατε τὴν γαλανόλευκη, γιὰ νὰ τὴν θωπεύσουν αἱ Ἰταλικαὶ αὖραι, τὴν ἴδιαν γαλανόλευκη, ποὺ ἔβλεπε τὸ Ἔθνος προχθὲς ἐπικεφαλῆς τοῦ Στρατοῦ του, καὶ ἐψιθύριζεν: Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι τοῦ Ἔθνους. Στὰ πρόσωπα τὰ δικά σας χαιρετᾷ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ ἐδονήθησαν ἀπὸ τὴν λατρείαν γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Χαιρετᾷ τὰ θαλασσοπούλια μας, καὶ τοὺς Ἰκάρους μας, ποὺ ἐπὶ τόσα ἔτη θαλασσοδέρνονται καὶ ἀνεμοδέρνονται γιὰ τὴν τιμὴ καὶ τὴ δόξα τῆς Ἑλλάδος. Χαιρετᾷ ὅλους ἐκείνους ποὺ βρῆκαν τὸ θάνατο στοὺς αἰθέρας καὶ στὰ βάθη τῶν θαλασσῶν. Ἀλλὰ χαιρετᾷ ἰδιαιτέρως τὰ εὐγενῆ σφάγια τοῦ Ρίμινι, τοὺς συμπολεμιστάς σας, ποὺ ἐθάψατε μὲ δάκρυα στὸ ξένο χῶμα καὶ ποὺ δὲν εἶχαν τὴν τύχην νὰ ξαναϊδοῦν τὸν Ἑλληνικὸν ἥλιον.

Καὶ τώρα νέα καθήκοντα καὶ νέοι προορισμοί, νέα στάδια ἀγῶνος καὶ δόξης.

Ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ ζήσῃ. Εἶναι ἀξίωσις καὶ ἐπιταγὴ τῆς Πίνδου. Ὅταν σεῖς ἐπολεμήσατε στὰ ξένα, ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐσφάδαζεν ὁ λαός. Οὔτε μία μέρα ὅμως, οὔτε μία στιγμὴ δὲν ἔπαψε τὸν ἀγῶνα. Τοῦ ἀνήκει κάθε τιμή. Τοῦ ἀνήκει τὸ δικαίωμα νὰ ζήσῃ.

Ἡ Πίνδος μᾶς ἄνοιξε τὸν δρόμον. Ἡ ἐθνικὴ ἕνωσις ἐμπρὸς στὸν κίν-

δυνον μᾶς ἐχάρισεν τὴν Πίνδον. Ἡ ἰδία ἕνωσις, ἡ ἰδία ἀδέλφωσις, θὰ μᾶς δώσουν μίαν Ἑλλάδα ἀξίαν τῆς Πίνδου ποὺ ὀφείλομεν νὰ τὴν παραδώσωμεν στὰ παιδιά μας, ὅπως μᾶς τὴν παρέδωσαν μὲ τόσες θυσίες οἱ πατέρες μας καὶ οἱ πάπποι μας.

Αὐτὸ εἶναι τὸ χρέος ὅλων μας. Διότι σ' ὅλους μας ἀνήκει ἡ Ἑλλὰς ὡς ἱερὰ παρακαταθήκη.

Τὴν διεκδικεῖ ἡ αἰωνιότης».

Πλέον παραστατικὴ εἰκὼν τῶν αἰσθημάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ παρουσιασθῇ.

ΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

(Ραδιοφωνικὴ ὁμιλία τῆς 15ης Νοεμβρίου 1944,
Λ. Ι. ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ - ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ).

Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ δικαίου καὶ παντοδυνάμου Θεοῦ καὶ μὲ τὴν προστασίαν τῆς Βασιλίσσης τῶν οὐρανῶν Ὑπερμάχου Στρατηγοῦ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν ἱερὰν γῆν τῆς ἐλευθέρας ἡμῶν Πατρίδος οἱ κορυφαῖοι τοῦ προσφάτου ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶνος μας. Προηγήθησαν οἱ κυβερνῆται τοῦ ἀγωνιζομένου Ἔθνους, οἱ βουληφόροι ταγοί, κηρύξαντες τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἐθνικῆς ἑνώσεως καὶ καλέσαντες τὸ Ἔθνος εἰς πειθαρχίαν καὶ ἐντατικὴν ἐργασίαν πρὸς ἀνασυγκρότησιν τοῦ Κράτους καὶ ἀναζωογόνησιν τῆς Χώρας. Παρήλασαν ἔπειτα οἱ ἄξιοι τῆς Πατρίδος ἥρωες τῆς θρυλικῆς Ταξιαρχίας τοῦ Ρίμινι, μὲ ἐζωγραφημένην εἰς τὰ πρόσωπά των καὶ μὲ ἔκδηλον εἰς τὸ παράστημά των τὴν ὑψίστην ἠθικὴν ἱκανοποίησιν, ὅτι προήσπισαν τὴν Ἑλλάδα Ἰδέαν, τὴν Ἑλλάδα Χώραν καὶ τὴν ἔμψυχον Ἑλλάδα καὶ περιεφρούρησαν τὴν τιμὴν τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων καὶ τὰς δέλτους τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἀπὸ τὸν ἀπειληθέντα κίνδυνον τῆς ἐθνικῆς ἀτιμώσεως, τὸν φθονήσαντα καὶ ἐπιβουλευθέντα τὴν παγκόσμιον δόξαν της· ἐξεπροσώπησαν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν καὶ εἰς τὰ ὄμματα ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος τὸ ὑγιὲς καὶ ὀρθοφρονοῦν Ἔθνος, τὸ ὁποῖον—μὲ πίστιν ἀπροσμάχητον εἰς τὸ αἰώνιον κῦρος καὶ εἰς τὸ ἀΐδιον κράτος τῶν τιμαλφεστάτων ἐθνικῶν ἰδανικῶν καὶ τῶν ὑπερτάτων πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν ἀξιῶν—ἀγρυπνεῖ σύσσωμον καὶ σύμψυχον ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ἱστορικῶν ἐπάλξεων τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος. Ἐθώπευσαν καὶ πάλιν τοῦ Σαρωνικοῦ τὰ βαθυγάλανα νερὰ τὰς παρειὰς τῶν θρυλικῶν πολεμικῶν μας καὶ εἰς τὰ πληρώματά των—ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ ναύτας—τετιμημένα τῆς ἀνασυντεταγμένης Ἑλλάδος, ὀλίγος μόλις ἐδόθη καιρὸς νὰ χαρίσουν εἰς τὰς οἰκογενείας των τὴν χαρὰν τῆς ἐνδόξου ἐπανόδου των, διὰ ν' ἀποπλεύσουν καὶ πάλιν μὲ ἑλληνικὴν εὐψυχίαν ἀκατάβλητον ἐκεῖ, ὅπου καλεῖ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Κανάρη ὁ κοινὸς συμμαχικὸς ἀγὼν ὑπὲρ τῶν μεγάλων καὶ εὐγενῶν ἀνθρωπιστικῶν ἰδανικῶν.

Εἰς τὰ πρόσωπά των ἔλαμπεν ἡ δικαία ἐθνικὴ ὑπερηφάνεια, διότι χάρις εἰς τὸν ἀκραιφνῆ πατριωτισμόν των ἐπανέκτησαν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους τὴν εἰς μίαν σκοτεινὴν καὶ φρικαλέαν στιγμὴν τῆς συγχρόνου Ἱστορίας μας κλονισθεῖσαν ἐμπιστοσύνην τῶν μεγάλων καὶ μακροθύμων Συμμάχων μας, κατέστησαν καὶ πάλιν θεματοφύλακες τῆς ἐθνικῆς τιμῆς τῶν θρυλικῶν καραβιῶν μας καὶ περιάγουν νικηταὶ τὴν κυανόλευκον Σημαίαν τοῦ Σταυροῦ ἀνὰ τοὺς ὠκεανοὺς καὶ τὰς θαλάσσας, χαράσσοντες εἰς τὰς ὑγρὰς

κελεύθους βαθείας καὶ ἀνεξιτήλως ἱστορίαν τρισένδοξον, ἀνταξίαν τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων καὶ τῶν ἐθνικῶν διεκδικήσεων. Καί, ὡς ἀποκορύφωμα τῆς θριαμβικῆς παλιννοστήσεως τῶν ἐνδόξων ἀγωνιστῶν εἰς τὴν μυριοβασανισμένην καὶ μυριοτραγουδισμένην Πατρίδα, ἠκούσθησαν οἱ βόμβοι καὶ ἐθεάθησαν ὑπὸ τὸν γαλανὸν καὶ ἡλιολαμπῆ οὐρανὸν τῆς Ἑλλάδος, ὑπεράνω τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς πανανθρωπίνης Πρωτευούσης της οἱ σχηματισμοὶ τῶν ἀετοπτερύγων σμηνῶν τῆς παντόλμου Ἀεροπορίας μας, ἡ ἐξαίρετος μαχητικότης τῆς ὁποίας καὶ ἡ νικηφόρος συμβολή της εἰς τὸν συμμαχικὸν ἀγῶνα διεφημήθησαν ἀνὰ τοῦ κόσμου τὰ πέρατα δι' ἐπισήμων τιμητικωτάτων ἀνακοινώσεων τοῦ Συμμαχικοῦ Στρατηγείου καὶ τῶν Συμμαχικῶν Κυβερνήσεων. Συμπαρήλασαν διὰ τῶν ὁδῶν τῆς Πρωτευούσης ἐν μέσῳ ἐξάλλου ἐνθουσιασμοῦ καὶ αἱ δυνάμεις τῶν ἐσωτερικῶν ὀργανώσεων τῆς ἀντιστάσεως κατὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐχθροῦ, αἱ ὁποῖαι πειθαρχοῦσαι ἑλληνοπρεπῶς εἰς τὴν φωνὴν τοῦ, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν συμμαχικὴν αἰγίδα, ἀνασυντασσομένου Κράτους, ἐνσωματοῦνται ἀριστίνδην εἰς τὸν τακτικὸν στρατόν, φρουρὰν ἄγρυπνον τῆς ἐθνικῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ἐννόμου τάξεως. Ἀπὸ τὰ τρίσβαθα τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς ἀναβλύζει πηγαία καὶ ἀσυγκράτητος ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ Ἔθνους πρὸς ὅλους αὐτοὺς τοὺς κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα γενναίους προμάχους τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος, ὁλόψυχος δὲ στρέφεται τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος ἡ εὐγνωμοσύνη καὶ πρὸς τὸν εὐγενῆ ἐλευθερωτήν μας στρατὸν τῆς ὀνομαστῆς πράγματι Μεγάλης Βρεττανίας, ὅστις, ὡς ἐκπρόσωπος καὶ ἐξ ὀνόματος τῶν μεγάλων Συμμάχων Ἐθνῶν, ἐστεφάνωσε τὴν ἡρωϊκὴν Ἑλλάδα μὲ τὸν κότινον τῆς συμμαχικῆς νίκης.

Ἀλλ' ὑ π ά ρ χ ο υ ν καὶ ὅσοι δὲν ἐπέστρεψαν οὔτε παρήλασαν καὶ δὲν θὰ ἐπιστρέψουν οὔτε θὰ παρελάσουν, ὅπως ὑ π ά ρ χ ο υ ν ἀκόμη καὶ ὅσοι ἔλειψαν διὰ παντὸς ἐκ τοῦ μέσου ἡμῶν καὶ δὲν ἠξιώθησαν νὰ συνεορτάσουν τὴν ὑπερτάτην χαρὰν τῆς ἐλευθερίας μήτε νὰ χειροκροτήσουν τὰς δαφνοστεφεῖς φάλαγγας τῶν ἀλκίμων μαχητῶν τοῦ μακροῦ καὶ σκληροῦ ἀγῶνος. Εἶναι ὅσοι ἔπεσαν ἡρωϊκῶς μαχόμενοι εἰς τὰ πεδία τῆς τιμῆς ὑπὸ τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἔκστασιν ὅλου τοῦ κόσμου, ἐκεῖ, ὅπου ἐκρίνετο ὁ κοινὸς ἀγὼν τῆς ἐλευθερίας καὶ ἡ τιμὴ τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος—εἶναι ὅσοι ἀναπαύονται εἰς τῶν θαλασσῶν καὶ ὠκεανῶν τὰ βάθη, ἄφωνοι καὶ ἀφανεῖς, ἀλλ' εὔγλωττοι ἅμα διὰ τῆς αἰωνίας σιγῆς των κήρυκες καὶ διαγγελεῖς καὶ πιστοὶ ἄχρι θανάτου ἐκτελεσταὶ τοῦ ἑλληνικοῦ καθήκοντος—εἶναι ὅσοι, ἐντὸς τῆς μαρτυρικῆς Χώρας ἀνθιστάμενοι ἐλευθέρως κατ' ἀνελευθέρου καὶ ἀνάνδρως βαρβάρου ἐχθροῦ, ἐπλήρωσαν χαράδρας καὶ τάφους, ὁμαδικῶς ἢ μεμονωμένως, ἐκτελεσθέντες ὁμοῦ μετ' ἀθώων γυναικοπαίδων καὶ γερόντων ἀπὸ τὰς ἀδυσωπήτους ριπὰς τῶν πολυβόλων του—εἶναι ὅσοι, νοσταλγοὶ τῆς ἐλευθερίας, ὑπέκυψαν εἰς τὸ δυσβάστακτον βάρος τῶν σκληρῶν δοκιμασιῶν καὶ στερήσεων μὲ ἀποκορυφωμένην τὴν ἀνυπομονησίαν των διὰ τὸ ἀντίκρυσμα τῆς μεγάλης ἡμέρας καὶ μὲ πικρὸν εἰς τὰς χείλη τὸ παράπονον, ὅτι σβήνουν χωρὶς ν' ἀξιωθοῦν νὰ τὴν ἴδουν - εἶναι ὅσοι ἐκτυπήθησαν ἀπὸ χεῖρας ἀδελφικάς . . . - εἶναι οἱ λεγόμενοι νεκροὶ τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος.

Ὑ π ά ρ χ ο υ ν καὶ αὐτοί. Καὶ λέγομεν, ὅτι ὑπάρχουν οἱ νεκροί, διότι ν ε κ ρ ο ὶ δὲν ὑπάρχουν. «Οὐ γῆ κατέκρυψε τοὺς ἀγαπητοὺς ἡμῶν, ἀλλ' οὐρανὸς ὑπεδέξατο», κατὰ τὴν ὡραίαν ἔκφρασιν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου (Migne 31, 244). Ζ ο ῦ ν αὐτοί, τοὺς ὁποίους ἐσυνειθίσαμεν νὰ λέγωμεν νεκρούς—καὶ ἡ διαφορὰ μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἡμῶν εἶναι ἁπλῆ καὶ φυσική, εἶναι δηλ.

ὅτι ἡμεῖς μὲν εἴμεθα πνεύματα ἔνσαρκα, ἐκεῖνοι δὲ πνεύματα ἄσαρκα. Ἡ διαφορὰ δηλ. ἡμῶν ἀπ' ἐκείνων ἔγκειται εἰς τὸ σῶμα—εἰς τὸ ὅτι ἡμεῖς μὲν σύρομεν ἀκόμη ἐπάνω μας τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον μᾶς δίδει τόσας φροντίδας καὶ λύπας καὶ διαρκῶς φθείρεται, ἐνῷ ἐκεῖνοι ἀπέθεσαν τὸ σῶμα των εἰς τὴν μητέρα γῆν, καὶ ἔμειναν ἀσώματοι ψυχαὶ μὲ ὅλην τὴν προσωπικήν των ὀντότητα καὶ ζωήν.

. . . .

. . . .

Ὑπάρχουν, λοιπόν, καὶ ζοῦν οἱ λεγόμενοι «νεκροί» μας. Δὲν εἶναι τοῦτο ἁπλοῦν σχῆμα λόγου ἢ ψευδὴς παρηγορία. Εἶναι πραγματικότης—εἶναι διαβεβαίωσις, τὴν ὁποίαν πρωτίστως ἀπευθύνομεν ἐξ ὀνόματος τῆς Φιλοσοφίας, τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν Θρησκείας εἰς τὰς πενθούσας οἰκογενείας τῶν πνευματικῶς ζώντων ἀδελφῶν μας, τῶν μεγάλων νεκρῶν τοῦ ἱεροῦ μας ἀγῶνος. Βεβαίως τὸ κενὸν ἐκ τῆς ἀπουσίας των εἶναι μέγα. Βεβαίως ἡ ἀνθρωπίνη ἀδυναμία κάμπτεται ἀπὸ τὸν σπαραγμὸν τοῦ χωρισμοῦ. Ἀλλ' εἰς τὸ σκότος τοῦ πένθους πρέπει νὰ λάμπη ὁ ἀστὴρ τῆς πραγματικότητος. Τοῦτον προσατενίζοντες, λέγομεν: ἀφοῦ οἱ νεκροί μας ζοῦν καὶ συμμερίζονται τὰ συναισθήματα μας, μὴ κλαίετε διὰ νὰ μὴ λυποῦνται. Ἂν ἀναλύσωμεν τὸ πένθος μας εἰς τὸ βάθος του, θὰ εὕρωμεν ἰσχυρὰν δόσιν ἀτομικοῦ ὑπολογισμοῦ ἢ ἐγωϊσμοῦ εἰς κάθε βαρέως ἐκδηλούμενον πένθος. Πενθοῦμεν καὶ κλαίομεν, μᾶλλον διότι ἐχάσαμεν ἡμεῖς, δὲν ὑπολογίζομεν τί ἐκέρδισαν ἐ κ ε ῖ ν ο ι. Ἂν ἐσυλλογιζόμεθα ἐκείνους τότε τὸ πένθος μας θὰ ἀνεκουφίζετο ἀπὸ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐκεῖνοι διατελοῦν ὑπὸ ἀσυγκρίτως καλλιτέρας συνθήκας ζωῆς καί, ἐὰν πράγματι τοὺς ἀγαπῶμεν, θὰ παύσωμεν νὰ τοὺς πληγώνωμεν μὲ τὴν λύπην μας, ἀφοῦ καὶ ἄλλως ὁ χωρισμός μας εἶναι προσωρινός, ἀργὰ δὲ ἢ γρήγορα θὰ εἴμεθα καὶ ἡμεῖς πάλιν πλησίον των. Διὰ τοῦτο φωνάζομεν: μὴ κλαίετε! Ἰδιαιτέρως δὲ σεῖς, αἱ μητέρες, αἱ σύζυγοι, αἱ ἀδελφαὶ τῶν ἡρώων μας, μὴ κλαίετε! Διότι ἡ ἀθανασία τῶν φιλτάτων σας εἶναι διπλῆ—εἶναι καὶ ἱστορικὴ ἀθανασία. Τάφος των ἀχειροποίητος ἔγινεν ἡ ἀθάνατος καὶ αἰωνία ψυχὴ τοῦ Ἔθνους καὶ ὡς ἀκοίμητος κανδήλα καίει καὶ θὰ καίῃ ἐσαεί, εἰς τὰ τρίσβαθα τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς, τοῦ Ἔθνους ἡ εὐγνωμοσύνη. Τὰ ὀνόματα των ἔγιναν κτῆμα τῆς Ἱστορίας, ἐκόσμησαν τὰς δέλτους της, ἔγιναν θρῦλος καὶ πρότυπα διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεάς. Εἰς τὴν ἀθανασίαν των ὀφείλεται τοῦ Ἔθνους ἡ ἀθανασία. Ἂς εὐχηθῶμεν μόνον, αἱ ἐπερχόμεναι γενεαὶ νὰ σεβασθοῦν, νὰ διαφυλάξουν καὶ νὰ προαγάγουν τὴν ἀνεκτίμητον ἐθνικὴν κληρονομίαν, τὴν ὁποίαν ἐκληροδότησεν εἰς τὸ Ἔθνος ἡ μεγάλη των θυσία. Αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ μεγαλυτέρα ἱκανοποίησις τῆς μακαρίας ψυχῆς των καὶ ἡ δικαίωσις τῆς μεγάλης θυσίας των, διὰ τῆς ὁποίας ἡ μνήμη των ἀπέβη ὄντως αἰωνία!

7) Καὶ ὀλίγαι ἀθλιότητες

Κατὰ τὴν παρέλασιν τοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος Ρίμινι, ζήτημα ἠθικῆς τάξεως καὶ ἱκανοποιήσεως ὅλων τῶν Πολεμιστῶν θὰ ἦτο ἐὰν τοῦτο παρήλαυνε πρὸ τοῦ ἐν Μ. Ἀνατολῇ Ἀρχηγοῦ των συμπληρουμένου διὰ τοῦ Ἄγγλου Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ Ἀειμνήστου SCOBY.

Ἀντὶ τούτου παρουσιάσθη ἡ ἀπαράδεκτος εἰκών, ἐν τιμητικῇ γραμμῇ νὰ ἵστανται πρὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὁ τότε Πρωθυπουργὸς Παπανδρέου περιβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ Στρατηγοῦ SCOBY καὶ τοῦ ἀριστεροῦ Στρατηγοῦ Ὀθωναίου διορισθέντος Διοικητοῦ τοῦ Στρατοῦ.

Καὶ ὁ νικητὴς Στρατηγὸς Βεντήρης ὄπισθεν τούτων ὡς ὁ οἰοσδήποτε βοηθός!!!

Ἀλλὰ ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος δὲν τὸ ἠνέχθη. Τὸ διώρθωσε κατὰ τὸν ἐπισημότερον τρόπον.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς παρελάσεως ὁ Δ/τής του Συν/ρχης Τσακαλῶτος προχωρήσας πρὸς τούτους ἀνέφερε εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν καὶ ἀκολούθως εἰς τὸν Στρατηγὸν Βεντήρην: «Ἡ διαταγή σας ἐξετελέσθη», εἰς δὲ τὸν Ἄγγλον Στρατηγὸν Σκόμπυ, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου ὑπήχθη: «Αἱ διαταγαί σας θὰ ἐκτελεσθοῦν». Καὶ ἡ σκέψις μου ἐπέταξε ἀστραπιαῖα εὐγνώμων, πρὸς τοὺς ἀειμνήστους Ἀρχηγούς μου, Μεγάλους Διδασκάλους Στρατηγοὺς Κλαδᾶν καὶ Κεθενιώτη οἱ ὁποῖοι κάπου μὲ παρηκολούθουν ὑπερήφανοι καὶ οἱ ὁποῖοι μὲ προπαρεσκεύασαν ὡς γενικὸν διαχειριστὴν τοῦ αἵματος τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος.

Μετὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Ταξιάρχου ἔκλεισε κατὰ τὸν πλέον ἔνδοξον καὶ συγκινητικὸν τρόπον τὸ κεφάλαιον τῆς δράσεως ἐν τῇ ξένῃ τῆς ΙΙΙ Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας, καὶ περιῆλθεν αὕτη εἰς τὸν χῶρον τῆς ἀδεκάστου Στρατιωτικῆς ἱστορίας, ἀρχὴν τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ τὸ κατωτέρω κοινοποιούμενον ἀπόσπασμα τῆς ἐπισήμου Ἀγγλικῆς πολεμικῆς ἐκθέσεως τοῦ Στρατάρχου Ἀλεξάντερ διὰ τὰς μάχας ἐν Ἰταλίᾳ, πρὸς διάσπασιν τῆς Γοτθικῆς γραμμῆς, κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1943 μέχρι 12 Δεκεμβρίου 1944.

Ἡ ἔκθεσις τοῦ Στρατάρχου μεταξὺ ἄλλων τονίζει:

«Ἡ παράδοσις τῶν Ἰταλῶν οὐδέποτε ηὔξησε τὰς δυσκολίας τῶν Γερμανῶν εἰς Ἰταλίαν. Εἴκοσι ἕνα ἔτη φασιστικῆς διαφθορᾶς κατέστρεψαν κάθε σπινθῆρα πατριωτικοῦ αἰσθήματος μεταξὺ ἑνὸς λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἐκ φύσεως δὲν εἶναι πολεμικός. Ὅτι ἡ παράδοσις τῆς Ἰταλίας δὲν ὀφείλεται εἰς λαϊκὴν δυσαρέσκειαν, ἀλλ' εἰς πραξικόπημα τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου τῆς Ἰταλίας τὸ ὁποῖον διὰ τῆς προσχωρήσεως τῆς Ἰταλίας εἰς τὸν ἀντίπαλον στρατόπεδον ἐπίστευε, ὅτι ἡ Ἰταλία μὲ ἐλαχίστην ἐνεργὸν συμβολήν, θὰ ἠδύνατο νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀξίωσίν της, ὅπως συγκαταλεχθῇ μεταξὺ τῶν νικητῶν. Καὶ συνεχίζει:

Μεταξὺ τῶν στρατευμάτων 26 χωρῶν τὰ ὁποῖα ἐπολέμησαν εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῶν συμμάχων εἰς τὴν Ἰταλίαν ἦτο ἡ ΙΙΙ Ὀρεινὴ Ἑλληνικὴ Ταξιαρχία, καθὼς καὶ οἱ Κύπριοι. Ἀκολούθως ὁ Στρατάρχης περιγράφει τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν θέσεων τῆς Γοτθικῆς τοποθεσίας εἰς τὴν ὁποίαν περιελαμβάνετο τὸ Ρίμινι, ὡς τὴν σκληροτέραν τῶν μαχῶν, ἐξ ὅσων ἐδοκίμασε μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ VIII Στρατιά, καὶ συνεχίζει ἐπὶ λέξει:

«Οἱ Γερμανοὶ μολονότι κλονισθέντες, ἦσαν στερρῶς ἀποφασισμένοι νὰ μὴ φεισθοῦν οἱασδήποτε προσπαθείας, ὅπως κρατήσουν τὸ Ρίμινι καὶ εἶχον συγκεντρώσει ἰσχυρὰς δυνάμεις ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἡ ὁποία διήκει ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὅπου ἡ μικρὰ δημοκρατία τοῦ Σὰν Μαρίνο, μέχρι τῆς θαλάσσης πρὸ τοῦ Ρίμινι.

Παρὰ τὰς ἐνισχύσεις αὐτὰς ἡ VIII Στρατιὰ ἐξηκολούθει νὰ ἐπιτελῇ σταθερὰς προόδους. Μετὰ τὴν τριήμερον μάχην, τὸ ὕψωμα τοῦ Σὰν Φορτουνᾶτο ἐξεκαθαρίσθη καὶ τὴν ἰδίαν νύκτα οἱ Ἕλληνες εἰσῆλθον εἰς τὸ Ρίμινι. Ὑπῆρξα εὐτυχὴς διότι ἡ ἐπιτυχία αὕτη ἐλάμπρυνε τόσον συντόμως τὰς τύχας

τῆς ἡρωϊκῆς χώρας, ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ὁ μοναδικὸς σύμμαχος, ὁ ὁποῖος ἠγωνίσθη παρὰ τὸ πλευρόν μας κατὰ τὰς σκοτεινοτέρας ἡμέρας τῆς 'Αγγλίας, διότι νέα νίκη εἰς τὴν 'Ιταλίαν θὰ προσετίθετο εἰς τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν εἶχε κερδίσει εἰς τὰ ὄρη τῆς 'Αλβανίας.

Στρατάρχης 'Αλεξάντερ».

Οἱ συμπολεμισταί μου τοῦ 'Εκστρατευτικοῦ Σώματος οἱ ὁποῖοι ἐπέτυχον τοιαύτην ἀναγνώρισιν τιμῆς διὰ τὰ 'Ελληνικὰ ὅπλα καὶ τὰ παιδιά των ποὺ κληρονομοῦν τὴν ἱστορίαν των, ἂς εἶναι ὑπερήφανοι.

'Εγώ, ἄλλη μιὰ φορὰ στρέφω σκέψιν εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς πεσόντας ἐν 'Ιταλίᾳ συμπολεμιστάς μας καὶ ἀγάπης πρὸς τοὺς ἐπιζῶντας.

Κανένας ἀπὸ μᾶς τοὺς παρελαύνοντας δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ φαντασθῇ, πόσον γρήγορα, λιγώτερο ἀπὸ μῆνα, οἱ δοξασμένοι αὐτοὶ ἄνδρες θὰ ἐκαλοῦντο νὰ προστατεύσωσι καὶ διασώσωσι τὴν ἐλευθερίαν τοῦ παρακολουθοῦντος μὲ τόσην συγκίνησιν καὶ ὑπερηφάνειαν τὰ παρελαύνοντα νιάτα τῆς 'Ελλάδος, λαοῦ.

"Ομως ἀπὸ στόματος ἡγετικοῦ στελέχους τοῦ κομμουνισμοῦ, παρακολουθοῦντος τὴν παρέλασιν δίπλα σὲ ἐθνικόφρονα πολίτην, τὸν Γεώργιον Λαουτάρην, φίλον τοῦ ἐκείνην τὴν στιγμὴν παρελαύνοντος πρὸ αὐτῶν Ταγμ. Παν. Καραδῆμα, ἐλέχθη μὲ θαυμασμὸν ἐπὶ λέξει: «Τί κρίμα! Καὶ ἐν τούτοις θὰ κτυπηθοῦμε μαζί των».

Καὶ ἐνόμισαν οἱ πολιτικοί μας τότε 'Ηγέται ὅτι οἱ κομμουνισταὶ θὰ παρῃτοῦντο τοῦ σκοποῦ των.

'Ο κάθε ἀναγνώστης τοῦ παρόντος, ἂς τὸ κρατήσῃ βαθειὰ στὴν ψυχή του, διότι οἱ ἀγῶνες μας δὲν ἔληξαν.

'Αθῆναι τῇ 7ῃ Νοεμβρίου 1959*

Στρατηγέ μου

Μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν καὶ συγκίνησιν ἐλήφθη παρὰ τῆς Σχολῆς τὸ διὰ τὴν αἴθουσαν τιμῶν εὐλαβῶς παρ' ὑμῶν κατατεθὲν Σῆμα τῆς ΙΙΙ Ε.Ο.Τ. ἧς διετελάσατε Διοικητής.

Θεωρῶ καθῆκον μου ὅπως μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς ὑποβάλω τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας καθὼς καὶ τὰς τοιαύτας τῶν 'Αξ/κῶν καὶ Εὐελπίδων διὰ τὴν εὐγενῆ σας προσφοράν.

Σᾶς ἀναφέρω ὅπως ἄλλως τε ἀνέφερα εἰς τὴν Η.Δ.Σ. τῆς 21-9-59 ὅπου ἐπὶ τῇ 15ῃ ἐπετείῳ τῆς μάχης τοῦ Ρίμινι ἔγραψα σχετικῶς ὅτι οἱ ἡρωϊκοὶ ἀγῶνες τῆς Ταξιαρχίας τοῦ ΡΙΜΙΝΙ παραδειγματίζουν καὶ φρονηματίζουν τοὺς Εὐέλπιδας, οἱ ὁποῖοι δὲν ξεχνοῦν ὅτι χάρις εἰς τὴν θυσίαν τῶν νεκρῶν της 'Αξ/κῶν καὶ ὁπλιτῶν ἡ ΕΛΛΑΣ ἔδωσε τὸ παρὼν εἰς τελικὴν μάχην ἐναντίον τοῦ κατακτητοῦ.

Καὶ πάλιν σᾶς ὑποβάλλομεν τὰς θερμοτάτας μας εὐχαριστίας.

Μετὰ Σεβασμοῦ

'Υποστράτηγος ΠΛΕΣΣΑΣ ΔΗΜΗΤΡ.

Διοικητὴς τῆς Σ.Σ. Εὐελπίδων

Σημείωσις: 'Η 'Ιστορικὴ πληρότης ἐπιβάλλει τὸ κλείσιμον τῆς 'Ηρωϊκῆς, 'Εθνικῆς πορείας τῆς Ταξιαρχίας μὲ τὴν κοινοποίησιν κατωτέρω τοῦ σχετικοῦ ἐγγράφου τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς Εὐελπίδων.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ
ΥΠΑΣΠΙΣΤΗΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΣΧΟΛΗΣ
21ης Σεπτεμβρίου 1959

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Εὐέλπιδες :

Συμπληροῦνται σήμερον 15 χρόνια ἀφ' ἧς τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα ὑπερήφανα καὶ νικηφόρα ἔστησαν τὴν Ἑλληνικὴν Σημαίαν στὸ Ρίμινι τῆς Ἰταλίας.

Θὰ προσπαθήσωμεν δι' ὀλίγων νὰ ἐξωτερικεύσωμεν σήμερον 15ην ἐπέτειον τῆς μάχης τοῦ Ρίμινι τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην, ἣν ὀφείλομεν πρὸς ἐκείνους οἵτινες διὰ τοῦ τιμίου αἵματός των ἔγραψαν σελίδα λαμπρὰν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Πατρίδος μας καὶ δὴ εἰς στιγμὰς καθ' ἃς ἡ Πατρίς μας ἔκυπτεν τὸν αὐχένα καὶ ἐσφάδαζεν ὑπὸ τὸ πέλμα μισαρῶν καὶ βαρβάρων κατακτητῶν καὶ περιέφεραν τὰ Ἑλληνικὰ λάβαρα διὰ τῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὴν Μητρόπολιν τοῦ πρώτου ἐπιβουλευθέντος τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Πατρίδος μας, βαρβάρου κατακτητοῦ.

Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1944 εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Λιβάνου ὡπλίζετο ἡ ΙΙΙ Ἑλληνικὴ Ὀρεινὴ Ταξιαρχία μὲ Ταξίαρχον τὸν Συν/ρχην κ. Τσακαλῶτον. Μετὰ δίμηνον ἐκπαίδευσιν εἰς τὸν ὀρεινὸν ἀγῶνα ἐκρίθη ὅτι εἶναι ἱκανὴ δι' ὑπερπόντιον ἐκστρατείαν καὶ τὴν 5ην Αὐγούστου 1944 ἐπιβιβάζεται εἰς Χάϊφαν ἑνὸς μεγάλου ἀτμοπλοίου Ὁλλανδικοῦ.

Τὴν 10ην Αὐγούστου 1944 τὸ πλοῖον διέσχισε τὰ νερὰ τῆς Σικελίας καὶ στὸ βάθος ἐφάνησαν τὰ βουνὰ τῆς Ἰταλίας. Λίγο ἀκόμη καὶ τὰ Ἑλληνικὰ ἐμβλήματα τοῦ Στρατοῦ μας, ἡ γαλανόλευκη Ἑλληνικὴ Σημαία διὰ τῆς ΙΙΙ Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας κυματίζουν ἐπὶ τοῦ Ἰταλικοῦ ἐδάφους.

Εὐλογημένη ἀνταπόδοσις, πραγματικὴ θεϊκὴ δωρεά, διὰ τὴν ὁποίαν ἐσκιρτήσαμεν ἀπὸ χαρὰν οἱ ὑπόδουλοι Ἕλληνες.

Τὴν 11ην Αὐγούστου ἡ Ἑλληνικὴ Ταξιαρχία ἐπεβιβάσθη εἰς Τάραντα καὶ ἐστρατοπέδευσεν Β.Α. τούτου ὅπου καὶ ὑψώθη ἡ κυανόλευκος Ἑλληνικὴ Σημαία.

Τὴν 17ην Αὐγούστου ὁ Νεοζηλανδὸς Στρατηγὸς Φράϋμπεργκ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου ὑπήχθη ἡ Ἑλληνικὴ Ταξιαρχία ἐπεθεώρησε ταύτην καὶ ἔμεινεν κατενθουσιασμένος.

Τὴν 21ην Αὐγούστου ἡ Ταξιαρχία διὰ Σαλέρνο-Κασίνο-Ρώμης κατηυθύνθη εἰς περιοχὴν Φολίνιο, ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὸν ἀγῶνα.

Τὴν 25ην Αὐγούστου ἡ Ταξιαρχία ἐστρατοπέδευσεν εἰς Σπολέτο καὶ τὴν 3ην Σεπτεμβρίου μετεστάθμευσεν εἰς Τζοβάνι.

Τὴν 5ην Σεπτεμβρίου τὸ Πυρ/κὸν τῆς Ταξιαρχίας εἰσέρχεται εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν 7ην Σεπτεμβρίου ὁλόκληρος ἡ Ταξιαρχία τίθεται ὑπὸ τὰς Δ/γὰς τῆς 1ης Καναδικῆς Μεραρχίας καὶ λαμβάνει Δ/γὴν νὰ ἀχθῇ εἰς Κατόλικα (15 περίπου χιλ. Ν. Ρίμινι) καὶ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν ἐν α' γραμμῇ Καναδικὴν Ταξιαρχίαν.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 8ης Σεπτεμβρίου ἡ ΙΙΙ Ε.Ο.Τ. καταλαμβάνει τὸν Τομέα της. Ὁ Τομεὺς τῆς Ταξιαρχίας εἶναι δασωμένος καὶ ἐν

πολλοῖς κατῳκημένος. Ἔναντί της ὑπάρχει ἡ Ιη Γερμανικὴ Μεραρχία Ἀλεξιπτωτιστῶν. Ὁ ἐχθρὸς κατέχει ὠργανωμένην τοποθεσίαν, τὴν περίφημον Γοτθικὴν Γραμμήν.

Σκληραὶ μάχαι εἶχον διεξαχθῆ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν μεταξὺ Καναδῶν καὶ Γερμανῶν. Ἡ γραμμὴ εἶχε καταστῆ πλέον ἀπόρθητος. Ἡ Ταξιαρχία ἔθεσε καὶ τὰ τρία Τάγματά της ἐν γραμμῇ.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Ταξιαρχίας ἀπὸ τοῦ Δ/τοῦ αὐτῆς μέχρι τοῦ τελευταίου Ἕλληνος στρατιώτου ἦτο νὰ σπάσουν αὐτοὶ πρῶτοι τὴν Γοτθικὴν Γραμμὴν καὶ νὰ καταλάβουν τὴν πόλιν τοῦ Ρίμινι ἥτις ἔπαιζε σπουδαιότατον ρόλον εἰς τὴν ὅλην τοποθεσίαν καὶ ἤνοιγεν πλέον τὰς πύλας τοῦ Πάδου.

Τὴν 9ην Σεπτεμβρίου οἱ Γερμανοὶ ἀντελήφθησαν τὴν ἀντικατάστασιν διὰ παρεμβολῆς ἀσυρμάτου, ἐγνώριζον πλέον ὅτι ἀπέναντί των ἦσαν Ἕλληνες καὶ τὴν 02.30 ὥραν ἐξεδήλωσαν σφοδρὰν νυκτερινὴν ἐπίθεσιν. Τὰ Τάγματα τῆς Ταξιαρχίας ἀπέκρουσαν τὴν ἐπίθεσιν τῶν Γερμανῶν καὶ εἰς πολλὰ σημεῖα τμήματα τινὰ ἀντεπετέθησαν καὶ προὐξένησαν σοβαρὰς ζημίας εἰς τὸν ἐχθρόν.

Τὴν 10ην Σεπτεμβρίου καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τὸ ἐχθρικὸν πυροβολικὸν καὶ οἱ ὅλμοι ἔβαλον κατὰ τῶν γραμμῶν τῆς Ταξιαρχίας τὴν δὲ 01.00 ὥραν ὁ ἐχθρὸς ἐξετόξευσεν νέαν νυκτερινὴν ἐπίθεσιν, τὴν δὲ 02.30 ὥραν ἀναγκάζεται νὰ ἀποσυρθῇ μὲ βαρείας ἀπωλείας.

Ἡ 11η Σεπτεμβρίου διῆλθεν κάπως ἥσυχος, κατόπιν τῆς ἀποτυχίας καὶ τῶν ἀπωλειῶν ἃς εἶχον οἱ Γερμανοὶ τὰς δύο προηγουμένας ἡμέρας. Ἡ 12 καὶ 13η Σεπτεμβρίου διῆλθον μόνον μὲ τὴν ἐνόχλησιν τοῦ ἐχθρικοῦ Πυροβολικοῦ καὶ τῶν ὅλμων της.

Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ταξιαρχίας κατ' ἀρχὰς ἦτο ἀμυντική.

Τὴν 13ην Σεπτεμβρίου ἡ ΙΙΙ Ε.Ο.Τ. ἐλάμβανε διαταγὴν τῆς Βρεττανικῆς Δ/σεως νὰ ἐπιτεθῇ τὴν 14ην Σεπτεμβρίου μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν κατάληψιν τοῦ Ἀεροδρομίου Ρίμινι καὶ μὲ ἀπώτερον σκοπὸν τὴν πόλιν τοῦ Ρίμινι.

Ἀπὸ τῆς 02.00 ὥρας καὶ τὰ τρία Τάγματα ἤρχισαν κινούμενα πρὸς τοὺς ἀντικειμενικούς των σκοποὺς οἵτινες ἦσαν συνοικισμὸς Μοναλτίνι - Μοράνο - Σὰν Λορέντζο τοῦ 2ου Τάγματος καὶ συνοικισμὸς Μπατάρα τοῦ 3ου Τάγματος.

Τὴν 05.00 ὥραν τὰ δύο Τάγματα κατέλαβον τοὺς ἀντικειμενικοὺς σκοπούς. Τὸ 3ον Τάγμα ἔφθασεν εἰς τὴν παρυφὴν τοῦ Συνοικισμοῦ Μπατάρα. Οἱ Γερμανοὶ τὴν 05.00 ὥραν ἐξετόξευσαν σφοδρὰν ἀντεπίθεσιν πρὸς Μοντιτσέλι καὶ κατώρθωσαν νὰ ἀνακαταλάβουν τὸ χωρίον. Ἐκεῖ διεξήχθη πάλη σώματος πρὸς σῶμα.

Εὑρέθησαν στρατιῶται καρφωμένοι διὰ τῆς λόγχης.

Κρὴς στρατιώτης εἶχεν ἐμπήξει μάχαιραν ἐπὶ τοῦ στήθους Γερμανοῦ καθ' ἣν στιγμὴν ἐδέχθη σφαίραν καὶ τὸν ἀφῆκεν ἄπνουν.

Οἱ ἥρωες Ὑπολ/γοὶ Παλλιαράκης καὶ Κατσάρος ἐφονεύθησαν ἐπὶ τῆς πρώτης γραμμῆς μάχης. Ὁ Λόχος των εἶχε 27 νεκροὺς καὶ 58 τραυματίας ἀναγκασθεὶς τελικῶς νὰ συμπτυχθῇ εἰς τὴν Ν. παρυφήν.

Μετὰ τὴν ἀνακατάληψιν τοῦ Μοντιτσέλι οἱ Γερμανοὶ ἀντεπετέθησαν καὶ κατὰ τοῦ πρώτου Τάγματος. Τὸ Τάγμα τοῦτο εἶχεν εἰσχωρήσει εἰς τὰς

γραμμὰς τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐδέχετο πυρὰ ἐκ τριῶν κατευθύνσεων μετωπικὰ καὶ ἀπὸ τὰ δύο πλευρά.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν διεξήγοντο σκληροὶ ἀγῶνες.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῇ βοηθείᾳ ἁρμάτων μάχης τὰ δύο ἄλλα Τάγματα ἐξώρμησαν ἐκ νέου καὶ μέχρι τῆς ἑσπέρας εἶχον καταλάβει τοὺς ἀντικειμενικούς των σκοπούς.

Οἱ Βρεττανοὶ Στρατηγοὶ Δ/ταὶ τοῦ Σώματος Στρατοῦ καὶ Μεραρχίας ἔσπευσαν εἰς τὸν Σταθμὸν Δ/σεως τῆς Ταξιαρχίας καὶ συνεχάρησαν τὸν Ἕλληνα Ταξίαρχον διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἀνδρείαν Ἀξ/κῶν καὶ ὁπλιτῶν. Μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ πρώτου ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ ἐπῆλθεν τὸ πρῶτον ρῆγμα εἰς τὴν ἐχθρικὴν τοποθεσίαν καὶ κατελήφθησαν αἱ ὀχυραὶ θέσεις Σὰν Λορέντζο-Μοντιτσέλι-Μοναλτίνι-Μπατάρα.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης περίπολος ἰσχυρᾶς δυνάμεως, διήρχετο τὸν ποταμὸν Μοράνο, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς πρῶτον προγεφύρωμα.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 15ης Σεπτεμβρίου διετάχθη ἡ συνέχισις τῆς ἐπιθέσεως πρὸς τὸ Ἀεροδρόμιον Ρίμινι.

Οἱ Γερμανοὶ εἶχον ὀργανώσει τὴν Ν. παρυφὴν τοῦ Ἀεροδρομίου. Τὴν 15ην ὥραν καὶ τὰ τρία Τάγματα τῇ συνοδείᾳ ἁρμάτων ἐπιτίθενται. Μετὰ 2ωρον πάλην καταλαμβάνονται οἱ ὁρισθέντες ἀντικειμενικοὶ σκοποί.

Διὰ τολμηρᾶς ἐνεργείας τοῦ 3ου Λόχου τοῦ 1ου Τάγματος καταλαμβάνεται τὸ ἀεροδρόμιον καὶ ὁλόκληρος Γερμανικὸς Λόχος συλλαμβάνεται αἰχμάλωτος καὶ ἄφθονον πολεμικὸν ὑλικὸν περιῆλθεν εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ταξιαρχίας.

Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐφονεύθησαν οἱ Ἀνθ/γοὶ Παπακυριακόπουλος, Γκιάλας, Ὑπολ/γὸς Περράκης, Ἀνθ/στὴς Βαρβάκης.

Καναδὸς Ταγ/ρχης παρακολουθῶν ὡς Σύνδεσμος τῆς Μεραρχίας τὴν ἐξόρμησιν ἔμεινεν κατάπληκτος πρὸ τῆς ὁρμητικότητος τῶν τμημάτων μας.

Τὴν 16ην Σεπτεμβρίου ὁ ἀγὼν συνεχίζεται καὶ τὰ Τάγματα προχωροῦν ὡς ἑξῆς :

— Τὸ 2ον Τάγμα πρὸς Μιραμάρε - Ἀμπισίνια.

— Τὸ 3ον Τάγμα πρὸς Ρίτσι - Σάντα Μαρία.

— Τὸ 1ον Τάγμα παραμένει εἰς τὴν θέσιν του λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ Ἀεροδρόμιον ἦτο πλῆρες ναρκοπεδίων.

Τὴν 17ην Σεπτεμβρίου ἡ πίεσις συνεχίζεται ὑπὸ τῶν δύο Ταγμάτων ἅτινα εἶχον φθάσει εἰς τὴν βορείαν παρυφὴν τοῦ ἀεροδρομίου.

Τὴν 18ην καὶ 19ην Σεπτεμβρίου συνεχίζεται ἡ προχώρησις τῶν δύο Ταγμάτων καὶ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 20ῆς κατόπιν σκληρᾶς μάχης τὸ μὲν 3ον Τάγμα καταλαμβάνει τὸ Σάντα Μαρία, τὸ 2ον τὸν συνοικισμὸν Ἀμπισίνια.

Τὴν 21ην ἡ προχώρησις πλέον συνεχίζεται καὶ τῶν τριῶν Ταγμάτων. Ἡ προχώρησις ὑπῆρξε ραγδαία, οἱ Λόχοι τοῦ α΄ κλιμακίου τῶν Ταγμάτων ἠγωνίζοντο ποιὸς θὰ εἰσέλθῃ πρῶτος εἰς τὴν πόλιν Ρίμινι. Ὁ γενναῖος Λοχαγὸς Γερακίνης Δ/τὴς Λόχου α΄ κλιμακίου τοῦ 2ου Τάγματος τὴν 07.15΄ ὥραν εἰσέρχεται πρῶτος εἰς τὴν πόλιν Ρίμινι καὶ ὑψώνει τὴν κυα-

νόλευκον Ἑλληνικὴν Σημαίαν εἰς τὸ Δημαρχεῖον τῆς Πόλεως Ρίμινι. Τὸ ἕν μετὰ τὸ ἄλλον τὰ τμήματα τῆς Ταξιαρχίας εἰσέρχονται εἰς τὴν πόλιν.

Ὁ Λοχαγὸς Ἀποστολάκης τοῦ 3ου Τάγματος ὑπέγραψεν μετὰ τοῦ Δημάρχου τῆς πόλεως πρωτόκολλον παραδόσεως ταύτης.

Ἡ μάχη τοῦ Ρίμινι ἔληξε μὲ τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως ὑπὸ μόνης τῆς Ἑλληνικῆς Ταξιαρχίας.

Τὴν ἑπομένην διὰ τοῦ ἀνοιγέντος ρήγματος διήρχοντο μηχανοκίνητοι φάλαγγες Ἀγγλικαὶ καὶ Νεοζηλανδικαὶ διὰ νὰ πλευροκοπήσουν τὸν ἐχθρὸν ὅστις ἠμύνετο τῶν ὑψωμάτων Κοριάνο. Οἱ Γερμανοὶ ἐσπευσμένως ἐγκατέλειπον τὰς ὀχυρωμένας θέσεις των καὶ ἀπεσύροντο εἰς τὸν Ρουβίκωνα ποταμόν.

Τοιουτοτρόπως ἡ Ταξιαρχία τοῦ Ρίμινι ἀνενέωσεν τὸ Ἀλβανικὸν ἔπος. Ἡ δόξα τοῦ Ρίμινι ἐστεφάνωσε μὲ δάφνας τοὺς ἀνδρείους μαχητὰς τῆς Ταξιαρχίας.

Ἡ Ταξιαρχία παρέμεινεν ἐπὶ τῆς γραμμῆς μάχης μέχρι τῆς 18ης Ὀκτωβρίου, ὅτε ἀντικατεστάθη ὑπὸ Καναδικῆς.

Τὴν 19ην Ὀκτωβρίου ἡ Ταξιαρχία ἀποτίουσα φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς 118 νεκρούς της τελεῖ μνημόσυνον εἰς τὸ νεκροταφεῖον της τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὴν Δ. πλευρὰν τῆς 16 ὁδοῦ Ρίμινι - Μπάρι - Τάρας μεταξὺ Κατόλικα - Ριντζιόνε.

Ἀνεβίωσε καὶ πάλιν πλάϊ εἰς τοὺς συμμάχους μας τὸ ἔπος τῶν Ἀλβανικῶν καὶ Μακεδονικῶν βουνῶν, ἡ Κρήτη καὶ τὸ Ἐλ - Ἀλαμέϊν.

Κάθε διαβάτης ποὺ θὰ περνᾶ ἀπὸ τὸν Κεντρικὸν δρόμον τῆς Ἰταλίας καὶ θὰ διαβάζῃ τὴν ἐντοιχισμένην πλάκα τοῦ Νεκροταφείου :

«Ὦ ξεῖν' ἀγγέλειν Ἕλλησι ὅτι τῆδε κείμεθα τοῖς κείνων ρήμασι πειθόμενοι»,

θὰ θαυμάζῃ τὴ ράτσα ποὺ παλαιὰ ἔδωσε τὰ φῶτα τοῦ πολιτισμοῦ στὸν κόσμο ὅλο καὶ τώρα ἔσωσε τὸν πολιτισμὸ ἀπὸ τὸν ζυγὸ τῆς βαρβαρότητος.

Ὑποστράτηγος ΠΛΕΣΣΑΣ ΔΗΜ.
Διοικητὴς Σ.Σ. Εὐελπίδων

Παραθέτω προσθέτως πῶς περιγράφει ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Παντελεήμων Φωστίνης εἰς τὸ Ρίμινι τῆς Ἰταλίας, εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἐθνομάρτυς Πλάτων» καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Προσκύνημα στὸ Ρίμινι. πρὸς τοὺς τάφους τῆς ΙΙΙ Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας».

Τὸ προσκύνημα αὐτὸ ἦτο τὸ τελευταῖο τῆς ζωῆς τοῦ Μεγάλου Ἱεράρχου. Ἐγράφη πρὸ τοῦ θανάτου του καὶ ἀποτελεῖ τὸ κύκνειον ᾆσμα του !

Στὸ κατηραμένο Μπουργκελάραμπ τῆς Ἀφρικῆς τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1944 εἶχε γίνει τὸ μεγαλύτερο σαμποτὰζ τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου. Τὸ εἶχαν κάμει δυστυχῶς Ἕλληνες ἐξωμόται, ποὺ εἶχαν πουλήσει τὴν ψυχή τους στὸν ἀντίχριστο Κομμουνισμό. Ἐκεῖ ἔμπηξαν τὴν πιὸ φαρμακερὴ μαχαιριὰ στὰ σπλάγχνα τῆς Ἑλλάδος. Τότε τὰ ἀλαβάστρινα βάζα, τοὺς ἀνεκτιμήτους τίτλους, ποὺ τὰ ἡρωϊκὰ παιδιά της εἶχαν μὲ τοὺς

ἄφθαστους ἡρωϊσμούς των καὶ τὸ τίμιον αἷμα κερδίσει στὰ αἱματοβαμμένα τῆς Βορείου Ἠπείρου βουνὰ καὶ τὰ εἶχαν παραδώσει ἀκτινοβόλα στὰ αἱματωμένα χέρια της, τῆς τὰ πῆραν οἱ ἐξωμόται, τὰ ἔρριψαν κατὰ γῆς, τὰ ἔκαμαν συντρίμμια καὶ τὰ ἐποδοπατοῦσαν μὲ λύσσα. Σκλαβωμένη ἦταν ἡ Ἑλλάδα στὰς ὀρδὰς τοῦ Χίτλερ, δεμένη μὲ φοβερὲς ἁλυσίδες, ὡς τόσο ἐκρατοῦσε στὰ αἱματωμένα χέρια της τοὺς τίτλους. Ἐκεῖνο ὅμως, ποὺ δὲν εἶχαν κατορθώσει νὰ κάμουν οἱ βάρβαροι κατακτηταί, τὸ κατώρθωσαν τὰ ἴδια της τὰ παιδιά, οἱ ἐξωμόται, οἱ βουλγαρόψυχοι. Ἀπὸ τὰ ἀπομεινάρια τῶν στρατιωτικῶν Μονάδων τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἐπῆραν τοὺς τιμίους ἐκείνους, ποὺ ἔμειναν ἁγνοὶ Ἕλληνες, ἀμόλυντοι ἀπὸ τὴν προδοσία καὶ συνεκρότησαν τὴν Ὀρεινὴ Ταξιαρχίαν. Διοικητὴς ὁ ἀριστοτέχνης στρατιωτικὸς μαζὶ καὶ ἥρως, πατριώτης Συνταγματάρχης τότε Θρασύβουλος Τσακαλῶτος. Ὑποδιοικητὴς ὁ συνετὸς ἥρως ἀντισυνταγματάρχης τότε Νικόλαος Παπαδόπουλος, ὁ θρυλικὸς «Παπποῦς». Σᾶν πύρινος ποταμός, σᾶν λάβα ἡφαιστείου ξεχύθησαν τότε οἱ ἥρωες τῆς Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας στὴν Ἰταλία, ποὺ τοὺς ἔστειλαν καὶ ὥρμησαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος. Ἐκεῖ ἔδρεψαν δάφνες. Ἔγραψαν τρισένδοξες σελίδες στὴν ἱστορία τῆς Ἑλλάδος. Ἐζωντάνεψαν τοὺς ἥρωας τῶν βουνῶν τῆς Βορείου Ἠπείρου καὶ ἐλευθέρωσαν τὴν Ἰταλία ἀπὸ τούς... βαρβάρους συμμάχους της, τοὺς Γερμανοὺς τοῦ Χίτλερ. Οἱ ἥρωες τῆς Ταξιαρχίας ἐμάζευσαν ἕνα-ἕνα ὅλα τὰ συντρίμμια τῶν ἀλαβαστρίνων τίτλων ἀπὸ τὴν ἔρημο τοῦ Μπουργκελάραμπ, τὰ συνεκόλλησαν μὲ τοὺς ἀφθάστους ἡρωϊσμοὺς καὶ τὸ αἷμά των, τὰ ξέπλυναν μὲ τὰ δάκρυα τῆς ἁγνῆς καὶ ἁγίας φιλοπατρίας των, τὰ ἀρωμάτισαν μὲ τὸ ἅγιον ἄρωμα τοῦ μοσχολιβάνου τῆς ἁγίας πίστεως καὶ τῆς ἁγνῆς λατρείας των πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἀκτινοβόλα τὰ παρέδωσαν πάλι στὰ τιμημένα χέρια τῆς Ἑλλάδος. Στὸ πεδίον τῆς μάχης ἔπεσαν ἑκατὸν δέκα ἓξ ἥρωες. Ἡ Ἰταλία αἰσθάνθηκε βαθειὰ τὴ θυσία των, ἀλλὰ καὶ τὴ γενναιοφροσύνη των. Ὅταν τὴν ἐκυβερνοῦσε τὸ ἀποκλειστικὸ σύστημα, ἐζήτησε νὰ φορέσῃ ἁλυσίδες σκλαβιᾶς στὴν Ἑλλάδα. Τώρα ἡ Ἑλλάδα τῆς ἀνταπέδιδε τὴν ἐπιβουλή της μὲ εὐεργεσία. Ἔτσι πληρώνει ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ τοὺς ἐχθρούς της, ὅταν συντρίβωνται καὶ ζητοῦν ἔλεος. Μπρὸς στὸν ἀδύνατο ὁ Ἕλλην εἶναι γενναῖος. Τώρα ἡ Ἰταλία γιὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνη της ἔδωσε μιὰ μαγευτικὴ πλαγιὰ στὴν καλλίτερη τοποθεσία στὸ πεδίον τῆς μάχης, πλάγι στὴν κεντρικὴ ὁδὸ ποὺ συνδέει τὸ Ρίμινι μὲ τὴ Ρώμη γιὰ νὰ ταφοῦν οἱ ἥρωες τῆς III Ἑλληνικῆς Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας ἐλευθερωταί της. Ἐκεῖ ἐτάφησαν οἱ ἥρωες. Ἑκατὸν δέκα ἓξ τάφοι σκεπάζουν ἰσάριθμα ἡρωϊκὰ σώματα Ἑλλήνων καὶ ἕνας ἀκόμη ἀγνώστου Ἀμερικανοῦ στρατιώτου, ποὺ ἔπεσε μαζί τους καὶ ἐτάφη στὸ ἴδιο Νεκροταφεῖον. Ἑκατὸν δέκα ἑπτὰ μαρμάρινοι Σταυροὶ μὲ χαραγμένα ἐπάνω τους τὰ ὀνόματα τῶν ἡρώων φρουροῦν ἀκοίμητα, αἰώνια τοὺς τάφους. Ἀπὸ τότε ἐπέρασαν 18 ὁλόκληρα χρόνια. Οἱ 116 μαρμάρινοι λευκοὶ Σταυροὶ στὸ Νεκροταφεῖο τοῦ Ριτσώνα–Ρίμινι ἐξακολουθοῦν νὰ συμβολίζουν καὶ θὰ ἐξακολουθοῦν αἰώνια νὰ συμβολίζουν τὴν αἰωνίαν ἀποστολὴν τῆς Ἑλλάδος ἀνάμεσα εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς. Κάθε χρόνο Ἕλληνες τῆς Ἰταλίας στὴν ἐπέτειο τοῦ ἐνταφιασμοῦ των, 3 Ὀκτωβρίου, πηγαίνουν καὶ ψάλλουν Τρισάγιον εἰς τοὺς Τάφους τῶν ἡρώων. Ὁ Στρατηγὸς Τσακαλῶτος εἶχε ἀρκετὲς φορὲς κάμει αὐτὸ τὸ καθῆκον. Αὐτὴν ὅμως τὴ χρονιὰ εἶχε τὴν ἔμπνευσι νὰ ὀργανώσῃ ὁμαδικὸ προσκύνημα. Γονεῖς, γυναῖκες, παιδιά, ἀδέλφια καὶ συμπολεπισταὶ τῶν ἡρώων ἐδήλωσαν ὅτι θὰ λάβουν μέρος. Τὸ μεγάλο μέρος τῶν

ἐξόδων κατέβαλεν ἐξ ἰδίων ὁ Στρατηγός. Ἔχει πραγματικὴ ψύχωσι μὲ τὸ Νεκροταφεῖον αὐτό. Ἁγνὸς καὶ μεγάλος πατριώτης ὁ ἴδιος, ἀπὸ τέτοιες πηγὲς ἀντλεῖ ἡδονήν. Παθαίνεται κυριολεκτικῶς ὅσες φορὲς ὁμιλεῖ γιὰ τὸν ἡρωϊσμὸν τῶν παιδιῶν αὐτῶν καὶ διὰ τὴν θυσίαν των. Τοῦ Προσκυνήματος αἰσθάνθηκα τὴν ἀνάγκην νὰ μετάσχω καὶ ἐγώ. Εἶχα στὴ Μέσην Ἀνατολὴν εὐλογήσει τὰ ὅπλα τῆς Ταξιαρχίας, πρὶν ξεκινήση γιὰ τὴν Ἰταλία. Μαζί μου εἶχαν τὴν καλωσύνην νὰ ἔλθουν καὶ οἱ δυὸ ἄλλοτε στρατιωτικοὶ ἱερεῖς, ποὺ εἶχαν λάβει μέρος εἰς τὰς μάχας τῶν βουνῶν τῆς Βορείου Ἠπείρου, τώρα δὲ διαπρεπεῖς Ἱεράρχαι τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ Σεβασμιώτατοι Δράμας Φίλιππος καὶ Πρεβέζης Στυλιανός. Μαζί μας καὶ ὁ ἀγαπητὸς Ἀρχιμανδρίτης Ἀπολλώ, ποὺ μὲ ἀκολουθεῖ πάντοτε εἰς ὅλας τὰς ἐξορμήσεις τοῦ ἔργου μου σὰν ἀληθινὸ δεξί μου χέρι.

Ἡ θαλαμηγὸς «Ἑρμῆς» λύει τοὺς κάβους

1 Ὀκτωρβίου.— Στὰς 11 τὸ πρωῒ οἱ τρεῖς Ἀρχιερεῖς καὶ ὁ Ἀρχιμανδρίτης εὑρισκόμεθα εἰς τὸ «Ἑρμῆς». Μαζί μας ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Προσκυνήματος Στρατηγὸς Τσακαλῶτος καὶ πλῆθος Ῥιμινιτῶν. Μιὰ ἀλλοιώτικη συγκίνησις ἐγέμισε τὴν ψυχή μου. Ξαναβλέπω παλαιούς μου συμπολεμιστάς. Παθαίνω παραισθήσεις. Νομίζω ὅτι εἴμεθα στὴ Μέση Ἀνατολὴ ἀκόμη καὶ ἑτοιμαζόμεθα γιὰ νὰ σπάσωμε τὰ δεσμὰ τῆς σκλαβιᾶς τῆς Πατρίδος μας. Μὰ μερικοὺς δυσκολεύομαι νὰ τοὺς ἀναγνωρίσω. Ἦταν τότε γεμᾶτοι ζωή. Τώρα μοῦ φαίνονται γηρασμένοι. Οἱ ἀγῶνες ἔχουν χαράξει στὰ πρόσωπά των τὸ πέρασμά των. Τί περίεργα συναισθήματα ! Τὸ μεσημέρι ἀκριβῶς, τὴν ὥρα, ποὺ ἐκτυποῦσε ἡ καμπάνα, τὸ «Ἑρμῆς» ἔλυσε τοὺς κάβους καὶ ἐξεκίνησε. Μόλις ἐβγῆκε ἀπὸ τὸ λιμάνι, ἔβαλε πλώρη γιὰ τὸν Ἰσθμὸ τῆς Κορίνθου. Ἡ θάλασσα εἶνε λάδι. Νομίζει κανεὶς ὅτι εἶναι στὴν ξηρά, ὄχι ὅτι ταξιδεύει. Καθισμένοι ἀρκετοὶ συμπολεμισταὶ στὸ σαλονάκι τοῦ καραβιοῦ μιλοῦμε γιὰ τὰ χρόνια ἐκεῖνα, γιὰ τὰ φαρμάκια, ποὺ ἐποτισθήκαμε στὴ Μέση Ἀνατολή, γιὰ τοὺς ἀγῶνας μας ἐναντίον τῶν ὀργάνων τοῦ ἀντιχρίστου Κομμουνισμοῦ, ποὺ παρὰ λίγο νὰ συντρίψουν γιὰ πάντα τὴν Ἑλλάδα, γιὰ τὶς ἐλπίδες μας, γιὰ ἕνα σωρὸ περιστατικά, ποὺ ἔφερναν ἀκατάπαυστα τὰ ρίγη στὰ κορμιά μας καὶ ὄχι σπάνια ἐβούρκωναν τὰ μάτια μας. Ἔπειτα ἀπὸ λίγες ὧρες τὸ «Ἑρμῆς» μπαίνει στὴν διώρυγα τῆς Κορίνθου. Πλέει μὲ ἠλαττωμένη τὴν ταχύτητα. Εἶναι πράγματι ὡραῖο τὸ θέαμα καὶ γιὰ μᾶς ποὺ βλέπομε τὰ στενὰ καί γι' αὐτούς, ποὺ μᾶς παρακολουθοῦν ἀπὸ πάνω. Ἐπεράσαμε τὸν Ἰσμό, ἐπεράσαμε καὶ ὁλόκληρο τὸν Κορινθιακὸ κόλπο καὶ ἐβάλαμε πλώρη πρὸς τὸν Ἀγκῶνα τῆς Ἰταλίας. Σὲ μιὰ στιγμή, ὅταν ἐζύγωνε ὁ Ἥλιος νὰ χωθῇ στὰ νερὰ καὶ ἄφηνε τὶς τελευταῖες του ἀκτῖνες στὴ γῆ, τὰ μεγάφωνα τῆς θαλαμηγοῦ εἰδοποίησαν τοὺς ριμινίτες νὰ συγκεντρωθοῦν στὸ σαλόνι τοῦ καραβιοῦ. Ἡ συγκέντρωσις ἦταν πράγματι συγκινητική. Ἕνας—ἕνας ἤρχοντο κοντά μου γιὰ νὰ φιλήσουν τὸ χέρι μου καὶ νὰ θυμηθοῦνε τὰ παλιά μας. Τότε μικροὶ ἀξιωματικοί, τώρα ἀνώτεροι καὶ ἀνώτατοι, ὁ Ἀνδρέας Λουτεράκης, ὁ Πάνος Καραδῆμας, ὁ Πρόεδρος τῶν Ῥιμινιτῶν ὅλης τῆς Ἑλλάδος Μαντζουράνης, ὅλοι συμπολεμισταί, ἁγνοὶ πατριῶται. Ἄλλους ἐγνώρισα, ἄλλους δὲν ἐγνώρισα καὶ ἐδέησε νὰ μοῦ ὑπενθυμίσουν ὡρισμένα περιστατικὰ γιὰ νὰ μοῦ προκαλέσουν ἀληθινὴ συγκίνησι. Ὁ Στρατηγὸς Τσακαλῶτος μὲ λόγια γνώριμα τῆς εὐγενοῦς ψυχῆς του ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνη του πρὸς τοὺς τρεῖς Ἀρχιερεῖς ποὺ ἠθέλησαν νὰ ὑποβληθοῦν εἰς

τοὺς κόπους τοῦ ταξιδίου διὰ νὰ προσευχηθοῦν στοὺς τάφους τῶν ἡρώων μας. 'Ανέλυσε κατόπιν τὸ πρόγραμμα τῆς Τελετῆς καὶ καθώρισε ὡρισμένα σημεῖα, ποὺ ἦταν ἀνάγκη νὰ καθορισθοῦν. Συνεπλήρωσε τοῦτο ὁ Συνταγματάρχης Καραδήμας καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ριμινιτῶν — Ἱερολοχιτῶν Μαντζουράνης. Εἶπα καὶ ἐγὼ μερικὰ σχετικὰ πράγματα καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Πρεβέζης. Τὸ βράδυ στὸ τραπέζι μας παρεκάθησε τιμητικῶς προσκληθεὶς καὶ ὁ Στρατηγὸς Γρίβας - Διγενῆς καὶ ἡ σύζυγός του. Γιὰ λίγη ὥρα εὑρήκαμε τὴν εὐκαιρία νὰ συζητήσωμε γιὰ μερικὲς παλιές μας ἀναμνήσεις συνεργασίας τοῦ ἀγῶνος τῆς 'Εθνικῆς 'Αντιστάσεως καὶ πολλὰ ἄλλα μὲ ἀγαπητοὺς συμπολεμιστάς μας πράγματα. Ὁμολογῶ ὅμως ὅτι δὲν εἶχα διάθεσι γιὰ πολλὲς κουβέντες. Ἤθελα νὰ μείνω μόνος. Αἰσθανόμουν τὴν ἀνάγκη νὰ ἀναλυθῶ σὲ στοχασμούς, νὰ ζήσω σὲ ἄλλους κόσμους. 'Αποτραβήχθηκα λοιπὸν ἐνωρὶς στὸν κοιτῶνα μου.

Τὸ ἄδικον οὐκ εὐλογεῖται

Εἶναι πρωτοφανὴς ἡ γαλήνη, ποὺ ἐπικρατεῖ στὴ θάλασσα. Μόνον ὀλίγο ἀκούονται οἱ κτύποι τῶν μηχανῶν. 'Αλλὰ γι' αὐτὸ ἴσως ἐβοήθησαν καὶ τοὺς κτύπους τῆς καρδιᾶς μου νὰ πιέσουν τὴν ψυχή μου νὰ ἀναλυθῆ σὲ στοχασμούς. Πᾶμε στὴν 'Ιταλία—ἐσκέφθηκα—Πῶς ἀλλάζουν τὰ πράγματα ! Οἱ δυὸ χῶρες 'Ιταλία καὶ Ἑλλάδα ἔχουν μεγάλες ψυχολογικὲς ὁμοιότητες. 'Εζοῦσαν αἰῶνες ἀδελφωμένες. Ὅπου ὅμως μπαίνουν στὴ μέση ὁλοκληρωτικὰ συστήματα διοικήσεως, ἐκεῖ σταματάει ἡ καρδιὰ τοὺς παλμούς της καὶ τὸ μυαλὸ μόνον του κυβερνᾶ. 'Αγριεύει τότε ὁ ἄνθρωπος, χάνει τὸν ἀνθρωπισμό του, γίνεται σκληρός, συντρίβει ὡραίους δεσμούς, καταντᾶ ἕνα θηρίο. Τότε μόνον οἱ ὀλίγοι εἶναι οἱ κερδισμένοι. Οἱ πολλοὶ εἶνε σκλάβοι. Ἕνα τέτοιο σύστημα ἐχώρισε καὶ τὶς δύο ἀδελφὲς Χῶρες. Ὄχι δὲ μόνον αὐτό, ἀλλὰ τὶς ἔφερε καὶ ἀντιμέτωπες μεταξύ τους. Φοβερὰ ἐκεῖνα τὰ ξημερώματα τῆς 28 'Οκτωρβίου τοῦ 1940. Στὶς 4 τὸ πρωΐ. 'Επικρατοῦσε ἀκόμη τὸ σκοτάδι, ὅταν ἐκτύπησε ἡ 'Ιταλία τὴν πόρτα τῆς Ἑλλάδος. Κρατοῦσε ἁλυσίδες φρικτῆς σκλαβιᾶς στὰ χέρια της καὶ τὴν ἐπρόσταξε νὰ σκύψῃ νὰ τὶς περάσῃ. Εἶχε ἄγριο τὸ πρόσωπό της, ἀφύσικο γιὰ μιὰ εὐγενικὴ χώρα σᾶν τὴν 'Ιταλία. Μὰ ὁ ὁλοκληρωτισμὸς ἔτσι καταντᾶ τοὺς λαούς. Ἡ Ἑλλάδα ἐχλώμιασε ἀπὸ ντροπὴ γιὰ λογαριασμό της. «Σύ, ἀδελφή μου, γιὰ μένα ἁλυσίδες σκλαβιᾶς ; Σὺ ἀγρίεψες σὲ τέτοιο βαθμό ; Εἶμαι ἡ Ἑλλάδα, δὲν μὲ γνωρίζεις ;». Ἡ 'Ιταλία ἔρριξε 'πάνω της πιὸ ἀγριεμένο τὸ βλέμμα της. «Ἔλα ! Σκύψε !». Μὲ ταχύτητα ἀστραπῆς πέρασε ἀπὸ τὴ σκέψι τῆς Ἑλλάδος ἡ ἱστορία της, ἡ Σαλαμίνα, οἱ Θερμοπύλες, ὁ Λεωνίδας, τὸ 1821, ἄκουσε τὰ κόκκαλα τῶν ἡρώων της νὰ τρίζουν. Ἄναψαν τὰ αἵματά της. 'Εσηκώθηκεν ὀρθή, ἅρπαξε τὶς ἁλυσίδες ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ, τὶς ἔρριξε κατὰ γῆς καὶ τὶς ἐποδοπάτησε. «Τοῦ Ἕλληνος ὁ τράχηλος σκλαβιὰ δὲν ὑποφέρει». Ἅρπαξε ἀπὸ τὸ αὐτὶ τὸ 'Ιταλικὸ 'Ιμπέριο καὶ τὸ ἐτίναξε, ὅπως τὴν παλαιὰν ἐποχὴν ὁ αὐστηρὸς δάσκαλος ἐτίναζε τὸν ἄτακτο μαθητή. Καὶ ἡ μικρὴ σὲ ἀριθμό, μεγάλη ὅμως σὲ ψυχικὴ δύναμι Ἑλλὰς ἔδωσε τὸ μάθημα ποὺ ἐχρειαζόταν εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς. Εἶχαν τότε ὅλοι πτοηθῆ ἀπὸ τὴ δύναμι τοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ. 'Απὸ τὸ παράδειγμα ὅμως τῆς Ἑλλάδος ἐπῆραν θάρρος καὶ ἀπὸ τότε ἄρχισε νὰ γέρνῃ ἡ ζυγαριὰ πρὸς τὸ μέρος την ἐλευθέρων λαῶν.

Ἡ ἀνωτερότης τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς ἐφάνηκε, ὅταν ὁ 'Ιταλικὸς λαὸς ἐπὶ τέλους ξεσηκώθηκε καὶ κατέλυσε τὸ ὁλοκληρωτικὸ καθεστώς, ποὺ

τοῦ εἶχαν ἐπιβάλει. Ἐδέχθηκε τότε ὅλη τὴ βαρβαρότητα καὶ τὴν ἀγριότητα τοῦ χιτλερικοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ. Οἱ Ἕλληνες ἄνοιξαν τὴν ἀγκαλιά τους καὶ ἐπῆραν τοὺς κατατρεγμένους Ἰταλοὺς στρατιῶτες, ποὺ ἔτρεμαν 'μπρὸς στὴ λύσσα τῶν Γερμανῶν. Εἶχαν τυραννήσει τοὺς Ἕλληνας ὡς τότε οἱ Ἰταλοὶ μὲ τὴ δύναμι τῶν Γερμανῶν. Ἐὰν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐμνησικακοῦσε, εἶχε ὅλο τὸν καιρὸ νὰ τοὺς ἐκδικηθῇ. Καὶ ὅμως, ὅταν ἐκεῖνοι ἔτρεμαν καὶ τοὺς ἐσκότωναν κοπάδια οἱ Γερμανοί, οἱ Ἕλληνες κάθε προσπάθεια κατέβαλαν γιὰ νὰ κρύψουν καὶ νὰ σώσουν ὅσους ἠμποροῦσαν πιὸ πολλοὺς ἀπὸ αὐτοὺς ἀπὸ τὰ αἱμοβόρα τῶν χιτλερικῶν χέρια. Καὶ ὅσους δὲν κατώρθωσαν νὰ σώσουν, ἐστάθησαν οἱ Ἑλληνίδες μητέρες σὰν μητέρες των καὶ τοὺς ἔκλαψαν καὶ τοὺς ἐκήδευσαν καὶ τοὺς ἄναψαν κεράκια γιὰ τὶς μαρτυρικές των ψυχές. Ἔτσι ἔμαθαν νὰ ἐκδικοῦνται οἱ Ἕλληνες. Ἀλήθεια «τὸ ἄδικον οὐκ εὐλογεῖται».

Μέσα σὲ τέτοιες σκέψεις ἐπέρασε σχεδὸν ὅλη αὐτὴ ἡ νύκτα. Μ'ἔπαιρνε ὁ ὕπνος γιὰ λίγο, καὶ στὸ ὄνειρό μου συνέχεια ἔβλεπα ὅσα εἶχα στὸ νοῦ μου, πρὶν κοιμηθῶ. Τὸ ἴδιο καὶ τὴν ἡμέρα ὅσες φορὲς κατώρθωνα νὰ μένω μόνος.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ὁ 3ος Ἱερὸς Λόχος.

Α΄ Ὁ Διοικητής του

Θεωρῶ ὡς ἀναμφισβήτητον, ὅτι γράφω πάντοτε ὅσα ἔπεσαν στὴν ἀντίληψί μου ἢ ἀπὸ ἠλεγμένας ἐκθέσεις συμπολεμιστῶν μου ἢ συνεργατῶν.

Αὐτὰ ἰσχύουν διὰ κάθε σελίδα μου καὶ γιὰ τὰ παραπάνω ἱστορηθέντα.

Δὲν καταλαβαίνω γιατὶ ὁ Διοικητὴς τῆς Ι Ταξιαρχίας τοῦ ΕΛ – ΑΛΑΜΕΪΝ δὲν ἠθέλησε νὰ ἀφήσῃ τὸ ἱστορικὸν τῆς ἡρωϊκῆς πορείας της, ποὺ προσέθεσε στὴ δόξα τῶν ἐνόπλων δυνάμεών μας καὶ μάλιστα ὅταν ὁ Χιτλερικὸς καταχνιᾶς ἐκάλυπτε τὴν πατρίδα μας.

Στὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, ὁ γενναῖος - κατὰ κοινὴν ἀναγνώρισιν - Στρατηγὸς Παυσανίας Κατσώτας ἐκεῖ συνέδεσε τὴν γενναιότητά του μὲ τὴν ἱστορικὴ πλέον δόξα τῆς Μονάδος του ποὺ εἶχε τὴν τιμὴν νὰ διοικήσῃ. Καὶ ὤφειλε τὸ ἱστορικὸν στοὺς συμπολεμιστάς του.

Καταραμένη ὅταν εἶσαι – ἄφρων – πολιτικὴ ποὺ φέρεις δεύτερο καὶ ἕνα Ἀλαμέϊν!!

Ὁ κάθε Ἡγέτης ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἐξιστορήσῃ τὴν πολεμικὴν πορεῖαν τῆς Μονάδος του. Ὑποχρέωσιν διότι εἶχεν τὸ τρομακτικὸν δικαίωμα νὰ τὴν ὁδηγῇ πρὸς τὴν ὑπερτάτην θυσίαν. Τὰς ψυχὰς τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος ἐδέσμευε. Καὶ αὐτῶν τὴν ψυχικὴν ἀνάτασιν θὰ ἱστοροῦσεν. Εἶναι μία βασικὴ ὀφειλὴ καὶ πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Ἱστορίαν.

Ἡ ἐπίσημος Στρατιωτικὴ Ἱστορία, δὲν μετεῖχε τῆς πορείας αὐτῆς καὶ ἀψύχους ἐκθέσεις συναρμολογεῖ. Μόνον οἱ πρωταγωνισταὶ δύνανται νὰ μεταφέρωσιν καὶ τὸ ἐπικρατῆσαν κλῖμα. Πάθη, ζήλειαν, φθόνον, ἀγωνίας καὶ πρὸ παντὸς τὸν χαρακτῆρα τῶν Διοικήσεων.

Οἱ Ἱστορικοὶ κυριολεκτικῶς παθαίνονται νὰ συγκεντρώνουν τοιαῦτα ἱστορήματα τῶν πρωταγωνιστῶν διὰ νὰ συγγράψουν τὴν ἀληθινὴν Ἱστορίαν.

Αἱ τυχὸν ὑπερβολαί, αἱ αἰσθηματικαὶ σελίδες, γίνονται ὑπ' αὐτῶν ἀντιληπταί. Δὲν βλάπτουν. Παρουσιάζουν καὶ τὸ κλῖμα καὶ τὸν συγγραφέα!

Καὶ τώρα ἀκόμη - μὲ τὸν ἑορτασμὸν τῆς 150ετίας τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 - τὰ Ἱστορήματα τῶν πρωταγωνιστῶν παρουσιάζονται πρὸς μελέτην καὶ κυριολεκτικῶς ἀπορροφῶνται.

Ἱερὸς Λόχος.

Δὲν εἶχα τὴν τιμὴ νὰ ἀνήκω εἰς τὸν Ἱερὸν Λόχον. Γιὰ ἄλλη δοξασμένη Μονάδα μὲ προώρισε ἡ καλή μου Μοῖρα.

Γιὰ νὰ γράψω ὅσα μοῦ εἶναι γνωστὰ γιὰ τὸν Ἱερὸ Λόχο, ὁ πρωταγωνιστής του, σὰν σὲ διαθήκη του, τὸ θέλησε. Καὶ τοῦδωσα τὴν ὑπόσχεσί μου. (Στὸ τέλος ἡ σχετικὴ ἐπιστολή του).

Αὐτὸς ποὺ στὴν πολυτάραχη ζωή του δὲν λογάριασε ποτὲ τὸν θάνατον, σφραγισμένος ἀπὸ τὴν κατηραμένη ἀρρώστια, στὴν πρώτη του μετάβασι στὸ Λονδῖνο, ἔνιωσε τὸ μήνυμά της καὶ περίμενε στωϊκὰ τὴν χαριστικὴ βολή.

Καὶ σ' ἕνα γράμμα του προαγγέλλοντάς μου τὸν θάνατο μοῦ ζήτησε: «Θέλω στὴ κηδεία μου νὰ ἐπαναλάβῃς τὰ ἴδια λόγια ποὔγραψες γιὰ μένα ὡς Διοικητής μου». Ὑπηρετοῦσε τότε ὡς Στρατιωτικὸς Διοικητὴς Εὐβοίας ὑπὸ τὰς διαταγάς μου ὡς Διοικητοῦ τοῦ Α.Σ.Στρατοῦ.

Καὶ ἀκόμη στὴν πληροφορία μου ὅτι θὰ ἱστοροῦσα τὴν Μάχη τῶν Ὀλίγων, μὲ παρεκάλεσε νὰ συνεννοηθῶ μὲ συμπολεμιστάς του στὸν Ἱερὸ Λόχο καὶ νὰ ἱστορήσω ἐγὼ καὶ τὴν δική του πολεμικὴ πορεία, διότι αὐτὸς πλέον εὑρίσκετο σὲ ἀδυναμία ἀπὸ τὴν ἀρρώστια.

Δυστυχῶς τὰ παιδιά του δὲν γνωρίζω ποιὰ αἰτία τοὺς παρέσυρε - σὲ ἄδικο γιὰ τὸν ἀείμνηστο πατέρα τους ἀπόφασι - δὲν παρέδωσαν τὸ τιμημένο σκήνωμά του στὴν Πατρίδα μας, στοὺς συμπολεμιστάς του, στοὺς συναδέλφους του γιὰ νὰ τὸ συντροφεύσουν στὴ τελευταία του κατοικία. Καὶ γι' αὐτὸ ἐκπληρῶ ἐδῶ τὴν πρώτη θέλησί του καὶ γράφω ὅσα ἤθελε νὰ παρουσιάσῃ στὸν ἀποχαιρετισμό μας.

Δὲν πίστευα πὼς τόσο γρήγορα θὰ ἤμην ὑποχρεωμένος νὰ ἐκπληρώσω προθανατική του θέλησι. Καὶ ἰδοὺ αὐτή:

Σὲ μιὰ ἀπὸ τὰς συνήθεις ἐκρήξεις του, γιὰ μιὰ ἄδικη συμπεριφορὰ προϊσταμένου μας, ὑπέβαλε αἴτησι ἀποστρατείας.

Τὴν ὑπέβαλα κατὰ καθῆκον μὲ τὴν ἑξῆς γνώμη μου:

«Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ δεκτὴ τοιαύτη αἴτησις.

Ἀξιωματικοὶ ὡς ὁ ἀτρόμητος Τσιγάντες δὲν πρέπει νὰ ἀποστρατεύωνται, οὐδὲ νὰ ὑπάρχῃ δι' αὐτοὺς ὅριον ἡλικίας.

Πρέπει νὰ παραμένουν ἐφ' ὅρου ζωῆς ἐν ἐνεργείᾳ, φωτίζοντες διὰ τῆς παρουσίας των καὶ παραδειγματίζοντες τοὺς νεωτέρους συναδέλφους μας».

Ἔπειτα ἀπὸ αὐτά, ἂν μὲ ρωτοῦσε κάποιος ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας: «Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ καθορίσητε ὡς Διοικητὴς τὸ σύνθημα τῆς ἡμέρας μὲ τὸ ὄνομα «Τσιγάντες», ποιὸ θὰ ἦτο τὸ παρασύνθημα ποὺ θὰ τὸν συντρόφευε;»

Ἀδιστάκτως : θὰ ἔλεγα «Τσιγάντες - Ἑλλάς».

Τὴν ἐξήγησι θὰ τὴν εὕρῃ ὁ ἀναγνώστης παρακάτω.

Στὰ παραπάνω ἐξεπλήρωσα τὴν ἐντολὴν τοῦ «Αἴαντος» - ἀειμνήστου συμμαθητοῦ μου.

Καὶ μένει ἡ ὑπόσχεσίς μου, νὰ ἱστορήσω τὴν πορείαν τοῦ φωτεινοῦ μετεώρου, οἷος ὑπῆρξε ὁ Ἱερὸς Λόχος.

Δυστυχῶς σχεδὸν κανεὶς συμπολεμιστής του, Ἱερολοχίτης, δὲν ἠθέλησε νὰ κουρασθῇ.

Κάποτε κάποιος θὰ ἐκπληρώσῃ αὐτὴν τὴν ὀφειλήν.

Ἐγὼ ἁπλῶς θὰ σκιαγραφήσω κάπως, τὸ τότε κλῖμα καὶ τὸν Διοικητήν, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἱστορικῆς ἀποφάσεως τῆς συγκροτήσεως τοῦ Ἱεροῦ Λόχου ἐσφραγίσθη καὶ οἱ Ἱερολοχῖται μαζί του, μὲ τὴν κληρονομίαν τὴν βαρειά, τοῦ πρώτου Ἀρχηγοῦ Ὑψηλάντου καὶ τοῦ ἱστορικοῦ Λόχου τοῦ Δραγατσανίου μὲ τὴν ἀπόλυτη αὐτοθυσία του.

Καὶ ἔπειτα θὰ προσθέσω ἕνα γρήγορο ὁδοιπορικό του:

Πιστεύω ὅτι δὲν ὑπῆρχε προσφορώτερον κλῖμα γιὰ τὴν δημιουργία τοῦ Ἱεροῦ Λόχου καὶ ἀκόμη ὅτι οἱ συγκροτήσαντες αὐτὸν δὲν εἶχον μόνον ὑψηλὸν πατριωτισμὸν ἀλλὰ καὶ μιὰ ξεχωριστὴ αὐτοθυσία ποὺ ἔδωσε τὴν δυνατότητα σὲ οἱουδήποτε βαθμοῦ ἀξιωματικούς, νὰ ἀπαρνηθοῦν τὸ ὑψηλόν των ἀξίωμα καὶ νὰ ζυγισθοῦν ὡς ἁπλοὶ μαχηταὶ Ἱερολοχῖτες καὶ ὄχι μόνον τοῦτο ἀλλὰ ἐτοποθέτησαν τοὺς ἑαυτούς των, στὸν ἴδιο ζυγὸ μὲ τοὺς στρατιώτας των μὲ ἀπόλυτον ἰσοτιμίαν των.

Καὶ αὐτὰ εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δίδουν τὴν διαφορὰ μὲ τοὺς προηγουμένους Ἱερολοχίτας.

Ἀπετέλεσε, ὁ Ἱερὸς Λόχος, στὴ Μ. Ἀνατολὴ μιὰ λαμπάδα φωτεινή, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ παραδειγματίσῃ κάθε Ἕλληνα δυνάμενον νὰ φέρῃ ὅπλα, γιὰ νὰ μετάσχῃ στὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

Μόνον τοὺς καταραμένους ἀθέους κομμουνιστὰς δὲν μποροῦσαν νὰ συγκινήσουν τοιαῦται συνολικαὶ αὐτοθυσίαι.

Ὅμως δὲν κατώρθωσαν νὰ βρωμίσουν τὴν Ἱερότητα τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς μονάδος, νὰ τὴν ὑπονομεύσουν, νὰ τὴν διαλύσουν ὅπως ἐπέτυχον εἰς ὅλας τὰς ἄλλας Μονάδας, πλὴν ἐλαχίστων.

Χαρακτηριστικὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι τὴν Μονάδα αὐτήν, τὴν συνεκρότησε καὶ τὴν διώκησε ἕνας γενναῖος, πάντοτε περιφρονῶν καὶ ἀψηφῶν τὸν θάνατον ἀλλὰ καὶ πολυπικραμένος λόγῳ τῶν συνεχῶν ἀγώνων του ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας ὁ ἀείμνηστος Συν/ρχης Σβορῶνος Τσιγάντες, τιμωρηθεὶς σκληρὰ καὶ κατὰ τὸν πλέον ἀνεξίτηλον στὴ τραυματισμένη ψυχή, γιὰ ἕνα στρατιωτικόν, τρόπον : «Στρατιωτικὴν καθαίρεσιν» ἐκτελεσθεῖσαν κατὰ τὸ κίνημα τοῦ 1935.

Μὲ κάποιαν σχετικὴν τῶν παθῶν μας σύγκρισιν,ὁ ἀσύγκριτος Τσιγάντες, θἄπρεπε νὰ εὑρεθῇ εἰς τὰς τάξεις τῶν συνοδοιπόρων τοῦ κομμουνισμοῦ πρὸς τὸν ὁποῖον τοὺς ὤθησε κατὰ μέγα μέρος, ὁ πόθος ἐκδικήσεως, διότι ἐστερήθησαν τοῦ δικαιώματος νὰ συμμετάσχουν τοῦ ἔπους τῆς Β. Ἠπείρου καὶ τῶν Ὀχυρῶν.

Αὐτὸς διεχώρισε τὴν τοποθέτησίν του. Δὲν κράτησε καμμιὰ μνησικακία.

Ἀγωνιστὴς πάντοτε, ἐτοποθέτησε ἑαυτὸν στὴν φυσική του θέσιν, μεταξὺ τῶν ἀγωνιστῶν.

Στοὺς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας μας, στὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ὁ ἀγὼν γιὰ τὴν Δημοκρατία δὲν ἔχει καμμία θέση. Ἦτο καὶ θἆναι πάντοτε μιὰ παραφωνία καὶ μιὰ ζημία.

Καὶ στὴν περίπτωσί μας, ἀπὸ κάθε πλευρὰ κρινόμενος, πνευματικὴ καὶ ψυχικήν, ὁ πλέον ἐνδεδειγμένος Διοικητὴς τοῦ Ἱεροῦ Λόχου ἦτο ὁ Σβορῶνος Τσιγάντες ὁ συμπολεμιστὴς τῶν διασήμων Γάλλων Στρατηγῶν KOENIG καὶ LECLERC. Καὶ τῶν θρυλικῶν του Νεοζηλανδοῦ Στρατηγοῦ FREYBERG τοῦ τόσον τιμωμένου στὴν Ἑλλάδα καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ Ἄγγλων Κομάντος Λόδρου JELICOE.

Ἀλλὰ ἂς προχωρήσωμεν.

B) «Τὸ Πολεμικὸ ὁδοιπορικὸ τοῦ Ἱεροῦ Λόχου».

1. Προϊστορικά :

Ὁ Ἱερὸς Λόχος γεννήθηκε στὴ Μ. Ἀνατολὴ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1942.

Ἦτο ὁ κατ' εὐθεῖαν καὶ 2ος στὴ σειρὰ διάδοχος τοῦ πρώτου Ἱεροῦ Λόχου, τῶν 300 Θηβαίων, τοὺς ὁποίους ὁ Ἐπαμεινώνδας ἥνωσε εἰς τὴν Ἱερὰν ταύτην Μονάδα ἐκ τῶν καλλιτέρων πολεμιστῶν ὑπὸ τὸν Πελοπίδα τὸ 380 π.Χ.

Οὗτοι ἔπεσαν μέχρις ἑνὸς εἰς τὴν Χερώνειαν ὅπου δυστυχῶς ἐκρίθη δι' αἵματος ἡ ἀνάθεσις τῆς Ἀρχιστρατηγίας εἰς τὸν Βασιλέα Φίλιππον.

Ἡ πρώτη ἀνάστασίς του ἐγένετο τὸ 1821 καὶ τὸ ὁλοκαύτωμά του εἰς τὸ Δραγατσάνι τὸν Ἰούνιον.

Μιὰ κληρονομία ἱεροῦ αἵματος, τὸ ὁποῖον ἐχύθη διὰ τὴν ἀναγέννησιν τοῦ τόσον ἀκριβοῦ καὶ θείου δώρου τῆς Ἐλευθερίας.

Θἆναι συνεπῶς σωστὸ νὰ δίδωμεν στὸν «Ἱερὸ Λόχο» τοῦ 1942 τὸν τίτλο «Ὁ 3ος Ἱερὸς Λόχος».

Καὶ ὁ ἀείμνηστος Διοικητής του πρὶν ἢ ἑνωθοῦν εἰς ἀδιάρρηκτον ἕνωσιν, εἶχε μιὰ πορεία, ἀνάλογον πρὸς τὸν ἀνήσυχο χαρακτῆρα του. Μποροῦμε νὰ ποῦμε τὸν τραβοῦσε ὁ κρότος τοῦ Πυροβόλου.

Συνεδέετο μὲ προσωπικότητας Γάλλων καὶ ἀπὸ τοῦ 1917 στὸ Μακεδονικὸ Μέτωπο καὶ κατόπιν ἐκπαιδευόμενος στὸ Παρίσι στὴ Σχολὴ Πολέμου.

Ὁ δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος τὸν εὑρῆκε ἀπόστρατον. Ἠθέλησε νὰ καταταγῇ στὸν Γαλλικὸ Στρατό. Κατέφυγε πρῶτον στὸ Στρατηγὸ JEORGES ὁ ὁποῖος ἐφρόντισε καὶ ἐστάλη εἰς τὸ XX Σῶμα Στρατοῦ στὸ Ἀλγέρι. Εὑρέθηκε στὸ Κάϊρο ὅπου συνήντησε τὸν Στρατηγὸν CATROUX, ὁ ὁποῖος τὸν κατέταξε στὴ «Λεγεῶνα τῶν Ξένων». Ἐκεῖθεν τῇ αἰτήσει του ἐστάλη εἰς τὸ KHARTOUM εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Στρατηγοῦ LEGENTILHOMME διὰ τὴν Αἰθιοπίαν, ὁπόθεν εὑρέθηκε στὴ Παλαιστίνη τὸ 1941.

Ἐκεῖθεν ἐστάλη πάλιν εἰς τὴν Λεγεῶνα εἰς τὸ BIR-HAKEIM ὅπου παρέμεινε παρὰ τῷ Στρατηγῷ KOENIG, λαβὼν μέρος εἰς τὰς μάχας ἀπὸ τῆς 27ης Μαΐου - 11 Ιουνίου 1942, ὁπόθεν ἀμφότεροι κατώρθωσαν νὰ διαφύγουν εἰς Κάϊρον ὅπου παρουσιάσθη εἰς τὸν Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως Π. Κανελλόπουλον.

Τὸ παρελθὸν - τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β' - ἀπέθανε.

Ἡ Δημοκρατία τῶν συνοδοιπόρων, παρεμερίσθη ἑκατέρωθεν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος.

2. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἱεροῦ Λόχου.

Ἡ γέννησίς του ὀφείλεται εἰς τὴν ἀδυναμίαν ὅπως ὑπάρξῃ διοίκησις μονάδος διὰ κάθε καταφθάνοντα ἀξιωματικόν. Καὶ εἰς τὴν εὐγενῆ κραυγὴν τῶν μὴ ἀναμιγνυομένων εἰς τὴν Πολιτικὴν ἀξιωματικῶν, ζητούντων ἔστω καὶ ἕνα ὅπλον διὰ νὰ ἀγωνισθῶσι ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος των.

Ἐκεῖθεν προέκυψε ἡ ἰδέα τῆς συγκροτήσεως ἑνὸς τάγματος ἐκλεκτῶν, ἀποκλειστικῶς ὑπὸ ἀξιωματικῶν.

Ἔτσι συνεκροτήθη εἰς Παλαιστίνην παρὰ τῇ ΙΙ Ταξιαρχίᾳ δι' ἐθελουσίας κατατάξεως ὁ Λόχος Ἐπιλέκτων,ὡς ὠνομάσθη ἀρχικῶς καὶ βραδύτερον Λόχος Ἀθανάτων, ἀποτελεσθεὶς ἀποκλειστικῶς ἐκ κατωτέρων Ἀξιωματικῶν (Ὑπ/γῶν, Ἀνθ/γῶν καὶ Ἀνθ/στῶν).

Ὁ Δ/τὴς τῆς ΙΙ Ταξιαρχίας ἤθελε τὴν Μονάδα ταύτην νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν Ταξιαρχίαν του καὶ ἡ πρώτη σκέψις ἦτο νὰ γίνῃ λόχος βαρέων πολυβόλων, καὶ ἐμελετᾶτο νὰ σταλῇ εἰς τὸ μέτωπον τοῦ Ἐλ - Ἀλαμέϊν διὰ νὰ συμμετάσχῃ τοῦ ἀγῶνος.

Ἡ τύχη τῆς Μονάδος ταύτης ἐπρόκειτο νὰ ἀλλάξῃ συντόμως ὅτε παρουσιάσθη ὁ ἀπὸ μηχανῆς θεὸς ἀπόφοιτος τῆς Λεγεῶνος τῶν Ξένων Συν/χης Τσιγάντες ὅστις ἐζήτησε νὰ ἀνατεθῇ εἰς τοῦτον ἡ Διοίκησίς της.

Ἦταν ὁ μοναδικός, ὁ πλέον κατάλληλος διὰ νὰ τὴν συγκροτήσῃ, ὅπως αὐτὸς ἔβλεπε τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν δρᾶσιν της, νὰ τὴν διατηρήσῃ ἀλώβητον ἐπὶ μίαν 3ετίαν καὶ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ ἀπὸ νίκης εἰς νίκην, ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, ὀλίγοι αὐτοὶ νὰ νικοῦν τοὺς πολλοὺς καὶ ὡς ἀόρατοι ἥρωες νὰ γίνουν τὸ φόβητρον τοῦ ἐχθροῦ εἰς κάθε νησὶ τοῦ Αἰγαίου.

Ὁ Συν/ρχης Τσιγάντες παρέλαβε τὸν Λόχον τῶν Ἀθανάτων ἐξ ὀλίγων κατωτέρων Ἀξιωματικῶν καὶ μὲ ἠθικὸν μέτριον εἰς Αἴγυπτον (MEADI - ἔξωθι τοῦ Καΐρου).

Ἠκολούθησε ἡ μετονομασία του εἰς Ἱερὸν Λόχον καὶ ὁ ἴδιος ἐνεπνεύσθη ἀμέσως τὸ σῆμα τοῦ Ἱεροῦ Λόχου μὲ τὸ ἀρχαῖον ρητὸν τῶν Σπαρτιατῶν «Η ΤΑΝ Η ΕΠΙ ΤΑΣ» τὸ ὁποῖον ἐτίμησαν ἅπαντες οἱ Ἱερολοχῖται καὶ οἱ μετ' αὐτῶν συνεργασθέντες σύμμαχοι συμπολεμισταί των.

Εἰς ἐλάχιστον χρόνον τῇ ἐγκρίσῃ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐπλούτισε τὸν Ἱερὸν Λόχον διὰ πολλῶν Ἀξιωματικῶν τοὺς ὁποίους ἔπεισε νὰ προσέλθουν,διότι συντόμως θὰ ἀνελάμβανον ὑπὸ τὴν Δ/σιν του καὶ πολεμικὰς ἀποστολάς.

Εἰς τὸ προσκλητήριον τοῦ Τσιγάντε προσῆλθον πολλοὶ ἐνθουσιώδεις Ἀξιωματικοὶ ὅλων τῶν κλάδων Στρατοῦ - Ναυτικοῦ - Ἀεροπορίας - Σωμάτων Ἀσφαλείας - Ἀνώτεροι καὶ Λοχαγοὶ οἱ ὁποῖοι ἔδωσαν πνοὴν καὶ πνεῦμα θυσίας εἰς κάθε ἐπιχείρησιν μικρὰν ἢ μεγάλην.

Μεταξὺ τούτων προσῆλθον οἱ Ἀν/τάρχαι Καλλίνσκης Ἀνδρ., Τριανταφυλάκος Τρ., Φραδέλλος Ἐμμ., Ἀντιπλοίαρχος Ματθαῖος, Ἀντισμήναρχος Ἀλεξανδρῆς, Ταγ/ρχης Κουρκούτης, Λοχαγοὶ Καραβίτης Κ., Δημόπουλος Π., Καζακόπουλος Π., Σιαπκαρᾶς Ἀνδρ., Μάραντος Β., Ὑπ/γοὶ Βαρδουλάκης Ἀνδρ., Ζαχαράκης Ἐμ., Κωστελέτος Δ., κ.λ.π. οἱ ὁποῖοι ἐκαλύφθησαν ὑπὸ δόξης εἰς Τριπολίτιδα καὶ Τυνησίαν παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν μεγάλων Στρατηγῶν LECLERC καὶ FREYBERG καὶ κατόπιν εἰς τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου, μετὰ τῶν ἄλλων Ἀξ/κῶν καὶ Ὁπλιτῶν πού ἐπύκνωσαν τὰς τάξεις τοῦ Ἱεροῦ Λόχου.

Ἡ ἀρχικὴ σύνθεσις τοῦ Ἱεροῦ Λόχου καὶ μέχρι πέρατος τῆς εἰς Τυνησίαν ἐκστρατείας ὑπερέβαινε ἐλαφρῶς τοὺς 150-160.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ θέρους τοῦ 1943 ἐμειώθησαν κατόπιν διαλογῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ Δ/τοῦ του ἀλλὰ ὁ ἴδιος κατώρθωσε ἐκ τῆς διαλύσεως ἄλλων Μονάδων καὶ προσελεύσεως νέων 'Αξιωματικῶν ἐξ Ἑλλάδος νὰ αὐξάνῃ συνεχῶς τὴν δύναμιν καὶ τὴν μαχητικὴν ἀξίαν τοῦ Ἱεροῦ Λόχου ὥστε νὰ φθάσῃ καὶ νὰ ὑπερβῇ τοὺς χιλίους. Διετήρησε ὅμως τὴν ἀρχικήν του ὀνομασίαν τοῦ Ἱεροῦ Λόχου, ἐνῷ ὑποδιαιρέσεις τούτου ἦσαν μοῖραι, τμήματα καὶ ἀποσπάσματα.

Ἄνευ τοῦ Συν/ρχου Τσιγάντε εἶναι ἀδιανόητη ἡ δημιουργία τοιαύτης Μονάδος συγκειμένης ἐκ πληθώρας 'Αξιωματικῶν ὅλων τῶν βαθμῶν καὶ ὁπλιτῶν ποὺ οἱ πλεῖστοι ἔγιναν 'Επιλοχίαι κατόπιν ἀλλεπαλλήλων προαγωγῶν ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ.

Ἅπαντες σχεδὸν οἱ Ἱερολοχῖται ἔλαβον μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον ὅπου προσέφερον τὴν βοήθειαν τῆς μεγάλης πείρας των, μέτοχοι καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν συντριβὴν τῶν συμμοριτῶν.

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΙΕΡΟΥ ΛΟΧΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝ ΤΥΝΗΣΙΑ 1943 ΗΤΟ Η ΚΑΤΩΘΙ :

Α'. ΟΜΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ Ι. Λ.

1.	Συντ/ρχης	ΤΣΙΓΑΝΤΕΣ ΧΡ.
2.	'Αντιπλ/ρχος	ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΕΜΜ.
3.	'Αντ/ρχης	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΟΣ ΤΡ.
4.	'Αρχισμην.	ΜΑΚΡΗΣ ΕΛ.
5.	Ταγ/ρχης	ΚΟΥΡΚΟΥΤΗΣ ΕΜΜ.
6.	Ὑπολ/γὸς	ΧΑΡΟΚΟΠΟΣ ΒΑΣ.
7.	'Αντ/ρχης	ΦΡΑΔΕΛΛΟΣ ΕΜΜ.
8.	Λοχαγὸς	ΣΙΑΠΚΑΡΑΣ ΑΝΔΡ.
9.	Λοχαγὸς	ΜΑΡΑΝΤΟΣ ΒΑΣ.
10.	Ὑπολ/γὸς	ΚΩΣΤΕΛΕΤΟΣ ΔΗΜ.
11.	'Αντ/ρχης	ΚΑΛΛΙΝΣΚΗΣ ΑΝΔΡ.
12.	ΔΕΑ	ΛΑΜΠΡΙΝΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ
13.	Λοχαγὸς	ΚΑΡΑΒΙΤΗΣ ΚΩΝ.
14.	Λοχίας	ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΔΩΡ.
15.	Λοχαγὸς	ΜΕΣΣΗΝΕΖΗΣ Φ.
16.	Βρεττανὸς	('Ασυρματιστὴς)
17.	Στρ.	ΚΟΝΤΟΜΙΧΑΛΟΣ ΕΛ.
18.	Βρεττανὸς	('Ασυρματιστὴς)

1 STAFF CAR
9 JEEP
21 Δίδυμα πολ/λα VICKERS MARK I
3 Πολ/λα BROWNING 30 CAL
3 Σ/Α Νο 22

Β'. Ι ΔΙΜΟΙΡΙΑ:

19.	Λοχαγὸς	ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Π.
20.	Δεκαν.	ΜΙΧΟΣ Δ.
21.	Ὑπολ/γὸς	ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ ΕΜΜ.
22.	Ἀνθ/γὸς	ΒΑΜΒΑΡΗΣ Λ.
23.	Ὑπολ/γὸς	ΡΗΓΑΣ ΑΝΤ.
24.	Ἀνθ/στὴς	ΒΟΡΡΙΑΣ Γ.
25.	»	ΚΟΡΚΑΣ Κ.
26.	»	ΜΠΙΣΙΑΣ Ι.
27.	Ἀνθ/γὸς	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ι.
28.	»	ΔΗΜΟΥΛΑΣ Π.
29.	»	ΓΙΟΥΡΓΑΣ Γ.
30.	»	ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ Ν.
31.	»	ΞΕΝΟΦΟΣ Σ.
32.	»	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Κ.
33.	Ὑπολ/γὸς	ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ Π.
34.	Ἀνθ/γὸς	ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΑΘ.
35.	Ἀνθ/γὸς	ΝΙΣΗΜ Ι.
36.	Δ.Ε.Α.	ΛΑΦΟΓΙΑΝΝΗΣ Α.

9 JEEP

24 Δίδυμα Πολ/λα VICKERS MARK I

3 πολ/λα BRAWNING 30 GAL.

Γ'. ΙΙ ΔΙΜΟΙΡΙΑ:

37.	Λοχαγὸς	ΚΑΖΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Π.
38.	Ἀνθ/στὴς	ΚΑΤΣΙΚΑΣ Α.
39.	Ὑπολ/γὸς	ΒΑΣΙΛΑΣ Δ.
40.	Ἀνθ/γὸς	ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Β.
41.	Ἀνθ/γὸς	ΑΓΛΑΜΙΣΗΣ Ι.
42.	Ἀνθ/γὸς	ΚΑΛΑΜΙΔΑΣ Ε.
43.	Ὑπ/γὸς	ΤΣΟΥΜΠΡΗΣ Π.
44.	Ἀνθ/γὸς	ΚΑΛΑΜΑΡΑΣ Α.
45.	Ἀνθ/γὸς	ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ Μ.
46.	Δ.Ε.Α.	ΖΩΤΟΣ Π.
47.	Ὑπολ/γὸς	ΚΑΛΛΙΑΚΜΑΝΗΣ Ι.
48.	Ἀνθ/γὸς	ΖΑΝΝΗΣ Η.
49.	Ὑπολ/γὸς	ΚΑΙΣΑΡΗΣ Ν.
50.	Δ.Ε.Α.	ΨΑΛΤΗΣ Ν.
51.	Ἀνθ/γὸς	ΠΑΛΑΣΣΑΚΗΣ Ι.
52.	Ἀνθ/γὸς	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ Ι.
53.	Ἀνθ/γὸς	ΜΕΝΕΚΙΔΗΣ Γ.
54.	Ἀνθ/γὸς	ΧΑΛΚΙΔΗΣ Θ.

9 JEEP

24 Δίδυμα πολ/λα VICKERS MARK I

3 πολ/λα BROWNING 30 CAL

Δ΄. III ΔΙΜΟΙΡΙΑ:

55. Ἴλαρχος ΜΠΟΥΡΔΑΚΟΣ ΓΡ.
56. Ἀνθ/γὸς ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗΣ ΝΙΚ.
57. Ὑπολ/γὸς ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗΣ ΑΝΔΡ.
58. Ἀνθ/γὸς ΔΡΟΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤ.
59. Ἀνθ/γὸς ΜΠΟΥΡΔΑΚΟΣ Κ.
60. Ἀνθ/γὸς ΚΑΛΟΝΑΡΟΣ Κ.
61. Ἀνθ/γὸς ΣΟΥΤΣΟΣ Δ.
62. Ἀνθ/γὸς ΓΡΑΙΚΟΣ Γ.
63. Ἀνθ/γὸς ΝΑΚΟΣ Θ.
64. Ἀνθ/γὸς ΚΩΣΤΟΚΑΝΕΛΗΣ Γ.
65. Ὑπο/γὸς ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ Γ.
66. Ἀνθ/γὸς ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΣ Γ.
67. Ἀνθ/γὸς ΣΧΟΙΝΑΣ Γ.
68. Ἀνθ/γὸς ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Ν.
69. Ἀνθ/γὸς ΧΕΡΚΕΤ Π.
70. Δ.Ε.Α. ΚΑΜΙΝΑΡΗΣ Σ.
71. Ἀνθ/γὸς ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Σ.
72. Ἀνθ/γὸς ΣΟΦΟΥΛΗΣ Κ.

9 JEEP
24 Δίδυμα πολ/λα VICKERS MARK I
3 Πολ/λα BROWNING 30 CAL.

Ε΄. ΕΦΕΔΡΙΚΗ ΔΙΜΟΙΡΙΑ:

73. Ἀνθ/γὸς ΔΑΣΚΑΛΟΥΔΗΣ Α.
74. Ἀνθ/γὸς ΠΑΟΥΡΗΣ Δ.
75. Ἀνθ/γὸς ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ν.
76. Ἀνθ/γὸς ΜΑΥΡΟΕΙΔΗΣ Κ.
77. Ἀνθ/γὸς ΜΗΤΡΑΛΕΞΗΣ Γ.
78. Ἀνθ/στὴς ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ Π.
79. Ἀνθ/γὸς ΡΑΧΙΩΤΗΣ Γ.
80. Ἀνθ/στὴς ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΔΑΚΗΣ Γ.
81. Δ.Ε.Α. ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ Μ.
82. Ἀνθ/γὸς ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Δ.
83. Ἀνθ/γὸς ΜΑΡΙΝΟΣ ΑΡ.
84. Ἀνθ/γὸς ΣΤΑΥΡΟΥ Σ.
85. Ἀνθ/στὴς ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΣ ΜΙΧ.
86. Ἀνθ/γὸς ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ Σ.
87. Ἀνθ/γὸς ΡΙΖΟΔΗΜΟΣ Σ.
88. Ἀνθ/στὴς ΤΣΑΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Π.
89. Ἀνθ/γὸς ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΔΗΣ Α.
90. Δ.Ε.Α. ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΔΗΣ Σ.
91. Ἀνθ/στὴς ΚΑΝΤΑΡΑΚΗΣ Α.
92. Ἀνθ/γὸς ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ Π.
93. Δ.Ε.Α. ΔΟΥΚΑΣ Κ.
94. Ἀνθ/γὸς ΣΠΑΝΑΚΗΣ Γ.
95. Ὑπολ/γὸς ΚΛΕΙΣΟΥΝΗΣ Α.

2 Αὐτ/τα 3 τον.
6 Ὑπολ/λα BREN

ΣΤ'. ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ:

96. 'Ανθ/τρος	ΛΙΤΣΑΣ Δ.
97. Λοχίας	ΘΕΜΕΛΗΣ Π.
98. 'Υποδ.	ΚΥΡΙΑΚΟΥ Σ.

1 'Υγειον. ὄχημα 3/4 τον.

Ζ'.

99. 'Ανθ/γὸς	ΚΟΥΡΑΚΗΣ Γ.
100. Δεκ.	ΜΑΡΤΑΚΗΣ Ε.
101. 'Υποδεκαν.	ΜΠΑΚΑΣ Ε.
102. Στρατιώτ.	ΒΟΡΓΙΑΣ Κ.
103. »	ΠΟΙΜΕΝΙΔΗΣ Σ.
104. Λοχίας	Βρεττανὸς (τεχνίτης)
105. 11 Στρατ.	Βρεττανοὶ (τεχνῖται) ἕως 115.

1 αὐτ/τον	3 τον.
1 LAD	3 τον.
1 LAD	JEEP
2 'Υπολ/λα	BREN

Η'. ΤΜΗΜΑ ΑΝΕΔΟΦΙΑΣΜΟΥ - ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΕΩΝ

116. 'Υποσ/γὸς	ΡΟΜΠΟΤΗΣ Π.
117. 'Ανθ/γὸς	ΜΙΝΩΤΟΣ Π.
118. 'Ανθ/γὸς	ΘΕΡΜΙΩΤΗΣ Χρ.
119. 'Ανθ/γὸς	ΠΑΓΙΑΣ Ν.
120. 'Υποσμην.	ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ Ν.
121. 'Αστυφ.	ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ Π.
122. 'Αστυφ.	ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ Α.
123. 'Αστυφ.	ΞΑΡΧΟΓΙΑΝΝΑΚΟΣ Ε.
124. Λοχίας	ΠΡΙΜΟΣ Γ.
125. Δίοπος	ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ Κ.
126. 'Αστυφ.	ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Ν.
127. 'Αστυφ.	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Δ.
128. 'Αστυφ.	ΠΑΓΩΝΗΣ Ν.
129. Δεκ.	ΓΙΑΝΝΑΤΟΣ
130. Λοχ.	ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Φ.
131. 'Υποδ.	ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν.
132. 'Αστυφ.	ΚΟΛΛΙΑΣ Ν.
133. 'Αστυφ.	ΣΤΟΥΠΑΣ Γ.
134. Σμηνίτης	ΖΟΥΡΕΛΗΣ Γ.
135. Στρατιώτης	ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Π.
136. Στρατιώτης	ΑΛΜΠΑΝΗΣ Σ.
137. Στρατιώτης	ΣΥΓΓΕΛΑΚΗΣ Γ.
138. Σμηνίτης	ΑΔΑΜ Ε.
139. Στρατιώτης	ΓΕΩΡΓΙΟΥ Χ.
140. Στρατιώτης	ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΣ Φ.
141. Στρατιώτης	ΠΙΚΑΚΟΣ Ι.
142. Στρατιώτης	ΜΑΡΚΟΪΖΟΣ Γ.
143. Σμηνίτης	ΤΕΛΕΒΑΝΤΟΣ Μ.

144. Σμηνίτης	ΓΑΣΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Ν.
145. Ναύτης	ΤΣΙΓΚΟΥΝΗΣ Γ.
146. Ναύτης	ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΣ Γ.
147. Στρατ.	ΑΠΟΚΟΤΟΥ ΜΕΡ.
148. Στρατ.	ΣΜΥΡΝΙΟΥΔΗΣ Ν.
149. Στρατ.	ΒΓΕΝΑΣ Ι.
150. Στρατ.	ΑΓΟΡΗΣ Κ.
151. Στρατ.	ΣΑΜΑΡΑΣ ΣΤ.
152. Σμηνίτης	ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ Κ.
153. Στρατ.	ΣΑΜΑΡΑΣ Α.
154. Σμηνίτης	ΜΑΝΙΑΤΗΣ Α.

1 JEEP
8 αὐτ/τα 3 τον.
3 πολ/λα VICKERS MARK I (δίδυμα)
4 ὑπολ/λα BREN

Θ΄. ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ : ΔΥΝΑΜΙΣ ΠΡΟΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΝ

1. Προσωπικὸν

Ἀξ/κοὶ	98
Ὑπαξ/κοὶ καὶ Στρατ.	42
Βρετ. Στρατ. (τεχν.)	14

2. Ὀχήματα

STAFF CAR	1
JEEP πολ/λων	34
JEEP Σ/Α	3
JEEP LAD	1
AMBULANCE	1
Αὐτ/τα 3 τον.	12

3. Ὁμαδικὰ ὅπλα

Δίδυμα πολ/λα VICKERS MARK I	96
πολ/λα BROWNING 30 CAL	12
Ὁπλ/λα BREN	12

Μὲ πραγματικὴν συγκίνησιν καὶ εὐχαρίστησιν ἀνέγραψα ἀνωτέρω τοὺς ἀρχικῶς καταταγέντας Ἱερολοχίτας συμπολεμιστὰς στὴ Μ. Ἀνατολὴ γιὰ τὸν ἴδιο σκοπό. Ὁ Δ/τὴς των τοὺς ὠνόμασε: «Ἡ πιπεριὰ τῆς ράτσας». Ὁ τρελλὸς ἡρωϊσμός των, ἀποτελοῦσε τὴν συνισταμένην ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν χρόνων.

Ἐκπαίδευσις: Ἅμα τῇ συγκροτήσει του ὁ 3ος Ἱερὸς Λόχος μετεφέρθη εἰς εἰδικὸν κέντρον ἐκπαιδεύσεως τοῦ Καμπρίτ, ὑπὸ τὸν Ἄγγλον Ἀντισυνταγματάρχην Stirling, διὰ τὴν δημιουργίαν των ὡς μονάδος Commandos.

3. Τὸ πολεμικὸν ὁδοιπορικόν του.

Στὸ Καμπρίτ, στὸ εἰδικὸ κέντρον ἐκπαιδεύσεως, τοὺς εὑρῆκε μιὰ πρόσκλησι ὑπὸ τὸ ὄνομα «σχέδιον τοῦ Ναυάρχου Harwood».

Τῆς προσκλήσεως ταύτης εἶχε προηγηθῆ ἐντολὴ ἀποστολῆς ἀποσπάσματός του εἰς τὴν Βεγγάζην δι' ἐπιχείρησιν ἐναντίον τῶν ὁδῶν ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ ROMMEL.

Ὅμως ἡ ἔγκαιρος ὑποχώρησίς του, κατόπιν ἀσφαλῶν πληροφοριῶν του, ἐματαίωσε τὴν ἀποστολὴν τμήματος Ἱερολοχιτῶν.

Καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν Ναύαρχον Harwood. Μεσάνυκτα κάλεσε τὸν Συν/ρχην Τσιγάντε. Ὁ Ναύαρχος εἶναι ὁ νικητὴς τοῦ Rio la Plata, διότι ἐκεῖ ἠνάγκασε τὸ κουρσάρικο Graf von Spee — τὸ ὁποῖον τόσες λαχτάρες ἐδημιούργησε στὸ Συμμαχικὸ Στόλο – νὰ αὐτοβυθισθῇ.

Μόλις ἔφθασε ὁ Διοικητὴς τοῦ 3ου Ἱεροῦ Λόχου, ἄκουσε ἀπὸ τὸν Ναύαρχον τὴν ἐρώτησιν: «Εἶσαι διατεθειμένος νὰ ὁδηγήσῃς τοὺς Ἱερολοχίτας εἰς μίαν ἀποστολὴν αὐτοκτονίας; Τορπιλλοβόλα μου θὰ σᾶς ἀποβιβάσουν εἰς τὰ ὀπίσω τῆς El - Agheila καὶ θὰ ἐγκατασταθῆτε εἰς τὴν ὁδὸν Balbia κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἐμποδίσητε τὴν ὑποχώρησιν τῶν δυνάμεων τοῦ Rommel ὅταν ἡ VIII Στρατιὰ θὰ τοὺς ἐπιτίθεται κατὰ μέτωπον. Δύναμις 60 Ἱερολοχιτῶν».

Εἰς ἄμεσον ἀποδοχὴν τοῦ Συν/ρχου Τσιγάντε ὁ Ναύαρχος ἐσημείωσε ὅτι πρόκειται περὶ «ἀπολύτως ἀπορρήτου ἀποστολῆς. Ὅτι ἡ Αἴγυπτος εἶναι γεμάτη ἀπὸ Γερμανοὺς πράκτορας καὶ ὅτι ἀπαιτεῖ μυστικὴν τὴν ἀποστολὴν ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Στρατηγεῖον».

Ὁ Τσιγάντες ὑπεσχέθη, μὲ μόνην ἐξαίρεσιν τὸ Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν καὶ τοῦτο τὴν τελευταίαν στιγμήν.

Βάσει τῆς διαταγῆς ταύτης ἑξήκοντα ἀξιωματικοὶ Ἱερολοχῖται μετεφέρθησαν εἰς τὸν λιμένα Ἀλεξανδρείας διὰ τὴν ἀπαιτουμένην προπαρασκευήν.

Ὡς ἀποστολὴ των διεδόθη ὅτι ἐπίκειται ἐπιχείρησις στὴν Κρήτη. Τὸ ἀπόσπασμα τῶν Ἱερολοχιτῶν ἀπεβιβάσθη εἰς Βεγγάζην.

Ἡ πρώτη ἐπιχείρησις τοῦ Ἱεροῦ Λόχου ἔλαβε χώραν τὴν 17 Νοεμβρίου 1942 μὲ συμμετοχὴν 8 Ἱερολοχιτῶν, εἰς ἐπιδρομὴν προσβολῆς τῶν μετόπισθεν γραμμῶν συγκοινωνιῶν τοῦ Rommel δι' ὑπερκεράσεως ἐκ Νότου τοῦ δεξιοῦ πλευροῦ τοῦ ἐχθροῦ, εἰς περιοχὴν El Agheila, εἰς ὁμάδα Commandos τοῦ Συν/χου Stirling καὶ ἥτις ἔφθασε ὑπὲρ τὰ 100 χμ. ὄπισθεν τῶν πρώτων γραμμῶν τοῦ ἐχθροῦ.

Συμμετασχόντες Ἱερολοχῖται μὲ 3 Jeeps

Ἀντισμήναρχος	Ἀλεξανδρῆς
Ἀντιπλοίαρχος	Ματθαῖος
Λοχαγὸς	Καραβίτης
»	Καζακόπουλος
Ἴλαρχος	Μπαρδάκος
Ὑπολοχαγὸς	Παπαδόπουλος Κ.
Ἀστυφύλαξ	Τριανταφύλλου

οἵτινες ἀπετέλεσαν 3 ὁμάδας μὲ κεχωρισμένας ἀποστολάς.

Ὁ Τσιγάντες ἐπισκέπτεται τὸν Ὑπουργὸν κ. Κανελλόπουλον καὶ ἀναφέρει τὴν ἀποστολὴν προσθέσας τὴν ἐντύπωσιν του, «ὅτι οὐδεὶς πρόκειται νὰ ἐπιστρέψει καὶ τὴν ἐπιθυμίαν του — ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει — ὅπως τὸ σῆμα τοῦ Ἱεροῦ Λόχου ἀναρτηθῇ ἐπὶ τῆς Σημαίας του»!

Ὁ Τσιγάντες φθάνει στὴ Βεγγάζη, ὅτε τὸ ἀπόσπασμα τῶν Ἱερολοχιτῶν ἦτο ἕτοιμον διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς.

Τὴν τελευταίαν στιγμὴν ὅμως εἰδοποιοῦνται ὅτι ὁ Rommel ἀπαγγιστροῦται, ἀποφεύγων τὴν ἀναμέτρησιν μὲ τὴν VIII Στρατιὰν τοῦ Montgomery.

Ὁ Τσιγάντες ἐπανέρχεται εἰς τὸ Στρατόπεδον διὰ κατατοπισμόν του.

Λαμβάνει ὑπόσχεσιν διὰ χρησιμοποίησίν του εἰς τὰς προσεχεῖς ἐπιχειρήσεις, εἰς τὸν τομέα τῆς Τριπολίτιδος.

Κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωάννου — ἰσαξίου του εἰς φλόγα καὶ ἀφοβίαν — τὸν ὁποῖον ἐλάτρευε.

Ὁ ὑπουργὸς κ. Τσέλλος τοῦ μετέδωσε τὴν συντριπτικὴν εἴδησιν.

Γιὰ τὸν Τσιγάντε, τότε, μία παρηγορία, μία ὄασις ὑπῆρχε : «Ὁ 3ος Ἱερὸς Λόχος». Καὶ ἅπαντες οἱ Ἱερολοχῖται εὑρεθέντες ἐν μέσῳ τῶν τότε πολιτικῶν κομμουνιστικῶν ὑπονομεύσεων, συνησπίσθησαν πολὺ περισσότερον περὶ τὸν πικραμένον Διοικητήν των. Ὁ θάνατος τοῦ ἀδελφοῦ ἀπετέλεσε τὴν μεγαλυτέραν συνδετικὴν δύναμιν Διοικητοῦ καὶ Ἱερολοχιτῶν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Τότε δίδεται ὡς σύνδεσμος εἰς τὸν Ἱερὸν Λόχον μία τῶν μεγαλυτέρων προσωπικοτήτων τῆς Ἀγγλίας ὁ Λόρδος Jellicoe 22 ἐτῶν, γιὸς τοῦ Ναυάρχου νικητοῦ στὴ Jutland. Μιὰ μεγάλη δύναμις ὁ Λοχαγὸς Λόρδος διὰ τὸν Ἱερὸν Λόχον καὶ ἀκόμη μιὰ Ἑλληνικὴ Προσωπικότης, ὁ Πρίγκηψ Πέτρος, κατατάσσεται στὸν Ἱερὸ Λόχο.

Καὶ φέρει μαζί του τὸν Τρύφωνα Τριανταφυλλάκο ὁ ὁποῖος παρὰ τὴν ἡλικίαν του ἐπιμένει στὴν προσφορὰ τοῦ ἑαυτοῦ του στὸν «3ον Ἱερὸ Λόχο» καὶ ἦτο εἰς ἡλικία, πραγματικὸ παράδειγμα ὑπομονῆς στὰς στερήσεις καὶ στὴ θυσία, μαζὶ μὲ τὸν ὁμήλικο ἀείμνηστο Καλλίνσκη.

Ὁ Ἱερὸς Λόχος περιλαμβάνει ἑκατὸν ἀξιωματικοὺς καὶ 35 Jeeps πραγματικοὺς ἀστακούς. Κάθε Jeep καὶ τρία πολυβόλα ἐξ ὧν 2 δίκανα.

Ὁ Ἱερὸς Λόχος ξανάρχεται στὴ Βεγγάζη. Ἕνας μῆνας εἶχε παρέλθει ἀπὸ τὴν ἀναβληθεῖσαν ἐπιχείρησιν. Παντοῦ γίνονται δεκτοὶ μὲ ἐνθουσιασμὸ καὶ ἔκπληξι.

Ὁ Ἱερὸς Λόχος ἑτοιμάζεται διὰ τὸν Τριπολιτικὸν χῶρον.

Ὁ Συν/ρχης Τσιγάντες συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς πρίγκηπα Πέτρον καὶ τὸν Λόρδον Jellicoe τρέχει νὰ λάβῃ πληροφορίας ἀπὸ τὸν φίλον του, ἐπιτελῆ τοῦ Montgomery, Oswald, μὲ τὸν ὁποῖον συνδέεται ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην.

Ζητεῖ τὴν παρουσίασίν του στὸν Διοικητὴ τῆς VIII Στρατιᾶς, πρᾶγμα ὄχι καὶ τόσον εὔκολον.

Ὁ Ἱερὸς Λόχος ὑπὸ τὸν δοξασμένον Στρατηγὸν Leclerc.

Ἡ συνάντησις Montgomery — Τσιγάντε ἐγένετο παρουσίᾳ τοῦ Στρατηγοῦ Leclerc μὲ τὸν ὁποῖον ἐκείνην τὴν ὥραν συνειργάζετο διὰ τὰς περαιτέρω ἐπιχειρήσεις.

Ὁ Montgomery ἀπορεῖ διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Λόρδου Jellicoe εἰς τὸν Ἱερὸν Λόχον.

Ὁ Λόρδος ἀναφέρει τὴν ἰδιότητά του ὡς συνδέσμου καὶ τὴν ἄφιξιν τοῦ Ἱεροῦ Λόχου.

Εἰς ἀπάντησιν ὁ Montgomery δηλώνει: «Ἀποτελεῖτε μέρος τῶν Commandos τοῦ Sterling. Δὲν ἔχω ἀποστολὴν καμμίαν διὰ σᾶς. Ἐπιστρέψατε εἰς Αἴγυπτον». Ἦτο ἴσως ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς καταστροφῆς τῶν Κομμάντος τοῦ Steirling μὲ πλείστας ἀπωλείας καὶ αἰχμαλωσίαν, καὶ τοῦ Steirling τραυματισμένου σοβαρά.

Ὁ Τσιγάντες δηλώνει: «Διὰ δευτέραν φορὰν ἐπιστροφὴ χωρὶς συμμετοχὴν εἰς ἐπιχειρήσεις, σημαίνει ἀπογοήτευσιν καὶ συνεπῶς διάλυσιν τοῦ Ἱεροῦ Λόχου».

Τῇ ἐπεμβάσει τοῦ Πρίγκηπος Πέτρου καὶ τοῦ Λόρδου Jellicoe ὁ Ἱερὸς Λόχος τίθεται ὑπὸ τοῦ Montgomery εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Στρατηγοῦ Leclerc παρόντος κατὰ τὴν συζήτησιν, τοῦ ὁποίου τὸ κῦρος, λόγῳ προηγουμένων ἐπιτυχῶν ἐπιχειρήσεων, ἦτο τεράστιον. Ὁ Leclerc εἶχε ἀπόλυτον ἀνάγκην τοιαύτης μονάδος μὲ τόσα μέσα. Ὁ Στρατηγὸς Leclerc, ὅστις ἡγεῖτο ἀποικιακῶν τμημάτων, ἄνευ πολεμικῆς πείρας καὶ μὲ ὁπλισμὸ καὶ μέσα κινήσεως ἐλλειπῆ, εἶχεν ἐπιτύχει τὸν ἆθλον νὰ διανύσῃ τὴν Ἔρημον Σαχάραν καὶ νὰ ἀφιχθῇ εἰς Τριπολίτιδα.

Τὰ μέσα κινήσεως, ὁ ὁπλισμὸς τοῦ Ἱεροῦ Λόχου καὶ ἡ ἑκατοντὰς ἐμπειροπολέμων Ἀξιωματικῶν, ὑπῆρξε διὰ τοὺς ἐλευθέρους Γάλλους, ἐνίσχυσις σημαντικωτάτη ἥτις ἐπέτρεψε εἰς τὸν Leclerc νὰ φέρῃ εἰς πέρας ἀποστολὴν πολὺ ἀνωτέραν ἐκείνης ποὺ θὰ ἠδύνατο διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ δυνάμεων.

Ὁ Ἱερὸς Λόχος ἔχει καταυλισθῇ πρὸ τῆς Τριπόλεως.

Αἱ ὁδηγίαι τοῦ Leclerc καθώρισαν συνάντησιν εἰς τὴν ὄασιν Nalut τῆς ἐρήμου Sahara.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Jellicoe ἀνακαλοῦνται εἰς Κάϊρον, διότι ἡ περιοχὴ ἦτο ἐπικίνδυνος καὶ ὑπῆρχε φόβος νὰ πέσουν στὰ χέρια τῶν Γερμανῶν οἱ ὁποῖοι θὰ ἔκαμναν ἀγρίαν ἐκμετάλλευσιν τοιαύτης ἐπιτυχίας.

Ὁ Leclerc εἶχε ἀπόλυτον ἀνάγκην καὶ τῶν Jeeps τοῦ Ἱεροῦ Λόχου.

Ἀπὸ τῆς συναντήσεως τῶν δύο Διοικητῶν, ὁ Ἱερὸς Λόχος ἦτο πλέον ἕτοιμος δι' ἐπιχείρησιν καὶ μάλιστα ὡς ἀναγνώρισις τῆς Μονάδος Leclerc.

Τὸ σχέδιον Leclerc ἦτο νὰ γλυστρήσῃ τρόπον τινά, αἰφνιδιαστικῶς ὄπισθεν τῶν Γερμανο - Ἰταλικῶν γραμμῶν, ὄπισθεν τῆς γραμμῆς Mareth.

Ἡ ἐπιτυχία θὰ ἐπέτρεπε καὶ σύνδεσμον μὲ Ἀμερικανικὰς Μονάδας, τῆς Νοτίου Τύνιδος.

Ἄξων διεισδύσεως, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς 16 Jeeps τοῦ Ἱεροῦ Λόχου, Nalout — Bir - Amir — Ksar Rhilane.

Εὑρίσκονται πλέον ἐπὶ ἐδάφους Τυνησιακοῦ εἰς περιοχὴν Renada. Οἱ Γάλλοι ᾐσθάνοντο τὴν συγκινητικὴν ἱκανοποίησιν ὅτι ἐλευθερώνουν μέρος τῆς Πατρίδος των.

Τὸ ὁδοιπορικὸν τοῦ Ἱεροῦ Λόχου πλέον — ὁδοιπορικὸν ἀπὸ Καΐρου - Βεγγάζην El Agheila - Σύρτην - Τρίπολιν (μὲ τὸν βομβαρδισμόν του εἰς Τρίπολιν ὑπὸ Στούκας ἀνεπιτυχῶς), Ναλοὺτ πρὸς Κσὰρ - Ριλάνε - μετεβάλλετο εἰς πολεμικόν.

'Ο Leclerc ζητεῖ τὴν ἀποστολὴν τριῶν Jeeps πρὸς ἀναγνώρισιν μὲ κατεύθυνσιν εἰς τὸ Bir Amir.

'Ο Ἱερὸς Λόχος ἀπὸ Αἴγυπτον — εἰς Βεγγάζην τῆς Κυρηναϊκῆς — εἶχε συγκεντρωθῆ εἰς τὴν Τρίπολιν ὁπόθεν συνηνώθη μὲ τὴν ὁμάδα Leiler εἰς Nalout, ἀφιχθεῖσαν ἀπὸ τὴν Missa.

Ἡ ζητουμένη ἀναγνώρισις ἦτο ἐπικίνδυνος διότι ἐπεβλέπετο ἡ περιοχὴ ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἡ ὁμὰς τῶν 'Αν/γῶν Σούτσου καὶ Γραικοῦ ἀνατινάσσεται ὑπὸ νάρκης. 'Ο Δημ. Σοῦτσος ἐτραυματίσθη βαρύτατα εἰς τὸ πόδι καὶ τὸν ὀφθαλμὸν μὲ κίνδυνον τυφλώσεως. 'Ο Τσιγάντες συγκινημένος (διὰ τὸν ἐγγονὸν τοῦ Περικλῆ Σούτσου) ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ πρῶτος τραυματίας τοῦ «Ἱεροῦ Λόχου» τὸν εὐχαριστεῖ ἐκ μέρους ὅλων.

'Ομὰς τοῦ Λοχαγοῦ Farret καὶ 18 Jeeps διοικούμενα ὑπὸ τῶν Λοχαγῶν Καζακοπούλου καὶ Δημοπούλου, φθάνει τὴν 22αν Φεβρουαρίου τὸ Ksar Rhicane προηγουμένη τοῦ Γαλλικοῦ ἀποσπάσματος Velinet 24 ὁλοκλήρους ὥρας.

Τὸ Ksar Rhicane εἶναι κτισμένο πέριξ ἑνὸς πηγαδιοῦ. Εὑρίσκεται εἰς τοὺς πόδας τοῦ Hamada τοῦ ὁποίου μιὰ ρωγμὴ ἐκτείνεται 30 - 40 χιλ. πρὸς Βορρᾶν μέχρι τῆς ἐξοχῆς ὅπου στηρίζεται ἡ Γερμανικὴ τοποθεσία Mareth ἐναντίον τῆς ὁποίας ἐπιτίθεται ἡ VIII Στρατιά.

Σχηματίζεται στὴν κατεύθυνσι τοῦ Ἱεροῦ Λόχου ἕνας διάδρομος ὁ ὁποῖος φθάνει ἀμέσως ὄπισθεν τοῦ Cabes (Γερμ. τοποθεσία).

Ἡ ὁμὰς Farret - Καζακοπούλου - Δημοπούλου ὑπερβαίνουσα τὴν ὀφειλομένην σύνεσιν φθάνει διὰ τριῶν ἀποσ/των εἰς τὸ Ksar Tarsine καὶ Bir Rhezene στὴ μύτη τῶν Γερμανῶν οἱ ὁποῖοι αἰφνιδιάζονται καὶ νομίζουν ὅτι ἡ VIII Στρατιὰ ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ δεξιοῦ πλευροῦ των.

Τὰ Panzer ἐπεμβαίνουν κατὰ τῶν ἀναγνωρίσεων καὶ ἀντὶ τὰ προωθημένα αὐτὰ τμήματα τοῦ Ἱεροῦ Λόχου νὰ θεωρήσωσι ὅτι ἐξεπλήρωσαν τὴν ἀποστολήν των, — δοθείσης ὅμως τῆς παρουσίας τῶν Γάλλων καὶ συνεπῶς τοῦ Ἑλληνικοῦ φιλοτίμου — μονομαχοῦν μὲ Panzer!!

'Αποτέλεσμα: καταστροφὴ ἑνὸς Jeep τῶν 'Αν/γῶν 'Αγλαμίση καὶ Καλαμίδα δι' ἀπ' εὐθείας βολῆς.

'Ο 'Αγλαμίσης φονεύεται. 'Ο Καλαμίδας βαρέως τραυματισμένος συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

Τὸ Panzer βάλλει ὡσεὶ ἐὰν εὑρίσκετο εἰς πεδίον ἀσκήσεως. Καὶ 2ον Jeep καταστρέφεται τῶν 'Αν/γῶν Τσουμπρῆ καὶ Καλαμάρα. Καὶ ἐπὶ τέλους ἀποφασίζεται ἡ ἀναστροφή.

Οἱ Τσουμπρῆς καὶ Ψάλτης εἶναι ἐλαφρῶς τραυματισμένοι καθὼς καὶ ὁ 'Αν/γὸς Ξενοφός.

Ὅμως τὸ Ἑλληνικὸ φιλότιμο ἐθριάμβευσε!! Οὐδέποτε οἱ Γερμανοὶ ἐπίστευσαν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐπιθέσεως τρελλῶν!! Ἑλλήνων ἀλλὰ περὶ ἐπιθέσεως — ὅπως ἀνέφερα — τῆς VIII Στρατιᾶς κατὰ τοῦ πλευροῦ των.

Οἱ Γερμανοὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀφήσωσι τοιαύτην ἀπειλὴν εἰς τὸ πλευρόν των.

Καὶ ἀρχικῶς ἐπεμβαίνουν διὰ τῶν Στούκας τὴν 23 Φεβρουαρίου.

Τὸ Ksar Rhilane βομβαρδίζεται ἀνηλεῶς τὴν ὥραν ποὺ αἱ ἀναγνωρίσεις ἐπέστρεφον. Οἱ Γάλλοι πληρώνουν τὴν μεγαλυτέραν μερίδα: ὁ ΑΟΧ OHREL 1 Ἀν/στής, 15 Σενεγαλέζοι νεκροὶ καὶ 15 τραυματίαι.

Τὸ κῦρος τοῦ Ἱεροῦ Λόχου ἔχει ἐπιβληθῆ πλέον εἰς τὴν ἐκτίμησιν Γάλλων καὶ Ἄγγλων.

Τὰ ἀποσπάσματά του περιπολοῦσαν διαρκῶς.

Ἡ ὁμὰς Leclerc ἑνοῦται μὲ τὰς ἀναγνωρίσεις του. Ἀνεμένετο ἡ ἀνταπόδοσις τῶν Γερμανῶν. Δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀφήσουν νὰ στερεωθῇ στὸ πλευρό των τοιαύτην ἀπειλή.

Αἱ μονάδες Leclerc - Τσιγάντε ὀχυροῦνται περὶ τὸ Ksar Rhilane.

Τὴν 10 Μαρτίου τοῦ 1943 τὴν 6ην πρωϊνὴν ἐξαπολύουν τὴν ἐπίθεσίν των καλυπτόμενοι ἀριστοτεχνικῶς ὥστε φθάνουσι εἰς ἀπόστασιν 800 μ. πρὶν γίνουν ἀντιληπτοὶ ἀπὸ τὰς ἀναγνωρίσεις προφυλακῶν.

Τὰ Jeeps τοῦ Ἱεροῦ Λόχου ὑποστηρίζουν τὴν σύμπτυξίν των.

Τὴν 8ην ὥραν ἐπιτίθενται καὶ 24 Στούκας.

Οἱ ἀμυνόμενοι καλῶς καμουφλαρισμένοι τηροῦν ἀπόλυτον ἀκινησίαν. Τὰ καταδιωκτικὰ τῆς RAF ἐπεμβαίνουν καὶ τὰ συντρίβουν. Οἱ ἀμυνόμενοι παρακολουθοῦν τὰς ἀερομαχίας.

Τὰ γερμανικὰ ἅρματα τοῦ Von Arnim (ὁ Rommel εἶχε ἀνακληθῆ) φθάνουν ἐγγὺς τῆς τοποθεσίας, τὴν ὁποίαν περικυκλώνουν ἐκλέγοντα τὴν πλέον τρωτὴν πλευρὰν διὰ τὴν τελικὴν ἐπίθεσίν των καὶ τὴν εἴσδυσίν των εἰς τὸ περιχαρακωμένον τετράγωνον.

Ἀπὸ τοὺς ἀμυνομένους καταβάλλεται προσπάθεια καλλιτέρας καλύψεως, ἀλλὰ καὶ ὠφελίμων πυρῶν ἀντιαρματικῶν.

Ἕνας ἀγὼν ζωῆς ἢ θανάτου μέχρι τῆς 16ης ὥρας διεξάγεται. Τὰ Panzer εἶχον ἐκβιάσει τὴν ἀμυντικὴν περίμετρον μὲ προσπάθειαν νὰ ἐξουδετερώσωσι κάθε σημεῖον στηρίξεως.

Ἡ ἐπέμβασις ὅμως 80 καταδιωκτικῶν Harricane ὡπλισμένων μὲ ἀντιαρματικὰ πυροβόλα, τῶν 37, ἐπαναληπτικά, ἀνέτρεψε τὴν κρίσιμον κατάστασιν.

Ἦτο καιρός. Παντοῦ καιόμενα Γερμανικὰ αὐτοκίνητα καὶ πυρκαϊαί. Ἄμεσος ἀναστροφὴ τῶν ἐπιτιθεμένων!

Ἡ μάχη ἐκερδήθη! Εἰς Ksar Rhilane ἡ ἐπιμονὴ τῶν Γάλλων, ἡ φλόγα τῶν Ἱερολοχιτῶν καὶ ἡ δραστική, ἡ ἀποτελεσματικὴ ἐπέμβασις τῶν ἀντιαρματικῶν ἀεροπλάνων, παραχωροῦν εἰς τὴν VIII Στρατιὰν πολὺ περισσότερον ἀπὸ μίαν τοπικὴν ἐπιτυχίαν. Δίδουν τὴν βεβαιότητα ὅτι δύναται νὰ διπλασιάσῃ τὴν μετωπικὴν ἐπίθεσιν διὰ κυκλώσεως ἀπὸ τῆς κατευθύνσεως τῆς ἐρήμου.

Ὁ Leclerc ὑπερηφανεύεται γιὰ τὴν ἐπιτυχίαν καὶ σ' ἕνα ἐνθουσιῶδες μήνυμα τονίζει:

«Οἱ Γερμανοὶ ἠθέλησαν νὰ καταλάβωσι τὸ Ksar Rhilane.

'Επετέθησαν μὲ 50 ἅρματα. Οἱ Μονάδες τοῦ Tsad (Γαλλικαὶ) βοηθούμεναι ὑπὸ τῶν συμπολεμιστῶν Ἄγγλων καὶ Ἑλλήνων τοὺς ἐπέβαλον τὴν ἀποτυχίαν μὲ βαρείας ἀπωλείας.

Ἡ πρώτη ἐπαφὴ μὲ τοὺς Boches ὑπῆρξε μία νίκη· αἱ ἄλλαι θὰ ἐπακολουθήσωσι.

Ζήτω ὁ Στρατηγὸς De Gaulle. Ζήτω ἡ Γαλλία».

Συγχρόνως εὐχαριστεῖ θερμὰ τὸν Συν/ρχην Τσιγάντεν ἰδιαίτερα διὰ τὸν σύνδεσμον τὸν ὁποῖον, εἰς τόσον δυσχερεῖς ὥρας, ἐπέτυχον τὰ Jeeps τοῦ Ἱεροῦ Λόχου. «Οἱ ἄνδρες σου, ἐτόνιζε, ἦσαν ἀτρόμητοι καὶ μεγάλης ἐπιμονῆς». Οἱ ἔπαινοι διὰ τὸν ἀείμνηστον Καλλίνσκην εὑρεθέντα εἰς τὰς προφυλακάς, ἦσαν συνεχεῖς.

Ὁ 3ος Ἱερὸς Λόχος εἶχε πλέον διὰ τῶν κατορθωμάτων του λάβει πρωτίστην θέσιν μεταξὺ τῶν συμπολεμιστῶν του Ἄγγλων καὶ Γάλλων.

Τὴν 22αν ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐλήφθη καὶ ὁ λακωνικὸς ἔπαινος τοῦ Montgomery, μονολεκτικῶς.

«WELL DONE».

Εὐτυχῶς καὶ αἱ ἀπώλειαι γενικώτερον, ἀλλὰ καὶ μερικώτερον διὰ τὸν Ἱερὸν Λόχον ἦσαν ἐλάχισται: Ἀπόντες τρεῖς (3).

'Επίθεσις κατὰ τῆς τοποθεσίας Mareth.

Αἱ μονάδες Leclerc - Τσιγάντε τίθενται ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ θρυλικοῦ Freyberg, ἐπιφορτιθέντες ὑπὸ τοῦ Montgomery μὲ τὴν πλευρικὴν ἐπίθεσιν.

Εἰς τὸν Τσιγάντεν ὁ ὁποῖος τὸν ἐπεσκέφθη ἐτόνισε :

«Κρατεῖτε τὰ κλειδιὰ τῆς τοποθεσίας Mareth».

Τοῦτο δὲ διότι αἱ μονάδες Leclerc — Ἱεροῦ Λόχου θὰ ἀποτελοῦσαν τὴν μονάδα διανοίξεως. Αἱ μονάδες Freyberg θὰ ἦσαν αἱ πλέον προκεχωρημέναι.

Ἡμέρα ἐπιθέσεως ἡ 19 Μαρτίου

Ὁ Leclerc χρησιμοποιεῖ Jeep τοῦ Ἱεροῦ Λόχου, ἔχει ὁδηγὸν τοῦ Jeep τὸν Ὑπ/γὸν Καλλονάρον τοῦ ὁποίου, ἐξετίμησε τὴν ψυχραιμίαν καὶ τὸν Λοχαγὸν Μάραντον, οἵτινες τὸν μεταφέρουν συνεχῶς εἰς τὰ κρίσιμα σημεῖα τῆς μάχης διὰ νὰ ἐμψυχώσῃ τὰ ἀποικιακά του στρατεύματα τὰ ὁποῖα μόλις εἰσήρχοντο εἰς τὸ πεδίον μάχης.

Ὁ Τριανταφυλλάκος ἦτο μὲ τὸν Γάλλον Συν/ρχην Ingod.

Οἱ Ἱερολοχῖται ἐκεῖ ἐθριάμβευσαν. Οἱ πρῶτοι αἰχμάλωτοι συλλαμβάνονται.

Τὴν 20ην Μαρτίου ὁ Montgomery ἐξαπολύει τὴν μετωπικὴν ἐπίθεσίν του.

Ἅπαντα τὰ μέσα τοῦ Montgomery εἰς ἕνα ἰδεώδη συντονισμὸν ἐτέθησαν ἐν κινήσει.

Μία Μεραρχία Γερμανικὴ ἐκλεκτῶν, κυριολεκτικῶς ἐκονιορτοποιήθη πρὶν ἢ ὑποστῇ ἐπίθεσιν πεζῶν.

Τὴν 25ην Μαρτίου τὰ τμήματα τοῦ Ἱεροῦ Λόχου εὑρίσκοντο ἐν ὄψει τοῦ Cabes ὄπισθεν τῆς Γερμανικῆς τοποθεσίας.

Οἱ Γερμανοὶ ὑποχωροῦν καὶ ὀχυροῦνται Β. τοῦ Cabes, ἐκκενοῦντες τὴν τοποθεσίαν Mareth ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῶν Μονάδων Freyberg.

Ὁ Ἱερὸς Λόχος τίθεται, ἐκεῖθεν τῇ αἰτήσει τοῦ Τσιγάντε (λόγῳ μερικῶν ἐπεισοδίων Ἱερολοχιτῶν καὶ Γάλλων ἀξιωματικῶν ἐπιθυμούντων νὰ χρησιμοποιήσωσι εἰς Cabes τὰ Jeep's ὁδηγούμενα ὑπὸ Ἀξιωματικῶν Ἱερολοχιτῶν δι' ἀτομικὴν διασκέδασιν) προσωπικῶς πρὸς τὸν Montgomery καὶ κατόπιν αἰτήσεως καὶ τοῦ Στρατηγοῦ Freyberg εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Νεοζηλανδικῆς Μεραρχίας.

Τὴν 5ην Ἀπριλίου ὁ Ἱερὸς Λόχος, κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας, ἑνώνεται μὲ τοὺς Νεοζηλανδούς.

Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου ζητεῖται ὁ ὑπέροχος πολεμιστὴς καὶ χαρακτὴρ Φραδέλος ὡς ἐπιμελητής.

Ἀμφότεροι ἀνθίστανται εἰς τὴν διαταγήν. Τελικῶς ἐνδίδουν. Ὁ Φραδέλος χρησιμοποιεῖται ἔκτοτε διὰ τὰς ἐπικινδύνους ἀποστολὰς εἰς Ἑλλάδα. Ὁ Τσιγάντες αἰσθάνεται λύπην ἐκ τῆς ἀναχωρήσεως ἑνὸς ἀδελφικοῦ συμπολεμιστοῦ.

Κατὰ τὸν χρόνον αὐτὸν αἱ ὑπονομεύσεις εἰς Κάϊρον καὶ τὰς εἰς Αἴγυπτον Ἑλληνικὰς Μονάδας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, εἶχον ἀρχίσει νὰ ἐπιτυγχάνουν.

Διαφωτισταὶ ἀπεστάλησαν καὶ εἰς τὸν Ἱερὸν Λόχον στηριζόμενοι εἰς τὴν παλαιὰν δημοκρατικὴν πλευρὰν τοῦ Τσιγάντε.

Ἀλλὰ οἱ ἀψηφοῦντες κάθε ὥρα καὶ στιγμὴ τὸν θάνατον γιὰ τὴν Ἑλλάδα, δὲν γίνονται δολοφόνοι.

Οἱ κομμουνισταὶ πράκτορες ἀπεπέμφθησαν κακὴν κακῶς ὑπὸ τοῦ Τσιγάντε...

IV. Πρὸς τὰ Σοῦσσα

Ἡ ὑποδοχὴ τοῦ Ἱεροῦ Λόχου ὑπὸ τῶν Νεοζηλανδῶν ἦτο ἀνάλογος τῶν πολεμικῶν ἀναμνήσεων τοῦ Ὀλύμπου, τῶν Θερμοπυλῶν, τοῦ Μάλεμε, ὅπου τὸ αἷμα ἀμφοτέρων ἀπετέλεσε τὴν ὑπέροχον, τὴν θείαν συνδετικὴν οὐσίαν.

Ὁ φιλέλλην FREYBERG ἦτο ἐνθουσιασμένος διότι ἐπεθεώρει Ἕλληνας μαχητάς.

Ὁ Ἱερὸς Λόχος στὴν ἐπιχείρησι πρὸς τὰ Σοῦσσα συλλαμβάνει περὶ τοὺς 1000 Ἰταλοὺς αἰχμαλώτους καὶ τὸν Στρατηγὸν Διοικητὴν τῆς Σαχάρας καὶ ὁλόκληρον τὸ ἐπιτελεῖον του, βαδίζων εἰς προκεχωρημένην αἰχμὴ τῶν Νεοζηλανδῶν.

Δέχεται τὰ συγχαρητήρια τοῦ FREYBERG. Τὴν 12 Ἀπριλίου ὁ Ἱερὸς Λόχος εἰσέρχεται εἰς τὰ Σοῦσσα ὅπου ὁ Στρατηγὸς FREYBERG τὸν τοποθετεῖ ὡς πρῶτον φρούραρχον.

Ἐκεῖ ἀκούεται ἡ φωνὴ «Ζήτω ἡ Ἑλλὰς ἡ ἀπελευθερώτρια».

V. Ἀντίο εἰς τὴν Ἀφρικήν: 17 Ἀπριλίου 1942.

Συνεχίζονται αἱ ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις. Ὁ 3ος Ἱερὸς Λόχος, μετέχει τούτων.

Τὴν 14ην Ἀπριλίου αἱ συμμαχικαὶ δυνάμεις ἀπὸ Ἀλγερίας καὶ Τριπολίτιδος συνενοῦνται.

Ὁ Στρατηγὸς ALEXANDER ἀναλαμβάνει τὴν διοίκησιν τοῦ ἡνωμένου μετώπου.

Τὸ Ἀμερικανικὸν Στρατηγεῖον ἐγκαθίσταται εἰς τὸ KAIROUAN—τὴν Μέκκαν τῶν Τυνισίων—πλησίον τῆς VIII Στρατιᾶς.

Ἐκεῖ γίνεται ἡ συνάντησις δύο Ἡγετῶν φτιασμένων ἀπὸ τὴν ἴδια πάστα:

Τοῦ θρυλικοῦ Στρατηγοῦ PATTON καὶ τοῦ Αἴαντος — Τσιγάντε!!

Τὴν 17ην Ἀπριλίου ὅταν ὁ 3ος Ἱερὸς Λόχος ἡτοιμάζετο νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν τελικὴν ἐπίθεσιν διὰ τὴν παράδοσιν τῶν Γερμανο-Ἰταλῶν μία ἐπείγουσα διαταγὴ τὸν ἀνακαλεῖ εἰς Αἴγυπτον.

Ὁ Στρατηγὸς FREYBERG τοὺς ἀποχαιρετᾶ μὲ ἐνθουσιώδη ὁμιλίαν διὰ τὸν ἡρωϊσμόν των.

Ὁ Στρατηγὸς MONTGOMERY γινόμενος δεκτὸς ἐπισήμως εἰς τὰ Σοῦσσα θέτει τὸν Διοικητὴν τοῦ Ἱεροῦ Λόχου εἰς τιμητικὴν θέσιν.

Τὴν 18ην Ἀπριλίου ἀρχίζει ἡ ἐπιστροφὴ Σοῦσσα - Σφὰξ - Καμπὲς - Τρίπολις. Πάσχα εἰς τὴν Κυρηναϊκήν.

Ἕνα τηλεγράφημα ἐπεῖγον τὸ ὁποῖον τοὺς φθάνει εἰς τὸ TOBROUK διατάσσει τὴν παράδοσιν τῶν JEEPS, δηλαδὴ τοῦ ὁπλισμοῦ.

Λόγῳ τῶν κινημάτων, φοβοῦνται ὅτι ὁ Ἱερὸς Λόχος θὰ περάσῃ στοὺς κινηματίας. Προὐκάλεσε ἀγανάκτησιν συνολικήν.

Μία ἐπέμβασις τηλεφωνικὴ τοῦ Τσιγάντε καὶ ἡ διαταγὴ ἀνακαλεῖται.

Ὁ Τσιγάντες σὲ 12 ὥρες διανύει 860 χιλ. προηγηθεὶς τοῦ Λόχου διὰ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν Ἀρχιστράτηγον SER HENRY MAITLAND-WILSON.

Καὶ ἡ συνάντησις αὐτὴ προετοιμάζει τὴν 2αν χρησιμοποίησιν τοῦ Ἱεροῦ Λόχου.

Οἱ κομμάντος τῆς Ἐρήμου, οἱ κομμάντος τῆς Κυρηναϊκῆς καὶ τῆς Λιβύης θὰ μετέφερον τὴν πεφημισμένην ἀξίαν των εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Αἰγαίου διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐλευθέρα δίοδος τῶν Συμμαχικῶν πλοίων διὰ τούτου καὶ τῶν Δαρδανελλίων.

Ἡ κατάληψις τῆς Δωδεκανήσου ἐτίθετο ὡς δεύτερος ἀντικειμενικὸς σκοπὸς μετὰ τὴν Ἀφρικήν. Ὁ Τσῶρτσιλ ἐσκέφθη τοὺς Κομμάντος τοῦ Ἱεροῦ Λόχου καὶ τῆς Ἀγγλικῆς Ὁμάδος Ἐρήμου.

Ἡ 2α ἔνδοξος πορεία τοῦ Ἱεροῦ Λόχου εἶχε ἤδη σφραγισθῆ. Τὴν 12ην Μαΐου 250.000 Γερμανοὶ καὶ Ἰταλοὶ παραδίδονται εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ ὁ πόλεμος ἐτελείωσε. Ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία ἐκυμάτισε εἰς τὰ Σοῦσσα χαιρετισθεῖσα μὲ τὴν κραυγήν:

Ζήτω ἡ Ἑλλάς, ἡ ἀπελευθερώτρια!

Ἀπὸ τὴν ἄμμο στὴ θάλασσα. Στὸ Αἰγαῖον.

Ἡ ἐπαφὴ τοῦ Τσιγάντε μὲ τὸ Ἀγγλικὸν Στρατηγεῖον ἀπετέλει σκέψιν σοφὴν διότι μὲ τὴν προσωπικὴν-τρόπον τινα- ἀλληνοαναγνώρισιν ἀπεκαλύπτοντο ἑκατέρωθεν τὰ αἰσθήματα μέσα στὴ δυσπιστία ποὺ γεννοῦσε ἡ τόσον ἀναίσχυντος καὶ κυνικὴ ἐξόρμησις τῶν κομμουνιστῶν. Τὰ ἐπακολουθήσαντα γεγονότα τὸν ἐδικαίωσαν. Ἀλλὰ ἂς συνεχίσωμεν τὸ ὁδοιπορικόν.

Στὶς 2 Μαΐου τοῦ 1942, ὁ Ἱερὸς Λόχος ἔφθασε εἰς τὸ τέρμα τοῦ περίπλου ἀνὰ τὴν Ἀφρικὴν καὶ ἐγκαθίσταται εἰς στρατόπεδον ἐγγὺς τῶν πυραμίδων, ὅπου κατατίθεται τὸ ὑλικὸν τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποιήθη εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις Τριπολίτιδος καὶ Τυνισίας.

Ὅμως ἡ τοποθέτησις αὕτη ἔχει ἕνα σοβαρώτατον μειονέκτημα. Εὑρίσκεται ἐγγὺς τοῦ Συντάγματος Τεθωρακισμένων τὸ ὁποῖον διοικεῖ ὁ ἀριστερὸς Ἀν/χης Σιώτης. Οἱ ὁπλῖται του ἀχαλίνωτοι εἶχον γράψει ἐπὶ τῶν ἁρμάτων τὰ ὀνόματα τῶν Ἀρχηγῶν των Στάλιν, Βοροσίλωφ καὶ τῆς πατρίδος των Στάλινγκραντ!!!

Ὁ Ἱερὸς Λόχος μακρὰν τῶν πολιτικῶν διακυμάνσεων ἐκρατήθη ἀλώβητος, κυριαρχούμενος ἀπὸ τὸ πάθος τῶν ἐπιχειρήσεων.

Νικηταὶ δὲν ἠνείχοντο τοιοῦτον προβάδισμα, τοιαύτην συμπεριφορὰν τῶν προϊσταμένων Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν ἔναντι τῶν κομμουνιστῶν.

Ὁ Λόχος ὑπέστη τὸν διαλυτικόν του ἀντίκτυπον. Οἱ πλέον ψύχραιμοι λόγῳ ἡλικίας οἱ ἀείμνηστοι Καλλίνσκης καὶ Τριανταφυλλάκος ἀπεδέχοντο στωϊκῶς τὴν κατάστασιν, ἀρκεῖ ἡ Μονάς των, ἡ Ἱερά, νὰ ἔμενε ἀλώβητος.

Ὅμως οἱ νεώτεροι ἐθεώρησαν τοῦτο καὶ πρόκλησιν καὶ κίνδυνον θανάσιμον. Καὶ τὸν κίνδυνον τοῦτον τὸν ἐθεώρουν προβαδίζοντα τοῦ πνεύματος τῆς Μονάδος.

Ἀποτέλεσμα : Κίνδυνος διαλύσεως.

Ὁ Τσιγάντες ἔδωκε τὴν ὀρθοτέραν λύσιν ἀναγνωριστικὴν τῶν ἀντιδράσεων τοῦ καθενός.

Ἡ προσεχὴς μετακίνησις τοῦ Λόχου καθωρίσθη εἰς τὴν EL BASA, εἰς τὰ σύνορα τῆς Παλαιστίνης.

Ὁ Τσιγάντες προλαμβάνει τὴν διάλυσιν, δι' ἐμμέσου διαλύσεως!!! Παρεχώρησε ἀόριστον ἄδειαν εἰς ὅλους καὶ κέντρον συγκεντρώσεως διὰ τοὺς πλέον πιστοὺς ἡ EL BASA στρατόπεδον συγκεντρώσεως καὶ τῶν παλαιῶν COMMANDOS τῆς Ὁμάδος Ἐρήμου καὶ τοῦ εἰδικοῦ σώματος ὑπηρεσίας ἀποβατικῶν πλοιαρίων δηλαδὴ οἱ ἄνδρες τοῦ JELLICOE.

Τὴν 2αν ἡμέραν τοῦ πειράματος Τσιγάντε ἡ πλάστιγξ παρουσίασε ἐπανελθόντας 64 ἀξιωματικούς, 37 ὑπαξιωματικοὺς καὶ 17 στρατιώτας.

Οἱ Ἄγγλοι ἀπέβλεπον εἰς τὸν τριπλασιασμὸν τῆς δυνάμεώς του. Συνεπῶς ἐτίθετο ζήτημα ἀνευρέσεως ἐθελοντῶν διὰ πᾶσαν θυσίαν.

Ὑπῆρχε ἡ πληθώρα τῶν ἀφικνουμένων ἐξ Ἑλλάδος καὶ τὸ στρατόπεδον ὅπου εἶχον ἐγκλεισθῆ οἱ Μοναρχοφασίσται!!!

Ὁ Τσιγάντες κινούμενος μεταξὺ Βασιλέως Γεωργίου Β'—Κανελλοπούλου καὶ Στρατηγείου εἶχεν ἐλευθερίαν ἐκλογῆς.

Ἀπέφυγε τὰς Ταξιαρχίας. Δὲν τοῦ ἐνέπνεον ἐμπιστοσύνην.

Καὶ ὅμως ἔπρεπε νὰ φθάσῃ τὸν ἀριθμὸν 450! Ὁ Ταγματάρχης τότε Ἐλευθ. Παπαγεωργόπουλος καὶ ὁ Ἀν/χης Μεσσηνόπουλος ἐπέτυχον ἐνίσχυσιν ἐκ κρατουμένων ἀξιωματικῶν.

Τὴν 3ην Ἰουλίου ἐκσποῦν ταραχαὶ εἰς τὴν ΙΙαν Ταξιαρχίαν. Οἱ Ἄγγλοι διατάσσουν τὸν περιορισμὸν τοῦ Ἱεροῦ Λόχου.

Γενικὴ ἀγανάκτησις στὴν Ἱερὰ Μονάδα. Ἀλλὰ πάλιν αἱ ἐπαφαὶ τοῦ Τσιγάντε ἐθριάμβευσαν. Τὸ Ἀγγλικὸν Στρατηγεῖον ἀποσύρει τὰ Ἀγγλικὰ τμήματα περιορισμοῦ τοῦ Ἱεροῦ Λόχου.

'Επὶ πλέον ἐπωφελεῖται τῶν ταραχῶν τῶν Ταξιαρχιῶν καὶ ἐπιλέγει παρὰ τὴν ἀντίθετον προπαγάνδαν 143 ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας.

Ἡ ὑπόθεσις ὡς ἀρχικὴ ἐξόρμησις ἐκερδήθη. Ἡ δύναμίς του ὑπερβαίνει πλέον τὸν Λόχον.

Ἔκτοτε ὁ Ἱερὸς Λόχος ἀποτελεῖ ἕνα σύνολον μὲ τὰς 'Αγγλικὰς Μονάδας JELLICOE ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου Ταξιάρχου TURNBULL μὲ τὰς χωριστὰς βέβαια ὑπ' αὐτὸν διοικήσεις τῶν μονάδων Τσιγάντε καὶ JELLICOE.

Καὶ ἀρχίζει ἡ ἀφαντάστως ἐξαντλητικὴ ἐκπαίδευσις ἐδάφους-ἀέρος-θαλάσσης. 'Αναφέρω ὀλίγα.

«Χρῆσις διαφόρων τύπων ἐκρηκτικῶν-μέθοδος ταχείας καταστροφῆς-ναρκοθέτησις καὶ ἀποναρκοθέτησις—σαμποτὰζ—χρῆσις ὅπλων παντὸς εἴδους—τοπογραφικὰ συνεργεῖα—κατασκοπία—προσανατολισμὸς ἡμέρα καὶ νύκτα διὰ πυξίδος καὶ δι' ἀστέρων—ἀναγνώρισις ἐχθρικῶν ἀεροπλάνων—διαβιβάσεις παντὸς εἴδους—σχολεῖον ὁδηγήσεως καὶ ἐπιδιορθώσεως αὐτοκινήτων—ἀμφίβιοι ἀσκήσεις—'Αλεξιπτωτισταὶ—SKI καὶ ὅ,τι ἄλλο ἦτο δυνατὸν νὰ μάθουν διὰ νὰ ἀντεπεξέλθουν εἰς κάθε ἀντιξοότητα.

Ἕνας Μαραθώνιος δρόμος εἰς διάφορα εἰδικὰ κέντρα, εἰς τὰς ἀγρίας περιοχὰς τοῦ Λιβάνου εἰς τὸ RAMAD-DAVID δι' ἀλεξίπτωτα - ἀσκήσεις εἰς τὴν λίμνην Τιβεριάδος λόγῳ δυσκολίας ἐκ τοῦ γλυκοῦ ὕδατος.

Μόνον ὁ πόθος τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος των, διὰ τῶν θυσιῶν των, ἐστέριωνε τοὺς Ἱερολοχίτας εἰς τὴν ἀπιθάνου ἐξαντλήσεως ἐκπαίδευσιν. Τὸ πνεῦμα αὐτὸ τὸ παρουσίασε ἡ ἀπάντησις τοῦ Τσιγάντε εἰς ἐρώτησιν τοῦ ἀρχιστρατήγου WILSON : «Τί θὰ κάμετε Συνταγματάρχα ἐὰν κληθῆτε νὰ πολεμήσητε εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ ἐχθροῦ σας ; (ἐννοοῦσε τοὺς 'Ιταλοὺς οἱ ὁποῖοι κατόπιν τῆς πτώσεως τοῦ Μουσολίνι, εἶχον κατορθώσει νὰ ταχθοῦν μὲ τὸ μέρος τῶν συμμάχων).

«'Εὰν αὐτὸ σημαίνει τὸ τέλος τῆς δουλείας τῆς Ἑλλάδος θὰ πολεμήσω καὶ εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ Διαβόλου»!!

Μ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα οἱ Ἱερολοχῖται ἔλαβον μέρος εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Δωδεκανήσου-Κῶς-Λέρος-Νίσυρος-Κάλυμνος-Κάρπαθος - καὶ λοιπῶν νήσων.

Οἱ δυνάμεις δὲν ἦσαν ἀρκεταὶ διὰ τὸν MAITLAND-WILSON ὅπως ἀντιμετωπίσῃ τὰς εἰς τὰς Νήσους Γερμανικὰς δυνάμεις. Ὅμως ἕνα ἱστορικὸν τηλεγράφημα τοῦ Τσῶρτσιλ : «Αὐτοσχεδιάσατε καὶ τολμήσατε» τὸν ἔθεσε ἐν κινήσει.

Αἱ δυνάμεις τοῦ Ἱεροῦ Λόχου ἀνήρχοντο κατὰ τὸν 'Απρίλιον τοῦ 1944 εἰς 423, ἀποτελούμεναι ἀπό :

Διμοιρίαν τῆς Διοικήσεως.
Τρία κλιμάκια
Διμοιρία ὅλμων
» διαβιβάσεων
» σαμποτάζ
» ἐφεδρικὴ

Κατὰ τμῆμα 75 κομμάντος, 45 πολυβόλα, 12 ὁπλοπολυβόλα.

Τὴν 5 Ἰουνίου τοῦ 1944 ἡ δύναμις ἐθεωρεῖτο Συντάγματος συνολικὴ 1016. Διετήρησε ὅμως τὸν τίτλον «Ἱερὸς Λόχος».

Διοικητὴς ὁ Συν/ρχης Τσιγάντες.

Ὑποδιοικητὴς ὁ Συν/ρχης Θ. Κετσέας.

Ἐπιτελάρχης ὁ Ἀντ/ρχης Γ. Ροῦσος.

Διοικητὴς 1ου κλιμακίου ὁ Ἀντ/ρχης Καλλίνσκης

» 2ου » ὁ Ἀντ/ρχης Μεσσηνόπουλος

» 3ου » ὁ Ταγ/ρχης Πεζ. Ἐλ. Παπαγεωργόπουλος

Τὴν 23 Ὀκτ. 1943 τὴν 16ην καὶ 30 ὥραν ἀπεγειώθη διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ἡ ὁμὰς Τσιγάντε—ὁ ὁποῖος χωρὶς καμμία ἐκπαίδευσι ἔπεσε μὲ ἀλεξίπτωτον— μὲ ἐλαχίστους, πρὶν φθάσει ὁ Μεσσηνόπουλος στὴ Σάμο μὲ πλοιάρια ἀποβιβάσεως.

Ὁ σκοπὸς τοῦ βιβλίου τούτου δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῶν λεπτομερειῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, διὰ τὰς ὁποίας ὁ Τσῶρτσιλ εἶπεν ὅτι ἐγένοντο ἀπὸ κουρσάρους καὶ πειρατάς. Ἡ ὑποχρέωσις αὐτὴ ἀνήκει εἰς ἕνα Ἱερολοχίτην καὶ ἰδιαίτερα εἰς τὸν Ἐπιτελάρχην του, κατόπιν τοῦ θανάτου τοῦ Διοικητοῦ των.

Σημειῶ μόνον διὰ μίαν περιληπτικὴν ἱστόρησιν.

Ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1944 μέχρι Σεπτεμβρίου 1944, 3 τμήματα ἐξ 75 - 100 ἀνδρῶν ἕκαστον καὶ ἐναλλασσόμενα διαδοχικῶς ἀνὰ 2μηνον ὑπὸ τοὺς Ἀν/χην Καλίνσκη, Ἀν/χην Τριανταφυλλάκον καὶ Ταγματάρχην Δημόπουλον δροῦν συνεχῶς εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου.

Χρησιμοποιοῦν ὡς βάσιν καΐκια ἀραγμένα εἰς ἐρημικὰς ἀκτὰς καὶ ἐνεργοῦν ἀναγνωρίσεις διὰ μικρῶν περιπόλων καὶ καταδρομὰς διὰ μεγαλυτέρων τμημάτων. Ἀπὸ τοῦ Σ/βρίου 1944 ὁλόκληρος ἡ δύναμις τοῦ Ἱεροῦ Λόχου μεταφέρεται εἰς τὰς νήσους μὲ ἕδραν τὴν Χίον.

Οὐδεμία νῆσος τοῦ Αἰγαίου ἀπὸ τοῦ νοτιωτάτου ΚΑΣΤΕΛΟΡΙΖΟΥ μέχρι ΛΗΜΝΟΥ συμπεριλαμβανομένων τῆς Δωδεκανήσου καὶ Κυκλάδων καὶ Σποράδων, κατεχομένη ἢ μὴ ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, ἔμεινε ἀπάτητος διὰ τὸν Ἱερὸν Λόχον.

Ἀναγνώρισις λεπτομερὴς περὶ τῶν θέσεων, δυνάμεως καὶ συνηθειῶν τοῦ ἐχθροῦ ὑπὸ περιπόλων προηγεῖται βασικῶς κάθε ἐπιδρομῆς ἥτις λαμβάνει χώραν αἰφνιδιαστικῶς νύκτα ἢ ἡμέραν μὲ πλήρη συντριβὴν τοῦ ἐχθροῦ κατὰ κανόνα. Αἱ κινήσεις τῶν Ἱερολοχιτῶν γίνονται κατ' ἀρχὴν μὲ πλοιάρια μικρὰ ἐξωπλισμένα ἢ μή, μόνον κατὰ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν ἀποκρύπτονται ἐπιμελῶς καμουφλαρισμένα εἰς ἐρημικὰς ἀκτάς. Αἱ μεγαλύτεραι ἐπιδρομαὶ ἐνεργοῦνται διὰ αἰφνιδιαστικῶν ἀποβάσεων ἐπὶ σημείων ἀνεγνωρισμένων καὶ ὑποστηρίζονται διὰ πολεμικῶν πλοιαρίων ἀκταιωρῶν ἢ ἀκτοφυλακίδων ML καὶ HDML καὶ ἐλαστικῶν λέμβων. Ὡρισμέναι ἐπιχειρήσεις ὑπεστηρίχθησαν καὶ διὰ μεγαλυτέρων ἀποβατικῶν πλοίων LCI ὡς καὶ πολεμικῶν σκαφῶν Ἀντιτορπιλλικῶν, Καταδρομικῶν καὶ Ἀεροπλανοφόρου (π.χ. Μῆλον 1—10 Ν/βρίου 1944). Ἡ συνεχὴς κίνησις τῶν Ἱερολοχιτῶν καὶ ἡ αἰφνιδιαστικὴ παρουσία των ἐκεῖ ὅπου δὲν ἀνεμένοντο δίδει πάντοτε τὴν νίκην καὶ προκαλεῖ τὸν φόβον καὶ τρόμον τοῦ ἐχθροῦ. Δημιουργεῖται ἔτσι ὁ θρύλος τῶν ἀοράτων φαντασμάτων καὶ πανταχοῦ παρόντων COMMANDOS Ἱερολοχιτῶν.

'Επιδρομαὶ στὴν Μυτιλήνη, Χίον, σύλληψις πλωτῶν μέσων τοῦ ἐχθροῦ κατὰ 'Απρίλιον, Μάϊον τοῦ 1944, ἡ πρώτη μεγάλη ἐπιδρομὴ τῆς Σύμης καὶ σύλληψις ὑπὲρ 200 αἰχμαλώτων τὸν 'Ιούλιον 1944 καὶ αἱ ἀκολουθήσασαι ΠΑΡΟΥ, ΨΑΡΩΝ, ΣΑΜΟΥ, ΛΗΜΝΟΥ, ΝΑΞΟΥ, ΜΗΛΟΥ, ΤΗΛΟΥ, ΚΑΛΥΜΝΟΥ, ΠΑΤΜΟΥ, ΝΙΣΥΡΟΥ, ΡΟΔΟΥ καὶ ἄλλαι ἀνήκουν πλέον εἰς τὴν Ἱστορίαν ὡς φωτεινὰ μετέωρα καὶ τολμηρὰ κατορθώματα τῶν ὀλίγων ἀποφασισμένων μαχητῶν ἐναντίον ἰσχυροτέρου ἀντιπάλου. Δόξα καὶ τιμὴ ὀφείλεται εἰς ὅλους τοὺς Ἱερολοχίτας, ἀλλὰ ὁ δημιουργὸς καὶ ἐπὶ 3ετίαν Δ/τὴς τοῦ Ἱεροῦ Λόχου Συν/χης Τσιγάντες θὰ παραμείνη ἀθάνατος εἰς κάθε Ἑλληνικὴν ψυχὴν πάλλουσαν ἀπὸ πατριωτισμὸν καὶ 'Εθνικὴν ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν πρόσφατον Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν.

Ἡ παράδοσις κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ Γερμανοῦ Στρατηγοῦ Wagner, τοῦ ἐγκληματίου τῆς Πολωνίας, ἐσημείωσε τὸ τέλος τῶν ἐπιχειρήσεων, μετὰ τὴν σχετικὴν τελετὴν παραδόσεως εἰς τὸν Ἄγγλον Ταξίαρχον Moffat.

Τὴν 10 Μαΐου ὁ Στρατιωτικὸς Διοικητὴς τῶν Νήσων, ὁ Διοικητὴς τῶν Ἱερολοχιτῶν, ἀποβιβάζεται εἰς Ρόδον ὅπου γίνεται θριαμβευτικῶς δεκτὸς ὡς πρῶτος Διοικητὴς τῆς ἐλευθερωθείσης πατρίδος των.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κατὰ τὸ τέλος Μαΐου διαταγὴ συγκεντρώσεως τοῦ Ἱεροῦ Λόχου διὰ τὴν ἀποστράτευσίν του. Οὗτος παραδίδει τὰς ἐλευθερωθείσας νήσους εἰς τὰ συγκροτηθέντα τμήματα 'Εθνοφυλακῆς.

Τὴν 5ην 'Ιουλίου ὁ Διάδοχος Παῦλος καὶ ὁ 'Αρχιστράτηγος Paged ἐπιθεωροῦν τὸν Ἱερὸν Λόχον καὶ ὁ 'Αρχιστράτηγος τονίζει :

«'Αξιωματικοὶ καὶ Κομμάντος.

Τρία χρόνια πέρασαν ἀφ' ὅτου ὁ πρῶτος σας λόχος ἐδοξάσθη εἰς τὴν ἔρημον μὲ τοὺς Στρατηγοὺς Leclerc καὶ Freyberg.

Κατόπιν ἐντατικῆς ἐκπαιδεύσεως ἄνευ προηγουμένου, ἐπηκολούθησε ἡ πτῶσις δι' ἀλεξιπτώτων εἰς Σάμον ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ διακεκριμένου 'Αρχηγοῦ σας, Συν/ρχου Τσιγάντε.

'Εν συνεχείᾳ αἱ ἀτρόμητοι ἐπιδρομαί, αἱ ὁποῖαι κατέπληξαν τὸν ἐχθρόν, μεταξὺ ἄλλων εἰς Χίον, Μυτιλήνην, Σάμον, Νάξον, καὶ Λῆμνον καὶ ἡ χαρακτηριστικὴ ἐπιτυχία τῶν ἐπιδρομῶν εἰς Ρόδον.

Τώρα, ἡ Ἱερὰ μονάς σας διαλύεται. Ὅμως ὁπουδήποτε καὶ ἂν εὑρεθῆτε, ἡ ἀνάμνησις τῶν δοκιμασιῶν, τὰς ὁποίας ὑπέστητε, ἐν ὀνόματι κοινῶν ἰδεωδῶν, θὰ σημειώνῃ τὴν τύχην σας.

Εὔχομαι εἰς ἅπαντας καλὴν τύχην, μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Συγχαίρω τοὺς ἀρχηγοὺς οἱ ὁποῖοι σᾶς ὡδήγησαν εἰς κατορθώματα τὰ μικρότερα τῶν ὁποίων θὰ ἀναγράφονται εἰς τὸν Ἱερὸν πίνακα τῶν Συμμάχων, ὡς τὰ πλέον λαμπρά».

PAGET.

῞Εκαστος Ἱερολοχίτης ὑπῆρξε ἕνας ἀκλόνητος ἀσπιδοφόρος τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος, προσθέσας ἕνα φύλλο δάφνης, εἰς τὴν ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων καὶ ἄνευ τέρματος δαφνοφόρον πορείαν τῆς Ἑλλάδος.

Μεταξὺ τῶν ὁδηγῶν των, τοὺς ὁποίους ἐπαινεῖ ὁ Ἀρχιστράτηγος ὑπῆρξαν, γεμᾶτοι δόξαν (ἀναφέρω ὅσους ἐγνώρισα), οἱ : Καλλίνσκης, Θεμ. Κετσέας, Δημόπουλος, Καζακόπουλος, Φραδέλος, Τριανταφυλλάκος, Ἐλ. Παπαγεωργόπουλος, Μεσσηνόπουλος, Ροῦσσος, Σιαπκαρᾶς, Ζαχαράκης, Παπαγεωργακόπουλος, Μάραντος, Ὑπον. Ματέος, Ἀσλανίδης, Κατσιμίχας, Μεσσηνέζης, Κουρκούτης, Μπίστας, Μακρῆς, Ἀχιλλόπουλος, Σοῦτσος, Δημητριάδης, Σταθάτος, Ζήσιμος, Ταμπακόπουλος, Χαροκόπος, Βαφειάδης, Καραδῆμος, Μαυροϊδῆς, Ρουφογάλης, Παγκιάτης, Ἀρβελιᾶς, Παπαδόπουλος, Μαντούβαλος, Κάντας, Τσεπαπαδάκης, Κατσιμῆτρος, Καβαθᾶς, Βαρδουλάκης, μὲ διοικητὴν τὸν Συν/ρχην Τσιγάντεν Σβορῶνον.

῞Απαντες ἀντάξιοι τῶν ὁδηγουμένων, ἀντάξιοι τοῦ παναξίου Διοικητοῦ των, ἐπαξίου διαδόχου τῶν προβαδισάντων Διοικητῶν Ἱερολοχιτῶν Πελοπίδα καὶ Ὑψηλάντου ! !

῞Απαντες ἀποστραφέντες μετὰ βδελυγμίας τὰ δολοφόνα κηρύγματα καὶ τὰς ἐγκληματικὰς πράξεις τῶν καταραμένων κομμουνιστῶν συνέχισαν τοὺς νικηφόρους ἀγῶνας των, κατὰ τοῦ τρίτου ἐπιδρομέως, ἐπὶ τοῦ πατρίου ἐδάφους, τὸ σύνολον τούτων (σχεδὸν) ὑπὸ τὰς διαταγάς μου εἰς τοὺς κόλπους τοῦ ἀηττήτου Α. Σ. Στρατοῦ.

Τὴν 18η Ἰουλίου 1944 ἐπιβιβάζονται διὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀποβιβάζονται τὴν 20 Ἰουλίου εἰς τὰ ἁγιασμένα χώματα τῆς πατρίδος μας, εἰς Πειραιᾶ.

Τὴν 7ην Αὐγούστου, εἰς μίαν κατανυκτικὴν, συγκλονιστικῶς συγκινητικην τελετὴν εἰς τὸ πεδίον τοῦ Ἄρεως κατέναντι τῆς Ἐθνικῆς Ἐκκλησίας — Σχολῆς Εὐελπίδων — ὁ Συν/ρχης Τσιγάντες γονατισμένος, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ἱερᾶς Μονάδος του, παρουσιάζει τὴν ὑπερδοξασμένην σημαίαν του εἰς τὸν Μεγάλον Ἐθνικὸν Ἱεράρχην, τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Δαμασκηνόν, ὁ ὁποῖος τὴν εὐλογεῖ.

Ἐπακολουθεῖ παρέλασις τῶν ἡρώων Ἱερολοχιτῶν εἰς τὴν λεωφόρον τῶν ἡρώων τοῦ 1821 καὶ ἐκεῖ ἡ τετιμημένη σημαία παραδίδεται εἰς φρουρὰν τιμητικὴν Εὐελπίδων οἱ ὁποῖοι τὴν μεταφέρουν καὶ καταθέτουν εὐλαβῶς εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον Εὐελπίδων.

Ἐκεῖ μετεφέρθη ἡ σημαία Ἐλ Ἀλαμέϊν καὶ ἡ Σημαία τοῦ Ρίμινι. Ἀμφοτέρας τὰς ἐκράτησαν στερεὰ Εὐέλπιδες - Ἡγέται τοῦ 1916, ὁδηγοῦντες τὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς νικηφόρους ἀγῶνας των ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸ φωτεινὸν σύμβολον: «Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ Πάτρης».

Τὴν 8η Αὐγούστου ἐπηκολούθησε ἡ ἀποστράτευσις τῶν ἐφέδρων καὶ ἡ ἔνταξις τῶν μονίμων εἰς τὰς ἀναγεννωμένας Μονάδας τῶν ἐνόπλων Δυνάμεων, οἱ ὁποῖοι μετέφεραν εἰς αὐτὰς τὴν φλόγα των καὶ τὴν πίστιν των.

Ἐδῶ τελειώνει ἡ τροχιὰ τοῦ φωτεινοῦ μετεώρου τὸ ὁποῖον ἔφερε τὸ ὄνομα Ἱερὸς Λόχος.

Στεφανωμένος μὲ δόξαν ὁ Ἱστορικὸς 3ος Ἱερὸς Λόχος ἐγκατέλειψε τὴν σκηνήν, εἰσελθὼν εἰς τὸ Πάνθεον τοῦ θρύλου, ἀντάξιος διάδοχος τοῦ 1ου καὶ 2ου Ἱερῶν Λόχων.

Ἀνέγραψα τὸ δοξασμένο ὁδοιπορικὸν τοῦ Ἱεροῦ Λόχου, μὲ βαθυτάτην συγκίνησιν, ἐκπληρώσας διαθήκην τοῦ ἀξέχαστου συμμαθητοῦ μου τοῦ θρυλικοῦ Τσιγάντε.

'Εκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, σὲ χωριστὲς κατευθύνσεις ὡδηγήσαμεν τά τέκνα τῆς Ἑλλάδος κατὰ τῶν δολίων ἐπιδρομέων νικηφόρα, ἐκδικητικά.

'Εντὸς τοῦ πατρίου ἐδάφους τῆς Ἑλλάδος, ἐσυνεχίσαμεν τοὺς σκληροτέρους τῶν ἀγώνων κατὰ τοῦ ἀπαισίου καὶ φοβεροτέρου ἐχθροῦ, τῶν κομμουνιστῶν.

Καὶ εἶχον τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴν καὶ ὑπερηφάνειαν, νὰ ὁδηγῶ — τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοὺς Τσιγάντε καὶ Κατσώταν — ὡς Διοικητὴς τοῦ νικητοῦ, ἀπὸ Ταινάρου—μέχρι 'Αξιοῦ καὶ τοῦ 2520 Γράμμου, Α. Σ. Στρατοῦ.

Καὶ ὁ Φρούραχος τῶν Σούσσων, ὁ πρῶτος Κυβερνήτης τῶν Νήσων, ὁ προαγαγὼν τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, οὐδεμιᾶς προαγωγῆς ἠξιώθη!!!

'Απεστρατεύθη Ταξίαρχος!!!

Οἱ ἀγράμματοι ἁρμόδιοι εἰσηγηταί, τὸν ἠγνόησαν διότι κατὰ ἐξοργιστικὸν τρόπον, διαγράφουν τὴν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος πολεμικὴν Ἱστορίαν.

Εὐτυχῶς, στὴν τελευταία του δοκιμασίαν στὸ κρεβάτι τοῦ πόνου, τὸν συντρόφευσε ἀντάξιος συμπολεμισστὴς μας ὁ Στρατηγὸς - Πρεσβευτὴς κ. Ι. Σορόκος, ἐντολοδόχος τῆς 'Εθνικῆς 'Επαναστατικῆς Κυβερνήσεως, ὁ ὁποῖος ἀπάλυνε τοὺς πόνους τοῦ Μεγάλου αὐτοῦ Ἕλληνος Πολεμιστοῦ.

'Εγὼ κοντὰ στὸν ἀείμνηστο Ἱερολοχίτη, προσθέτω γιὰ προσκύνημα τοὺς ἄλλους συμμαθητάς μου ποὺ ἔπεσαν μαχόμενοι ὡς Συν/ρχαι κατὰ τοῦ δολίου κομμουνισμοῦ ἢ τοῦ κατακτητοῦ : Τοὺς ἀειμνήστους Κώτσαλον Γ., Κ. Κουμενάκον, Γ. Βαγενᾶν, Λέγγερην 'Ανδρέαν, Κ. Δαβάκην, 'Αλέκον 'Ασημακόπουλον καὶ Γ. Ρηγόπουλον.

ΑΠΩΛΕΙΑΙ ΙΕΡΟΥ ΛΟΧΟΥ

ΤΥΝΗΣΙΑ

Νεκροί :	1.	'Ανθ/γὸς Πυρ.	'Αγλαμίσης Ι.	KSAR TARSIN	22– 2–43
	2.	ΔΕΑ Πεζ.	Λαφογιάννης 'Ανδρ.	EL OUTID	19– 3–43
	3.	Ἴλαρχος	Μπαρδάκος Γρ.	UADI AKARIT	6– 4–43
'Εξαφανι-	4.	'Ανθ/γὸς Πεζ.	Τσαουσόπουλος	KSAR RILANE	10– 3–43
σθέντες	5.	'Ανθ/γὸς Πεζ.	'Αναγνωστίδης	KSAR RILANE	10– 3–43

Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ

Νεκροί:	6.	'Ανθ/γὸς Πεζ.	Τσόπελας Σ.	ΣΥΜΗ	14– 7–44
	7.	'Ανθ/γὸς Πυρ.	Μενεκίδης Γ.	ΣΥΜΗ	14– 7–44
	8.	Ὑπ/γὸς Πεζ.	Δημουλᾶς Π.	ΛΗΜΝΟΣ	16–10–44
	9.	Ὑπ/γὸς Πεζ.	Χ''Εὐαγγέλου Εὐαγ.	ΝΙΣΥΡΟΣ	12– 2–45

ΟΠΛΙΤΑΙ

10.	'Επιλοχίας	Σηρέκος	ΤΗΛΟΣ	28–10–44
11.	Δεκ.	Πολυκανδριώτης	ΤΗΛΟΣ	28–10–44
12.	Λοχ.	Μπενΐκος Ν.	ΝΑΞΟΣ	14–10–44
13.	Δεκ.	Ψιλῆς Κ.	ΚΑΡΠΑΘΟΣ	24– 8–44
14.	Δεκ.	Παπαγιαννάκης	ΜΗΛΟΣ	4–12–44
15.	Ὑπ/γὸς Πεζ.	Βασιάδης	ΛΙΒΑΝΟΣ (ἐκπαίδ. ὀρ. ἀγῶνος)	

16. Δεκαν. (ἀγνώσ. ἐπωνύμου) ἀερ. RAMAT DAVID Παλαιστίνη (ἐκπαίδευσις ἀλεξιπτωτιστῶν, δὲν ἤνοιξε τὸ ἀλεξίπτωτον)

Ἔθανεν 17. Ὑπ/γὸς Πεζ. Βασιλᾶς —Ὑπασπιστὴς Ι. Λ.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

Νεκροὶ	'Αξ/κοὶ	7	'Οπλῖται	5	Σύνολον	12
'Εξαφανισθέντες	»	2	»		»	2
Νεκροὶ εἰς ἐκπαίδευσιν	»	1	»	1	»	2
Θανόντες	»	1			»	1
Τραυματίαι	»	30	»	24	»	54
		41		30		71

Καὶ τελειώνω μὲ τὸ συγκινητικὸ γράμμα τοῦ ἀειμνήστου ἥρωος Διοικητοῦ τοῦ Ἱεροῦ Λόχου.

Λονδῖνο, 8 Μαρτίου 1970

'Αγαπητέ μου Θρασύβουλε,

Τὸν καρκῖνο φαίνεται ὅτι τὸν ἔφαγα. Τὰ ἐπακόλουθα ὅμως τῆς θεραπείας του εἶναι, ἀνώδυνα βέβαια, ἀλλὰ φοβερά.

Ἡ ἀποβολὴ τοῦ Κοβαλτίου ἀπὸ τὸν ὀργανισμὸ εἶναι βραδυτάτη καὶ σὲ ἀφήνει φοβερὰ κουρασμένο. Σιγὰ - σιγὰ περνάει. Ἡ ἰδέα σου γιὰ τὸ βιβλίον τῆς Μέσης 'Ανατολῆς εἶναι ὡραία ! 'Απὸ μένα ὅμως μὴ περιμένεις πρὸς τὸ παρὸν καμμία δουλειά.

Ἔχω ὅμως γράψει γιὰ διάφορα στὸ «Ἔθνος». Νομίζω ὅτι τὰ ἀποκόμματα τὰ ἔχω σπίτι μου. Ἔχω ἐπίσης τὴν ἔκθεσι τοῦ Ἱεροῦ Λόχου, μιὰ συγγραφὴ τοῦ Μανέτα. Ἔχει ὁ Ροῦσσος προσθέσει μερικὲς παρατηρήσεις στὴν ψευδολογία τοῦ Κατσώτα γιὰ τὴν Λῆμνο. Ὑπάρχει ἐπίσης ἕνα γαλλικὸ βιβλίο «LE BATAILLON SACRÈ» ποὺ θὰ σοῦ δώσω ἐπίσης. Εἶναι ἴσως τὸ καλύτερο βοήθημα.

Ὅλα αὐτὰ θὰ σοῦ τηλεφωνήση καὶ θὰ σοῦ τὰ φέρη ὁ ἀνηψιός μου Πέτρος Λοβάρδος στὸν ὁποῖον γράφω σήμερα (ἢ αὔριο, γιατὶ ἄρχισα νὰ κουράζομαι). Τὰ ἀποκόμματα τοῦ «Ἔθνους» μὴ μοῦ τὰ χάσης· δὲν ἔχω ἄλλα. Τὰ περισσότερα εἶναι χρήσιμα γιὰ τὸ σκοπό σου. 'Ενδιαφέροντα εἶναι ὅσα εἶναι γιὰ τὴν ἀρχὴ τοῦ Ἱεροῦ Λόχου, ἂν δὲν ἔχουν χαθῆ. Πάντως εἶναι δημοσιευμένα στὸ «Ἔθνος» τὸ 1954 ἂν δὲν ἀπατῶμαι. Βάλε ἕνα ἀπὸ τοὺς βοηθοὺς νὰ πάρη στοιχεῖα. Πάντως ἐπαναλαμβάνω τὸ καλύτερο εἶναι τὸ βιβλίο Le Bataillon Sacré. Θὰ σοῦ ξαναγράψω μόλις μὲ ἀφήσει ἥσυχο τὸ Κοβάλτιο.

Μὲ μεγάλη ἀγάπη καὶ τὰ δέοντα στὴν γυναῖκα σου

Τσιγάντες

Σημείωσις

Εὐχαριστῶ θερμὰ τοὺς μόνους ἀξιωματικούς, οἱ ὁποῖοι μὲ ἐβοήθησαν μὲ τόσο ἐνδιαφέρον, γιὰ νὰ δεθῆ μὲ τὴν ἀλήθεια τὸ ἱστόρημα «Ὁ Ἱερὸς Λόχος» Στρατηγὸ Ἱερολοχίτη ἀγαπητὸ συνάδελφο κ. Μάραντο καὶ τὸν πολύτιμο φίλο καὶ συμπολεμιστὴ κ. 'Ελ. Κοντομίχαλο Ἱερολοχίτη καὶ Ριμινίτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Οἱ Ἕλληνες μαχηταὶ εἰς τὴν μακρυνὴν Κορέαν.

Οἱ Ἕλληνες μαχηταὶ εἰς τὴν μακρυνὴν Κορέαν.

1) Ἡ προπαρασκευὴ τῶν μονάδων διὰ τὴν μάχην Κορέας ὑπὸ Παπάγου καὶ ἡ συμμετοχή μου ὡς ἐντολοδόχου του.

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ 1950 ἡ Ἑλλὰς ἀπεδέχθη τὴν πρόσκλησιν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ἰδιαίτατα τῆς Ἀμερικῆς, ὅπως μετάσχη καὶ αὐτὴ ἐνεργῶς εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τῆς κομμουνιστικῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Νοτίου Κορέας.

Ἡ Ἑλλὰς μόλις ἐξῆλθε νικηφόρος, ἀλλὰ καθημαγμένη ἀπὸ τὴν σκληρὰν πάλην κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ. Δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀπουσιάση τοῦ προσκλητηρίου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας. Ἀπεφασίσθη ἡ ἀποστολὴ μιᾶς Ταξιαρχίας μὲ Διοικητὴν τὸν τότε Ταξίαρχον κ. Γκίκαν Σολ.

Τόσον ἡ δύναμις τῆς Ταξιαρχίας ὅσον καὶ ἡ γενομένη ἐκλογὴ τοῦ Γκίκα ἦτο ἐπιτυχὴς διότι εἶχεν ὑπηρετήσει ὡς Στρατιωτικὸς Ἀκόλουθος εἰς Οὐασιγκτῶνα καὶ ἦτο γνωστὸς εἰς τὸ Πεντάγωνον.

Ὁ Ἀρχιστράτηγος μοῦ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ μὲ ἐπιλέξη ἐξ ὅλων τῶν Διοικητῶν τῶν Σωμάτων Στρατοῦ ἵνα ἐπιβλέψω εἰς τὴν προπαρασκευὴν τῆς Ταξιαρχίας, ἡ ὁποία θὰ ἀπετελεῖτο ἀπὸ ὁπλίτας ὅλων τῶν Μονάδων τοῦ Στρατοῦ μας.

Ἡ ἀποστολὴ ἦτο ἐξαιρετικῶς λεπτή, διότι συνίστατο εἰς τὸ νὰ ἐννοηθῆ ἀπὸ τοὺς μέλλοντας μαχητάς, ὅτι εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης τῆς μακρυνῆς Κορέας (1 μῆνα ἔκαμαν τὰ πλοῖα γιὰ κάθε μεταφορὰ) εὑρίσκοντο καὶ τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς πάλης τῶν ἐλευθέρων Ἐθνῶν κατὰ τῆς βίας, τοῦ κομμουνισμοῦ.

Ὀφείλω νὰ θυμηθῶ ὅτι ὅλαι αἱ μεγάλαι Μονάδες τοῦ Σώματος Στρατοῦ ποὺ διοικοῦσα (Μπαλοδήμου - Ἰωάννου - Ζαΐμη) ἀντελήφθησαν τὴν ἀνάγκην ἐξασφαλίσεως ἐπιλέκτων ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν καὶ ἰδιαίτατα ἐθελοντικῶς.

Δὲν συνέβαινε ὅμως τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὰ ἄλλα Σώματα Στρατοῦ.

Αἱ μονάδες τοῦ Β΄ Σώματος Στρατοῦ παρουσίασαν ἕνα ἀθέλητον μάζεμα, ποὺ εἶχαν τὸ κεφάλι κάτω, ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται.

Ἀπὸ τὰς 8 Σεπτεμβρίου καταπιάσθηκα μὲ τὴν λεπτή μου ἀποστολή. Εἶδα ἕνα - ἕνα τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ἀπεμάκρυνα ἀδίστακτα κάθε ἀξιωματικὸν καὶ ὑπαξιωματικὸν ποὺ ἔδειχνε ἀπροθυμίαν.

Μὲ ἕνα τζὶπ γύριζα καὶ συνεκέντρωνα τὰ τάγματα καὶ τοὺς μιλοῦσα. Κατώρθωσα νὰ τοὺς ἐμφυσήσω τὴν πίστι τῆς Ἀνωτάτης Ἡγεσίας, Πολιτικῆς καὶ Στρατιωτικῆς, γιὰ τὸν σκοπὸ τῆς ἀποστολῆς των.

Εἰς τὰς 8 Ὀκτωβρίου παρουσιάσθηκα στὸν Ἀρχιστράτηγον καὶ τοῦ ἀνέφερα τὴν ἀνάγκην τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀξιωματικῶν

καὶ ὁπλιτῶν τῶν προερχομένων ἐκ τῶν μονάδων τοῦ Β΄ Σ. Στρατοῦ. Τὸ διέταξε ἀμέσως καὶ ἐπετίμησε καὶ τὸν Σωματάρχην διὰ τὴν ἀδιαφορίαν του στὴν ἐκλογήν.

Βοήθησα ὅσο μποροῦσα στὴν ὑλικὴ καὶ ψυχολογικὴ προπαρασκευὴ τῆς Ταξιαρχίας, μὲ τὴν πεῖρα ποὺ εἶχα ἀπὸ τὸ ἐκστρατευτικὸ Σῶμα τῆς Ἰταλίας.

Ἔτσι προπαρεσκευάσθη ἡ Ταξιαρχία. Καὶ ἰδοὺ τί τοὺς ἐτόνιζα :

«Ἐκλεκτοὶ συμπολεμισταί, συνάδελφοι καὶ συνεργάται.

Ὅταν πρὸ ἑνὸς περίπου ἔτους τὰ κτυπήματα τοῦ εὐλογημένου Στρατοῦ μας ἔθετον τὴν πλάκα τοῦ τάφου ἐπὶ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὰ Ἐθνικὰ τῆς πατρίδος μας σύνορα, ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Στρατάρχου—Ἀρχιστρατήγου τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἡ ἐντολὴ—σύνθημά μας πλέον : «Ἀγρυπνῆτε μὲ τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῆς σκανδάλης». Ἴσως τότε οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἠδύνατο νὰ διακρίνη τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν εὐρύτητα τῆς ἐντολῆς.

Τῆς ἐντολῆς ταύτης, τῆς ἀποφάσεως τοῦ Βασιλέως, τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Στρατάρχου - Διοικητοῦ μας, ἀλλὰ καὶ τοῦ προσκλητηρίου τῶν Ἐλευθέρων Ἐθνῶν ἐκτέλεσιν, ἀποτελεῖ ἡ συγκρότησις καὶ ἡ σημερινὴ ἱστορικὴ συγκέντρωσίς μας.

Συγκέντρωσις, διὰ τῆς ὁποίας ἡ Ἑλλὰς ἀπαντῶσα ὡς πάντοτε εἰς τὸ προσκλητήριον τῶν Ἐλευθέρων Ἐθνῶν, προσκλητήριον ἀλληλεγγύης καὶ τῶν Χριστιανικῶν ἐντολῶν ἀγάπης καὶ ἐλευθερίας, διὰ τῆς παρουσίας της, ἀποδεικνύει ἄλλην μίαν φορὰν ἀνὰ τὸν κόσμον ὅτι σεῖς οἱ ἐκλεκτοὶ της, «μὲ τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῆς σκανδάλης» εἶσθε ἕτοιμοι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεών της.

Μὲ ἰδιαιτέραν χαράν, ὡς Ἕλλην, ὡς συνεργάτης σας καὶ ὡς διοικητής σας, παρίσταμαι ἐντολοδόχος τοῦ Στρατάρχου εἰς τὴν συγκέντρωσιν ταύτην καθ' ἣν τὸ πρῶτον ἐν τῷ συνόλῳ σας παρουσιάζεσθε πρὸ τοῦ Ἔθνους καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Πατρίδος μας.

Χαρούμενος καὶ ὑπερήφανος, διότι εὑρίσκομαι πρὸ τῶν ἐκλεκτῶν καὶ δυνατῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Στρατοῦ μας, ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς τύχης εὐνοουμένων, ἀφοῦ σὲ σᾶς ἔλαχε ἡ εὐλογημένη ἐπιλογὴ ὅταν ἀπὸ ὅλας τὰς μονάδας τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ἀπὸ ὅλα τὰ Σώματα Στρατοῦ καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ Τάγματα, αἱ ἀπαντήσεις ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν καὶ ἡ ἐθελουσία συμβολὴ ὑπῆρξαν συνολικαί, ὥστε νὰ μὴ γνωρίζη ὁ Στρατάρχης τί νὰ ἐκλέξη.

Ἔτσι τὰ σώματα τῆς Μακεδονίας, τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Θεσσαλίας καὶ ἀντιπρόσωποι πάσης γῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἄλλοτε, ὅπως πάντοτε, ὅπως τώρα, συνεκεντρώθησαν διὰ νὰ ταχθοῦν ὑπὸ τὴν σημαίαν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Εἶναι περίεργοι καὶ ἀνεξερεύνητοι αἱ βουλαὶ τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ τῆς Ρούμελης καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης, ὁ Στρατὸς ἐξώρμησε εἰς τὴν τελικὴν συντριβὴν τῶν συμμοριτῶν καὶ εἰς τὴν Ρούμελην καὶ τὴν πόλιν ταύτην, ὑπῆρξε τὸ πρῶτον παρατηρητήριον καὶ σταθμὸς μάχης Βασιλέως καὶ Στρατάρχου.

Καὶ εἰς τὴν Ρούμελην καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην, τῆς ὁποίας ἡ περιοχὴ εἶναι πλουτισμένη μὲ ἱστορικοὺς καὶ ἀκαταλύτους φάρους τῶν ἀγώνων τοῦ Ἔθνους ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του, καθωρίσθη ἡ βάσις συγκεντρώσεώς σας

καὶ τὸ Σῶμα Στρατοῦ καὶ εἰδικώτερον ὁ διοικητὴς του αἰσθάνεται καὶ τὴν χαρὰν καὶ τὴν τιμὴν τῆς παρουσίας ὑμῶν, τοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος τῆς πατρίδος μας, πρὸς τὴν χώραν ἥτις ἐδέχθη τὴν παρουσίαν τῶν ἐγκλη-ματιῶν τοῦ παραδεισίου παραπετάσματος.

Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν μονάδες τοῦ Στρατοῦ μας, παρετά-χθησαν ἐντολοδόχοι τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἔθνους καὶ διῆλθον τὰ Ἐθνικὰ σύνορα πρὸς ἐκτέλεσιν ἐντολῶν του.

Κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τότε, κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τώρα.

Οὐκρανία, ἡ περιοχὴ Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν τότε, Κορέα τώρα.

Ὅπως καὶ τώρα, ἔτσι καὶ τότε, τὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ στρατιῶται της, ἡμιλλῶντο εἰς συμμετοχὴν καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν παρόν-των ἀξιωματικῶν, ὑπῆρξαν οἱ τυχεροὶ καίτοι πλεῖστοι οἱ ἐκλεκτοί.

Τότε ὅπως καὶ τώρα οἱ κομμουνισταὶ ἐλύσσαξαν διὰ τὴν παρουσίαν τῶν Ἑλλήνων.

Ἐχρησιμοποίησαν τὰς ἀπειλὰς πρῶτον, ἀλλὰ πῆραν, ὅπως πάντοτε, τὴν αἰωνίαν ἑλληνικὴν ἀπάντησιν, «ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ Λεωνίδας».

Καὶ ὅταν αὐτοὶ δὲν ἴσχυσαν τότε, ἄρχισαν : «πῶς σεῖς οἱ Ἕλληνες μᾶς ἐμποδίζετε νὰ ἐλευθερωθοῦμε». Τὰ ἴδια ὡς πάντοτε, τὰ δόλια κηρύγματα τοῦ κομμουνισμοῦ «περὶ λαϊκῶν ἐλευθεριῶν» καὶ τόσων ἄλλων καπηλεύσεων τῶν ἀνθρωπίνων ἰδεωδῶν.

Ἀλλὰ τὴν ὡραιοτέραν ἀπάντησιν δίδει γιὰ πάντα ἡ ὡραία εἰκών, ἡ ὡραία χειρονομία ἑνὸς Διοικητοῦ, ἑνὸς Λεωνίδα τῶν τότε Σπαρτιατῶν, ὁ ὁποῖος διερχόμενος πρὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας παρέταξε ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου μετὰ τῶν σημαιῶν του τούτους καὶ κατὰ τὴν διέλευσιν πρὸ ταύτης ἐχαιρέ-τησαν καὶ ὑπεκλίθησαν αὗται οἱωνεί, ὡς σῆμα ἀνὰ τοὺς αἰθέρας «γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν τὴν ἁγίαν, γιὰ τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερίαν...»

Εἶχον διείδει τότε οἱ ἡγέται τῆς Ἑλλάδος, τὸν κίνδυνον κατὰ τῆς πα-τρίδος μας καὶ ἐτόνισαν ὅτι ἡ ὁδὸς πρὸς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη, διέρχεται διὰ τῆς Ρωσίας, διὰ νὰ τονίσουν μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸν ἐντολοδόχον Στρατὸν «ἡ ὑπέ-ροχη διαγωγή σας καὶ τὰ κατορθώματα, ἅτινα ἐπετελέσατε, μὲ καθιστοῦν ὑπερήφανον. Συγχαίρουν τὴ Ἑλλάδα ὅλαι αἱ προσωπικότητες. Ἐστὲ ὑπε-ρήφανοι, διότι οἱ κόποι σας δὲν ἀπέβησαν ἐπὶ ματαίῳ. Ἡ ὁδὸς τῆς Ἑλλάδος ἦτο πλήρης ἀνανθῶν καὶ τὴν ἀπεκαθάρατε».

Ἀπόδειξις τούτου ὑπῆρξε ἡ ἱστορικὴ δήλωσις τοῦ μεγάλου Κλεμασνὼ εἰς τὴν Βουλήν, «ζητῶ ὅπως ἡ Γαλλικὴ Βουλὴ ἐκφράση τὴν εὐγνωμοσύνην της, ὅπως πρὸς τοὺς Γάλλους στρατιώτας, οὕτω καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας συναδέλφους των».

Οἱ Ρουμᾶνοι δοῦλοι καὶ τότε, ὅπως καὶ τώρα, διεκήρυξαν διὰ τοῦ στό-ματος τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐπιτελείου των :
«Χάρις εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν καὶ τὴν λεπτότητα τῶν ἡγητόρων του, νοιώσαμε ὅτι εἴμεθα ἐλεύθεροι καὶ κύριοι τῆς χώρας μας».

Καὶ γιὰ κατακλεῖδα, ἂς ἀναφέρω μίαν ἐκ τῶν τότε διαταγῶν τῶν ξένων ἀνωτάτων ἡγητόρων, τοῦ Ἄγγλου ναυάρχου Κέλθροπ : «Οἱ Ἕλληνες στρα-τιῶται καὶ ναῦται δύνανται νὰ εἶναι ὑπερήφανοι, διότι εἶναι Ἕλληνες».

Αἱ δυνάμεις τῆς Ἑλλάδος, ἐντολοδόχοι ὅπως τώρα, ἀπέδειξαν τότε εἰς Βουλγαρίαν, εἰς Ρουμανίαν, εἰς Οὐκρανίαν, τὴν ἁγνότητα τῶν προθέσεων καὶ τοῦ ἀγῶνος των.

Ἡ Ἑλλὰς εἶχε ἀπὸ τότε ἀντιληφθῆ τὴν ἀνθρωπιστικὴν ἀποστολήν της καὶ μνήμων τῆς ἐκπολιτιστικῆς ἱστορίας της, ὑπῆρξε παροῦσα εἰς τὸ προσκλητήριον.

Δυστυχῶς ὅμως, ὡς ὁμολογεῖ καὶ ὁ μεγάλος Τσῶρτσιλ εἰς τὰ Ἀπομνημονεύματά του, τὰ τότε Ἡνωμένα Ἔθνη διέπραξαν τὸ σφάλμα, νὰ μὴ παρουσιάσουν τὴν ἐπιβαλλομένην συμμετοχὴν καὶ νὰ συντριβῇ ἀπὸ τότε ὁ κατηραμένος κομμουνισμός, ἡ ἐγκληματικωτέρα καὶ βαρβαρωτέρα ἀπειλὴ κατὰ τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ καὶ τῶν ἰδεωδῶν τῆς ἐλευθερίας.

Καὶ διὰ τὰ σφάλματα τούτων παλαίει ἔκτοτε ἡ Ἑλλάς. Οἱ ἀπαίσιοι σταθμοὶ τῆς προδοσίας καὶ τῆς ὑπομονεύσεως τῆς Ἑλλάδος εἶναι γνωστοί:

1918: Εἰς Θεσσαλονίκην. Τὸ πρῶτον, κόμμα, τὸ κομμουνιστικόν.

1920: Προσχώρησις εἰς Κομιντέρν. Γ΄ Διεθνῆ.

1923: Βαλκανικὴ Ὁμοσπονδία ὑπὸ Δημητρὼφ καὶ ἄμεσος διακήρυξις περὶ αὐτονομήσεως Μακεδονίας καὶ Θράκης καὶ ἡ ἀπόφασις ἐνεκρίθη ἀπὸ τοὺς ἐγκληματίας πιθήκους τῆς ἀναισχυντίας τοῦ Ζαχαριάδη εἰς Μόσχαν καὶ Κ.Κ.Ε. ὡρισμένους ὁμοίους του.

1931: Πρώτη ἐπίσημος ἐμφάνισις τοῦ Ζαχαριάδη διὰ νὰ ἐξομαλύνη ἀντίκτυπον.

1934: Ἡ προδοσία ἐκαρποφόρησεν καὶ ἡ Ὁλομέλεια τοῦ ΚΚΕ ἐψήφισε τὸν ἀποχωρισμὸν ἀπὸ τῆς Πατρίδος τῶν αἱματοβαμμένων περιοχῶν της.

1935: Τὰ ἀργύρια, τὸ τίμημα τῆς προδοσίας, εἰσεπράχθη, καὶ ὁ Ζαχαριάδης ὡρίσθη μέλος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γ΄ Διεθνοῦς καὶ Γραμματεὺς τῆς Βαλκανικῆς.

Καὶ ἔκτοτε ἐβάδισεν ἀπὸ προδοσίας εἰς προδοσίαν καὶ ἐνταῦθα καὶ εἰς τὴν ξένην. Τὰ γεγονότα εἶναι ἀκόμη ἔντονα. Προδοσία, ἐγκλήματα πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν. Καὶ ἐπάνω ἀπ' αὐτά, μὲ τὰ γνωστὰ κηρύγματα τοῦ Σατανᾶ ποὺ καμαρώνει τὰ ἔργα του καὶ ὑπερηφανεύεται γιὰ τὶς λαϊκὲς ἐλευθερίες, τὶς γνωστὲς τοῦ σιδηροῦ παραπετάσματος, γιὰ τὶς ὁποῖες οἱ βάρβαροι ἐμπνευσταί των, δύνανται νὰ διακηρύσσουν τὴν πατρότητα τῆς δουλείας, σώματος καὶ πνεύματος, μὲ προμετωπίδα τὴν ἀπεχθῆ λέξιν: «κομμουνισμός».

Καὶ ὅταν ἡ Ἑλλὰς ἐσπάρασσε καὶ τὰ τέκνα της ἠγωνίζοντο τὸν ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν της ἀγῶνα, τὸν ὑπὲρ τῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων διδαγμάτων τοῦ ἐσταυρωμένου Θεανθρώπου καὶ τότε οἱ κομμουνισταὶ ὑπενόμευσαν πᾶσαν προσπάθειαν, μὲ ἕνα σκοπόν: τὴν ὑποδούλωσιν.

Εἰς τὴν ξένην διέλυσαν τὰ πάντα, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκλεκτοὶ διὰ δευτέραν φορὰν ὑπῆρξαν πιστοὶ εἰς τὸ προσκλητήριον, διὰ νὰ ἀναγράψουν εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀφρικῆς, εἰς τὰ πελάγη, εἰς τοὺς αἰθέρας καὶ εἰς τὰ ὕψη τῆς Ἰταλίας, τὴν αἰωνίαν Ἑλληνικὴν ἐντολὴν ἣν πᾶς διαβάτης ἀναγιγνώσκει καὶ πρὸ τῆς ὁποίας ἀποκαλύπτεται:

«Ἐπολεμήσαμεν ὑπὲρ τῶν ἀνθρωπίνων ἰδεωδῶν καὶ ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας».

Καὶ ὁ τόπος, τόπος ἑνὸς τῶν κατακτητῶν της καὶ ἀντίπαλος ὁ ἕτερος τῶν βαρβάρων πολιτισμένων.

Καὶ τὸ ἔπαθλον ἐκερδήθη ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ ἠκούσθησαν καὶ πάλιν οἱ γνωστοὶ ἔπαινοι ποὺ ἐσκορπίσθησαν ἀνὰ τοὺς αἰθέρας εἰς ὅλον τὸν κό-

σμον. Καὶ ὁ Βασιλεύς μας, ὁ ἀείμνηστος ἥρως καὶ ὁ συνεχιστὴς τῶν παραδόσεων τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας Παῦλος ἐτηλεγράφει: «Εἴμεθα ὑπερήφανοι διὰ σᾶς ..».

Τῆς ἱστορίας ταύτης συνεχισταὶ ἔξω τῶν ἐθνικῶν ὁρίων, ἀλλὰ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ΟΗΕ εἶσθε σεῖς, ἐκλεκτοὶ τυχεροί, ὡς ἐντολοδόχοι τοῦ Ἔθνους εἰς τὸ προσκλητήριον τῶν Ἐλευθέρων Ἐθνῶν.

Ὅμως οἱ συνοδοιπόροι τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰς κοινὴν συμφωνίαν μὲ τοὺς προδότας καὶ τὰς λυσσώδεις κραυγὰς τῶν συμμοριακῶν σταθμῶν, ἐξ ὧν καὶ μόνον δύναται πᾶς τις νὰ ἀντιληφθῇ τὸ ἠθικὸν μέγεθος τῆς συμμετοχῆς τῆς μικρᾶς πατρίδος μας, ἐκπέμπουν τὰ συνθήματα: «τί γυρεύουμε ἡμεῖς στὴν Κορέα, ποιὸς μᾶς ἐβοήθησε, τί γυρεύουμε......».

Ἡ ἐνθουσιώδης ἐθελουσία ἀπάντησίς σας εἰς τὸ προσκλητήριον, ἀποτελεῖ τὴν πλέον ἀποστομωτικὴν καὶ ἀπελπιστικὴν δι' αὐτοὺς ἀπάντησιν.

Ὑπερήφανοι ὅμως διὰ λογαριασμόν σας καὶ πιστοὶ μαζί σας εἰς τὴν ὡραίαν ἐκδήλωσίν σας, ἀπαντῶμεν πρὸς τοὺς συνοδοιπόρους διὰ νὰ γνωρίζουν:

«Εἴμεθα καὶ θὰ εἴμεθα παρόντες εἰς πᾶν προσκλητήριον τῶν Ἐλευθέρων Ἐθνῶν διότι:

ΠΡΩΤΟΝ: Ἀποτελοῦμεν τούτων μέλος ὡς ἀνήκοντες εἰς τὰ Ἐλεύθερα Ἔθνη, Ἔθνη τοῦ καλοῦ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ: Δὲν ὑπάρχουν σήμερον, διὰ τὴν κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ πάλην, ἐθνικὰ σύνορα, ἀλλὰ σύνορα τῶν ἐλευθέρων τούτων Ἐθνῶν οἱονδήποτε ὄνομα καὶ ἂν ἔχωσι ταῦτα. Τὰ σύνορα εἶναι ἐκεῖ ὅπου θερμαίνεται ἡ ἐλευθερία.

ΤΡΙΤΟΝ: Μεταβαίνομεν εἰς Κορέαν ἵνα ἐκ ταύτης καὶ διὰ τῆς νίκης ταύτης, συντριβοῦν οἱ συμμορῖται, οἱ ὁποῖοι προετοιμάζονται εἰς Πολωνίαν, τὸν Καύκασον καὶ τὰ παρόμοια δοῦλα Κράτη, ἵνα διὰ τῶν δολίων ἐχθρῶν μας Βουλγάρων καὶ Ἀλβανῶν ὡς βάσεων ἐπιτεθοῦν καὶ πάλιν συνεχίζοντες τὴν προδοσίαν των.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ: Ὁ κομμουνισμὸς πρέπει νὰ κτυπιέται ἔστω καὶ μέχρι τῆς ὑπερτάτης θυσίας διότι ἐνέχει ἐν ἑαυτῷ καὶ εἰς κάθε ἐνέργειαν του τὸ ἀξίωμα τῆς πνευματικῆς βίας κατὰ τρόπον ἀπόλυτον καὶ ἀπαραβίαστον.

Ὁ κομμουνισμὸς πρέπει νὰ κτυπιέται γιατὶ ἀρνεῖται συγχρόνως καὶ τὰ ὡραιότερα χριστιανικὰ διδάγματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν ὡς βάσιν των τὴν ἀδελφοσύνην τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴν ἀλληλοβοήθειαν.

Θὰ κτυπιέται χωρὶς μῖσος ἀλλὰ μὲ ὅλον τὸ μέγεθος τῆς θυσίας διὰ τὴν ἀπόλυτον ἐξουδετέρωσίν του.

Διεθνὴς ὁ κομμουνισμός, πρέπει νὰ κτυπιέται μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις τῶν Ἐλευθέρων Ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα ὑπερέχουν εἰς ψυχικὴν καὶ ὑλικὴν δύναμιν.

Ἀρνούμεθα τὴν ἰδέαν τῆς μάζης τοῦ κομμουνισμοῦ, ἰδέαν βαρβάρων, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἀρνούμεθα τὴν ἄψυχον καὶ ἄβουλον μᾶζαν, ἀρνούμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κακοῦ, καὶ καλλιεργοῦμεν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου, ὅπως διεμορφώθη αὕτη ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμὸν καὶ τὸν Χριστιανισμὸν καὶ ἥτις κατηύγασε τὴν παγκόσμιον συνείδησιν μὲ τὰ θεῖα δημιουργήματα τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας.

Μετέχομεν διὰ νὰ ἀκούηται ἐν δικαίῳ ἡ φωνὴ τῆς Ἑλλάδος. Καὶ δὲν ἔχει δικαιώματα ἡ ἄρνησις ἀλλὰ ἡ θέσις. Δὲν ἔχει δικαιώματα ἡ ἀπουσία ἀλλὰ ἡ παρουσία. Καὶ διὰ τῆς παρουσίας μας εἰς ἔργα θυσίας, τασσόμεθα ἄξιοι τῆς οἰκογενείας τῶν Ἐλευθέρων Ἐθνῶν.

Μετέχομεν διὰ νὰ ἐλευθερώσωμεν τὰ 28.000 παιδιά μας καὶ νὰ δώσωμεν τὴν χαρὰν στὶς Μάνες των.

Μετέχομεν, διότι αἱ ἀρχαὶ καὶ τὸ «πιστεύω» τοῦ κομμουνισμοῦ, τὰς ὁποίας ἐγεύθημεν μέχρι τρυγὸς καὶ ἀποστρεφόμεθα ὡς Ἕλληνες, ὡς ἄνθρωποι, ὡς Χριστιανοὶ εἶναι: Τὸ ἔγκλημα καὶ κατὰ τῶν γονέων ἀκόμη, ἡ ἀσέβεια πρὸς τοὺς νεκροὺς - ἡ ἀσέβεια πρὸς τὴν πίστιν μας - ἡ σκληρότης πρὸς τὴν δυστυχίαν - τὸ σφάξιμο - τὸ κάψιμο - ἡ κλεψιὰ - τὸ σταύρωμα καὶ τὰ βασανιστήρια - ἡ καταστροφὴ τῆς Ἑλληνικῆς γενεᾶς - καὶ τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἀτιμία εἰς διαβολικὸν ὕψος.

Μετέχομεν, διότι μᾶς τὸ ἐπιβάλλει ἡ Ἱστορία μας ὡς Ἑλλήνων καὶ Χριστιανῶν καὶ ὁ ἐκπολιτιστικὸς ἱστορικὸς δρόμος μας.

Μετέχομεν τέλος διότι δὲν μποροῦμε νὰ εἴμεθα ἀνακόλουθοι πρὸς τὸν Ἐθνικόν μας ὕμνον «ΧΑΙΡΕ, Ω ΧΑΙΡΕ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»!.

Ἐκλεκτοί, μεταβαίνετε ὅπως καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν ἐκεῖ ὅπου μάχονται τὰ Ἐλεύθερα Ἔθνη. Εἰς τὸν δρόμον σας θὰ σᾶς ὁδηγοῦν τὰ θύματα τῶν ἐγκληματιῶν κομμουνιστῶν, οἱ σταυρωμένοι ἱερεῖς μας, οἱ τυφλοὶ καὶ πάσης φύσεως ἀνάπηροί μας, ἡ κατεστραμμένη Ἐκκλησία, τὰ ἁρπαγέντα 28.000 παιδιὰ καὶ αἱ ἐπικλήσεις τῶν πονεμένων μανάδων τους.

Καὶ μπροστὰ ἀπὸ ὅλα θὰ σᾶς ὁδηγοῦν αἱ ταξιαρχίαι τῶν σταυροφόρων νεκρῶν συμπολεμιστῶν σας.

Ὁραματισθῆτε καὶ ἀκολουθῆστε τες καὶ σηκώσατε ὅσο μπορεῖτε πιὸ ψηλὰ τὴν Ἑλληνικὴ Σημαία.

Αἱ εὐχαὶ τοῦ Ἔθνους, αἱ προσευχαὶ ὅλων μας πρὸς τὴν Ὑπέρμαχον Στρατηγὸν Παναγίαν θὰ ἀποτελοῦν τὸ Ὡσαννὰ γιὰ σᾶς, τὸ Ὡσαννὰ τῆς πίστεώς μας πρὸς Ταύτην.

Ὅπου περνᾶτε, θὰ περνάῃ ἡ Ἑλλὰς καὶ θὰ ζωντανεύῃ ὁ ἀθάνατος Ἑλληνικὸς Παιὰν «Ἴτε παῖδες Ἑλλήνων, ἐλευθεροῦτε γυναῖκας...» καὶ εὐχὴ Πανελλήνιος ἀλλὰ καὶ παγκόσμιος θὰ σᾶς θερμαίνῃ ἡ φωνὴ «ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΣ».

2) Στὸ πεδίον μάχης τῆς Κορέας.

Ὑπῆρξα εὐτυχὴς - ὅπως ἄλλωστε καὶ ὅλον τὸ Ἔθνος - εἰς πεῖσμα τῶν μικροσυγκρούσεων ποὺ δὲν λείπουν ποτὲ - λόγῳ ἁρμοδιοτήτων τοῦ ἐν Τόκιο συνδέσμου μας μὲ τὸν διοικητὴν τῶν Ἑλληνικῶν Μονάδων - ἀπὸ τὴν διαπίστωσι ὅτι ἡ ἐκλογή μου ἦτο ἀπολύτως ὀρθή.

Ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται εἰς τὴν μεμακρυσμένην αὐτὴν χώραν τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς, εἶχον ἐνστερνισθῆ τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὸν μαχητικὸν στῖβον τῆς θυσίας δὲν ἤθελον νὰ ὑστερήσωσι οὐδενός. Αἱ σημαῖαι ἐκυμάτιζαν ὑπερηφάνως καὶ ἐπιτυχῶς. Δυνάμεθα νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι πραγματικὰ ἐπρώτευσαν.

Καὶ τοῦτο εἶχα ἐκ προσωπικῆς πλέον ἀντιλήψεως, διότι ἡ τύχη μοῦ ἐπεφύλαξε τὴν ὑψίστην τιμήν, μόνος ἐξ ὅλων τῶν ἀρχηγῶν τοῦ Ἐπιτελείου ὅλων τῶν Κρατῶν, νὰ ἐπισκεφθῶ τὰς Ἑλληνικὰς Μονάδας εἰς τὸ πεδίον

μάχης καὶ μάλιστα, ὅταν τὴν Στρατιὰν διοικῆ ὁ ἀγαπημένος μας στρατηγὸς VAN FLEET, ὁ μεγάλος ἡγέτης καὶ παραστάτης κατὰ τὸν συμμοριακὸν ἀγῶνα.

Ὁ στρατηγὸς διοικητὴς ὅλων τῶν στρατευμάτων Ἄπω Ἀνατολῆς (Στρατηγεῖον Τόκιο) Κλὰρκ ἐτόνισεν τὴν παρουσίαν μου ὡς παράδειγμα μιμήσεως καὶ ἐνισχύσεως τῶν μαχομένων.

Ἐκεῖ, εἰς τὴν μακρυνὴν Κορέαν, ἐπαρασημοφόρησα τὰς σημαίας τῶν Μονάδων κατ' ἐντολὴν τοῦ Βασιλέως καὶ τὸν στρατηγὸν VAN FLEET μὲ τὸ Ἀριστεῖον Ἀνδρείας.

Ἅπασαι αἱ Διοικήσεις ἐν Κορέᾳ, μέχρι τῶν ἀνωτάτων τοιούτων, μοῦ ἐτόνισαν ὅτι οἱ Ἕλληνες οἱουδήποτε Κλάδου ἐπολέμησαν γενναιότατα.

Εἶχε κάμει ἐκπληκτικὴν ἐντύπωσιν ὅτι αἱ Ἑλληνικαὶ μονάδες, κατὰ μοναδικὴν ἐξαίρεσιν, μετέβαινον καὶ ἐπανήρχοντο εἰς τὸ πεδίον μάχης μὲ τραγούδια. Μὲ ἠρώτησε ἕνας στρατηγός : «Πῶς συμβαίνει αὐτό ; Καλὰ ὅταν γυρίζουν, ἀλλὰ ὅταν πηγαίνουν στὸ πεδίο μάχης ποὺ δὲν γνωρίζουν ποιὸς θὰ μείνῃ γιὰ πάντα ἐκεῖ ;» Τοῦ ἐξήγησα, ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ Ἑλληνικὴν παράδοσιν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Τοῦ ἀνέφερα τοὺς 300 τοῦ Λεωνίδα καὶ ἄλλα ἐν συνεχείᾳ τοιαῦτα, κρατοῦντα τὴν παράδοσιν.

3) Ἀπόφασις μειώσεως τῆς δυνάμεως τοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος.

Ἡ πρώτη ἀπόφασις διὰ τὴν μετάβασιν τῆς πλήρους Ταξιαρχίας εἰς τὴν μεμακρυσμένην Κορέαν διὰ λόγους ἀναλογικοὺς Ἐθνῶν καὶ διὰ λόγους ἐξόδων καὶ ἴσως καὶ φειδοῦς αἵματος, ἐτροποποιήθη, ἐμειώθη καὶ ἀντὶ Ταξιαρχίας ἀπεστάλησαν δύο Τάγματα.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἦτο ἐσφαλμένη καὶ ἠθικῶς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως φειδοῦς αἵματος. Τὰ Τάγματα ταῦτα δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποτελέσουν μίαν τακτικὴν μονάδα ἀνεξάρτητον, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἀνατεθῆ αὐτοτελὲς ἔργον. Ἐνετάχθησαν συνεπῶς εἰς διαφόρους Ταξιαρχίας καὶ ἡ ἀπόδοσίς των ἐξητμίζετο ὑπὸ τὴν Διοίκησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπήγοντο.

Ἐτιμᾶτο ἡ Ταξιαρχία, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνετάσσοντο καὶ δὲν ἦτο δυνατόν, δὲν συνέφερε τὴν προϊσταμένην Διοίκησιν, νὰ ἀναφέρωνται τὰ κατορθώμλτα τῆς Ἑλληνικῆς Μονάδος. Ἀνεφέρετο εἰς τὸ παγκόσμιον κοινὸν ἡ Ἀμερικανικὴ Ταξιαρχία.

Ἐκτὸς τούτου, οὐδέποτε ὑπὸ τοιούτους ὅρους ὑπάρχει μεγαλυτέρα φειδὼ αἵματος. Ἕνας διοικητὴς Ἕλλην Ταξίαρχος, νὰ ἐναλλάσση τὰ Τάγματα καὶ συνεπῶς καὶ νὰ τὰ προφυλάσση καὶ νὰ τὰ ξεκουράζη.

Ἐπαναλαμβάνω, ἦτο σφᾶλμα, διότι δὲν ἀπεστάλη ὁ ταξίαρχος Σόλων Γκίκας, μὲ ὅλην τὴν ἐπιλεγεῖσαν Ταξιαρχίαν. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἁρμοδιότητες τοῦ Ἕλληνος συνδέσμου καὶ τοῦ διοικητοῦ τοῦ Τάγματος πολλάκις συνεκρούσθησαν καὶ συνέβησαν λυπηρὰ ἐπεισόδια, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τόπου ἔλυσα ἀμέσως καὶ προσεπάθησα νὰ ἐξουδετερώσω τὸ παρελθὸν καὶ νὰ ὑπάρξη σαφὴς διαχωρισμὸς ἁρμοδιοτήτων. Καὶ ὅμως ἅπαντες οἱ ἀποσταλέντες ἦσαν διακεκριμένοι ἡγήτορες. Ὁ ἀείμνηστος Τασώνης, ὁ Παντελίδης, ὁ Χρηστέας ὡς σύνδεσμοι, ὁ Δασκαλόπουλος, ὁ Ἀρμπούζης, ὁ Σπηλιόπουλος, ὁ Κουμανᾶκος, ὁ Ταμβακᾶς, ὡς διοικηταὶ Ταγμάτων.

'Επὶ πλέον, ὁ τότε πρέσβυς 'Αμερικῆς, ὁ ἀείμνηστος Πιουριφόϋ ἐπίεζε διὰ τὴν τήρησιν τῆς ὑποσχέσεως. Ὁ στρατηγὸς Van Fleet ἔγραφε: «Εἶναι συμφέρον τῆς Ἑλλάδος νὰ δημιουργήση τὴν Ταξιαρχίαν».

Ὁ τότε πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἤθελε νὰ ἐνδώση καὶ μὲ διέταξε νὰ ἐξασφαλίσω τὴν σιωπὴν τοῦ στρατηγοῦ Van Fleet ἐπὶ τούτου, νὰ σταματήση ὡς ἁρμόδιος διοικητὴς Στρατιᾶς τὴν ἀπαίτησιν. Τὴν ἀποστολὴν ταύτην ἐπέτυχον, καίτοι ἤμουν σύμφωνος διὰ τὴν πληρότητα τῆς Ταξιαρχίας.

Πιστεύω ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα θὰ ἀνεφέρετο ἐντονώτερον καὶ ἀναλόγως τῆς ἀνεγνωρισμένης ἀποδόσεως τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος. 'Αλλὰ καὶ τὸ χυθὲν αἷμα, τῇ μερίμνῃ τοῦ Ἕλληνος διοικητοῦ, θὰ ἦτο ὀλιγώτερον, διότι ἡ φωνή του θὰ ἦτο ἰσχυροτέρα διὰ πᾶσαν κακὴν καὶ κακῶς προετοιμαζομένην ἀποστολήν.

Ὁπωσδήποτε, αἱ Ἑλληνικαὶ Μονάδες Στρατοῦ καὶ ἡ 'Αεροπορία, ἐτίμησαν εἰς τὴν μακρυνὴν Κορέαν τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα. 'Αλλὰ ὡς ἦτο φυσικόν, ἐπότισαν καὶ ἐκεῖ μὲ αἷμα τὸ πεδίον τῆς μάχης, μαχόμενοι ὑπὲρ τῶν ἰδεωδῶν τῆς ἐλευθερίας.

Καὶ ἐδημιουργήθη εἰς τὴν ξένην ἕνα φωτεινὸν τρίγωνον: 'Ελ 'Αλαμέϊν - Ρίμινι - Κορέα.

Κατόπιν τῆς μειώσεως ταύτης ἀνετέθη ἡ Διοίκησις τοῦ 'Εκστρατευτικοῦ Σώματος, ἀριστίνδην, εἰς τὸν ὑπέροχον κατὰ πάντα Συν/ρχην Ι. Δασκαλόπουλον καὶ ἤδη 'Αντιστράτηγον.

'Εκφράζω εἰς τοῦτον τὰς θερμάς μου εὐχαριστίας, διότι ἠθέλησε μὲ τόσην καλωσύνην, προθυμίαν καὶ πληρότητα γεγονότων νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν σύνταξιν κατωτέρω τοῦ κεφαλαίου «Κορέα» τοῦ δημοσιευομένου βιβλίου.

Καὶ ἀκόμη νὰ φέρω εἰς τὴν τιμητικὴν μνήμην τῶν συναδέλφων τοὺς διοικήσαντας τὰς μονάδας εἰς Κορέαν καὶ τὰ ἐπεκτείναντα τὴν πορείαν τοῦ Μ. 'Αλεξάνδρου τέκνα τῆς Ἑλλάδος.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ:

Ὁ πόλεμος εἰς τὴν Κορέαν ἤρχισε τὴν πρωΐαν τῆς 25ης 'Ιουνίου 1950, αἰφνιδιαστικῶς.

Τὰ στρατεύματα τῶν Βορειο-Κορεατῶν Κομμουνιστῶν, ἐπετέθησαν ἀπροκλήτως καὶ εἰσέβαλον εἰς τὸ ἔδαφος τῆς Νοτίου Κορέας, πρὸς κατάκτησίν της.

Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον, ἐκτὸς τῶν ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς Νοτιοκορεατικῆς Δημοκρατίας καὶ τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν 'Αμερικῆς, ἔλαβον μέρος καὶ τοιαῦται, δέκα πέντε ἄλλων Κρατῶν, ὑπὸ τὴν Σημαίαν τοῦ Διεθνοῦς 'Οργανισμοῦ τῶν 'Ελευθέρων 'Εθνῶν, διὰ ν' ἀντιταχθοῦν εἰς τὴν βάσιν τοῦ ἐπεκτατικοῦ Κομμουνισμοῦ.

Μεταξὺ τῶν Στρατευμάτων τῶν 'Ελευθέρων λαῶν, συμμετέσχον καὶ ἔνοπλοι Δυνάμεις τῆς Ἑλλάδος (Στρατοῦ - 'Αεροπορίας).

Εἰς τὰς ὀλίγας σελίδας αὐτὰς ἐξιστοροῦνται, ἐν συντομίᾳ:

Πῶς προεκλήθη ἡ πολεμικὴ αὐτὴ σύρραξις.

Ποία ἦτο ἡ σημασία τῆς μακρυνῆς αὐτῆς ἐκστρατείας διὰ τὸν 'Ελεύθερον Κόσμον καὶ εἰδικὰ τοὺς Ἕλληνας Μαχητάς, οἱ ὁποῖοι εὑρέθησαν εἰς τὸν διεθνῆ στῖβον τοῦ κοσμοϊστορικοῦ ἀγῶνος τῶν ἡνωμένων 'Εθνῶν, εἰς Ἄπω 'Ανατολήν, ὅπου διέπρεψαν, ἐτίμησαν τὰ ὅπλα καὶ ἐδόξασαν τὴν Ἑλλάδα.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Ἡ Κορέα, ἡ ὁποία ἀπετέλεσε τὸ Θέατρον τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, εἶναι χώρα τῆς Β.Α. Ἀσίας.

Οἱ Κορεᾶται, εἰς τὴν γλῶσσαν των, τὴν ὀνομάζουν «ΤΣΑΟ - ΣΙΕΝ» ὅπερ σημαίνει «Χώρα τῆς Πρωϊνῆς Γαλήνης».

Εἶναι μία χερσόνησος, ἡ ὁποία ἐκσπᾶται ἀπὸ τὰ Μογγολικὰ ὑψίπεδα, διὰ τῆς Μαντζουρίας, μὲ κατεύθυνσιν ἀπὸ Β. πρὸς Ν. μήκους 1000 χλμ. περίπου, καὶ πλάτους κυμαινομένου, ἀπὸ 170 - 330 χλμ.

Περιβρέχεται, ἀπὸ Α. καὶ Ν. ὑπὸ τῆς Ἰαπωνικῆς θαλάσσης καὶ ἀπὸ Δ., ὑπὸ τῆς Κιτρίνης (Κινεζικῆς) Θαλάσσης.

Συνορεύει, πρὸς Β. μὲ τὴν Μαντζουρίαν (κατεχομένην ἤδη ὑπὸ τῆς Κομμουνιστικῆς Κίνας) καὶ μόνον ἐπὶ μήκους 15 χιλ. συνορεύει μὲ τὴν Σοβιετικὴν Ρωσίαν, πρὸς τὴν Σιβηρίαν (παρὰ τὸ Βλαδιβοστόκ).

Τὰ βόρεια ταῦτα σύνορα εἶναι κατὰ μῆκος τῶν ποταμῶν Γιάλου καὶ Τζοῦμεν.

Ἡ Κορέα, εἶναι γενικῶς χώρα ὀρεινή, μὲ ὕψος ὀρέων ἐλαττούμενον, ἀπὸ Β. πρὸς Ν., τεμαχισμένη εἰς πολλὰς κοιλάδας, στενὰς καὶ βαθείας, διὰ τῶν ὁποίων διέρχονται πολλοὶ ποταμοὶ καὶ χείμαρροι.

Οἱ μεγαλύτεροι ποταμοὶ ἀπὸ Β. πρὸς Ν. εἶναι οἱ : Γιάλου, Τζοῦμεν, Ἰμζίν, Χὰν καὶ Νὰκ - Ντογκ.

Τὸ ἔδαφος τῆς Κορέας παρουσιάζεται γενικῶς διακεκομμένον βαθέως, μὲ λίαν ἀποτόμους κλίσεις, μὲ κορυφογραμμὰς στενὰς καὶ κεκαλυμμένας ὑπὸ θάμνων εἰς τὰ νότια μέρη τῆς χώρας καὶ ὑπὸ πυκνῶν δασῶν εἰς τὰ βόρεια.

Τὸ κλῖμα τῆς Κορέας εἶναι ἠπειρωτικόν, κυμαινόμενον, ἀπὸ τοῦ πολὺ ψυχροῦ καὶ ξηροῦ κατὰ τὸν χειμῶνα (–20ο) ἕως (–30ο) Κ., μέχρι τοῦ πολὺ θερμοῦ καὶ ὑγροῦ, κατὰ τὸ θέρος, καὶ εἶναι καταθλιπτικόν. Κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον εἶναι ἡ περίοδος τῶν μεγάλων βροχῶν.

Ἡ Κορέα εὑρίσκεται εἰς τὸ αὐτὸ γεωγραφικὸν πλάτος μὲ τὴν Ἑλλάδα. Ὁ 38ος παράλληλος (ὁ ὁποῖος κατέστη ἱστορικός, ὡς γραμμὴ διαχωριστικὴ τῆς χώρας, εἰς Βόρειον καὶ Νότιον), διέρχεται ἐξ Ἀθηνῶν. Εἰς ἔκτασιν, ἡ χώρα εἶναι διπλασία τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι ἀνέρχονται εἰς 33 ἑκατομμύρια, ἐξ ὧν 22 ἑκατ. εἰς Νότιον καὶ 11 ἑκατ., εἰς Βόρειον Κορέαν.

Αἱ περισσότεραι πόλεις εἶναι μεγάλα χωρία, μὲ πληθυσμὸν μέχρις 20.000 κατοίκων. Μόνον ἡ Σεούλ, πρωτεύουσα Νοτίου Κορέας, ἔχει πληθυσμὸν 2 ἑκατ. κατοίκων, καὶ παρουσιάζει ὄψιν συγχρόνου πόλεως, καὶ τὸ Πιόγκ - Γιάγκ πρωτεύουσα τῆς Βορείου Κορέας μὲ πληθυσμὸν 700.000 κατοίκων περίπου. Ἐπίσης δύο ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους λιμένας, τὸ Πουσάν, τῆς Νοτίου Κορέας καὶ τὸ Βονσάν, εἰς Βόρειον Κορέαν, ἔχουν πληθυσμὸν 80—100.000 κατοίκων.

Οἱ Κορεᾶται εἶναι λαὸς πανάρχαιος μὲ ἀσαφῆ τὴν φυλετικὴν προέλευσιν. Ἀνήκουν πάντως εἰς τὴν Μογγολικὴν οἰκογένειαν. Διαφέρουν βεβαίως καὶ τῶν Κινέζων καὶ τῶν Ἰαπώνων, ἀπὸ ἀπόψεως φυσιογνωμίας, ὁμοιάζουν ὅμως μὲ αὐτούς, ὡς πρὸς τὴν μαύρην στιλπνὴν κόμην καὶ τοὺς λοξοὺς μαύρους ὀφθαλμούς. Συγκριτικῶς πλησιάζουν περισσότερον τοὺς Κινέζους.

Εἶναι μετρίου ἀναστήματος, λιτοδίαιτοι (ἡ βασικὴ τροφὴ των τὸ ρύζι) καὶ ἔχουν μεγάλην ἀντοχὴν εἰς τοὺς κόπους καὶ τὰς στερήσεις. Εἶναι ὑπόμονοι καὶ καλόβουλοι, εὐάγωγοι καὶ πειθαρχικοί. Εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν ἄριστοι στρατιῶται, ὅταν ἐκπαιδευθοῦν.

Οἱ Κορεάται, ὡς 'Ασιατικὸς λαός, εἶναι μοιρολάτραι καὶ φιλειρηνικοί, ἀλλ' ὅταν ἀπειλοῦνται αἱ ἐλευθερίαι καὶ ἡ ἀνεξαρτησία τῆς χώρας των ἐξεγείρονται καὶ γίνονται εὐέξαπτοι, βίαιοι καὶ φανατικοί. Εἶναι ἀρκετὰ εὐφυεῖς, μὲ ταχεῖαν ἀντίληψιν. Ζοῦν κατὰ πατριαρχικὰς οἰκογενείας καὶ σέβονται τὴν ἱεραρχίαν, κρατοῦν δὲ σταθερῶς τὰ ἔθιμα καὶ τὰς παραδόσεις.

Ἡ θρησκεία τῶν Κορεατῶν εἶναι ὁ Βουδισμός, ἀνάμικτος μὲ τὸν Κομφουκισμόν. Βασικὴ εἶναι ἡ λατρεία τῶν προγόνων καὶ ἐπικρατεῖ μεγάλη δεισιδαιμονία μεταξὺ τῶν ἀγραμμάτων κατοίκων.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἐλάχιστα καὶ ἀργὰ κατώρθωσε νὰ διαδοθῇ. Ἱεραπόστολοι, Καθολικοὶ καὶ Διαμαρτυρόμενοι, ἤρχισαν νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὴν Κορέαν, ἀπὸ τοῦ 1870, διότι ἡ χώρα ἦτο κλειστὴ εἰς τοὺς Εὐρωπαίους, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς Κορεάτας ἡ ἔξοδος ἀπὸ τὴν Κορέαν ἦτο ἀπηγορευμένη ἐπὶ ποινῇ θανάτου.

Ὅλοι οἱ Καθολικοὶ καὶ Διαμαρτυρόμενοι Χριστιανοὶ ἀνέρχονται εἰς 700.000 περίπου, οἱ δὲ 'Ορθόδοξοι εἰς μερικὰς χιλιάδας.

Οἱ Ὀρθόδοξοι εἶχον μίαν ξυλίνην ἐκκλησίαν τοῦ «Ἁγ. Νικολάου» εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Νοτίου Κορέας, Σεούλ, καὶ ὅταν οἱ Βορειοκορεᾶται Κομμουνισταὶ εἰσέβαλον εἰς Νότιον Κορέαν τὸ 1950 καὶ κατέλαβον τὴν πόλιν, κατέσφαξαν τὸν 'Ορθόδοξον ἱερέα Κορεάτην 'Αλέξιον, καὶ ἐπυρπόλησαν τὴν ἐκκλησίαν.

Ἡ ἱστορία τῆς Κορέας, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἀρχίζει 1000 χρόνια περίπου π.Χ. Ὁ σοφὸς Κινέζος ΚΙ-ΤΣΕ κλασσικὸς συγγραφεὺς καὶ σύμβουλος τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας, μετηνάστευε τὸ 1129 π.Χ. ἐπὶ κεφαλῆς πολλῶν χιλιάδων Κινέζων εἰς τὴν χερσόνησον τῆς Κορέας, ἡ ὁποία τότε κατῳκεῖτο ἀπὸ ἀγρίους.

Ὁ «Κι-Τσὲ» ἐβάπτισε τὴν χερσόνησον μὲ τὸ ὄνομα «Τσάο-Σιὲν» ἤτοι «Γῆ τῆς πρωϊνῆς Γαλήνης» καὶ ἔγινε ὁ ἱδρυτὴς τῆς πρώτης Κορεατικῆς Δυναστείας.

Ἔκτοτε ἡ ΚΟΡΕΑ, εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς ζωῆς της, διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ὑπέστη πολλὰς ἐπιδρομὰς τῶν Μογγολικῶν Φυλῶν ἀφ' ἑνὸς (καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ τρομεροῦ ΤΖΕΓΚΙΣ-ΧΑΝ) καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν 'Ιαπώνων, οἱ ὁποῖοι προσεπάθουν νὰ τὴν κατακτήσουν καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ὑπετάγη τελικῶς τὸ 1910 (ἀπὸ τὸ 1905-1910 ἦτο προτεκτορᾶτον τῆς 'Ιαπωνίας).

Ἡ ΚΟΡΕΑ παρέμεινεν ὑπὸ τὸν 'Ιαπωνικὸν ζυγὸν (σκληρὸν καὶ καταθλιπτικὸν) μέχρι τοῦ 1945, ὅτε ἐτερματίσθη ὁ Β' Παγκόσμιος πόλεμος, καθ' ὃν ἡττήθη ἡ 'Ιαπωνία.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΚΟΡΕΑΣ –ΠΩΣ ΕΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗ

Ἡ 'Ιαπωνία κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον εἶχε ταχθεῖ μὲ τὸ Στρατόπεδον τοῦ Ἄξονος (σύμμαχος ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ—ΙΤΑΛΙΑΣ) καὶ ἦτο ὁ μοναδικὸς ἀντίπαλος τῶν συμμάχων : 'Αμερικανῶν--Βρετανῶν-Κινέζων εἰς ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗΝ, καὶ πλέον ὁ σκληροτράχηλος ἀντίπαλος.

Ἡ 'Ιαπωνία κατέθεσε τελευταία τὰ ὅπλα τὸν Αὔγουστον τοῦ 1945, μετὰ τὴν ρίψιν τῆς ἀτομικῆς βόμβας» ὑπὸ τῶν 'Αμερικανῶν, εἰς τὰς 'Ιαπωνικὰς πόλεις ΧΙΡΟΣΙΜΑ καὶ ΝΑΓΚΑΣΑΚΙ.

Ἡ ἧττα τῆς 'Ιαπωνίας ἔπρεπε νὰ ἔχῃ, ὡς ἀποτέλεσμα καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ΚΟΡΕΑΣ. Αἱ τρεῖς μεγάλαι δυνάμεις : ΑΜΕΡΙΚΗ-ΜΕΓ.

ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ-ΚΙΝΑ (ἡ Κίνα ἦτο τότε ἑνιαία ἀκόμη) εἶχον ὑπογράψει εἰς ΚΑΙΡΟΝ κοινὴν δήλωσιν, διαρκοῦντος ἀκόμη τοῦ πολέμου (τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1943) ὅτι : Ἡ ΚΟΡΕΑ, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν θὰ γίνη χώρα ἐλευθέρα καὶ ἀνεξάρτητος. Τὴν δήλωσιν ταύτην προσυπέγραψε καὶ ἡ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΡΩΣΙΑ, εἰς τὸ ΠΟΤΣΔΑΜ, τὸν Ἰούλιον 1945, ὅτε καὶ αὕτη (τὴν τελευταίαν ὥραν) ἐκήρυξε τὸν πόλεμον, κατὰ τῆς Ἰαπωνίας.

Ὅταν πλέον ἡ Ἰαπωνία ὑπέκυψε τὸν Αὔγουστον τοῦ 1945, ἀπεφασίσθη διὰ συμφωνίας μεταξὺ ΑΜΕΡΙΚΗΣ καὶ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΡΩΣΙΑΣ νὰ ἐπιτραπῆ ἡ εἴσοδος καὶ Ρωσικῶν Στρατευμάτων ἀπὸ τὴν ΣΙΒΗΡΙΑΝ, εἰς τὸ Βόρειον Τμῆμα τῆς ΚΟΡΕΑΣ, πρὸς ἀφοπλισμὸν τῶν ἡττημένων Ἰαπώνων.

Οἱ Ἀμερικανοὶ θ' ἀφώπλιζον τοὺς Ἰάπωνας εἰς τὸ Νότιον τμῆμα τῆς ΚΟΡΕΑΣ καὶ τοιουτοτρόπως ὡρίσθη, ὡς γραμμὴ διαχωριστικὴ (ἁπλῶς διὰ τὴν παράδοσιν καὶ ἀφοπλισμὸν τῶν Ἰαπώνων), ὁ 38ος παράλληλος, ὅστις διέρχεται ὀλίγον βορειότερον τῆς πόλεως ΣΕΟΥΛ. Ἔκτοτε ἡ ΚΟΡΕΑ παραμένει χωρισμένη καὶ πολιτικῶς εἰς Βόρειον καὶ Νότιον.

Οἱ Ρῶσοι, ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἐγκαταστάσεώς των, ἀκολουθοῦντες βαθύτερα ἰδικά των σχέδια, μετέβαλον τὴν βόρειον ΚΟΡΕΑΝ εἰς «ΣΙΔΗΡΟΥΝ ΠΑΡΑΠΕΤΑΣΜΑ», ἀπαγορεύσαντες πᾶσαν ἐπικοινωνίαν πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις.

Ἤρχισαν ἀμέσως νὰ ὀργανώνουν τὸν Κομμουνιστικὸν Στρατὸν τῆς Βορείου ΚΟΡΕΑΣ (εἶδος ΠΟΛΙΤΟΦΥΛΑΚΗΣ) μὲ φανατικὰ στελέχη Κομμουνιστικὰ καὶ νὰ τὸν ἐξοπλίζουν μὲ ἄφθονον ὁπλισμόν, τὸν ὁποῖον παρέδωσαν οἱ Ἰάπωνες, ὡς καὶ μὲ Ρωσικὰ ἅρματα Μάχης καὶ ἀεροπλάνα, δυνάμεως 200.000 ἀνδρῶν περίπου. Οἱ διπλωμάται των ἐφρόντιζον νὰ κερδίσουν καιρόν, μὲ παραπλανήσεις, νὰ ἐξαπατοῦν τοὺς Δυτικοὺς Συμμάχους, εἰς τὰ διάφορα συνέδρια καὶ συσκέψεις.

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1945, εἰς τὴν σύσκεψιν τῆς ΜΟΣΧΑΣ αἱ Δυνάμεις συνεφώνησαν τὰ κάτωθι :

«Νὰ ἐγκαταστήσουν, ἐν συνεννοήσει μὲ τὰ διάφορα Δημοκρατικὰ Κόμματα τῆς Κορέας μίαν προσωρινὴν Κορεατικὴν Κυβέρνησιν δι' ὁλόκληρον τὴν Κορέας.

«Ν' ἀσκήσουν ἐπὶ 5 ἔτη κηδεμονίαν ἐπὶ τῆς Κορέας».

Ἡ τελευταία αὕτη ἀπόφασις, τῆς Κηδεμονίας, ἡ ὁποία ὑπενθύμιζεν εἰς τοὺς Κορεάτας, τὸ Ἰαπωνικὸν προτεκτορᾶτον τοῦ 1905-1910, προεκάλεσε ζωηρὰν ἀντίδρασιν, ἰδίᾳ εἰς Νότιον Κορέαν. Ἀντιθέτως εἰς Βόρειον Κορέαν, τὸ Κ.Κ. ἔδωκεν ἐντολὴν νὰ δεχθοῦν τὴν ἀπόφασιν τῆς Μόσχας, ἐκβιαστικῶς.

Ἡ Ρωσία ἀμέσως, ἠξίωσε νὰ μετάσχουν εἰς τὴν προσωρινὴν Κυβέρνησιν μόνον τὰ Κόμματα καὶ τὰ ἄτομα, τὰ ὁποῖα εἶχον δεχθῆ τὴν ἀπόφασιν τῆς Μόσχας καὶ προφανῶς, τὸ Κ.Κ. καὶ οἱ συνοδοιπόροι τούτων, ταυτοχρόνως δέ, οἱ Ρῶσοι ἀπηγόρευσαν πᾶσαν ἐπικοινωνίαν πέραν τοῦ 38ου παραλλήλου. Τοιουτοτρόπως κατέστη ἀδύνατον καὶ ἡ Κορέα νὰ ἑνωθῆ καὶ Κυβέρνησις προσωρινὴ νὰ σχηματισθῆ.

Κατόπιν τῶν ἐνεργειῶν τῆς Ρωσίας, διὰ τὴν Βόρειον Κορέαν, αἱ Η.Π.Α., ἔφερον πλέον τὸ ζήτημα εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Ο.Η.Ε., τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1947.

Ὁ Ὀργανισμὸς Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ὥρισε μίαν προσωρινὴν ἐννεαμελῆ ἐπιτροπὴν καὶ μὲ Σοβιετικὸν ἀντιπρόσωπον, διὰ νὰ ἐπιβλέψη τὴν διεξαγω-

ξαγωγὴν ἐλευθέρων ἐκλογῶν Ἐθνοσυνελεύσεως, εἰς ὁλόκληρον τὴν Κορέαν.

Ὁ Ρῶσος ὅμως Στρατιωτικὸς Διοικητὴς τῆς Βορείου Κορέας (μὲ τὰς ὁδηγίας προφανῶς, τὰς ὁποίας εἶχε παρὰ τῶν προϊσταμένων του) δὲν ἐπέτρεψε τὴν εἴσοδον τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ο.Η.Ε. εἰς Βόρειον Κορέαν, τὸ δὲ Κ.Κ. ἐξαπέλυσε τρομοκρατίαν καὶ εἰς Νότιον Κορέαν.

Παρὰ ταῦτα ὅμως αἱ ἐκλογαὶ διεξήχθησαν τὴν 10 Μαΐου 1948 εἰς Νότιον ΚΟΡΕΑΝ μὲ συμμετοχὴν 80% τῶν ψηφοφόρων καὶ μὲ ἀπόλυτον ἐλευθερίαν.

Ἡ ἐκλεγεῖσα Ἐθνοσυνέλευσις ἀνεκήρυξε τὴν Κορέαν δημοκρατίαν καὶ ἐξέλεξε Πρόεδρον τὸν γηραιὸν Δόκτορα Σῆγκμαν - Ρῆ (παλαίμαχον ἀγωνιστὴν ἀπὸ τοῦ 1922 διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Πατρίδος του, ἀπὸ τοῦ Ἰαπωνικοῦ ζυγοῦ).

Τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη, ἀνεγνώρισαν ἀμέσως, ὡς τὴν μόνην νόμιμον Κυβέρνησιν τῆς Κορέας, τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Σῆγκμαν - Ρῆ, καὶ τ' Ἀμερικανικὰ Στρατεύματα ἀπεσύρθησαν ἀπὸ τὴν Νότιον Κορέαν.

Μόνον παρέμεινε μία Ἀμερικανικὴ Ἀποστολὴ 500 Στρατιωτικῶν, διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Στρατοῦ τῆς νεαρᾶς Δημοκρατίας 60.000 ἀνδρῶν περίπου.

Οἱ Ρῶσοι ἐν τῷ μεταξύ, ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1948, κατὰ τὸ γνωστὸν Κομμουνιστικὸν σύστημα συνεκρότησαν τὴν «Λαϊκὴν Δημοκρατίαν» τῆς Βορρείου ΚΟΡΕΑΣ, μὲ Πρόεδρον τὸν φανατικὸν Κομμουνιστὴν ΚΙΜ-ΙΡ-ΣΙΝ (ἐκπαιδευθέντα εἰς Μόσχαν.)

Καὶ διὰ τὰ προσχήματα, διεξήγαγον ἐκλογὰς (παρῳδίαν ἐκλογῶν μὲ ἕνα ψηφοδέλτιον, ὡς συνήθως) καὶ ὑπεχρέωσαν τοὺς κατοίκους «ἐπὶ ποινῇ ἀφαιρέσεως τοῦ δελτίου τροφίμων» νὰ ψηφίσουν τοὺς ὑποδειχθέντας ὑποψηφίους τοῦ μοναδικοῦ ψηφοδελτίου καὶ ἀφοῦ εἶχον ὁλοκληρώσει τὴν συγκρότησιν τῆς «ΠΟΛΙΤΟΦΥΛΑΚΗΣ» ἀπέσυραν τὰ στρατεύματά των Κατοχῆς καὶ αὐτοὶ ἐκεῖθεν τῶν συνόρων εἰς τὴν ΣΙΒΗΡΙΑΝ.

Οἱ Κομμουνισταὶ τῆς Βορείου Κορέας, δὲν ἀπέκρυπτον τὴν πρόθεσίν των νὰ καταλάβουν ὁλόκληρον τὴν Κορέαν μὲ πᾶν μέσον.

Ἡ Κυβέρνησίς των, τῆς «Λαϊκῆς Δημοκρατίας», μόλις ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ ἑδραιώθη πλέον εἰς αὐτήν, ἤρχισε δραστηρίως νὰ ὑπονομεύῃ τὸ καθεστὼς τῆς Νοτίου Κορέας. Πρὸς τοῦτο ἐξαπέλυσε πράκτορας, τρομοκράτας καὶ δολιοφθορεῖς, πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν κατοίκων καὶ διεκήρυξεν, ὅτι ἡ ἐξουσία της ἐπεκτείνεται εἰς ὁλόκληρον τὴν Κορέαν.

Τὸν Σεπτέμβριον 1949, ἡ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ο.Η.Ε., ἡ ὁποία παρηκολούθη ἀγρύπνως τὴν δημιουργηθεῖσαν ἐκρηκτικὴν κατάστασιν, ὑπέβαλεν ἐκθέσεις πρὸς τὴν Γενικὴν Γραμματείαν, ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς δημιουργηθείσης ἐπικινδύνου καταστάσεως, προβλέπουσα αἱματηρὰν τὴν λύσιν τοῦ Κορεατικοῦ ζητήματος καὶ δὲν διεψεύθη ἀπὸ τὰ ἐπακολουθήσαντα γεγονότα.

Τὴν 10ην Ἰουνίου 1950, τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Σοβιετικῆς Κυβερνήσεως «ΙΣΒΕΣΤΙΑ», δημοσιεύει τὴν εἴδησιν, πρὸς παραπλάνησιν προφανῶς ὅτι τὸ Κ.Κ. τῆς Βορείου Κορέας, θὰ διεξαγάγῃ ἐκλογὰς εἰς ὁλόκληρον τὴν Κορέαν μεταξὺ 5ης καὶ 8ης Αὐγούστου 1950.

Ἦτο φανερόν, ὅτι εἶχεν ἀποφασισθεῖ πλέον ἡ εἰσβολὴ τῶν Βορειο-Κορεατῶν Κομμουνιστῶν εἰς Νότιον Κορέαν.

Η ΕΙΣΒΟΛΗ—ΕΝΑΡΞΙΣ ΕΧΘΡΟΠΡΑΞΙΩΝ

Τὴν 25ην Ἰουνίου 1950, ὥραν 4ην πρωϊνήν, ὁ Κομμουνιστικὸς Στρατὸς τῆς Βορείου ΚΟΡΕΑΣ (Δυνάμεως 15 περίπου Μεραρχιῶν) εἰσέβαλεν αἰφνιδιαστικῶς εἰς τὸ ἔδαφος τῆς Νοτιο-Κορεατικῆς Δημοκρατίας.

Τὴν παραμονὴν τῆς ἐπιθέσεως, οἱ παρατηρηταὶ καὶ τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ο.Η.Ε. ἀνέφερον, ὅτι εἰς τὰ σύνορα δὲν ὑπῆρχον, παρὰ μόνον φυλάκια καὶ περίπολοι τοῦ στρατοῦ τῆς Νοτίου Κορέας.

Ἡ ἐπίθεσις, διεφάνη ἀμέσως, ὅτι ἦτο ἀπρόκλητος, ὠμὴ καὶ προμελετημένη.

Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας τοῦ Ο.Η.Ε. 24 ὥρας, μετὰ τὴν εἰσβολὴν ἀποχωρήσαντος τοῦ Ρώσου ἀντιπροσώπου, ἀπεφάσισαν ὅτι :

Ἡ πρᾶξις τῶν Βορειο - Κορεατῶν Κομμουνιστῶν, ἀποτελεῖ κατάφωρον «προσβολὴν τῆς εἰρήνης» καὶ ἐκάλεσεν ἀμέσως τὰς Βορειο - Κορεατικὰς Ἀρχὰς ν' ἀποσύρουν τὰ στρατεύματα των, βορείως τοῦ 38ου παραλλήλου.

Ταυτοχρόνως ἐκάλεσεν ὅλα τὰ μέλη τοῦ Ο.Η.Ε., νὰ συνδράμουν μὲ πᾶν μέσον τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς.

Μετὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ο.Η.Ε. εἰς Κορέαν, ὅτι οἱ Βορειο-Κορεᾶται εἰσβολεῖς δὲν εἶχον συμμορφωθῆ πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν, τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας, διὰ νεωτέρας ἀποφάσεώς του (τὴν 29 Ἰουνίου 1950), συνέστησεν εἰς ὅλα τὰ μέλη τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν νὰ παράσχουν εἰς τὴν Νοτιο-Κορεατικὴν Δημοκρατίαν πᾶσαν βοήθειαν, ἥτις θὰ ἦτο ἀναγκαία, διὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῆς ἐνόπλου ἐπιθέσεως καὶ ν' ἀποκατασταθῆ ἡ διεθνὴς εἰρήνη καὶ ἡ ἀσφάλεια εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην.

Εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας, συνεμορφώθησαν ὅλα τὰ Κράτη–μέλη τοῦ Ο.Η.Ε. (ἐκτὸς βέβαια τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας καὶ τῶν δορυφόρων της).

Ἡ ἱστορικὴ ὅμως ἀπόφασις καὶ ἡ μεγάλη τιμὴ ἀνήκει εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς καὶ ἄνευ τοῦ παραμικροῦ δισταγμοῦ, ἀνέλαβον ὅλον τὸ βάρος τοῦ ἀγῶνος καὶ ἀντιμετώπισαν ὅλους τοὺς δημιουργηθέντας κινδύνους τῆς συρράξεως ταύτης.

Ἐπὶ πέντε ὁλοκλήρους ἑβδομάδας, στοιχεῖα μιᾶς καὶ βραδύτερον δύο Ἀμερικανικῶν Μεραρχιῶν συνεκράτησαν ὁλόκληρον τὸν Κομμουνιστικὸν Στρατὸν τῆς βορείου Κορέας, ὁ ὁποῖος διέθετε συντριπτικὴν δύναμιν πυρός, μὲ τὰς ἑκαντοντάδας τῶν Ρωσικῶν ἁρμάτων Τ.34) καὶ ἀεροπλάνων Μίνγκ.

Ὅλος ὁ κόσμος παρηκολούθη τότε μὲ ἀγωνίαν καὶ συγκρατημένην ἀναπνοὴν τὴν ἐξέλιξιν τῶν δραματικῶν γεγονότων.

Ὁ Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ΤΡΟΥΜΑΝ, εἰς μήνυμα του πρὸς ὅλον τὸν Κόσμον (ὅπερ ἔμεινε ἱστορικόν) ἐτόνισε τὰ ἑξῆς :

«Ἡ ἐπιχείρησις αὕτη ἀνελήφθη, ὡς ὑπόθεσις θεμελειωδῶν Ἠθικῶν Ἀρχῶν.

Μισοῦμεν τὸν πόλεμον, ἀγαπῶμεν τὰς ἐλευθερίας καὶ δὲν θέλομεν νὰ τὰς ἴδωμεν καταλυομένας.

Ἐπιθυμοῦμεν τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ βασιζομένην, ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης.

Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, βοηθοῦν ἕνα Κράτος,

τὸ ὁποῖον ἐγκατέστησαν καὶ ὑπεστήριξαν τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη, καὶ τὸ ὁποῖον ὑπέστη ἀδικαιολόγητον ἐπιδρομήν.

Ἡ ἐπέμβασις τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν εἰς τὴν ΚΟΡΕΑΝ ἔχει ὑψίστην σημασίαν, δι' ὅλους τοὺς λαοὺς τοῦ Κόσμου.

Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν Ἱστορίαν τὰ Εἰρηνόφιλα Ἔθνη ἔλαβον τὰ ὅπλα, ὑπὸ τὴν Σημαίαν τοῦ Διεθνοῦς Ὀργανισμοῦ Ο.Η.Ε., διὰ νὰ σταματήσουν τὴν εἰσβολήν.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἀποτελεῖ τεράστιον βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός, εἰς τὴν παναρχαίαν προσπάθειαν, τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ Κράτους τοῦ Νόμου εἰς τὸν Κόσμον....».

Τοιουτοτρόπως ὁ ἐλεύθερος κόσμος ἔδειξε κατὰ τρόπον σαφῆ, μέσῳ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ὅτι εἰς τὴν ἄνομον ἐπίθεσιν, θ' ἀντιτάσσηται ἡ δύναμις.

Τὴν 7ην Ἰουλίου 1950 τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας (ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπουσίαζε πάντοτε ὁ Σοβιετικὸς ἀντιπρόσωπος) συγκροτεῖ τὴν Ἀνωτάτην Διοίκησιν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν εἰς Κορέαν, καὶ ἐξουσιοδοτεῖ τὰς ΗΠΑ, ὅπως διορίσῃ τὸν Ἀρχιστράτηγον τῶν Δυνάμεων τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Εἰς τὴν θέσιν ταύτην ὁ Πρόεδρος ΤΡΟΥΜΑΝ τοποθετεῖ τὴν 8ην Ἰουλίου 1950, τὸν Στρατηγὸν ΜΑΚ-ΑΡΘΟΥΡ.

Ἐξέλιξις τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων.

Τὰ πολεμικὰ γεγονότα, ἐν συντομίᾳ, διεδραματίσθησαν, ὡς ἀκολούθως:

Τὴν 27ην Ἰουνίου 1950, ὁ Πρόεδρος τῶν Η.Π.Α. Τρούμαν, δίδει ἐντολὴν εἰς τὰς Ναυτικὰς καὶ Ἀεροπορικὰς Δυνάμεις τοῦ Εἰρηνικοῦ νὰ ὑποστηρίξουν τὸν Στρατὸν τῆς Νοτίου Κορέας, εἰς τὸν ἀγῶνα του, διὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῆς ἐπιθέσεως.

Τὴν 28ην Ἰουνίου 1950, ἡ πρωτεύουσα τῆς Νοτίου Κορέας, Σεούλ, καταλαμβάνεται ὑπὸ τῶν Βορειοκορεατικῶν Στρατευμάτων.

Ὁ Βρεττανικὸς Στόλος τοῦ Εἰρηνικοῦ, διετάχθη νὰ συνεργασθῇ μὲ τὸν Ἀμερικανικόν, διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἀγῶνος, τῆς Νοτίου Κορέας.

Τὴν 30 Ἰουνίου 1950, ἄρχεται ἡ δρᾶσις τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀεροπορίας εἰς τὸ μέτωπον τῆς Κορέας καὶ τὴν 1ην Ἰουλίου, ἄρχεται ἡ ἀπόβασις τῶν Ἀμερικανικῶν Στρατευμάτων εἰς Κορέαν.

Ἀπὸ τῆς 5ης Ἰουλίου, οἱ Βορειοκορεᾶται συνεχίζουν τὴν ραγδαίαν προέλασίν των πρὸς Νότον τῆς πρωτευούσης Σεούλ, καὶ τὴν 14ην Ἰουλίου διασποῦν τὴν γραμμὴν ἀμύνης τῶν Ἀμερικανικῶν Στρατευμάτων, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κοὺκ-γκάν.

Τὴν 20 Ἰουλίου, τ' Ἀμερικανικὰ Στρατεύματα ἐκκενώνουν τὴν πόλιν Ταεξίου καὶ συμπτύσσονται πρὸς τὴν Ταεγκού, ἐνῷ, καταφθάνουν νέαι ἐνισχύσεις τούτων. Σκληραὶ καὶ πεισματώδεις μάχαι διεξάγονται, παρὰ τὴν πόλιν Ταεγκοῦ, ὅπου καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ Διοικητὴς τῆς 2ας Ἀμερικανικῆς Μεραρχίας, Στρατηγὸς Ντὴν μάχεται, ὡς ὁπλίτης μαχητής, μὲ τὸν

ἀντιαρματικὸν ἐκτοξευτὴν Μπαζούκας ἀνὰ χεῖρας, συλληφθεὶς τελικῶς αἰχμάλωτος, βαρέως τραυματισμένος.

Τὴν 9 Αὐγούστου, αἱ δυνάμεις τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ἀναλαμβάνουν ἀντεπίθεσιν εἰς τὸ μέτωπον τοῦ ποταμοῦ Νάγκ-ντόγκ, ἐνῶ κατὰ τὴν 1ην Αὐγούστου, νέα ἰσχυρὰ ἐπίθεσις τῶν Κομμουνιστῶν Βορειοκορεατῶν, δημιουργεῖ κρίσιμον κατάστασιν, διὰ τὰς δυνάμεις τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν συμπτυχθῆ εἰς περιοχὴν Πουσάν, ὅπου ἐδημιούργησαν μικρὸν θύλακον ἀντιστάσεως, μέχρις ἀφίξεως νέων ἐνισχύσεων.

Τὴν 18ην Αὐγούστου 1950 ὅμως ἡ ὅλη πολεμικὴ κατάστασις μεταβάλλεται ἄρδην καὶ ἐξελίσσεται εὐνοϊκῶς, διὰ τὰ στρατεύματα τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Ἀμερικανικαὶ Δυνάμεις, μὲ πᾶσαν μυστικότητα ἐκτελοῦν εὐρύτατον ἑλιγμὸν εἰς τὰ νῶτα τοῦ Βορειοκορεατικοῦ στρατοῦ, μὲ ἀμφίβιον ἐπιχείρησιν πεζοναυτῶν, εἰς τὴν περιοχὴν Ἴντσον, ἐπινείου τῆς πρωτευούσης Σεοὺλ (20 μίλια Ν.Δ. ταύτης). Καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπόβασιν ἀπὸ ἀέρος,δι' ἀλεξιπτωτιστῶν, εἰς τὸ ἀεροδρόμιον «Κίμπο» ἐγγὺς τῆς Σεούλ.

Ὁ μέγας αὐτὸς ἑλιγμός, ὠνομάσθη «Ἑλιγμὸς Μάκ - Ἄρθουρ» διότι εἰς αὐτὸν ἀνῆκεν ἡ τιμὴ τῆς συλλήψεως τῆς προπαρασκευῆς καὶ ἐπιδεξίας ἐκτελέσεως τούτου, ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος.

Ἡ κατάστασις πλέον ἤρχισε νὰ ἐξελίσσηται ραγδαίως ὑπὲρ τῶν στρατευμάτων τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν ἄφιξιν ἐνισχύσεων εἰς Πουσὰν ἀνέλαβον γενικὴν ἀντεπίθεσιν κατὰ τῶν Βορειοκορεατικῶν Κομμουνιστικῶν Δυνάμεων.

Τὴν 16ην Σεπτεμβρίου Ἀμερικανικὰ καὶ Νοτιοκορεατικὰ Στρατεύματα κυκλώνουν τὴν πρωτεύουσαν ΣΕΟΥΛ, ἥτις καταλαμβάνεται ἐξ ὁλοκλήρου τὴν 26ην Σεπτεμβρίου.

Αἱ Δυνάμεις τῶν Βορειοκορεατῶν, ἐκ φόβου κυκλώσεως καὶ ὁλοσχεροῦς καταστροφῆς των, συμπτύσσονται ἐσπευσμένως πρὸς βορᾶν, μὲ βαρυτάτας ἀπωλείας εἰς ἄνδρας καὶ ὑλικά. Ἔχουν ἀπωλέσει τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ ἐμψύχου ὑλικοῦ των.

Τὰ στρατεύματα τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν καταδιώκοντα, κατὰ πόδας, τοὺς εἰσβολεῖς Βορειοκορεάτας, φθάνουν τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ 38ου παραλλήλου.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας αὐτῆς ὁ Ἀρχιστράτηγος τῶν Δυνάμεων τοῦ Ο.Η.Ε. ΜΑΚ - ΑΡΘΟΥΡ, ἐκάλεσε τὸν ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Βορείου Κορέας, ΚΙΜ-ΙΡ-ΣΙΝ, νὰ διατάξῃ τὰ στρατεύματά του καὶ καταθέσουν τὰ ὅπλα, ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκωνται. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν 8 Σύμμαχα Κράτη, τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Μεγάλη Βρεττανία, κατέθεσαν εἰς τὸν Ο.Η.Ε., πρότασιν, δι' ἧς ἐκαλεῖτο ἡ Γενικὴ Συνέλευσις νὰ λάβῃ τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα, πρὸς ἐξασφάλισιν σταθερᾶς καταστάσεως ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς Κορέας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνεπήγετο τὴν κατάργησιν τῆς διαχωριστικῆς γραμμῆς τοῦ 38ου παραλλήλου.

Τὴν 2αν Ὀκτωβρίου, ὁ Νοτιοκορεατικὸς Στρατὸς διαβαίνει τὸν 38ον παράλληλον, καὶ ἐν συνεχείᾳ, μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Ο.Η.Ε., καὶ τὰ λοιπὰ μαχόμενα στρατεύματα ἐν Κορέᾳ.

Τὴν 19ην Ὀκτωβρίου 1950, καταλαμβάνεται ἡ πρωτεύουσα τῆς Βορείου Κορέας ΠΙΟΓΚ - ΓΙΑΓΚ καὶ τὰ Στρατεύματα τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν

καταδιώκοντα συνεχῶς τοὺς Βορειοκορεάτας φθάνουν μέχρι τοῦ ποταμοῦ ΓΙΑΛΟΥ ἐπὶ τῶν συνόρων μὲ τὴν Μαντζουρίαν κατὰ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου.

Ἀπὸ τῆς 26ης Ὀκτωβρίου, σημειοῦνται μεγάλαι συγκεντρώσεις Ἐρυθρῶν Κινεζικῶν Δυνάμεων εἰς τὰ σύνορα Βορείου Κορέας καὶ Μαντζουρίας καὶ ἀπὸ τῆς 2ας Νοεμβρίου 1950, ἀρχίζουν πλέον ἐμφανῶς νὰ ἐνισχύουν τὸν Βορειοκορεατικὸν Στρατὸν ὑπὸ μορφὴν (ὡς εἶχον ἀνακοινώσει) «ἐθελοντῶν» καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἀνεμένετο ἡ κατάθεσις τῶν ὅπλων ὑπὸ τούτου.

Τοιουτοτρόπως ὁ πόλεμος εἰς Κορέαν λαμβάνει πλέον, νέαν ἐξέλιξιν μὲ τὴν εἴσοδον εἰς Βόρειον Κορέαν στρατευμάτων τῶν Κινεζων Κομμουνιστῶν καὶ παρετάθη ἐπὶ 3 ἔτη.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἑλλάς, συνεπὴς εἰς τὰς παραδόσεις καὶ ὑποχρεώσεις της, διότι ἦτο ἀπὸ τὰ πρῶτα ἱδρυτικὰ μέλη τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν, καὶ παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι μόλις εἶχε τελειώσει ἕνα αἱματηρότατον τριετῆ πόλεμον κατὰ τῶν ξενοκινήτων Κομμουνιστοσυμμοριτῶν, διὰ τὴν Ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν της, καὶ ἀκόμη εὑρίσκετο ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων, προέβη εἰς τὴν μεγάλην θυσίαν καὶ ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀποστολῆς ἑνὸς σμήνους 9 μεταφορικῶν ἀεροπλάνων «ΝΤΑΚΟΤΑ» μὲ πληρώματα 100 ἀνδρῶν ἀεροπόρων καὶ ἑνὸς Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος, δυνάμεως Ταξιαρχίας εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ὑπερασπίσεως τῆς Παγκοσμίου Εἰρήνης καὶ Ἐλευθερίας, εἰς Κορέαν.

Τὸ ἐκστρατευτικὸν Σῶμα Ἑλλάδος, ἤρξατο συγκροτούμενον τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1950, εἰς Στρατόπεδον Λαμίας.

Ἐντὸς μηνὸς ὠργανώθη καὶ συνεπληρώθη ἡ συγκρότησίς του, συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς μακρυνῆς ἐκστρατείας. Τὰ πάντα εἶχον ἑτοιμασθῆ ὥστε ἡ συμμετοχή τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Κορέας νὰ εἶναι ἀξία τῆς Ἱστορίας τῆς ἐνδόξου φυλῆς μας καὶ ἱκανὴ νὰ διεκδικήσῃ τὰ πρωτεῖα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγωνιστικοῦ πνεύματος.

Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐκστρατευτικοῦ Σώματος, ἐγνώριζον, ὅτι ἀνελάμβανον μίαν ἐξαιρετικῶς τιμητικὴν ἀποστολὴν διὰ τὴν πατρίδα των, τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν καὶ διὰ τὸν ἑαυτόν των.

Ἐγνώριζον, ὅτι θ' ἀντιπροσωπεύσουν τὴν ΕΛΛΑΔΑ, εἰς τὸν Στρατὸν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τὸν πρῶτον Διεθνῆ Στρατὸν τῆς Ἱστορίας.

Ἐγνώριζον, ἐπίσης, ὅτι μὲ τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴν τῆς Ἑλλάδος, ἐπραγματοποιεῖτο διὰ πρώτην φοράν, μία ἰδέα Παναρχαία, τὴν ὁποίαν πρῶτοι οἱ Ἕλληνες συνέλαβον καὶ ἐπραγματοποίησαν, πρὸ 2.500 ἐτῶν, καὶ ἀπὸ τότε ἀπετέλεσε τὸ διαρκὲς ὄνειρον τῆς Ἀνθρωπότητος.

Εἶναι ἡ ἰδέα καὶ ὁ θεσμὸς τῶν Ἀμφικτυονιῶν εἰς τὸ Ἱερὸν Μαντεῖον τῶν Δελφῶν. Καὶ ὁ σύγχρονος Ο.Η.Ε. εἶναι μία Παγκόσμιος Ἀμφικτυονία τῶν Ἐθνῶν, ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν ἔννοιαν.

Ὁ Ο.Η.Ε. κατόπιν τῆς εὐνοϊκῆς τροπῆς τοῦ ἀγῶνος διὰ τὰ Στρατεύματα τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν εἰς Κορέαν, ἀπὸ τῶν μέσων Ὀκτωβρίου 1950, ἐζήτησεν, ὅπως ἡ δύναμις τοῦ ΕΚΣΤΡΑΤΕΥΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, περιορισθῇ εἰς ἓν ΤΑΓΜΑ ἐνισχυμένον, ἀντὶ τῆς ὁρισθείσης ἀρχικῶς Ταξιαρχίας.

Συμφώνως πρὸς τὰς ἐκδοθείσας Διαταγὰς τοῦ Γεν. Ἐπιτελειου Στρατοῦ, μία νέα ἐπίλεκτος Μονὰς συνεκροτήθη καὶ ὠργανώθη, ἐντὸς ἐλαχίστων ἡμερῶν, εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἀρχικῶς συγκροτηθείσης Ταξιαρχίας.

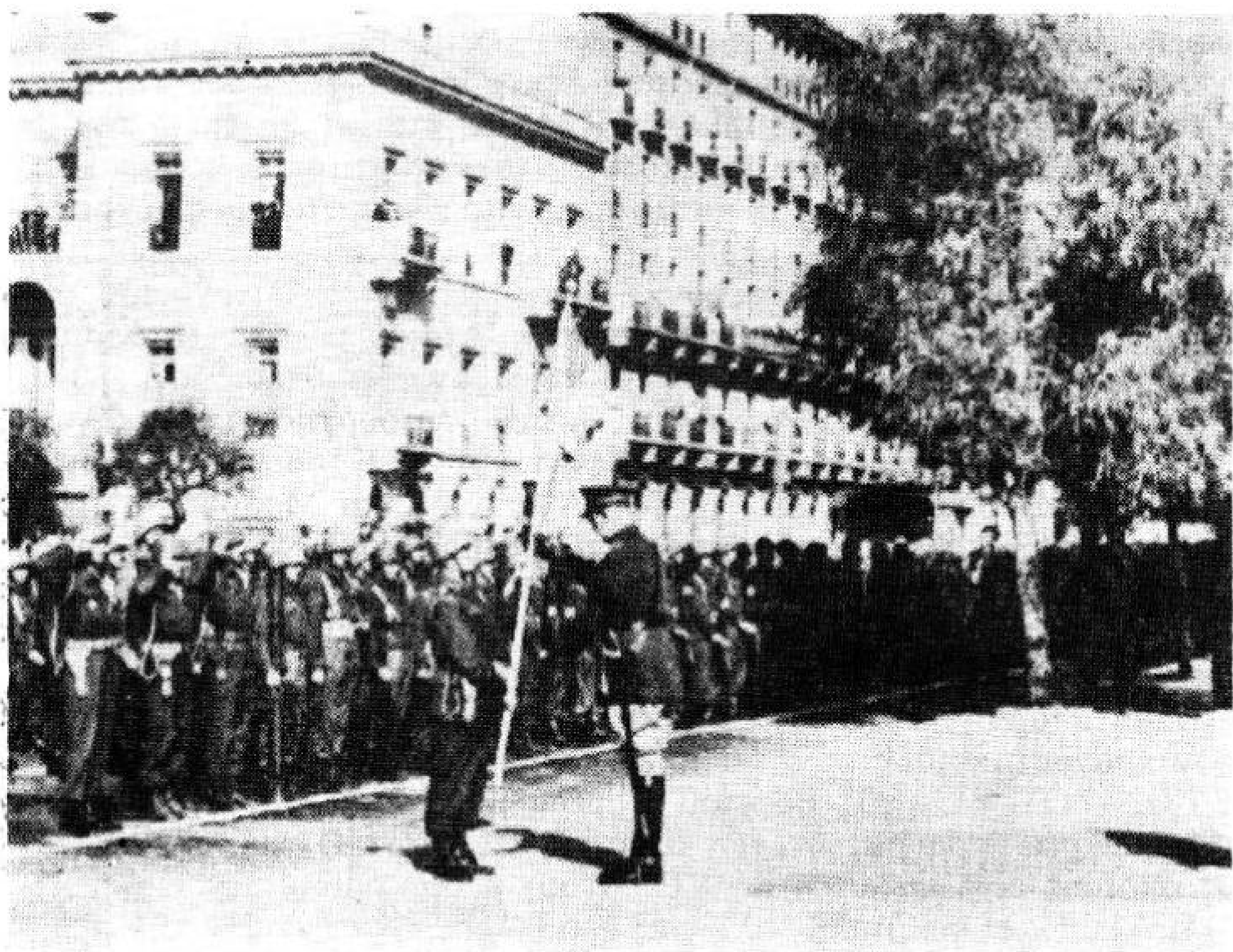
Μὲ τὴν συμπλήρωσιν πάσης ἑτοιμασίας, σχετικῶς μὲ τὴν συγκρότησιν τὶς νέας Μονάδος, ἐντὸς τῆς πρώτης ἑβδομάδος τοῦ Νοεμβρίου, τὸ Ἐκστρ. Σῶμα Ἑλλάδος, συμφώνως πρὸς ρυθμιστικὰς διαταγὰς τοῦ Γεν. Ἐπιτ. Στρατοῦ, τὴν νύκτα τῆς 13 Νοεμβρίου 1950, ἀνεχώρησε δι' Ἀθήνας σιδηροδρομικῶς καὶ τὰς πρωϊνὰς ὥρας, τῆς 14ης Νοεμβρίου ἀφίχθη εἰς τοὺς Στρατῶνας ΡΟΥΦ-(Ἀθηνῶν), ὅπου καὶ ἐστάθμευσε προσωρινῶς.

Τὴν 11ην ὥραν τῆς 14 Νοεμβρίου, παρετάχθη εἰς τὴν παρὰ τῷ Μνημείῳ τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου πλατεῖαν, ὅπου παρέλαβεν ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ τὴν πολεμικὴν Σημαίαν του, παρὰ τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Παύλου, καὶ ὅστις εἰς προσφώνησιν ἐτόνισε τὰ ἑξῆς:

«Σᾶς παραδίδω σήμερον τὴν Σημαίαν σας.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐκεῖ, ὅπου θὰ πολεμήσητε μὲ τοὺς Στρατοὺς τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν θὰ ὑπερασπισθῆτε ταύτην μὲ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν καὶ θὰ δοξάσητε τὴν Πατρίδα.

Εὔχομαι ὁ Θεὸς μαζί σας».

Ὁ ἀείμνηστος ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΑΥΛΟΣ, ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ τὴν 14ην Νοεμβρίου 1950, εἰς τὴν χῶρον πρὸ τοῦ Μνημείου ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ παραδίδει τὴν Πολεμικὴν ΣΗΜΑΙΑΝ, εἰς τὸ Ἐκστρατευτικὸν Σῶμα Ἑλλάδος

εἰς τὸν διακεκριμένον παντοῦ καὶ πάντοτε ἀνδρεῖον Συνταγματάρχην τότε Ἰωάν. Δασκαλόπουλον, Διοικητὴν τοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος τιμήσαντα τὸν τίτλον τοῦ ἡγήτορος ὁπουδήποτε καὶ ἂν εὑρέθη ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Ὑπῆρξε πραγματικὸ κόσμημα τοῦ Στρατοῦ μας.

Τὴν ἑπομένην, 15ην Νοεμβρίου, τὸ 'Εκστρ. Σῶμα Ἑλλάδος ἐπεβιβάσθη τοῦ 'Αμερικανικοῦ ὁπλιταγωγοῦ «Τζένεραλ Χὰν» εἰς Πειραιᾶ, καὶ τὴν 7ην ὥραν τῆς ἑπομένης 16ης Νοεμβρίου, τὸ πλοῖον ἀπέπλευσεν διὰ Κορέαν (μέσῳ Σουὲζ-Κεϋλάνης-Στενοῦ Σιγκαπούρης - Σινικῆς Θαλάσσης) καὶ μετὰ πλοῦν 24 ἡμερῶν ἔφθασεν εἰς τὸ Πουσὰν Κορέας τὴν 9 Δεκεμβρίου 1950, ὅπου καὶ ἀπεβιβάσθη.

Τὸ Ἑλληνικὸν 'Αεροπορικὸν Σμῆνος, μετὰ συμπλήρωσιν τῆς ἑτοιμασίας του, ἀπεγειώθη τὴν 11ην Νοεμβρίου 1950 ἐκ τοῦ 'Αεροδρομίου 'Ελευσῖνος, καὶ ἀφοῦ διέσχισεν ὁλόκληρον τὴν 'Ασίαν, μὲ σταθμοὺς διὰ τὸν ἀνεφοδιασμόν του, εἰς Κύπρον, 'Ιρὰκ-Σαουδικὴν 'Αραβίαν-Πακιστὰν-'Ινδίαν-Βιρμανίαν-Ταϋλάνδην-Νότιον Βιετνὰμ-Φιλιππίνας, ἔφθασεν εἰς 'Ιαπωνίαν τὴν 1ην Δεκεμβρίου, προσγειωθὲν εἰς ἀεροδρόμιον ἐγγὺς ΤΟΚΥΟ.

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, (πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Δεκεμβρίου 1950) ἡ πολεμικὴ κατάστασις εἰς τὸ μέτωπον τῶν μαχομένων, εἰς Βόρειον Κορέαν, εἶχε λάβει λίαν ἐπικίνδυνον τροπήν, διὰ τὰ Στρατεύματα τῶν Ἡνωμένων 'Εθνῶν, λόγῳ τῆς μαζικῆς ἐπεμβάσεως τῶν Κινεζοκομμουνιστῶν εἰς τὸν ἀγῶνα, ὑπὲρ τῶν Βορειο-Κορεατῶν.

'Απὸ τῆς 26ης Νοεμβρίου, ἰσχυραὶ δυνάμεις τούτων ἐξαπέλυσαν μεγάλην ἐπίθεσιν, καὶ τὰ Στρατεύματα τῶν Ἡνωμένων 'Εθνῶν, ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ὄγκου τῶν Κομμουνιστῶν, οἱ ὁποῖοι συνεχῶς ἐνισχύοντο, ἐξηναγκάσθησαν εἰς βαθεῖαν σύμπτυξιν πρὸς Νότον, πρὸς ἀποφυγὴν κυκλώσεως καὶ καταστροφῆς των.

Οἱ Κινεζο-Κομμουνισταὶ τὴν 5ην Δεκεμβρίου κατέλαβον τὴν πρωτεύουσαν τῆς Βορείου Κορέας ΠΙΟΓΚ-ΓΙΑΓΚ καὶ αἱ Δυνάμεις τῶν Ἡνωμένων 'Εθνῶν ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου, ἀποσύρονται νοτίως τοῦ 38ου παραλλήλου, καὶ εἰς τὴν γραμμὴν ταύτην, ἡ κατάστασις παρέμεινε στάσιμος μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1950.

Τὸ Ἑλληνικὸν 'Αεροπορικὸν Σμῆνος, μετὰ τὸν ἄθλον, τὸν ὁποῖον ἐπέτυχε, τοῦ νὰ διασχίσῃ ὁλόκληρον τὴν 'Ασίαν, μὲ ὅλα τὰ ἀεροπλάνα σῷα, εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τὴν κρίσιμον αὐτὴν περίοδον, εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς του, εἰς Ἄπω 'Ανατολήν, διὰ νὰ δημιουργήσῃ νέους ἄθλους.

Οἱ θαρραλέοι ἀεροπόροι μας, βετεράνοι τῶν τόσων προηγουμένων ἀγώνων (κατὰ τὸ 1940-41, εἰς τὴν Μ. 'Ανατολὴν καὶ Μεσόγειον μετὰ τῶν Συμμάχων, καὶ ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα) χωρὶς ἀκόμη νὰ ἔχουν προσανατολισθῆ ἐπὶ τῶν ἐπικρατουσῶν εἰδικῶν συνθηκῶν εἰς τὴν περιοχὴν (ὅπως θὰ ἐπεβάλλετο νὰ γίνῃ ὡς τὸ πρῶτον ἐνεργοῦντες) ἀνέλαβον ἐξαιρετικῶς δυσκόλους καὶ ἐπικινδύνους ἀποστολάς, τὰς ὁποίας ἔφερον εἰς πέρας, μὲ ζῆλον, αὐταπάρνησιν καὶ ἀξιοθαύμαστον ἐπιδεξιότητα καὶ ταχύτητα. Νυχθημερὸν πραγματοποιοῦντες πτήσεις εἰς μεμακρυσμένην περιοχὴν ΧΑΓΚΑΡ καὶ ΓΟΝ-ΖΟΥ κλπ. τῆς Βορείου Κορέας μετέφεραν καὶ διέσωσαν μέγαν ἀριθμὸν βαρέως τραυματιῶν, τῶν στρατευμάτων τῶν Ἡνωμένων 'Εθνῶν, διὰ τοὺς ὁποίους εἶχε καταστῆ προβληματικὴ ἡ διακομιδή των.

Πολλάκις οἱ τολμηροὶ Ἕλληνες ἀεροπόροι προσήγγιζον τὴν περιοχὴν μάχης, βαλλόμενοι ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ πυρὰ καὶ κατώρθωνον νὰ προσγειώσουν τ' ἀεροπλάνα των εἰς στενὰς λωρίδας ἐδάφους τῶν παγωμένων ὀρυζώνων, καθ' ὅσον τ' ἀεροδρόμια εἶχον καταληφθῆ ἀπὸ τοὺς Κινεζοκομμουνιστάς, ἀψηφοῦντες πάντα κίνδυνον.

Αἱ παράτολμοι αὗται ἀνέργειαι καὶ οἱ ἡρωϊσμοὶ τῶν ἀεροπόρων μας, ἐξέπληξαν τοὺς πάντας καὶ προεκάλεσαν τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν γενικὴν ἐκτίμησιν τῶν συμμάχων Στρατῶν τῶν Ἡνωμένων 'Εθνῶν εἰς Κορέαν.

Εἰς πλείστας Διαταγὰς τῶν 'Αμερικανικῶν 'Αεροπορικῶν Μονάδων, εἰς τὰς ὁποίας εἶχεν προσκολληθῆ τὸ Ἑλληνικὸν 'Αεροπορικὸν Σμῆνος, μνημονεύονται εὐφήμως αἱ διακεκριμέναι πράξεις ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, αἱ τιμητικαὶ διακρίσεις καὶ ἠθικαὶ ἀμοιβαὶ διὰ τοὺς Ἕλληνας ἀεροπόρους. Τὸ Ἑλληνικὸν 'Αεροπορικὸν Σμῆνος ἐσυνέχισε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων ἀποστολῶν του ἐν Κορέᾳ, μὲ ἀμείωτον ζῆλον καὶ δραστηριότητα μέχρι τοῦ Μαρτίου 1953, ὅτε ἐπέστρεψεν εἰς Ἑλλάδα.

Καὶ εἰς τὸν ἱστορικὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔπεσαν ἐνδόξως, πιστοὶ εἰς τὸ καθῆκον 12 ἀεροπόροι καὶ κατεστράφησαν 3 ἀεροπλάνα.

Τὸ 'Εκστρατευτικὸν Σῶμα, ἀπὸ τῆς 14 Δεκεμβρίου προωθεῖται ἀπὸ Πουσὰν εἰς περιοχὴν νοτίως Σεούλ, καὶ ἐνετάχθη εἰς I 'Αμερικανικὴν Μεραρχίαν Ἱππικοῦ, ἡ ὁποία εὑρίσκετο εἰς Κορέαν μὲ τὰς πρώτας Μονάδας τοῦ 'Αμερικανικοῦ Στρατοῦ, αἱ ὁποῖαι μετεφέρθησαν ἐσπευσμένως ἐξ 'Ιαπωνίας, καὶ ἀπὸ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1950, εἰσέρχεται εἰς τὸν ἀγῶνα, ὑπὸ τὴν τακτικὴν Διοίκησιν τοῦ 7ου Συντάγματος τῆς I Μεραρχίας.

'Αρχικῶς ἀνέλαβεν ἀμυντικὰς ἀποστολάς, καλύψεως τῆς Πρωτευούσης Α. Σεοὺλ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπὸ τοῦ τέλους 'Ιανουαρίου 1951 συμμετέχει εἰς ἐπιθετικοὺς ἀγῶνας πρὸς Α καὶ Β τῆς Σεοὺλ μετὰ τῶν 'Αμερικανικῶν Στρατευμάτων, καὶ προχωρεῖ νικηφόρως πρὸς τὴν περιοχὴν ἐγγὺς καὶ βορείως τοῦ 38ου παραλλήλου.

Κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ παρέμεινεν εἰς Κορέαν, τὸ 'Εκστρατευτικὸν Σῶμα ἔλαβε μέρος εἰς πλείστας ἀποφασιστικὰς μάχας, πρωτοστατῆσαν πάντοτε εἰς νίκας καὶ διακεκριμένας πράξεις εἰς τὰ πεδία τῶν Μαχῶν, μὲ ἀπαράμιλλον θάρρος, ἡρωϊσμὸν καὶ καρτερίαν.

Αἱ γιγαντομαχίαι εἰς ὕψωμα 381, καὶ κορυφογραμμὴν Κοτζα - Νὶ, ἀρχικῶς διὰ τὴν κατάληψιν τοῦ ὁδικοῦ Κόμβου ΙΚΤΣΟΝ (Ν.Α. ΣΕΟΥΛ), καὶ ἐν συνεχείᾳ πρὸς Β. εἰς Τσοὺκ - Τσόν, εἰς Ὑδατοφράκτας ἐγγὺς τοῦ 39ου παραλλήλου, εἰς Οὐϊζομπού, ὕψωμα 313, ΤΣΟΥΡΒΟΝ (Σιδηροῦν Τρίγωνον) εἰς ὑψώματα: Νόρι - Λευκοῦ Ἵππου - Κέλλυ - Χάρρυ κλπ...., ἀποτελοῦν λαμπρὰς σελίδας τῆς ἐνδόξου ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ 'Εκστρατευτικοῦ Σώματος, ἐν Κορέᾳ.

'Απὸ 10 'Ιουλίου 1951 ἤρχισαν αἱ πρῶται συνομιλίαι διὰ τὴν 'Ανακωχὴν τῶν ἀντιπροσωπειῶν, τῶν ἐν Κορέᾳ ἀντιπάλων Στρατῶν, ἀρχικῶς εἰς τὴν πόλιν Καεσόγκ καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς Πανμουζὸν Β.Δ. τῆς πρωτευούσης Σεούλ, ἐγγὺς τοῦ 83ου παραλλήλου.

Αἱ συνομιλίαι, μὲ τὰς γνωστὰς παρελκύσεις τῶν Κομμουνιστῶν, διήρκεσαν ἐπὶ διετίαν (μέχρι τοῦ 'Ιουλίου 1953).

Χάρις εἰς τὸ πνεῦμα θυσίας, τὴν γενναιότητα καὶ τὴν πίστιν πρὸς τὴν 'Ελευθερίαν, τῶν μαχομένων Στρατευμάτων Ἡνωμένων 'Εθνῶν, τελικῶς ἀπεβλήθη ἡ θέλησις τούτων, τῶν ἀγωνισθέντων ὑπὲρ τῆς Παγκοσμίου 'Ελευθερίας καὶ Διεθνοῦς Εἰρήνης καὶ τοιουτοτρόπως, ἡ μόλις δημιουργηθεῖσα Δημοκρατία τῆς Νοτίου Κορέας, παρέμεινεν ἐλευθέρα καὶ ἀνεξάρτητος.

Οἱ Ἕλληνες μαχηταὶ διεκρίθησαν καὶ διὰ τὰ εὐγενῆ καὶ φιλάνθρωπα αἰσθήματά των καὶ ἐπρωτοστάτησαν εἰς ἔργα πολιτισμοῦ.

Περισυνέλεξαν ἀπὸ τὰ ἐρείπια τῶν κατεστραμμένων χωρίων καὶ περιέθαλψαν πολλὰ ὀρφανὰ πολέμου καὶ ἀνήγειραν διὰ τῆς ἐργασίας των καὶ τῶν ὑλικῶν μέσων, ἅτινα διέθεσαν οἱ ἴδιοι, δύο ὀρφανοτροφεῖα.

'Ανεζωογόνησαν τὸ χριστιανικὸν πνεῦμα καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν. Κατεσκεύασαν ἐκ θεμελίων τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγ. Νικολάου, τῶν 'Ορθοδόξων

Χριστιανῶν Κορεατῶν, εἰς τὴν πρωτεύουσαν Σεοὺλ (τὸν ὁποῖον εἶχον πυρπολήσει οἱ Βορειοκορεᾶται Κομμουνισταί), ἰδίαις δαπάναις (δι' ἐράνου μεταξὺ τῶν 'Αξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν), καὶ μὲ προσωπικὴν ἐργασίαν των. Διὰ τῶν ἐνεργειῶν των ἐχειροτονήθη ἱερεύς, ὁ υἱὸς τοῦ σφαγιασθέντος ὑπὸ τῶν Κομμουνιστῶν Βορειοκορεατῶν, ἱερέως 'Αλεξίου, καὶ ἐδώρησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τ' ἀπαιτούμενα ἱερὰ σκεύη καὶ εἰκόνας. Διὰ κατηχήσεως πολλοὶ Κορεᾶται πάσης ἡλικίας καὶ κοινωνικῆς τάξεως προσῆλθον προθύμως εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν καὶ ἐβαπτίσθησαν. Παραλλήλως πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, τὸ 'Εκστρατευτικὸν Σῶμα 'Ελλάδος, ἀνῳκοδόμησε τὸ ἐγγὺς ταύτης Γυμνάσιον τῆς Σεοὺλ εἰς τὸ ὁποῖον ἐδώρησε πολλὰ συγγράμματα 'Αρχαίων 'Ελλήνων συγγραφέων διὰ τὴν Βιβλιοθήκην.

'Από τότε ἀνεπτύχθησαν καὶ οἱ ὑπάρχοντες σήμερον ἰσχυροὶ πνευματικοὶ δεσμοὶ 'Ελλάδος - Νοτίου Κορέας.

Πολλαὶ εἶναι αἱ εὔφημοι διαμνημονεύσεις καὶ τιμητικαὶ διακρίσεις εἰς τὰς διαταγὰς τῶν Διοικητῶν τῶν Μεγάλων Μονάδων (Σ. Στρατοῦ, Μερ/χιῶν) τοῦ 'Αμερικανικοῦ Στρατοῦ, εἰς ἃς εἶχεν ἀνταχθῆ, κατὰ καιροὺς τὸ 'Εκστρατευτικὸν Σῶμα 'Ελλάδος καὶ ὁ παγκόσμιος τύπος ὕμνησε μὲ πολλοὺς ἐπαίνους τὰ κατορθώματα τῶν 'Ελλήνων, ὅσον οὐδενὸς ἄλλου Στρατοῦ, ἐκ τῶν μετασχόντων εἰς τὸν πόλεμον τῆς Κορέας.

'Απ' τ' ἀναρίθμητα ἐπίσημα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἐγκωμιάζουν τὴν δρᾶσιν τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Εκστρατευτικοῦ Σώματος, ἀναφέρεται τὸ ἀποσταλὲν μήνυμα τοῦ Στρατηγοῦ Ριτσγουέη Διοικητοῦ τῆς 8ης 'Αμερικανικῆς Στρατιᾶς (εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν ἀντεταγμένα ὅλα τὰ μαχόμενα Στρατεύματα τῶν 'Ηνωμ. 'Εθνῶν εἰς Κορέαν) ἐπ' εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς ὑπὸ τῶν 'Ελλήνων μαχητῶν, τὴν 25ην Μαρτίου 1951.

«'Εκφράζω τὰ εἰλικρινῆ μου συγχαρητήρια καὶ τὰς θερμὰς εὐχάς, ἐπὶ τῇ ἑκατοστῇ τριακοστῇ ἐπετείῳ τῆς 'Ελληνικῆς 'Ανεξαρτησίας.

Τὰ ἐκλεκτὰ 'Ελληνικὰ τμήματα, τὰ ὁποῖα ἀπηλευθέρωσαν ἤδη τὴν χώραν των, ἀπὸ τὴν Κομμουνιστικὴν τυραννίαν, ἔχουν παίξει σπουδαῖον καὶ τιμητικὸν ρόλον εἰς τὸν ἀγῶνα, ἐναντίον τοῦ Κομμουνισμοῦ εἰς αὐτὴν τὴν πλευρὰν τοῦ Κόσμου.

Τὰ Δημοκρατικὰ ἔθνη τοῦ κόσμου, μάχονται ἐδῶ εἰς τὴν Κορέαν, ἐν πλήρει γνώσει, τοῦ ὅτι, οὐδεὶς δύναται νὰ εἶναι ἀσφαλής, εἰς οἱονδήποτε μέρος, ἕως ὅτου πάντες εὑρίσκωνται ἐν ἀσφαλείᾳ, ὁπουδήποτε.

Εἰς τὴν 'Αρχαίαν 'Ελλάδα ἀνεπτύχθησαν αἱ πρῶται 'Αρχαί, αἱ ὁποῖαι παραμένουν εἰσέτι, ὡς θεμέλια ὅλων τῶν συγχρόνων Δημοκρατικῶν Κρατῶν.

'Υπερασπιζόμενοι τὴν ἐλευθερίαν εἰς Κορέαν, ἀπεδείξατε, ὅτι εἶσθε ἄξιοι κληρονόμοι τῶν παραδόσεων τοῦ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ καὶ τῶν ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ καὶ ὅτι ἡ 'Ιερὰ Φλὸξ τῆς 'Ελευθερίας καίει πάντοτε βαθειὰ εἰς τὰς καρδίας τῶν συγχρόνων 'Ελλήνων.

Οἱ Ἕλληνες μαχηταὶ ἐκέρδισαν τὸν σεβασμόν, τῶν ἐν ὅπλοις συναδέλφων των, τῶν Στρατῶν τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ 'Ελευθέρου Κόσμου, ὁ ὁποῖος πολεμᾷ εἰς Κορέαν, διὰ τὴν εἰρήνην, ἐλευθερίαν καὶ ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν».

Ὁ πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Νοτίου Κορέας ἀείμνηστος ΣΗΓΜΑΝ - ΡΗ δακρύων εἶπε κάποτε κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, τὰ ἑξῆς:

«Παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ μὲ κρατήσῃ εἰς τὴν ζωήν, ὥστε νὰ δυνηθῶ, μετὰ τὴν δοκιμασίαν μας· αὐτήν, νὰ μεταβῶ εἰς τὴν ὡραίαν σας πατρίδα, τὴν αἰωνίαν Ἑλλάδα διὰ νὰ προσκυνήσω τὰ ἱερὰ χώματά της καὶ νὰ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ λαοῦ μας· καὶ μ' ἐπιγραμματικὰ λόγια, ἐτόνισε:

«Σεῖς οἱ Ἕλληνες καὶ ὅταν εἶσθε ἀντίκρυ μὲ τὸν θάνατον, σκέπτεσθε καὶ ζῆτε τὶς μεγάλες καὶ αἰώνιες ἀνθρώπινες ἀρετές.

Δι' αὐτὸ εἰς τὴν μακραίωνα ἐθνικήν σας ζωὴν τόσον ὀλίγοι σεῖς, ὑπερνικᾶτε κάθε καταδρομήν».

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἡ Ἑλλάς, ἐπὶ 10 συνεχῆ ἔτη (ἀπὸ τοῦ 1940 - 1950) ἐπολέμησε διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν της, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ ἐδάφους της. Μὲ τοὺς ἀγῶνας της, προσέφερε συγχρόνως καὶ εἰς τὴν κοινὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἀγῶνος τῶν ἐλευθέρων λαῶν, ὡς πρόμαχος τῆς ἐλευθερίας.

Ἡ Ἑλλὰς ἐκέρδισε τὴν πρώτην νίκην τὸ 1940-41, ἀγωνισθεῖσα μόνη κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ ἄξονος, Ἰταλῶν-Γερμανῶν καὶ ἔδωσε τὴν ἐλπίδα τῆς τελικῆς νίκης εἰς τοὺς Συμμάχους.

Ἀφοῦ ἐπολέμησεν εἰς πέντε μέτωπα, διὰ τὴν ἐλευθερίαν της,

Βόρρειον Ἤπειρον-Ἀλβανίαν (1940-41).

Ὀχυρὰ Μακεδονίας-Θράκης καὶ Κρήτην (1941).

Ἐλ-Ἀλαμέϊν, τῆς Ἀφρικανικῆς Ἐρήμου (1942).

Ρίμινι-Ρουβίκωνα, Ἰταλίας-Νῆσοι Αἰγαίου (1944-1945).

καὶ ἀφοῦ συνέτριψε τὰς σλαβοκινήτους κομμουνιστικὰς ὀρδὰς (εἰς τὸ πέμπτον μέτωπον) ἐπὶ τῶν ἱστορικῶν ὀρέων της : Γράμμου-Βίτσι, καὶ ἐκέρδισε αὐτὴ πρώτη, καὶ τὴν πρώτην νίκην κατὰ τοῦ ἐπεκτατικοῦ κομμουνισμοῦ εἰς Εὐρώπην (Βαλκανικήν), συμμετέσχε μεταξὺ τῶν πρώτων, μὲ πίστιν καὶ συνέπειαν καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν εἰς Κορέαν.

Ἑπομένως οἱ Ἕλληνες μαχηταὶ τῆς Ἐλευθερίας, μεταβαίνοντες εἰς Κορέαν ἦσαν καὶ οἱ φορεῖς τοῦ πνεύματος τῆς ἀντιστάσεως καὶ τῆς πρώτης νίκης κατὰ τοῦ Κομμουνισμοῦ.

Κατὰ τὸ διάστημα τῶν 3 ἐτῶν, καθ' ὃ διήρκεσεν ἡ μεγάλη αὐτὴ σύρραξις ἔπεσαν, ὑπὸ τὴν ἔνδοξον κυανόλευκον, εἰς τὰ Κορεατικὰ πεδία τῶν μαχῶν, ἡρωϊκῶς ἀγωνισθέντες καὶ ἐν ὀνόματι τῆς Ἑλλάδος προμαχοῦντες τῶν ὑψηλοτέρων ἰδανικῶν:

186—Ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται (ὧν 12 ἀεροπόροι)· διεκομίσθησαν δὲ εἰς Ἑλλάδα 500 τραυματίαι.

Οἱ 186 τάφοι τῶν Ἑλλήνων μαχητῶν εἰς τὸ ἐν Πουσὰν τῆς Κορέας ἐπιβλητικὸν νεκροταφεῖον τοῦ Στρατοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, μαρτυροῦν τὴν μεγάλην συμβολὴν καὶ τὴν θυσίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν ἱστορικὸν αὐτὸν ἀγῶνα, διὰ τὴν ἑδραίωσιν τῆς παγκοσμίου Ἐλευθερίας καὶ Εἰρήνης.

Οἱ Ἑλληνικοὶ τάφοι ὅμως συμβολίζουν βαθύτερον μίαν συνέχειαν τῶν ἀπὸ αἰώνων θυσιῶν τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς, μακρύτερον καὶ ἀνατολικώτερον τῶν ὁρίων, τῶν ποταμῶν ΓΑΓΓΗ καὶ ΙΝΔΟΥ, μέχρι τῶν ὁποίων ἐπεξετάθη ἄλλοτε τὸ ἐκπολιτιστικὸν ἔργον τῶν Πανελλήνων, ὑπὸ τὸν Μέγαν Στρατηλάτην καὶ ἐκπολιτιστὴν ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ.

Τὸ Ἐκστρατευτικὸν Σῶμα τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς μεγάλης καὶ ἱστορικῆς αὐτῆς Ἀποστολῆς του, ἐπέστρεψεν εἰς Ἑλλάδα τὸν Φεβρουάριον 1956 καὶ ὁ ἀείμνηστος **Βασιλεὺς** Παῦλος, ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ, εἰς τὸ προαύλιον τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων, παρεσημοφόρησε τὴν Σημαίαν του μὲ τὸν ταξιάρχην Ἀριστείου Ἀνδρείας τὴν ἀνωτάτην τιμητικὴν διάκρισιν πεδίου μάχης, καὶ ὡς ἐπίλογον τῆς ἐνδόξου ἐκστρατείας, ἐτόνισε τὰ ἑξῆς:

Ἅμα τῇ ἐπανόδῳ τοῦ Ἐκ. Σ.Ε. ἐκ ΚΟΡΕΑΣ, ὁ ἀείμνηστος ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΑΥΛΟΣ τὴν 7 Μαρτίου 1956, παρεσημοφόρησε τὴν ΣΗΜΑΙΑΝ μὲ τὸ Χρυσοῦν Ἀριστεῖον Ἀνδρείας, εἰς τελετὴν, ἐν τῷ Προαβλίῳ τῆς Στρατ. Σχολῆς Εὐελπίδων, τὴν ὁποίαν παραδίδη ὁ πρῶτος Διοικητὴς τοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος Ἑλλάδος Ἀντιστράτηγος εἰς κ. Ι. Δασκαλόπουλος.

«Ἡ νίκη τῆς Κορέας, εἶναι νίκη τοῦ Ἐλευθέρου Δημοκρατικοῦ Κόσμου, κατὰ τοῦ Κομμουνισμοῦ.

Ἡ ἀνδρεία, ἡ αὐτοθυσία καὶ ἡ ἀπόδοσις εἰς τὴν μάχην τῶν Ἑλλήνων Μαχητῶν, κατέστησαν θρυλικὸν τὸν Ἕλληνα πολεμιστὴν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν.

Εἰς τὸν εὐγενῆ συναγωνισμὸν τῆς Κορέας, οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται ἐπρώτευσαν καὶ ἐπροκάλεσαν τὸν θαυμασμὸν καὶ σεβασμὸν τῶν συναδέλφων των, Συμμάχων Στρατῶν.

Παραδίδω τὴν Ἱερὰν καὶ Τιμημένην Σημαίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος Κορέας, εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατόν, ἵνα παραμείνῃ ἐσαεί, πολύτιμον Ἐθνικὸν Κειμήλιον».

Ὀνομαστικὴ κατάστασις τιμῆς

Παραθέτω κατωτέρω εἰς τὸν σεβασμὸν καὶ ἡμῶν καὶ τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, τὴν ὀνομαστικὴν κατάστασιν τιμῆς τῶν πεσόντων τῆς Ἑλλάδος ρήμασι πειθόμενοι εἰς τὴν μακρυνὴν Κορέαν καὶ σημειούντων εἰς τὸ Διασυμμαχικὸν ἐκεῖ νεκροταφεῖον τὴν παρουσίαν τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος πιστῶν ὀπαδῶν, ἀπὸ γενέσεως Ἑλλήνων, τῆς Θεᾶς Ἐλευθερίας.

I. ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ
ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ ΤΗΣ ΚΟΡΕΑΣ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΠΛΙΤΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

α/α	Βαθμὸς	Ὀνοματεπώνυμον	Ὄνομα πατρὸς
1	Λοχαγὸς	Κουτσοῦκος Σπυρίδων	Δημήτριος
2	Ὑπολ/γὸς	Μανασῆς Ἰωάννης	Θωμᾶς
3	»	Πλατῆς Δημήτριος	Χρῆστος
4	»	Μουμούσης Πάτροκλος	Βασίλειος
5	»	Μαυρομάτης Στέφανος	Ἀντώνιος
6	»	Ματσούκας Γεώργιος	Εὐάγγελος
7	»	Μπεκιάρης Φώτιος	Χριστόφορος
8	»	Βοζίκης Ἀνδρέας	Χρῆστος
9	»	Μαραγκουδάκης Στυλιανὸς	Ἐμμανουὴλ
10	Ἀνθ/γὸς	Στάθιας Ἀπόστολος	Εὐστάθιος
11	»	Ἀρβανίτης Γεώργιος	Δημήτριος
12	»	Τάνης Ἀθανάσιος	Χρῆστος
13	»	Σιδερῆς Σπυρίδων	—
14	»	Νικολαΐδης Ἀθανάσιος	Νικόλαος
15	Λοχίας	Μήτρου Δημήτριος	Παναγιώτης
16	»	Σαφλίδης Θεόφιλος	Νικόλαος
17	»	Δαρόγλου Θεόδωρος	Σπυρίδων
18	»	Μαδέσης Χρῆστος	Δημήτριος
19	»	Βαρβουλάκης Εὐτύχιος	Ἰωάννης
20	»	Οὐζονόγλου Πρόδρομος	Στέφανος
21	»	Ἠλιόπουλος Ἀθανάσιος	Κωνσταντῖνος

α/α	Βαθμὸς	'Ονοματεπώνυμον	Ὄνομα πατρὸς
22	Δεκανεὺς	'Ηλιόπουλος 'Ελευθέριος	Γεώργιος
23	»	Χατζῆς Νικόλαος	'Αστέριος
24	»	Λαζαρίδης Νικόλαος	Γεώργιος
25	»	Ρήγας Δημήτριος	Εὐάγγελος
26	»	Κωνσταντίνου Κων/νος	Δημήτριος
27	»	Κολέρρης Βαλόντιος	'Ηλίας
28	»	Λεβᾶκος Πέτρος	Νικόλαος
29	»	Ζάχος Νικόλαος	Σαράντης
30	»	Καρατζᾶς 'Ανδρέας	'Ιωάννης
31	»	Τσιτσιλῆς Χαράλαμπος	Παναγιώτης
32	»	Μυτηλιναῖος Νικόλαος	Δημήτριος
33	»	Μελισσαρᾶτος Μαρῖνος	Ἄγγελος
34	Στρατιώτης	Δρακόπουλος Σταῦρος	Μιχαὴλ
35	»	Κοντὸς Γεώργιος	'Αθανάσιος
36	»	Νικολάου Εὐάγγελος	'Ανδρέας
37	»	Σαχτούρης Χαράλαμπος	Γεώργιος
38	»	Μαργέλλος Γεώργιος	Κων/νος
39	»	Μιτσινίγκος Δημήτριος	Νικόλαος
40	»	Κατσαρὸς 'Αντώνιος	Σταμάτιος
41	»	Τοσουνίδης 'Αλέξανδρος	Κων/νος
42	»	Μπούσιος Βασίλειος	Εὐάγγελος
43	»	Βούρβαχης Γεώργιος	Σπυρίδων
44	»	Στασινόπουλος Σωτήριος	Βασίλειος
45	»	Πανσέληνας Παναγιώτης	Εὐστράτιος
46	»	Κατσίπης 'Αβέρκιος	'Εμμανουὴλ
47	»	Δουλης Βασίλειος	Γεώργιος
48	»	Τρελλογιανάκης Κων/νος	'Αθανάσιος
49	»	Νύχτας Γεώργιος	'Ιωάννης
50	»	Λαμεζᾶς Δημήτριος	Παναγιώτης
51	»	Τόλης Στέργιος	Χρῆστος
52	»	Στυβανάκης Κυριάκος	Εὐστράτιος
53	»	Γκανᾶς Βασίλειος	'Αθανάσιος
54	»	Ζῶτος Κων/νος	Γρηγόριος
55	»	Μῖχος Σωκράτης	'Απόστολος
56	»	Δῆμος Χρῆστος	Βασίλειος
57	»	Ρόκας Γεώργιος	'Ιωάννης
58	»	Μαρινόπουλος 'Ιωάννης	'Αγγελῆς
59	»	Κατσίκης Σπυρίδων	'Αντώνιος
60	»	Ράλλης Φώτιος	Θεόδωρος
61	»	Κανάκης Γεώργιος	Κων/νος
62	»	Κονδύλης Σώζων	Νικόλαος
63	»	Καραθανάσης 'Ηλίας	Μαρῖνος
64	»	'Αβερόπουλος Παντελῆς	Μιχαὴλ
65	»	'Αναστόπουλος Νικόλαος	Σπυρίδων
66	»	Ζαχαρῆς 'Αλέξανδρος	Κων/νος
67	»	Νταγρὲς Κων/νος	Μιχαὴλ

α/α	Βαθμὸς	Ὀνοματεπώνυμον	Ὄνομα πατρὸς
68	Στρατιώτης	Σγουρὸς Κυριάκος	Βασίλειος
69	»	Βασιλειάδης Βασίλειος	Ἀθανάσιος
70	»	Γκριδάκης Ἰωάννης	Φίλιππος
71	»	Ταταρούλιας Ἰωάννης	Χριστόφορος
72	»	Ρηγόπουλος Παυσανίας	Χρῆστος
73	»	Παπατριανταφύλλου Ἀντώνιος	Στέφανος
74	»	Τζουβάρας Χρῆστος	Νικόλαος
75	»	Ἀναγνωστάκης Νικόλαος	Ἐμμανουὴλ
76	»	Τσακιρδίκης Ἀθανάσιος	Χρῆστος
77	»	Μαλίνης Ἰωάννης	Κων/νος
78	»	Λάγιος Παναγιώτης	Γεώργιος
79	»	Τσικρίκας Χρῆστος	Ἀνδρέας
80	»	Χατζηγεωργίου Δημήτριος	Ἀθανάσιος
81	»	Βλαχοσπῦρος Εὐάγγελος	Παναγιώτης
82	»	Φασουλάκης Ἐμμανουὴλ	Στυλιανὸς
83	»	Ἠλιόπουλος Κων/νος	Γεώργιος
84	»	Καρλαγάνης Γεώργιος	Παναγιώτης
85	»	Χαβιάρης Βασίλειος	—
86	»	Μαρτίνης Γεώργιος	Κων/νος
87	»	Παντελῆς Μικὲς	Ἀντώνιος
88	»	Παπαναστασίου Χρῆστος	Κων/νος
89	»	Φιλιππόπουλος Νικόλαος	Παναγιώτης
90	»	Χατζηγιάννης Ἀθανάσιος	Κων/νος
91	»	Θεμιστοκλέους Ὀδυσσεὺς	Γεώργιος
92	»	Κοσμάρας Ἀθανάσιος	Κων/νος
93	»	Γιαννόπουλος Δημήτριος	Νικόλαος
94	»	Παναγόπουλος Σπυρίδων	Διονύσιος
95	»	Κύκυρας Κυριάκος	Ἀντώνιος
96	»	Δανιὴλ Γεώργιος	Διαμαντὴς
97	»	Ἀγγελίδης Ἰωάννης	Κων/νος
98	»	Κυριαζόπουλος Σπήλιος	Δημήτριος
99	»	Μεταξᾶς Δημήτριος	Βασίλειος
100	»	Γκλιατζῆς Ἀναστάσιος	Παναγιώτης
101	»	Ροτζιῶκος Φασίλειος	Εὐάγγελος
102	»	Χηκνούλης Γεώργιος	Βιτετζῆς
103	»	Μανδέλας Χαράλαμπος	Ἀλέξιος
104	»	Καραντάνης Δημήτριος	Ἐμμανουὴλ
105	»	Καραγιάννης Εὐάγγελος	Κων/νος
106	»	Γλιντζούδης Γεώργιος	Δημήτριος
107	»	Πηρουνάκης Δημήτριος	Χρῆστος
108	»	Καρατζᾶς Ὀρέστης	Χρῆστος
109	»	Νταμάσης Δημήτριος	Νικόλαος
110	»	Μανωλούδης Μενέλαος	Βασίλειος
111	»	Παπαδόπουλος Λάζαρος	Γεώργιος
112	»	Προβατάρης Τιμόθεος	Σπυρίδων
113	»	Τσικνάκης Γεώργιος	Ἰωάννης

α/α	Βαθμὸς	Ὀνοματεπώνυμον	Ὄνομα πατρὸς
114	Στρατιώτης	Βεζιάνος Βυζιανὸς	Δημήτριος
115	»	Μπαδάμης Ἀντώνιος	Γεώργιος
116	»	Καραγιοβάννης Θεοδ.	Ἀστέριος
117	»	Χαλεούπης Μιχαὴλ	Ἀπόστολος
118	»	Συμεωνίδης Γεράσιμος	Γεώργιος
119	»	Σουπιώνης Πέτρος	Κων/νος
120	»	Χριστόφορος Ἀπόστολος	Μιλτιάδης
121	»	Ψαραδέλης Νικόλαος	Παναγιώτης
122	»	Οἰκονόμου Μιχαὴλ	Δημήτριος
123	»	Ναγένας Παναγιώτης	Ἀνδρέας
124	»	Γαλιατσάτος Ἀνδρόνικος	Διονύσιος
125	»	Σιῶκος Χρῆστος	Ἀχιλλεὺς
126	»	Χαρτοφύλαξ Βασίλειος	Νικόλαος
127	»	Τάξιος Ἰωάννης	Λάμπρος
128	»	Χατζόπουλος Σταῦρος	Γεώργιος
129	»	Τσαβδαρίδης Νικόλ.	Εὐστράτιος
130	»	Κοκολάκης Ἀντώνιος	Νικόλαος
131	»	Σαγιᾶς Στυλ.	Κων/νος
132	»	Βασιλομιχάλης Χαράλαμπος	Ἀντώνιος
133	»	Τσατσάκης Ζαχαρίας	Ἑμμανουὴλ
134	»	Καρπούζης Φίλιππος	Παναγιώτης
135	»	Γιαννόπουλος Στέργιος	Γεώργιος
136	»	Μεταξᾶς Νικόλ.	Δημήτριος
137	»	Νταράκης Ἀνδρέας	Παναγιώτης
138	»	Μπικόρης Ἰωάννης	Δημήτριος
139	»	Ἀνδρεαδάκης Γεώργιος	Εὐάγγελος
140	»	Καπέλης Ἀθανάσιος	Πέτρος
141	»	Τριανταφύλλου Σωτήριος	Κων/νος
142	»	Λουφαδράκης Δημήτριος	Νικόλαος
143	»	Τηλιάκας Γεώργιος	Ἀντώνιος
144	»	Τερζόπουλος Χριστόφορος	Χρῆστος
145	»	Κορόζης Ἀριστείδης	Νικόλαος
146	»	Μάνθος Λουκᾶς	Ἀθανάσιος
147	»	Παρίσης Ἠλίας	Δημήτριος
148	»	Λεωνιδάκης	Στυλιανὸς
149	»	Δεστούνης Γεράσιμος	Θεόδωρος
150	»	Καρτσωνάκης Νικόλαος	Γεώργιος
151	»	Τσαγκαραλεξάκης Γεώργιος	Ἀντώνιος
152	»	Μαστορόπουλος Ἀνδρέας	Δημήτριος
153	»	Πρασινάκης Νικόλαος	Παναγιώτης
154	»	Σφακάκης Γεώργιος	Μιχαὴλ
155	»	Ἠλιόπουλος Περικλῆς	Δημήτριος
156	»	Βαφειάδης Στυλιανὸς	Δημήτριος
157	»	Μετσάκης Κων/νος	Γεώργιος
158	»	Τσίχλης Δημήτριος	Παναγιώτης
159	»	Ἀγγελῆς Δημήτριος	Γεώργιος

α/α	Βαθμὸς	'Ονοματεπώνυμον	Ὄνομα πατρὸς
160	Στρατιώτης	Κωστούλης Ζαχαρίας	Γεώργιος
161	»	Ντούνης Κων/νος	'Ελευθέριος
162	»	'Αγγελόπουλος 'Ιωάννης	Γεώργιος
163	»	Κύκλος Δημήτριος	Χρῆστος
164	»	Δοῦρος Παναγιώτης	Παντελῆς
165	»	Νικολακόπουλος 'Ηλίας	'Ιωάννης
166	»	Βορριὰς 'Ιωάννης	Μιχαὴλ
167	»	Καρυτσιώτης Χρύσανθος	Κυριάκος
168	»	Φραντζέσκος Νικηφόρος	'Ιωάννης
169	»	Χρυσανθόπουλος Εὐστάθιος	Δημήτριος
170	»	Τάνης Στέφανος	Νικόλαος
171	»	Μακρῆς Γεώργιος	Νικόλαος
172	»	Δελέζος 'Ιωάννης	'Αθανάσιος
173	»	Παρασκευόπουλος Σωτήριος	Παρασκευᾶς
174	»	Πτηνῆς Βασίλειος	Νικόλαος

II. ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ

ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ ΤΗΣ ΚΟΡΕΑΣ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΠΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΑΣ. ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ.

α/α	Βαθμὸς	'Ονοματεπώνυμον
1	'Επισμηναγὸς	Φραγκογιάννης Παναγιώτης
2	Ὑποσμηναγὸς	Περακάκης 'Ανδρέας
3	»	Παπαδάκης Βασίλειος
4	'Ανθυποσμηναγὸς	Βαμβούκας 'Αθανάσιος
5	»	Μάμαλης Νικόλαος
6	»	Κατσαντώνης Βασίλειος
7	'Αρχισμηνίας	'Αρτσίτας 'Αντώνιος
8	'Επισμηνίας	Λάμπρου Παναγιώτης
9	Σμηνίας	'Ελευθερίου 'Αθανάσιος
10	»	Μπίλιας Γεώργιος
11	Ὑποσμηνίας	Οἰκονομόπουλος Σωτήριος
12	Σμηνίτης	Τζινᾶκος Γεώργιος

'Αθῆναι, 10 'Ιουνίου 1952

Ὁ 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
Σπυρίδων

Πρὸς
τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας τοῦ ἐν Κορέᾳ μαχομένου
Ἑλληνικοῦ 'Εκστρατευτικοῦ Σώματος

Γενναῖοι μαχηταί,

'Απὸ τὴν χώραν τῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν κοιτίδα τοῦ πολιτισμοῦ, ἀπὸ τὴν Πατρίδα σας τὴν αἰωνίαν Ἑλλάδα, ἡ Μήτηρ 'Εκκλησία ἀπευθύνει δι' ἐμοῦ πατρικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας πρὸς τὰ ἡρωϊκὰ τέκνα τῆς Πατρίδος τὰ ἀγωνιζόμενα τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας τῆς ἀνθρωπότητος εἰς τὰς ἐσχατιὰς τῆς ἀνατολῆς.

Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ὁ συντρίβων πολέμους ἐν ὑψηλῷ βραχίονι εἴθε νὰ Σᾶς ὁδηγῇ ἀπὸ νίκας εἰς νίκην καὶ ἀπὸ δόξας εἰς δόξαν καὶ ἡ ὑπέρμαχος Στρατηγός, ἡ κραταιὰ ἀντιλήπτωρ τοῦ Γένους μας εἴθε νὰ Σᾶς σκεπάσῃ καὶ νὰ Σᾶς διαφυλάττῃ ἀτρώτους ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ὑπερτάτου πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καθήκοντος.

Ὅλων αἱ καρδίαι καὶ αἱ σκέψεις εἶνε ἐστραμμέναι πρὸς σᾶς καὶ αἱ προσευχαὶ τῶν γονέων, τῶν ἀδελφῶν, τῶν συζύγων καὶ τῶν παιδιῶν σας καὶ αἱ εὐχαὶ τῆς 'Εκκλησίας, σᾶς συνοδεύουν εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα σας καὶ ὅλοι ἀναμένομεν νὰ σᾶς ὑποδεχθῶμεν μὲ χαράν, ἐπανερχομένους σῴους καὶ νικητὰς εἰς τὰ σπίτια σας.

Εἰς ἔνδειξιν τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης τῆς 'Εκκλησίας μας καὶ τοῦ Ἔθνους, σᾶς ἀποστέλλομεν διὰ χειρῶν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Γεν. 'Επιτελείου Στρατοῦ ἀναμνηστικὸν ἀργυροῦν μετάλλιον μὲ τὸ ἀήττητον σύμβολον τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἵνα φέρητε αὐτὸ ὡς ἔμβλημα τῆς νίκης καὶ ὡς φυλακτήριον εἰς τὰ τετιμημένα στήθη σας.

Μετὰ πατρικῆς ἀγάπης καὶ εὐχῶν

Ὁ 'Αθηνῶν Σπυρίδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ : Ἡ ἐξόρμησις τῶν Ἀετῶν

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ : Πολιτικὰ παρασκήνια

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ : Ἡ ἀποφρὰς διὰ τὴν Δυναστείαν 13η Δεκεμβρίου

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ : Μεταπραξικοπηματικὰ

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ : Ἀπὸ τῶν πολιτικῶν ἀκροβατισμῶν εἰς τὸ πολιτικὸν ἀντεθνικὸν πάθος

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἡ ἐξόρμησις τῶν ἀετῶν

Ὅποιος θελήση νὰ προσέξη τὴν Ἱστορία δὲν θὰ ἐπιμείνη νὰ πιστεύη στὴν ἐσφαλμένη ἀντίληψι περὶ «Ἐπαναστάσεως τῶν Λαῶν».

Ἀλλὰ θὰ μάθη διὰ τὴν ἐπανάστασιν τῶν Ὀλίγων.

Τὰ γκεσέμια ὁδηγοῦν καὶ συνεπῶς ξεσηκώνουν καὶ ὄχι τὰ πρόβατα.

Καὶ γι' αὐτὸ Λαοὶ ὡδηγήθησαν στὸν κρημνὸ καὶ στὴν καταστροφή, ὅπως καὶ τὰ πρόβατα, σὲ περιστάσεις πανικοῦ, ὅταν οἱ ὁδηγοί των, σὲ πλήρη σύγχυσιν ἀπὸ φιλοδοξίες ἀνεδαφικὲς ἢ ἀνοήτους ὁραματισμοὺς καὶ πόθους, ἦσαν ἀνάξιοι γιὰ γενικωτέρους καὶ εὐγενεστέρους σκοπούς.

Ἔτσι καὶ ἡ Ἐπανάστασις τῆς 21 Ἀπριλίου τοῦ 1967 στὴν πρώτη της ἐξόρμησι, ἦτο ἐπανάστασις τῶν ὀλίγων, ἡ ἐξόρμησις τῶν Ἀετῶν.

Καὶ τότε ἅπασαι αἱ Ἔνοπλοι Δυνάμεις αὐτοστιγμεὶ ἠκολούθησαν καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἀνεκουφίσθη, διότι ἡ ἐξόρμησις τῶν Ἀετῶν εἶχε ἱερὸν ἄνεμον, ποὺ βοηθοῦσε τὸ πέταγμά των.

Ὅλοι μας, ἠσθάνθημεν αὐτὸν τὸν δροσερόν, ἐθνικῶς, ἄνεμον γιατὶ ἦλθε ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἀπαίσια καταιγίδα.

Καὶ ἡ καταιγὶς παραμένει ἀλησμόνητη στὶς γενεὲς ποὺ τὴν ὑπέστησαν καὶ θὰ μείνη ζωντανὴ στὴν Ἱστορία τοῦ Ἔθνους γιὰ νὰ φωτίζη τὶς ἐπερχόμενες γενεὲς καὶ νὰ τὶς βοηθῇ νὰ διακρίνουν καθαρὰ μέσα στὸ κομμουνιστικὸ ἀπαίσιο σκοτάδι.

Ἡ Πατρίς μας ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀβάστακτη κατοχὴ καὶ τὴν ἀπελευθέρωσί της μὲ τόσους ποταμοὺς αἵματος ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, ἠπειλήθη καὶ πάλιν ἀπὸ τὴν χειροτέραν δουλείαν ὑπὸ τοῦ καταραμένου καὶ ἀθέου κομμουνισμοῦ.

Ἀπὸ τὰς σφαγὰς τῶν Δεκεμβριανῶν, ἀπὸ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος ὡς μόνου ἐλευθέρου χώρου τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τὰς ἐπὶ πέντε ὁλόκληρα χρόνια καταραμένας προσπαθείας τοῦ ἐγκληματίου κομμουνισμοῦ νὰ κηδεύση τὴν Ἑλλάδα, ἀνεβήκαμε καταματωμένοι καὶ προσκυνήσαμε τὴν Ὑπέρμαχον Στρατηγὸν στὸ Ἐκκλησάκι 2520 τοῦ ἱεροῦ ὄρους Γράμμου.

Εἴχαμε κάθε δικαίωμα νὰ ἀναπνεύσωμε. Νὰ δημιουργήσωμεν τὴν κληρονομοῦσαν γενεὰν γιὰ νὰ τῆς παραδώσουμε τὴν σκυτάλην, νὰ τῆς παραδώσουμε τὴν Ἑλλάδα μὲ τὴν ὡραία κυανόλευκον κυματίζουσαν στὴ ἡλιογέννητη γῆ, στὴν ἁγία ἀπὸ ποτάμια αἵματος γῆ, στὴ λαμπρὰ σύνθεσι τῶν ἀθανάτων μνημείων μας καὶ τῶν τόσων καλλονῶν ποὺ τὰς στερέωσε ἐλευθέρας, ἡ Ἑλληνικὴ ἀθάνατη ψυχή.

Ὅμως ὁ διεθνὴς κομμουνισμὸς εἶχε ὡς καρφὶ στὰ μάτια του τὴν ἀσπίδα τῆς Μεσογείου, τὴν σιδηρᾶ πύλη τῶν Βαλκανίων, τὸ ἐμπόδιο τῆς ἐπικρατήσεώς του στὰ Βαλκάνια καὶ δι' αὐτῶν ὁλοκληρωτικῶς στὴ Μεσόγειο.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς 'Αναστάσεως ἄρχισε ὁ ὑπονομευτικὸς ἀγών, διὰ τῆς πολιτικῆς ἐξαθλιώσεως καὶ διὰ τῆς λησμοσύνης ὑπὸ τῶν ὑπευθύνων πολιτικῶν ἀρχηγῶν τοῦ τόσου χυθέντος αἵματος.

Καὶ ἐτυφλώθησαν οἱ πολιτικοὶ ἡγέται καὶ ἐτύφλωναν καὶ μέγα μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Καὶ οἱ ἐντολοδόχοι κομμουνισταὶ ἐχόρευον ὡς ἄλλοι σατανάδες. Καὶ ἐπῳδός των ἦτο διαρκῶς τὸ «Ναὶ» εἰς κάθε βορεινὴν κατὰ τῆς πατρίδος μας ἐπιθυμίαν. Διαρκὴς συνέχεια τῆς ἐξοργιστικῆς προδοσίας ποὺ ὑπενόμευσε πάντοτε τοὺς ἀγῶνας τοῦ Ἔθνους.

Θεοὶ καὶ ἅγιοι, ἐθνικὰ ἐμβλήματα καὶ ἥρωες, θρύλοι καὶ δόξα, μεγαλεῖα, κάλλος, σοφία, ἀξιοπρέπεια καὶ ἀρετὴ ὅλα τὰ ἱερὰ καὶ ὅσια στὰ σκουπίδια τῶν πεζοδρομίων καὶ σὲ φωτιὲς καὶ ὁδοφράγματα τῶν σατανάδων.

Καὶ ἡ ἀπειλή : Θὰ ὁρκίσωμεν τὴν Κυβέρνησιν στὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος !

Οὐδεμία συγκίνησις στὴν ὑπεύθυνη πολιτικὴ ἡγεσία, κανένας βασιλικὸς καταπέλτης διὰ 'Εθνικοῦ πολιτικοῦ πελέκεως. Ἡ ἐκλογὴ ἔπεφτε σὲ κείνους ποὺ ὕψωσαν, καθ' ὅλην τὴν κατοχικὴν δουλείαν, τὰ κόκκινα λάβαρα καὶ αἱματοκύλισαν κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1944 τὴν Πρωτεύουσα τοῦ Κόσμου.

Καὶ ὅταν φωνὴ μικροῦ τὸ δέμας, ὅμως Αἴαντος τὴν ψυχήν, πολιτικοῦ ἡγέτου Σπύρου Μαρκεζίνη ἀπεκάλυπτε τὸν κομμουνιστικὸν Δούρειον Ἵππον μὲ ἡνιόχους συντρόφους καὶ Σία καὶ πάλιν ἡ βασιλικὴ ἐκλογὴ ἔπεφτε γιὰ δεύτερη φορὰ σὲ ἀδύναμους ἐνῶ θά 'πρεπε ἡ 'Εθνικὴ σκυτάλη νὰ παραδοθῇ στὸν μόνον τολμηρὸ ποὺ ἀψήφησε ὅλον τὸν πολιτικὸ κόσμο ὅταν χειροκροτοῦσαν τὴν εἴσοδον τοῦ κομμουνιστικοῦ Δουρείου Ἵππου ὑπὸ τὸ ὄνομα Τσιριμώκου.

Νωθρότης κακὴ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον στὰ πνεύματα τῶν ὑπευθύνων. Καὶ τί ἐξοργιστικὸ θέαμα! ὅλοι περίμεναν νὰ ἐπωμισθῇ ἕνας καὶ μόνος τὴν ἀρχὴν ἐξορμήσεως, ὁ ἀνήμπορος ἀπὸ ἡλικίαν καὶ πολιτικὴν φοβίαν 'Ανώτατος Ἄρχων.

Καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Λαοῦ, πραγματικὴ ἐπίκλησις πρὸς τὰς 'Ενόπλους Δυνάμεις : «Ἔστω καὶ ἕνας Λοχίας νὰ σώσῃ τὴν Ἑλλάδα». Ποιός μπορεῖ νὰ λησμονήσῃ αὐτὴν τὴν ἐθνικὴ κραυγὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ;

Τὰ καταραμένα στίφη εἶχον φθάσει πρὸ τῆς Ἱερᾶς Πύλης τοῦ Ἔθνους. Λίγο ἀκόμη καὶ θὰ μετέβαλλον τοὺς ἱεροὺς βωμοὺς εἰς βωμοὺς τῶν γνωστῶν σατανικῶν τους χωρῶν.

Δὲν ἐφαντάζοντο ὅτι οἱ μεγάλοι ἐθνικοὶ ἱεροφάνται, αἱ Ἔνοπλοι Δυνάμεις ἤρχισαν τὴν δοξολογίαν τῆς ἐξορμήσεως.

'Ελησμόνησαν τὰς ἐξορμήσεις τοῦ 1909, τοῦ 1917, τοῦ 1922, τοῦ 1936, τοῦ 1941.

Καὶ πρὶν ἢ ἁπλώσουν τὰ χέρια τους γιὰ νὰ ἀνοίξουν τὰς ἱερὰς πύλας καὶ βεβηλώσουν τὰ ἱερὰ καὶ ὅσια, οἱ 'Αετοὶ ἐξώρμησαν καὶ ὠργισμένοι τοὺς πέταξαν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς ἁγίας Ἑλλάδος.

Ἔτσι στὰς ἐθνικὰς ἱερὰς ἐπετείους προσετέθη καὶ ἡ 21 'Απριλίου τοῦ 1967.

Καὶ ἀντὶ ὁ ὑπεύθυνος πολιτικὸς κόσμος νὰ ἀναγνωρίσῃ ἐπὶ τέλους τὸ σφάλμα του καὶ νὰ συσπειρωθῇ περὶ τὴν σωτηρίαν 'Επανάστασιν καὶ

νὰ ὁδηγήσῃ αὐτὸς ὁ μέχρι τότε ὁδηγὸς καὶ τὸν Ἐθνικόφρονα κόσμον, παρέμεινε ἀρνητικῶς πεισματάρης φίλος τῶν συνοδοιπόρων, συνυπονομευτὴς καὶ τελικῶς ἐξοργιστικὸς ὁδηγὸς πρὸς ἐμφύλιον πόλεμον, μὲ ἀρχηγὸν Αὐτὸν τοῦτον τὸν Βασιλέα ὑπνωτισθέντα κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὴν πολιτικὴν συνταγματολογίαν καὶ τὰς πολιτικὰς ἀπειλάς. Τὸ αἰώνιον ἀξίωμα, ὁ «Ὑπέρτατος νόμος ἡ σωτηρία τῆς Πατρίδος» ἐλησμονήθη.

Ὁ Βασιλεὺς ἀφοῦ ἐβάδισε ἐπὶ ὀλιγόμηνον δίπλα εἰς τοὺς Ἀετούς, ἐστράφη πρὸς τὰ ὀπίσω.

Τὸ ἀγγάλιασμά του, μετεβλήθη εἰς πόθον στραγγαλίσματος καὶ φθάσαμε στὴν ἀποφράδα ἡμέρα τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1967.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔβλεπε μὲ ἀγωνίαν τὸν ἐπερχόμενον ἐμφύλιον πόλεμον.

Ὅμως ἡ Ὑπέρμαχος Στρατηγὸς ηὐλόγησε τὰ Ἐπαναστατικὰ Ὅπλα γιὰ νὰ μὴ ἐπικρατήσουν αἱ βουλαὶ τῶν ἀθέων καὶ τῶν μωρῶν, καὶ μάλιστα διὰ τοῦ πλέον πιστοῦ Χριστιανοῦ καὶ οἰκογενειάρχου Βασιλέως.

Ποιὰ δύναμις, Θεέ μου, ὡδήγησε τὸν ὑψηλόφρονα νεαρὸν Βασιλέα, ὑψωθέντα ἐπὶ τοῦ θρόνου — ὅσον κανεὶς ἄλλος Βασιλεὺς — ἐπὶ πτερύγων συνολικῆς λαϊκῆς ἀγάπης διὰ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ φωτεινοῦ ἐπαναστατικοῦ χώρου!

Γιατί, ἀφοῦ ἐβάδισε — προφυλαχθεὶς ἀπὸ τοὺς ἐπαναστατήσαντας ἀετοὺς ἐντὸς τῶν Συνταγματικῶν του ψαλμῶν — τὴν φωτεινὴν λεωφόρον, ἐστράφη πρὸς τὰ ὀπίσω;

Ἂς παρακολουθήσωμε τὰ γεγονότα διὰ νὰ διαφωτισθῇ καὶ ἡ κληρονομήσασα γενεά.

Μὰ ὅταν γράφω γιὰ τοὺς ἀετούς, δὲν μπορῶ νὰ ἀποφύγω τὴν βαθυτάτην ὑποκίνησιν νὰ ἀναγράψω καὶ πάλιν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔγραψα τὸ Σάββατον τῆς 17ης Μαΐου τοῦ 1941 στὸ ὑπ' ἀριθ. φύλ. 4420 τῆς Ἐφημερίδος «Ἀκρόπολις» ὑπὸ τὸν τίτλον «τὸ ὁλοκαύτωμα τῶν ἀετῶν τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων» σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα ἀποπνυκτικῆς κατοχικῆς καταχνιᾶς, ὅπως ἔνιωθα τότε ζωντανὲς ἀκόμη τὶς εἰκόνες τοῦ μετώπου!!

Στὸ ἄρθρον αὐτὸ ἀφοῦ ἀνέφερα, σὰν ἐπίκλησι πρὸς ὅλους τοὺς μαχητὰς «Μὴ βαρυγκομᾶτε γιατὶ ὑπήρξατε οἱ Ἕλληνες Ἡρωϊκοὶ ἀξιωματικοί, μὴ πονῆτε. Δὲν πέθανε ἡ πατρίδα μας. Ἀθάνατα Συν/τα ποὺ τὸ ἕνα ὑπῆρξεν ἰσάδελφον τοῦ ἄλλου.

Μὰ ἂν ἐπρόκειτο τὰ Συν/τα αὐτὰ νὰ μιλήσουν, ἂν ἐπρόκειτο νὰ ψηφίσουν καὶ νὰ παρουσιάσουν τὸν ἀρχηγό τους—Σύνταγμα, θὰ γονατίσουν πρῶτα καὶ μὲ μιὰ φωνὴ γιὰ νὰ ἀκουσθῇ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀπὸ τὰ ἄκρα αὐτὰ σ' ὅλο τὸν κόσμο θὰ φώναζαν καὶ θὰ διεκήρυτταν: «Εἶναι τὸ Σύνταγμα τῶν ἀετῶν, εἶνε τὸ Σύνταγμα τῶν Εὐελπίδων, τὸ τιμητικὸ αὐτὸ Σύνταγμα τῶν Ἐθνικῶν Ἀποστόλων, ποὺ τὸ ἐσχημάτισεν διὰ πρώτην φορὰν ἡ τάξις τοῦ 1940 καὶ αἱ μικρότεραι».

Ἡ τάξις τῶν ἀετῶν ποὺ ἔδωσε τὸν ἑαυτό της ὁλοκαύτωμα φωτεινὸ καὶ ἀντάξιο τῆς Ἐθνικῆς φωληᾶς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν νεοσσοὶ τὴν ἡλικίαν μὰ γίγαντες σὲ ἐθνικὴ ψυχὴ ἐπέταξαν πρὸς τὴν δόξα

Οἱ ἀετοὶ αὐτοὶ ἐπέταξαν ἀπὸ τὴν Σχολὴν καὶ Διμοιρῖται γερακιῶν ἐξώρμησαν.

Τὸ ἀτσάλι ποὺ διαρκῶς σφυροκοποῦσε δὲν τοὺς ἐτρόμαζε, τὸ γάζωμα τῶν πολυβόλων δὲν τοὺς σταμάτησε, ἡ κόλασις τοῦ πυρὸς δὲν τοὺς ἐκράτησε, ὁ θάνατος δὲν τοὺς ἐλύγισε.

Τί καὶ ἂν οἱ ἀετοὶ ἔδωσαν καὶ τὴν ζωή τους στὸ ἐξορμητικὸ ὁλοκαύτωμα; Συνέχισαν τὸν δρόμο τους καὶ ὅταν κάποτε μετρήθηκαν εἶδαν ὅτι στὴν ἐντολὴ τῆς πατρίδος, ἀπὸ τοὺς 150, ἔπεσαν οἱ μισοί. Καὶ ἀρχηγοὶ - Εὐέλπιδες τότε, οἱ 'Αρχηγοὶ καὶ τοῦ Ἔθνους σήμερα Παπαδόπουλος, Μακαρέζος καὶ ὁ ἱπτάμενος πάντοτε τὴν ψυχὴν Παττακός.

Ὅσοι τοὺς ξεύραμε, ὅσοι τοὺς εἶδαν, ὅσοι τοὺς θαύμασαν, ἂς γονατίσουμε γιὰ νὰ τοὺς ποῦμε σὰν σὲ προσευχή :

«'Αετοί, ἡ ψυχὴ συνέχισε τὸ πέταγμα εἰς τὸν Θεόν, τὸ ὁλοκαύτωμα σας δὲν πῆγε χαμένο, ἐσχημάτισε τὴν πανύψηλη καὶ πανώρια λαμπάδα, ποὺ ὅποιος θέλει, ὅποιος νιώθη καὶ ὅποιος πιστεύει θὰ τὴν βλέπη πάντα νὰ στέκη ὁλόρθη γιὰ νὰ φωτίζη τὸν δρόμο τῆς τιμῆς, τὸν δρόμο τοῦ καθήκοντος, τὸν δρόμο τῆς θυσίας, ποὺ ἔχει ἕνα ὄνομα θεϊκὰ μεγάλο, ποὺ ὅλοι τὸ ξεύρουν καὶ τὸ φωνάζουν «Ἑλλάδα».

Κοιτάξτε κατάματα τὴν λαμπάδα αὐτή, προσέξτε τὰς φωτεινὰς ἀκτίνας της καὶ διαβάστε.

Κάθε ἀκτὶς καὶ ὄνομα, κάθε ἀκτὶς καὶ παλληκάρι, κάθε ἀκτὶς καὶ ἀετὸς ποὺ ξέφυγε καὶ πέταξε ἀπὸ τὴν Σχολὴ Εὐελπίδων, φέροντας στὰ φτερά του τὴν ἀδαμάντινη ἐντολή.

«Εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης». Κυττάξτε τοὺς ἀετούς! ὁ ἕνας ξεπέρασε τὸν ἄλλο στὸ δρόμο ποιὸς πιὸ γρήγορα νὰ φέρη στὸ Θεό του, ἐξαϋλωμένος σὲ ψυχὴ τὴν ἐντολὴ ποὺ πῆρε ἀπ' τὸ ξεχωριστὸ δημιούργημά του ποὺ εἶναι ὁ Ἑλληνικὸς Λαός.

Κάποιος ἄγγελος κράτησε τὰ ὀνόματά τους καὶ τά' βαλε στὴ χρυσῆ πλάκα ἐπάνω στὴ φωτεινὴ λαμπάδα τῆς Σχολῆς.

Κάποτε θὰ τὰ διαβάσωμε γονατιστοὶ σὲ μνημόσυνο εὐλαβικὸ καὶ τότε θὰ ἀκούσωμε : «Δὲν πέθαναν, μὰ πέταξαν στὸ Θεὸ οἱ ἀετοί».

Ἡρωϊκοὶ Νεκροὶ 'Ανθυπολοχαγοὶ τοῦ 1940

1) Χατζόπουλος Νικ. 2) Νίκας Βενιζέλος 3) Σμυρλῆς Μενέλαος 4) Νιώτης 'Αντώνιος 5) Εὐθυμίου Νικ. 6) Σταυρίδης Εὐστ. 7) Φοινικῆς 'Ηλίας 8) Παπαγιώργης 'Ιωάν. 9) Νάσσης Πέτρος 10) Μαλισσόρας Πέτρος 11) Ραφαέλος Πελοπίδας 12) Βλάχος Κων. 13) Παρασκευᾶς 'Αντ. 14) Κουμπούλης 'Εμ. 15) Μαυριλάκης Κων. 16) Βαλάσης 'Ιωάννης 17) Ραΐσης Χρῆστος 18) 'Αποστολόπουλος 'Ιωάννης 19) Κανδηλάπτης Θεόδωρος 20) 'Ανεζίνης Θεόδωρος 21) Κοφινᾶς Γεώργιος 22) Βλαχιώτης Κων. 23) Κονίδης Εὐρ. 24) Πρωτοπαπᾶς Εὐαγγ. 25) Βούχης Κων. 26) Μέλιος Νικ. 27) Κόκκας Δημ. 28) Στυλιανόπουλος Θεόδ. 29) Κυπριανὸς Γ. 30) Κοφινάκος Α.

1941

31) Πύλης 32) Σαββάκος 33) Μπρούμας 34) Καράμπελας 35) Κουσουλίδης 36) 'Ακπάσης 37) Πατμανίδης 38) Μπούφης 39) Μουγκρίας 40) Γερογιάννης 41) Βλάχος.

1939

42) Μαρίνος 43) Παρασίδης 44) Γραμμένος 45) Γερμανὸς 46) Μητρομάρας 47) Βλάσσης 48) Καραθανάσης 49) Πολίτης 50) 'Ανδροβιτσανέας.

Καὶ ἄλλοι σύντροφοι στὸ ὁλοκαύτωμα, συμμαθηταί των ποὺ δὲν ἔχω τὰ ὀνόματά των διὰ νὰ τὰ ἀνοίξω στὸ Ἐθνικὸ προσκύνημα.

Στοὺς ἀετοὺς παραστέκουν καὶ ἄλλοι πιὸ μεγάλοι σὲ ἡλικία καὶ βαθμό.

Ἀνοῖξτε τὸ βιβλίο τοῦ θανάτου καὶ θὰ τοὺς εὑρῆτε ὅλους ἀρίθμητους ἀξιωματικούς, ποὺ ἀγκαλιασμένοι μὲ ἐφέδρους συναδέλφους των καὶ μὲ τοὺς ἡρωϊκοὺς στρατιώτας των γεμίζουν ἀτέλειωτες σελίδες.

Τὸ διάβασμα θὰ φέρῃ τὸ κλάμα, τὸ κλάμα τὸ ρῖγος τῆς Ἐθνικῆς ὑπερηφανείας καὶ ἔπειτα τὸ γονάτισμα σὲ προσευχή, κρατῶντας ὡς Ἐθνικὸ Εὐαγγέλιο τὸ βιβλίο τῶν ἀθανάτων ποὔγραψαν τὴν νεώτερη Ἑλληνικὴ Ἱστορία.

Συνταγματάρχης Θρ. Τσακαλῶτος»

Ὅταν ἔγραψα τὸ ἄρθρον αὐτό, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὁραματισθῶ πόσον θὰ ἐδικαίωναν τὸν τίτλον τοῦ «Ἀετοῦ» ποὺ ἔφερε στὸ πνεῦμα μου ἡ πορεία των στὸ μεγάλο «Ὄχι».

Ἀλλὰ ἂς παρακολουθήσωμε τώρα καὶ τὸ δικό τους μεγάλο «Ὄχι» γιὰ νὰ διαφωτισθῇ καὶ ἡ κληρονόμος γενεά.

Β΄ ΜΕΡΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΝΤΑΓΩΝΟΝ

Πολλὲς συζητήσεις καὶ ἐπιθέσεις ἐγίνοντο κατὰ τοῦ Βασιλέως ὑπὸ τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐπαναστάσεως ἐπὶ τοῦ «ἂν ἔπραξε καλὰ κατὰ τὴν 21 Ἀπριλίου».

Ἂς τὸν παρακολουθήσωμεν εἰς τὰς προσπαθείας του ὅταν ἔφθασε, ἢ ἂν θέλετε ὠμότερα, «Τὸν ἔφθασαν εἰς τὸ Πεντάγωνον», ἔστω καὶ τιμώμενον ὑπὸ παρατεταγμένου τμήματος. Εἶναι ἀναμφισβητήτου ἀκριβείας ὅτι μὲ ψυχραιμίαν ποὺ ἄλλοι δὲν παρουσίασαν, ἠθέλησε νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ Συνταγματικόν του χρέος καὶ ἀφέθη ἐλεύθερος νὰ συμβευλευθῇ τὸν μέχρι τότε πρῶτον Σύμβουλόν του Κον Π. Κανελλόπουλον μεταφερθέντα ἐκεῖ, προσωρινῶς κρατούμενον.

Ἐζήτησε ὁ Βασιλεὺς τὴν συμβουλήν του. Καὶ ὁ τελευταῖος ἐν ἀπολύτῳ ἀγανακτήσει—ἦτο δυνατὸν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ ὑπάρξῃ ψυχρὰ σκέψις ; —ἀπήντησε ὅτι «ὀφείλει νὰ ἀντιδράσῃ μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις». Καὶ ὅταν ἠρωτήθη μὲ ποίας δυνάμεις, ἔδωσε τὴν ἀπάντησιν: «Μὲ τὸ Κῦρος Σας !!!»

Καὶ ὅταν ὁ Βασιλεὺς ἐν συνεχείᾳ ἐδήλωσε ὅτι δὲν δύναται νὰ προχωρήσῃ εἰς ἐνεργείας διχασμοῦ καὶ ἐζήτησε τὴν γνώμην του ὡς πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἔρριψε ὡς μοῦ ἐλέχθη τότε καὶ τὸ ὄνομα Τσακαλώτου διὰ τὸ ὁποῖον ἄλλοτε συνεφώνησαν, ὁ κ. Κανελλό-

---

1. Τὸ Α΄ Μέρος ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τῆς ἐφημερίδος «Ἐλεύθερος Κόσμος»

πουλος ὑπῆρξε ἀμεταθέτως ἀρνητικός: «Θὰ ἀρνηθῆτε νὰ ὁρκίσητε οἱανδήποτε Κυβέρνησιν ἡ ὁποία κατήργησε τὴν νόμιμον Κυβέρνησίν Σας.»

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Βασιλεὺς ἐζήτησε καὶ ἀφέθη ἐλεύθερος νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τοὺς μεταφερθέντας ἐκεῖ Στρατηγούς. Καὶ ἔλαβεν ἀπάντησιν ἀφοσιώσεως ποίας; Φραστικῆς μόνον, ἀφοῦ ἀπεδείχθη ὅτι οὐδὲ ἕνα ἔφεδρον ὁπλίτην δὲν διέθετον.

Ἐν συνεχείᾳ προσεπάθησε νὰ κερδίσῃ κάποιον χρόνον ἐν τῇ ἀμφιβολίᾳ του, ὑποχωρήσεως ἢ μὴ καὶ μέχρι ποίου σημείου.

Καὶ πάλιν κατὰ κάποιαν ἐπικοινωνίαν μὲ στρατιωτικοὺς τῶν Ἀνακτόρων καὶ περὶ ἐκλογῆς ἑνὸς στρατιωτικοῦ καὶ πάλιν μὲ φευγαλέαν προτίμησιν Τσακαλώτου, ἔλαβε ἀπὸ τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Στρατιωτικοῦ του Οἴκου καὶ ἕνα Ἐπίτιμον ὑπασπιστήν του «Ὤ! ὄχι τὸν Τσακαλῶτον».

Ἐνῷ ἀντὶ αὐτῆς τῆς ἀνωτέρω ἀπαντήσεως τῶν Στρατηγῶν, Ἀνακτόρων καὶ Πενταγώνου, μία ἁπλῆ ἐκτίμησις τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως, θὰ τοὺς ἔδιδε τὴν ἐπιβαλλομένην πατριωτικὴν ἀναφοράν των πρὸ τῆς ἐπικειμένης—ὡς ἦτο φυσικὸν—ἀποστρατείας των εἴτε ἑκουσίας διὰ τοὺς πλέον εὐαισθήτους ἢ καὶ ἀκουσίας. Καὶ ἡ ἀναφορά των ὠφείλετο σαφεστάτη:

«Μεγαλειότατε, συμβουλευθῆτε τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἐπαναστάσεως ἢ τὴν Ἐπαναστατικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ ἐνεργήσατε κατὰ τὴν ὑπεύθυνον πλέον συμβουλήν των». Αὐτοὶ τότε συνεκέντρωνον τὴν ὁμόθυμον σχεδὸν συμμετοχὴν τοῦ Ἔθνους.

«ΑΓΚΑΛΙΑΣΤΕ ΤΟΥΣ»

Αὐτὴ ἦτο ἔκτοτε ἡ πεποίθησίς μου καὶ τὴν ἐξεδήλωσα κατὰ τὴν πρώτην — μετὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1967 συνάντησίν μου μὲ τὸν Βασιλέα εἰς τὰ Ἀνάκτορα ὅπου ἐκλήθην (ὡς Μεγαλόσταυρος) μετὰ τὴν βάπτισιν τοῦ Διαδόχου.

Μὲ ἐπλησίασε ὅπως ἄλλως τε διαδοχικῶς καὶ τοὺς ἄλλους.

Διησθάνθην εἰς τὰ μάτια Του τὴν ἐρώτησίν Του. Καὶ ἀνέφερα χωρὶς κανένα δισταγμόν: «Μεγαλειότατε ἀγκαλιᾶστε τους καὶ ὅλα θὰ πᾶνε καλά». Εἶναι ἡ ἀκριβὴς φράσις μου. Καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν γνώμην καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ἀπεμακρύνθην οὔτε κατὰ κεραίαν παρὰ τὴν γνωστήν μου συνολικὴν σχεδὸν (πλὴν ἑνὸς) ἀντίθετον γνώμην τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν. Αἱ ἄλλαι ἐξωτερικαὶ σειρῆνες, δὲν ἔχουν καμμίαν ἀξίαν, ἀποτελοῦν ἀηδιαστικὴν χορῳδίαν.

Δὲν ἐξεστόμισα εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχε τὴν γνώμην ταύτην — εἰς τὴν ὁποίαν μοῦ ἐφάνη τότε ὅτι ὁ Βασιλεὺς συνεφώνει — διότι ἐγνώριζον εἰς ποῖον ἀπηυθυνόμην!

Ὅμως ἦτο ρεαλιστικὴ ἐκτίμησις τῆς πραγματικότητος.

Χρειάζεται τεραστία δύναμις διὰ νὰ φθάσῃ οἱοσδήποτε μικρὸς ἢ μεγάλος Ἡγέτης εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐπαναστατικῆς Ἐπιτροπῆς. Καὶ τοιαύτην δύναμιν δὲν διαθέτει ὁ καθένας μας. Διότι δὲν εἶναι ὁ φόβος τῆς κεφαλικῆς ποινῆς ποὺ διὰ πολλοὺς ἀποτελεῖ ἀνασταλτικὴν δύναμιν τοιούτων διαθέσεων.

Ἐπίστευα ὅτι εἰς τὴν περίπτωσίν μας, εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν τολμηρῶν, τῶν ὁποίων ὁ Θεὸς ἐξησφάλισε ἀναίμακτον τὴν ἐπιτυχίαν, εἰς τὰ πνεύματά

των — αὐτὸ ἐφρόνουν ὅταν ἔδιδον τὴν μονοφραστικὴν ἀναφορὰν — ἐκυριάρχει ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἡ σωτηρία τοῦ Ἔθνους, ἡ προκοπή του, ἡ ὀρθὴ Ἐθνικὴ καὶ κοινωνικὴ κατεύθυνσίς του. Καὶ δὲν διεψεύσθην.

Ἐγνωρίσθην μὲ ὅλους των καὶ ἀπὸ τοῦ γηπέδου τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων, ὅπου ἐγένετο καθημερινὴ Ἐθνικὴ μυσταγωγία, τονίζων εἰς αὐτοὺς ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ἕτοιμοι διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐμβλήματός μας. «Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ Πάτρης», διότι ὁ ἐχθρὸς εὑρίσκεται ἐπὶ θύραις. Καὶ ἀκόμη ἐπὶ τῶν πεδίων τῶν τόσων μαχῶν, μαζί των. Εἰς τὰς ὁποίας ἡ τάξις των—συγκριτικῶς εἰς θυσίας αἵματος—ὑπερέβη ὅλας λόγῳ καὶ τοῦ μικροῦ βαθμοῦ των.

ΕΝΑ ΕΡΩΤΗΜΑ

Διερωτῶνται πολλοὶ καὶ ἐπιμένουν : Δὲν ἦτο δυνατὴ ἄλλη στάσις τοῦ Βασιλέως, κατὰ τὴν 21ην Ἀπριλίου;

Δύο λύσεις ὑπῆρχον: Ἢ «ἡ εἰλικρινεστάτη συνεργασία» ὅπως τότε διετύπωσα τὴν γνώμην μου, ἢ ἐὰν εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς του ὁ Βασιλεὺς ἔνιωθε ἄσβεστον μνησικακίαν, διότι οἱ ἐπαναστάται ἀπέδειξαν ὅτι δὲν ἀπολαμβάνει τῆς τυφλῆς ὑπακοῆς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων — καὶ ἐπιθυμίαν ἐκδικήσεως ἄριστα καμουφλαρισθεῖσαν, ἀντὶ τῆς ὀδυνηροτάτης 13ης Δεκεμβρίου ἔπρεπε νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. Κανελλοπούλου καὶ νὰ ἀποσυρθῇ κοινῇ συμφωνίᾳ μετὰ τῆς Ἐπαναστάσεως κάπου ἐντὸς τῶν συνόρων τῆς Ἑλλάδος παραμένων εἰς αὐστηροτάτην οὐδετερότητα:

Ὅμως καὶ τώρα πιστεύω ὅτι αἱ προθέσεις του μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν Κυβερνήσεως κ. Κόλλια ἦσαν εὐνοϊκαί. Ἂν μετεβλήθησαν εἰς τοὺς κατόπιν ὀλίγους μῆνας, τὴν μεγαλυτέραν εὐθύνην ὑπέχει ἡ Πολιτικὴ Ἡγεσία, ὡς δύναται ὁ ἀναγνώστης νὰ συμπεράνῃ ἐκ τῶν κατωτέρω.

Πάντως αὐτὰ θὰ κριθοῦν εἰς τὸ μέλλον, ἐὰν παρουσιασθοῦν ἀδιάσειστα στοιχεῖα ὅτι ὁ Βασιλεὺς διὰ τῆς Κυβερνήσεως Κόλλια ἤρχισε τακτικὴν ἀντεπιθέσεως ἀπὸ τὰς πρώτας ὥρας.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Η ΑΠΟΦΡΑΣ 13η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς Ἐπαναστάσεως κατεφάνη τὸ ἀγεφύρωτον χάσμα μεταξὺ ταύτης καὶ τῶν Πολιτικῶν, λόγῳ ἐπιπολαίας ὑπὸ τούτων ἐκτιμήσεως τῆς πραγματικότητος.

Εἶναι γνωστὰ τὰ τσιγκάνικα «τέρμινα» τῶν ψιθυριστῶν καὶ ἡ ἔξοδος τῶν κακομαθημένων Πατριδοκαπήλων, ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ ἀποκτήσωσι ἢ ἐπαυξήσωσι τὰς μετοχάς των παρὰ τῷ Βασιλεῖ καὶ τῷ Κῳ Καραμανλῇ, τοὺς ὁποίους ἔβλεπον ἐπανερχομένους θριαμβευτὰς ἐντός, τὸ βραδύτερον, τοῦ πρώτου 3μήνου τοῦ 1968, ἀποδειχθέντος πολλαπλοῦ τέρμινου!!

Δυστυχῶς οὗτοι περιέβαλον ἀποπνικτικῶς καὶ τὸν κ. Καραμανλῆν πανθομολογουμένως καὶ διεθνῶς ἀνεγνωρισμένην ἐπιτυχῆ προσωπικότητα, μὲ

τεῖχος ψευδῶν εἰκόνων καὶ δὲν τὸν ἄφησαν νὰ διακρίνῃ τὴν καθαρὰν πραγματικότητα ὥστε αὐτὸς ὁ ρεαλιστὴς Πολιτικὸς καὶ πολύπειρος νὰ λάβῃ τὴν ἁρμόζουσαν θέσιν μεσολαβητοῦ μεταξὺ 'Επαναστάσεως καὶ αὐτοεξορίστου Βασιλέως ὅταν αἱ πολιτικαὶ καταπιέσεις ἔφθασαν εἰς τὸ ἀκατανόητον καὶ τώρα ἀκόμη Βασιλικὸν ἐγχείρημα· τοῦ ὁποίου ἀληθῆ ἐξήγησιν ἔδωσεν αὐθημερὸν ὁ μόλις τότε ὁρκισθεὶς Πρωθυπουργὸς κ. Παπαδόπουλος.

Οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ἀπὸ τῆς 21ης 'Απριλίου οἱ Πολιτικοὶ ὡς Διευθυνταὶ τῆς 'Ανωτάτης Στρατηγικῆς δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐξετάσουν τὸ τεθὲν εἰς αὐτοὺς 'Επαναστατικὸν πρόβλημα, μὲ σύνεσιν, μὲ ψυχραιμίαν, ἀλλὰ καὶ μὲ πολιτικὴν συγκατάβασιν καὶ εἰλικρινῆ βοηθὸν εἰς τὴν κατεύθυνσίν του.

Θὰ πηγαίναμε πολὺ μακρὰν ἐὰν θελήσωμεν νὰ ἱστορήσωμεν λεπτομερείας.

Θὰ περιορισθῶ εἰς τὴν προεπαναστατικὴν ἀνακεφαλαιωτικὴν πολιτικὴν πορείαν καὶ τὴν πρὸ-Δεκεμβριανήν. Καὶ μετέπειτα εἰς κριτικὴν τῆς κριτικῆς τοῦ Ἄγγλου Ἱστορικοῦ κ. Κέννεθ Γιάγκ.

1) 'Ενέργειαι τοῦ Πολιτικοῦ Κόσμου προεπαναστατικῶς.

Αὗται ἀπαριθμοῦνται :

Μὲ τὴν συνεργείαν δι' ἀποπομπὴν τοῦ Πρωθυπουργοῦ Γ. Παπανδρέου.

Μὲ τὴν ἀνοχὴν Πρωθυπουργοποιήσεως τοῦ κομμουνιστοῦ 'Ηλία Τσιριμώκου ὑπευθύνου διὰ τὰς ἀπαισίας μνήμης Δεκεμβριανὰ τοῦ 1944, μὲ μόνην ἀνακουφιστικὴν διὰ πάντα 'Εθνικόφρονα ἐξαίρεσιν τοῦ Πολιτικοῦ 'Αρχηγοῦ Κου Μαρκεζίνη διὰ τῆς μνημειώδους ἀγορεύσεώς του, καταπέλτου πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν.

Μὲ τὴν ἀνοχὴν Κυβερνήσεων τῶν κ.κ. Νόβα καὶ Παρασκευοπούλου κατὰ πάντα ἀξίων δι' ὁμαλῶς ἐκδηλουμένην πολιτικὴν κατάστασιν.

Μὲ τὴν κακίστην ἐκτίμησιν τῶν αἰσθημάτων καὶ τῆς ὑπομονῆς τῶν 'Ενόπλων Δυνάμεων ὑπὸ τῆς ἀναλαβούσης ὅλας τὰς εὐθύνας διὰ τὴν ἐκλογικὴν ἀναμέτρησιν Κυβερνήσεως Κανελλοπούλου.

Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Ἅπασαι αἱ ἐνέργειαι τοῦ Πολιτικοῦ Κόσμου πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων ὑπῆρξαν σαφῶς ἐχθρικαὶ εἴτε ἔργῳ εἴτε λόγοις, μὲ συνεχῆ τάσιν πατροναρίσματος τοῦ Βασιλέως.

Εἰλικρινῶς καὶ τώρα πιστεύω ὅτι ἡ πρώτη διάθεσις τοῦ Βασιλέως ἔναντι τῆς'Επαναστάσεως ἦτο εἰλικρινής.'Αρκεῖ νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὴν συγκινητικὴν τῆς Βασιλίσσης Φρειδερίκης, στροφὴν κατὰ τὴν ἀντιφώνησίν της ἐπὶ τοῦ Βίτσι κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς διδύμου Νίκης Βίτσι-Γράμμου τὸν Αὔγουστον τοῦ 1967, ὁπότε στρεφομένη πρὸς τὸν παρευρισκόμενα στελέχη τῆς 'Επαναστατικῆς 'Επιτροπῆς τὰ προσεκάλεσε νὰ βοηθοῦν τὸν Βασιλέα υἱόν της καὶ νὰ ἐποπτεύσουν ἐπὶ τῆς πνευματικῆς πορείας τοῦ Διαδόχου Παύλου, τὸν ὁποῖον ἐνεπιστεύετο εἰς τὰ χέρια των!! καὶ γενικῶς τὰς τόσας φιλοφρονήσεις Της.

Τακτικὴ ἐξαπατήσεως θὰ εἰποῦν μερικοί!! 'Αδιστάκτως φρονῶ ὅτι τότε ὡμίλησε ἡ Μητέρα καὶ ἡ ἡρωῒς τῆς Κονίτσης. Τὸ κλίμα προσεφέρετο ἀπολύτως, ἂν μάλιστα προσέβλεπε πρὸς τὸ 2.520 τὸ 'Εκκλησάκι τοῦ Γράμμου, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου ἡ Κόνιτσα. Εὑρίσκετο ἐπὶ τοῦ Βίτσι. 'Εκεῖ δὲν χωρεῖ ἀνειλικρίνεια διότι ὁ παριστάμενος μεταρσιοῦται.

'Αλλὰ ἀργότερον; 'Ο ἀναγνώστης ἂς θελήση νὰ καταμερίση εὐθύνας μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ κατωτέρω ἐναμφισβητήτου προσωπικοῦ διαλόγου.

ΑΔΙΑΣΕΙΣΤΟΣ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

Εἶναι ἀπολύτως παραδεκτὸν ὅτι πρὸ τῆς πραγματαποιήσεως τοῦ Δεκεμβριανοῦ Βασιλικοῦ Πραξικοπήματος, εἶχε τεθῆ εἰς κυκλοφορίαν ἡ διάδοσις ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἐπίκειται ἐπέμβασις τοῦ Βασιλέως.

'Η 'Επανάστασις βεβαίως ἦτο τελείως ἐνήμερος ἀλλὰ ἴσως δὲν τὸ ἐπίστευσε, ἀλλὰ φυσικὰ δὲν παρέλειπε νὰ κρούη τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου διὰ τοιαύτας ἐνεργείας καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Βασιλέα διὰ τῶν κυριωτέρων μελῶν της (ὡς ἐγνώσθη).

Οὐδεὶς δύναται νὰ μοῦ ἀρνηθῆ τὴν δικαιολογημένην ἀνησυχίαν, ἀναλογιζόμενος τί θὰ ἐπακολουθήση ἐὰν ἀληθεύουν αἱ διαδόσεις.

Κατὰ τὰ τέλη Νοεμβρίου εἶχον ἐπισκεφθῆ τὸν 'Αρχηγὸν τῆς 'Επαναστάσεως Κον Παπαδόπουλον καὶ ἐπωφελήθην τῆς συναντήσεώς μας διὰ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχήν του ἐπὶ τῆς διαχύτου γνώμης περὶ ἐχθρότητος Βασιλέως καὶ 'Επαναστάσεως καὶ ἐὰν θὰ εὕρισκε σκόπιμον τὴν παρουσίασίν μου εἰς τὸν Βασιλέα, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχον νὰ παρουσιασθῶ ἀπὸ τῆς 22ας Νοεμβρίου τοῦ 1966 (πλὴν τῆς 2΄ κατὰ τὴν βάπτισιν τοῦ Διαδόχου).

Συνεφώνησε ἀπολύτως τονίσας ὅτι ὠφέλεια θὰ προκύψη. Ἔσπευσα ἀμέσως εἰς τὸν 'Αρχηγὸν τοῦ Στρατιωτικοῦ Οἴκου διὰ νὰ ἐξασφαλίση τὴν ἄνευ ἐγγραφῆς παρουσίασίν μου. Τοῦ ἐτόνισα τὴν τεραστίαν εὐθύνην του διὰ τυχὸν ἀκρίβειαν τῶν διαδιδομένων.

Μοῦ ἀντέτεινε ὅτι ἡ παρουσίασίς μου θὰ προυκάλει παρεξηγήσεις!!!

'Ανεχώρησα δύσθυμος, ἀλλὰ ἀνέφερον τοὺς φόβους μου εἰς τὸν Αὐλάρχην Κον Παπάγον μὲ τὴν παράκλησιν νὰ τοὺς ὑποβάλει εἰς τὸν Βασιλέα.

Καὶ ὅμως αἱ διαδόσεις πιθανὸν νὰ ἦσαν σκόπιμοι, πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς προκληθησομένης ἐντυπώσεως.

ΕΝΑΣ ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Ἕνα 15ήμερον περίπου πρὸ τοῦ Δεκεμβριανοῦ κινήματος παρεκλήθην ὑπὸ διοικοῦντος στελέχους τοῦ Κέντρου-μονίμου 'Υπουργοῦ τῆς Κυβερνήσεώς του—κ. Γ. Μαύρου διὰ κοινοῦ φίλου ὅπως συναντηθῶμεν. 'Απέφυγα ἀρχικῶς. Ἄφηνε τὴν ἐκλογὴν τόπου καὶ χρόνου εἰς τὴν διάθεσιν μου. Πρὸ τῆς ἐπιμονῆς του ὑπεχώρησα καὶ διημείφθη μεταξύ μας ὁ κάτωθι ἐκπληκτικὸς Διάλογος.

τ. 'Υπουργὸς «Στρατηγέ· σᾶς παρεκάλεσα νὰ συναντηθῶμεν διὰ νὰ σᾶς ἐνημερώσω ἐπὶ μελλόντων γεγονότων διὰ τὰ ὁποῖα νὰ εἶσθε ἕτοιμος.

Δι' ὑπομνήματός μας πρὸς τὸν Βασιλέα, τελεσιγραφικῶς, ἐθέσαμεν εἰς αὐτὸν πρὸς ἐκλογήν Του, ἢ θὰ κινηθῆ ἐναντίον τῆς 'Επαναστάσεως ἀμέσως,

ἢ θὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του ὅτι τὸ Κέντρον θὰ Τὸν κηρύξῃ ἔκπτωτον. Ἄλλως τε δὲν θὰ γλυτώσῃ τὴν ἐκθρόνισίν του ἀπὸ τὴν ἐπανάστασιν ἐνῶ ἡμεῖς θὰ τὸν προστατεύσωμεν.

Τὸ Ὑπόμνημα τοῦτο ἐκοινοποιήσαμεν καὶ εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Πρεσβείαν.

Προβλέπεται Στρατιωτικὴ Κυβέρνησις 5 Ἀντιστρατήγων ὑπὸ τὴν Προεδρίαν σας. Δὲν πρόκειται περὶ ἰδιαιτέρων αἰσθημάτων πρὸς Σᾶς, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἐξέτασιν τῶν Στρατηγῶν ποὺ ἐκάμαμε εὑρήκαμε ὅτι εἶσθε ὁ μόνος κατάλληλος διὰ νὰ ἐξασφαλίσητε τὴν ἤρεμον ἀποδοχὴν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων. Ἀφήνεται ἡ ἐκλογὴ τῶν 4 Ἀντιστρατήγων εἰς τοιούτους ἐμπιστοσύνης σας καὶ εἰ δυνατὸν γενικῆς ἐκτιμήσεως.

Τὸν διέκοψα: Πῶς αὐτὴ ἡ μεταστροφὴ τοῦ Κου Παπανδρέου; Πῶς τώρα εὑρίσκει τὴν καταλληλότητά μου;

Ἐσυνέχισε: Ὁ Κος Παπανδρέου σᾶς ἐκτιμᾶ ἀπολύτως ὅπως καὶ ὅλοι τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων ποὺ γνωρίζουμε τὴν ἀξίαν σας καὶ την ἐμπιστοσύνην τῆς κοινῆς γνώμης.

Τότε ἠρνήθη τῇ πιέσει τοῦ Ἀνδρέα καὶ τῶν ἀριστερῶν ὀπαδῶν του. Τώρα τοιοῦτον θέμα δὲν ὑπεισέρχεται!!

Θὰ εἶμαι στὴν Κυβέρνησι, ποὺ θὰ διοικήσῃ ἐπὶ ἕνα ἔτος ἀνενόχλητη, ἐγὼ ἀντιπρόσωπος τοῦ Κέντρου καὶ ὁ Κος Παπακωνσταντίνου τῆς Ε.Ρ.Ε. Σεῖς εἶσθε ὁ καταλληλότερος ποὺ θὰ πειθαρχήσουν αἱ Ἔνοπλοι Δυνάμεις λόγῳ τῆς ἐμπιστοσύνης των διὰ τοὺς συνεχεῖς ἀγῶνας σας. Καὶ γι' αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ἀναλάβητε καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Ἀμύνης.

Ἐντυπωσιάσθην πραγματικὰ ἀπὸ τὴν τόσην του ἐμφαντικὴ πεποίθησιν καὶ ἀπήντησα: Σὰν πολὺ εὔκολα τὰ εὑρίσκετε τὰ πράγματα.

Προσέθεσε: Θὰ εἶναι ὅλα εὔκολα μόλις κινηθῇ ὁ Βασιλεύς. Ὅλος ὁ Στρατὸς θὰ εἶναι μαζί του. Εἶναι σύμφωνος ὁ Βασιλεὺς καὶ θὰ ἐξορμήσῃ ἐντὸς 10 τὸ πολὺ 15 ἡμερῶν.

Ἀπήντησα ἐντόνως: Δὲν θὰ κινηθῇ ὁ Βασιλεύς!

Συνομιλητής: Θὰ κινηθῇ.

Καὶ πάλιν ἐγώ: Δὲν θὰ κινηθῇ.

Καὶ πάλιν αὐτός: Θὰ κινηθῇ.

Καὶ ἐντόνως: Δὲν θὰ κινηθῇ. Μὰ ἐπὶ τέλους, τί νομίζετε ὅτι θὰ κάμουν οἱ ἐπαναστάται;

Καὶ ὁ τ. Ὑπουργός, ἐντόνως καὶ αὐτός: Θὰ σηκώσουν τὰ χέρια καὶ θὰ τὸ βάλουν στά πόδια.

Τοῦ προσέθεσα τελικῶς: Μὰ πρὸς Θεοῦ, τόσον εὔκολα νομίζετε θὰ σηκώσουν τὰ χέρια ἄνθρωποι ποὺ ἔβαλον τὰ κεφάλια τους στὸ ντορβᾶ γιὰ μιὰ Ἐθνικὴ ὑπόθεσι; Προσέξατε, τοὺς γνωρίζω καλά. Ὄχι μόνον δὲν θὰ σηκώσουν τὰ χέρια ἀλλὰ θὰ κτυπήσουν ἀλύπητα. Θὰ χυθῇ αἷμα.

Μοῦ ἀπήντησε: Θὰ σηκώσουν τὰ χέρια καὶ θὰ τὸ βάλουν στὰ πόδια. Καὶ ἐκεῖνο ποὺ σᾶς παρακαλῶ, Στρατηγέ, εἶναι νὰ μὴ ἀπομακρυνθῆτε ἀπὸ τὰς Ἀθήνας γιὰ τὸ ἑπόμενο 15ήμερον!!

Σηκώθηκα καὶ εἰς τόνον ἐπιτιμητικὸν προσέθεσα: Ἐγὼ δὲν πρόκειται νὰ ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Οὔτε καὶ πιστεύω ὅτι θὰ γίνῃ τίποτε. Ἐγὼ δὲν σᾶς κάμνω. Ὅμως, ἂν ὅ μὴ γένοιτο γίνῃ τίποτε, τότε ὁ Θεὸς νὰ βάλῃ τὸ χέρι του. Τί περίφημη στ' ἀλήθεια ὑποψηφιότης Πρωθυπουργοῦ!!

Φεύγων διηρωτώμην τί συμβαίνει; Γιατί αὐτὴ ἡ πρόσκλησις, ἔστω καὶ ἀπὸ τ. Ὑπουργὸν ἀλληλοεκτιμήσεως λόγῳ συνεργασίας ἀλλὰ καὶ πρώτου στελέχους τοῦ Γ. Παπανδρέου; Πῶς αὐτὴ ἡ πεποίθησις; Γιατὶ αὐτὴ ἡ ἐμπιστοσύνη σὲ μένα τὸν ἰσχυρότερο, ὅπως ἔλεγαν, ἄνθρωπο τῆς δεξιᾶς; Δὲν εὕρισκα καμμίαν ἀπάντησιν στὴν ἀπορία μου ἀλλὰ καὶ δὲν πίστευα! Τὴν μόνη ἐξήγηση ποὺ ἔδωσα ἦτο ὅτι μηχανεύονται διάφορα σχέδια προετοιμασίας εἰς ὅ,τι ἦτο δυνατὸν νὰ γίνη δεκτὸν ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην μετὰ τὴν βιαίαν ἀπομάκρυνσιν τῆς 'Επαναστάσεως!! Τέτοια ἐψιθυρίζοντο καὶ ψιθυρίζονται ἀκόμη.

'Αφέλεια ἐνόμισα. 'Αλλὰ ὁ ἀφελὴς στὴν περίπτωσι αὐτὴν ἤμην ἐγώ!! Καὶ ὅ,τι μοῦ ἐτόνισε ἔγινε!! Καὶ ἐπηκολούθησε ἡ 13η Δεκεμβρίου ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συζητήσεώς μας.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ

Τὰ γεγονότα τοῦ ἀστραπιαίας ἀποτυχίας τοῦ πραξικοπήματος τούτου εἶναι γνωστά. Καὶ ἐπίσημα πρωταγωνιστήσαντα πρόσωπα, ἐξέθεσαν ταῦτα. Καὶ ὑπῆρξε πολλὴ κριτικὴ ἐπὶ τοῦ πραξικοπήματος, τῶν ἀφορμῶν καὶ τοῦ σκοποῦ του.

Νομίζω ὅτι παρουσιάσθη, ὑπὸ τοῦ περιβάλλοντος τῶν 'Ανακτόρων (πρωτεργάτας τοῦ σχεδίου ἐνεργείας), τῶν Διοικητῶν Μ. Μονάδων ἀντεπαναστατῶν, ὡς καὶ τῶν Πολιτικῶν Ἡγετῶν, οἱ ὁποῖοι συνήργησαν πρὸς τοῦτο, ἀπόλυτος ἀδιαφορία ἢ μᾶλλον ἄγνοια τῆς ψυχολογίας τῶν στελεχῶν.

Θὰ ἐπιχειρήσω νὰ τὴν παρουσιάσω:

'Αμφότεραι αἱ 'Επαναστάσεις (21 'Απριλίου καὶ 13η Δεκεμβρίου) ἐστηρίχθησαν εἰς τὴν συμμετοχὴν τῶν 'Ενόπλων Δυνάμεων.

ΙΣΧΥΡΑΙ ΒΑΣΕΙΣ

Καὶ ἡ μὲν 'Επανάστασις εἶχεν ἀκλονήτους βάσεις ἐξορμήσεως:

— Τὴν ἀσφαλῆ ἐκτίμησίν της καὶ τὴν παρακολούθησιν ἐπὶ πολυετίαν τοῦ ἐπερχομένου κινδύνου τοῦ «4ου γύρου».

— Τὴν Παπανδρεϊκὴν ἀναρχίαν, τὰς πορείας εἰρήνης τῶν κομμουνιστῶν, τὰ πεζοδρόμια, τοὺς ἐμπρησμούς, τὰ ἀναβιώσαντα συνθήματα τοῦ ΚΚΕ., ΕΑΜ, ΕΛΛΑΣ, τὰς νυκτερινὰς προπαρασκευαστικὰς ἀσκήσεις τῶν κομμουνιστῶν εἰς 'Αθήνας ὑπὸ τὴν ἀνοχὴν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου.

— Τὸ αἴτημα τοῦ συνόλου τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ συμπεριλαμβανομένου—περιέργως—καὶ μεγάλου ἀριθμοῦ ὀρθοφρονούντων πολιτικῶν στελεχῶν—μὲ τὴν πανελλήνιον κραυγήν: «Δὲν εὑρίσκεται ἕνας λοχίας νὰ μᾶς σώση;»!!

— Καὶ συνεπῶς καὶ τὸ εὐπρόσδεκτον σύνθημα ἐξορμήσεώς της, μὲ τὸ σάλπισμά της ὅτι κινεῖται πρὸς σωτηρίαν τοῦ Ἔθνους ἀπὸ τὸν κομμουνιστικὸν κίνδυνον.

'Επὶ πλέον, ὁσονδήποτε καὶ ἂν τὸ 1967 εὑρισκόμεθα εἰς μίαν 18ετῆ ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς τελικῆς νίκης τοῦ Γράμμου, αἱ καμπάνες τοῦ Κρεμλίνου—γιὰ ὅσους μποροῦσαν νὰ τὰς ἀκούσουν— δὲν ἔπαυσαν νὰ κτυποῦν σὲ ὅλα τὰ μέρη τοῦ Κόσμου.

Καὶ γιὰ μᾶς ἡ μεγαλυτέρα καμπάνα, ἡ παρουσία τοῦ Σοβιετικοῦ στόλου εἰς τὴν Μεσόγειον.

Οἱ ἡγέται τῆς 'Επαναστάσεως εἶχον τὸ σκληρὸν προνόμιον νὰ ἀντικρύσουν τὸν διεθνῆ κομμουνισμὸν καὶ τὰ τρομερὰ πρὸς τρομοκράτησιν τοῦ πληθυσμοῦ ἐγκλήματά του ἀπὸ τοῦ Ταινάρου καὶ Ἕβρου μέχρι τῆς τελικῆς συντριβῆς του εἰς τὸ Βίτσι-Γράμμον.

Τοὺς ἀτσάλωνε πραγματικὴ πίστις ὅτι ἔσωζαν τὸ Ἔθνος ἀπὸ τὸν 4ο κομμουνιστικὸ γῦρο, ὁ ὁποῖος μποροῦσε νὰ ἀποβῇ μοιραῖος διότι ἡ σημαία του ἦτο ὁ Παπανδρεϊκὸς Δούρειος Ἵππος, ἐν φωναῖς δημοκρατικαῖς καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ 'Ανδρεο-Κομμουνιστικαῖς μὲ προβλεπομένην ἀνοχὴν τοῦ 'Εθνικόφρονος κόσμου μὲ τοὺς παλαιοὺς ἀγωνιστάς, ἐξουδετερωμένους ἐν πολλοῖς ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν ἡλικίαν καὶ πολλοὺς νέους ἀδιαφοροῦντας λόγῳ τῆς συνεχοῦς ἀνεκτικῆς προπαγάνδας τῶν Λαμπράκηδων καὶ ὁμοίων των.

Ἦτο φυσικὴ συνέπεια, ὄχι μόνον τὰ στελέχη ἀλλὰ καὶ οἱ στρατιῶται καταλλήλως παιδαγωγηθέντες 'Εθνικῶς νὰ πλαισιώνουν μὲ τὴν ἰδίαν πίστιν τοὺς 'Επαναστάτας, διότι τοὺς ἔβλεπον ὡς ἡγουμένους τοῦ ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν ἀγῶνος.

Καὶ ὁσονδήποτε οἱ ἔχοντες διάφορα συμφέροντα πρὸς τοῦτο νὰ θέλουν νὰ θολώσουν τὰ κατακάθαρα νερά, ὁ 'Ελληνικὸς Λαὸς ἐχειροκρότησε μὲ ἀνακούφισιν τὴν 'Επαναστατικὴν Νίκην, ἡ ὁποία δὲν ἐλησμόνησεν πόσο αἷμα μᾶς ἐστοίχισε ὁ καταραμμένος κομμουνισμός: 1.100 ἀξ. νεκροί, 14.500 στρ. νεκροὶ καὶ 700.000 συμμοριοπλήκτους.

Καὶ εἶναι τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, βασικὸς λόγος τοῦ ὅτι ἡ 'Επανάστασις ἐπεκράτησε ἀναιμάκτως.

Ἡ κυανόλευκος τὴν 21 'Απριλίου ἐνίκησε τὸ 'Ερυθρὸν σφυροδρέπανον!!

ΔΕΝ ΕΙΧΕ ΕΡΕΙΣΜΑΤΑ

Ἄς ἴδωμεν τώρα ἐπὶ ποίων δεδομένων ἐβασίσθη τὸ Δεκεμβριανὸν Πραξικόπημα.

'Ανεπέτασε σημαίαν ἀπολύτως ἀτόνου χρωματισμοῦ, τὴν Σημαίαν τοῦ κουρελιασμένου «Συντάγματος» ποὺ οἱ ἴδιοι οἱ Πολιτικοὶ τὸ ξέσχισαν.

Ἡ ψυχολογικὴ των διάγνωσις ἦτο τελείως ἀντίθετος πρὸς τὴν ὑφισταμένην πραγματικότητα.

'Ανάκτορα, Πολιτικὸς Κόσμος καὶ πολὺ περισσότερον οἱ ἀντεπαναστάται Στρατιωτικοὶ Ἡγέται, ἐνόμισαν ὅτι, μὲ τὴν ἁπλῆν παρουσίαν τοῦ Βασιλέως σύμπαντα τὰ στελέχη—καὶ μαζί τους καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς μὲ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις—θὰ ἤρχιζον ἀγῶνα δρόμου πρὸς τὸ Βασιλικὸν Στάδιον ποιός νὰ πρωτοφθάσῃ!!!

Δὲν ἔνιωσαν ὅτι μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου τὸ πρὸς τὸν Βασιλέα αἴσθημα μεταξὺ τῶν στελεχῶν διωλίσθησε εἰς τὴν ἀντιστροφὴν τῶν ἰδεῶν τοῦ ὅρκου στὴν ψυχή των.

Οἱ ἀγῶνες τῶν Βασιλέων Κωνσταντίνου—Γεωργίου Β΄ καὶ Παύλου ἐπὶ κεφαλῆς τῶν 'Εθνικῶν ἀνατάσεων ἀπὸ τοῦ 1912 - 1950 ἐδημιούργησαν μεταξύ των καὶ τῶν τότε στελεχῶν, ἀκατάλυτον δεσμὸν ποὺ ὑφαίνει ὁ κοινὸς κίνδυνος, αἱ ἀγωνίαι, αἱ θυσίαι αἵματος καὶ τέλος ἡ συνολικὴ Δόξα.

Ἔτσι γιὰ τὰ συμπολεμήσαντα στελέχη—σὲ μιὰ μεγίστη πλειοψηφία ἐκτὸς ἄλλων πολιτειακῆς ἀντιλήψεως στοιχείων—ὁ ὅρκος εἶχε συμπυκνωθῆ στὸ ἕνα μόνον μέρος: τὸν Βασιλέα!

Γι' αὐτὸ καὶ οἱ 'Επίστρατοι. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ μειοψηφία στελεχῶν—ἐκτὸς καὶ τυπικῶν ἀδυναμιῶν ἢ ἄλλων αἰτίων—εἰς τὸ ἐπιτακτικὸν προσκλητήριον τῆς 'Εθνικῆς 'Αμύνης κατὰ τῶν Βουλγάρων τὸ 1917, ἐπιτακτικὸν διὰ κάθε ἀξιωματικόν!

Μὲ τὸν ἤδη Βασιλέα Κωνσταντῖνον τὰ στελέχη δὲν εἶχον τέτοιους ἀγῶνας καὶ συνεπῶς δὲν ὑπῆρχε τὸ συνεκτικὸν αἴσθημα τῶν κοινῶν σκληρῶν ἀγώνων ποὺ καὶ τώρα συγκινοῦν ὅσους ἐπιζοῦν.

Λησμόνησαν ἀκόμη ὅτι ὑπῆρξε μία λαϊκή—ἡ ἐπιβεβλημένη διὰ τὰς 'Ενόπλους Δυνάμεις—συμμετοχὴ εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν μελλόντων στρατιωτικῶν Ἡγετῶν

Πρὸ τῶν πολέμων 1912-1913, τὴν Στρατιωτικὴν Σχολὴν Εὐελπίδων ἐπλησίαζον μόνον τὰ τζάκια (καὶ κατ' ἐξαίρεσιν ὀρφανά τινα τῶν Μακεδονομάχων), εὑρισκόμενα κοινωνικῶς ἐγγύτερον τοῦ θρόνου. Μετὰ τούτους εἰσεχώρησαν ἀμέσως καὶ τέκνα τῶν ἀστῶν, ἕνα σκαλοπάτι παρακάτω ἀπὸ τὸ ἐπιθυμητὸν εἰς τὸν θρόνον ὑλικόν.

Καὶ ἐν συνεχείᾳ φθάσαμε εἰς στελέχη—ὅπως ἐπεβάλλετο—ἀπὸ ὅλα τὰ στρώματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ποὺ μὲ τὸν Βασιλέα των, τὸν μόνον σύνδεσμον, εἶχον τὸ ἐξωτερικόν, τὴν κοινὴν στρατιωτικὴν στολήν.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης δημιουργεῖται ὁπωσδήποτε σύνδεσμος μεταξὺ Διοικητοῦ καὶ διοικουμένων. Αὐτὸ ὅμως ἰδιαιτέρως δημιουργεῖται εἰς τοὺς κάλλιστα καὶ πατρικὰ διοικουμένους ὁπλίτας καὶ εἰς τὸ στενώτερον περιβάλλον τοῦ Διοικητοῦ. Ὅμως Ἡγέται ψυχροί, ἔστω καὶ διαμάντια ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος—καὶ μὲ διοίκησιν τυπικῶς καὶ οὐχὶ οὐσιαστικῶς στρατιωτικὴν (ποὺ προϋποθέτει αἴσθημα πατρικὸν καταφανῶς καὶ συνεχῶς ἐκδηλούμενον) δὲν δύνανται νὰ σύρωσι τὰ στελέχη ἐκτὸς τῶν χαρακωμάτων των.

Ὁπωσδήποτε τὸ βασιλικὸν αἴσθημα πεδίου μάχης εἶχε πλέον ξεθυμάνει ἀπὸ τοῦ θανάτου τῶν Βασιλέων Γεωργίου καὶ Παύλου καὶ στοὺς κατωτέρους βαθμοὺς ἐκυριάρχησε ὁ πρῶτος ὅρος τοῦ ὅρκου «ἡ Πατρίς». 'Εκτὸς τούτου ὁ συχρωτισμὸς τῶν στελεχῶν μὲ τὴν Μεγάλην Δημοκρατίαν τὴν 'Αμερικήν, προὐκάλεσε διαφοροποίησιν τῶν ἰδεῶν των περὶ Βασιλέως καὶ Δημοκρατίας.

Στὰ αἰσθήματα τοῦ καθ'ἑνὸς ὁ ὅρκος πῆρε τὴν κυριαρχικήν του, καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ, ἱεραρχίαν ὅπως καὶ εἰς τὸ γράμμα του: «Ὁρκίζομαι πίστιν πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Συνταγματικὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων».

Καὶ ὅταν τοποθετοῦν στὰ χέρια τοῦ Βασιλέως ποὺ Τὸν καθιστοῦν οἱ Πολιτικοὶ Σημαιοφόρον περιφρονημένου ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς κτίστας του Συντάγματος, τότε ὁ ὅρκος πρὸς τὴν Πατρίδα παρασύρει τὰ πάντα!!

Καὶ αὐτὸ τὸ λάθος ἐπλήρωσαν ὅλοι οἱ ἐξορμήσαντες κατὰ τῆς 'Επαναστάσεως μὲ τὴν ἀφελῆ σκέψιν ὅτι ἅπαντες θὰ ἔσπευδον ὑπὸ τὸ Βασιλικὸν Λάβαρον.

Ἡ ἀδικία ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι περισσότερον τιμωρῆται ἢ αὐτοτιμωρεῖται ὁ Οὐσίᾳ καὶ Συντάγματι (ἃς τὸ θυμηθοῦμε καὶ ἡμεῖς) ἀνεύθυνος Βασιλεύς,

ἐνῷ ἡ Ἐθνικὴ ἀνάγκη καλεῖ ὅλους εἰς τὸ προσκλητήριον «Ὄρθιοι καὶ Ἡνωμένοι».

Ὁ Ἄγγλος ἱστορικὸς Κέννεθ Γιὰνγκ δικαίως παρατηρεῖ ὅτι ὁ Βασιλεὺς προσέφερε μόνον τὸν ἑαυτόν Του. Ὅμως παραλείπει ὅτι προσέφερε τὸν ἑαυτό Του μὲ τὸ συναίσθημα ὅτι τὰ στελέχη ἦσαν κατὰ πλειοψηφίαν Βασιλόφρονα ὅπως ἐπὶ τοῦ Βασιλέως—πάππου Του. Ἐὰν αὐτὸ συνέβαινε—καὶ ἐδῶ ἔγκειται τὸ βασικὸν θανάσιμον λάθος ὅλων τῶν συνεργησάντων στὸ ξεσήκωμα τοῦ Βασιλέως—τότε ὁ ἑαυτός Του θὰ ἐπήρκει!

Καὶ ὑπάρχει διάχυτος ἀκόμη ἡ ἀναπάντητος ἔκπληξις πῶς ὁ τετραγώνου λογικῆς, ψυχραιμίας καὶ σταθερότητος, ὁ μὲ τόσον σεβασμὸν καὶ ἀγάπην περιβληθεὶς ἀπὸ τὴν Ἐπανάστασιν σεβαστὸς στὸν Ἕλλην. Λαὸν Κος Κόλλιας, δὲν ὤρθωσε τὸ ἀνάστημά του «σ' ἕνα σχέδιο χωρὶς σκέψι», ὅπως τὸ ἀποκαλεῖ ὁ Ἄγγλος ἱστορικὸς καὶ τὸ ὁποῖον ὡδήγει κατὰ λογικὴν ἐκτίμησιν εἰς αἷμα, διχασμὸν καὶ ἐθνικὸν ἀδυνάτισμα μέσα στὸν τρικυμιώδη διεθνῆ ὠκεανόν.

Στὸ τέλος ὁ Βασιλεὺς ἀπεκολλήθη ἀπὸ τοὺς ἡγέτας στρατιωτικοὺς καὶ αὐτοεξορίσθη συνοδευόμενος μόνον ἀπὸ τὸν (συντάκτην τοῦ σχεδίου ἐνεργείας ὡς λέγεται) Στρατιωτικόν. Ὁ ἱστορικὸς Γιάνγκ γράφει ὅτι ἡ ἀπόφασίς Του ὀφείλεται εἰς τὴν Βασίλισσαν Φρειδερίκην.

Ἐὰν τοῦτο εἶναι ἀληθὲς ἡ Βασίλισσα Φρειδερίκη προσέφερε Ἐθνικὴν Ὑπηρεσίαν, ἀναλόγου, πρὸς τὴν τῆς Κονίτσης, ἱστορικῆς ἀξίας, διὰ τὸν Βασιλέα καὶ συμπληρωματικῶς διὰ τὸν θρόνον.

Βέβαια μὲ τὴν στενήν, τὴν αἰσθηματικὴν ἔννοιαν τοῦ ζητήματος, ὁ Βασιλεὺς ἔπρεπε μὲ οἱονδήποτε ἀτομικὸν κίνδυνον νὰ παραμείνῃ μεταξὺ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι τὸν ἠκολούθησαν, λαμβάνων μέριμναν διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῆς οἰκογενείας Του πρὸς ἀποφυγὴν θλίψεως.

Ὅμως ρεαλιστικῶς καλῶς ἐγένετο. Φαντασθῆτε τὸν Βασιλέα προπηλακιζόμενον ὑπό, κατὰ λογικὴν συνέπειαν, ἐξηγριωμένων ἐπαναστατικῶν κατωτέρων στελεχῶν καὶ λοιδωρούμενον ἀπὸ πλῆθος εἰς τὸ ὁποῖον θὰ παρεισέφρυον καὶ κομμουνισταί.

Δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἀποκλεισθῇ οὔτε ὁ φόνος Του τὰς πρώτας ὥρας.

Ἀλλὰ ἀκόμη εἰς ποίαν δυσχερεστάτην θέσιν θὰ εὑρίσκετο καὶ ἡ Ἐπανάστασις καὶ εἰς ποίας λύσεις ἠδύνατο νὰ ὠθηθῇ ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν ἀγανακτησμένων!!

Ἡ τόσον ταχεῖα ληφθεῖσα ἀπόφασις δὲν θὰ ἦτο δυνατή. Θὰ ἐχρειάζετο πολὺς χρόνος ἀντιστάσεως εἰς τὰ ἀντίθετα ρεύματα καὶ ὀρθῆς ἀποφάσεως.

Συνεπῶς ἡ ἀπόφασις τοῦ Βασιλέως μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου κρινομένη ἦτο πρᾶξις Ἐθνική. Ἔστω ἐὰν ἐγένετο ὡς θέσις ἐχθρική, ὡς τοιαύτη ἀπελπισίας ἢ καὶ ὡς πολιτικὴ πρᾶξις. Ὅμως οὐδεὶς ἄλλος στρατιωτικὸς ἔπρεπε νὰ διέλθῃ τὰ Ἑλληνικὰ Σύνορα καὶ πρὸ παντὸς ὅταν κανεὶς ἔχει τὴν τιμὴν νὰ εἶναι ὁ ἥρως τῆς Χελώνας τοῦ Γράμμου.

Ἴσως θἄπρεπε νὰ ἀφεθῇ εἰς Ἑλλάδα ἡ σεμνὴ καὶ τόσον σεβαστὴ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν πριγκίπισσα Εἰρήνη.

Πλεῖστοι ἐφοβήθησαν ὅτι ἡ διὰ δευτέραν φορὰν—τόσον πανηγυρικῶς νικήσασα Ἐπανάστασις θὰ ἀδιαφοροῦσε διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Βασιλέως καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ τὴν τύχην τοῦ Θρόνου, ὅπως παντοῦ καὶ πάντοτε γίνεται.

Ὅμως οἱ Ἐπαναστήσαντες τὴν 21ην Ἀπριλίου ἦσαν ἐν τῷ συνόλῳ των Βασιλόφρονες καὶ πρὸ παντὸς μαχηταὶ πεδίου μάχης κατὰ τοῦ καταραμένου κομμουνισμοῦ.

Καὶ ἀπεδείχθησαν νουνεχεῖς, ψύχραιμοι, σταθεροὶ καὶ οὐχὶ ἀνακόλουθοι εἰς τὰς ἐπιδιώξεις των καὶ πρὸ παντὸς ταχύτατοι εἰς ὀρθὰς ἀποφάσεις, βοηθηθέντες καὶ ἀπὸ τὸν μεστὸν πατριωτισμοῦ Προκαθήμερον τῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ ὁ μὲν Βασιλεὺς εἶχε ὡς ἐπιχείρημα τὴν τήρησιν τοῦ Συντάγματος. Αὐτὸ ἐνόμιζεν ὡς καθῆκον Του, μὲ κάποιαν δόσιν ἀγανακτήσεως, διότι στρατιωτικοὶ παρεμέρισαν ὄχι μόνον τὴν Ἀνωτάτην Στρατιωτικὴν Ἡγεσίαν ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν Ἀρχηγόν των.

Κανεὶς δὲν εἶχε σκεφθῆ ποῖον ἐκρηκτικὸν κλίμα εἶχε δημιουργήσει ἡ πρωθυπουργοποίησις τοῦ Ἠλία Τσιριμώκου. Ριμινῖται καὶ Ἱερολοχῖται τὸ ἐθεώρησαν προσβολὴν πρὸς τοὺς πεσόντας συναδέλφους των, τὸ τόσον, ὑπαιτιότητί του, χυθὲν αἷμα κατὰ τὰ Δεκεμβριανά, διηπόρουν πῶς δὲν ἐχρησιμοποιήθη ἀντ' αὐτοῦ ὁ δυναμικός, ἐθνικόφρων, βασιλόφρων σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ πεπειραμένος πολιτικὸς κ. Μαρκεζίνης.

Ἐφωδιασθέντες μὲ φωτογραφίας — ἐν ἀγαστῇ ἀδελφοσύνῃ, ἂν ὑπάρχῃ τοιαύτη εἰς τοὺς κομμουνιστὰς — Τσιριμώκου, Σιάντου, Μάρκου καὶ ἄλλων καὶ σχηματίσαντες πολυπληθῆ ἐπιτροπὴν ἀπῄτουν νὰ τοὺς παρουσιάσω εἰς τὰ Ἀνάκτορα.

Τοὺς καθησύχασα. Ὅμως τὸ δηλητήριον παρέμεινε. Ἀλλὰ οἱ Στρατιωτικοὶ Ἡγέται πῶς δὲν ἐσκέφθησαν ὅτι εὐνοοῦντες τοιαύτην κίνησιν εἰργάζοντο ὑπὲρ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ Ἀνδρέα καὶ τῶν ὀπαδῶν του τοῦ πεζοδρομίου, τοὺς ὁποίους καμμία δύναμις ἐν περιπτώσει νίκης των δὲν θὰ χαλιναγωγοῦσε ; Καὶ τότε κάποιος Μᾶρκος θὰ ἄρχιζε τὸν 4ον γύρον ! !

Εὐτυχῶς αὐτὸ εἶναι ἕνα ἐφιαλτικὸν ὄνειρον πλέον.

Ὅμως, ἐὰν πάλιν δὲν ἠνείχοντο τοὺς Συν/ρχας ὡς κατωτέρους των καίτοι ἠνέχθησαν τὴν ὑπ' αὐτῶν προαγωγήν των εἰς τὰς θέσεις ἐξ ὧν ἐξώρμησαν, οἱ τελευταῖοι εἶχον θέσει ἑαυτοὺς ἐκτὸς ἱεραρχίας ! ! καὶ τοὺς ἀφήρεσαν τυχὸν ἐνδόμυχον ἀντίθεσιν πειθαρχίας.

Προηγούμενον παράδειγμα ὑπερήφανον φιλοπατρίας πρὸς μίμησιν ἦτο τῶν Ντὲ Λάτρ Ντὲ Τασινὺ καὶ Ντὲ Γκώλ : Ὁ μεγάλος Τσώρτσιλ ἠρώτησε τὸν Στρατηγὸν Τασινὺ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπηρετήσῃ στρατηγὸς αὐτὸς ὑπὸ τὸν Ταξίαρχον Ντὲ Γκώλ καὶ ἔλαβε τὴν πατριωτικὴν ἀπάντησιν : «Μὰ δὲν ὑπηρετῶ ὑπὸ τὸν Ταξίαρχον Ντὲ Γκώλ, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν Ντὲ Γκώλ ὁ ὁποῖος εἶναι πλέον ἐκτὸς Ἱεραρχίας».

Ἐξήντλησα ὅλας τὰς πλευρὰς τῆς κριτικῆς. Παραμένει μία : Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ συμφωνήσωμεν πρὸς τὸν Ἄγγλο ἱστορικὸ ποὺ χαρακτηρίζει τὸν Βασιλέα μας σχεδὸν προδότην, διὰ τὸ πραξικόπημά του, ἔναντι τοῦ Ἔθνους Του. Ἀγνοεῖ ὅτι : Ἡ Ἑλληνικὴ Δυναστεία, ἡ οἰκογένειά Του, τοῦ ἔχει ἀφήσει βαρεῖαν ὑποθήκην. Γεώργιος ὁ Α΄, ἔπεσε ἐπὶ τοῦ πεδίου ἀμύνης κατὰ τῶν Βουλγαρικῶν ἐπιθέσεων, ὁ Κωνσταντῖνος θεωρεῖται ὁ ἰδεώδης Ἕλλην Ἀρχιστράτηγος λόγῳ συμμετοχῆς του εἰς τὰς ταλαιπωρίας τῶν στρατιωτῶν Του ἐξ οὗ καὶ ἡ τόση μέχρι τοῦ διχασμοῦ προσήλωσις τῶν ὑπ' Αὐτὸν ἀγωνισθέντων.

Ὁ Γεώργιος ὁ Β΄ ὑπῆρξε τὸ ἴνδαλμα τῆς ἀνατάσεως πρὸς τὰ τρία «Ὄχι»

Ὁ Παῦλος τέλος ὁ Ἐθνικὸς ἐπὶ τοῦ Γράμμου σαλπιγκτής. Κληρονομία καταθλιπτικὴ τὴν ὁποίαν ὁ κληρονόμος Των τηρεῖ ὡς Διαθήκην.

Συνεπῶς ὁ Ἱστορικός, ἀγνοῶν ἴσως αὐτὴν τὴν Ἱστορίαν, διέπραξε ἱστορικὸν λάθος.

Ἕνας σύντομος διάλογος.

Ἂς προσθέσω τώρα καὶ ἕνα σύντομον διάλογον ὁ ὁποῖος καταδεικνύει τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα μου περὶ ψυχολογίας τῶν στελεχῶν καὶ περὶ διαφορᾶς τῶν παλαιμάχων Διοικητῶν — ὡς πρὸς τὴν πλευρὰν ταύτην — πρὸς τὰ νεώτερα ὑπ' αὐτοὺς στελέχη.

Παρεπονεῖτο ὁ Δ/τὴς Μ. Μονάδος κατὰ τὴν 13ην Δεκεμβρίου, διότι ἀπεστρατεύθη ὑπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως ὡς ἐκτελέσας τὰς ἐντολὰς τοῦ Βασιλέως. Ἐγνώριζα — ὡς ὁ ἴδιος τὰ διηγεῖτο — τὰ διημειφθέντα μετ'αὐτοῦ εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Ἦτο ἐκ τῶν βετεράνων πολεμιστῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν ορίων τῆς Ἑλλάδος, μὲ πλήρη συμμετοχὴν εἰς τοὺς ἀγῶνας ἀπὸ τοῦ 1940 - 1950.

Τὸν ἠρώτησα : «Διατὶ παραπονεῖσαι σὺ, τί ἔκαμες ; «Ἀπάντησις :» Τί νὰ κάμω Κε Ἀρχηγέ; Μὲ κάλεσε ὁ Β. παρουσίᾳ τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Στρατιωτ. Οἴκου Του καὶ μοῦ ἀνεκοίνωσε ὅτι ἐντὸς 2 ἡμερῶν θὰ κινηθῇ καὶ νὰ εἶμαι ἕτοιμος. Αἰφνιδιάσθην καὶ ἀπήντησα : Μὰ δὲν εἶναι δυνατὸν μέσα σὲ 2 ἡμέρας νὰ ἑτοιμασθῶ νὰ προετοιμάσω τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ἐμπιστοσύνης μου. Καὶ ἐπενέβη ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Στρατιωτικοῦ Οἴκου καὶ μοῦ εἶπε «σώπα, σὺ, δὲν ξεύρεις». Τί μποροῦσα νὰ κάμω ἄλλο ;»

Ἀπήντησα εἰς τὸν φίλτατόν μου Στρατηγόν : Ἀντὶ νὰ παραπονεῖσαι τώρα διὰ τὴν ἀποστρατείαν σου, ἡ ὁποία δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἀποφευχθῇ, θἄπρεπε νὰ γυρίσης πρῶτον εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Στρατιωτικοῦ Οἴκου καὶ εἰς ὕφος ἐντόνως σταθερὸν νὰ ἀπαντήσης :

«Παρακαλῶ, Κύριε Ἀρχηγὲ, μὴ ἐπεμβαίνετε, διότι εἶσθε τελείως ἀνεύθυνος καὶ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Βασιλέα «Μεγαλειότατε αὐτὸ δὲν γίνεται». Καὶ ἂν ἐχρειάζοντο καὶ ἐπιχειρήματα θὰ μποροῦσες νὰ ἀναφέρης μονοφραστικῶς : «Ἐθνικοὶ Λόγοι τὸ ἐπιτάσσουν» καὶ ὅσα ἄλλα ἤθελες.

Γι' αὐτὸ καὶ παραπάνω ἐξέθεσα τὴν πεποίθησίν μου ὅτι : Ἡ Ἀνωτάτη Στρατιωτικὴ Ἡγεσία ἀγνοοῦσα τὴν ψυχολογικὴν θέσιν τῶν στελεχῶν της, παρέσυρε τὸν Βασιλέα εἰς αἰσιοδοξίαν ἀτεκμηρίωτον.

Καὶ φθάσαμε εἰς τὴν τελευταίαν πρᾶξιν τῆς Αὐτοεξορίας.

ΜΕΤΑΔΕΚΕΜΒΡΙΑΝΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΜΟΥ

Μετάβασις εἰς Ρώμην. Γνῶμαι μου.

Ἂς ἐνθυμηθῶμεν ὅτι πολλοὶ — καὶ ἐγὼ ἀκόμη — ἀντικειμενικῶς κρίνοντες τὴν κατάστασιν καὶ μὲ κάποιαν ἀνησυχίαν ἀπὸ τὰς ἐπιβεβλημένας ἀπομακρύνσεις στελεχῶν, διετυπώναμεν ἢ αἰσθανόμεθα μέσα μας κάποια ἀμφιβολίαν ἐπὶ μακροπνόου Ἐπαναστατικῆς πορείας μέσα στὴ τρικυμία τῶν παθῶν, τῶν ἀλύτων προβλημάτων, τῶν ἀπαιτήσεων, ποὺ σὲ κάθε βῆμα παρουσιάζεται εἴτε μιὰ Σκύλλα εἴτε μιὰ Χάρυβδη.

Κάποιαν ἀμφιβολίαν ἐπὶ τῶν ἀποδοτικῶν της ἱκανοτήτων.

Ὅμως ἀφ' ἧς ἡ Ἐπανάστασις ἀνέλαβε ἄνευ ἄλλου ἐνδιαμέσου (ἐννοῶ ἐξωεπαναστατικοῦ Πρωθυπουργοῦ) τὴν ἀπόλυτον εὐθύνην τῶν πράξεών

της, τὰ ἐπιτεύγματά της τὰ ἐκπληκτικά, ἡ πρωτοφανὴς ὁδήγησις τοῦ Ἔθνους ἀσφαλεστάτου — καὶ εἰς πεῖσμα τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ τοῦ Λαϊκοῦ Μετώπου — διὰ μέσου τῶν σκοπέλων καὶ τῶν ὑπονομεύσεων, διὰ κάθε ἐθνικῶς σκεπτόμενον, ἡ τυχὸν ἀμφιβολία πρέπει νὰ μεταβληθῇ εἰς εὐχὴν καὶ βοήθειαν ἔργῳ, λόγῳ, διανοίᾳ ὑπὲρ τῆς συνεχείας τῶν ἐπαναστατικῶν τούτων ἐπιτυχιῶν καὶ πολιτικῆς διακυβερνήσεως τοῦ Ἔθνους ὅσος καὶ ἂν χρειασθῇ χρόνος διὰ τὴν ἄφιξιν εἰς τὸν ἀσφαλῆ λιμένα τῆς ἠρεμίας καὶ εὐημερίας.

Τὰ λαϊκὰ μέτωπα ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν συνησπίσθησαν ἐναντίον τῆς Πατρίδος μας. Ὁ καθεὶς ἂς κάμῃ τὸ καθῆκον του ἀμυνόμενος ἐναντίον κακίας, μίσους καὶ μυωπίας, τῶν ὑπευθύνων συμμαχικῶν κυβερνήσεων αἱ ὁποῖαι συνοδοιποροῦν μακαρίως μετ' αὐτῶν. Ἔπρεπε νἄχουν καὶ αὐτοὶ ἕνα Ἑλληνικὸν Βιετνὰμ γιὰ νὰ τοὺς ξυπνήσῃ τὸ αἷμα τους.

Τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα εἶναι μία ἱστορικὴ σελὶς ἐπὶ τῶν ἀτυχῶν γεγονότων τῆς πατρίδος μας κατὰ τὴν τελευταίαν μέχρι τῆς 21 Ἀπριλίου ταραχώδη 4ετίαν, χρήσιμος διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν καὶ τὸν παραδειγματισμὸν διὰ τὴν μὴ ἐπανάληψίν των.

Ὁ καθεὶς ὁπουδήποτε καὶ ἂν εὑρίσκεται, εἰς οἱανδήποτε πλευρὰν, εἴτε εἰς τοὺς ἀτυχήσαντας, εἴτε εἰς τοὺς ἐπιτυχόντας—καὶ ἀποτείνομαι εἰδικώτερον πρὸς τοὺς συμπολεμιστάς μου, καὶ γενικώτερον πρὸς τοὺς συναδέλφους μας — ἂς κρατήσουν τὸ ἀνάθεμά των πρὸς οἱανδήποτε κατεύθυνσιν καὶ ἂν τὸ στρέφουν καὶ ἂς τὸ μεταβάλουν εἰς εὐχάς καὶ πράξεις συσπειρώσεως πρὸς τὴν νυχθημερὸν μοχθοῦσαν καὶ παγκοσμίως σεβαστὴν ὑπὸ οἱασδήποτε ὑπονομεύσεις — ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἐπιτυγχάνουσαν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς Ἐπανάστασιν!

Ἐγὼ ὑβριζόμενος ἀνωνύμως ἢ ψιθυριστικῶς καὶ ἀπειλούμενος ὑπό τινων τοὺς ὁποίους ἐκράτησα, μετὰ τῶν ἀγαπητῶν μου ἀξίων Δ/ντῶν Κετσέα καὶ Νικολοπούλου, ἀτυχήσαντας εἰς τὸν ἱστορικὸν Κλέφτην τοῦ συμμοριακοῦ ἀμυντικοεπιθετικοῦ συγκροτήματος Νοτίου Γράμμου, ἐνισχυόμενος καὶ ἀπὸ τὴν πικρίαν τῶν ὕβρεων καὶ ἀπειλῶν — εἶναι στὴν τύχη μου αἱ ἀπειλαὶ καὶ αἱ ἐπικηρύξεις — θὰ κρατηθῶ σταθερὰ πρὸς τὸ Πιστεύω μου: Ὄρθιοι καὶ Ἡνωμένοι.

Γι' αὐτὸ καὶ αἱ ἄμεσοι μεταδεκεμβριαναὶ ἐνέργειαί μου πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν. Ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω δημοσίᾳ ὅτι ὁσάκις κατὰ μόνας ὡμίλησα μὲ μέλη τῆς Ἐπαναστάσεως, διεπίστωσα κάποιαν φυσικὴν πικρίαν ἀλλὰ καὶ σεβασμὸν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Ρώμης. Ἄλλως τε αἱ δημόσιαι ἐκδηλώσεις των τὰ ἐπισημαίνουσι ἐπισήμως.

Ὁ Ἄγγλος ἱστορικὸς κος Γιάνγκ, ἀνέφερε ἐπισκεφθέντας τὴν Ρώμην, μὲ σχόλια οὐχὶ ἀκριβῆ.

Εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἰδίαν κατεύθυνσιν ἐνεργειῶν μὲ τὸν ἀείμνηστον διακεκριμένον δημοσιογράφον ἄφθαστον καὶ ἄφοβον ἀγωνιστὴν τοῦ ἔργου τῆς Ἐπαναστάσεως ἀείμνηστον Νικ. Βεντήρην καὶ μετὰ πνευματικῶν προσωπικοτήτων καὶ ἐπιλέκτων Ἑλλήνων ἐχόντων τὸ αὐτὸ Πιστεύω τοῦ «Ὄρθιοι καὶ Ἡνωμένοι», μετέβην ἀμέσως τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1968 μετὰ τοῦ ἀειμνήστου συμπολεμιστοῦ μου καὶ ἀναπήρου στρατηγοῦ Καραμπότσου (ὤθησε τὴν αὐτοθυσίαν του εἰς βάθος πέραν τῆς πρώτης Γερμανικῆς γραμμῆς) χωρὶς κανένα ἐμπόδιον καὶ ἐντολὴν εἰς Ρώμην.

Ἐκεῖ ἐπὶ 6ωρον ἀντικειμενικώτατα, πατριωτικὰ, ἀνεφέραμεν εἰς τοὺς Βασιλεῖς τὴν ἀναμφισβήτητον λαϊκὴν συμπαράστασιν πρὸς τὴν Ἐπανάστασιν μὲ κατάληξιν τοῦ «Πιστεύω μας».

'Από τῆς 3λέπτου πρώτης συναντήσεώς μου εἰς τὰ 'Ανάκτορα μὲ τὴν τότε ἀναφοράν μου «ἀγκαλιάστε την», οὔτε κατὰ κεραίαν μετετοπίσθην. Τυχαῖαι συναντήσεις καὶ ὑπομνήματα εἰς αὐτὸ κατέληγον.

Ὁ Θεὸς ἄς φωτίση τὸν καθένα. Κάθε ἡμέρα καὶ ἀποκαλύπτεται τὸ ἀβυσσαλέον μῖσος καὶ ἡ ἀκατάπαυστος ὑπονόμευσις τῆς Πατρίδος μας ὑπὸ τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ τῶν ἀδιστάκτων συνοδοιπόρων του !

'Εγὼ ὑπὸ οἱασδήποτε ἀπειλὰς καὶ ὕβρεις, ψιθύρους καὶ πρὸ παντὸς ἀδυναμίας κατανοήσεως ὑπὸ ἐνίων εὑρεθέντων ἐν ἀποτυχίᾳ λόγῳ πλάνης καὶ καλῆς πίστεως, θὰ ἐθεώρουν ἐμαυτὸν μέχρι θανάτου μου κατηγορούμενον ὑπὸ τῶν ἀθανάτων νεκρῶν τέκνων μου τοῦ Κοῦτσι—τοῦ Καλαρὰτ—τοῦ Ρίμινι—τῶν 'Αθηνῶν—τῶν 'Ιωαννίνων—τῆς Κονίτσης—τοῦ Νεστορίου—τῆς Καστοριᾶς καὶ τῶν ἀπὸ Ταινάρου καὶ μέχρι Γράμμου κατεσπαρμένων ὀστῶν θυμάτων τῶν κομμουνιστικῶν θηρίων, ἐὰν ὑπὸ τὰς ὑπαρχούσας διεθνεῖς συνθήκας καὶ ὑπονομεύσεις τῆς Πατρίδος μας, δὲν ἐτοποθέτουν ἑαυτὸν εἰς τὸν χῶρον τὸν ἀπέραντον καὶ ἰδεώδη ὅν περικλείουσι αἱ προσπάθειαι φλογισμένης πίστεως καὶ 'Εθνικῆς 'Αμύνης τῆς 'Επαναστατικῆς Κυβερνήσεως!!!

Τὸν χῶρον τὸν ἀμυντικὸν κατὰ τοῦ ἐπιθετικοῦ τοιούτου ὅπου κινοῦνται οἱ πράκτορες τοῦ κομμουνισμοῦ, οἱ πάσης φύσεως ὕποπτοι ἀντεθνικοὶ τύποι καὶ παραμένουσι δυστυχῶς μακαρίως ἀδιάφοροι ἡγέται, μικροὶ καὶ μεγάλοι, τοὺς ὁποίους ἐστεφάνωσε ἡ ἑλληνικὴ ἐμπιστοσύνη, διὰ τὰς ἐθνικὰς ὑπηρεσίας των.

ΣΑΝ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Θὰ ὑπάρξῃ πιθανῶς ἡ ἀπορία καλοπίστων ἀγωνιστῶν : Τί ἐπεδίωξα μὲ τὸ ἱστορικὸν αὐτὸ ἀνάγνωσμα ; Ποίαν σκοπιμότητα ἐξυπηρέτησα ἢ ποίαν ὠφέλειαν ἐπεδίωξα; 'Απαντῶ : Δὲν ἐπιδιώκω οὐδεμίαν ἀτομικὴν ὠφέλειαν.

Διψασμένος γιὰ τὴν θείαν ἐλευθερίαν τὴν ὁποίαν ἐστερήθην μέχρι τὰ 14 μου χρόνια, ὡς γεννηθεὶς ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγὸν καὶ ἐμπράκτως εὐγνώμων πρὸς ἐκείνους ποὺ ἠγωνίσθησαν καὶ μοῦ τὴν ἐξησφάλισαν, ἐπάλαιψα ἐν ὅπλοις ἀπὸ τὰ 17 μου χρόνια καὶ μέχρι τῆς κορυφῆς τῆς στρατιωτικῆς πυραμίδος γιὰ νὰ βοηθήσω εἰς τὴν διατήρησίν της.

Καὶ ἠγωνίσθην ὑπὸ 4 τιμημένους Βασιλεῖς καὶ σεβαστοὺς Πολιτικοὺς 'Αρχηγούς, ὅταν μὲ τοὺς τελευταίους εὑρέθην στὸν ἴδιον 'Εθνικὸν δρόμον. Τοὺς ἐτίμησα μὲ τὸν σεβασμόν μου καὶ θὰ τοὺς τιμῶ!

Καὶ ἀγωνίζομαι ἀκόμη ἐν ἐφεδρείᾳ καὶ θὰ ἀγωνίζωμαι μέχρι τῆς τελευταίας μου πνοῆς — οἱ συμπολεμισταὶ καὶ οἱ συνεργάται μου μὲ νιώθουν — γιὰ τὴν στερέωσι τῆς Νίκης τοῦ Γράμμου (τῆς ὁποίας ὑπῆρξα εἷς τῶν πρωταγωνιστῶν) κατὰ τοῦ ἀφορήτου Σλαβοκομμουνισμοῦ ποὺ ἐπιδιώκει τὸν ἀφανισμὸν τῆς φυλῆς μας. Καὶ θὰ ἀγωνίζωμαι ὑπὸ οἱανδήποτε 'Εθνικὴν Κυβέρνησιν καὶ ὁμολογῶ μὲ περισσοτέραν ἄνεσιν ὑπὸ τὴν παροῦσαν 'Επαναστατικὴν τῆς ὁποίας ἡγοῦνται ἄξιοι συνάδελφοί μου καὶ συμπολεμισταί μου.

Ἄν αὐτὸ ἀποτελεῖ ἀτομικὴν ὠφέλειαν λόγῳ εὐχαρίστου διαθέσεως ἄς μοῦ καταλογισθῆ, διότι θὰ συνεχίσω ὠφελούμενος.

'Επὶ πλέον ἐπιδιώκω ὠφέλειαν διδακτικὴν καὶ σκόπιμον πρὸς συνένωσιν ὅλων τῶν 'Εθνικῶν Δυνάμεων, ὁπουδήποτε εὑρισκομένων, ἀφοῦ γνωρίζομεν ὅλοι μας ὅτι αἱ γέφυραι αἱ ὁδηγοῦσαι εἰς τὸ προσκύνημα τοῦ 'Αγνώστου Στρατιώτου καὶ τῶν ὕπερθεν Αὐτοῦ 'Ασπίδων δόξης καὶ ὑποχρέου μνήμης, παραμένουσι ἀνοικταὶ καὶ εἶναι δυνατὴ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἡ χρησιμοποίησίς των ἂν οἱ πρὸς Αὐτὸν πορευόμενοι διὰ τὸ τιμητικὸν προσκύνημα βαδίσουν μὲ τὴν καρδίαν καθαρὰν καὶ τὸ πνεῦμα ὑπερηφάνως Ἑλληνικόν.

Τὸ Πιστεύω μου θὰ παραμένει πάντοτε τὸ αὐτό :

Ὄρθιοι καὶ Ἡνωμένοι!!

Καὶ προσθέτω ἀκόμη — ἔστω καὶ ἂν μὲ ἐσπευσμένην κρίσιν θεωρηθῶ ἐγωϊστής: «Ὁ ἄνθρωπος εἶναι αἰχμάλωτος τῆς Ἱστορίας του. Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τὴν ἀπόλυτον ἐκείνων ποὺ εἶχον τὴν τιμὴν νὰ διοικήσω κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον τῶν «Ὄχι» ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, ἐδημιούργησα Ἱστορίαν.

Εὑρέθην χάρις εἰς τὴν εὐλογίαν αὐτὴν εἰς τὰ θεωρεῖα τοῦ δημοσίου βίου καὶ εἶδα πολλὰ τὰ ὁποῖα κατὰ καιροὺς γράφω πρὸς διδαχὴν καὶ ἀποφυγὴν νέων σφαλμάτων, προσθέτων καὶ τὰ δικά μου σφάλματα.

Τὰ ἀναγράφω ἀνταποκρινόμενος καὶ εἰς συμβουλὴν τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας καὶ 'Ακαδημαϊκοῦ 'Ι. Κουγέα, διὰ πάντα στρατιωτικόν. «Γράψατε οἱ στρατιωτικοὶ τὴν ἱστορίαν τῶν γεγονότων εἰς τὰ ὁποῖα ἐλάβατε μέρος. Καὶ ἂν εἶσθε ὑπερβολικοί, γιὰ τὸν ἑαυτό σας ἢ γιὰ τοὺς ἐν ὅπλοις συντρόφους σας, ἡμεῖς διακρίνομεν τὴν σεβαστὴν ἄλλως τε, ὡς φυσικήν, ὑπερβολήν. Αἱ στρατιωτικαὶ ἀναμνήσεις καὶ διηγήσεις εἶναι αἱ εἰλικρινέστεραι καὶ πλουσιώτεραι εἰς λεπτομερείας τῶν γεγονότων».

Εἰς αὐτὰ ἐβασίσθημεν — σχεδὸν ὁλοτελῶς — οἱ μεταγενέστεροι ἱστορικοὶ διὰ νὰ ἀναγράψωμεν τὴν Ἱστορίαν τῆς ἀνεξαρτησίας μας, αὐτὸ τὸ θαῦμα τοῦ 1821!! Ἔπειτα, δὲν τὸ κρύβω, ὅτι τὰ συγκινητικὰ συγχαρητήρια πλείστων ὅσων πάσης κοινωνικῆς τοποθετήσεως — ἐκτὸς συμπολεμιστῶν μου καὶ ἐν ἐνεργείᾳ ἀκόμη ἀγαπητοτάτων συναδέλφων — ἀπὸ τὴν δημοσιευθεῖσαν ἐπιστολήν μου, μὲ ἐνίσχυσαν νὰ ἐκθέσω τὰ ἀνωτέρω. Τὰς ὕβρεις καὶ ἀπειλὰς τῶν εἰς μυωπίαν καὶ μῖσος εὑρισκομένων ἐξουδετερώνει ἡ ὠφέλεια τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ ἡ ἱκανοποίησις τῶν ζώντων ἀγωνιστῶν ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Ἱστορίας, τῆς Ἱστορίας των.

Συνοψίζων συνεπῶς καταλήγω : «Γράφω Ἱστορίαν : Δὲν ἐπιδιώκω καμμίαν ἀτομικὴν ὠφέλειαν. Ὅμως ἐπιδιώκω ὠφέλειαν διδακτικὴν καὶ σκόπιμον διὰ νὰ διαχέεται τὸ τόσον ἀπαραίτητον διὰ τὸ Ἔθνος μας σύνθημα : «Ὄρθιοι καὶ Ἡνωμένοι» καὶ σὰν Χριστιανοὶ Ἕλληνες νὰ μὴ λησμονῶμεν τὴν ἐπιταγὴν τῆς 'Εθνικῆς 'Εκκλησίας μας «Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας. 'Αγαπήσωμεν ἀλλήλους. Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ».

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΜΕΤΑΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΙΚΑ

Τὸ μέτρον κατανοήσεως.

Ὅσα ἐγράφησαν πάρα πάνω καὶ τὰ ὀλίγα ποὺ θὰ ἐπακολουθήσουν δὲν παρουσιάζουν οὔτε πρόθεσιν καὶ πολὺ περισσότερον διάθεσιν δι' ἀνευλαβῆ κριτικήν.

Ὅμως ὅπου ὑπάρχει τοιαύτη, ὁ σκοπὸς εἶναι ὠφελείας καὶ ὄχι μομφῆς!

Ἀνήκω εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θεωροῦν ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνον διὰ τοὺς περιβαλλομένους μὲ Ἐθνικὰς Εὐθύνας, ἡ διαρκὴς συγκατάβασις καὶ ἔπαινος τῶν πράξεών των, ὁ ὁποῖος μεταφράζεται εἰς κολακείαν!!

Οὐδεὶς τίτλος συμβαδίζει μὲ τὸ ἀλάθητον. Καὶ ναὶ μὲν κατὰ Πλάτωνα ἄνθρωπος ἀσύμβουλος ἐχθρὸς ἑαυτοῦ, ὅμως οἱ Σύμβουλοι ὀφείλουν νὰ τονίζουν τὴν ἀλήθειαν, ἄνευ φόβου καὶ πάθους. Ἐναπόκειται εἰς τοὺς ἔχοντας τὴν εὐθύνην, νὰ κρίνωσι καὶ νὰ λάβωσι τὰς ἀποφάσεις των.

Εἰδικώτερον διὰ τὸν Θρόνον ἀνήκω εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι πιστεύουν ὅτι τὸ Ἔθνος προβαδίζει τοῦ Θρόνου καὶ ὄχι ὁ Θρόνος τοῦ Ἔθνους.

Ἀδιστάκτως πιστεύω ὅτι δὲν ἴσχυσε τοῦτο κατὰ τὰ μεταπολεμικὰ ἔτη δι' ἀρκετοὺς ἐκ τῶν πλέον εὐνοηθέντων Ἀνακτορικῶν. Ἀπόδειξις ὁ Δεκέμβριος τοῦ 1967 καὶ αἱ προηγούμεναι τούτου ἱστορικαὶ ἀποφάσεις τῶν Βασιλέων. Παρ' ὅλα ταῦτα πιστεύω ἀπολύτως εἰς τὴν χρησιμότητα τοῦ Θρόνου διὰ τὴν πατρίδα μας.

Μὲ εὐλαβῆ λοιπὸν διάθεσιν, ἴσως ἂς μὴ φανῇ τοῦτο παράξενον καὶ διὰ νὰ μετριάσω τὴν προκληθεῖσαν, μεταξὺ ὑπερόχων ἡγητόρων, ἀγανάκτησιν, θὰ προσπαθήσω νὰ ἐξηγήσω τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ μέτρον κατανοήσεως, τῆς Βασιλίσσης Μητρὸς Φρειδερίκης, βάσει τῶν ἐντυπώσεων ποὺ προὐκάλεσαν τὰ δημοσιευθέντα ἀποσπάσματα τούτου εἰς τὴν ἔγκριτον ἐφημερίδα «Ἀκρόπολιν».

Ἀλλὰ ἂς ἀνακεφαλαιώσωμεν πρῶτον τὰ τῆς ἐξορμήσεως τοῦ Βασιλέως Κων/νου κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1967, διὰ νὰ ἑνώσωμεν καὶ τὴν συνδεδεμένην πρὸς αὐτὸ συνέχειαν:

Ἐκτὸς τῆς ἀγανακτήσεως τοῦ Βασιλέως, διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν ὑπευθύνων ἀνωτάτων ἡγητόρων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπίστευε ἀπολύτως ὅτι ἦσαν κύριοι τῆς καταστάσεως ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, καὶ διότι παρεμερίσθη ὑπὸ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν του καὶ μάλιστα βασιλοφρόνων, ἀγανακτήσεως ἡ ὁποία ἐκαλύφθη ἀριστοτεχνικῶς, παράδειγμα: Ἡ φωτογραφία Του μετὰ τῶν μελῶν τῆς Ἐπαναστάσεως, πανηγυρικῶς εἰς τὴν κλίμακα τῶν Ἀνακτόρων κατὰ τὴν δεξίωσιν τῆς βαπτίσεως τοῦ Διαδόχου καὶ τῶν θωπειῶν τῆς Βασλίσσης - Μητρός, κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ Βίτσι - Γράμμου, κατὰ συμμετοχήν Της εἰς τὴν ἐπίσημον τελετὴν ἐπὶ τοῦ Βίτσι, ἡ ἐξόρμησις τοῦ Βασιλέως ἐστηρίχθη, νομίζω εἰς τρία δεδομένα:

Πρῶτον: Εἰς τὴν συγκινητικὴν ἐπίκλησιν τοῦ Βασιλέως Παύλου κατὰ τὴν ἐνηλικίωσιν τοῦ Βασιλέως Κων/νου καὶ τὴν ὁρκωμοσίαν του ὡς ἀξιωματικοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, εἰς τὴν αἴθουσαν ὑποδοχῆς τῶν Πα-

Ἡ Βασίλισσα ἐπιστρέφει ἀπὸ ἕνα ταξίδι της. Ὁ Βασιλεὺς Παῦλος τὴν ὑποδέχεται. Ἕνα στιγμιότυπο τῆς ζωῆς τῶν Βασιλέων ποὺ σὲ ὁλόκληρη τὴν ζωήν τους στάθηκαν ὑπόδειγμα ἀφοσιώσεως τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον.

λαιῶν 'Ανακτόρων, κατὰ μοναδικῶς ἐπίσημον καὶ πανηγυρικὸν τρόπον. Παρατεταγμένοι γύρω - γύρω, τῆς αἰθούσης, ἡ Κυβέρνησις, ἡ 'Ηγεσία τῶν 'Ενόπλων Δυνάμεων καὶ αἱ ξέναι διπλωματικαὶ ἀποστολαί.

Μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν Του ὁ Βασιλεὺς Κων/νος ἐστάθη εἰς ἄμεμπτον προσοχὴν πρὸ τοῦ Πατρός του, ὁ ὁποῖος μὲ συγκρατημένην ἀλλὰ καταφανῆ συγκίνησιν τοῦ ἀπηύθυνε τὰς κάτωθι συμβουλάς:

Κωνσταντῖνε,

'Ο Θεὸς ηὐδόκησε νὰ προορίση σὲ ὅπως βασιλεύσης τῶν 'Ελλήνων, τοῦ ἐνδόξου, ἀρίστου καὶ εὐγενοῦς Λαοῦ ἡμῶν. 'Η Θεία αὕτη πρός σε Χάρις ἀποτελεῖ ἔξοχον τιμὴν καὶ βαρεῖαν κληρονομίαν.

'Απὸ τῆς σήμερον καθίστασαι συνεργάτης Μου εἰς τὴν προσπάθειαν πρὸς εὐημερίαν καὶ πρόοδον τοῦ Λαοῦ Μου.

Πέποιθα ὅτι ἡ ἀγάπη σου διὰ τὸν 'Ελληνικὸν Λαόν, ἴση πρὸς τὴν ἰδικήν Μου ἄπειρον δι' αὐτὸν ἀγάπην, θὰ καταστήση σε μέτοχον καὶ τῆς ἐκ ταύτης πηγαζούσης εὐτυχίας Μου.

'Ο 'Ελληνικὸς Λαός, πληρῶν τὸ τίμημα τῆς ἐνδόξου 'Ιστορίας του καὶ ζῶν τὰς συνεπείας τῶν μακραιώνων, μέχρι καὶ τῆς σήμερον, ἀγώνων του ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος, δὲν ἔσχεν εἰσέτι τὴν εὐκαιρίαν πλήρους ἀξιοποιήσεως τῶν δυνατοτήτων αὐτοῦ, ἵνα ἀποκτήση τὸ δίκαιον καὶ ἁρμόζον αὐτῷ ἐπίπεδον εὐημερίας. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον δικαιοῦται πάσης στοργῆς καὶ προσοχῆς καὶ θυσίας.

Ἔσο δίκαιος, πρᾶος καὶ ἀκάματος ἐργάτης, τῆς ἀνόδου καὶ τῆς δόξης τῆς 'Ελλάδος.

Προστάτευε σταθερῶς τὰς Δημοκρατικὰς 'Αρχὰς τοῦ Πολιτεύματος καὶ τὰς Συνταγματικὰς 'Ελευθερίας τῶν 'Ελλήνων.

'Αφιέρωσον τὴν ζωήν σου εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς Πατρίδος. Οὐδεμία εὐγενεστέρα καὶ πλέον ἀξιόλογος ἀποστολή.

'Ενθυμοῦ πάντοτε ὅτι προτιμότερον εἶναι νὰ ὑποφέρη ὁ Βασιλεὺς παρὰ Λαὸς καὶ ἡ Χώρα.

'Εργάσθητι σκληρῶς ἵνα καταστῇς ἀντάξιος τοῦ Ἕλληνος Στρατιώτου, τοῦ ὁποίου μελλοντικῶς θὰ ἡγηθῇς. Ὅταν ἐπιστῇ ἡ ὥρα θὰ ἀρχηγεύσης τῶν 'Ελληνικῶν 'Ενόπλων Δυνάμεων, φορέων δόξης καὶ ἡρωϊκῆς παραδόσεως. Τήρησον αὐτὰς ἁγνάς, ἀξιομάχους, φυλακίδας τῶν πατρίων, σεβαστὰς εἰς τοὺς φίλους καὶ τρομερὰς εἰς τοὺς ἐχθρούς—ὑπερήφανον κόσμημα ὑπερηφάνου Ἔθνους. Εἴθε νὰ μὴ ἀναγκασθῶσι ποτὲ νὰ πλήξωσιν.

Ἔσο φύλαξ καὶ προστάτης τῆς 'Αγίας ἡμῶν 'Εκκλησίας.

Στήριξον τὴν δύναμίν σου ἐπὶ μόνης τῆς 'Αγάπης.

Θεράπευε τὴν προσβολὴν διὰ τῆς Συγγνώμης, τὴν διχόνοιαν διὰ τῆς 'Ενότητος, τὴν πλάνην διὰ τῆς 'Αληθείας, τὴν ἀμφιβολίαν διὰ τῆς Πίστεως.

Εὔχομαι ὅπως σὺ καὶ ὁ Λαός Μου γνωρίσητε ἡμέρας δόξης εἰς εὐγενεῖς ἀγῶνας Πολιτισμοῦ καὶ Προόδου.

Εἴθε ὁ Πανάγαθος Θεὸς νὰ καταστήση σὲ ὄργανον Εἰρήνης καὶ ἐσαεὶ νὰ σκέπη τὴν 'Ελλάδα καὶ σέ, Κωνσταντῖνε».

Πιστεύω, ἀπὸ προσωπικάς μου συζητήσεις,κατὰ παρουσιάσεις μου εἰς τὸν Βασιλέα, ὁπότε μετ' ἀγανακτήσεως ὡμίλει κατὰ τῶν πιέσεων περὶ παρεκκλί-

σεώς Του ἐκ τοῦ Συν/τος, ὅτι ὁ Βασιλεὺς Κων/νος ἐσφραγίσθη ἀνεξίτηλα ἀπὸ τὴν ἐντολὴν τοῦ Πατρός Του: «Προστάτευε σταθερῶς τὰς Δημοκρατικὰς Ἀρχὰς τοῦ Πολιτεύματος καὶ τὰς Συνταγματικὰς Ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων» καὶ περαιτέρω: «Ἐνθυμοῦ πάντοτε ὅτι προτιμότερον εἶναι νὰ ὑποφέρῃ ὁ Βασιλεὺς παρὰ ὁ Λαὸς καὶ ἡ Χώρα».

Ἀλλὰ αἱ Δημοκρατικαὶ Ἀρχαὶ τοῦ Πολιτεύματος καὶ αἱ Συνταγματικαὶ Ἐλευθερίαι τῶν Ἑλλήνων, εἶχον σταλῆ εἰς περίπατον ἀπὸ τὸν ἀνεκδιήγητον, συνοδοιπόρον κομμουνιστὴν Ἀνδρέαν Παπανδρέου καὶ τὸν Πατέρα του! Συνεπῶς ὁ Βασιλεὺς τολμήσας διὰ τὴν ἀποπομπὴν τοῦ Παπανδρέου, δὲν ἐσυνέχισε μέχρι τέλους ὥστε νὰ προβῇ εἰς ἐκλογὰς δι' ἰσχυρᾶς καὶ ἀντικειμενικῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ προτίμησε διὰ δευτέραν φορὰν τὸν αὐτὸν Ἀνακτοροτρόφιμον!! καὶ κατόπιν εἶχεν τὴν αὐταπάτην ὅτι ἐπανῆλθε εἰς τὴν Συνταγματικὴν ὁδόν. Καὶ διὰ νὰ τὴν ὑπερασπίσῃ—κατὰ τῶν σωτήρων τῆς Ἐθνικόφρονος Ἑλλάδος—ἐξώρμησε κατὰ τοῦ Ἑαυτοῦ του. Αὐτὴ εἶναι ἡ γενικὴ διάχυτος καὶ μέχρι τοῦδε γνώμη τοῦ μεγάλου μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Δεύτερον: Εἰς τὴν διαβεβαίωσιν τῶν ἡγητόρων περὶ τῆς θριαμβευτικῆς ἐπιτυχίας του, μὲ πρῶτον Σύμβουλον, τὸν ὑπὲρ πάντα Ἕλληνα τοποθετούμενον, ἀνεξαρτήτως Ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ προσόντων, Ἀρχηγὸν τοῦ Στρατιωτικοῦ Οἴκου του καὶ πρῶτον δυναμικὸν ἐκτελεστήν, τὸν Διοικητὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

Ἡ πίστις ἄλλως τε αὐτή, ὅτι θὰ ἐπανήρχοντο θριαμβευτικῶς μὲ τοὺς Ἐπαναστάτας ἀποχωροῦντας!!, πανικοβλήτους (ἀντίληψις μεγάλου στελέχους τοῦ Κέντρου) καταφαίνεται ἐκ τῆς συγκεντρώσεως ἁπάσης τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας εἰς τὴν Βόρειον περιοχήν, ὡσεὶ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ νικηφόρου τελετῆς!!!

Τρίτον: Εἰς τὰς Πολιτικὰς πιέσεις καὶ ἀπειλάς. (Κατὰ τὴν γνώμην μου εἰς τελευταίαν μοῖραν).

Μετὰ τὴν ἐξόρμησιν ἐπηκολούθησε ἡ δραματικὴ αὐτοτιμωρία!

Μὲ πᾶσαν ἀντικειμενικότητα καὶ τὴν δρόσον τῆς παρελεύσεως τεσσάρων ἐτῶν, ἡ ὁποία ἐκάλυψε τὰ γεγονότα, δυνάμεθα νὰ τονίσωμεν ἐν ἀνέσει, ὅτι ἐνῷ εἰς Ἀθήνας ἐπεκράτησε ψυχραιμία καὶ δὲν κατεστράφησαν αἱ γέφυραι Ἀθηνῶν - Ρώμης, ἀντιθέτως εἰς Ρώμην ἐπεκράτησε, ἰδίᾳ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη, σύγχυσις, νευρικότης, ἔλλειψις κατανοήσεως μιᾶς ἐπωφελοῦς πραγματικότητος, αἵτινες ὡδήγησαν εἰς μίαν ἄδικον δυσπιστίαν, συνεχιζομένην καὶ μέχρι τοῦδε. Δυσπιστία ἡ ὁποία καλλιεργεῖται καὶ εἰς τὰς δύο πλευρὰς ὑπὸ τῶν μυώπων, παθιασμένων ἢ καὶ κηδεμόνων των πολιτικῶν καὶ μόνον συμφερόντων. Καὶ ὅμως ἡ πρωτοβουλία ἔπρεπε νὰ ἀναληφθῇ ἀπὸ τὸν Βασιλέα Κων/νον ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ τολμήσῃ, ἀπορρίπτων μετὰ περιφρονήσεως τὸ συνεχιζόμενον ἐπίτηδες σύνθημα ὅτι: ὁ Βασιλεὺς Κων/νος ἐπανερχόμενος καὶ συνεργαζόμενος μετὰ Βασιλοφρόνων καὶ τόσης ἐπιτυχίας Ἀξιωματικῶν θὰ ἐξευτελισθῇ. Ἐνῷ ἐὰν παραμείνῃ καὶ ἐπανέλθῃ μετὰ τῶν Κολιγιάννη - Πλυτᾶ - Βλάχου - Μελίνας καὶ Σίας, θὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ πτερύγων θριάμβου.

Μέσα σ' αὐτήν, τὴν μετὰ τόσου ζήλου καλλιεργουμένην ἀντεθνικὴν ἀτμόσφαιραν, ἦτο παρήγορος διαπίστωσις ἡ πολλαχόθεν ἀναφερομένη—τὴν γνω-

ρίζω καὶ ἐγὼ προσωπικῶς - ἔντονος νοσταλγία τῆς Βασιλίσσης Μητρὸς Φρειδερίκης καὶ ἐπιθυμία της περὶ τῆς ταχυτέρας ἐπανόδου τοῦ Βασιλέως καὶ μάλιστα χωρὶς δική της ἐπάνοδον, διαπίστωσις ἐνισχυθεῖσα ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπὶ μίαν 4ετίαν εἰς οὐδεμίαν προέβη ἐπίσημον δημοσίαν ἐκδήλωσιν.

Δυστυχῶς τὴν σιωπήν της διέκοψε μὲ τὸ προσφάτως δημοσιευθὲν βιβλίον της, τὸ πολυ-ὑμνηθὲν ὑπὸ τῆς «'Ακροπόλεως», ὑπὸ τὸν τίτλον «Μέτρον Κατανοήσεως».

Ἡ Βασίλισσα - Μήτηρ Φρειδερίκη γνωρίζει ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς τῆς ἀποδίδει πολλὰ 'Εθνικὰ σφάλματα μὲ τὴν ἀναρμοδίαν καὶ ἐκρηκτικὴν πολλάκις ἐπέμβασίν της.

Ὅμως, φύσις κυριαρχικῶς ἐνεργητική, δὲν ἠδύνατο νὰ καταδικάσῃ ἑαυτὴν εἰς ἀδράνειαν.

Καὶ ἀπὸ ἰδιοσυγκρασίας ἀσίγαστη καὶ ἐπιθετική, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀνεχθῇ τὰς κατ' Αὐτῆς κατηγορίας (συκοφαντίας ἐν πολλοῖς) ἀντικειμενικῶς δὲ ἀδίκους ἐν πολλοῖς.

Τέλος ὑπέφερε καὶ ὡς Μητέρα καὶ ὡς Μάμμη ἀπὸ τὴν παρατεινομένην ἐξορίαν τοῦ Υἱοῦ της, ἀνεξαρτήτως ποῖος ἔπταισε διὰ τὴν αὐτοεξορίαν καὶ τὴν παράτασίν της.

Εἶναι χαρακτηριστικὴ καὶ συγκινητικὴ ἡ φράσις Της (ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1968 ἀκόμη—συνάντησίς μας καὶ μετὰ ἀειμνήστου στρατηγοῦ Π. Δ. Καραμπέτσου εἰς Ρώμην ἐπὶ 2ωρον) : «Θέλω νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ ταχύτερον ὁ Υἱός Μου, διότι δὲν μπορῶ νὰ βλέπω καὶ τὰ παιδιά Του νὰ ὑποφέρουν μακρὰν ἀπὸ τὸ σπίτι Τους. 'Εγὼ ἂς μὴ ἐπανέλθω ποτέ, διότι γνωρίζω πόσο μὲ κατηγοροῦν. Θὰ ἀγκαλιάσω τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ περιφέρωμαι ἀνὰ τὸν Κόσμον».

Ὅλα αὐτὰ Τὴν ἔφερον εἰς τὸ παγκόσμιον προσκήνιον. Δὲν γνωρίζω ἂν ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ Της. 'Εξωτερικῶς ἴσως! Διότι βιβλίον Βασιλίσσης καὶ μάλιστα διὰ φίλους καὶ ἐχθροὺς δοξασμένους, πάντοτε ἐντυπωσιάζει καὶ ἰδιαίτερα ὅταν ὑπεισέρχεται διὰ τὸν ἀναγνώστην, βοηθούσης καὶ τῆς προπαγάνδας καὶ τῆς ἰδεολογικῆς τοποθετήσεώς των, ἡ σκέψις ὅτι εἶναι Μάρτυρες τοῦ καθήκοντος!

'Εσωτερικῶς, παρ' ὅλην τὴν πλευρὰν τὴν εὐνοϊκῶς διατιθεμένην πρὸς Αὐτήν, αὐξανομένην μὲ τὴν προπαγανδιστικὴν φιλίαν τῶν κομμουνιστῶν (μεταφραζομένην εἰς σύμμαχον κατὰ τῆς 'Επαναστάσεως), προὐκάλεσε τὸ «Μέτρον κατανοήσεως» ἔντονον ἀντίθεσιν, ὀφειλομένην εἰς τὰ ἀναγραφόμενα καὶ ἐκδηλουμένην διὰ τῆς μεταφράσεως: Βιβλίον προπαγάνδας ἢ Βιβλίον ἀπολογίας.

'Αλλὰ ἂς προσπαθήσωμεν ἀντικειμενικὰ νὰ ἐξετάσωμεν τὰ ἀναγραφέντα. Τὰ θιγόμενα θέματα εἶναι: Πολιτικὰ - Στρατιωτικὰ - Τουριστικὰ καὶ Οἰκογενειακά.

Πρῶτον τὰ Πολιτικά: 'Ανεξαρτήτως τοῦ ἐνδιαφέροντος ἢ λόγῳ περιεργείας παρακολουθήσεως τῆς ἀφηγήσεώς των, ἐσωτερικῶς ἐπεβεβαίωσαν τὴν ἐντύπωσιν μεγίστου ἀριθμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ὅτι ἡ Βασίλισσα Φρειδερίκη ἀνεμειγνύετο ἐντονώτατα καὶ ἀναρμοδίως εἰς 'Εθνικὰ ζητήματα, ζημιοῦσα τὸν κατάλληλον χειρισμὸν ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ὑπευθύνων Κυβερνήσεων. Καὶ ἡ γνωστὴ ὡς πάντοτε ἐπωδός: «Μὰ τί θέλει καὶ ἀνακατεύεται; Πάλιν τὰ ἴδια; Γιατὶ δὲν κά-

θεται ἐπὶ τέλους ἥσυχη». Κανεὶς δὲν θέλει νὰ παραδεχθῇ ὅτι καὶ μιὰ Βασίλισσα ἔχει δικαίωμα νὰ παρουσιάζῃ τὰς ἰδικάς της Ἐθνικὰς Μετοχὰς καὶ γενικώτερον τὸν Θρόνον, ὅταν οὗτος συκοφαντεῖται ὁ δὲ Βασιλεὺς δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ!

Δεύτερον τὰ Στρατιωτικά: Ἐδῶ δυστυχῶς προὐκάλεσε τὴν ἀντίθεσιν ὑπερόχων Ἡγητόρων καὶ συμπολεμιστῶν των, οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν πρόσωπα καὶ γεγονότα, ἀντίθεσιν παρουσιαζομένην ἐντόνως καὶ μὲ ἀγανάκτησιν!

Οἱ Ἡγέται κύρους ποτὲ δὲν μπόρεσαν νὰ ἀντιληφθοῦν γιατὶ ἡ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκπληκτικὴ χρησιμοποίησις Ἀνωτάτων, οἱ ὁποῖοι ἀνικανότητι ἢ ἀποτυχίᾳ ἀπώλεσαν τὸ κῦρος των μεταξὺ τῶν συναδέλφων των!

Καὶ τώρα παρακολουθοῦντες τὰ ἀναφερόμενα διὰ τοὺς ἀγῶνας των, διαβάζουν φανταστικὰ γεγονότα καὶ ἐπίμονον προσπάθειαν νὰ παρουσιάσῃ ἰδιαίτερα τὸν συμμοριτοπόλεμον ὡς Βασιλικὴν ἐπιτυχίαν!!

Ἀλλὰ ἀναγνωρίζοντες τὴν ἠθικὴν δύναμιν τῆς παρουσίας τῶν Βασιλέων διερωτῶνται διὰ τίνα λόγον ἠγνόησε τοὺς Ἡγέτας - Νικητὰς καὶ τοὺς ἥρωας συμπολεμιστάς των; Καὶ δυσανασχετοῦσι διαβάζοντες ὅτι οἱ Βασιλεῖς διήρχοντο διὰ πτωμάτων συμμοριτῶν ἢ ἐκακοπάθαιναν εἰς ἀκαταλλήλους καλύβας. Οἱ Ἕλληνες τονίζεται ἀνέκαθεν ἐσεβάσθησαν τοὺς νεκρούς, πῶς θὰ ἄφηνον ἀτάφους συμπατριώτας των ἔστω καὶ ἐγκληματίας; Καὶ τοὺς Βασιλεῖς των πάντοτε τοὺς ἐφρόντιζαν κατὰ τὴν θέσιν καὶ ἀξίαν των.

Κατὰ τὴν διαδρομὴν πρὸς Καρπενῆσι, ὅπως πάντοτε, εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Α. Σ. Στρατοῦ τὴν συνώδευον. Εἶναι τὸ μόνον Σῶμα ὅπου ἠσθάνετο διαρκῶς τὴν χαρὰν τῆς Νίκης. Ἐσταματήσαμεν εἰς τὸν αὐχένα τοῦ Τυμφρηστοῦ, ὅπου τὰ χιόνια ὑπερέβαινον τὰ αὐτοκίνητά μας. Πουθενὰ πτώματα. Τότε, μὲ τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτὴν ἐπιθετικότητα καὶ πρὸς τιμήν της ἐκάλεσε τοὺς συνδέσμους μου συν/ρχας Ἀμερικανὸν Πιντικὰρ καὶ Ἄγγλον Κροὺκ καὶ τοὺς ἠρώτησε ὑπάρχει Στρατὸς ὁ ὁποῖος νὰ πολεμᾷ μέσα σὲ τόσα χιόνια ὅπως ὁ Ἑλληνικός; Καὶ εἰς ἐρώτησίν των «Γιατὶ τὸ λέτε σὲ μᾶς Μεγαλειοτάτη;» προσέθεσε: «Διότι ἀναφέρουν αἱ ὑπηρεσίαι σας ὅτι οἱ Ἕλληνες στρατιῶται δὲν πολεμοῦν»!

Ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προὐκάλεσε τὴν μεγαλυτέραν πράγματι ἀπορίαν εἶναι ὅτι ἡ Βασίλισσα οὐδένα ἔκρινε ἄξιον διαμνημονεύσεως παρὰ μόνον τὸν ἀρχηγὸν Στρατ. Οἴκου καὶ τοῦτον δίς. Καὶ ἡ ἀπορία των εἶναι καὶ δυσανασχέτησις, διότι μνημονεύεται κατὰ μοναδικὴν ἐξαίρεσιν ἀξιωματικὸς ὑπεύθυνος δι' ἐθνικὰς ἀποτυχίας.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οὗτος ἔχει μίαν πλευρὰν ἀναμφισβητήτων προσόντων. Εἶναι ὑπέροχος ἐπιτελὴς δυνάμενος νὰ διδάξῃ οἱονδήποτε ἐν εἰρήνῃ. Ἀλλὰ τὸ μέτρημα μὲ τὰ χιλιοστὰ δὲν ἀρκεῖ, χρειάζεται καὶ ἡ αἰσιοδοξία, τὸ πήδημα καὶ πρὸ παντὸς ἡ γνώμη τοῦ Ἐπιτελοῦς.

Αὐτὸς θὰ παρουσιάσῃ ὅλας τὰς δυνατὰς λύσεις, ἀλλὰ ποτὲ μὲ δική του γνώμην. Αὐτὸς ἀνέκαθεν ἐτήρησε θρησκευτικῶς, εἰς πᾶν θέμα, τὴν οὐδετερότητα, δηλαδὴ τὸ ἀνεύθυνον. Πρὸς τί λοιπόν;

Γιὰ μένα ἡ ἐξήγησις εἶναι φανερή. **Τὰ γεγονότα τὰ πολεμικὰ δὲν τὰ ἀνέγραψε ὡς Βασίλισσα τοῦ Ἔθνους, ἀλλὰ ὡς οἰκοδέσποινα τῶν Ἀνακτόρων.**

Κυριαρχοῦσα μορφὴ τούτων, ἐτήρει θρησκευτικῶς τὸ ἐπικρατῆσαν

ἀξίωμα, ὅτι πᾶς ὁ ὑπηρετήσας εἰς 'Ανάκτορα ἀποτελεῖ μέλος τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας. 'Ενθυμούμεθα ὅτι εἰς οὐδενὸς 'Ηγήτορος τὴν κηδείαν παρέστη ὁ Βασιλεὺς παρὰ μόνον εἰς τοιαύτην 'Ανακτορικῶν.

Συνεπῶς ὡμίλησε δι' ἕν μέλος τῆς οἰκογενείας της. Καὶ τὰ μέλη αὐτὰ λογαριάζονται ἐκτὸς τῶν 'Εθνικῶν μικροτήτων!, κριτικῆς καὶ πιστοποιητικῶν 'Εθνικῶν 'Επιτυχιῶν! ...

Παίρνουν ἀσυνειδήτως τὸ ἀνεύθυνον τοῦ 'Αρχηγοῦ - Βασιλέως, ἀφοῦ ἄλλως τε καὶ ἡ ἐπιλογή των δὲν στηρίζεται σὲ κανένα ἐθνικὸν κριτήριον.

Ἕνα ἐκεῖ λογαριάζει: Ἡ ἀπόλυτος πίστις πρὸς τὸν Θρόνον, ἐκδηλουμένη πάντοτε μὲ τὸ Μάλιστα ποτὲ μὲ ὄχι.

Ἔτσι ἐξηγεῖται, ὅτι ἡ Βασίλισσα δὲν ἀνέφερε οὔτε ἕνα τῶν 'Επιφανῶν Πολεμικῶν 'Ηγητόρων, οἱ ὁποῖοι ἐξέλιπον. Δὲν ἐτίμησε τὴν μνήμην των!

Καὶ ἔπειτα ξέφυγε στὰ πνευματικὰ ὕψη, πῆρε τὴν θέσιν τῆς Βασιλίσσης τοῦ Πνεύματος καὶ ὡμίλησε περὶ περισυλλογῆς, περὶ αὐτοσυγκεντρώσεως, περὶ θεώσεως, περὶ προσευχῆς, περὶ πυρηνικῆς φυσικῆς, περὶ ἀοράτων δυνάμεων, περὶ 'Αναβοῖντας, περὶ Βουδδισμοῦ, τοῦ μηνύματος τῆς Νιρβάνας, τῆς 'Αοράτου 'Αληθείας καὶ περὶ φωτός.

Τέλος παρέθεσε καὶ τὸ μήνυμα τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου τὸ 1965, ὅπου καὶ Αὐτὸς ὡμίλησε ὡς ἕνας—ὅπως στὰ Βυζαντινὰ χρόνια—'Αρχηγὸς 'Εκκλησίας, ἀφοῦ ἰδιαίτατα πρὸς τοὺς Λειτουργοὺς τῆς 'Εκκλησίας ἀπετείνετο.

Δὲν γνωρίζω τί εἶχε κατὰ νοῦν ἡ Α.Μ. ἡ Βασίλισσα - Μήτηρ Φρειδερίκη, ὅταν τὸ βιβλίον Της ἐτιτλοφόρησε μὲ τὸν τίτλον. «Μέτρον κατανοήσεως».

Πικραίνομαι ἢ ἐκπλήσσομαι διὰ τὴν τόσην λησμοσύνην γιὰ μεγάλους 'Ηγέτας τῶν ἀγώνων μας 1940–1950 : Στρατηγοὶ Δράκος, Μίμης Παπαδόπουλος, Κοσμᾶς, Δρομάζος, Μπάκος, Κατσιμῆτρος, Βραχνός, Μουτούσης, Σπηλιωτόπουλος, Βεντήρης, Γιαντζῆς, Τσιγάντες, Δασκαλόπουλος, ἡ 'Ομὰς τῶν Στρατηγῶν Κετσέα, Μανιδάκη, Γρηγοροπούλου.

Κανένας, κανένας δὲν εὑρέθηκε ἄξιος τοῦ «Μέτρου κατανοήσεως»!

Καὶ μὲ εἰρωνεύονται ἄσπονδοι φίλοι (ποιὸς τὰ λογαριάζει;!) μὲ σαρκαστικὰς ἐρωτήσεις: «Μὰ ἐσένα ἡ Βασίλισσα Φρειδερίκη σὲ παρουσίασε στὴν Βασίλισσα Ἄνναν - Μαρίαν μὲ τὸν τίτλον «ὁ μεγαλύτερος στρατιώτης τῆς 'Ελλάδος». Φαίνεται ὅτι ἡ προσήλωσίς σου πρὸς τὸ ἔργον τῆς 'Επαναστάσεως φέρει τὴν λήθην». Πιθανὸν ναί. Πιθανὸν ὄχι.

Καὶ ἄλλο : «Σεῖς δὲν ἐκπληρώσατε τὴν ἐπιθυμίαν Της νὰ προσφέρῃ, τῇ φροντίδι σας, ὁ Στρατὸς τὴν Στραταρχικὴν Ράβδον εἰς τὸν ἀείμνηστον Βασιλέα Παῦλον καὶ μάλιστα ἐπέμενε νὰ τὴν παραδώσητε σεῖς καὶ ὄχι ὁ τότε 'Υπουργὸς Στρατιωτικῶν;»

(Καὶ διὰ τὴν 'Ιστορίαν : Πράγματι ἀπεδέχθην τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Βασιλίσσης Μητρὸς ὡς Α/ΓΕΣ. 'Εν συνεννοήσει δὲ μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Παύλου καθορίσαμεν τὸ χρῶμα τῆς Στραταρχικῆς Ράβδου –κυανοῦν– καὶ τὰ ποικίλματά της. Κατεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ ἱκανοτάτου χρυσοχόου κ. 'Ελ. 'Αθηνιωτάκη τῇ συμβολικῇ οἰκονομικῇ συμμετοχῇ τῶν ἀξιωματικῶν. Παρὰ τὴν ἐπιμονὴν τῆς Βασιλίσσης δὲν ἐδέχθην νὰ παραμερισθῇ ὁ ὑπερήφανος 'Υπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ θρυλικὸς Ναύαρχος κ. 'Αλ. Σακελλαρίου, ὁ ὁποῖος τὸ ὀλιγώτερον θὰ πετοῦσε τὴν παραίτησίν του ἢ καὶ θὰ ἀπηγόρευε τὴν παράδοσιν.

Ὑπέδειξα μίαν μέσην λύσιν ἥτις καὶ ἐτηρήθη : Εἰς τὴν τελετὴν παραδόσεως, εἰς τὰ Ἀνάκτορα Ἀθηνῶν, εἶμην ἐπὶ κεφαλῆς ἀντιπροσωπείας ὅλων τῶν βαθμῶν καὶ παραπλεύρως τοῦ Ναυάρχου — Ὑπουργοῦ. Ἐκράτουν ἀνοικτὴν τὴν θήκην τῆς Ράβδου. Καὶ μετὰ συγκινητικὴν προσφώνησιν τοῦ Ναυάρχου, παρέδωσα εἰς τοῦτον τὴν Στραταρχικὴν Ράβδον καὶ οὗτος εἰς τὸν Βασιλέα Παῦλον συγκινημένον καὶ γεμᾶτον ὑπερηφάνειαν.

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐτηρήθη ἐμμέσως καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς Βασιλίσσης.

Μὲ ἱκανοποίησιν ἐνθυμοῦμαι τώρα, ὅτι δύο ὑψίστας τιμὰς ἐξησφάλισα ὡς Διοικητὴς τοῦ νικηφόρου Α΄ Σ.Στρατοῦ καὶ μετέπειτα ὡς Α/ΓΕΣ εἰς τὸν ἀξέχαστον Βασιλέα Παῦλον : Τὸν ἀνδριάντα του εἰς τὸ ὕψωμα Μανιάκι (ἔξωθι τῆς Καστοριᾶς) τὸν ὁποῖον ἀπεκάλυψε παρουσία Του ὁ τότε ὑπηρεσιακὸς Ὑπουργὸς ἀείμνηστος Στρατηγὸς Σπηλιωτόπουλος καὶ ἀνεγνώσθη μία μνημειώδης ἱστορικὴ Διαταγὴ τοῦ Βασιλέως εὐγνωμονοῦντος μὲ καταφανεστάτην συγκίνησιν τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις. Καὶ μετέπειτα τὴν Στραταρχικὴν Ράβδον.

Καὶ τῇ πρωτοβουλίᾳ μου, ὡς Διοικητοῦ τοῦ Α΄ Σ. Στρατοῦ, ἐγένετο ἡ ὑψίστη καὶ μοναδικὴ τιμὴ εἰς τὴν Βασίλισσαν Φρειδερίκην νὰ ἀπαθανατισθῇ ἡ αὐτοθυσία της μὲ τὴν πρὸς Κόνιτσαν μετάβασίν Της, μὲ ἀνδριάντα εἰς συμβολικὴν προστατευτικὴν παράστασιν ἐναγκαλισμοῦ τοῦ κυνηγημένου ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν παιδιοῦ.

Καὶ τὰ ἀνωτέρω–συγχρόνως καὶ τῇ πρωτοβουλίᾳ μου– μὲ ἄλλα Ἱστορικὰ μνημεῖα καὶ ἀνδριάντας : Ζαλόγγου, Κωνσταντίνου εἰς τὸ Χάνι Ἐμὶν Ἀγᾶ, Στρατάρχου Παπάγου εἰς Ἰωάννινα, Βασιλέως Γεωργίου εἰς Καλπάκι, Van Fleet εἰς Καστοριὰν, ἀναμνηστικὰς στήλας εἰς Σαραντάπορον καὶ Ὀχυρά, ἀναστήλωσις τῆς Νίκης εἰς Δράμαν.

Καὶ ταῦτα μὲ τὴν οἰκονομικὴν συμβολικὴν μετοχὴν ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καὶ Σωμάτων Ἀσφαλείας ἀλλὰ καὶ τῶν Κοινοτήτων Ἠπείρου καὶ ἄλλων).

Ὅλα αὐτά, δυστυχῶς δὲν ἀφῆκαν κανένα ἴχνος εἰς τὴν ψυχὴν τῆς Βασιλίσσης-Μητρός. Τὰ ἐσάρωσε ἡ μεγάλη φυσιογνωμία τοῦ ἐμπνευστοῦ καὶ ἐκτελεστοῦ τοῦ περιφήμου σχεδίου τῆς 13ης Δεκεμβρίου τοῦ 1967.

Κανένα παράπονον δὲν ἐγκλείει ἡ ἀναγραφὴ τῶν ἀνωτέρω.

Διότι στὴν ψυχή μου θὰ διατηρῆται ἀκατάλυτος, μὲ τὰ φυσικὰ αἰσθήματα καὶ σκέψεις διὰ τὸ ἐθνικὸν συμφέρον, ἡ μεγίστη ἐμπιστοσύνη μὲ ἐμπράκτους ἐκδηλώσεις (ἐπιμονῆς διὰ ὑπηρεσιακὴν Κυβέρνησιν ὑπὸ τὴν Προεδρίαν μου) τόσον τοῦ Βασιλέως Παύλου τοῦ ἀξεχάστου ἀγαθοῦ, ὅσον καὶ τοῦ ὑπερηφάνου Διαδόχου Του Κωνσταντίνου, τοῦ ὁποίου ἁγνὰ ἐθνικὰ αἰσθήματα ἐξεμεταλλεύθησαν Πολιτικοὶ Ἡγέται καὶ Τὸν ὤθησαν εἰς ἀνεδαφικὸν ἐγχείρημα.

Ὅμως πιστεύω καὶ ἐλπίζω ὅτι ὑπὸ τὴν ψύχραιμον καθοδήγησιν τῆς ὡραίας τὴν ψυχὴν Ἐπαναστατικῆς Τριανδρίας καὶ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τὸ ἀξίωμα «Ὄρθιοι καὶ Ἡνωμένοι» θὰ λάβῃ τὴν πλήρη ἐφαρμογήν του πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Θρόνου καὶ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν Ἱερῶν Ἐθνικῶν σκοπῶν τῆς Ἐπαναστάσεως.

Ὅμως στὴν περίπτωσι τὴν τωρινή, μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τὰς Ἐθνικὰς καὶ τὴν ἀνάγκην ἑνώσεως πρὸ τῶν Ἐθνικῶν κινδύνων ποὺ διαφαίνονται ἀπὸ Βορᾶ καὶ Μεσογείου, ἄκουσα πολλοὺς νὰ λένε, ὅτι ἡ Βασίλισσα ἔχασε τὸ μέτρον, διότι ἂν ὁ πρὸς ταχεῖαν ἀποδήμησιν Ἀγαθὸς Βασιλεὺς Παῦλος ἠδύνατο νὰ ὁμιλῇ καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος εἶναι πολὺ νέος διὰ νὰ Τὸν ἀντιγράψῃ.

Ἡ δὲ Βασίλισσα Φρειδερίκη ἐνδιαφέρεται καὶ διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Κωνσταντίνου καὶ διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Διαδόχου Παύλου καὶ εἶναι ἐνωρὶς δι' Αὐτὴν νὰ λάβῃ τὴν θέσιν Πνευματικῆς Ἱερείας.

Καὶ ἡ συνέχειά των: Δυστυχῶς δὲν κατενόησε.

Δὲν κατενόησε τὰς Ἐθνικὰς ἐλπίδας καὶ εὐχὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἐπερίμενε ἀπὸ τὸ βιβλίον αὐτό, ἀπὸ τὴν φωνὴν τῆς Βασιλίσσης - Μητρός, ἀφ' ἧς ἀπεφάσισε νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὴν τηλεόρασιν καὶ νὰ ἀποταθῇ εἰς ὁλόκληρον τὸν Κόσμον ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους, νὰ τοποθετηθῇ εἰς τὸ βάθρον τῆς Βασιλίσσης τοῦ Ἔθνους, τῆς Βασιλίσσης τοῦ Παύλου καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν φωνήν Του «περὶ τῶν χυθέντων ποταμῶν αἵματος, γιὰ τὴν ἐλευθερία μας, περὶ τῆς δόξης τῶν Νεκρῶν, τῆς ὁποίας οὐδεὶς τῶν ζώντων δύναται νὰ προβαδίσῃ».

Νὰ ἐξέλθῃ μὲ τὴν δοξασμένην φωνήν Της, νὰ ἐνθυμηθῇ καὶ νὰ διακηρύξῃ πρὸς ὅλα τὰ Ἔθνη: Ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τοῦ 1821 ἀκόμη καὶ στὴν πλησιέστερη ἐποχή μας ἀπὸ τοῦ 1940 - 1949 καὶ ἐν συνεχείᾳ στὴν μακρυνὴν Κορέα διεξήγαγε ἀγῶνας γιγαντώδεις, πέραν κάθε λογικῆς, κατὰ τοὺς ὁποίους κατεβλήθησαν προσπάθειαι καὶ ἐπιτυχίαι, πρὸ τῶν ὁποίων τὸ πνεῦμα μένει συγκεχυμένον.

Τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀντιληφθῇ, νὰ πιστεύσῃ καὶ ἡ καρδιὰ σταματᾷ νὰ κτυπᾷ μὲ τὴν ἱστορίαν ἀκατανοήτων κατορθωμάτων, τὰ ὁποῖα ἐπετεύχθησαν ἀπὸ τὴν ἀδύναμον συγκριτικῶς Ἐθνικὴν Δύναμιν, ἀπ' αὐτὴν τὴν χούφτα τῶν Ἡρώων, ποὺ ἀπετέλεσαν αἱ Ἔνοπλοι Δυνάμεις τοῦ Ὄχι.

Ὑπῆρξε—πανθομολογουμένη— Ἑλληνικὴ προσφορά, μιᾶς δίψης πρὸς τὴν θυσίαν καὶ πρὸς τὴν δόξαν.

Ὅλα τὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν διάρκειαν ἀτελειώτου χρόνου ἀγωνίας καὶ διεθνοῦς πανόπλου κομμουνιστικῆς ἐπιθέσεως, παρουσίασαν ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος ἐμφανεῖς ἢ ἀφανεῖς, γυναῖκες, παιδιὰ καὶ γέροντες μαζί των, ἕνα ἀπελπιστικὸ μεθῦσι γιὰ νὰ ὑπερασπίσουν, μὲ τίμημα ποταμῶν αἵματος καὶ ἀπείρου κοπώσεως, κάθε πτυχὴ τοῦ Ἐθνικοῦ ἐδάφους καὶ πολὺ περισσότερον κάθε ἔδαφος τῶν, ὑπὸ κομμουνιστικὴν ἐπίθεσιν, Ἐλευθέρων Ἐθνῶν.

Τότε θὰ βροντοφωνοῦσε τὸ Ὄχι τῶν βουνῶν καὶ τῶν ὀχυρώσεων, τὰ ἀναφαίρετα δικαιώματα ἐπὶ τῆς Β. Ἠπείρου, τὸ ὄχι τοῦ Ἒλ-Ἀλαμέϊν, τῆς Λιβύης, τοῦ Ρίμινι καὶ τοῦ Ρουβίκωνος, τὸ ὄχι στὰ Δωδεκάνησα, τὸ ὄχι στοὺς ἀναισχύντους συνοδοιπόρους των.

Αὐτὰ εἶναι τὰ Ἐθνικὰ μηνύματα Αἱματωμένης Νιρβάνας τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος καὶ αὐτὴν τὴν κατανόησιν περίμενε ὁ Ἑλληνικὸς Λαός· ὅμως δὲν τὴν εἶδε στὸ Βιβλίον κατανοήσεως!

Τί κρίμα νὰ χάνεται τόσο ἀκατανόητα ἡ Μεγάλη Εὐκαιρία τῆς προβολῆς τῶν Ἐθνικῶν Μετοχῶν, ἀφοῦ ὡμίλησε ἡ δοξασμένη Βασίλισσα, κληρονόμος τῶν, περὶ τοῦ Ἔθνους, ἀσιγάστων παλμῶν μέχρι καὶ τῆς τελευταίας πνοῆς Τοῦ συζύγου Της, τοῦ Ἕλληνος, τοῦ Χριστιανοῦ, τοῦ Ἀγωνιστοῦ, τοῦ Εἰρηνοποιοῦ, τοῦ Πραγματικοῦ Ἐθνικοῦ Διδασκάλου Ἀειμνήστου Βασιλέως Παύλου!

Καὶ θὰ ἐδίδετο ἀκόμη εὐκαιρία μιᾶς περιφρονητικῆς ἀποστροφῆς πρὸς τοὺς ἀπεργαζομένους τὴν δυστυχίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ θὰ ἦτο αὕτη σὰν μή-

νυμα καὶ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ ἕνα βῆμα ἐκκινήσεως διὰ τῆς γεφύρας Ρώμης - Ἀθηνῶν.

Τρίτον Τουριστικά! Ἀνεξαρτήτως τῆς εὐχαριστήσεως τῶν ἐπισήμων ἐπισκέψεων καὶ τῆς χαρᾶς τῆς ἀνεπισήμου κινήσεως ἀνὰ τὸν κόσμον, καταδεικνύουσι μίαν δίψαν ἀνωτέρας μαθήσεως, μίαν ἐπιθυμία δεισδύσεως στὰ ἀόρατα, ἐξ ἧς καὶ ὁ πνευματικὸς ἐπίλογος τοῦ βιβλίου.

Τέλος τὰ Οἰκογενειακά: Ἀναμφισβητήτως τὰ γραφέντα συγκινοῦν κάθε ἔντιμον οἰκογενειάρχην καὶ καλὸν Ἕλληνα. Ἀλλὰ καὶ αἰσθάνεται ὑπερηφάνειαν, διότι ἡ Βασιλικὴ Του Οἰκογένεια παρουσίασε τὸ πρότυπον Βασιλικῶν Οἰκογενειῶν χωρὶς οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην παραφωνίαν ἀπὸ οἱασδήποτε οἰκογενειακῆς πλευρᾶς.

Μὲ εἰλικρινῆ χαρὰν καὶ συμμετοχὴν παρηκολούθησε ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς τὴν τόσον Βασιλικὰ ἀξιοπρεπῆ διαχείρισιν τῶν γάμων τῆς ἀγαπημένης Του πριγκηπίσσης Σοφίας μὲ ἕνα ἄξιον καὶ συνετὸν Πρίγκηπα καὶ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου μὲ μίαν σεμνὴν καὶ ἀνταξίαν Του σύζυγον.

Ὅπως καὶ μὲ ἀγανάκτησιν παρηκολούθησε τὴν ἀναξιοπρέπειαν μερικῶν βουλευτῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ ψηφοφόρον προβολὴν ἀντιδυναστικῶν αἰσθημάτων, ἐπλήγωσαν τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ὁ ὁποῖος ἤθελε τὴν πριγκήπισσάν Του ἑλληνικώτατα (κατὰ τὰ ἔθιμα τὰ πατρογονικὰ) ἀπὸ πάσης πλευρᾶς καλῶς προσφερομένην.

Καὶ εἶναι ἀκόμη γεγονός, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαός, θὰ αἰσθανθῇ μεγίστην χαρὰν ὅταν θὰ ἴδῃ τὴν ἄλλην πριγκήπισσάν Του, τὴν γεμάτην πνευματικὰ καὶ ψυχικὰ χαρίσματα φθάνουσα τὴν τελειότητα, τὴν Εἰρήνην, νὰ ἀποκαθίσταται μὰ ἕνα Ἰσάξιόν της!

Ἀπὸ ὅλα τὰ δημοσιευθέντα εἰς τὴν «Ἀκρόπολιν» τοῦ «Μέτρου Κατανοήσεως» καταφαίνεται καθαρὰ ἡ κυριαρχοῦσα φυσιογνωμία τῆς Βασιλίσσης Μητρός: Γι' Αὐτὴν τὸ πρῶτο της παιδὶ ἦτο ὁ ἄνδρας της, ὅπως ἠρέσκετο νὰ Τὸν ὀνομάζῃ.

Καὶ Ἐκεῖνος γνωρίζων τὸ Πνευματικόν Της δυναμικὸν δὲ ἀπέρριπτε τὴν βοήθειάν Της.

Ὁπωσδήποτε, ἡ Οἰκογένεια ἡ Βασιλικὴ ἀπέπνεε συνεχῶς τὴν ἀγάπην, τὴν προσφοράν, τὴν ἀδελφωσύνην μὲ τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν σὲ μιὰ συγκινητικὴ ἀτμόσφαιρα Πατριαρχικῆς συνολικῆς Ἐθνικῆς Οἰκογενείας.

Ἔπειτα ἀπὸ ὅλα τὰ παραπάνω, μὲ ἠρεμίαν καὶ ἀντικειμενικότητα μποροῦμε νὰ τονίσωμε: Ἡ ἐμφάνισις τῆς Βασιλίσσης Μητρὸς οὐδένα ἔβλαψε. Ἀλλὰ καὶ οὐδεμίαν Ἐθνικὴν ὠφέλειαν προσέθεσε. Ὅμως, ὑπὸ οἱασδήποτε κρίσεις εἶναι μία ἔντονος, βασιλική, φωνὴ ἀγάπης γιὰ τὸ κύτταρο τοῦ Ἔθνους, τὴν οἰκογένειαν, καὶ γενικώτερη κραυγὴ ἀγάπης ποὺ θὰ ὠφελήσῃ ἀσφαλῶς καὶ θάχῃ κάποια ἀπήχησι σ' ἐκείνους ποὺ ἐπιζητοῦν τὴν Εἰρήνη.

Τὴν ἀγάπην της τονίζει ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ βιβλίου της μὲ τὴν φράσιν: «Ἡ ἀγάπη μου ποτὲ δὲν θὰ μὲ ἐγκαταλείπῃ ... Ἡ ἀγάπη μου γιὰ τὸν Παῦλο, γιὰ τὰ παιδιά μου, γιὰ τὰ ἐγγόνια μου καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα θὰ μὲ συνοδεύῃ ὅπου καὶ ἂν πηγαίνω...».

Καὶ ἀκόμη ἂν γίνῃ ἐθνικὴ χρῆσις τῆς ἀγάπης ἑκατέρωθεν, ἡ ὑφισταμένη ἐν ἀχρηστίᾳ γέφυρα δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ Ἔθνους. Ἡ Ρώμη ὀφείλει νὰ προσέλθῃ εἰς Ἀθήνας.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΤΟΝ

'Από τῶν πολιτικῶν ἀκροβατισμῶν εἰς τὸ πολιτικὸν ἀντεθνικὸν πάθος.

Εὑρισκόμεθα ἀπὸ τετραετίας εἰς μίαν ἀκατανόητον τακτικὴν τῆς προσστατευθείσης ἐμμέσως—ὡς ἀδυνάμου—ἐθνικῆς πολιτικῆς ἡγεσίας, τῆς ὁποίας συνεχὴς στόχος καταφαίνεται ἡ ἄρνησις πρὸς οἱανδήποτε 'Επαναστατικὴν 'Εθνικὴν 'Ενέργειαν καὶ ἡ ὑπομόνευσις διὰ παντὸς ἀθεμίτου μέσου καὶ τῆς πλέον καταφανοῦς ἐπιτυχίας.

Καὶ ἐπὶ πλέον μία συνεχὴς ψυχολογικὴ πίεσις, μὲ διαφόρους ψευδεῖς μύθους περὶ βασιλικῶν αἰσθημάτων τοῦ Λαοῦ, ὅπως ὁ Βασιλεὺς παραμείνῃ ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τοῦ ἀποτυχόντος πραξικοπήματος διὰ τῆς ἐμμόνου ἀρνητικῆς θέσεως.

Τὸ γεγονὸς ὅτι πρὸς τὴν πλευρὰν τῆς ἀρνήσεως εὑρίσκονται τὸ Κ.Κ.Ε. καὶ τὰ διάφορα παραρτήματά του 'Ανδρέας—Θεοδωράκης καὶ οἱ αὐτοεξόριστοι κυνικοὶ συνοδοιπόροι, ἀπόστολοι ἄλλοτε τῆς ἰδικῆς των ἐθνικοφροσύνης, οὐδόλως ἐπιδρᾷ.

Ὑπὸ τοιούτους ὅρους εὑρισκόμεθα (αὐτὴ εἶναι ἡ ἁρμόζουσα ὀνομασία) εἰς τὸν 4ον πολιτικὸν γῦρον τῆς ἀνεξηγήτου πολιτικῆς πορείας.

Ἂς τοὺς παρακολουθήσωμεν :

Πρῶτος γῦρος. Ἡ Κυβέρνησις τῶν 'Αποστατῶν. Μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου ἡ ἀντικειμενικὴ κρίσις δίδει εἰς τὴν Κυβέρνησιν ταύτην, τὴν πραγματικὴν 'Εθνικὴν διάστασίν της. Ἡ ἐνέργεια τῶν 'Αποστατῶν καὶ ἡ Βασιλικὴ ἀποδοχὴ (ἢ τὸ ἀντίθετον) ὑπῆρξε μία τολμηρὰ 'Εθνικὴ ἀπόφασις καίτοι ἐπιμόνως διαβληθεῖσα.

Ἡ συμμετοχὴ εἰς ταύτην διακεκριμένων Πολιτικῶν Ἡγετῶν μὲ Ἐθνικὰς περγαμηνὰς καὶ ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἀγῶνας ἐπιβιώσεως τοῦ Ἔθνους μὲ προβαδίζοντας ἐν αὐτῇ τοὺς κ.κ. Στεφανόπουλον, 'Αθανασιάδην–Νόβαν—ἀείμνηστον Κωστόπουλον — Ναύαρχον Τούμπαν — Γκλαβάνην καὶ νεωτέρων πολιτευτῶν ὡς οἱ 'Αθανάσιος Τσαλδάρης, Δερδεμάζης, 'Ιωάν. Τσιριμῶκος, Σπῦρος Κατσώτας, Βαρδινογιάννης, Δαμιανὸς καὶ λοιπῶν καὶ μὲ προσφορὰν πανθομολογουμένων θυσιῶν καὶ αἵματος καθίστων τὴν Κυβέρνησιν ταύτην σεβαστήν. Καὶ τὸ ἐκδηλούμενον μίσος τοῦ Κέντρου μὲ ἀρχιμουσικούς!!! τὴν δυάδα Παπανδρέου ἀπετέλει τὴν καλλιτέραν περγαμηνὴν τῆς ἀξίας της.

Ἡ συκοφαντία ἐναντίον της ἦτο τρομακτική, καὶ ἀηδιαστική, ἀλλὰ καὶ ἐθνικῶς ἐπιζημία.

'Εγώ, κατὰ μίαν παρουσίασίν μου εἰς τὸν Βασιλέα, ἐξέθηκα τὴν δημιουργηθεῖσαν οὕτωσί εἰκόνα, χρησιμοποιήσας ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ἐντιμότητα τοῦ Πρωθυπουργοῦ της Κου Στεφανοπούλου εἰς ὃν συνολικῶς τὴν περιελάμβανον (πλὴν βεβαίως τῶν ὑπὸ γενικὴν κατηγορίαν ὡς ἀκαταλλήλων) καὶ παραξηγηθεὶς ὑπὸ σεβαστῶν φίλων ταύτης οἱ ὁποῖοι ἐνόμισαν ὅτι τοὺς ἀπέκλειον ἐνῷ ἀντιθέτως διὰ τοῦ Προέδρου της, παρουσίαζον τὴν ἀξίαν της!

Καὶ ὅμως ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ ἐθνικῶς καὶ πολιτικῶς ὀρθὴ διὰ τὴν διέξοδον πρὸς ὁμαλότητα ἀπὸ τὴν Παπανδρεϊκὴν ἀναστάτωσιν ἐτορπιλίσθη.

Δεύτερος γῦρος. Κυβέρνησις Παρασκευοπούλου. Ἀντὶ τοῦ ἀνεπιθυμήτου (ὑπὸ τοῦ Ἀνδρέα Παπανδρέου καὶ τῶν ἀριστεροκομμουνιστῶν ὀπαδῶν του) Ἀντιστρατήγου Τσακαλώτου, γενομένου δεκτοῦ ἀρχικῶς ὑφ' ὅλων τῶν ἁρμοδίων παραγόντων (Βασιλέως—Γ. Παπανδρέου—Κανελλοπούλου), ἡ Κυβέρνησις Παρασκευοπούλου διὰ δευτέραν φορὰν πρωθυπουργοποιηθέντος τῇ ἐπιμονῇ τοῦ παντοδυνάμου Ἀνακτορικοῦ περιβάλλοντος.

Ἀνεξαρτήτως τῆς παρουσίας διακεκριμένων προσωπικοτήτων μὲ φανατικὴν πατριωτικὴν ἱστορίαν, ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ ἦτο θνησιγενής, ὡς τέκνον Ἀνακτορικοῦ πολιτικοῦ λάθους.

Καὶ ἔπεσε ἀδόξως.

Τρίτος γῦρος. Ἡ Κυβέρνησις Κανελλοπούλου. Τὸ δεύτερον τεράστιον πολιτικὸν λάθος. Ἦτο ἀφελὴς ἡ προσφορὰ πρὸς τὸν κεντρῷον κομμουνισμόν, ὁ ὁποῖος ἤνοιξε τοὺς ἀσκοὺς τοῦ ἀνεξαντλήτου κομμουνιστικοῦ Αἰόλου.

Ἐβαίνομεν κατακορύφως πρὸς τὸ ἀνοιχθὲν βάραθρον τοῦ κομμουνισμοῦ.

Ἀλλὰ εὐτυχῶς ἐσώθημεν ὑπὸ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, αἵτινες ἠγρύπνουν καὶ ἐπενέβησαν αἰφνιδιαστικῶς καὶ κατεκεραύνωσαν τοὺς ἐχθροὺς τῆς Ἑλλάδος. Κάποια ἡμέρα ἡ Ἱστορία θὰ τὸ βεβαιώση.

Τέταρτος πολιτικὸς γῦρος. Εἶναι ὁ γῦρος τῆς πολιτικῆς μυωπίας καὶ τοῦ πάθους. Ἤρχισε ἀπὸ τῆς Ἱστορικῆς ἡμέρας τῆς πτώσεώς της καὶ ἐξακολουθεῖ μὲ ἀσίγαστον ἀντεθνικὸν πάθος.

Ἡ Ἱστορία θὰ ἀποδείξῃ τὴν Ἐθνικὴν ἄρνησιν τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας, ἀλλὰ εὐτυχῶς χωρὶς ζημίαν.

Θὰ δυνηθῇ ὅμως νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἀκατανόητον ἀρνητικὴν πορείαν της;!!

Πάντως ἡ κάτωθι προσκλητήριος φωνὴ τῶν τεσσάρων βετεράνων Στρατηγῶν ἀπέδειξε διὰ τῶν πάσης φύσεως ἐκδηλώσεων ὅτι ἡ φωνὴ αὐτὴ ἦτο φωνὴ τῆς Ἑλλάδος ὅπως, ἐχαρακτήρισε τοῦτο εἰς σχετικὸν τηλεγράφημά του ὁ διαπρεπὴς Ἕλλην καὶ συγγραφεὺς κ. Μητρόπουλος.

«Ὃς ἂν στασιαζούσης τῆς πόλεως
μὴ θεῖται τὰ ὅπλα μηδὲ μεθ' ἑτέρων
ἄτιμον εἶναι καὶ τῆς πόλεως μὴ μετέχειν»
(Ἀφορισμὸς Σόλωνος)

Προσκλητήριος φωνὴ τῶν βετεράνων Διοικητῶν: τοῦ Ἱεροῦ Λόχου, Ἐκστρ. Σωμάτων εἰς Ἀφρικὴν - Ἰταλίαν, τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, τοῦ Ἐκστρ. Σώματος εἰς Κορέαν, Στρατηγῶν: Τσακαλώτου Θρασ., Κετσέα Θεμ., Νικολοπούλου Πέτρου, Δασκαλοπούλου Ἰω., ὡς ἀπάντησις, πρὸς τούς, ἀπὸ τοὺς ἀσφαλεῖς πύργους των, ἀπειλοῦντας ἀρχηγοὺς τῶν δολοφόνων, ἀναρχικοὺς - κομμουνιστάς, συμμάχους καὶ συνοδοιπόρους των.

Οἱ Στρατηγοὶ διακηρύσσουν τὰ ἑξῆς:

«Πιστοὶ εἰς τὸν ὅρκον μας πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ μὲ τὸ σύνθημα ὄρθιοι καὶ ἡνωμένοι, πιστοὶ εἰς τὴν «ἰδέαν- Ἑλλάδα», καὶ μὲ ἐθελοντικὴν προσφορὰν Διοικούντων καὶ Διοικουμένων, εἴχαμεν τὴν ὑψίστην τιμὴν καὶ τὸ προνόμιον

νὰ ὁδηγήσωμεν τὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος, τῆς κατασυντετριμμένης Ἑλλάδος, ἀπὸ τὰ πλήγματα τεσσάρων ἀδυσωπήτων ἐχθρῶν, ἐσωτερικῶς, εἰς τὰ ἱστορικὰ καὶ αἱματοβαμμένα ὁρμητήρια τῶν ἀθανάτων Ἡρώων τοῦ 1821 καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Πατρίδος, εἰς ἀγῶνας καὶ ἀπὸ νίκης εἰς νίκην, διὰ τὴν Ἐλευθερίαν καὶ Εἰρήνην.

Ἡ Ἑλλὰς ἐτιμήθη καὶ ἡ αὐτοθυσία τῶν τέκνων της ἐθαυμάσθη ἀπὸ τοὺς Συμμάχους μας, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς ἀδυσωπήτους ἐχθρούς μας.

Ἡ ἐθνικὴ ἕνωσις, ἐμπρὸς εἰς τὸν κίνδυνον, μᾶς ἐχάρισε τὴν ΠΙΝΔΟΝ καὶ τὸ ΚΑΛΠΑΚΙ. Ἡ ἰδία ἕνωσις καὶ ἀδέλφωσις θὰ δώσουν μίαν Ἑλλάδα ἀξίαν τῆς Πίνδου καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ χρέος ὅλων μας, διότι εἰς ὅλους ἀνήκει ἡ Ἑλλάς, ὡς ἱερὰ παρακαταθήκη καὶ τὴν διεκδικεῖ ἡ αἰωνιότης.

Ἀπό τινος, ἀναρχικοὶ - κομμουνισταὶ καὶ τυχοδιωκτικοὶ κάπηλοί τινες τῆς Ἐθνικοφροσύνης, ἀσφαλισμένοι ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Πατρίδος μας, ἤρχισαν τὴν ἀνθελληνικὴν ἐκστρατείαν των.

Οἱ κομμουνισταί, πανοῦργοι καὶ δόλιοι (ὅπως πάντοτε) ἔχουν καὶ τώρα ὡς θύματά των, τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐργαζομένους καὶ τοὺς φρουροὺς τῆς ἐσωτερικῆς μας ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Καὶ οἱ ἀδίστακτοι δολοφόνοι μεταχειρίζονται εἰς τὰς ἐγκληματικάς των ἐνεργείας τὸ πλέον ὕπουλον ὅπλον, τὴν νάρκην, τὴν βόμβαν.

Αἱ ἀντεθνικαὶ αὗται ἐνέργειαι πλήττουν εὐθέως τὸν φιλήσυχον Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ ὄχι τὸ Κράτος.

Ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις ἰσχυρά, ἀγωνίζεται καὶ μοχθεῖ διὰ τὴν γαλήνην καὶ εὐημερίαν τῆς Πατρίδος καὶ εἶναι ἀξία τιμῆς, σεβασμοῦ καὶ γενικῆς συμπαραστάσεως.

Ὁρμώμενοι ἀπὸ καθῆκον καὶ μόνον, πιεζόμενοι ἀπὸ ἀγανακτημένους συμπολεμιστὰς καὶ ὑπερασπιστὰς τῶν Ἑλληνικῶν συνόρων καὶ τῶν συνόρων τῶν Ἐλευθέρων Ἐθνῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ μείνωμεν βωβοὶ καὶ ἀδιάφοροι πρὸ τῆς ἀνανεωμένης αὐτῆς κομμουνιστικῆς ἐξορμήσεως κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

Δὲν δυνάμεθα νὰ μείνωμεν ἀπαθεῖς διὰ τὸ ἀθῶον αἷμα τῶν Ἑλλήνων, τὸ ὁποῖον χύνεται μὲ τὴν ἀπαισίαν καὶ γνωστήν μας ὕπουλον τακτικὴν τῶν κομμουνιστῶν, διότι νομίζομεν, ὅτι προδίδομεν τοὺς νεκρούς μας ἀγωνιστὰς καὶ ἡ σιωπή μας θὰ εἶναι καὶ ἰδική μας προδοσία.

Παρουσιάζοντες σήμερον τὴν φωνήν μας μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς διὰ τοῦ Τύπου δηλοῦμεν ὅτι: οὐδεὶς μᾶς ἐξουσιοδότησε πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ καὶ οὐδένα ἀντιπροσωπεύομεν.

Ὅμως ἀκούομεν, ὡς ἐπιζῶντες ὁδηγοί των, τὴν προσκλητήριον φωνὴν τῶν νεκρῶν συμπολεμιστῶν μας.

Ἀκούομεν τὴν φωνὴν τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων διεχειρίσθημεν τὸ αἷμα, ὡς ἐντολοδόχοι τοῦ ἐθνικόφρονος Ἑλληνικοῦ λαοῦ, εἰς τὰ Ἱερὰ ὁρμητήρια τῶν Ἡρώων τοῦ 1821 καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τὰς ἐρήμους τῆς Λιβύης μέχρι Ρουβίκωνος Ἰταλίας καὶ εἰς τοὺς ἀντίποδας (εἰς Ἄπω Ἀνατολὴν) ἐκεῖθεν τοῦ 38ου παραλλήλου, Κορέας.

Ἐκφράζοντες τὸν ἀποτροπιασμόν μας διὰ τὰς ἐγκληματικὰς ἐνεργείας τῶν ἀναρχικῶν - κομμουνιστῶν δηλοῦμεν, ὅτι μετέχομεν τῆς θλίψεως τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀτυχῶν θυμάτων.

Τσακαλῶτος Θρασύβουλος - Ἐκστρ. Σώματος Ἰταλίας.
Κετσέας Θεμιστοκλῆς - Ἱεροῦ Λόχου.
Νικολόπουλος Πέτρος - Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως.
Δασκαλόπουλος Ἰωάννης - Ἐκστρ. Σώματος Κορέας.

Ε.Ι.Ρ.Τ.
ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ἡμερ. 20-5-71
Ὥρα: 21.15΄

ΕΝΤΙΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Ὁ ἀρχισυντάκτης τῶν Εἰδήσεων τοῦ Σταθμοῦ μας, κ. Γιῶργος Μωραϊτίνης σχολιάζει:

Ὡς ἔντιμον ἐνέργεια, ἀνταξία τοῦ ἡρωϊκοῦ παρελθόντος των, ἐχαρακτήρισε ἡ Ἑλληνικὴ Κοινὴ Γνώμη, τὴν θέσιν ποὺ ἔλαβαν σήμερα οἱ τέσσερεις ἐν ἀποστρατείᾳ στρατηγοί, κύριοι Τσακαλῶτος, Κετσέας, Νικολόπουλος καὶ Δασκαλόπουλος, τῶν ὁποίων ἡ πολεμικὴ δρᾶσις καλύπτει μίαν ὁλόκληρον περίοδον ὄχι μόνον ἐθνικῶν ἀγώνων, ἀλλὰ καὶ προσφορῶν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης, ἀπὸ τὴν Πίνδο μέχρι τὴν Κορέα.

Ἡ ἐνέργεια αὐτὴ τῶν τεσσάρων στρατηγῶν ποὺ ἐπέδωσαν σήμερον εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν κείμενον καταδικάζον τὰς ἀναρχοκομμουνιστικὰς ἐγκληματικὰς ἐκδηλώσεις, ἔχει ἰδιαιτέραν βαρύτητα, ὄχι τόσον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσώπων ποὺ προέβησαν εἰς τὴν ἐνέργειαν αὐτήν, ἀλλὰ ἐκ τῆς προσωπικότητός των καὶ τοῦ ἱστορικοῦ χώρου ποὺ ἐκπροσωποῦν. Διότι, ναὶ μέν, σύσσωμος ὁ Λαός, ἀποκηρύσσει μὲ ἀπέχθειαν καὶ ἀγανάκτησιν τὰς ἐγκληματικὰς ἐνεργείας, ὡς μέσον πολιτικοῦ ἀγῶνος, πλὴν ὅμως, ἀπὸ τὰς δεκάδας χιλιάδας διαμαρτυρίας, μεμονωμένων πολιτῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἔλλειπαν αἱ διαμαρτυρίαι τῶν προσωπικοτήτων ποὺ διεδραμάτισαν κάποιον ρόλον κατὰ τὸ παρελθόν, εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς ἐν γένει Ἱστορίας τοῦ τόπου μας.

Ἡ σημερινὴ ἐνέργεια τῶν τεσσάρων στρατηγῶν δὲν μεταβάλλει ὅμως τὴν λυπηρὰν αὐτὴν πραγματικότητα, διότι ἐξακολουθοῦν νὰ σιωποῦν ἀρκετοὶ ἄλλοι, ἡ δὲ σιωπή τους αὐτή, δὲν σημαίνει ἄλλο τι εἰ μὴ μόνον παραδοχὴν καὶ ἐπικρότησιν τῶν ἐγκληματικῶν ἐνεργειῶν εἰς βάρος ἀνυπόπτων πολιτῶν.

Καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πλανώμεθα ἐκφράζοντες τὴν ἄποψιν αὐτὴν ἐὰν σκεφθῶμεν ὅτι ὑπάρχουν ἄτομα, κυρίως παλαιοὶ πολιτικοί, οἱ ὁποῖοι τακτικώτατα ἀποστέλλουν δηλώσεις, διακηρύξεις, ἀπόψεις καὶ σωρείαν ἄλλων φλυαριῶν εἰς τοὺς ξένους δημοσιογράφους ἢ τὰς ξένας κυβερνήσεις, τὸ περιεχόμενον τῶν ὁποίων, εἴτε ἐκλιπαρεῖ — κατὰ τρόπον δουλικώτατον — τοὺς ξένους, νὰ προβοῦν εἰς ἐπεμβάσεις ἐντὸς τῆς πατρίδος μας, εἴτε διαστρεβλώνει τὴν ἑλληνικὴν πολιτικὴν πραγματικότητα. Βεβαίως αἱ ἐκθέσεις πρὸς τοὺς ξένους, εἶναι παγία τακτικὴ τῶν παλαιῶν πολιτικῶν, ὅπως διεφάνη ἄλλωστε καὶ ἀπὸ τὰ δημοσιευθέντα ἀρχεῖα τοῦ Φόρεϊν Ὄφφις.

Καὶ ἐπειδὴ συνηθίζουν οἱ κύριοι αὐτοὶ νὰ προβαίνουν εἰς δηλώσεις ἐπὶ τῆς σημερινῆς ἑλληνικῆς πολιτικῆς, δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ἡ σιωπή των, ἐπὶ τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως τῆς ἀπειλῆς τῶν ἀνυπόπτων Ἑλλήνων πολιτῶν, σημαίνει ἀνεπιφύλακτα, ἀποδοχὴν καὶ ἐπικρότησιν τῶν ἐγκληματικῶν αὐτῶν ἐνεργειῶν.

Εἶναι παρήγορος λοιπὸν ἡ σημερινὴ θέσις τῶν παλαιῶν ἡρώων πολεμιστῶν, καὶ σημαίνει ὅτι ὑπάρχουν ἀκόμη ἄνθρωποι. Κυρίως, ὅμως, ἡ θέσις αὐτὴ τῶν ἡρώων τοῦ Ἱεροῦ Λόχου, τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, τοῦ '40 καὶ τῆς Κορέας, ἐπιβεβαιώνει, διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν καὶ πανηγυρικῶς, ὅτι ἡ μόνη ὑγιὴς δύναμις εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ὑπῆρξε καὶ εἶναι ὁ

Στρατός, ἡ μόνη ἀσφαλὴς ἔπαλξις τῶν ἐθνικῶν ἀξιῶν καὶ μοναδικὴ ἐγγύησις ἀσφαλοῦς πορείας τοῦ Ἔθνους ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ἱστορικῶν μας παραδόσεων καὶ τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς ἠθικῆς.

Τέλος, τὸ σημερινὸν γεγονός, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἕνα ἐκ τῶν πλέον σημαντικῶν πολιτικῶν γεγονότων.

Διότι, οἱ ἐπισκεφθέντες τὸν κ. Πρωθυπουργὸν Στρατιωτικοί, εἶναι βετερᾶνοι τῆς δεκαετίας τοῦ πολέμου, οἱ δὲ σημερινοὶ Συνταγματάρχαι, ἐμάχοντο ὑπὸ τὰς διαταγάς των. Χρειάζεται λοιπὸν πράγματι γενναιότης δι' ἕνα στρατιωτικὸν ν' ἀναγνωρίσῃ εἰς τὸν κατώτερόν του εἰς βαθμόν, τὴν ἱκανότητα νὰ διοικῇ !

Ἀλλὰ δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἀναμένῃ κανεὶς διαφορετικὴν στάσιν ἀπὸ τὸν Τσακαλῶτον Θρασύβουλον τοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος Ἰταλίας, τὸν Κετσέαν Θεμιστοκλῆν τοῦ Ἱεροῦ Λόχου, τὸν Νικολόπουλον Πέτρον τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, τὸν Δασκαλόπουλον Ἰωάννην τοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος Κορέας, ἀπὸ τοὺς ἥρωας αὐτούς, τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα προφέρομεν μὲ θαυμασμὸν καὶ σεβασμόν.

Ἡ σημερινὴ λοιπὸν ἐνέργειά των καὶ ἡ συμπαράστασίς των εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἀνανεώνει τὴν πραγματικότητα ὄχι μόνον τοῦ ὑψηλοῦ βαθμοῦ πολεμικῆς ἑτοιμότητος τῶν Ἑλλήνων Στρατιωτικῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς, αὐτῆς ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀνδρείαν τῆς ψυχῆς καὶ τῆς εὐσυνειδήτου ἠθικῆς.

Εὖγε, λοιπόν, εἰς τοὺς βετεράνους τῶν πεδίων τῶν μαχῶν, οἱ ὁποῖοι διέψευσαν μὲ τὴν σημερινὴν ἐνέργειάν των, τοὺς πόθους ὡρισμένων, (ὅτι ὁ Στρατὸς θὰ διασπασθῇ) καὶ ἀνενέωσαν τὸν θαυμασμόν μας πρὸς τὸ ὑψηλὸν φρόνημα τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

ΣΟΛΩΝ ΓΚΙΚΑΣ

Ὁ Στρατηγὸς κ. Γκίκας, μαζὶ μὲ τὴν πληρότητα τῶν πολυπλεύρων ἱκανοτήτων του, ἐπέδειξε στὴν στρατιωτικὴ πλευρὰ-καὶ εἶναι τοῦτο πρὸς μεγάλην τιμήν του- ἕνα ἰσχυρὸν χαρακτῆρα ἐναντίον μίσους καὶ παθῶν ποὺ δυστυχῶς ὑπῆρξαν πάμπολα στὴν διένεξι τῶν ἀειμνήστων Βασιλέως καὶ Ἀρχιστρατήγου Παπάγου.

Ἔβαλε ἀκατάλυτο φρένο :

Ὅμως πέρασε καὶ στὴν Πολιτική. Καὶ εἰργάσθη ἀνώτατα καὶ γιὰ πολλὰ χρόνια καὶ ὡς Ὑπουργὸς τοῦ Ὑπουργείου ἐναντίον τοῦ ὁποίου ὀργιάζουν αἱ συκοφαντίαι καὶ αἱ κατηγορίαι. Ὑπῆρξε φωτεινός, ἀκούραστος καὶ Ἐθνικῆς ἀποδόσεως. Μετέφερε - στὴν πολιτικὴ ποὺ ἄδικα, γιὰ ὀλίγους, δίκαια, γιὰ ἀρκετούς, κατηγορεῖται γιὰ φαυλότητα σκέψεως - τὸν κατακάθαρο στρατιωτικὸ ἀέρα μαζὶ μὲ τὰς ἄλλας ἱκανότητάς του καὶ ἰδιαίτατα τὸν χαρακτῆρα του. Οἱ συμπολεμισταί του καὶ οἱ συνεργάται του εἴμεθα ὑπερήφανοι γιὰ τὴν φωνεινὴ πολιτική του πορεία.

Τοῦ ὤφειλα σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο, τὴν παρουσίασι καὶ τῆς καρποφόρου ταύτης Ἐθνικῆς του προσφορᾶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Στρατιωτική Σχολή Εὐελπίδων.

Στρατιωτικὴ Σχολὴ Εὐελπίδων.

Μιὰ ὑποθήκη πρὸς Εὐέλπιδας—γιὰ κάθε τάξη.

«Ἀγαπᾶτε Ἀλλήλους»

Ὅποιος Εὔελπις διαβάσῃ τὰ παρακάτω ἂς μὴ παραξενευθῇ ποὺ δὲν προέρχονται ἀπὸ ἁρμόδιο θρησκευτικὸ λειτουργό.

Ἄρχισα μὲ τοὺς Νεοσσοὺς - Εὐέλπιδας, **ἱστορικῶς** καὶ τελείωσα μὲ τοὺς Ἀετοὺς - Εὐέλπιδας.

Ὅμως αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διατυπώσω καὶ τὴν πατρικὴ προσθήκη, ὥστε — ὅσο εἶναι δυνατὸν — νὰ ἀποφύγουν οἱ Εὐέλπιδες ποὺ θὰ τὴν διαβάσουν, τοὺς σκοπέλους ποὺ θάβρουν — ἀναπόφευκτα στὴν Στρατιωτικὴν καὶ στὴν Ἐθνικήν τους διαδρομὴν—γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πλέον ἱερᾶς ἀποστολῆς ποὺ ἀνέλαβον ἐθελουσίως— «ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης», καὶ ποὺ τοὺς σφραγίζει μὲ τὸ πιὸ τιμητικὸ δικαίωμα ποὺ τοὺς ἐκχωρεῖ τὸ Ἔθνος, «νὰ διαχειρισθοῦν τὸ αἷμα τῶν παιδιῶν της» μέχρι καὶ τῆς ἀπολύτου δωρεᾶς αὐτῆς ταύτης τῆς ζωῆς των γιὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἱερᾶς ἀποστολῆς των.

Μέσα εἰς τὴν ταραγμένη ἀτμόσφαιρα τῆς ἐποχῆς μας (ὅπως ἔγραψα στὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἀναγκαστικῆς — πολιτικῇ ἐπιβουλῇ — παραιτήσεώς μου, μικρὸν πόνημά μου «Στρατιωτικὰ πνευματικὰ θέματα», Αἶνος, Ἀθῆναι 1953) ὅπου διάφοροι δοξασίαι καὶ ἐπιδιώξεις ἀντιτίθενται μὲ σκληρότητα) ὁ Στρατὸς ἀποτελεῖ δι' ὅλα τὰ σύμμαχα Ἔθνη τὴν ἐλπίδα τῆς διατηρήσεως τῆς ἐλευθερίας των — καὶ πιὸ πολὺ γιὰ Ἔθνη ὅπως τὸ δικό μας, τὸ ὁποῖον περιβάλλουν ἀνέκαθεν ἀχόρταγοι καὶ καραδοκοῦντες ἀπὸ χιλιετηρίδων ἐχθροί—κάποια ὠφέλεια μπορεῖ νὰ προσφέρουν καὶ αἱ τελευταῖαι ὀλίγαι αὐταὶ σελίδες. Ἀφοῦ καὶ σήμερα ἀκόμη — γιατὶ δὲν τέλειωσαν οἱ ἀγῶνες μου — ἡ σκέψις μου εἶναι πάλιν γυρισμένη πρὸς ὅσους δυνάμωσαν τὴν πίστιν μου, ἀπὸ τὰ μικρά μου χρόνια μέχρι καὶ σήμερα.

Μ' αὐτὴ τὴν πίστιν ηὐλογήθην, σὲ διάφορες στιγμὲς ἀγωνίας καὶ συντριπτικῆς Ἐθνικῆς εὐθύνης, νὰ ξεπεράσω τὰ ὅρια τοῦ ἀδυνάτου καὶ νὰ τὰ μετατρέψω, μὲ τοὺς σταυροφόρους συμπολεμιστάς μου, εἰς ὅρια δυνατὰ καὶ χαρωποιὰ — ὅπως μὲ λίγα λόγια θὰ σᾶς ἐξηγήσω παρακάτω.

Ἔβαλα ὡς ἐπικεφαλίδα τῆς ὑποθήκης — ἂς ποῦμε αὐτῆς — τὸ «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους».

Αὐτὴ ἡ συμβουλὴ ἔχει τὴν στενοτέραν της ἔννοιαν, τὴν πιὸ δύσκολη, ἀλλὰ καὶ τὴν γενικωτέραν πιὸ εὔκολη.

Ἡ δευτέρα ἀφορᾷ ἐκείνους μὲ τοὺς ὁποίους θὰ εὑρεθῆτε εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις ἐκπληροῦντες τὴν αὐτὴ ἱερὴ ἀποστολή.

Μὰ ἡ πιὸ δύσκολη, ἡ πιὸ στενή, ἀφορᾷ ἐκείνους μὲ τοὺς ὁποίους ἐξορμᾶτε ἀπὸ τὴν ἴδια ὡραία βάσιν ἐξορμήσεως, ἀπὸ τὴ Μεγάλη Ἐθνικὴ Ἐκκλησία ποὺ ἀπὸ 100 καὶ πλέον χρόνια ἔχει τὸ ὄνομα: «Στρατιωτικὴ Σχολὴ Εὐελπίδων»

Στὴν ὅλη του πορεία ὁ κάθε Εὔελπις εἶναι σφραγισμένος καὶ μὲ τὴ τάξι εἰς τὴν ὁποία ἀνήκει καὶ ὀφείλει νὰ μὴ τὸ λησμονήση ποτὲ αὐτό, διότι ἡ λέξις συμμαθητὴς εἶναι συνώνυμος μὲ τὴν λέξιν ἀδελφός· καὶ ἀνάμεσα σὲ ἀδέλφια ἡ ἀγάπη πρέπει νἆναι ἀκατάλυτος καὶ ἂν ἐπιτρέπεται ἡ λέξις καὶ προσεκτική, διότι μιὰ ἐπιτυχὴς πορεία προκαλεῖ ζήλεια ἀφόρητη, μέχρι τοῦ ἀσβέστου μίσους, ἐκδηλουμένη μεταξὺ τῶν συμμαθητῶν ἰδιαίτερα, ὥστε τοὐλάχιστον ἡ ἀγάπη αὐτὴ νὰ ἀναγκάζη τὴν λύσσαν τῆς ζήλειας νὰ μὴ μπορῇ νὰ δηλητηριάζη ἐπιτυχῶς τὴν ἀτμόσφαιραν.

Στὸ παρελθόν, τὸ ἀπώτερον καὶ ἐγγύτερον, ἔχουμε παραδείγματα κτυπητά, φθοροποιὰ ἀκαταλύτου μίσους — ζήλειας. Παράδειγμα ἀποφυγῆς ἀποτελεῖ μιὰ ὁμὰς τῆς τάξεώς μου καὶ μέχρι σήμερον.

Ἀλλὰ ὁ κάθε Εὔελπις στὸ σύνθημα «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους» πρέπει νὰ προσθέση καὶ τὸ «ἀγαπᾶτε καὶ τοὺς στρατιώτας, ἀγαπᾶτε αὐτοὺς τοὺς σταυροφόρους» μὲ ὅλη τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς σας. Διότι στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου θὰ εὑρεθῆτε σὲ πολὺ δύσκολες περιπτώσεις.

Ἂν κάποτε θὰ ἔχετε τὴν τιμὴν νὰ εὑρεθῆτε ἐπὶ γραμμῆς πυρός, θἆναι τὸ μεγαλύτερο σφράγισμα τῆς ζωῆς σας. Σφράγισμα τιμῆς καὶ ἀρετῆς ποὺ θὰ σᾶς κρατήση εἰς σκληρὰς δοκιμασίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μακρῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας πρὸς τὴν πατρίδα μας.

Ἐὰν σᾶς συνοδεύη αὐτὸ τὸ ὑπέροχο, τὸ θεῖον αἴσθημα τῆς ἀγάπης σας πρὸς τοὺς ὑφ' ὑμᾶς σταυροφόρους τότε θἄχετε τὴν ἀνεπανάληπτον μεγαλοπρεπῆ αὐτοθυσίαν των, τὴν δωρεὰν τῆς ζωῆς των μὲ τὸ ψυχορράγημα — ὅπως συνέβη ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ θνήσκοντος λοχίου Καρανδρέου στὸ Ρίμινι, δίπλα στὸν διερχόμενο τὰς πύλας τοῦ Ἅδου ἀξιωματικόν του Ὑπολοχ. Ἰ. Κόρκα: «Μὲ τέτοιους ἀξιωματικοὺς ἀξίζει νὰ πεθαίνη κανεὶς γιὰ τὴν Ἑλλάδα»

Καὶ σεῖς, στὶς μέλλουσες ἀναμνήσεις σας, ὅταν θὰ κάμετε τὸ προσκλητήριόν των θὰ πῆτε: «Ἀγαπημένοι μου σταυροφόροι νεκροὶ ἢ ζωντανοί, στέκω προσοχὴ μπροστά σας καὶ χαιρετῶ». Καὶ σπονδὴ θἆναι τὰ δάκρυά σας.

Αὐτὲς οἱ δύο ἀγάπες ποὺ μνημόνευσα πρέπει ὅσο εἶναι ἀνθρωπίνως δυνατὸν νὰ συμβαδίζουν. Συγκεντρῶστε τὴν προσοχή σας, γιατὶ θἆναι ἡ μεγάλη σας δύναμις.

Ἀνέφερα τὴν λέξιν «Σταυροφόροι». Μὴ παραξενευθῆτε! Ἂς γυρίσουμε λίγο πίσω.

Θὰ παραθέσω ἐδῶ ὅσα ἔγραψα στὸ πόνημά μου 1953, «Στρατιωτικὰ πνευματικὰ θέματα», τὰ ὁποῖα παραμένουν ἀναλλοίωτα καὶ σήμερα:

Ὅλοι ὅσοι ἔλαβον μέρος εἰς τοὺς Ἐθνικοὺς πολέμους μέχρι καὶ τοῦ 1940, γνωρίζουν ὅτι τὸ ἰδανικὸν «Πατρὶς - Ἔθνος» ἦτο ἡ βασικὴ ἐξήγησις πρὸς τὸν καθένα διὰ νὰ ἀντιμετωπίση τὴν ὑπερτάτην ὁλικὴν θυσίαν, τὸν θάνατον.

Τὰ κίνητρα, τὰ ἰδανικὰ καὶ εἰς τὸν ἐξωτερικὸν καὶ εἰς τὸν ἐσωτερικὸν πόλεμον παρέμειναν τὰ αὐτά.

῞Εκτοτε τὰ αἱματηρὰ σκηνικὰ ἄλλαξαν. Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἄρχισε νὰ βλέπῃ εἰκόνας ἀγνώστους ἕως τότε.

Βέβαια οἱ διορατικοὶ τὶς εἰκόνες αὐτὲς τὶς ἔβλεπαν κατακάθαρα καὶ πρὸ τοῦ τελευταίου πολέμου.

Ὁπωσδήποτε, ἂν θέλουμε νὰ ὁρίσωμεν μίαν ἡμερομηνίαν ἀπὸ τῆς ὁποίας τὰ σκηνικὰ ἄλλαξαν διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἡ ἡμερομηνία αὐτὴ εἶναι ἡ 4η Δεκεμβρίου 1944. Καὶ χώρα μάχης αἱ Ἀθῆναι.

Ἀπὸ τότε ἀπέναντι εἰς τὶς νέες ἐπαναστατικὲς εἰκόνες ἔπρεπε νὰ ὀρθωθοῦν τὰ ἀντιτιθέμενα βαθύτερα ἰδανικά.

Τὰ ἰδανικὰ «Πατρὶς - Ἔθνος» δὲν ἀρκοῦσαν πλέον. Εἶχαν πλατύνει. Καὶ ἐχρειάσθη νὰ καλυφθοῦν καὶ τοῦτο κατόπιν μεγάλης προσπαθείας ἀπὸ ἕνα εὐλογημένο θεϊκὸ πέπλο, ποὺ μόνο αὐτὸ ὑπῆρξε ἱκανὸ νὰ ρίξῃ φῶς εἰς τὸ ἐπαναστατικὸ σκοτάδι καὶ ἔτσι οἱ στρατιῶται νὰ φωτισθοῦν, νὰ νιώσουν, νὰ προχωρήσουν καὶ νὰ νικήσουν.

Καὶ τὸ φῶς αὐτό, τὸ μεγαλύτερο ὅπλο κατὰ τοῦ φανατικοῦ κομμουνισμοῦ, εἶναι ἐκεῖνο ποὺ θεωρῶ ὡς ἀπαραίτητο, βασικό, ἀκατάλυτο καὶ δυνατὸ στὴ μοναδική του καὶ ὁλοκληρωτική του ἀτομικότητα, γιὰ τὴ νίκη εἰς ἕνα μέλλοντα πόλεμο, ὅπως προοιωνίζεται καὶ τώρα. Καὶ τὸ ὅπλο αὐτὸ δὲν θὰ κάμωμεν λάθος ἂν τὸ ὀνομάσωμεν: Πίστις-Χριστιανικὴ Πίστις.

Ἀναμφισβητήτως ὑπῆρξε κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ στὶς προσευχὲς καὶ στὶς εὐχὲς καὶ στοὺς ψαλμοὺς τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ τὰ νικητήρια». Ἀναμφισβητήτως εὑρίσκομεν τὸ αὐτὸ εἰς τοὺς ὁραματισμοὺς τῶν στρατιωτῶν μας οἱ ὁποῖοι ἔβλεπαν τὴν Παναγία κατὰ τὸ 1940.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο ἡ ἴδια μορφή. Ἐκεῖ ἦτο ἡ ἐλπίς. Ἀπὸ τοῦ 1944 καὶ ἐδῶ ἡ ἐλπὶς πρέπει νὰ γίνῃ κύριον θέμα καὶ ὅπλον κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ, νὰ ὀνομασθῇ σαφῶς : «Χριστιανισμὸς-Χριστιανικὴ Πίστις».

Καὶ ἔτσι κατὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἠκούσθη τὸ πρῶτον, εἰς τὸ Α΄ Σῶμα Στρατοῦ (τὸ ὁποῖον εἶχα τὴν τιμὴν νὰ διοικῶ, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ 1948 ἄρχισε τὶς μεγαλύτερες ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν Ρούμελη, καὶ κατὰ τὶς ὁποῖες οἱ στρατιῶτες ἐμάχοντο κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὰ ἀπρόσιτα βουνὰ τῆς Γκιώνας, τοῦ Παρνασσοῦ καὶ τῆς Οἴτης, μέσα σὲ σκληρὸ χειμῶνα), ἠκούσθη τὸ πρῶτον τὸ νέον σύνθημα, τὸν σύνθημα τοῦ ἀγῶνος, τὸ ὁποῖον μποροῦσε νὰ τοποθετήσῃ τὸν στρατιώτην εἰς τὴν ὀρθὴν κατεύθυνσιν: «Σταυροφόροι».

«Σταυροφόροι» ἦτο ἡ πρόσκλησις, ἡ ἐντολή, ἡ κατεύθυνσις, τὸ ἔδαφος τῆς σκέψεως, τῆς στροφῆς καὶ τῆς τοποθετήσεως τῶν ἰδανικῶν, καὶ συνεπῶς καὶ ἡ ἔννοια τῆς θυσίας, τῆς ὑπερτάτης θυσίας.

Καὶ κατὰ ἀξιοπρόσεκτον σύμπτωσιν τὸ σύνθημα ἐξεπέμφθη κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα τοῦ 1948, διότι τότε διεξήγετο ὁ σκληρὸς στὴ Ρούμελη ἀγών, ἀρχική, πραγματικὰ συνολικὴ ἐξόρμησις τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Τότε, ποὺ μὲ θεία φώτιση —ἀσφαλῶς— στὴν διαταγή μου, ἐπ᾽ εὐκαιρίᾳ καὶ τοῦ μεγάλου χριστιανικοῦ δράματος, ἐτοποθέτησα τὸ σύνθημα «Σταυροφόροι».

Οἱ στρατιῶται ἔνιωσαν τὸ σύνθημα αὐτό, ἄλλοτε συνειδητὰ καὶ ἄλλοτε ἀσυνείδητα. Ἀλλὰ ἀδιάσπαστα καὶ σταθερὰ ἔνιωσαν τὴν ἀλλαγὴν τῆς μορ-

φῆς τοῦ πολέμου. Ἠσθάνθησαν τὴν ἀναζωογόνησιν τῶν ἰδανικῶν καὶ τὴν παρουσίαν ἑνὸς ἀνωτέρου, ἑνὸς θείου παράγοντος.

Τὸ Σταυροφόροι δὲν ἀπετέλει σύνθημα προπαγάνδας, οὔτε ὡς προπαγάνδα τὸ ἄκουσαν οἱ στρατιῶται. Ἡ πρόσκλησις ἄνοιξε τὴν πόρτα τῆς ψυχῆς των καὶ ἀπεκάλυψε τὴν πίστιν των. Καὶ ἔδωσε πλούσιο, ὡραῖο καρπό. Ἡ χριστιανικὴ πίστις ἔκαμε νικηφόρο τὴν ἐμφάνισίν της κατὰ τοῦ κομμουνιστικοῦ φανατισμοῦ καὶ ἐτοποθετήθη στὴν πλέον ὑψηλὴ κορυφή, στὸ ὑψόμετρο 2520 τοῦ Γράμμου καὶ ἐφωτίσθη μὲ τὸ ἐκκλησάκι τῆς Παναγίας ἐκεῖ, σὰν νἄθελε ἡ Θεία Δύναμις νὰ δώση φῶς εἰς ἐκείνους ποὺ δὲν εἶχαν καταλάβει ἀκόμη.

Καὶ ὑπῆρξε τόσο φανερὴ ἡ διαφορά, ὥστε στὴ σύγκρισι νὰ ἰδοῦν καὶ οἱ μύωπες. Οἱ ἴδιοι οἱ στρατιῶται εἶχαν παραμείνει ἄπρακτοι χωρὶς πίστιν καὶ ἡττημένοι εἰς τὸ ἴδιο μέρος, λοιδωρούμενοι ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς καθημερινῶς, οἱ ὁποῖοι δὲν τοὺς θεωροῦσαν ἀξίους «οὔτε γιὰ ἕνα βῆμα».

Ὅταν καὶ πάλιν ἀνέλαβα τὴν διοίκησιν τοῦ τομέως μὲ τὸ Α΄ Σ. Στρατοῦ, οὔτε ἕνας στρατιώτης, οὔτε ἕνα ὅπλον δὲν προσετέθη κατὰ τὴν 19ην Ἰουλίου τοῦ 1948. Ἀλλὰ προσέθεσα τὴν ἀκατάλυτον πίστιν μου. Καὶ ἐξαπελύθη καὶ πάλιν τὸ σύνθημά μας, τὸ σύνθημα τοῦ Α΄Σ.Στρατοῦ.«Σταυροφόροι ἐγερθῆτε». Καὶ ἠγέρθησαν καὶ ἐβάδισαν καὶ ἀνῆλθον καὶ ἡ ὑψωμένη πρὸς τὸ θεῖον ψυχή τους καθώρισε τὴν ἡμερομηνίαν τῆς νίκης, 15 Αὐγούστου 1948.

Καὶ τὸ 1949, ὁσονδήποτε καὶ ἂν αὐτὸ φανῆ παράξενο, ἦτο τόσο ζωντανὴ ἡ πίστις τῶν ὁπλιτῶν τοῦ Α΄ Σ. Στρατοῦ, ὥστε μοῦ ἤρκησε νὰ τοὺς δώσω ὡς μόνον σημεῖον κατευθύνσεως, ὡς ἀντικειμενικὸν σκοπόν, ὡς ἀποστολήν, ὡς ἐντολὴν τὸ Ἐκκλησάκι τοῦ Γράμμου, τὸ 2520 καὶ τὸν Σταυρὸν ποὺ οἱ ἴδιοι ἀνύψωσαν. (Εἶχον δυστυχῶς ἀφεθῆ ἀπὸ τήν, μετὰ τὴν κατάληψίν των τὸ 1948, ὑπεύθυνον διοίκησιν πρὸς διατήρησίν των, μὲ τὸ αἰτιολογικὸν τοῦ χειμῶνος ἵνα μὴ ὑποφέρωμεν!!! καὶ τὸ κατέλαβον οἱ ξυπόλυτοι συμμορίται καὶ τὸ ὠχύρωσαν καταπληκτικῶς).

Ἡ πίστις εἶχε ἀναζωογονηθῆ εἰς ὅλους καὶ ὑπῆρξαν σταυροφόροι οἱ ὁποῖοι ἡμιλλῶντο ποιός νὰ γονατίση πρῶτος, ποιός πρῶτος νὰ ὑψώση τὴν προσευχήν, τὸ εὐχαριστῶ πρὸς τὸ Θεῖον, τὸν Χριστόν, πρὸς Ἐκεῖνον ποὺ μὲ τὴν δύναμίν του ἐκάλυψε καὶ δυνάμωσε τὸ φοβισμένο, μέχρι καὶ τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1948, Ἑλληνικὸν Ἔθνος.

Ὀλίγοι ἀρχηγοὶ εἶχαν κατανοήσει ὅτι ἀπὸ τοῦ 1944 αἱ εἰκόνες εἶχαν ἀλλάξει.

Φοβοῦμαι ὅτι ἐλάχιστοι μεγάλοι στρατιωτικοὶ ἀρχηγοὶ τὸ κατάλαβαν.

Ὅμως ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ὁ Βασιλεὺς Παῦλος, ὑπεδείκνυε μὲ τὸ προσκύνημά του ὅτι ἡ μορφὴ τοῦ ἀγῶνος εἶχε ἀλλάξει, ὅτι τὰ χωρικὰ ὅρια εἶχον ἐκταθῆ ἀπέραντα, εἶχον φθάσει τὸ Θεῖον, ἀφοῦ ὁ ἀγὼν τοῦ ἐχθροῦ ἐναντίον παντὸς «δικαίου, ἀγαθοῦ καὶ ὡραίου» διεξήγετο.

Σταυροφόροι πρέπει νὰ γίνουν ὅλοι οἱ στρατιῶται τῶν Συμμάχων καὶ μὲ τὸν ὅρον αὐτὸν ἐννοῶ πάντα ποὺ πολεμᾷ τὸν κομμουνισμόν· σταυροφόροι γιὰ νὰ νικήσουν ἀσφαλῶς ὁποιαδήποτε ὀρδὴ καὶ ἂν ἐξαπολύση ὁ πολυπληθὴς κομμουνισμός. Χωρὶς μιὰ βαθύτερη θρησκευτικὴ πίστι δὲν μποροῦμε νὰ νικήσουμε τὸν κομμουνιστικὸ φανατισμό.

Μπήκαμε εἰς τὸν πολυετῆ θρησκευτικὸ πόλεμο ποὺ θὰ σταματήση μόνον τότε ὅταν ὁ Χριστιανισμὸς καὶ οἱ βοηθοῦντες αὐτὸν ἐξουθενώσουν τὸν κομμουνισμό.

Ἡ Ὑπέρμαχος Στρατηγὸς ΠΑΝΑΓΙΑ, δωρεὰ τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, ἡ ὁποία μετεφέρθη καὶ ἐναπετέθη στὸ ὑψ. 2520 (Γράμμος), ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ Ἀντιστρατήγου Τσακαλώτου Θρασυβούλου. (31 Αὐγούστου 1949).

Ὁ πόλεμος στὴν Κορέα ἔδειξε εἰς τοὺς κυριωτέρους ἀρχηγοὺς ὅτι τὰ ὅρια ἐμεγάλωσαν.

Ὅμως πολιτικαὶ ἐπιδιώξεις Χριστιανικῶν Κρατῶν καὶ στενὰ συμφέροντα ἐμποδίζουν τὴν ἐπιβαλλομένην σύμπνοιαν καὶ συνολικὴν δύναμιν.

Δυστυχῶς ἐναντίον τοῦ φανατισμοῦ δὲν ὀρθώνεται ἀκόμη ἡ συνολικὴ πνευματικὴ δύναμις τῶν ἐλευθέρων Ἐθνῶν, ἀπηλλαγμένη ὑλιστικῶν ὑπολογισμῶν.

Ἐναντίον τοῦ ἐπαναστατικοῦ φανατισμοῦ χρειάζεται ἡ βαθεῖα πίστις. Πρὸ τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ χρειάζεται τὸ «Παγκόσμιον Θρησκευτικὸν Σύνολον».

Εἶναι καιρὸς χωρὶς κανένα δισταγμὸ νὰ ἰσχύσῃ διὰ πάντα ποθοῦντα τὴν ἐλευθερίαν του καὶ τὴν διατήρησίν της, ἀπ' ὅλα τὰ Ἔθνη τοῦ ΝΑΤΟ εἰδικώτερον, τὸ σύνθημα: «Σταυροφόροι ὅλου τοῦ κόσμου ἑνωθῆτε. Σταυροφόροι ὅλου τοῦ κόσμου ἐγερθῆτε».

Καὶ θἆναι τὸ σύνθημα πρὸ τοῦ ὁποίου ὁ Διεθνὴς κομμουνισμὸς θὰ στραφῇ πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ὅμως ὁ σκοπὸς εἶναι μόνιμος καὶ πλέον συγκεκριμένος. Νὰ καταστῶμεν, ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότεροι, εἰ δυνατὸν ὅλοι, ἐθελονταὶ τῆς ἀποστολῆς πρὸς τὴν ὑπερτάτην ἐν δεδομένῃ στιγμῇ θυσίαν, καὶ νὰ μὴ ἔχωμεν ἀνάγκην οὐδενὸς στρατιωτικοῦ νόμου.

Ἀναλόγως τῆς ἐπιτεύξεως τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ θὰ εἶναι καὶ ἡ νίκη κατὰ τοῦ διεθνοῦς ἐχθροῦ ἀσφαλής. Καὶ διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐλευθέρα, δηλαδὴ πραγματική, ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ἑνότης εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις.

Πρέπει πάσῃ θυσίᾳ τοῦ ἀτομικοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τῶν συναφῶν ἐλαττωμάτων, ὁ Στρατὸς νὰ εἶναι τὸ ἠθικὸν τοῦ Ἔθνους ὁρμητήριον, ὅπου τὰ σφάλματα μίσους θὰ εἶναι ὀλιγώτερα καὶ ὁπόθεν θὰ δύναται νὰ ρέῃ, μέσα εἰς τὴν σύγχυσιν ὅλων τῶν ἐννοιῶν, πρὸς τὸ σύνολον τοῦ Ἔθνους, ὁ σωτήριος Στρατιωτικὸς Ἰορδάνης.

Ἐνδιαφέρουσαι τελικαὶ σημειώσεις

Ἤμην κατὰ τοὺς ἀγῶνας μας τοὺς σκληροὺς κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ὁ μόνος Σωματάρχης ὁ ὁποῖος ἐξέπεμψε τὸ σύνθημα: «Σταυροφόροι - στρατιῶται» καὶ ὡς παρασύνθημα προσκυνήματος «Τὸ Ἐκκλησάκι τῆς Παναγίας».

Ἀξίζει ὅμως νὰ παραθέσω ὡς συμπλήρωμα τῶν ἀνωτέρω τὰ ὅσα μεγάλοι Ἀρχηγοὶ τῶν δύο Παγκοσμίων Πολέμων διετύπωσαν. Εἶναι ἄξια ἀπολύτου προσοχῆς.

Ὁ Ροβέρτος Μίλικαν

«Τὸ μέλλον ὡρισμένως θὰ λάβῃ περισσοτέραν ἀνάγκην τοῦ Χριστιανισμοῦ παρ' ὅτι ἐχρειάσθη τὸ παρελθόν».

Ὁ Στρατάρχης Foch

Au soir du 22 Novembre 1918

«Ce n'est pas a nous, mais a Votre Nom, Seigneur, que revient la gloire».

Ὁ Στρατάρχης Montgomery

«Δὲν πιστεύω ὅτι σήμερον ὁ Διοικητὴς δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ μεγάλας Στρατιάς, μεμονωμένας Μονάδας ἢ καὶ ἄτομα ἀκόμη καὶ νὰ τὰ ὁδηγήσῃ εἰς μεγάλας νίκας ἂν δὲν ἔχῃ τὸ προσῆκον αἴσθημα ἀληθείας.

Καὶ πρέπει νὰ εἶναι διατεθειμένος νὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ καὶ νὰ ὁδηγῇ τὰ στρατεύματά του ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἀληθείας ταύτης»

Καὶ ὁ Ἀρχιστράτηγος Dwight Eisenhower

«This is what I found out about religion. It gives you courage to make the decisions you must make in a crisis and then the confidence to leave the result to a higher Power. Only by trust in God, can a man carrying responsibilites find repose».

II) Ἡ Ἱστορία τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς Εὐελπίδων.

Ἔπειτα ἀπὸ τὰς ἐξορμήσεις τῶν Εὐελπίδων, ποὺ ἱστόρησα σὲ αὐτὸ τὸ βιβλίον μου, θᾶταν παράλειψις νὰ μὴ γίνῃ γνωστὴ στοὺς ἀναγνώστας τοῦ βιβλίου αὐτοῦ καὶ ἡ Ἱστορία τῆς Μεγάλης Ἐθνικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ λαμπρὰ πορεία της, στὴν αἱματοβαμμένη πορεία τοῦ Γένους.

Ἑκατὸν τεσσαράκοντα δύο (142) χρόνια συμπληροῦνται ἀπὸ τὴν ἵδρυσίν της, τὸν Δεκέμβριον τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους μαθητάς της, ὁ γιὸς τοῦ θρυλικοῦ ἀρχιστρατήγου τοῦ ἐπαναστημένου Ἔθνους, ὁ Πᾶνος Κολοκοτρώνης, ὁ γιὸς τοῦ Γέρου τοῦ Μωριᾶ.

Καὶ πρῶτος Ἕλλην Διοικητὴς τῆς Σχολῆς, ὁ ἀπόφοιτός της, ὁ Ἀντ/ρχης τοῦ Πυροβολικοῦ Πάνος Θεοδώρου Κολοκοτρώνης.

Αἱ τότε διαταγαί του ὑπῆρξαν κυριολεκτικά, φωτειναὶ λαμπάδες διὰ τοὺς Εὐέλπιδας. Ὅποιος καὶ τώρα τὶς διαβάζει βλέπει μέσα στὶς γραμμές τους τοὺς ὑψηλόφρονας - τοὺς ὑψιπετεῖς Κολοκοτρωνέους.

Ἕνας μάρτυς διοικητής της κατὰ τὸ 1914, ὁ Ἀρχιστράτηγος τοῦ Στρατοῦ Μ. Ἀσίας Χατζηανέστης, ὁ ἀείμνηστος διοικητής μας, ἀποτεινόμενος πρὸς ἡμᾶς (τὴν πρώτην μεγαλυτέραν τάξιν ἀπὸ τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἀγώνων τὴν τάξιν τοῦ 1916) διὰ τῆς Ἡμερ. Διαταγῆς του ἄρχιζε διὰ φράσεως Ἡμ. Διαταγῆς τοῦ Πάνου Κολοκοτρώνη!!

Τὴν 21 Δεκεμβρίου τοῦ 1828 ἱδρύθη ἀπὸ τὸν Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννην Καποδίστριαν ἡ Σχολὴ τῶν Εὐελπίδων, ἡ δημιουργὸς ἐθνικῶν Ἡγητόρων.

Ἀπὸ τὴν Σχολὴν ἀπεφοίτησαν ὄχι μόνον οἱ ἀριστεῖς τοῦ Στρατοῦ ἀλλὰ καὶ διακεκριμένοι ἐπιστήμονες καὶ συγγραφεῖς.

Μαθηματικοί, φυσικοί, μηχανικοὶ ἀλλὰ καὶ πολιτικαὶ φυσιογνωμίαι. Ὑπουργοὶ καὶ πρωθυπουργοὶ ὑπῆρξαν μαθηταί της.

Ἡ Σχολὴ Εὐελπίδων ἔδωκε καὶ τοὺς πρώτους ἀξιωματικοὺς τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, ὅταν δὲν εἶχε ἀρχίσει νὰ λειτουργῇ ἡ Σχολὴ Δοκίμων καὶ τοὺς πρώτους τέσσαρας ἀεροπόρους τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων.

Ἡ Σχολὴ Εὐελπίδων ὑπῆρξε τὸ ἀρχαιότερον Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Ἵδρυμα, προηγηθεῖσα τοῦ Πανεπιστημίου κατὰ ἐννέα ἔτη.

Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας, μεταξὺ τῶν πρώτων μελημάτων του, ἔθεσε τὴν συγκρότησιν τακτικοῦ Στρατοῦ καὶ τὴν πλαισίωσίν του διὰ στελεχῶν κατηρτισμένων.

Πρῶτον βῆμα, ἡ ἔναρξις λειτουργίας, τὴν 1ην Ἰουλίου τοῦ 1828, ἐν Ναυπλίῳ, Λόχου γυμνάσεως Εὐελπίδων ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ἰταλοῦ λοχαγοῦ Σαλτέλι, ἐκ τῶν κατελθόντων εἰς Ἑλλάδα Φιλελλήνων μὲ τὴν Ἐπανάστασιν.

Τὸ Διάταγμα τὸ σχετικὸν τῆς συστάσεως, ἐδημοσιεύθη τὴν 21ην Δεκεμβρίου, καὶ ἡ ἡμέρα αὕτη καθωρίσθη διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Ἀμύνης ὡς «Ἡμέρα τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων».

Ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς συστάσεώς του «Λόχου Εὐελπίδων» καθώρισε: «Οἱ διδάσκοντες ἀξιωματικοὶ θέλουν διδάσκει, πρὸ πάντων καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, εἰς τοὺς Εὐέλπιδας, τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν πειθαρχίαν.

Ὁ τυχὸν ἀποβαλλόμενος λόγῳ ἀμελείας, ἀνυποταξίας, ἀναξιότητος, ἢ ἀτίμου διαγωγῆς, οὐδέποτε δύναται νὰ καταταγῇ ὡς ἀξιωματικὸς ἢ ὑπαξιωματικὸς εἰς τὸν τακτικὸν στρατόν...».

Εἶναι ἀξιοσημείωτον, ὅτι ὁ σώφρων, πολυμαθής, καὶ ὀξυδερκὴς Κυβερνήτης, διὰ τὸ τέκνον του τοῦτο, τὸ ὁποῖον περιέβαλε διὰ πατρικῆς στοργῆς χαρακτηριστικῆς (τὸ ἐπεσκέπτετο συχνά, ἐκάθητο εἰς θρανίον, παρηκολούθει τὰ μαθήματα καὶ ἐφρόντιζε διὰ τὴν καλυτέραν λειτουργίαν του) ἐξέλεξε τὸν ὡραιότερον τίτλον: «Εὐέλπιδες» (δὲν ὑπῆρχε τοιοῦτος ξένος ὅρος) διὰ νὰ σημειώσῃ εἰς τοὺς Πανέλληνας ὅτι πρέπει νὰ στηρίζουν τὰς ἐλπίδας των διὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν εὐτυχίαν τῆς ἀναγεννωμένης πατρίδος εἰς τοὺς «Εὐέλπιδας».

Παρὰ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὰς ἀόκνους καὶ φιλοτίμους προσπαθείας τῶν ἀξίων διοικητῶν της, τὰ πρῶτα χρόνια τῆς Σχολῆς κατὰ φυσικὴν ἄλλωστε συνέπειαν διὰ ἀναγεννώμενον Ἔθνος, ἦσαν δύσκολα.

Τὸν Σαλτέλι διεδέχθη, ὁ κατὰ πάντα ἄξιος ἀν/ρχης Ποζιὲ τῆς Γαλλικῆς Στρατιᾶς τοῦ Μαιζόν, ὁ ὁποῖος ἀναδιωργάνωσε τὴν Σχολὴν κατὰ τὸ πρότυπον τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς τῶν Παρισίων.

Καὶ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1831 ἐξήρχοντο, ἐν λαμπρᾷ τελετῇ, οἱ (8) ὀκτὼ πρῶτοι Ἀν/γοὶ τοῦ Πυροβολικοῦ.

Τὴν δολοφονίαν τοῦ Καποδίστρια ἀκολούθησε τρικυμία καὶ διάλυσις εἰς τὰ διάφορα ἱδρύματα. Ὅμως ἡ Σχολὴ διετηρήθη.

Ὁ βασιλεὺς Ὄθων τὴν περιέβαλε καὶ αὐτὸς μετὰ ἴσης πρὸς τὸν Κυβερνήτην στοργῆς.

Τὸ 1834 ἀνασυνεκροτήθη. Δημοσιεύεται νέος Ὀργανισμὸς καὶ καθορίζεται 8ετὴς ἡ φοίτησις. Ἡ στολὴ μετετράπη ἐπὶ τὸ παραστατικώτερον καὶ καθωρίσθη ἐπισήμως ὁ διατηρούμενος καὶ μέχρι σήμερον ἀναλλοίωτος τίτλος της «Στρατιωτικὴ Σχολὴ Εὐελπίδων».

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἡ Σχολὴ μεταφέρεται εἰς Αἴγιναν καὶ στεγάζεται εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Καποδίστρια ἱδρυθὲν ὀρφανοτροφεῖον. Περιλαμβάνει καὶ Εὐέλπιδας διὰ τὸ Π. Ναυτικὸν μέχρι τοῦ 1846, ὅτε ἱδρύθη τὸ Ναυτικὸν Παιδευτήριον.

Τὸ 1837 ἡ Σχολή, κατὰ τὸν Αὔγουστον, μετεφέρθη εἰς Πειραιᾶ καὶ

ἐστεγάσθη εἰς μίαν τῶν καλλιτέρων οἰκιῶν τῆς ἐποχῆς, τὴν οἰκίαν Φεράλδη (εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς σημερινῆς ὁδοῦ Μακρᾶς Στοᾶς).

Εἰς Πειραιᾶ παραμένει ἐπὶ (50) πεντήκοντα καὶ πλέον χρόνια μὲ μικρὰν διακοπὴν (1854-1857), ὁπότε μετεφέρθη προσωρινῶς εἰς 'Αθήνας καὶ ἐστεγάσθη εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Δουκίσης τῆς Πλακεντίας (τὸ σημερινὸν Βυζαντινὸν Μουσεῖον), λόγῳ κατοχῆς τοῦ Πειραιῶς κατὰ τὸν Κριμαϊκὸν Πόλεμον ὑπὸ 'Αγγλο-Γαλλικῶν στρατευμάτων καὶ ἐνσκηψάσης χολέρας. Τὸν 'Οκτώβριον τοῦ 1857 ἐπανῆλθε εἰς Πειραιᾶ.

'Η τετραετὴς (1840-1844) διοίκησις ὑπὸ τοῦ ἀν/ρχου Σπυρο-Μήλιου σημειοῦται ὡς ἰδισιτέρως γόνιμος, διότι καθιεροῦται τὸ σύστημα τῶν εἰσητηρίων ἐξετάσεων καὶ αἱ προσπάθειαι τοῦ Διοικητοῦ στρέφονται καὶ εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ χαρακτῆρος τῶν Εὐελπίδων.

'Επὶ τῆς βασιλείας πλέον τοῦ Γεωργίου τοῦ Α΄ τίθενται τὰ θεμέλια τῆς ἐπιστημονικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν Εὐελπίδων, ἡ ὁποία θὰ ὁλοκληρωθῇ ἐπὶ πρωθυπουργίας τοῦ ἀξιωτέρου τῶν μέχρι τότε πρωθυπουργῶν Χαριλάου Τρικούπη.

Τὸ 1864 καθιεροῦται ἡ νέα στολὴ τῶν Εὐελπίδων, μὲ τὸ βαθὺ κυανοῦν καὶ τὸ κίτρινον (ἡ ὁποία φέρεται καὶ μέχρι σήμερον), χρώματα συμβολίζοντα τὴν αἴγλην τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας.

Τὸ 1870 καθιεροῦται ἡ χαρακτηριστικὴ καινοτομία τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Σχολὴν μαθητῶν προοριζομένων διὰ τὰς τεχνικὰς πολιτικὰς ἀνάγκας τῆς χώρας, μέχρι τοῦ 1887 ὁπότε ἀναδιωργανώθη τὸ Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον.

Τὴν ὀφειλὴν ταύτην, ἀνταποδίδον τὸ Πολυτεχνεῖον, κατὰ τὴν Κατοχήν, παρὰ τὰς στερήσεις καὶ ἐλλείψεις σπουδαστικῶν μέσων, ἐδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ 'Υπουργείου 'Αμύνης (Στρατηγὸς Μπάκος) καὶ ἐφοίτησαν Εὐέλπιδες. Ἦτο γι' αὐτοὺς τὸ κρυφὸ Σχολεῖο τῆς Κατοχῆς τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησε ὁ Μπάκος ἀποβλέπων πάντοτε εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Στρατοῦ τὴν ὁποίαν ἐμνημόνευσε εἰς τὴν 'Ημ. Διαταγήν του, ὡς διοικητικοῦ τοῦ Β΄ Σ. Στρατοῦ τῶν 7 Μεραρχιῶν τὴν 26ην Μαΐου τοῦ 1941 εἰς Μέτσοβον τῆς 'Ηπείρου, ἐξ οὗ καὶ τὸ 'Αβερώφειον Μέγαρον Εὐελπίδων.

'Απὸ τὰς λαμπροτέρας καὶ πλέον γονίμους περιόδους τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων ὑπῆρξεν ἡ ἀπὸ τοῦ 1881—1885 διοίκησις ὑπὸ τοῦ 'Αν/ρχου τοῦ Πυρ/κοῦ Πάνου Θ. Κολοκοτρώνη.

Συμπίπτει πρὸς τὴν πρώτην πρωθυπουργίαν τοῦ Χαριλάου Τρικούπη κατὰ τὴν ὁποίαν ἀνασυνεκροτήθησαν ὅλοι οἱ τομεῖς τῆς κρατικῆς δραστηριότητος καὶ κατὰ πρῶτον λόγον ὁ Στρατός:

'Ιδρύθη ἡ Σχολὴ 'Υπαξιωματικῶν, διὰ φοίτησιν ὑπαξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ δημιουργίαν 'Αξιωματικῶν τοῦ Πεζικοῦ καὶ 'Ιππικοῦ.

Καθιεροῦται ἡ ὑποχρεωτικὴ στρατιωτικὴ θητεία καὶ καλεῖται τὸ πρῶτον Γαλλικὴ Στρατιωτ. 'Αποστολή.

'Υπὸ τοιαύτην ἀτμόσφαιραν γενικῆς ἀνασυγκροτήσεως ἀνελάμβανε τὴν διοίκησιν τῆς Σχολῆς ὁ τελευταῖος τῶν υἱῶν τοῦ Στρατηλάτου τῆς 'Επαναστάσεως, τοῦ Νέστορος καὶ Μέντορος, Θεοδώρου Κολοκοτρώνη.

'Απόφοιτος τῆς Σχολῆς, ἦτο εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ κατὰ βάθος τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῆς καθὼς καὶ τὰ εὐπαθῆ σημεῖα της.

Ψηφίζεται — τῇ εἰσηγήσει του — νέος ὀργανισμός, διὰ τοῦ ὁποίου

θεωρεῖται ἀπαραίτητον προσὸν εἰσαγωγῆς τὸ ἀπολυτήριον Γυμνασίου καὶ ἡ φοίτησις καθίσταται πενταετής.

Ἡ Σχολὴ ἀποκτᾷ λιθογραφεῖον — τὸ τελειότερον τῆς ἐποχῆς — πλουτίζεται ἡ βιβλιοθήκη καὶ ἀναδιοργανοῦται τὸ Χημεῖον καὶ τὰ ἐργαστήρια Φυσικῆς καὶ Πυροβολικῆς.

Ἀλλὰ ὑπεράνω ὅλων αὐτῶν κυριαρχεῖ τὸ πνεῦμα τῆς διοικήσεως, τὸ πνεῦμα τοῦ Πάνου Κολοκοτρώνη, τὸ πνεῦμα τῆς αὐστηρᾶς πειθαρχίας, τῆς τιμῆς, τοῦ καθήκοντος, τῆς αὐτοθυσίας καὶ ἀκόμη πιὸ πολὺ τῆς ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν πατρίδα.

Αἱ μνημειώδεις Ἡμερήσιαι Διαταγαί του μαρτυροῦσι τὸ ἔξοχον πνεῦμά του, τὴν ὑψηλοφροσύνην του καὶ τὸ πάθος του διὰ νὰ δημιουργήσῃ Εὐέλπιδας, ἑτοίμους διὰ πᾶσαν περίπτωσιν. Σημειοῦσι τὸν Ἀναμορφωτήν.

Ὀρθότατα συνεπῶς, ἡ σημερινὴ διοίκησις τῆς Σχολῆς, ἐτίμησε τοῦτον στήσασα τὴν προτομήν του εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν αὐτῆς, διὰ προσκύνημα εὐλαβὲς καὶ παράδειγμα.

Πλησιέστερος πρὸς τὴν γενεά μας, ἕνας ἄλλος διοικητής, ὁ μάρτυς διοικητής μου, ὡς Εὐέλπιδος — ὁ ἄψογος τὴν παράστασιν καὶ τὸ φρόνημα Χατζηανέστης, ἀφῆκε τὴν σφραγῖδα του ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ Εὐελπίδων, σφραγῖδα εὐεργετικὴν ὑψηλοφροσύνης, προσηλώσεως πρὸς τὸ καθῆκον, πειθαρχίας καὶ φιλοπατρίας.

Καὶ αὐτοῦ αἱ μνημειώδεις διαταγαί, μὲ τὴν μαστίγωσιν κάποτε Διοικεῖ Εὐέλπιδας καί ὄχι Ἀπέλπιδας, συνεχίζουν τὸ πνεῦμα τοῦ Κολοκοτρώνη!

Ἂς εἶναι αἰωνία, χίλιες φορὲς αἰωνία, ἡ μνήμη τῶν μεγάλων αὐτῶν φάρων τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων καὶ τῶν μεγάλων ἀποφοίτων τούτων. Τοῦ σαλπιγκτοῦ τοῦ «Ὄχι» Ἰωάννου Μεταξᾶ, τοῦ δημιουργοῦ τοῦ Στρατοῦ τοῦ Ἕβρου — ἑτοίμου διὰ τὴν νικηφόρον ἀνταπόδοσιν Ἀρχιστρατήγου Θ. Παγκάλου καὶ τῶν ἀξίων ἐπιτελαρχῶν Μαζαράκη - Κλάδου - Καθενιώτη.

Ἡ Σχολὴ ἠνδροῦτο. Τὰ ὅρια χωρητικότητος δὲν ἐπήρκουν. Ἐπικαίρως ἦλθεν ἡ μεγάλη δωρεὰ τοῦ Ἠπειρώτου Ἀβέρωφ, διὰ τῆς ὁποίας ἀνηγέρθη τὸ νεοκλασικοῦ ρυθμοῦ καλλιμάρμαρον μέγαρον τῆς Σχολῆς εἰς Ἀθήνας—δαπανηθεισῶν 1.200.000 χρυσῶν δραχμῶν—μὲ προμετωπίδας «Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ Πάτρης» καὶ «Ἄρχεσθαι μαθὼν ἄρχειν ἐπιστήσει».

Εἰς τὰς 10-9-1894, οἱ Εὐέλπιδες, ἀπεχαιρέτων τὸν φιλόξενον Πειραιᾶ καὶ ἐγκαθίσταντο εἰς τὸ νεόδμητον μέγαρόν των.

Ἡ λειτουργία τῆς Σχολῆς συνεχῶς βελτιοῦται καὶ κατὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους συμμετέχει καὶ αὐτὴ εἰς τὴν Ἐθνικὴν ἐκείνην ἀνάτασιν καὶ δίδει εἰς τὸ Ἔθνος τὰς πρώτας θυσίας, τοὺς πρώτους νεκρούς: τὸν Εὔελπιν Σ. Ρωσέτην τοῦ ὁποίου ὁ ἀνδριὰς κοσμεῖ τὴν Σχολὴν καὶ τὸν Εὔελπιν Α. Πίταν.

Ὁ Ἀρχιστράτηγος τῶν Νικηφόρων Βαλκανικῶν Πολέμων, ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἦτο καὶ αὐτὸς Εὔελπις καθὼς καὶ τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν τότε Ἡγητόρων : Σαπουτζάκης - Καλάρης - Μοσχόπουλος - Σωτήλης - Ματθαιόπουλος,–Γεννάδιος καὶ ὁ Παλλήκαρος, κατὰ τοὺς συγχρόνους του, στρατηγὸς Δ. Ἰωάννου καὶ οἱ ἐπιτελάρχαι των καὶ ἐπιτελεῖς Δαγκλῆς Δού-

σμανης, στρατηγὸς Ξενοφῶν Ἐξαδάκτυλος, Πάλλης, Μεταξᾶς καὶ ὁ Διάδοχος, ὁ δοξασμένος Γεώργιος ὁ Β΄ καὶ οἱ πρίγκηπες Νικόλαος - Ἀλέξανδρος - Ἀνδρέας, ὡς ἄλλως τε εὐέλπιδες ἦσαν καὶ οἱ περισσότεροι τῶν ἡγετῶν τῶν μετέπειτα νικηφόρων ἀγώνων μας.

Ἡ Σχολὴ ἀπὸ τῆς δημιουργίας της, συμμερίζεται ἀνελλιπῶς τὰς ἐθνικὰς ἀνατάσεις, ἀλλὰ καὶ τὰς θλίψεις καὶ τὰς περιπετείας τῆς φυλῆς.

Ἀνέφερα τὴν εὐλογημένην ἐθνικὴν πορείαν τῆς ἱστορικῆς Σχολῆς, Εὐέλπιδος τοῦ Ἔθνους,

Γράφοντας ἡ σκέψις μου εὐλαβικὰ γύρισε στὴν ἡμέρα τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1914, ὅταν περάσαμε τὰς πύλας της — μὲ τόση συγκίνησι, μὲ τόση ὑπερηφάνεια, μὲ τόση χαρὰ ἐγὼ καὶ ὁ ἀείμνηστος συνάδελφός μου συν-εὔελπις (πρωτεξάδελφος—ζήσαμε μαζὶ ὅλα τὰ ἐκπαιδευτικὰ χρόνια, στὸ ἴδιο σπίτι, στὸ ἴδιο ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα σχολεῖο) Στέφανος Τσακαλῶτος, πεσὼν ὡς ὑπολοχαγὸς πυρ/κοῦ τὸ 1918, στὸ Σκρᾶ, ἐπάνω στὸ πυροβόλο του!

Περάσαμε τότε ὡς ἐντολοδόχοι εὐγνωμοσύνης τῶν δύο ἀδελφῶν γονέων μας, ποὺ ἔζησαν καὶ ἔνοιωσαν τὴν θείαν χαρὰν τῆς Ἐλευθερίας, καὶ τῶν μεγαλυτέρων ἀδελφῶν μας, ποὺ ὅλοι κατετάγησαν ἐθελονταὶ στὸν Στρατόν μας, στὶς μετέπειτα ἐξορμήσεις του, Κίμων - Εὐκλείδης - Ὀρέστης.

Ἡ ἐντολή : Θὰ πᾶτε στὴ Σχολή, γιὰ νὰ βγάλουμε τὸ χρέος πρὸς ἐκείνους ποὺ μᾶς ἀπελευθέρωσαν, νὰ βοηθήσητε καὶ σεῖς στὴν ἀπελευθέρωσι σκλαβωμένων ἀδελφῶν μας ! !

Ξαναγύρισα στὴ Σχολὴ ὡς διοικητὴς τοῦ τὸ πρῶτον συγκροτηθέντος Συντάγματος Εὐελπίδων.

Εἶχα γράψει στὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς μου τὰς προμετωπείους ἐντολάς της καὶ τὰς ἐνεστάλαξα μὲ ὅλη τὴν φλόγα τῆς ψυχῆς μου στοὺς συνευέλπιδας μαθητάς. Τὰ ἐτηρήσαμε μὲ πᾶσαν αὐτοθυσίαν.

Μὲ ὑπερηφάνειαν ἀνέγραψα τὰς ἐξορμήσεις τῶν Νεοσσῶν - Εὐελπίδων καὶ τῶν Ἀετῶν - Εὐελπίδων ποὺ τώρα κρατοῦν ὑπερήφανα καὶ στερεὰ ὡς Κυβέρνησις τὴν ἀσφαλῆ πορείαν τοῦ Ἔθνους μας.

Καὶ ἡ σκέψις μου καὶ ἡ συγκίνησίς μου — στὶς τόσες θεῖες ἀναμνήσεις — μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ, εἶναι ἄνθη εὐλαβείας, τοῦ ἀποφοίτου Εὐέλπιδος τῆς τάξεως τοῦ 1916, Διοικητοῦ πεδίων μάχης (Συντάγματος - Ταξιαρχίας - Μεραρχίας - Σώματος Στρατοῦ - Στρατιᾶς) Ἀρχηγοῦ τοῦ Στρατοῦ καὶ Γ.Ε.Σ. καὶ προσκυνητοῦ διὰ τοῦ παρόντος ἱστορικοῦ, πρὸς τὴν θαλερὰν πάντοτε καὶ Ἔνδοξον Στρατιωτικὴν Σχολὴν Εὐελπίδων.

25 Μαρτίου 1971 τ. Εὔελπις Θρ. Τσακαλῶτος

III. Μακρὰν ἡ πολιτικὴ ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ τούτου χώρου.

Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ οἱ ΑΕΤΟΙ, Εὐέλπιδες ἐτάνυσαν τὶς φτεροῦγες των γιὰ νὰ «ἀρθοῦν» εἰς τὰ ὑψηλότερα ἐπίπεδα γενναιοφροσύνης καὶ νὰ μεταρσιωθοῦν ψυχικῶς τόσον, ὥστε αἱ ἀποφάσεις των κατὰ τὰς κρισιμωτάτας στιγμὰς νὰ εἶναι αἱ ἰδανικῶς τέλειαι καὶ ἱστορικῶς νὰ εἶναι αἱ ἰδανικῶς ὀρθαί. Ἀλλὰ ἂς ἀφήσω ἕνα τῶν τότε Εὐελπίδων - Ὑπασπιστήν μου γενναῖον στὸ 3/40 εὐζώνων ὑπο/χαγὸν τότε Παπακωνσταντίνου Ἀλέκον νὰ τὰ διηγηθῇ.

Ἦτο ὥρα 3.30 μ.μ. ὅταν τὰ πυροβόλα τοῦ Λυκαβηττοῦ ἔδιδον τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ. Κανένας δὲν ἐγνώριζε περὶ τίνος ἐπρόκειτο, ἀπὸ ποῦ προήρχετο ὁ κίνδυνος καὶ τί ἐπρόκειτο νὰ ἐπακολουθήση.

Οἱ ἀξιωματικοί μας, διοικηταὶ λόχων καὶ διμοιρῖται, εἰς τοὺς ὁποίους εἴχαμε ἀπεριόριστον σεβασμὸν καὶ ἐμπιστοσύνην, παρουσιασθέντες μᾶς ἐπλαισίωσαν καὶ μᾶς συμπεριεφέροντο ὡς νὰ μὴ συνέβαινεν οὐδὲν τὸ ἐπικίνδυνον. Ἄλλοι ἐκ τούτων ἦσαν μεμυημένοι καὶ ἄλλοι ἁπλῶς ἠνείχοντο τὴν ἐκτυλισσομένην φάσιν τοῦ δράματος.

Ἔγινεν προσκλητήριον καὶ διετάχθημεν νὰ μεταβῶμεν εἰς τοὺς θαλάμους μας.

—Ὅπλα, παλλάσκες, κράνη καὶ στὴ γραμμή . . . ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ ἐπιλοχίου εὐέλπιδος IV τάξεως Πέτρου Βαλτζῆ.

Ἐτρέξαμε εἰς τοὺς θαλάμους μας, ὅπου ὑπῆρχε ἠλεκτρικὸν φῶς. Ὅλοι οἱ ἄλλοι χῶροι τῆς Σχολῆς ἦσαν σκοτεινοί. Τὸ Διοικητήριον ἐπίσης χωρὶς φῶς, χωρὶς τηλέφωνα.

Ὡπλισθήκαμε καὶ στεκόμαστε μπροστὰ στὰ κρεββάτια μας. Ἡ ἀγωνία μας ἦτο μεγάλη. Ἀνησυχούσαμε.

Οἱ ἀξιωματικοί μας, εἰς ἐρωτήσεις τῶν βαθμοφόρων μας θαλαμαρχῶν εὐελπίδων τῆς IV τάξεως ἀπαντοῦσαν «μὴ ἀνησυχεῖτε, τώρα θὰ μάθωμεν».

Ὁ σαλπιγκτὴς σαλπίζει γιὰ ἕνα προσκλητήριον. Εἰς τὸ προαύλιον, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς σχολῆς, πρὸ τοῦ Ἡρώου, δίδεται ἀναφορὰ ἀπὸ ὅλους τοὺς βαθμοφόρους τῶν λόχων εἰς τὸν ἐπιλοχίαν Πέτρον Βαλτζῆν καὶ αὐτὸς εἰς τὸν . . . μεμυημένον ἀξιωματικὸν τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐπικρατεῖ σκοτάδι, ἀέρας, κρύα νύχτα, κάπου-κάπου διακρίνομεν κινήσεις μὲ ἠλεκτρικὰ φανάρια, εἰς τοὺς διαδρόμους τοῦ Διοικητηρίου.

Καμμιὰ φωνὴ δὲν ἀκούγεται, κανένα παράγγελμα, ὁ ἀέρας φυσοῦσε καὶ ἔπαιρνε μακριὰ κάθε θόρυβο ἢ ὁμιλία. Κάτι συνέβαινε στὸ μέρος τῆς Βορ. Πύλης ! . . Ἀσυνήθιστοι θόρυβοι καὶ σιγομιλήματα.

Ὁ ἐπιλοχίας κάτι λέει, κάτι ἀπαντᾷ, μὰ ὁ ἀέρας τῆς νύχτας δὲν μᾶς ἄφηνε νὰ καταλάβωμε. Ἡ ἀγωνία μας κορυφώνεται.

Μία φωνὴ ἐνστικτωδῶς πετάχτηκε ἀπὸ ὅλα τὰ στόματα τῶν Εὐελπίδων : Θέλομε τὸν Διοικητήν μας, θέλομε τὸν Διοικητήν μας . . .

Ξανὰ ἀκούγεται τὸ παράγγελμα : Προσοχή !

Δίδεται νέα διαταγὴ νὰ μεταβῶμεν καὶ πάλιν στοὺς θαλάμους μας καὶ ἀμέσως μετά, τὸ παράγγελμα : «τοὺς ζυγοὺς λύσατε».

Πάλιν μπροστὰ στὰ κρεβάτια μας, βουβὴ ἀγωνία. Κανένας δὲν μιλάει. Ὅλοι πειθαρχημένοι περιμένομε. Μᾶς μοιράζουν σφαῖρες ! ! !

Τί ἀνακούφισις ! ! ! Ἦλθε ἐπὶ τέλους ἡ ὥρα νὰ δράσωμεν, νὰ ἀντιμετωπίσωμε τὸν κίνδυνο. Νὰ πολεμήσωμε ! ! !

Νὰ χτυπήσωμεν τὸν ἐχθρὸν τῆς Πατρίδος.

Ἠρεμήσαμεν γιὰ λίγο, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡ ἀγωνία.

—Μὰ ποιός εἶναι ὁ ἐχθρός ;

Μὲ συγκρατημένη ἀνησυχία παρακολουθούσαμε τὶς μισοσβησμένες λέξεις τοῦ ἐπιλοχίου, ποὺ φθάνανε μέχρι τὰ αὐτιά μας. Τί γίνεται ; Γιατὶ δὲν μᾶς δίδεται ἡ διαταγή ; Τί συμβαίνει ; Ἀτ.λειωτη ἀγωνία, στιγμὲς ποὺ μᾶς φαίνονται ὧρες ! ! !

Ἐπὶ τέλους ὁ σαλπιγκτὴς σαλπίζει καὶ πάλιν προσκλητήριον καὶ ὁρμῶμεν εἰς τὸ προαύλιον νὰ συνταχθοῦμε. Δίδεται ἀναφορὰ καὶ ἀκοῦμε τὴν φωνὴν τοῦ διοικητοῦ τοῦ Τάγματός μας ταγ/χου Παν. Μπαλῆ : Μόλις αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀφίππευσα. Ἦλθα ἀπὸ τὸ σπίτι μου καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴν ἀνησυχῆτε θά....

Ἀλλὰ δὲν ἀκούστηκε ἡ συνέχεια. Μυριόστομη ἦταν ἡ... κραυγὴ πλέον, ἡ θυμωμένη, ἡ ἀπαιτητικὴ ἀπὸ τὸ στόμα ὅλων τῶν Εὐελπίδων : Τὸν Διοικητήν μας, νὰ μᾶς φέρετε τὸν Διοικητήν μας !!!.

Καὶ ὁ Ταγ/χης ἀπαντᾶ : Τώρα πάω ἀμέσως νὰ ἰδῶ καὶ νά.... Ἀλλὰ πάλιν αἱ κραυγαὶ τῶν εὐελπίδων ἐσκέπασαν τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Τάγματος.

Ἀκούστηκε ξανὰ τὸ παράγγελμα τοῦ ἐπιλοχίου : Προσοχή, ἠρεμήσατε.

Σὲ λίγο μέσα στὸ σκοτάδι ἀκούσαμε τὴν φωνὴν τοῦ διοικητοῦ μας στρατηγοῦ Ἠλία Πολίτη, τοῦ μπάρμπα - Λιᾶ, ὅπως τὸν ἐλέγαμε, μὲ τὶς μεγάλες μπουστάκες του.

Μίλησε πολὺ λίγο, κάπως παράξενα.

Ἡ συγκίνησίς του ἦταν ἔκδηλη. Εἶπε γι' αὐτοὺς ποὺ σηκώνουν τὰ ὅπλα κατὰ τῆς Πατρίδος.

Εἶπε ὅτι εἶναι ἐγκληματίαι ὅσοι παραβαίνουν τὸν ὅρκον ποὺ ἔδωσαν εἰς τὴν Πατρίδα.

Κατόπιν μᾶς διέταξε νὰ διαλυθοῦμε ἥσυχα καὶ νὰ μεταβῶμεν εἰς τοὺς θαλάμους μας. Δὲν εἴχαμε πλέον καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ὁ κίνδυνος ἐπέρασε καὶ ἀκόμη ὅτι δὲν προήρχετο ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος ποὺ ξέραμε. Ἀλλ' ὅτι προήρχετο ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ἀξ/κούς, ἀπὸ τὰ σπλάχγνα δηλαδὴ τῆς Πατρίδος. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι γιὰ λόγους προσωπικῆς φιλοδοξίας ἐχρησιμοποίησαν τὰ ὅπλα τῆς Πατρίδος, γιὰ νὰ ἐπιβάλουν τὴν ἰδικήν των θέλησιν, τοὺς ἰδικούς των σκοπούς.

Αὐτοὶ ἐπέλεξαν ὡς ὁρμητήριόν των τὴν Στρατ. Σχολὴν Εὐελπίδων.

Ἐκ τῶν πρωταγωνιστῶν τοῦ Κινήματος ἦτο καὶ ὁ τότε λοχαγὸς Ι. Τσιγάντες, τὸν ὁποῖον ὅλοι οἱ Εὐέλπιδες τὸν ἀγαποῦσαν καὶ τὸν ἐθαύμαζον παρὰ πολύ, λόγῳ τῆς πολεμικῆς του δράσεως καὶ τῆς ἀρτίας, ἐπαγγελματικῆς καὶ γενικῆς μορφώσεώς του.

Αὐτὸς ἀπὸ ἐκεῖ κατηύθυνε τὰ νήματα διὰ τὴν δρᾶσιν τῶν κινηματιῶν. Οἱ ἀντιφρονοῦντες καὶ μὴ μεμυημένοι ἀξ/κοὶ συνελαμβάνοντο καὶ ἐτίθεντο ὑπὸ περιορισμὸν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἐντευκτηρίου, εὐθὺς ἅμα τῇ προσελεύσει των, μετὰ τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ.

Αὐτὸν κατὰ συνέπειαν συνήντησε ὁ ἐπιλοχίας Πέτρος Βαλτζῆς, εἰς τὰ σκαλοπάτια τοῦ Διοικητηρίου, συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ ὑπολ/γοῦ Μάρκου Κλαδάκη.

Ἀπὸ αὐτὸν ἀπήτησε νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ τὶ συνέβαινε. Εἶναι πράγματι ἱστορικὴ ἡ στοιχομυθία ἐκείνη ποὺ ἀντηλλάγη μεταξύ των.

—Κύριε λοχαγὲ τὶ συμβαίνει; Ἐπὶ τέλους ἔχετε ὑποχρέωσιν νὰ μᾶς ἐνημερώσετε...Καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Ι. Τσιγάντε : Ἐπιλοχία ἡ Δημοκρατία κινδυνεύει. Τὴν ἀγαπᾶς ἐπιλοχία τὴν Δημοκρατία ;

Τότε ὁ ἐπιλοχίας Βαλτζῆς εἰς τόνον ἐπιτιμητικὸν τοῦ ἀπαντᾷ.

—Δὲν γνωρίζω κύριε λοχαγὲ τὶ μοῦ λέτε. Ἐκεῖνο

ποὺ θέλομε καὶ σᾶς παρακαλοῦμε εἶναι νὰ φύγετε καὶ ν' ἀφήσετε τὸν ἱερὸν αὐτὸν χῶρον ἀλώβητον καί.... 'Αλλά, δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ διότι ὁ παριστάμενος ὑπολοχαγὸς Κλαδάκης (καὶ ὁ κινηματίας τῆς Μ. 'Ανατολῆς κατόπιν) ἐσήκωσε τὸ ὅπλον καὶ τὸν ἐκτύπησε, διατάσσοντας : Πηγαίνετέ τον, τὸν τσόγλανον, στὸ Πειθαρχεῖον.

Ἦσαν αἱ στιγμαὶ ἐκεῖναι ὅπου ὅλοι οἱ ἄλλοι Εὐέλπιδες ἀνεμέναμεν ἀγωνιῶντες εἰς τοὺς θαλάμους μας.

Δὲν κατεπνίγη ὅμως ἡ ἀντίστασις τοῦ πνεύματος τοῦ εὐέλπιδος μὲ τὴν σύλληψιν καὶ τὴν φυλάκισιν τοῦ ἐπιλοχίου, ἀρχηγοῦ τῆς Σχολῆς, Πέτρου Βαλτζῆ.

'Αμέσως ὁ 2ος ἐπιλοχίας 'Αστέριος Πολυζόπουλος, παρακολουθῶν καὶ ἀντιληφθεὶς τὴν σκηνήν, ὠργάνωσε καὶ ἐξετέλεσε τὴν ἄμεσον ἀπελευθέρωσιν τοῦ 1ου ἐπιλοχίου Βαλτζῆ, ὅστις ἔτρεξε εἰς τὸν χῶρον πρὸ τοῦ ἡρώου, εἰς τὸ προαύλιον τῆς Σχολῆς καὶ ἐσάλπισε τὸ τρίτον προσκλητήριον (ποὺ ἀνέφερα) μὲ δική του πρωτοβουλία !

Τότε οἱ κινηματίαι ἀντελήφθησαν ὅτι δὲν εἶχον πλέον ἄλλα περιθώρια καὶ ἀπεχώρησαν.

'Ηκούσθη εὐθὺς νὰ λέῃ ὁ Ι. Τσιγάντες : «Πᾶμε νὰ φύγωμε, μᾶς τὰ ἐχάλασαν ἀπόψε οἱ μικροί».

Κάτι τοῦ ἀντέτειναν οἱ συνεργάται του, ὁπότε καὶ πάλι ἀπήντησεν : «Ὄχι, δὲν θὰ ἤθελα μὲ ψεύτικα ἐπιχειρήματα νὰ τοὺς παρασύρωμεν καὶ νὰ τοὺς βγάλωμεν ἔξω διὰ νὰ καταλάβωμεν τὰς ἐπικαίρους θέσεις...».

Ἔτσι ἔληξεν ἀδόξως τὸ κίνημα ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ἡ 2α φάσις ἐξετυλίχθη εἰς τὴν Βόρ. Ἑλλάδα καὶ τοῦ ὁποίου αἱ συνέπειαι ἦσαν βαρύταται εἰς αἷμα καὶ εἰς χρῆμα, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴν μείνῃ τίποτε ὄρθιον ἀπὸ τὸν ἀδελφοκτόνον ἐκεῖνον ἀγῶνα !

Ἡ ληφθεῖσα τὴν νύκτα τῆς 1ης Μαρτίου τοῦ 1935 ἀπόφασις ὑπὸ πάντων τῶν Εὐελπίδων, τὸ πνεῦμα τῶν ὁποίων ἐξεφράσθη διὰ στόματος τοῦ ἐπιλοχίου Βαλτζῆ, ἀποτελεῖ καὶ αὐτὴ μιὰ τιμητικὴ σελίδα γιὰ τὴν Στρατιωτικὴν Σχολὴ τῶν Εὐελπίδων καὶ γιὰ μᾶς ποὺ τὴν ζήσαμε γεμίζει ἡ ἀνάμνησίς της ὑπερηφάνεια τὸ πνεῦμα μας ! Καὶ τώρα ἀκόμη, γράφοντάς την, ξαναζῶ τὶς στιγμὲς ἐκείνες καὶ μοὔρχεται στὸ στόμα ἡ φωνή : Ζήτω ἡ Στρατιωτικὴ Σχολὴ Εὐελπίδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ : Ἀκροτελεύτιοι συνδετικαὶ σελίδες.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ : Οὐσιώδεις σημειώσεις.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

'Ακροτελεύτιοι συνδετικαὶ σελίδες.

(Μὲ τὴν ψύχραιμον κρίσιν τῆς ἡλικίας καὶ ὑπὸ τὴν δροσερὰν σκιὰν τῆς ἀποστάσεως).

Αἱ Μεγάλαι 'Ανατάσεις τοῦ Γένους καὶ οἱ Μεγάλοι ὁδηγοί του.

1821 1940—41 'Ελλάς.

'Απρίλιος 1941—'Απρίλιος 1967. Οἱ Εὐέλπιδες.

Μία 'Εθνικὴ 'Επανάστασις — ἡ τοῦ 1967 — πῆρε τὴν εὐλογημένη ἀπόφασι νὰ ἑορτάσωμεν, ὁλόκληρο αὐτὸν τὸν χρόνον τὰς ἐπετείους κατὰ μέρη καὶ συνολικῶς τὴν μεγάλη 'Επέτειον τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ Γένους.

Κανεὶς ἀγὼν τοῦ Ἔθνους ἀπὸ τῆς ἐξορμήσεως τοῦ 1821 καὶ μέχρι σήμερον δὲν συνδέει τὴν 'Ιστορίαν του μὲ τὸ σύνθημα : «'Ελευθερία ἢ θάνατος» ὅσον ἡ συνολικὴ ἀνάτασίς του τὸ 1940 - 41.

Ὅλαι αἱ ἄλλαι ἐξεγέρσεις καὶ ἀγῶνες μας παρουσίασαν τὴν ἄμπωτιν καὶ παλίρροιαν, διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν δούλων ἀδελφῶν μας καὶ τὴν δοξασμένην καὶ τόσο ἀκριβοπληρωμένην πορείαν μέχρι τὰ κατάβαθα τῆς Μ. 'Ασίας, στὰ Βυζαντινὰ θέματα.

Ὅμως τὸ 1940 - 41 συνδέεται περισσότερον μὲ τὸ 1821 γιατὶ παρουσιάζουν ὁμοτίμους εἰκόνας ἐξορμήσεως καὶ θυσιῶν.

Μὲ τὸ 1821 ἐδημιουργήθηκε τὸ 'Ελεύθερο ἀνεξάρτητο Ἔθνος. 'Εθεμελιώθη ἡ ἐλευθερία του.

Τὸ 1940 - 41 ἀντέστη τὸ Ἔθνος σύσσωμον, διὰ τὴν διατήρησιν τῆς αἱματοβαμμένης ἐλευθερίας μας.

'Ελευθερία ἢ ὁλοκαύτωμα τὸ 1821.

'Ολοκαύτωμα γιὰ τὴν 'Ελευθερία τὸ 1940 - 41.

Μέσα στὸ σκοτάδι ξεκίνησε τὸ Γένος τὸ 1821.

'Υπὸ τὴν φοβερὴ καταχνιὰ τοῦ κυκλῶνος ξεσηκώθηκε τὸ Ἔθνος τὸ 1940 - 41.

Γι' αὐτό, μόνον μιά, συνολικῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ ἐθνικόφρονος κόσμου, 'Επανάστασις μποροῦσε μὲ τὸ ἐπιβαλλόμενο κῦρος νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἑορταστικὴν ἀνάστασιν τῶν 'Ιστορικῶν 'Επετείων μὲ τὴν Μεγάλην 'Επέτειον τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ Γένους.

1821

'Η πρώτη 'Ανωτάτη 'Ηγεσία τοῦ Γένους.

'Αλ. 'Υψηλάντης. 'Ο στρατιωτικο - πολιτικὸς ἡγέτης καὶ ἡ φωτεινὴ ἱστορικὴ Τριανδρία Ξάνθος - Τσακάλωφ - Σκουφᾶς.

Στὶς διάφορες διηγήσεις τῶν Ἱστορικῶν, καὶ πολὺ περισσότερον τώρα μὲ τὸ προσκλητήριον τῶν γεγονότων, διαβάζουμε τὶς διενέξεις γιὰ τὸ Ἐθνικὸ κύπελλο τῆς πρώτης ἐξορμήσεως.

Στὴν Πελοπόννησο ὑπάρχει καὶ ἡ γενικὴ ἀπαίτησις τῆς παραδοχῆς τοῦ προβαδίσματός της, ἀλλὰ καὶ αἱ κατὰ μέρος διαφοραὶ ἀξιώσεων διὰ μεγάλους Ἡγέτας της !

Ὅμως δὲν μένει ἀμέτοχος οὔτε ἡ Ρούμελη, οὔτε ἡ Μακεδονία, οὔτε ἡ Θράκη, οὔτε τὰ νησιά μας, οὔτε καὶ ἡ Ἤπειρος μὲ δύο μεγάλας μετοχάς, τοῦ Σκουφᾶ καὶ τὴν μεγάλη καμπάνα τοῦ Σουλίου ποὺ φωνάζει εἴμεθα Ἡμεῖς ποὺ ἐλευθερώσαμε καὶ κρατήσαμε ἐλεύθερο ἕνα τμῆμα τοῦ Ἔθνους.

Δὲν μοῦ πέφτει λόγος νὰ κάμω τὸν ἱστορικὸν γιὰ γεγονότα ἐκτὸς τῆς πορείας τῆς γενιᾶς μας.

Καλάβρυτα ἢ Αἴγιον ἢ Πάτραι ἢ Ὄλυμπος ἢ Σοῦλι, Μαυρομιχαλαῖοι ἢ Σουλιῶτες ἢ Κολοκοτρωναῖοι, ἄξιοι τῆς Πατρίδος ὅλοι ἀνεγράφησαν.

Ἡ Ἱστορία ὡραιότατα ἐτοποθέτησε τὴν ἡμέρα καὶ τὸν τόπο, σὲ ἱερὸ χῶρο καὶ μὲ μεγάλο ἀγωνιστὴ Ρασοφόρο εὐλογοῦντα τοὺς στρατιωτικοὺς Ἡγέτας τοῦ ἀρχομένου ἀγῶνος, ἀφοῦ «Γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν τὴν Ἁγίαν,γιὰ τῆς πατρίδος τὴν Ἐλευθερίαν» ξεσηκώθηκε τὸ Γένος.

Μικρὸ λάθος στὴν ἀριθμητικὴ δὲν μᾶς ἐκακοποίησε. Ἐκακοποιήθηκε ἡ Ἱστορία ; Πάντως δὲν κουτσάθηκε διόλου ! Ὁπωσδήποτε, ἀπὸ τὰ νιᾶτα μου, ἐκεῖ κάτω στὴν ὑπόδουλη τότε γενέτειρα, κάτω ἀπὸ τὸν Ἱερὸν καὶ καθηγιασμένον ἀπὸ τὸ πάναγνο αἷμα παιδιῶν καὶ μανάδων χῶρο, ἀπὸ σοφὸν διδάσκαλο, σὰν σὲ κρυφὸ σχολεῖο — ἀφοῦ ὑπὸ κεφαλικὸν φόρον εὑρισκόμεθα — ἄκουσα ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα, διηγούμενον, μὲ σπασμένην ἀπὸ τὴν συγκίνησιν φωνήν, τὴν ἐξόρμησιν τοῦ Γένους.

«Παιδιά μου, ὅταν μεγαλώσητε καὶ διαβάσητε μόνοι σας καὶ νιώσητε βαθειὰ τὴν Ἱστορία τοῦ Γένους, μὴ παραξενευθῆτε γιὰ τὴν διαφορά, ἐπάνω στὸν τόπον καὶ στὴν ἡμέρα τῆς ἐξεγέρσεως. Ἡ κάθε περιοχὴ ἔχει καὶ τὸν δικό της Ἱερὸν τόπον καὶ Ἱερὴν Ἡμέραν. Καὶ ἔχουν δίκαιο νὰ ὑπερηφανεύωνται καὶ νὰ τὴν προβαδίζουν. Θὰ δεχθῆτε ὅμως σεῖς ἀπόλυτα στὴν ψυχή σας ὡς ἡμέρα ἐξορμήσεως τὴν «Ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ» ἀφοῦ δὲν θὰ λησμονήσητε ὅτι ἡ Ἁγία Πίστις μᾶς δίδει τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν καρτερία γιὰ τὴν ἐλευθερία μας.

Μέσα στὸ μυαλό σας κρατῆστε ἀνεξίτηλο : Ὅτι Ἀνωτάτη Ἐθνικὴ Ἡγεσία ποὺ ἔδωσε τὴν διαταγὴ ἐξορμήσεως τοῦ Γένους εἶναι ἡ Φιλικὴ Τριανδρία «Ξάνθος - Τσακάλωφ - Σκουφᾶς».

Ἀρχηγὸς τῆς πρώτης μάχης ὁ Ὑψηλάντης. Τόπος τὸ Δραγατσάνι. Καὶ μονὰς ὁ Ἱερὸς Λόχος, ὁ ὁποῖος ἐτήρησε μέχρις ἑνὸς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν «Ἐλευθερία ἢ θάνατος». Καὶ ἔπεσαν μέχρις ἑνός ! ! ἀπὸ ἐκεῖ ἐπήγασε ὁ ποταμὸς αἵματος ποὺ πότισε ἄφθονα τὸ δένδρο τῆς Ἐλευθερίας.

1940 - 41

Ἡ Μεγάλη Τριανδρία: Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Β' — Ἰω. Μεταξᾶς — Ἀλ. Παπάγος.

Ὁ Ἰω. Μεταξᾶς.

Ὡς σύσσωμον τὴν ἐξέγερσιν τοῦ Ἔθνους οὐδεὶς τὴν ἀμφισβητεῖ παρ' ὅλες τὶς μεγαλόσχημες προφητεῖες καὶ ὑπονομεύσεις πολιτικῶν ἀρχηγῶν.

'Εκεῖνο πού ἀμφισβητεῖται εἶναι ποῖος ἐξήγγειλε τὸ «Ὄχι». Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἢ ὁ Μεταξᾶς. Καὶ ὑπάρχουν πολλοὶ ἱστορικοὶ τῆς νεωτάτης μόδας, ποὺ οὔτε γιὰ οὐρὰ τοῦ «Ὄχι» δὲν δέχονται τὸν ἀείμνηστο Μεταξᾶ καὶ οὔτε βέβαια καὶ τὸν Γεώργιο τὸν Β΄, ἀφοῦ ἅπαντες οἱ πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ — πλὴν τῶν Τσαλδάρη καὶ Μαρκεζίνη — ὤθησαν τὴν πολιτικὴν σύγχυσίν των εἰς τὴν καὶ τώρα ἀκόμη ἀποκρουστικὴν ἀπόφασιν καὶ ἐπιβολὴν «Νὰ ἐμποδίσωσι τὸν Μεγάλον Βασιλέα νὰ ἡγηθῇ τῆς θριαμβευτικῆς Ἐπανόδου ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἀνεστημένων στρατιωτικῶν λαβάρων».

Τὴν ἐδικαιοῦτο ὑπὲρ πάντα ἄλλον!!

Καὶ τώρα ὁ Λαὸς ἢ ὁ Ἡγέτης;

Σὲ τέτοιες συζητήσεις, παραλόγου τοποθετήσεως ἀπήντησα μὲ ὅσα ἔγραψα εἰς ἕνα μικρὸ βιβλίο «Στρατιωτικὰ πνευματικὰ θέματα» (σελὶς 63) ὑπὸ τὸν τίτλον : «Ἔνοπλοι Δυνάμεις καὶ 'Εθνικὴ Ἡγεσία», μὲ βάσιν βεβαίως ὅτι τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους τὸν διεξάγουν αἱ Ἔνοπλοι Δυνάμεις του εἰς τὰς ὁποίας ἐντάσσεται ὅλος ὁ ἐπιστρατευμένος Λαὸς καὶ γενικῶς ὅλος ὁ Ἑλληνισμός.

Ἡ βασικὴ στρατιωτικὴ πεῖρα διδάσκει : Ὁ στρατὸς ἐμπνέεται καὶ τροφοδοτεῖται ἠθικῶς καὶ στερεώνει τὴν δύναμίν του ἢ ἀντίθετα χάνει τὴν δύναμίν του, ἀναλόγως τῆς ἠθικῆς βάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν στέκεται ἡ 'Εθνικὴ Ἡγεσία τῆς χώρας, καὶ ἀναλόγως τῆς βαθυτέρας καὶ πραγματικῆς θέσεως τῆς Ἡγεσίας αὐτῆς εἰς τὴν σκέψιν καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ Λαοῦ.

Ἕνα ρεῦμα ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν ἡγεσίαν καὶ θερμαίνει τὸν ζωντανὸν ὀργανισμὸν ποὺ λέγεται Στρατὸς καὶ γενικώτερα Ἔνοπλοι Δυνάμεις. Ἡ δὲ θερμότης αὐτὴ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἠθικὴν δύναμιν καὶ ὑπόστασιν τῆς ἐθνικῆς ἡγεσίας.

Ἂν οἱοσδήποτε γυρίσῃ πρὸς τὰ ὄπισθεν καὶ προσέξῃ τὰς διαφόρους μεταπτώσεις τοῦ στρατοῦ θὰ ἰδῇ τί συνέβαινε ἑκάστοτε εἰς τὴν ἐθνικὴν ἡγεσίαν καὶ θὰ διαπιστώσῃ ὅτι, εἰς τὰς περιόδους ὑφέσεως τῆς δυνάμεως καὶ τῆς θερμότητος τοῦ στρατοῦ ἡ ἐθνικὴ ἡγεσία ἢ εἶχε πάθει, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, βλάβην ἠθικὴν προσωρινὴν ἢ μόνιμον, ἢ ὅτι ὁ Λαὸς συνειδητὰ ἢ ἀσυνείδητα ἐξουδετέρωσε τὴν Ἡγεσίαν μὲ τὴν φορὰν τῆς κρίσεώς του καὶ τοῦ αἰσθήματός του.

Ἕνας κύκλος σαφής, ὁρατὸς εἰς τοὺς πάντας, ἑνώνει τὴν 'Εθνικὴν Ἡγεσίαν, τὸν Λαὸν καὶ τὰς 'Ενόπλους Δυνάμεις.

Ὁ κύκλος ὁ ὁποῖος ἑνώνει τὰς 'Ενόπλους Δυνάμεις, τὸν Λαὸν καὶ τὴν 'Εθνικὴν Ἡγεσίαν εἶναι κύκλος συνεχὴς καὶ τοῦ ὁποίου τὴν ὡραίαν συνέχειαν ἐξασφαλίζει καὶ διατηρεῖ μία Ἡγεσία μὲ συνεπεῖς πρὸς τὰ ἐθνικὰ συνθήματα πράξεις. 'Αντιθέτως δὲ μία Ἡγεσία τῆς ὁποίας αἱ πράξεις δὲν φέρουν τὴν ἀμερόληπτον σφραγῖδα τοῦ σεβασμοῦ αὐτῶν τούτων τῶν ἐθνικῶν κηρυγμάτων καὶ συνθημάτων, διασπᾷ τὸν κύκλον.

Συμπερασματικῶς: Ἡ 'Εθνικὴ Ἡγεσία πρέπει νὰ ἐκφράζῃ σαφῶς καὶ συγκεκριμένως τὰ πνευματικὰ καὶ ἱερὰ ἰδανικὰ τοῦ Ἔθνους.

(Αὐτὰ ἔγραψα ἀπὸ τοῦ 1953).

Τὴν ὡραίαν αὐτὴν συνέχειαν τὴν ἐπέτυχε, τὴν ἐξησφάλισε, ὁ μεγάλος ἡγέτης 'Ιω. Μεταξᾶς παρ' ὅλας τὰς ἀμφιβολίας, ἐσωτερικὰς καὶ ἐξωτερικάς.

Καὶ γι' αὐτὸ τὸ μὲν Ἔθνος σύσσωμον τὸν ἠκολούθησεν ὅταν αὐτός, ὡς Ἀρχηγὸς ἐξήγγειλε τὸ «Ὄχι» μὲ τὴν ἀπόλυτον συμπαράστασιν τοῦ μεγάλου Βασιλέως. Μαζί του καὶ ὁ κύκλος, ἀλλὰ ὄχι φωνὴ τοῦ κύκλου. Φωνὴ τοῦ ἡγέτου καὶ θριαμβευτικὴ συμμετοχὴ τοῦ κύκλου.

ΟΧΙ, τὸ ὁποῖον ἤχησε χαρμοσύνως εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν ποθούντων τὴν ἐλευθερίαν των λαῶν καὶ τῶν ὑποστάντων τὴν καταστροφὴν τοῦ κατακτητικοῦ κυκλῶνος.

Αἱ δὲ ἐσωτερικαὶ πολιτικαὶ ἀντιτιθέμεναι προσωπικότητες καὶ αἱ ξέναι κυβερνήσεις ξαφνιάσθηκαν καὶ ἄρχισαν τοὺς διθυράμβους. Ἀκόμη καὶ οἱ καμπάνες τοῦ Κρεμλίνου ἔκρουον ἐνθουσιωδῶς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. Ὅμως κανεὶς τότε δὲν μποροῦσε νὰ πιστεύσῃ στὴν παραφωνία τοῦ ἤχου των.

Τὸν Ἡγέτην τὸν ὕμνησαν μέχρις Οὐρανοῦ καὶ τὸν ἐξύβρισαν μέχρις Ἅδου!

Ὁ Μεταξᾶς τὴν μὲν στρατηγικήν του ἀξίαν τὴν ἀπέδειξε μὲ δύο ἀρνήσεις: 1) Διὰ συμμετοχὴν καὶ ἐπιχείρησιν Δαρδανελίων. 2) Διὰ συμμετοχὴν εἰς τὴν Μικρασιατικὴν Ἐκστρατείαν.

Τὴν δὲ πολιτικο-στρατηγικήν του ἰδιοφυΐαν δι' ὅλων του τῶν ἐνεργειῶν μέχρι τῆς ὥρας κατὰ τὴν ὁποίαν ἀνεφώνησε εἰς τὸν κατάπληκτον ἀντιπρόσωπον τοῦ Μουσολίνι τὸ «Ὄχι».

Καὶ ἀκόμη διὰ τοῦ θανάτου του, ἀπέδειξε τὴν ἀπόλυτον συμμετοχὴν τοῦ ἑλληνικοῦ κύκλου διὰ τοῦ ἐπακολουθήσαντος σεισμοῦ τόσον εἰς τὸ μέτωπον, ὅπου οἱ διοικηταὶ μονάδων ἔσπευδον δι' ἐκκλήσεων πρὸς τοὺς μαχητάς των νὰ τοὺς στερεώσωσι εἰς τὴν ἠθικὴν αἰσιοδοξίαν, ὅσον καὶ εἰς τὸν κατασιγήσαντα ἀπὸ πένθος καὶ ἀνησυχίαν διὰ τὸ μέλλον ἑλληνικὸν λαόν.

Ὁ Στρατάρχης Παπάγος:

Ἀντάξιος τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ ἡγέτου ὑπῆρξε ὁ ἀείμνηστος Στρατάρχης Παπάγος μὲ τὴν ψυχράν του ἀποφασιστικότητα καὶ τὴν ἤρεμον ἐπιβολήν. Ἤρχισε τὴν νικηφόρον του Ἀρχιστρατηγίαν ἀπὸ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 καὶ τὴν ἐπεράτωσε, στὴν ἐπέτειον τῆς ἑορτῆς του τὸν Αὔγουστον τοῦ 1949, μὲ τὴν τοποθέτησιν τῶν ἐθνικῶν λαβάρων ἐπὶ τῶν συνόρων καὶ τὴν συντριβὴν τῶν συμμοριτῶν.

Κατηγορήθη τελευταίως ἀπὸ ἀντ/ρχην τοῦ Μηχανικοῦ παριστάνοντα τὸν σκληρὸν πολεμιστὴν (ὅταν ἡ παρουσία του εἰς τὸ μέτωπον τοῦ 1940-41 ἐνεῖχε τὸ ἀκίνδυνον τῆς θέσεώς του), ὅτι κακῶς διέταξε τὴν παράδοσιν τῶν Ὀχυρῶν, χωρὶς ταῦτα νὰ ἐξαντλήσωσι τὴν ἀντίστασίν των!! Τοιαύτη κατηγορία μέχρι τοῦδε οὐδέποτε διετυπώθη καὶ ἀποτελεῖ προσβολὴν πρὸς τοὺς ὑπερασπιστὰς τούτων. Ὅμως ἡ κατηγορία ἐξουδετεροῦται ἀπὸ αὐτὴν ταύτην τὴν κατηγοροῦσαν πλευρὰν λόγῳ τῆς ἀνυποληψίας ἀπὸ ὑπονομευτικὰ ἔργα τοῦ κατηγορήσαντος ἀντ/ρχου τοῦ Μηχανικοῦ.

Κατηγορήθη κατὰ τὸν ζέοντα χρόνον τῶν γεγονότων κατ' ἄλλους διότι δὲν ἔσπευσε εἰς τὸ μέτωπον ἵνα ἐξασφαλίσῃ τὸ ὁλοκαύτωμα. Κατ' ἄλλους διότι δὲν ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην τῆς ἀνακωχῆς. Καὶ κατ' ἄλλους διότι δὲν ἠκολούθησε τὸν Βασιλέα Γεώργιον τὸν Β' εἰς τὸν ἀγῶνα ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος.

Τώρα ὑπὸ τὴν δροσιστικὴν σκιὰν τῆς 30ετοῦς ἀποστάσεως, ἅπασαι αἱ πράξεις τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἀποδεικνύονται ὀρθαί.

Ἡ ἀνακωχὴ καὶ παράδοσις τῶν Ὀχυρῶν, ἐπεβλήθη λόγῳ καταρρεύσεως τῆς Γιουγκοσλαβίας καὶ κυκλώσεως τῶν Ὀχυρῶν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς μὲ σύγχρονον φοβερὸν σφυροκόπημα, ἐκμηδενίζον πᾶσαν ζωὴν καὶ δρᾶσιν, ὑπὸ τῶν στούκας.

Καὶ ὁ ἐχθρὸς ἐμαρτύρηκε τὴν ἀνδρείαν διὰ τῶν ἀποδοθεισῶν τιμῶν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν στρατιωτῶν εἰς τὰ ἐξερχόμενα τῶν Ὀχυρῶν ἑλληνικὰ ἡρωϊκὰ φαντάσματα.

Ὀρθῶς, λόγῳ ἐθνικῆς σκοπιμότητος, δὲν ἠγήθη τῆς ἀνακωχῆς, ἀφοῦ τὴν συμμετοχήν του ἐμμέσως τὴν παρουσίασε καὶ εἰς τοὺς πολεμικοὺς ἡγέτας μεγάλας τιμὰς μεταπολεμικῶς ἀπένειμε διὰ νὰ σημειοῦται ἡ συνέχεια τοῦ ἀγῶνος.

Τέλος, ὀρθῶς δὲν ἠκολούθησε τὸν ἀγῶνα ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, διότι ὡς οἱ πολεμικοὶ ἡγέται περιεβλήθησαν τὸν ἀκάνθινον στέφανον διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν πολεμιστῶν των, κατὰ τὸν ἴδιον αἰσθηματικὸν τρόπον ὁ Ἀρχιστράτηγός των παρέμεινε ἐν τῇ κατακλεισθείσῃ πατρίδι ἵνα συμμερισθῇ τὴν τύχην καὶ τὰ δεινὰ τῶν αὐτῶν πολεμιστῶν του!

Καὶ ὡδηγήθη ὑπὸ τοῦ κατακτητοῦ εἰς τὴν καταδίκην τῶν φοβερῶν Στρατοπέδων του.

Ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Β'

Ὑπῆρξε ἡ προστατευτικὴ δύναμις τῶν ἐνεργειῶν τοῦ πολιτικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ ἡγέτου του. Ἐκένωσε μέχρι τρυγὸς τὸ ποτήριον τῆς ἀγωνίας τοῦ Ἔθνους.

Ὑπέστη τὸ μαρτύριον τῆς ἀντεθνικῆς μυωπίας τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν. Ὑπῆρξε ὁ συνεχιστὴς τοῦ ἀγῶνος ἔξω τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, πραγματικὸς λαμπαδηφόρος τοῦ Ἑλληνικοῦ φωτὸς ἀλλὰ καὶ ὁ ὁδηγὸς καὶ κατὰ τοῦ τρίτου ἀθέου ἐχθροῦ. Ἔπεσε ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τοῦ πεδίου μάχης κατὰ τοῦ κατηραμένου κομμουνισμοῦ.

Ἅπασα ἡ ἐθνικὴ Τριανδρία. Ἡ Ἡγέτις τοῦ 1940-41. Ἔπεσε ἐν ἐνεργείᾳ ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν ἐπάλξεων, σημειώνουσα τὴν ἐπιβαλλομένην ἐθνικὴν συνέχειαν.

Ἀπρίλιος 1941 – Ἀπρίλιος 1967.

Αἱ ἡμερομηνίαι αὐταὶ ἔχουν τὴν ὁμοιότητα τῶν ἐξορμήσεων καὶ τῆς συνεχείας. Εἶναι αἱ ἡμερομηνίαι τῶν Εὐελπίδων.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1941 ἐπὶ τοῦ Ἠπειρωτικοῦ ἐδάφους, ὅταν πᾶσα ἡγεσία ἐξέλιπε, οἱ Νεοσσοὶ Εὐέλπιδες ἐξώρμησαν – γέφυρα καὶ συνέχεια τοῦ ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 «Ὄχι».

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1967 πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἡγεσία ἦτο ἀνύπαρκτος. Ἡ μὲν πολιτικὴ ἡγεσία εἰς μυωπικὴν μακαριότητα ἔναντι τοῦ ἐπερχομένου κομμουνιστικοῦ κυκλῶνος.

Ἡ δὲ στρατιωτικὴ ἡγεσία, φοβουμένη νὰ ἀνησυχήσῃ τὰ κοινοβουλευτικὰ ἕδρανα καὶ ἀρνουμένη τὰς εὐθύνας της διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Ἔθνους, ἀνησύχει μακαρίως!

Καὶ τὴν καταχνιὰν διέλυσαν οἱ Εὐέλπιδες τοῦ 1940, συνεπικουρούμενοι ἀπὸ τοὺς μαθητάς των τοῦ 1941.

Εὐτυχῶς μὲ μίαν ἐξαίρεσιν εἰς ἀντιπροσωπευτικὴν παρουσίαν – εἰς τὴν Ἐπαναστατικὴν ἐξόρμησιν – τῆς ἀδρανοῦς στρατηγικῆς ἡγεσίας, ὑπὸ δύο γενναίων: τῶν Ζωιτάκη καὶ Παττακοῦ.

Ὁ σύνδεσμός μου μὲ τὰς διαδοχικὰς Ἀνωτάτας Ἡγεσίας τῶν ἀγώνων μας. Μὲ τοὺς Μεγάλους Ἡγέτας στὴν Ἐθνικὴ Πολεμικὴ Πορεία.

1) Μὲ τὴν Ἡγεσίαν 1940-41. Μὲ τὸν Στρατάρχην Παπάγον μὲ συνδέουν: Αἱ διαδοχικαί του ἀποφάσεις περὶ ἐμοῦ. Μὲ ἐτοποθέτησεν Δ/ντὴν τοῦ Γραφείου ἐπιχειρήσεων τῆς Στρατιᾶς Κοζάνης – ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Πιτσίκαν – κατὰ τὴν προεπιστρατευτικὴν περίοδον.

Μὲ ἐτοποθέτησε Διοικητὴν τοῦ Συν/τος Εὐζώνων κατὰ τὴν προτεραίαν τῆς Ἰταλικῆς Ἐπιθέσεως, τὸ ὁποῖον ὡδήγησα εἰς τὴν νίκην ἀπὸ 27 Ὀκτωβρίου – 10 Μαρτίου 1941.

Μὲ ἐτοποθέτησε Ἐπιτελάρχην τοῦ Β. Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὴν περίοδον τῆς κρίσεως τῶν Διοικήσεων τοῦ μετώπου καὶ ἀντικαταστάσεως τῶν Ἐπιτελαρχῶν, θεωρηθέντων ὡς μὴ δυναμένων νὰ βαστάσωσι τὸ βάρος καὶ τῆς ἐπερχομένης γερμανικῆς λαίλαπος.

Μὲ ἀπέστειλε κατὰ τὴν κατοχὴν (ὡς Πρόεδρος τῆς Στρατιωτικῆς Ἀνωτάτης Ἱεραρχίας) ὡς σύνδεσμόν του πρὸς τὸν Βασιλέα Γεώργιον τὸν Β΄ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀντιλήψεών του περὶ συνταυτισμοῦ τῶν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐνεργειῶν καὶ ὀνομασίας Ἀρχιστρατήγου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος.

Μὲ ἐχρησιμοποίησε ὡς Δ/τὴν τοῦ Α΄ Σ. Στρατοῦ, Σώματος Κρούσεως κατὰ τοὺς ἀγῶνας μας κατὰ τῶν συμμοριτῶν τὸ 1949 καὶ ἐξουδετέρωσε τὰς συνεχεῖς κατ' ἐμοῦ ὑπονομεύσεις κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος.

Καὶ τέλος προέβη εἰς τὴν μεγίστην ὑποχώρησιν νὰ ἀποδεχθῇ τροποποίησιν τοῦ σχεδίου του διὰ τὴν τελικὴν κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐξόρμησιν, καὶ νὰ υἱοθετήσῃ τὸ σχέδιόν μου, ὅπερ καὶ ἐξησφάλισε τὴν Νίκην καὶ τὴν συντριβὴν τῶν κομμουνιστῶν ἐπὶ τοῦ Γράμμου, μὲ πανηγυρικὴν ἀναγνώρισιν τῆς νικηφόρου παρουσίας μου.

2) Μὲ τὸν ἀείμνηστον ἡγέτην Ἰω. Μεταξᾶν.

Μὲ ἐπέλεξε Διοικητὴν τοῦ κατὰ πρῶτον συγκροτηθέντος Συντάγματος Εὐελπίδων, ὅπου ἐφρονημάτισα καὶ προπαρεσκεύασα διὰ τοὺς ἐπικειμένους ἀγῶνας τοὺς Εὐέλπιδας τοῦ 1940, τοὺς μετέπειτα ἀετούς.

Μὲ συνδέει ἡ μεγαλυτέρα ἐκ μέρους του Εὔφημος Μνεία διατυπωθεῖσα κατὰ συγκινητικὴν συζήτησιν μὲ τὸν πλέον πιστὸν καὶ ἀφανῆ συνεργάτην του, πραγματικὸν κολοσσὸν ἀφωσιώσεως καὶ πίστεως εἰς τὸν ἀγῶνα του καὶ κατὰ τὴν προπαρασκευήν του καὶ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος.

Κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἀντίστασιν ἐπὶ τοῦ Καλαμᾶ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας διετύπωσε εἰς τὸν πιστόν του συνεργάτην ἀντ/ρχην τότε κ. Ζαχαρίαν Νόμπελην τὴν ἐνδόμυχον ἀνησυχίαν του διὰ τῆς ἐρωτήσεως ποῖος εἶναι Διοικητὴς στὸν Καλαμᾶ. Καὶ ὅταν ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν: Ὁ Τσακαλῶτος, προσέθεσε: Ἀφοῦ εἶναι ὁ Τσακαλῶτος τότε εἶμαι ἥσυχος.

Ἦτο ἡ πρώτη ἀνεπίσημος, ἀλλὰ καὶ ἡ σπουδαιοτέρα εὔφημος μνεία τῶν ὅσων μοὶ ἀπενεμήθησαν κατὰ τὸ 1940-41, ἡ καὶ ἄγνωστος μέχρι τώρα καὶ διαβιβασθεῖσα μοι ὑπὸ τοῦ ἀξίου καὶ ἀγαπητοῦ συναδέλφου κ. Ζ. Νόμπελη. Τὴν σημειῶ διὰ νὰ ἀποτίσω τὸν φόρον εὐγνώμονος τιμῆς πρὸς τὸν τιμήσαντά με Μεγάλον Ἐθνικὸν Σαλπιγκτήν.

3) Μὲ τὴν Στρατιωτικὴν Ἡγεσίαν τῆς Μ. Ἀνατολῆς τοὺς ὑπεραξίους στρατηγοὺς Λιώσην καὶ Βεντήρην.

Μὲ συνέδεσαν: Ὁ κοινὸς κίνδυνος τῆς διαφυγῆς, ὑπὸ τὴν Γερμανικὴν ἀπειλὴν μὲ θάνατον.

Ἡ προπαρασκευὴ διὰ τὴν νικηφόρον ἐπιστροφὴν τοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος Ρίμινι.

Αἱ ὑπέροχοι διαταγαί των διὰ τὴν νίκην τούτου. Καὶ ἡ ἱστορικὴ θριαμβευτικὴ ἐπιστροφή μας.

Πρόσθετα μὲ τὸν στρατηγὸν Βεντήρην καὶ ἡ κοινὴ νικηφόρος προσπάθεια διὰ τὴν τελικὴν συντριβὴν εἰς τὸν Γράμμον. Ἡ κοινὴ τελικὴ χαρά. Ἡ κοινὴ τελικὴ προσευχὴ εὐχαριστιῶν πρὸς τὴν Ὑπέρμαχον Στρατηγόν.

Μὲ τὸν ἀείμνηστον **Βασιλέα** Γεώργιον τὸν Β΄

Μία δίωρος συνομιλία, ἅμα τῇ τοποθετήσει μου ὡς Δ/τοῦ τοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος. Διεξήγετο τότε μεταξὺ ἀνοήτων βασιλοφρόνων καὶ τῶν φανατικῶν ἀριστερῶν μία ἀτέρμων διένεξις ἐπὶ τῆς ἀναρτήσεως ἢ μὴ τῶν εἰκόνων τοῦ Βασιλέως. Καὶ ἀνέφερα τὴν γενικὴν ἐπὶ τῆς καταστάσεως εἰκόνα. Ἐγὼ τότε κατηγορούμην ὅτι ἀπηγόρευσα τὴν ἀνάρτησιν. (Συκοφαντικὸν ψεῦδος. Ἀπηγόρευον τὴν ἀνάρτησιν εἰς βρωμεροὺς ἢ ἐπικειμένους εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν κομμουνιστῶν χώρους).

Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἀγανακτήσεώς του διὰ τὴν συμπεριφορὰν τῶν διαπληκτιζομένων ἐξέσπασε ἑλληνικώτατα: «Νὰ τὶς χ... τὶς εἰκόνες μου. Ἐδῶ δὲν ἤλθαμε γιὰ εἰκονομαχίες ἀλλὰ γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος. Σὲ γνωρίζω καλὰ ἀπὸ Διοικητὴ τοῦ Συν/τος Εὐελπίδων. Σοῦ ἔχω ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην ὅτι θὰ ξεπλύνῃς τὰ αἴσχη. Ἅμα τὸ ἑτοιμάσῃς εἰδοποίησέ με νἄρθω νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ μὲ τὰς πολεμικὰς σημαίας ἀναπεπταμένας».

Δυστυχῶς δὲν τὸν ἀφῆκαν. Ἡ δευτέρα ἐπικοινωνία μας ἦτο τὸ συγκινητικὸν τηλεγράφημά Του.

Ταξίαρχον Τσακαλῶτον.

Εἰς ὑμᾶς ἀντάξιον Ἀρχηγὸν ἡρωικῆς Ταξιαρχίας, εἰς ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας, ἐκφράζω μετὰ συγκινήσεως θερμὰ συγχαρητήρια. Ἀπὸ βουνῶν Ἀλβανίας καὶ μαρτυρικῆς Κρήτης, μεταφέρατε Ἑλληνικὴν δόξαν εἰς Ἀλαμέϊν καὶ ἐκεῖθεν εἰς ὄρη Ἰταλίας, ἵνα αὕτη παραμείνῃ αἰωνία. Ἀπονέμομεν τὴν τιμήν, ὅπως σημαῖαι φέρουσι Ταξιάρχην Ἀριστείου Ἀνδρείας, ἔστωσαν ἐσαεὶ ἀπόδειξις εὐγνωμοσύνης Ἔθνους.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄.

'Εν συνεχείᾳ αἱ ἀναφοραί μου αἱ μυστικαί, ἀπὸ 'Αθηνῶν εἰς Λονδῖνον μέχρι ἐπανόδου Του εἰς Ἑλλάδα, ἐπὶ τῶν προόδων συγκροτήσεως τοῦ Στρατοῦ μας καὶ αἱ εὐχαριστίαι Του, δι' ἐπιστολῶν Του προσωπικῶν.

Τέλος εἶχον τὸ θλιβερὸν προνόμιον ὡς Διοικητὴς τοῦ Α' Σ. Στρατοῦ νὰ Τὸν συνοδεύσω ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐπικηδείων μονάδων τοῦ Σώματος εἰς τὴν τελευταίαν του κατοικίαν τὸν 'Απρίλιον τοῦ 1947.

Μὲ τὴν Ἡγεσίαν τοῦ 1967.

Ἡ προπαρασκευή των ὡς Διοικητοῦ των, τοῦ Συν/τος Εὐελπίδων καὶ ἡ πατρικὴ πάντοτε παρακολούθησις τῆς αἱματοβαμμένης πορείας των.

Ἔχουσι τὸ προνόμιον τῶν περισσοτέρων ἀπωλειῶν τῆς τάξεώς των.

Καὶ τώρα εἰς Προσοχήν!!

'Ετελείωσα τὴν ἱστορικὴν ἀφήγησιν. Καὶ ἵσταμαι εἰς προσοχὴν μὲ ψυχικὴν ἀνάτασιν γιὰ κείνους ποὺ ἐλευθέρωσαν τὴν πατρίδα μου καὶ μένα ἀπὸ τῆς φοβερᾶς τουρκικῆς δουλείας.

Γιὰ κείνους ποὺ μὲ στερέωσαν ὡς διδάσκαλοί μου καὶ διοικηταί μου, ὥστε νὰ δώσω νικηφόρον συμμετοχήν, κατὰ τὴν τόσον σκληρὰν πολεμικὴν πορείαν ἀπὸ τοῦ 1940-1949-1953.

Γιὰ ὅσους συμπολεμιστὰς ἔδωσαν τὴν ὡραίαν των ψυχὴν διὰ νὰ κερδίσωμεν καὶ πάλιν τὴν 'Ελευθερίαν μας.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Σημείωσις Οὐσιώδης

'Ανέγραψα καὶ ὀνόματα, ὅσων διεδραμάτισαν συμμετοχὴν εἰς τὰ ἱστορούμενα γεγονότα, διότι ἡ ἀναγραφή των ἀποδεικνύει τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἀναγραφομένων. Καὶ ἡ Ἱστορία ἔχει ἀνάγκην τῆς ἀληθείας.

Ὅταν δὲ πρόκειται περὶ Πολιτικῶν ἢ γενικῶς Προσωπικοτήτων χειριζομένων τὰ τοῦ Ἔθνους, ὑποτίθεται ὅτι ἀναλαμβάνουν τὴν εὐθύνην τῶν λόγων καὶ πράξεών των.

'Αλλὰ ἰδιαίτερα ἀνέγραψα ἐπωνύμως τὰ ἱστορούμενα γεγονότα διὰ μίαν κριτικὴν τοῦ ἑαυτοῦ μου καὶ αὐτοτιμωρίαν διότι δὲν ἔπραξα τότε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ πράξω.

Δι' ἐθνικὰ ζητήματα δὲν ὑπάρχει θέσις οὔτε δι' αἰσθηματισμούς, οὔτε διὰ δισταγμούς, λόγῳ πιθανῆς ἐπικρίσεως ὑπὸ οἱουδήποτε.

Καὶ εἰς τὴν περίπτωσίν μου, ἀδιαφορῶν δι' οἱανδήποτε κριτικὴν καὶ κατηγορίαν μετὰ τὴν συζήτησιν «Μαύρου – Τσακαλώτου» ἔπρεπε πάσῃ θυσίᾳ νὰ φθάσω μέχρι τοῦ Βασιλέως χρησιμοποιῶν οἱονδήποτε πρὸς τοῦτο τρόπον.

Καὶ ἐν ἀδυναμίᾳ μου νὰ προσφύγω εἰς τὴν 'Επανάστασιν. Διότι διεφαίνετο ὁ ἐπικείμενος – ἐκ τοῦ σχεδιαζομένου πραξικοπήματος – ἐμφύλιος πόλεμος.

Ἔσφαλα. Ἐνόμισα ὅτι ἔκαμα τὸ καθῆκον μου προσπαθήσας νὰ φθάσω τὸν Βασιλέα ἢ τὴν Βασίλισσα Φρειδερίκην.

Καὶ ὅταν δὲν τὸ κατώρθωσα; Ἐσταμάτησα! Καὶ τώρα αἰσθάνομαι πολλὴν λύπην διότι ὁπωσδήποτε θὰ ἠμπόδιζον τὸ πραξικόπημα καὶ συνεπῶς καὶ τὴν ἀπομάκρυνσιν τόσον ἀξίων συμπολεμιστῶν μου ἐκ τοῦ στρατεύματος.

Αὐτὸ ἦτο τὸ σφάλμα μου καὶ ἡ ἀναγραφή του τώρα ἀποτελεῖ τὴν αὐτοτιμωρίαν μου. Ἐλησμόνησα ὅτι ὑπέρτατος Νόμος εἶναι ἡ Σωτηρία τοῦ Ἔθνους.

Ὑπάρχει διαφορὰ μὲ τὴν μυστικότητα, ποὺ ἐτήρησα ἀπόλυτον, ὡς πρὸς τὴν ἐντολὴν τῶν Βασιλέων, κατὰ τὸ 1952 ὅτε εἴμην Α/ΓΕΣ καὶ Δ/τὴς τοῦ Στρατοῦ, νὰ συλλάβω τὸν Ἀρχιστράτηγον Παπάγον.

Ἡ ἄρνησίς μου ἔθεσε τέρμα εἰς τοιαύτην ἐπιθυμίαν καὶ οὐδεὶς θὰ ἐτόλμα, ἐμοῦ διοικοῦντος τοῦ Στρατοῦ, νὰ προβῇ εἰς τοιαύτην ἐνέργειαν.

Τότε ἠπείλησα παραίτησιν μὲ τὴν φράσιν: «Αὐτὸ μὲ μένα δὲν γίνεται».

Ἀλλὰ καὶ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεώς μου θὰ ὑστέρει τὸ στράτευμα ἑνὸς ἡγήτορος, διὰ τὸν ὁποῖον ἀκόμη καὶ τὰ πρὸς τὸν Ἀρχιστράτηγον ἀφωσιωμένα στελέχη ἔτρεφον σεβασμὸν ὡς συμπολεμισταὶ καὶ ἂν κατεφέροντο κατ' ἐμοῦ ἦτο διότι ἐθεώρουν τὴν στάσιν μου ἀντιπαπαγικήν.

Καὶ μὲ κατάπληξιν ἔμαθον μετὰ 18 ὁλόκληρα χρόνια τὴν Ἐθνικήν μου στάσιν. Ὑπὸ οἱασδήποτε δὲ προϋποθέσεις, ἀποδοχὴ παραιτήσεώς μου θὰ προὐκάλει, παρ' οἱανδήποτε ἐπιθυμίαν μυστικότητος, κοινοποίησιν τοῦ γεγονότος.

Ἐτήρησα ἀπόλυτον μυστικότητα καὶ ἐνήργησα πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Ἔθνους. Ἀποκάλυψίς του τότε θὰ ἐπέφερε ἐπικίνδυνον σάλον εἰς τὰ στελέχη, ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς θὰ ἐκλόνιζε τὴν δυναστείαν καί, τὸ ὀλιγώτερον, θὰ προεκάλει τὴν παραίτησιν τοῦ Βασιλέως Παύλου.

Ἂς μὴ λησμονῶμεν, τὴν ἀσφαλῆ τότε θεωρουμένην διάδοσιν, ὅτι ὁ ὑπεραφωσιωμένος εἰς τὴν Δυναστείαν Στρατάρχης Παπάγος ἐζήτησε ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Πλαστήρα τὴν ἐξορίαν τοῦ Βασιλέως Παύλου, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος δὲν ἐδέχθη.

Ἐκεῖ εἶχον φθάσει τὰ πάθη, μὲ ἀπαραδέκτους ἀλληλοῦβρεις.

Γι' αὐτὸ ἐπαναλαμβάνω: «Τότε ὀρθῶς ἐνήργησα». Καὶ ἀποτελεῖ γιὰ μένα ἱκανοποίησιν ὑπερηφανείας διότι ἄλλος, γράφων Ἱστορίαν, τὸ ἀπεκάλυψε. Ἀλλὰ ὁ κίνδυνος ἀπὸ τὴν ἄμεσον ἢ ἐγγὺς ἀποκάλυψιν εἶχεν ἤδη ἀποκλεισθῆ.

Ὁ οἱοσδήποτε πλέον καλόπιστος ἀναγνώστης δύναται νὰ προβῇ εἰς ἀσφαλῆ κριτικήν.

Καὶ ἡ ἀναγραφὴ τοιούτων γεγονότων παραδειγματίζει τοὺς διαχειριζομένους τὰ Ἐθνικὰ συμφέροντα εἴτε πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ εἶναι, εἴτε ἀκόμη καὶ Βασιλεῖς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ : ᾿Επίμετρον. — ᾿Ερανίσματα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ : ᾿Αποδεικτικά.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ—ΕΡΑΝΙΣΜΑΤΑ

«Εὐτυχεῖς εἶναι οἱ Ἀρχηγοὶ οἱ ὁποῖοι ἔχουν νὰ ὁδηγήσουν τόσον φλογερὰς θελήσεις.

Ἀπὸ τὴν πατριωτικὴν φλόγα τῶν πολεμιστῶν, δονοῦνται οἱ πολῖται, ἀκόμη καὶ οἱ πλέον ἀντιστρατιωτικοί, καὶ τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον ἀποτελεῖ τότε μίαν καὶ μόνον ψυχήν».

Στρατάρχης FOCH (Ἀναμνήσεις)

«Ὁ πόλεμος εἶναι δρᾶμα φοβερὸν καὶ ἐμπαθές».

Στρατηγὸς ZOMINI

«Αἱ ἠθικαὶ δυνάμεις ἐμψυχοῦσι τὴν χρῆσιν τῶν ὑλικῶν μέσων, κυριαρχοῦσι και δεσπόζουσι τῶν ἀποφάσεων παντὸς ἡγήτορος».

(Μετώπη Καν. Ἀσκήσεων Πεζικοῦ 1914 καὶ 1924)

ΝΙΚΗ

Ὅταν εἶσαι λησμονημένος ἢ παρημελημένος ἢ σκοπίμως ἐκμηδενισμένος καὶ μειδιᾶς ἐσωτερικῶς ὑπηρήφανος διὰ τὴν ὕβριν–Αὐτὸ εἶναι νίκη.

Ὅταν ἡ καλωσύνη σου κακολογῆται, ὅταν αἱ ἐπιθυμίαι σου πολεμοῦνται, ἡ καλαισθησία σου προσβάλλεται, ἡ συμβουλή σου περιφρονῆται, αἱ γνῶμαι σου γελοιοποιοῦνται, σὺ δὲ δέχεσαι ὅλα αὐτὰ μὲ σιγὴν ὑπομονῆς καὶ ἀγάπης–Αὐτὸ εἶναι νίκη.

Ὅταν εἶσαι εὐχαριστημένος μὲ οίανδήποτε τροφήν, μὲ οἱονδήποτε ἔνδυμα, οἱονδήποτε κλῖμα, οίανδήποτε συναναστροφήν, οίανδήποτε μοναξιάν, οίανδήποτε διακοπὴν–Αὐτὸ εἶναι νίκη.

Ὅταν ὑπομένῃς πᾶσαν ἀταξίαν, πᾶσαν ἀνωμαλίαν, πᾶσαν ἀπροσεξίαν εἰς χρόνον καὶ τόπον, πᾶσαν ἐνόχλησιν–Αὐτὸ εἶναι νίκη.

Ὅταν ἠμπορῇς νὰ ἀντιμετωπίζῃς τὴν κενὴν ἀνοησίαν, τὸν παραλογισμόν, τὴν διανοητικὴν ἀναισθησίαν καὶ ὑπομένῃς ὅλα αὐτά, ὅπως τὰ ὑπέμεινεν ὁ Ἰησοῦς–Αὐτὸ εἶναι νίκη.

Ὅταν ποτὲ δὲν ἀρέσκεσαι νὰ περιαυτολογῇς ἢ νὰ ἀπαριθμῇς τὰ ἰδικά σου καλὰ ἔργα ἢ νὰ ἐπιδιώκῃς ἐπιμόνως ἐπαίνους, ὅταν δύνασαι ἀληθῶς νὰ ἀρέσκεσαι νὰ εἶσαι ἄγνωστος–Αὐτὸ εἶναι νίκη.

Κατάλοιπον

Τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ Β΄

Καὶ τοῦ Ἕλληνος Στρατάρχου

«Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε σκληρός, ἡ θέλησις ὅμως τοῦ Ἔθνους νὰ νικήσῃ καὶ νὰ ἐπιζήσῃ ὑπῆρξε ἀκαταμάχητος.

Ἀπῃτήθησαν θυσίαι, μόχθοι, ἀγωνίαι, δοκιμασίαι καὶ τιτάνειος ἀγών.

Δὲν ὑπάρχει βράχος, εἰς τὸν ὁποῖον, στρατιώτης νὰ μὴ ἐστήριξε τὸ ταλαιπωρημένον σῶμα του, οὔτε δένδρον τοῦ ὁποίου τὰ φύλλα νὰ μὴ ἐσκίρτησαν ἀπὸ ἀγωνιώδη ἀποθνῃσκόντων ψυχορραγήματα.

Ἐκεῖ, ὁ ἄγνωστος Ἕλλην στρατιώτης ἐθυσίασε τὴν ἄλκιμον νεότητά του, εἰς τὸν βωμὸν τῆς Ἐθνικῆς Ἰδέας διὰ νὰ κληροδοτήσῃ καὶ διδάξῃ τοὺς ἐπιγιγνομένους, διὰ μίαν εἰσέτι φοράν, τό, διὰ μέσου τῆς εὐκλεοῦς, μακραίωνος Ἱστορίας τῆς φυλῆς, σφυρηλατηθὲν ὑπερκόσμιον καὶ θεῖον σάλπισμα, τὸ «Ἀμύνεσθαι περὶ Πάτρης».

Στρατάρχης Ἀλ. Παπάγος (Πολ. Ἔκθεσίς του).

Τοῦ Βασιλέως Ἐθνάρχου Παύλου

«Ἐνώπιον τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ, ἐνώπιον τῶν ψυχῶν τῶν Ἡρώων μας, τοὺς ὁποίους ὅλοι αἰσθανόμεθα νὰ παραστέκουν κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμὴν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐπετείου τοῦ Γράμμου, κηρύσσω τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Ἔθνους πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις.

Κηρύσσω καὶ τὴν ὑπερηφάνειάν μου, διότι ἡγοῦμαι τοιούτου Στρατοῦ καὶ Λαοῦ.

Ἡ σκέψις ὅλων στρέφεται μὲ εὐλάβειαν πρὸς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ αἷμα των τὴν κατέστησαν δυνατὴν καὶ οἱ ὁποῖοι οὐδέποτε θὰ λησμονηθοῦν.

Ἡ καρδία μου, τὸν ἀνδριάντα μου, ὑπερτάτην τιμὴν ποὺ μοῦ ἀπένειμαν αἱ Ἔνοπλοι Δυνάμεις τῆς χώρας, ἡ καρδία μου τὸν βλέπει ὡς τὸν ἀνδριάντα ἑνὸς ἁπλοῦ στρατιώτου, διότι αὐτὸς ἐνίκησε κατὰ τὴν μάχην τοῦ Γράμμου.

Ἡ αἴγλη καὶ ἡ τιμὴ ἀνήκει μόνον εἰς τὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα ἔπεσαν. Καὶ πρωτοπόροι καὶ πάλιν—αἱμάσσοντες ἀκόμη ἀπὸ τὰς πολλαπλὰς βαρείας συνεπείας τῆς θυσίας τῆς Ἀλβανίας καὶ τοῦ νέου παγκοσμίου κινδύνου—πρῶτοι ἔθραυσαν καὶ ἐσταμάτησαν τὸ κῦμα τοῦ κομμουνισμοῦ.

Οὐδεὶς ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἐπιζῶντας ἔχει δικαίωμα νὰ μονοπωλῇ τὴν αἴγλην ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη μὲ τὸ αἷμα τῶν ἡρωϊκῶν νεκρῶν μας καὶ τῆς ὁποίας ἡ θέσις εἶναι μαζί των εἰς τοὺς οὐρανούς.

Ἐπιθυμῶ ἡ σημερινὴ ἡμέρα τῆς ἐπετείου τῆς μάχης τοῦ Γράμμου νὰ καθιερωθῇ ὡς ἡμέρα τιμῆς τῶν ἡρωϊκῶν νεκρῶν μας. Ἄς εἶναι ἡ μνήμη των αἰωνία καὶ ἂς μᾶς ἐμπνέῃ πάντοτε εἰς τὸν δρόμον τῆς σεμνότητος, τῆς ἐργασίας καὶ τῆς τιμῆς.

Παῦλος Β. (29 Αὐγ. 1951)

Καὶ ἐπὶ μαρμαρίνης πλακὸς στὴν κορυφὴ τοῦ Γράμμου.

Σὰν ἕνας ἄνθρωπος, οἱ πραγματικοὶ Ἕλληνες, ἡνωμένοι ἀπετέλεσαν τὸν κυματοθραύστην κατὰ τῆς ἐρυθρᾶς ἀγέλης. Ἡ βία δὲν ἐπέρασε καὶ ἡ ἐλευθερία παρέμεινε εἰς τὴν γενέτειράν της.

Ὁ ἔνδοξος Ἑλληνικὸς Στρατὸς ἐχάρισε εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν πρώτην νίκην κατὰ τοῦ ἐρυθροῦ ὁλοκληρωτισμοῦ.

Ὕψωμα 2520 Γράμμος.

Ἡ Ἐπαναστατικὴ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις (29 Αὐγ. 1969).

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Ὁ μέγας φιλόσοφος καὶ ἐκκλησιαστικὸς ῥήτωρ τοῦ 17ου αἰῶνος Μποσσυὲ ἔγραφεν :

«Ἐὰν θέλετε νὰ γνωρίζετε τὶ θὰ προξενήσῃ καλὸν καὶ κακὸν εἰς τοὺς μέλλοντας αἰῶνας, παρατηρήσατε τὶ ἔβλαψε καὶ τὶ ὠφέλησε κατὰ τοὺς αἰῶνας τοῦ παρελθόντος. Δὲν ὑπάρχει τίποτε καλύτερον ἀπὸ τὰ δεδοκιμασμένα πράγματα. Μὴ ἀκοῦτε ματαίους καὶ ἀτέρμονας λογισμοὺς οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν στηριχθῇ ἐπὶ τῆς πείρας. Μόνον τὸ παρελθὸν εἶναι δυνατὸν νὰ σᾶς διδάξῃ καὶ νὰ σᾶς ἐξασφαλίσῃ διὰ τὸ μέλλον».

ΤΑ ΑΓΑΘΑ ΤΗΣ ΠΕΙΡΑΣ

Ὁ σοφὸς Πέρσης Βασιλεὺς Νουσιρβάν, συμβουλεύοντας τὸν γυιὸ καὶ διάδοχό του, τοῦ ἔλεγε μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς:

«Ἄκουγε πάντοτε τὶς συμβουλὲς τῶν πεπειραμένων ἀνθρώπων καὶ κράτησε μακρυά σου τοὺς νέους κατὰ τὴν ἡλικία, οἱ ὁποῖοι τυχὸν ἐπιχειροῦν νὰ γίνουν σύμβουλοί σου».

Μετὰ τὴν τραγωδίαν τῆς Δουγκέρκης.

Ὁδηγίαι πρὸς Ἀρχηγὸν Ἐπιτελείου.

«Ἡ θέσις μας εἶναι νὰ μείνωμεν σταθεροὶ παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Ἀγγλίας. Παρὰ τὰ γνωστὰ ἐλαττώματά τους, μόνον μὲ τὴν Ἀγγλία μποροῦμε νὰ εὐημερήσωμεν ἔστω καὶ ἂν καμμιὰ φορὰ μᾶς πετοῦν στὸ δρόμο. Ὄχι μόνον θὰ μείνωμεν σταθερῶς μὲ τοὺς Ἄγγλους, ἀλλὰ πρέπει νὰ κάμωμεν κάθε δυνατὴν προσπάθεια διὰ νὰ χωνέψουν καὶ αὐτοὶ καλὰ ὅτι ἡμεῖς θὰ σταθοῦμε μέχρι τέλους στὸ πλευρόν των, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἔκβασις τοῦ πολέμου».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

«Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι εἶναι καμωμένοι νὰ ὑπηρετοῦν μόνον τὴν Πατρίδα».

ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Κατηγορητήριον Κολοκοτρώνη

«Ὁ Κολοκοτρώνης εἶναι εἷς ληστὴς μισητὸς εἰς τὸ Ἔθνος. Τουρκολάτρης, ἀντάρτης, ἀποστάτης, προάγων τὰς ἀταξίας καὶ τὰς καταχρήσεις, ἐνσπείρων τὰς διχονοίας, διαστρέφων τὰ πράγματα πρὸς ἰδίαν του ὠφέλειαν, γυμνώνων τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ αἷμα τῆς πατρίδος ἕως ἐσχάτης ρανίδος ἀπορροφῶν. Θανάτου ἄξιος». (Ἀπὸ τὴν δίκην τοῦ Κολοκοτρώνη)

Καὶ ἡ εὐχὴ τῆς Ἐκκλησίας μας Ὑπὲρ τῶν Πεσόντων.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ὁ συντρίβων πολέμους ἐν ὑψηλῷ Βραχίονι, ὁ διὰ τῆς ἀρρήτου ἐνανθρωπίσεως καὶ τοῦ ἑκουσίου Πάθους τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ προτυπώσας καὶ δείξας ἡμῖν, ὅτι ἀεὶ τῇ θυσίᾳ ἕπεται ἡ νίκη καὶ τῷ σταυρῷ ἀκολουθεῖ ἡ Ἀνάστασις, ἐπάκουσον ἡμῖν δεομένων τῆς Σῆς ἰσχύος καὶ τῆς Σῆς φιλανθρωπίας· ἰσχύος μέν, ἵνα τὸ ἡμῶν Ἔθνος διαφυλάττων, ἀπὸ νίκης εἰς νίκην ὁδηγῇς καὶ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν ἀνάγῃς· φιλανθρωπίας δέ, ἵνα τὰς ψυχὰς τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος ἡμῶν εὐκλεῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἡρωϊκῶς πεσόντων ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἐκλεκτῶν Σου κατατάξῃς. Τούτων γὰρ τὰ πνεύματα ὡς νέφος ἡμῖν ὧδε περίκεινται καὶ τῶν ὀστέων αὐτῶν οἱ τύμβοι τὰ ὅρια τῆς πατρίδος γῆς φυλάττουσι, τὰ δὲ αὐτῶν τ μια α΄ματα τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν τὸ δένδρον ἀρδεύουσιν. Ὥσπερ ἐν τῇ γῇ τήν φαλαγγα τῶν ἐπιλέκτων ἀπετέλεσαν, οὕτω καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ στρατιὰν ἁγίων μαρτύρων συγκροτήτωσαν καὶ ὥσπερ παρ' ἀνθρώποις τίμιοι γεγόνασιν, οὕτω πτερὰ σοι τῷ Θεῷ ἅγιοι ἔστωσαν· τὸν γάρ ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαντο καὶ τὸν δρόμον οἱ γενναῖοι ἀθληταὶ νικηφόρως ἐτέλεσαν, ἀπόδος οὖν αὐτοῖς, ὁ δίκαιος Κριτής, τὸν τῆς δικαιοσύνης στέφανον. Ἡμῖν δέ, τοῖς τῷ ἐκείνων θανάτῳ ἐλευθέροις νῦν ζῶσι, παράσχου, ὁ Θεός, ἀεὶ μνημονεύειν τῆς ὑπερόχου αὐτῶν θυσίας, καὶ ἀναθεωροῦντας τὴν ἔκβασιν αὐτῶν τῆς ἀναστροφῆς, μιμεῖσθαι αὐτῶν τὴν ἀνδρείαν. Ἐπίβλεψον, Κύριε, ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας Σου, καὶ τῆς βασιλεῦσιν ἡμῖν τὴν εὐλογίαν Σου κατάπεμψον, τοῦ ἐνδόξου στρατοῦ τῆς Πατρίδος ἡμῶν πρόστηθι, τοὺς γενναίους αὐτοῦ ἡγήτορας ἐνίσχυε, καὶ πάντας ἡμᾶς διὰ τῆς ὑπερμάχου Στρατηγοῦ εἰς τὴν νίκην ὁδήγει.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς τῶν οἰκτηρίων ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(Εὐχὴ ἐπιμνημοσύνου δεήσεως ὑπὲρ τῶν ἐν πολέμῳ ποσόντων — ἐκ τοῦ μικροῦ εὐχολογίου τῆς Ἐκκλησίας. Ἔκδοσις Ἀποστ. Διακονίας, Ἀθῆναι, 1962, σελ. 401—402).

Ὁ, ὑπὲρ οὗ ἀθάνατε, οὐχ ὁρατοῦ, ἀλλὰ κρυπτὸν καὶ ὑπεκόσμιον μένει. Πατρὶς οὐχὶ γράμμα καὶ σημεῖον, ἀλλ' οὐσία καὶ νόμος.

Ἡ πατρὶς οὔκ ἐστι βοσκή, οὐδὲ χοῦς, οὐδὲ λόγος κενός, ἀλλὰ λόγος πνεύματος ζῶν καὶ τάξις ἱερὰ πραγμάτων ἐγκοσμίων.

Τὰ Ἔθνη τιμὴν δίδωσι τοῖς ἐν πολέμῳ θανοῦσιν ἀλλ' ὑμεῖς οὐχὶ πρὸς δόξαν οὐδὲ κατὰ κρίσιν κόσμου ἀπήλθετε, ἀλλὰ κατὰ νόμον πνευματικὸν καὶ ἅγιον ἐκρίθητε εἰς τέλος.

Ἡμεῖς τέκνα ἐλεύθερα ὑμετέρας θυσίας. Ἡμεῖς εὐγνωμόνως διατηροῦμεν ἀνάμνησιν καὶ ὑπὲρ εἰρήνης ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ Κυρίου δεόμεθα».

(Στρατιωτ. ἔκθεσις Γ.Ε.Σ. 1952. Ἀριθ. 1 Ἡ Μάχη τοῦ Ἔθνους. Μάϊος 1971

«Διοικεῖν ἐστὶν προβλέπειν, προνοεῖν, προλαμβάνειν, καθοδηγεῖν, παρακολουθεῖν, ἀμοίβειν καὶ ἐπιλαμβάνεσθαι»

« Ἐπίγραμμα Ἀνωτέρας Σχολῆς Πολέμου. 1926 »

Μία ταπεινὴ πρότασις

Ὑπάρχουσι πλεῖσται ὅσαι, κυριολεκτικοὶ Ἐθνικοὶ θησαυροί, παραινέσεις καὶ διαταγαὶ «Μεγάλων Ἡγετῶν».

Ἂς θυμηθῶμεν μίαν τῶν Ἡμ. Διαταγῶν τοῦ ἀρχιστρατήγου τοῦ Ἕβρου Θεοδ. Παγκάλου. «Ἀναλαβὼν τὴν Ἀρχιστρατηγίαν θέλω νὰ νικήσω καὶ θὰ νικήσω. Ὅσοι δὲν τὸ ἐπιθυμοῦν νὰ μοῦ ἀναφέρουν ἀμέσως καὶ νὰ ἀποσυρθοῦν».

Μὲ τὴν ὑψηλόφρονα ταύτην διαταγὴν δυνάμεθα νὰ συμπληρώσωμεν τὸ τοῦ Στρατάρχου FOCH προσθέτοντες :

«Εὐτυχεῖς οἱ μαχηταὶ οἱ ὁποῖοι ὁδηγοῦνται ἀπὸ Ἀρχηγοὺς μὲ τόσον φλογερὰν θέλησιν».

Τελευταίως ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαναστάσεως Πρωθυπουργὸς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν νεολαίαν τῆς χώρας, τὴν προσεκάλεσε νὰ ἑτοιμασθῇ διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν Ἐθνικὴν σκυτάλην.

Ὅμως στὴ νεολαία αὐτὴ περιλαμβάνεται καὶ ἡ εὔελπις στρατιωτικὴ νεολαία.

Καὶ αὐτὴ πρέπει νὰ δονῆται ἀπὸ εἰδικὸν Εὐαγγέλιον, ἀφοῦ θὰ εἶναι οἱ ἀμέσως μικροὶ ἡγέται καὶ ἐθνικοὶ ἀπόστολοι.

Καὶ αὐτὸ θὰ δημιουργηθῇ ἀπὸ τὴν ἀξιολόγησιν τῶν ἡγετικῶν μορφῶν ὅταν πλέον εὑρίσκωνται εἰς τὴν Ἱστορίαν. Ἀπὸ συλλογὴν τῶν πνευματικῶν ὑποθηκῶν των.

Καὶ αἱ διαταγαί των εἰς μαχητικὰς ἡμέρας, ἀπὸ παραινέσεις των εἶναι αἱ ὑποθῆκαι των.

Ἂς ἐνθυμηθοῦμε ὅτι τὸν στρατάρχην ZOFFRE ἡ Ἀκαδημία ἐξέλεξε Ἀκαδημαϊκόν, μὲ βάσιν τὴν διαταγήν του κατὰ τὴν μάχην τοῦ Μάρνη.

Δυστυχῶς ὡρισμέναι σκέψεις μου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑλοποιηθοῦν ὅταν ἤμουν διοικητὴς τοῦ Συν/τος Εὐελπίδων, διότι λόγῳ τῆς πολεμικῆς προπαρασκευῆς δὲν μοὶ ἐδόθη ὁ χρόνος.

Οὔτε καὶ ὡς Α/Γ.Ε.Σ. διότι, πολιτικὴ τρικυμία μὲ ἐτοποθέτησε ἐκτὸς τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας.

Γι' αὐτὸ κατὰ καιροὺς παρουσιάζω ὡρισμένα γεγονότα καὶ προτάσεις ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν τῶν τότε μαθητῶν-Εὐελπίδων καὶ νῦν Ἀρχηγῶν τῆς Ἐθνικῆς πορείας.

Καὶ ἡ ταπεινὴ πρότασίς μου, χωρὶς νὰ θεωρηθῇ ὅτι «κομίζω γλαῦκα εἰς τὰς Ἀθήνας» καὶ παραβιάζω «θύρας ἀνοικτάς».

Μία ἐπιτροπὴ παρὰ τῇ ΔΙΣ (ΓΕΣ) νὰ ἐργασθῇ διὰ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ ἀπανθίσματος τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν τῶν εἰς μαχητικὰς ἡμέρας ἡγετῶν, καὶ τὴν ἐκτύπωσιν εἰς Ἐγχειρίδιον Διοικήσεως.

Ἐπὶ πλέον δημιουργία Ἕδρας διοικήσεως εἰς τὰς Στρατιωτικὰς Σχολὰς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς συνεχείας, μὲ συνέπειαν τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν πνευματικῶν ὑποθηκῶν.

Δύο ὧραι καθ' ἑβδομάδα βάσει τούτων, ἠθικῆς διδασκαλίας θὰ ἀποδίδῃ καρποὺς τῆς πλέον ὠφελίμου ἐθνικῆς τροφῆς. Φρονῶ ὅτι μὲ τὴν υἱοθέτησιν τῆς προτάσεως αὐτῆς, θὰ λάβῃ σάρκα καὶ ὀστᾶ πληρέστερον ἡ δεοντολογία τῶν ἐπιγραμμάτων: α) τοῦ ἐπὶ τῆς μετώπης τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς Εὐελπίδων «Ἄρχεσθαι μαθεῖν ἄρχειν ἐπιστήσει»· β) τοῦ ἐπὶ τῆς μετώπης τοῦ Κανονισμοῦ Πεζικοῦ τοῦ 1914 καὶ ἐν τῇ Εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ τοῦ 1924 «Αἱ Ἠθικαὶ Δυνάμεις ἐμψυχοῦσιν τὴν χρῆσιν τῶν ὑλικῶν μέσων, κυριαρχοῦσιν καὶ δεσπόζουσι τῶν ἀποφάσεων παντὸς ἡγήτορος» καὶ τοῦ : «Διοικεῖν ἐστὶν προβλέπειν, προνοεῖν, προλαμβάνειν, καθοδηγεῖν, ἀμοίβειν καὶ ἐπιλαμβάνεσθαι». ΓΕΝΟΙΤΟ!

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

'Αποδεικτικὰ μιᾶς φωνῆς ἀπὸ τοῦ τάφου

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ Β' ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ **13ης 'Απριλίου 1941**

'Αξιωματικοί, Ὑπαξιωματικοὶ καὶ Στρατιῶται,

Μὲ τὴν ψυχὴν θλιμμένην πληροφοροῦμαι ὅτι τινὲς τῶν Στρατιωτῶν καὶ 'Αξιωματικῶν, ἐλάχιστοι εὐτυχῶς, εἰς τῶν ὁποίων τὰς φλέβας δὲν τρέχει αἷμα Ἑλληνικὸν ηὐτομόλησαν πρὸς τὸν ἐχθρόν, τὸν ἐχθρὸν τὸν ὁποῖον ἕως χθὲς κατεδίωκον ἀνηλεῶς.

'Επίσης εἶναι γεγονὸς ὅτι ὁπλῖται τινὲς ἔχασαν τὴν ψυχραιμίαν των λόγῳ τῆς Γερμανικῆς εἰσβολῆς εἰς τὴν Μακεδονία μας, τὴν ἀγαπημένην μας αὐτὴν χώραν καὶ διέρρευσαν πρὸς τὰ ὀπίσω.

'Απευθύνομαι προσωπικῶς πρὸς ἕνα ἕκαστον ἐξ ὑμῶν καὶ ἰδίᾳ πρὸς τοὺς Στρατιώτας, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων μὲ γνωρίζετε προσωπικῶς.

Οἱ Μακεδόνες θὰ μὲ θυμόσαστε ὡς Διοικητὴν τοῦ VI Συν/τος 'Ορειβατικοῦ Πυρ/κοῦ ἐπὶ ὁλόκληρα χρόνια, ὡς Διοικητὴν Πυρ/κοῦ τοῦ Δ' Σώματος Στρατοῦ, ὡς Διοικητὴν Πυρ/κοῦ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

Οἱ Θεσσαλοὶ θὰ μὲ θυμώσαστε ἀσφαλῶς ὡς Διοικητὴν τοῦ 1ου Συν/τος 'Ορειβατικοῦ καὶ κατόπιν ὡς Μέραρχό σας στὴ 1η Μεραρχία.

Οἱ 'Αθηναῖοι καὶ οἱ Νησιῶτες ὡς Διοικητὴν τῆς ΙΙας Μεραρχίας.

Πιστεύω πώς μὲ ξέρετε καλὰ οἱ περισσότεροι ἐξ ὑμῶν καὶ ἔχετε ἐμπιστοσύνη σὲ μένα.

'Εν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς γλυκειᾶς μας Πατρίδος σᾶς προσκαλῶ νὰ ἐμπιστευθῆτε τὴν τύχη σας στὰ χέρια τῶν 'Αξιωματικῶν σας καὶ τὰ δικά μου.

Μὴ παρασύρεσθε ἀπὸ τοὺς ἐπιτηδείους ποὺ σᾶς κλονίζουν τὴν πίστιν σας στὰ ἰδανικά μας καὶ τὴν ψυχραιμίαν σας.

Μὴ παρασύρεσθε ἀπὸ τοὺς λιποψύχους.

Διερχόμεθα μίαν κρίσιμον καμπήν.

Αἱ στιγμαὶ εἶναι Ἱστορικαί.

Εἰς τὰς κρισίμους στιγμὰς μόνον ἡ συνοχή, ἡ πειθαρχία καὶ ἡ ψυχικὴ ἑνότης ὅλων μας θὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τὴν ἀτίμωσιν καὶ τὸν ἐξευτελισμόν.

Σταθῆτε λοιπὸν ἀκλόνητοι ὅπως ἐπὶ 5 ὁλοκλήρους μῆνας ἐσταθήκατε βράχοι πρὸ τόσων κινδύνων καὶ κακουχιῶν.

Συσπειρωθῆτε ὅλοι γύρω ἀπὸ τοὺς ἡγήτοράς σας, μὲ τοὺς ὁποίους σᾶς συνέδεσαν τόσον αἷμα καὶ τόσαι θυσίαι καὶ γύρω σὲ μένα, τὸν Πατέρα σας.

Σᾶς ὁμιλῶ σὰν πραγματικός σας Πατέρας αὐτὴ τὴ στιγμή, διότι εἶμαι πραγματικὰ ὁ Πατέρας σας.

Ὅλη μου τὴ ζωὴ ἀπὸ 'Ανθυπολοχαγὸς τὴν πέρασα μαζί σας μέσα στὸ Στρατῶνα καὶ ἀνάμεσα σὲ σᾶς ἄσπρισαν τὰ μαλλιά μου.

Σᾶς παρακαλῶ νὰ ἀκούσητε μὲ προσοχὴ τὰ Πατρικά μου αὐτὰ λόγια.

Μόνον ἡ Πειθαρχία, ἡ συνοχὴ καὶ ἡ ψυχραιμία θὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τὴν ἀτίμωσιν.

'Εμπιστευθῆτε σὲ μένα τὸν Πατέρα σας καὶ θὰ σᾶς ὁδηγήσω σὲ λιμάνι ἀσφαλές, θὰ σᾶς ὁδηγήσω στὴν τιμὴ καὶ στὴν ἀξιοπρέπεια.

Μὴ λησμονῆτε στιγμὴ τὰ λόγια μου καὶ ὅτι εἴμαστε Ἕλληνες.

Πρὸς Θεοῦ μὴ θελήσητε ν' ἀτιμασθοῦμε ἔπειτα ἀπὸ τόσας δόξας καὶ τόσον λαμπρὰν Ἱστορίαν.

Ὁ Διοικητὴς
Γ. ΜΠΑΚΟΣ, Ὑποστράτηγος

Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΥΨΩΜΑΤΟΣ 731

Τὸ κατωτέρω ἀπόσπασμα διαταγῆς, ἀπευθυνθείσης τὴν 16ην Μαΐου 1941 πρὸς τοὺς Διοικητὰς τῶν Ι καὶ XIII Μεραρχιῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης Ὑποστρατήγου Μπάκου Γ., Διοικοῦντος κατὰ τὴν ὡς ἄνω περίοδον τὸ Β΄ Σῶμα Στρατοῦ, παρέχει μίαν ἰδέαν τῆς σκληρότητος τῶν διεξαχθέντων ἐπὶ τοῦ Ὑψώματος τούτου ἀγώνων.

Ἀθῆναι τῇ 16 Μαΐου 1941

Πρὸς

Τοὺς Ὑποστρατήγους Ρουσσόπουλον καὶ Βραχνὸν

Ἐπειδὴ τὸ ὕψωμα 731 εἶχε καταστῆ λόγῳ τῆς κολάσεως τοῦ πυρός, πραγματικὸς θρύλος μεταξὺ τῶν ἀμυντικῶν δυνάμεων τοῦ Β΄ Σώματος Στρατοῦ, οὐδεὶς δὲν ἀμφισβητεῖ ὅτι οἱ ἀμυνόμενοι τοῦ 731 ἔχουσι δικαίωμα εἰς τὸν τίτλον τοῦ ἥρωος, ἐφ' ὅσον παρέμειναν ἀμυνόμενοι αὐτοῦ,παρακαλῶ ὑποβάλατε μου ὀνομαστικὴν κατάστασιν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν, οἵτινες ἠμύνοντο τούτου ἀπὸ τῆς 7ης Μαρτίου μέχρι τῆς 15ης Ἀπριλίου, ἵνα τιμῆς ἕνεκεν διατάξω τὴν προαγωγήν των εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμόν, ὡς καὶ τὴν ἀπονομὴν τῆς ἐπιβαλλομένης ἠθικῆς ἀμοιβῆς (3)

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΠΑΚΟΣ Ὑποστράτηγος

(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣΦ711γ]3

30 ΧΡΟΝΙΑ
ΑΝΗΣΥΧΙΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ Ν. ΔΟΝΤΑ
Συνταξιούχου Γυμνασιάρχου

Εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ἀείμνηστον στρατηγὸν Γεώργ. Μπάκον τὸν ἀγρίως ἐκτελεσθέντα ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, παραθέτω δύο ἔγγραφά του, ὡς Ὑπουργοῦ Στρατιωτικῶν, τὰ ὁποῖα μαρτυροῦν τὸν ὑπέροχον πατριώτην Ἕλληνα.

Ἔστωσαν ταῦτα ὡς ἓν ἁπλοῦν μνημόσυνον.

Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης
Γραφεῖον Ὑπουργοῦ
Ἀριθ. Πρωτ. 103164

Ἐξ.Ἐπείγουσα-Προσωπικὴ
Ἀμέσου ἐπιδόσεως

Πρὸς

Τὸν Κύριον Ὑπουργὸν Παιδείας
Ἐνταῦθα

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς διαβάσω αἴτησιν τοῦ Περικλέους Δοντᾶ ἀρίστου πολεμιστοῦ τοῦ παρόντος καὶ παρελθόντος πολέμου καὶ νὰ συνηγορήσω διὰ τὴν ἱκανοποίησίν της καὶ τοποθέτησίν του εἰς ἓν τῶν Γυμνασίων Λαμίας.

Ἀνεξαρτήτως τῆς αἰτήσεώς του ἡ ὡς ἄνω μετάθεσις εἶναι ἀπολύτως ἐπιβεβλημένη διὰ λόγους ἠθικῆς τάξεως. Πολεμιστής, δὶς τραυματίας καὶ εἰς δύο μετασχὼν πολέμους κέκτηται ὑπερόχους περγαμηνὰς καὶ εἶναι ἴσως ὁ μόνος ἐνδεδειγμένος νὰ ἄρχῃ εἰς Γυμνάσιον περιοχῆς, ὅπου ἐσουβλίσθη ὁ Ἀθανάσιος Διάκος, ἀποτελῶν τὸ σύγχρονον παράδειγμα διὰ τὴν μαθητεύουσαν νεολαίαν.

Νομίζω ὅτι εἶσθε σύμφωνος ἐπὶ τῆς ἠθικῆς τοῦ ζητήματος πλευρᾶς πρὸ τῆς ὁποίας τύπος δέον νὰ ὑποχωρήσῃ.

Εὐαρεστηθῆτε νὰ μοὶ γνωρίσητε ἀπόφασίν σας.

Ἀθῆναι τῇ 27 Αὐγούστου 1941

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΠΑΚΟΣ

Κοινοποίησις:
Γραφεῖον Ὑπουργοῦ
Περ. Δοντᾶν-Σπερχειάδα Λαμίας

Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης
Γραφεῖον Ὑπουργοῦ
Τμῆμα ΙΙ

Ἀριθ. Πρωτ. 179909

Λίαν Ἀπόρρητος
Αὐστηρῶς προσωπικὴ
Ἐπείγουσα

Πρὸς
Τὸν κ. Ὑπουργὸν Παιδείας
Ἐνταῦθα

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς διαβιβάσω τὴν συνημμένην αἴτησιν τοῦ Γυμνασιάρχου Π. Δοντᾶ (δὶς τραυματίου καὶ πολεμιστοῦ τοῦ προηγουμένου καὶ τοῦ λήξαντος πολέμου) καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσω ὅπως προσωπικῶς ἐξετάσητε ταύτην καὶ δώσητε τὴν πρέπουσαν λύσιν. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἐξακολουθῶ νὰ εἶμαι σύμφωνος μὲ τὴν αἴτησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου διὰ τοὺς ἐν τῷ συνημμένῳ ὑπ' ἀριθ. 103164]27.8.41 ἐκτιθεμένους λόγους.

Ὑμετέραν ἀπόφασιν παρακαλῶ γνωρίσατέ μου.

Ἀθῆναι τῇ 4ῃ Δεκεμβρίου 1941

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΠΑΚΟΣ

Κοινοποίησις:
Δ. Δοντᾶν-Γυμνασιάρχην
Σπερχειάδα - Φθιώτιδος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης
διὰ τοῦ Ἡμερησίου Τύπου τῶν Ἀθηνῶν.

—Ἐπειδὴ ἐξ ἀφορμῆς τῆς πρὸ ἡμερῶν κηρυχθείσης ἐν τοῖς Στρατιωτικοῖς Νοσοκομείοις δῆθεν ἀπεργίας πείνης, ὑπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς διαβιούντων καὶ νοσηλευομένων ἀναπήρων καὶ ἀσθενῶν, ποικίλαι ἐκυκλοφόρησαν διαδόσεις, τερατώδους διαστρεβλώσεως τῆς ἀληθείας, περὶ τῶν αἰτίων ἅτινα προὐκάλεσαν τὴν δῆθεν αὐτὴν ἀπεργίαν, ἀναγκάζομαι νὰ προβῶ εἰς τὰς κάτωθι ἀνακοινώσεις πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ἵνα διαφωτίσω αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ τὸν προφυλάξω ἀπὸ τοῦ νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὰς διαδόσεις τῶν ἐχόντων συμφέρον νὰ διαστρεβλώνουν πάντοτε τερατωδῶς τὴν ἀλήθειαν πρὸς ἐξυπηρέτησιν ταπεινῶν ἰδιοτελῶν καὶ σκοτείων σκοπῶν.

— Μέχρι πέρατος τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐν Ἀθήναις ἦσαν ἀνεπτυγμένα ἐν ὅλῳ 21 Στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα.

— Εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν ὁ ἀριθμὸς τούτων κατῆλθεν εἰς τὰ 13, κατανεμηθέντα εἰς κατηγορίας καὶ κατὰ εἰδικότητα παθήσεων καὶ βαθμῶν ἀνάγκης, διατεθέντων εἰδικῶν διὰ ταῦτα Ὑγιειονομικῶν ἀναλόγου ἀξίας.

— Πλὴν τῶν ἀνωτέρω Νοσοκομείων ἐλειτούργησαν καὶ ἐξακολουθοῦν εἰσέτι λειτουργοῦντα καὶ τὰ κατὰ τὴν ἐπιστράτευσιν ἐπιταχθέντα τμήματα τῶν Νοσοκομείων Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, Εὐαγγελισμοῦ, Ἀρεταιείου καὶ ἄλλα, εἰς ἃ νοσηλεύονται, παρακολουθούμενοι ὑπὸ Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ διακεκριμένων ἄλλων Ἰατρῶν, οἱ ἐκ τῶν βαρύτερον πασχόντων τραυματίαι πολέμου.

—Ἡ Ὑπηρεσία ἡμῶν ἀποβλέπουσα διὰ τῆς ὡς ἄνω κατανομῆς τῶν Νοσοκομείων πρῶτον εἰς τὴν ταχυτέραν ἀποκατάστασιν τῆς ὑγιείας τῶν τραυματιῶν μας καὶ κατὰ δεύτερον λόγον εἰς τὴν ταχυτέραν συνταξιοδότησιν τούτων, οὐ μόνον εἶχε πάντοτε βελτιωμένην τὴν τροφὴν αὐτῶν, χορηγουμένου εἰς αὐτοὺς καὶ ἄρτου κατὰ τὸ ἥμισυ περισσότερον τῆς μερίδος τῆς χορηγουμένης εἰς τὸ Κοινόν, ἀλλὰ καὶ ἐπέσπευσε τὰς διατυπώσεις τῆς συνταξιοδοτήσεως αὐτῶν, νομοθετήσασα καὶ τοὺς εἰδικοὺς δι' αὐτοὺς εὐεργετικοὺς Νόμους.

— Διὰ τῶν ὡς ἄνω μέτρων τὰ 95 ο)ο περίπου ἀποθεραπευθέντες καὶ συνταξιοδοτηθέντες ἀνεχώρησαν διὰ τὰς ἑστίας των.

— Παρέμειναν καὶ ἐξακολουθοῦν εἰσέτι νὰ παραμένωσιν εἰς τὰ Νοσοκομεῖα περὶ τοὺς 500 Ἀνάπηροι ἀποθεραπευθέντες, ὡς καὶ περὶ τοὺς 700 ἐκ διαφόρων ἀσθενειῶν ἀποθεραπευθέντες καὶ μή, δυνάμενοι νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς ἑστίας των, ὡς καταγόμενοι ἐκ Κρήτης, Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θρᾴκης ὡς καὶ τῶν Νήσων διὰ τοὺς ὁποίους κατεβλήθησαν καὶ καταβάλλονται προσπάθειαι ἀκόμη παρὰ ταῖς Ἀρχαῖς Κατοχῆς, ὅπως ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς ἑστίας των, κατορθωθείσης τῆς ἐπανόδου μέχρι σήμερον 700 περίπου εἰς Κρήτην.

— Πλὴν τῶν ὡς ἄνω 1.200 περίπου παραμενόντων εἰς τὰ Νοσοκομεῖα, ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ παραμένῃ καὶ μικρὸς ἀριθμὸς ἀποθεραπευθέντων καὶ δυναμένων νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς ἑστίας των, πλὴν ἀρνουμένων.

— Κατόπιν τῆς, αἰτήσει τῶν Στρατιωτικῶν Νοσοκομείων, ἀποσυμφορήσεως, τὰ Νοσοκομεῖα συμπτυχθέντα περιωρίσθησαν εἰς τὸν ἀριθμὸν 7

παραμενόντων εἰσέτι καὶ τῶν ὑπὸ τῆς 'Επιστρατεύσεως ἐπιταχθέντων τμημάτων 'Ερυθροῦ Σταυροῦ, Εὐαγγελισμοῦ, 'Αρεταιείου, Μαιευτηρίου καὶ Πολυκλινικῆς καὶ τῶν ὁποίων ἡ λύσις τῆς ἐπιτάξεως εἶχεν ἀρχίσει τμηματικῶς.

— Μὲ τὴν ὡς ἄνω σύμπτυξιν τῶν Νοσοκομείων ἡ 'Υπηρεσία ἡμῶν ἔλαβεν τὴν ἀπόφασιν νὰ κατανείμῃ τὰ Νοσοκομεῖα ταῦτα εἰς Νοσοκομεῖα Νοσηλείας διὰ τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην θεραπείας καὶ εἰς Νοσοκομεῖα διὰ τοὺς ἀποθεραπευθέντας καὶ μὴ δυναμένους νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς ἑστίας των ('Αναρρωτήρια).

— Τελευταίως ἡ σημειωθεῖσα ἐπιδημία τοῦ ἐξανθηματικοῦ τύφου ἐπέβαλλεν ἔτι περισσότερον τὴν ἀνωτέρω κατανομήν. 'Ελάχιστοι συνεμορφώθησαν πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασίν μου, ἀρκετοὶ δὲ ἐκ τούτων ἀφελῶς παρασυρθέντες ἀπὸ τὴν ἐπέμβασιν ἄλλων συναδέλφων των οὐ μόνον δὲν συνεμορφώθησαν, ἀλλὰ καὶ εἰς διαδηλώσεις προέβαινον εἰς τὰ Νοσοκομεῖα καταργήσαντες τὰς Διευθύνσεις των καὶ εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ 'Υπουργείου προσήρχοντο ἰταμώτατα φωνασκοῦντες καὶ ἀπειλοῦντες πρὸς ἐπιβολὴν τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ θελήσεών των,εἰς βάρος τῆς εὐρύθμου καὶ κανονικῆς λειτουργίας τῶν Νοσοκομείων, ἀντισταθέντες εἰς πᾶσαν ἐπέμβασιν τῶν ὀργάνων τῆς 'Υπηρεσίας, πολλάκις δὲ χειροδικήσαντες ἐναντίον ὀργάνων αὐτῆς.

—'Απὸ πολλοῦ καιροῦ τὰ ἐπιτεταγμένα διὰ τὴν νοσηλείαν τραυματιῶν καὶ ἀσθενῶν Δημόσια καὶ 'Ιδιωτικὰ 'Ιδρύματα ᾐτήσαντο τὴν πλήρη ἄρσιν τῆς ἐπιτάξεως αὐτῶν καὶ τὴν χρησιμοποίησίν των διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ δεινῶς δοκιμαζομένου Κοινοῦ.

—'Υπὸ τοῦ 'Υπουργείου ἐξεδόθη Διαταγὴ ὅπως τὰ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κοινοῦ προοριζόμενα καὶ ἐπιτεταγμένα τμήματα νοσοκομείων διακομίσωσι τοὺς ἀποθεραπευθέντας εἰς τὰ Στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα.

— Τόσον ἡ διαταγή μου αὕτη ὅσον καὶ αἱ προτροπαὶ τῶν Διευθυντῶν τῶν Νοσοκομείων ἀπέβησαν ἀτελεσφόρητοι καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος.

— Οὐδόλως τοὺς συνεκίνησε καὶ τοὺς συγκινεῖ ἡ κατάστασις τῶν συμπολεμιστῶν των, οἵτινες πικρότατον παράπονον διετύπωσαν καὶ διατυπώνουν, πῶς αὐτοὶ δοκιμάσαντες ὅλας τὰς κακουχίας τοῦ Πολέμου ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τέλους καὶ οὐδόλως ὑπὸ τοῦ Κράτους εὐεργετηθέντες, σήμερον δὲν ἔχουσι τὴν εὐχέρειαν νὰ νοσηλεύωνται εἰς τὰ Νοσοκομεῖα διότι ταῦτα κατέχονται ὄχι ἀπὸ ἔχοντας ἀνάγκην θεραπείας, ἀλλὰ ἀπὸ ἀποθεραπευθέντας.

—'Υπῆρξαν περίοδοι κατὰ τὸν διαρρεύσαντα σκληρὸν χειμῶνα καθ' ἃς ἀσθενεῖς στρατεύσιμοι προσήρχοντο εἰς τὸ 'Υπουργεῖον ἱκετεύοντες νὰ εἰσαχθοῦν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον καὶ δὲν ὑπῆρχε κενὴ οὔτε μία κλίνη, λόγῳ τῶν προαναφερθέντων αἰτίων.

— Αἱ συναντώμεναι σήμερον δυσχέρειαι διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν Νοσοκομείων εἶναι ἀφαντάστως μεγάλαι· ἡ ἐξεύρεσις τῶν τροφίμων δυσχερής· τὰ ὑλικὰ τῶν Νοσοκομείων φθειρόμενα καὶ καταναλισκόμενα καθίσταται δυσχερέστατον νὰ ἀντικατασταθοῦν. Αἱ δαπάναι κολοσσιαῖαι.

—'Ο ὁπωσδήποτε διαβιῶν ἐν τοῖς Νοσοκομείοις στοιχίζει ἡμερησίως διὰ τὴν νοσηλείαν πλέον τῶν 1.500 δρχ., τὰ ἔξοδα ἐνίων Νοσοκομείων ὑπερβαίνουσι τὰ 30.000.000 μηνιαίως.

— Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι οἱ ἄνω 'Ανάπηροι νοσηλευόμενοι εἰς τὰ Νοσοκομεῖα διατηροῦσιν ἀμείωτα τὰ συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα καὶ δὴ ἐπηυξημένα.

—Ὡσαύτως, παρὰ τὰς γενικὰς συνθήκας καὶ τὴν σκέψιν ὅπως μὴ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν ὁ εἰδικὸς Νόμος δι' ἀεροθεραπείαν καὶ λουτροθεραπείαν, ἐν τούτοις λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι ὑφίστανται δι' ὡρισμένην κατηγορίαν ἀπόλυτος ἀνάγκη, ὡς οἱ φυματικοὶ κ.λπ. νὰ ἐκτελέσουν ἀεροθεραπείαν ἀφ' ἑνός, ἀφ' ἑτέρου ἀνάπηροι ἐκ τραυμάτων καὶ τραυματίαι νὰ ὑποστοῦν λουτροθεραπείαν, ἐχορηγήσαμεν ἔκτακτον ἐπίδομα ἐξ εἴκοσι πέντε (25) ἕως τριάκοντα (30) χιλιάδων δραχμῶν εἰς ἕκαστον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὡς ἄνω θεραπευτικῆς ἀγωγῆς.

—Ἱδρύσαμεν, παρὰ τὰς συνθήκας, ἐγκρίσει τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς, Κέντρον Λουτροθεραπείας εἰς Αἰδηψὸν δι' ἐνοικιάσεως ξενοδοχείων καὶ ἀποστείλαμεν ἤδη τρόφιμα καὶ Ἐπιτροπὴν Ἐπιβλέψεως, ὥστε χωρὶς νὰ καταβάλῃ οὐδεὶς οὐδὲ ὀβολὸν δι' ἔξοδα κινήσεως - διατροφῆς - στεγάσεως - λουτρῶν κ.λπ. νὰ ὑποβληθῶσιν οὗτοι εἰς λουτροθεραπείαν ἐπὶ εἴκοσι ἡμέρας δαπάναις τοῦ Κράτους. Καὶ ἐν ᾧ μέχρις οὗ προέλθωμεν εἰς τὴν λῆψιν ἀποφάσεων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄνω μέτρων, ποικιλοτρόπως ἡ Ὑπηρεσία ὠχλήθη παρὰ τῶν ἀναπήρων τούτων, διὰ τὴν ἀποστολήν των πρὸς λουτροθεραπείαν καὶ ἀεροθεραπείαν, ἐν τούτοις ὅταν ἐκλήθησαν νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν Ὑγιειονομικὴν Ἐπιτροπὴν δι' ἐξέτασιν τῆς ὑγείας των, οὗτοι δὲν μετέβησαν.

—Ἡ ἄρνησίς των νὰ μετακινηθοῦν ἀπὸ Νοσοκομείου εἰς Νοσοκομεῖον διὰ τὴν ὁριστικὴν τακτοποίησιν τῶν Νοσοκομείων τούτων, ἡ ἄρνησις τῆς λήψεως ἐξιτηρίων καίτοι ἀπὸ μηνῶν ἀποθεραπευθέντες, ἡ μὴ συμμόρφωσίς των εἰς οὐδεμίαν διάταξιν τῶν κανονισμῶν τῶν διεπόντων τὴν λειτουργίαν τῶν Νοσοκομείων, αἱ πάσης φύσεως προστριβαὶ καὶ ἡ ἀχάριστος τούτων συμπεριφορὰ πρὸς τὸ θεράπον προσωπικὸν τῶν Νοσοκομείων, ἡ ἀπόπειρα καὶ ἔν τινι μέτρῳ ἐπὶ μικρὸν χρονικὸν διάστημα ἐπιτυχία καταλύσεως τῶν Διοικήσεων τοῦ Ναυτικοῦ Νοσοκομείου, 9ου τοιούτου καὶ Ἀρεταιείου, αἱ ὕβρεις, ἀπειλαὶ καὶ ὑποκινήσεις εἰς ἐκτρόπους σκηνάς, καὶ ἐξαπόλυσις ἰταμοῦ καὶ θρασέος περιεχομένου τηλεγραφικῶν ὑπομνημάτων, ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν συστηματικὴν καὶ ὠργανωμένην ἀντίδρασιν τῶν Ἀναπήρων τούτων, ὑποκινουμένων ὑπὸ ὁμάδος δοσιλόγου ἔναντι τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης διὰ σοβαρὰν κατάχρησιν τροφίμων, ἥτις ὁμὰς ὑπακούει εἰς ἀνόσια κηρύγματα καὶ συνθήματα ξένων προπαγανδῶν.

—Ἡ ὁμὰς αὕτη, καταλλήλως ἐκμεταλλευομένη καὶ σερβίρουσα τὰς ἐνεργείας τῆς Ὑπηρεσίας, παρουσιάζει ταύτας ὡς ἀντιαναπηρικὰς καὶ τεινούσας εἰς τὴν κατάργησιν τῆς πράγματι δι' αὐτοὺς θείᾳ εὐνοίᾳ δημιουργηθείσης προνομιούχου καταστάσεως (συνταξιοδότησις ἐπηυξημένη, ἑστίασις τῶν τροφίμων ἀγοραζομένων μὲ τιμὰς τῆς μαύρης ἀγορᾶς, θεσπισθέντος πρὸς τοῦτο εἰδικοῦ Νομοθετήματος), ὕπνος, πολιτικὴ περιβολὴ καὶ ὑπόδησις δωρεάν, ἔξοδος ἅμα τῇ ἕῳ καὶ ἐνέργεια δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐμπορίου σιγαρέττων καὶ λοιπῆς μαύρης ἀγορᾶς, προσέλευσις μόνον διὰ φαγητὸν καὶ ὕπνον κ.λπ.

— Τὸ Ὑπουργεῖον ὡς ἦτο φυσικὸν δὲν ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἀδιάφορον ἔναντι τῆς συμπεριφορᾶς τῆς προνομιούχου μειονότητος ταύτης τῶν Ἀναπήρων, ἥτις προφανῶς παρεξήγησεν τὰς μέχρι σήμερον δυναμένας νὰ χαρακτηρισθῶσι λόγῳ τῶν συνθηκῶν δαψιλὰς ἐπιχορηγήσεις, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ λόγους γενικωτέρους, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ἐξ ὑποχρεώσεως πρὸς τὴν πλειάδα τῶν Ἀναπήρων καὶ Τραυματιῶν, οἵτινες πειθαρχήσαντες ἀρχῆθεν καὶ ἀκολουθήσαντες πιστῶς τὰ ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας καθορισθέντα ἐπανῆλθον εἰς

τὰς ἑστίας των καὶ συνεχίζουσιν ἀπὸ 10μήνου καὶ πλέον τὴν προσφορὰν καὶ αὖθις ὑπηρεσίας πρὸς τὸ σύνολον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἤτοι αὐλακώνουσι διὰ τοῦ ἱδρῶτος των τὴν πατρῴαν γῆν, ἐπαυξάνοντες οὕτω τοὺς πλουτοπαραγωγικοὺς πόρους τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

— Πᾶσαι αἱ προσπάθειαί μου ὅπως πεισθῶσιν οἱ ταραξίαι καὶ ἀντιληφθοῦν τὰς σημερινὰς δυσχερεῖς συνθήκας ὑφ' ἃς διατελεῖ ἡ Πατρίς μας, αἱ νουθεσίαι μου πρὸς τοῦτο, αἱ παρακλήσεις μου ὡς καὶ αἱ Διαταγαί μου μίαν καὶ μόνον ἐλάμβανον παρ' αὐτῶν ἀπάντησιν : τὰς ὕβρεις, τὰς ἀπειλάς, τὴν ἀγνωμοσύνην καὶ τὰ παντὸς εἴδους ἔκτροπα ἐν τοῖς διαδρόμοις τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἐντὸς τῶν Προθαλάμων τοῦ Πρωθυπουργικοῦ Γραφείου, ἔνθα προσερχόμενοι ὁμαδικῶς προέβαινον εἰς βανδαλισμοὺς δι' οὕς, ἐντρέπομαι νὰ τὸ εἴπω, αἰσχύνομαι διότι διεπράχθησαν παρ' ἀνδρῶν Ἑλλήνων, οἵτινες κάποτε ἔφερον τὴν τιμίαν στολὴν τοῦ Ἕλληνος Στρατιώτου καὶ ἐπὶ μακρὸν διεπαιδαγωγήθησαν πρὸς τὴν ὑψηλοφροσύνην καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν.

— Οὕτω ἔβαινεν ἡ ἐν τοῖς Νοσοκομείοις κατάστασις θλιβερὰ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἣν παρὰ τὰς αὐστηρὰς Στρατιωτικάς μου ἀρχὰς καὶ πεποιθήσεις μου ἠνειχόμην μὲ τὴν ὑστάτην ἐλπίδα ὅτι διὰ τῆς πειθοῦς ἤθελεν ἐπέλθει κατανόησις καὶ ἀπέφευγα τὴν λῆψιν σκληρῶν μέτρων, πρὸς ἐπιβολὴν τῆς τάξεως, πίνων καθ' ἑκάστην καὶ ἓν πικρὸν ποτήριον διὰ τὴν συνεχιζομένην αὐτὴν κατάστασιν. Τὸ πρᾶγμα ὅμως ἀπὸ τῆς οἰκονομικῆς πλευρᾶς ἔφθασεν εἰς τὸ ἀπροχώρητον, διότι ἡ ἐτησία δαπάνη τῶν ἤδη λειτουργούντων 7 Νοσοκομείων ὑπερέβη τὰ 7 δισεκατομμύρια δραχμῶν.

— Μὴ δυνάμενος νὰ ἀδιαφορήσω πρὸς τὸν οἰκονομικὸν παράγοντα καὶ δὴ εἰς τοιαύτας τραγικὰς οἰκονομικὰς στιγμὰς τῆς Πατρίδος μας καὶ εἰς στιγμὰς καθ' ἃς ὁ Λαὸς τοσαύτας δοκιμάζει στερήσεις, ἠναγκάσθην νὰ περιορίσω τὰς δαπάνας τῆς διατροφῆς καὶ ἐξέδωκα τὴν ὑπ' ἀριθ. 320200/30-7-42 Διαταγήν μου, ἔχουσαν οὕτω : « . . . . . αἱ δαπάναι διατροφῆς τῶν εἰς τὰ Στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα εὑρισκομένων ὑπερέβησαν πᾶσαν λογικὴν πρόβλεψιν. Εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τονίσω ἰδιαιτέρως τὴν δυσχερῆ ἐπισιτιστικὴν κατάστασιν τῆς χώρας καὶ νὰ διαδηλώσω τὴν πρότασίν μου ὅπως :

1. Εἰς τοὺς πράγματι ἀσθενεῖς χορηγῶνται τὰ ὑπὸ τῆς Ἰατρικῆς Ἐπιστήμης ἐπιβαλλόμενα μέσα διατροφῆς ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν δυνατότητα ἐξευρέσεως τῶν μέσων τούτων.

2. Εἰς τοὺς ὑγιεῖς καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν Νοσοκομείων Ἀξιωματικοὺς καὶ ἰδιώτας θὰ χορηγεῖται συσσίτιον ὡς τὸ κάτωθι πρόγραμμα ἑβδομαδιαίου συσσιτίου.

Σύνολον συσσιτίων ἑβδομάδος 14 ἐκ τῶν ὁποίων: 2 συσσίτια ἰχθύων, 2 συσσίτια κρέατος, 1 συσσίτιον ὠῶν (ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω συσσίτια θὰ συνδυασθῶσιν ἢ μαγειρευθῶσιν μὲ χόρτα. Ἡ ποσότης τῶν χόρτων κατ' ἄτομον θὰ εἶναι 100 δρμ. ντομάτα ἢ κολοκύθια καὶ 200 δρμ. ραδίκια, πατζάρια κ.λπ. Ποσότης ἐλαίου κατ' ἄτομον 5 δρμ. Τὰ ὡς ἄνω συσσίτια ζωϊκῶν τροφῶν νὰ παρατίθενται μόνον ἐφ' ὅσον κρέας ἰχθεῖς, ὠὰ χορηγηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐπισιτισμοῦ, Ἐπιτροπῆς Κρατικῶν Προμηθειῶν, Ἀγορανομίας, Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἄλλως θὰ ἀντικαθιστῶνται διὰ τοῦ εὐθυνοτέρου ἐκ πάντων ἐν τῇ ἀγορᾷ ἤδη ὀσπρίων), 2 συσσίτια ὀσπρίων, 1 ζυμαρικῶν, 2 συσσίτια γεωμήλων (εἰς τὰ συσσίτια ὀσπρίων θὰ δίδωνται συμπλήρωμα ἐλαῖαι, εἰς τὰ συσσίτια ζυμαρικῶν φροῦτα, εἰς τὰ συσ-

σίτια γεωμήλων ἁλίπαστα,ἐλλείψει δὲ τῶν ὡς ἄνω συμπληρωμάτων θὰ δίδωνται ὡς συμπλήρωμα ξηροὶ καρποί, σῦκα, σταφίς. Ἡ καθοριζομένη ποσότης δι' ἓν ἄτομον εἶναι ὄσπρια 40 δράμια, ζυμαρικὰ 40-30 ἀναλόγως συμπληρώματος, γεώμηλα 150 δρμ., ἐλαῖαι 50 δρμ., ἁλίπαστα 20, ἔλαιον 7 δρμ. καὶ φροῦτα 100 δρμ.) 1 συσσίτιον μπάμιες, 2 συσσίτια κολοκύθια, 1 συσσίτιον μελιτζάνες, συμπλήρωμα τυρός, γιαοῦρτι, φροῦτα, ξηροὶ καρποί. Ποσότης κατ' ἄτομον, κολοκύθια 150 δρμ., μπάμιες, μελιτζάνες 75 δρμ., ἔλαιον 8 δρμ., τυρὸς φέτα 25 δρμ., τυρὸς ξηρὸς 15 δρμ., γιαοῦρτι 50 δρμ., ξηροὶ καρποὶ 50 δρμ. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ ἀσθενὴς δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τὴν καθορισθεῖσαν τροφὴν τότε κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ θεράποντος ἰατροῦ θὰ χορηγεῖται αὐτῷ εἰδικὴ τροφὴ συγκειμένη ποσοτικῶς ἐκ τῶν κάτωθι εἰδῶν ἡμερησίως: α) ἑνὸς πουρὲ ἢ μιᾶς χορτόσουπας, β) μιᾶς κρέμας ἢ ἑνὸς ριζογάλου, γ) μιᾶς σούπας ζυμαρικῶν ἢ ὀρύζης, δ) μιᾶς κομπόστας ἢ ἑνὸς γιαουρτίου, ε) 200 δράμια γάλακτος, ζ) 100 δράμια φρούτων, η) 25 δράμια ἄρτου διπυρίτου (γαλέττας), θ) ἑνὸς ψητοῦ (50 δρμ. κρέατος) ἢ δύο ὠῶν ἢ 75 δρμ. ἰχθύων ....».

– Μετὰ τὴν κοινοποίησιν εἰς τὰ Νοσοκομεῖα τῆς Διαταγῆς μου αὐτῆς συνεκεντρώθησαν κάτωθι τοῦ Ὑπουργείου περὶ τοὺς 200 Ἀνάπηροι καὶ Τραυματίαι ἐκ τῶν διαβιούντων ἐν τοῖς Νοσοκομείοις καὶ ἐζήτησαν ὅπως Ἐπιτροπὴ ἐξ αὐτῶν παρουσιασθῇ ἐνώπιόν μου. Ἐδέχθην ταύτην. Ἅμα τῇ εἰσόδῳ τους εἰς τὸ γραφεῖον μου, μοὶ ἀπέθεσεν ἐπὶ τῆς πραπέζης μου ὁρμαθὸν ὑπομνημάτων θρασυτάτου περιεχομένου ἐπὶ τῶν αἰτημάτων τῶν ὁποίων ἐζήτουν ἄμεσον τὴν ἀπάντησιν. Παραθέτω πιστὸν ἀντίγραφον τοῦ ὑπομνήματός των:

– «Κύριε Ὑπουργέ, ἡ τελευταία ὑμῶν Διαταγὴ ὑπ' ἀριθ. 230200/30-7-42 ἔρχεται νὰ ἐνισχύσῃ τὴν γνώμην τὴν ὁποίαν αἱ ἀλλεπάλληλοι Διαταγαὶ ὑμῶν μᾶς ἠνάγκασαν νὰ σχηματίσωμεν καὶ νὰ μᾶς ἑδραιώσῃ τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ μόνος σκοπὸς καὶ ἀπασχόλησίς σας εἶναι ἡ ἐξόντωσίς μας. Μετεχειρίσθητε καὶ μεταχειρίζεσθε καθημερινῶς καὶ ἀδιακόπως τρόπους καὶ μεθόδους διαφόρους πρὸς τοῦτο, ἄλλοτε δι' ἀπατηλῶν διαταγῶν καὶ δῆθεν ἐξυπηρετικῶν καὶ ἀθορύβων καὶ ἄλλοτε ἐμμένοντες εἰς τὴν ἀπόφασίν σας δὲν διστάζετε νὰ διατάξητε τὴν χρησιμοποίησιν βίας. Οὕτω μέχρι σήμερον δὲν ἐγνωρίσαμεν ἐκ μέρους σας εἰμὴ διωγμοὺς πολυμόρφους ἀπὸ τῆς διακοπῆς τοῦ καθεστῶτος τοῦ Νοσοκομείου μας, ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἑστίας τοῦ συσσιτίου μας, ἀπὸ τῆς ἀρνήσεως χορηγήσεως ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων, τὴν ἐλάττωσιν τῆς μερίδος τοῦ ἄρτου μας, τὴν διάλυσιν τῶν Στρατ. Νοσοκομείων, τὴν μὴ ἀναγνώρισιν εἰς ἕνα μεγάλον ἀριθμὸν ἀπὸ ἡμᾶς τῆς ἰδιότητος τοῦ Ἀναπήρου, τὴν ὁποίαν ἡ Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ μᾶς ἀπέδωσεν δι'ἠθικὴν ἱκανοποίησιν.

– »Κύριε Ὑπουργέ, σᾶς παρακαλοῦμεν διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν νὰ ἄρετε τὰς ἐν λόγῳ διαταγάς σας καὶ νὰ μᾶς χαρίσητε τὸ δικαίωμα τῆς ζωῆς, τὸ ὁποῖον τόσον ἐπιμόνως καὶ ἀδικαιολογήτως ἐπιδιώκετε νὰ μᾶς στερήσητε. Σᾶς παρακαλοῦμεν διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἑξῆς αἰτημάτων μας, τῶν ἐχόντων ὡς μόνον σκοπὸν τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαραιτήτου ὑλοζωϊκῆς μας βάσεως.

1) τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 230200/30-7-42 Διαταγῆς σας περὶ νέου διαιτολογίου τῶν Στρατιωτικῶν Νοσοκομείων.

2) τὸν καθορισμὸν καὶ σταθεροποίησιν τῆς μερίδος τοῦ ἄρτου τῶν Ἀναπήρων εἰς 100 δρμ. κατ' ἐλάχιστον, καθ' ἣν στιγμὴν εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς συγκομιδῆς τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων καὶ τὴν συγκέντρωσιν τούτων διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς Φορολογίας τῆς Δεκάτης καὶ τοῦ παρακρατήματος.

3) τὴν συνέχισιν, βελτίωσιν καὶ ἐπέκτασιν τοῦ συσσιτίου μας εἰς ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας μας.

4) τὴν διανομὴν τροφίμων εἰς μικρότερα χρονικὰ διαστήματα δι' ἡμᾶς καὶ τὰς οἰκογενείας μας.

5) τὴν ἐπέκτασιν τῆς διανομῆς ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων εἰς ὅλους γενικῶς τοὺς 'Αναπήρους, τοὺς ἔχοντας ἀναπηρίαν ἀπὸ 1 % - 100 % καὶ εἰς τοὺς ἐξ ἀναβολῆς.

6) τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαταγῆς σας περὶ διαγραφῆς τῶν μὴ ἐχόντων τὴν βάσιν 'Αναπήρων (δηλαδὴ τῶν ἐχόντων ἀναπηρίαν κάτω τῶν 25 %) ἐκ τοῦ Συνδέσμου 'Αναπήρων.

7) τὴν ἄρσιν τῆς Διαταγῆς σας περὶ διαλύσεως τῶν Στρατιωτικῶν Νοσοκομείων, ἥτις θὰ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν καταδίκην ἑνὸς μεγάλου ἀριθμοῦ 'Αναπήρων εἰς τὸν ἐξευτελιστικὸν καὶ ἄδικον θάνατον.

»Κύριε Ὑπουργέ, διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἀνωτέρω θεωροῦμεν μόνον Ὑμᾶς ἁρμόδιον καὶ ἔχομεν τὴν ἀπαίτησιν ὅπως ἐπιληφθῆτε τῆς ἀμέσου ἐπιλύσεως.

—Διαμαρτυρόμεθα δὲ ἐντόνως διὰ τὰ ἐξοντωτικὰ ὡς ἄνω μέτρα καὶ σᾶς δηλοῦμεν ἐκ τῶν προτέρων ὅτι θὰ εἴμεθα ἐντελῶς ἀνεύθυνοι διὰ πᾶν συμβησόμενον, καθ' ὅτι εἴμεθα ἀναγκασμένοι νὰ ὑπεραμυνθῶμεν τοῦ δικαιώματος τῆς ζωῆς ἢ νὰ προτιμήσωμεν τὸν τίμιον θάνατον παρὰ τὴν ἀτίμωσιν, εἴτε ἐκ μέρους σας ἤθελεν ἐπιβληθῆ αὕτη κατ' εὐθεῖαν, εἴτε διὰ μέσου τῶν 'Αρχῶν Κατοχῆς διὰ τῆς συκοφαντήσεως τῶν τιμίων καὶ δικαίων οἰκονομικῶν διεκδικήσεων.

—Εἴμεθα ἀποφασισμένοι πάντοτε νὰ δεχθῶμεν οἱονδήποτε κτύπημα καὶ νὰ ἀποθάνωμεν ἀκόμη, ἀρκεῖ τοῦτο νὰ ὁμολογηθῆ ἐκ μέρους σας ὡς θέλησίς σας εἰλικρινής, ἀλλὰ οὐδέποτε θὰ ἐπιτρέψωμεν νὰ μᾶς δολοφονήσητε κτυπῶντας ἡμᾶς ἐκ τῶν νώτων».

—Τὰ αἰτήματά των ταῦτα ὡς παράλογα ἀπερρίφθησαν καὶ εἰς τὴν ἐκ νέου παρουσιασθεῖσαν ἐνώπιόν μου 'Επιτροπὴν συνέστησα πειθαρχίαν καὶ ἐξήντλησα ὅλην μου τὴν πειθὼ ἵνα πείσω αὐτοὺς περὶ τοῦ παραλόγου τῶν ἀξιώσεών των, ὑποσχεθεὶς εἰς αὐτοὺς τὴν τροποποίησιν μόνον τῆς διαταγῆς μου Περὶ συσσιτίων ἐπὶ τὰ βελτίω καὶ αὔξησιν τῶν συντάξεων εἰς τοὺς ἔχοντας ἀναπηρίαν ἀπὸ 50 ο/ο καὶ ἄνω, δηλαδὴ εἰς τοὺς πραγματικῶς μὴ δυναμένους νὰ ἐργασθῶσιν. Ἡ ἀπάντησίς των ἦτο ἀπειλητική. Μὲ καθίστων προσωπικῶς ὑπεύθυνον διὰ πᾶν συμβησόμενον καὶ ὅτι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δικαίων κατ' αὐτοὺς αἰτημάτων των δὲν θὰ ἐδίσταζαν νὰ προβοῦν καὶ εἰς σκηνὰς αἱματηράς.

—Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας, δηλαδὴ τῆς 13ης Αὐγούστου, ἐκήρυξαν ἀπεργίαν πείνης καὶ διέδωσαν καὶ ἔπεισαν τοὺς ἀφελεῖς ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τοὺς ἐστέρησε παντελῶς τὸ συσσίτιον καὶ ὅτι ἀπεφάσισε τὴν διάλυσιν τῶν Νοσοκομείων καὶ διὰ τοῦτο ἐκήρυξαν ἀπεργίαν.

—Οὐδὲν τούτου ἀναληθέστερον. Οὔτε περὶ διακοπῆς τοῦ συσσιτίου ἐπρόκειτο οὔτε περὶ διαλύσεως τῶν Νοσοκομείων. Ὡς προεξέθεσα ἐπρόκειτο μόνον περὶ περιορισμῶν ὑπερβολικῶν δαπανῶν καὶ περὶ τακτοποιήσεως τῶν Νοσοκομείων.

—Εὗρηκαν τὸν καλλίτερον τρόπον οἱ 'Ανάπηροι νὰ προκαλέσουν τὴν συμπάθειαν τῆς Κοινωνίας καὶ νὰ στρέψουν τὰ βέλη προσωπικῶς πλέον ἐναντίον τοῦ ὑποφαινομένου, διότι καὶ τοῦτο ἐλέγετο καὶ ἐφωνασκεῖτο ὑπ' αὐτῶν

ἐντὸς τῶν Νοσοκομείων. «Ἐμεῖς θέλουμε νὰ ρίξουμε τὸν ΜΠΑΚΟ». Καὶ οὕτω ἡ δῆθεν ἀπεργία πείνης ἀλλ' ἔχουσα ἄλλα ἐλατήρια καὶ ἄλλους σκοποὺς ἐσυνεχίσθη ἐπὶ 4 ἡμέρας. Λέγω, ἡ δῆθεν ἀπεργία πείνης, διότι περὶ δῆθεν τοιαύτης ἀκριβῶς ἐπρόκειτο. Διότι τὰς 4 αὐτὰς ἡμέρας οἱ ἐν τοῖς Νοσοκομείοις εὑρισκόμενοι ἀπεργοὶ κατεβρόχθιζον τὰ ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῶν Νοσοκομείων εὑρισκόμενα ἀποθέματα τροφίμων (ὄσπρια, ζυμαρικὰ κ.λπ.), ἐπὶ πλέον ποσότητες ἄλλων τροφίμων, οἷον κρέατος καὶ φρούτων, λάθρα εἰσήγοντο ἐντὸς τῶν Νοσοκομείων κατὰ τὸ διάστημα αὐτό.

—Ἀποσιωπῶ τὰς ἐκτοξευθείσας ἐναντίον μου ὕβρεις κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς δῆθεν αὐτῆς ἀπεργίας ὡς καὶ τὰς λοιπὰς ἀσχημίας τὰς διαπραχθείσας ἐντὸς τῶν Νοσοκομείων ἐναντίον τῶν Διευθυντῶν αὐτῶν καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ. Θὰ ἀναφέρω μίαν μόνον, τὴν χυδαιοτέραν καὶ ποταποτέραν διὰ νὰ κρίνῃ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς περὶ τῶν ἐλατηρίων καὶ τοῦ σκοποῦ τῶν ὑποκινητῶν τῆς πρωτοφανοῦς ἐκρύθμου καὶ ἀναρχικῆς καταστάσεως τῆς δημιουργηθείσης ὑπ' αὐτῶν εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἀναπήρων.

— Ἅμα τῇ κηρύξει τῆς δῆθεν αὐτῆς ἀπεργίας πείνης αἱ σχηματισθεῖσαι Διοικοῦσαι Ἐπιτροπαὶ τῶν Ἀναπήρων ἐξεδίωξαν ἐκ τῶν Νοσοκομείων τοὺς ἐν αὐτοῖς Νοσηλευομένους Ἀναπήρους καὶ Τραυματίας Ἐφέδρους Ἀξιωματικούς, διότι δὲν συνεμερίζοντο τὰς ἀπόψεις των καὶ δι' ὕβρεων καὶ ἀπειλῶν ἐπέβαλον εἰς τούτους νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ Νοσοκομεῖα. Καὶ οὕτω οἱ τίμιοι αὐτοὶ Στρατιῶται προσήρχοντο ὁμαδικῶς ἐνώπιόν μου ζητοῦντες τὴν ἐνίσχυσίν μου. Περὶ αὐτῶν ἐμερίμνησεν ἀμέσως ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου ὅπως κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας τύχωσιν τῆς δεούσης περιθάλψεως.

— Ἰδοὺ καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη διὰ νὰ κρίνῃ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς καὶ νὰ κλείσουν τὰ ἀπύλωτα στόματα τῶν ἐπιτηδείων ἐκμεταλλευτῶν πάσης ἱερᾶς ἰδέας.

— Οἱ εἰς Αἰδηψὸν ἀποσταλέντες ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἀνάπηροι πρὸς λουτροθεραπείαν, 75 τὸν ἀριθμόν, σιτιζόμενοι ἐκεῖ κατὰ κόρον τόσον τῇ μερίμνῃ τῶν ἐπὶ κεφαλῆς Ἀξιωματικῶν των, ὅσον καὶ τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ Ἰταλοῦ Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ Αἰδηψοῦ, παρασχόντος πᾶσαν εὐκολίαν διὰ τὴν ἐκεῖ ἐγκατάστασίν των, ἄνετον διαμονήν των καὶ διατροφήν των, ἀκούσατε: ἐκήρυξαν καὶ οὗτοι ἀπεργίαν πείνης ταχθέντες ἀλληλέγγυοι μὲ τοὺς ἐν Ἀθήναις ταραξίας.

— Ἴσως ἔπραξαν τοῦτο εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰς ὑπὲρ αὐτῶν φροντίδας καὶ διὰ τὴν ἐξ ἑβδομήκοντα χιλιάδων δραχμῶν δαπάνην δι' ἕκαστον ἐκ τούτων, κατὰ τὸ εἰκοσαήμερον χρονικὸν διάστημα τῆς λουτροθεραπείας των.

Διατὶ λοιπὸν ἐκηρύχθη ἡ δῆθεν αὐτὴ ἀπεργία πείνης;

— Διότι ὡς Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Ἀμύνης οὔτε ἐδέχθην, οὔτε πρόκειται νὰ δεχθῶ ὑπομνήματα τύπου ὡς τὸ προαναφερθέν.

— Αὐτὴ λοιπόν, Ἑλληνικὲ Λαέ, εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 230200 30-7-42 Διαταγή μου καὶ τὸ καθορισθὲν διὰ ταύτης διαιτολόγιον. Αὐτὸ εἶναι τὸ συσσίτιον τὸ ὁποῖον καθώρισε ὑπὸ τὰς σημερινὰς ἐπισιτιστικὰς συνθήκας, σκεπτόμενος νὰ μεταβάλω τοῦτο σὺν τῇ ἀλλαγῇ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἔτους καὶ μὲ τὸ ὁποῖον ἀπεφάσισα νὰ ἐξοντώσω!!! τοὺς Ἀναπήρους καὶ καταδικάσω!!!! τούτους εἰς τὸν ἐξευτελιστικὸν διὰ πείνης θάνατον καὶ νὰ πλήξω αὐτοὺς ἐκ τῶν νώτων!!!

— Ἀναντιρρήτως πνίγει τινὰ τὸ κῦμα τῆς ἀηδίας πρὸ τοιαύτης καταστάσεως. Ἀλλὰ μήπως τὰ ἐξοντωτικά μου μέτρα ἐναντίον τῶν Ἀναπήρων ἐστα-

μάτησαν ἐδῶ; Ὄχι, δὲν ἐσταμάτησαν ἐδῶ, εἶναι καὶ ἄλλα περὶ τῶν ὁποίων δι' ἀριθμῶν ὡμίλησα εἰς δύο ἑξαμηνιαίους ἀπολογισμοὺς τοῦ ἔργου μου καὶ ἐδήλωσαν ὅτι τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἀνακοινώσεών μου οὐδεμία δύναμις, θεία ἢ ἀνθρωπίνη, δύναται νὰ προσβάλη.

— Διὰ νὰ ἐξοντώσω τοὺς 'Αναπήρους!!! διένειμον αὐτοῖς 1584 πολιτικὰς ἐνδυμασίας, 126 πολιτικὰ παλτὰ εἰς φυματικούς, 640 στολὰς ἀεροπορίας, παραχωρηθείσας μοι ὑπὸ τῶν Γερμανικῶν 'Αρχῶν Κατοχῆς, 469 συλλογὰς ἱματισμοῦ 'Ιταλικῆς προελεύσεως (ἑκάστη συλλογὴ ἀπετελεῖτο ἀπὸ μεταχειρισμένα: χλαίνην, χιτώνιον, περισκελίδα, ἄρβυλα καινουργῆ, κολόβια, σκελέας, κάλτσες).

— Δὲν εἶναι ὅμως δυνατὸν νὰ ἐνδύσω καὶ ὅλους τοὺς Ἕλληνας, διότι τοῦτο ζητοῦσιν οἱ ὀλίγοι ταραξίαι 'Ανάπηροι, μὲ δωρεὰς τῶν φιλανθώπων καὶ τῶν 'Αρχῶν Κατοχῆς, ἁπλῶς καὶ μόνον διότι ὑπέστησαν ἀμυχήν τινα ὑπερασπιζόμενοι τὴν Πατρίδα των, διότι περὶ ἀνθρώπων ἐχόντων ἀμυχήν τινα πρόκειται ὅταν λέγομεν ἀναπηρίαν ἓν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

— Διὰ νὰ ἐξοντώσω τοὺς 'Αναπήρους, θύματα Πολέμου, Τραυματίας Πολέμου, Τραυματίας Πολεμιστὰς γενικῶς, διένειμον εἰς τοὺς πάσχοντας ἐκ τούτων δεκάδες ἑκατομμυρίων ὡς βοήθημα καὶ μικρὰν ἀνακούφισιν.

— Διὰ νὰ ἐξοντώσω τοὺς 'Αναπήρους κ.λπ. ὡς ἄνω ἐμερίμνησα διὰ τὰς ἑστίας των, τὰ συσσίτιά των, ἀγοράσας εἰς τιμὰς μαύρης ἀγορᾶς τὰ ἀναγκαιοῦντα σκεύη των καὶ καταβάλω τὰ ἐνοίκια τῶν πλείστων οἰκημάτων τῶν Συνδέσμων των.

— Διὰ νὰ ἐξοντώσω τούτους ἐμερίμνησα διὰ τὴν λουτροθεραπείαν των καὶ δὲν ἠρνήθην εἰς κανέναν τὴν δωρεὰν ἰατρικὴν περιθάλψιν καὶ ἀκούσατε τί γράφει ἀπὸ τὰ Λουτρὰ Αἰδηψοῦ ὁ ἀνάπηρος λοχίας Νικολαΐδης Μιχαὴλ (Σοφοκλέους 59 - Χαροκόπου Καλλιθέας), τὴν 1-8-42 « ..... δὲν εὑρίσκω καταλλήλους λέξεις νὰ ἐκφράσω τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην μου. 'Εδῶ στὰ Λουτρὰ δὲν μᾶς λείπει τίποτε, οὔτε ψυχαγωγία, οὔτε σιγαρέττα. Διαβιβάσατε τὰς εὐχαριστίας μας εἰς τοὺς Ἕλληνας 'Αξιωματικοὺς ἐκ τῶν Λουτρῶν, εἰς τὸν 'Αρχηγὸν τῶν 'Ενόπλων 'Ιταλικῶν Δυνάμεων καὶ τὸν 'Ιταλὸν Συντ/ρχην Αἰδηψοῦ διὰ τὰς διευκολύνσεις ποὺ μᾶς παρέχουν.

— Θέλετε τὴν συνέχειαν Ἕλληνες; Οἱ Λουτροθεραπευόμενοι Πολεμισταὶ ἐκήρυξαν ἀπεργίαν πείνης !!!

— Διὰ νὰ ἐξοντώσω τοὺς Πολεμιστὰς προσέλαβον εἰς ὑπηρεσίας μου κατὰ τὸ παρελθὸν 16μηνον διάστημα 2.000 περίπου ἐκ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν (θυμάτων πολέμου, ἀναπήρων, τραυματιῶν, ἐφέδρων).

— Διὰ νὰ ἐξοντώσω τοὺς 'Αναπήρους ἐδαπάνησα 120 ἑκατομμύρια διὰ 3.439 ὀρθοπεδικὰ μηχανήματα, 4.349 ὑποδήματα ἐπὶ παραγγελίᾳ παντὸς εἴδους καὶ διὰ 1.000 χιλιογράμμων σολοδερμάτων ἀποδεσμευθέντων ὑπὸ Γερμανικῶν 'Αρχῶν Κατοχῆς συνεχίζω τὴν κατασκευὴν ὑποδημάτων.

— Διὰ νὰ ἐξοντώσω τοὺς 'Αναπήρους καὶ γενικῶς τοὺς Πολεμιστὰς ἀποστέλλω διὰ δαπανῶν τῆς ὑπηρεσίας εἰς ἰδιαιτέραν των πατρίδα τοὺς ἐκ τούτων ἐπιθυμοῦντας καὶ τὰς οἰκογενείας των.

— 'Εξόντωσιν πραγματικῶς τῶν 'Αναπήρων ἀποτελεῖ ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῶν συντάξεών των ......

— Τὴν ἐξόντωσιν τούτων εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν ὅταν ἔδιδον θεραπαινίδας ἐφ' ὅρου ζωῆς καὶ συνοδοὺς εἰς τοὺς ἔχοντας μεγάλην ἀναπηρίαν.

— Νὰ τοὺς ἐξοντώσω πράγματι ἐσκόπουν ὅταν τοῖς ἐχορήγουν ραδιόφωνα καὶ μουσικὰ ὄργανα, τὴν χορήγησιν τῶν ὁποίων διέκοψα, διότι τὰ μετεπώλουν εἰς ἐκμεταλλευτὰς ......

— Διὰ νὰ ἐξοντώσω τοὺς 'Αναπήρους καὶ Πολεμιστὰς γενικῶς, κατέστησα μονοπωλιακὴν σχεδὸν τὴν εἰς τὰς 'Επαρχίας πώλησιν ὑπὸ τούτων εἰδῶν μονοπωλίου, τὴν παροχὴν κλήρου εἰς ἀκτήμονας, τὴν ......, τὴν ...., τὴν ......, τὴν ....

— Τί πρότερον, τί ὕστερον νὰ θυμηθῶ;

'Ανάπηροι τοῦ τελευταίου Πολέμου.

— Δὲν ἔταξα ὡς σκοπὸν τῆς ζωῆς μου, εἰμὴ τὴν ἐξυπηρέτησιν ὑμῶν καὶ τῶν πολεμιστῶν γενικῶς, τόσον ἐγὼ ὅσον καὶ οἱ ὑπ' ἐμὲ ἀπὸ ἀνατολῆς μέχρι δύσεως τοῦ ἡλίου μοχθοῦντες.

— Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐπίστευσα καὶ πιστεύω, διότι διεξήγαγον τέσσαρας πολέμους καὶ ὅλους εἰς τὴν πρώτην γραμμήν.

— Οὐδὲν λογικὸν καὶ δίκαιον αἴτημά σας ἔμεινεν ἀνικανοποίητον.

— Εἰς οὐδεμίαν αἴτησιν καὶ ἀπὸ τῆς ἀκροτάτης γωνίας τῆς 'Ελλάδος ὑποβαλλομένην ἔκλεισα τὰ ὦτα μου.

— Εἰς τὰς ὑπὲρ ὑμῶν αἰτήσεις μου εὐήκοον ἔτεινον οὖς καὶ αἱ 'Αρχαὶ Κατοχῆς καὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες.

— Ἡ συμπεριφορά σας ὅμως ὑπερέβη τῆς εὐπρεπείας τὰ ὅρια ......

— Τί θέλετε λοιπόν; Νὰ γονατίσῃ πρὸ ὑμῶν ἡ 'Ελλάς; Διατί; Διότι ἠγωνίσθητε; Εἶσθε λοιπὸν ἐσεῖς ἀπόγονοι ἐκείνων οἵτινες ἠγωνίζοντο διὰ κλάδον ἐλαίας καὶ μόνον; Μόνον λοιπὸν σεῖς ἠγωνίσθητε;

— Καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ξεκαθαρίζω μερικὰ πράγματα, μερικὰς ἰδέας ......

— 'Απεριόριστος σεβασμὸς καὶ στοργὴ ὀφείλεται εἰς τὰ θύματα Πολέμου (συγγενεῖς πρώτου καὶ δευτέρου βαθμοῦ πεσόντων).

— 'Εξαιρετικὴ ἐκτίμησις καὶ συνδρομὴ εἰς τοὺς 'Αναπήρους, οἵτινες ἐθυσίασαν τὴν ἀρτιμέλειάν των διὰ τὴν Πατρίδα.

— Συμπάθεια καὶ ἀγάπη εἰς τοὺς Τραυματίας ποὺ μὲ τὸ αἷμα των ἐράντισαν τὸ πεδίον τῆς τιμῆς.

— 'Απεριόριστον ὅμως ἐνδιαφέρον καὶ παραμέρισμα στὸ διάβα τῶν ἀγωνιστῶν, ἐκείνων οἵτινες μὴ σχόντες τὴν τύχην νὰ τραυματισθῶσιν, ἐβάσταξαν ἐπὶ ἓν πλῆρες ἑξάμηνον τὸ φορτίον ἑνὸς σκληροῦ καὶ δυσκόλου ἀγῶνος.

- Ἄ! Ὄχι, δὲν πρέπει νὰ πεθάνωσιν ἐν εἰρήνῃ οἱ κάλλιστοι αὐτοὶ καὶ σεμνοὶ 'Αγωνισταί.

— Προσέξατε 'Ανάπηροι !

— Τὸ ποτήριον ἐξεχείλισεν. Εἰς τὰς τάξεις σας ἐγκατεστάθησαν ἔχιδναι τῆς Μόσχας, αἱ ὁποῖαι σᾶς ἐκμεταλλεύονται.

— Ὄχι, δὲν θὰ παραδώσω εἰς τὰς ἐχίδνας ταύτας τὰ ὅσια καὶ τὰ ἱερὰ τῆς φυλῆς.

— Δὲν θὰ ζήσετε μόνον σεῖς, θὰ ζήσῃ καὶ ἡ ὑπόλοιπος 'Ελλάς.

— Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διατηρήσω Πρυτανεῖα, μὲ δαπάνην ἑπτὰ δισεκατομμυρίων ἐτησίως. Θὰ ἦτο τοῦτο ἐγκληματικόν. Δὲν πρόκειται νὰ ἀκυρώσω οὐδεμίαν Διαταγήν.

— 'Εν ὀνόματι τῆς Πατρίδος, ἐν ὀνόματι ἐκείνων ποὺ ἔπεσαν, σᾶς προσκαλῶ νὰ συνέλθετε καὶ νὰ ἐκκαθαρίσητε τὰς τάξεις σας ἀπὸ τοὺς προαγωγοὺς τῆς τιμῆς τῆς Πατρίδος καὶ τοὺς ἀνωνυμογράφους τοῦ Ε.Α.Μ. καὶ τῶν τοίχων τῶν ἀποχωρητηρίων ......

— Εἶμαι ἀποφασισμένος πλέον, μαζὶ μὲ τὴν ὑγιᾶ μερίδα τοῦ Λαοῦ καὶ τοὺς σεμνοὺς Πολεμιστὰς νὰ μὴ χαρισθῶ εἰς οὐδένα ἀπολύτως.

— Κλείσατε τὰ ὦτα σας εἰς τὰ κελεύσματα τῶν κενοδόξων ἀναπηροκαπήλων καὶ τραυματιοκαπήλων, οἱονδήποτε καὶ ἂν ἔχωσιν οὗτοι βαθμὸν καὶ ἰδιότητα.

— Παύσατε νὰ ἐκμεταλλεύεσθε τὰ τραύματά σας.

— Σεβασθῆτε αὐτοὶ ἑαυτούς, διὰ νὰ ἀπαιτήσητε σεβασμὸν ἀπὸ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα.

— Γνωρίζετε καλῶς ὅτι αἱ ἀπειλαὶ δὲν μὲ ἐπτόησαν ποτέ, ὁθενδήποτε καὶ ἂν προήρχοντο.

— Ἀδιαφορῶ πρὸς τὰς ὕβρεις καὶ τὰς οἱασδήποτε κατηγορίας,μὴ ἐνδιαφερόμενος δι' εὐχαριστίας, εὐγνωμοσύνην ἢ ἄλλα ὀφέλη.

— Θὰ συνεχίσω τὴν ὑπὲρ τῆς καθ'ὅλου ἀποκαταστάσεως τῶν Πολεμιστῶν προσπάθειάν μου. Εἰς τοῦτο μὲ ἐνισχύει ἡ ἄμεσος ἀντίληψίς μου, καθ' ἣν τὰ 99 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν, ἂν μὴ πλείονα, τῶν Πολεμιστῶν γενικῶς ἔχωσι πλήρως κατανοήσει τὰς δυσχερεῖς Ἐθνικὰς συνθήκας, αἵτινες δὲν ἀφήνουσιν εὐρύτερον περιθώριον ἐνεργείας καὶ ἔχωσιν ἀναπροσαρμόσει τὰς ποικιλίας αἰτήσεις των πρὸς τὰς δυνατότητας τῆς χώρας. Πρὸς τὸ ποσοστὸν τοῦτο τῶν Πολεμιστῶν ἀπευθύνομαι διὰ τῆς παρούσης μου καὶ πρὸς ἅπαντα τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, οἵτινες ἔστωσαν καὶ Κριταὶ ἐμοῦ καὶ τῶν πράξεών μου.

— Τοὺς λοιποὺς φωνασκοὺς καὶ ὄργανα ξένων συμφερόντων, πρὸς τὸ συμφέρον των καὶ μόνον προσκαλῶ νὰ συνέλθουν.

Ἀθῆναι τῇ 22ᾳ Αὐγούστου 1942

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΠΑΚΟΣ

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν
Ὁ Ὑπασπιστὴς Υ.Ε.Α.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ 12ης ΣΤΡΑΤΙΑΣ
Τμῆμα Ι / Α.Θ.

Ἀθῆναι τῇ 7.5.41

Πρὸς τὴν αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Ὑποστράτηγον
κ. Μπᾶκον Ὑπουργὸν
Ἐθνικῆς Ἀμύνης

Ἀναφερόμενοι εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν ὅτι ἐγγυῶνται διὰ τὸ πολιτικῶς ἀξιόπιστον τῶν Ἀξιωματικῶν ἐγκρίνεται οἱ Ἀξιωματικοὶ τῆς Φρουρᾶς Ἀθηνῶν ἐπὶ τῇ ἀπολύσει ἐξ αἰχμαλωσίας, νὰ κρατήσωσι τᾶ πυροβόλα ὅπλα των, τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν ἰδιωτικήν των περιουσίαν.

Κ. Δ. Τοῦ Διοικητοῦ τῆς 12 Στρατιᾶς
Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΥ
(Ὑπογρ. δυσανάγν.)

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν
Τὸ Γραφεῖον Συνδέσμου
(Τ.Σ.) (ὑπογρ. δυσανάγνωστος)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
Τμῆμα ΙΙ.

'Εξ. 'Επείγουσα

'Αριθ. Πρωτ. 183882

ΠΡΟΣ

ΤΟΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟΝ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ

ΕΝΤΑΥΘΑ

Μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως κοινοποιηθῇ εἰς τὰ Παραρτήματα ὑμῶν.
'Αγαπητοί μου,

'Επὶ τῇ ἐπελεύσει τοῦ Νέου Ἔτους φέρω τὴν σκέψιν μου πρὸς ὑμᾶς τοὺς προβαδίσαντας εἰς τὸν Στρατιωτικὸν Στῖβον καὶ στοιχίσαντας τὸ δρομολόγιον τὸ ὁποῖον δι' 'Εθνικὴν ὠφέλειαν ἔδει νὰ ἀκολουθήσωσιν οἱ μεταγενέστεροι, πρὸς ὑμᾶς τοὺς πρώτους ἀγωνιστὰς τοῦ 'Εθνικοῦ Στίβου τῆς τιμῆς καὶ δόξης, πρὸς ὑμᾶς τοὺς ἀναλώσαντας τὰ καλλίτερά των ἔτη ὑπὲρ εὐγενῶν σκοπῶν καὶ ἰδεῶν, πρὸς ὑμᾶς τοὺς ἐν ἀξιοπρεπεῖ πενίᾳ — τὸ γνωρίζω καλῶς — διαβιοῦντας, φέρω τὴν σκέψιν μου πρὸς ὑμᾶς λέγω καὶ μὲ ἰδιαίτερον σεβασμὸν διὰ τοὺς μεγαλυτέρους μου κατὰ βαθμὸν καὶ ἡλικίαν μὲ ἐξαιρετικὴν δὲ ἀγάπην πρὸς τοὺς μικροτέρους μου στέλλω τὰς καλυτέρας μου εὐχὰς δι' ὑμᾶς καὶ τὰς οἰκογενείας σας. Διέρχεται ἀναντιρρήτως ἡ Πατρὶς κρισίμους στιγμάς. Γνωρίζω ὅτι τὴν σκέψιν σας ταλανίζει μὲ ὑπερηφάνειαν τὸ ἅμμες ποτ' ἦμες «ἂς προστεθεῖ καὶ ὁ ταλανισμὸς τῆς ἐλπίδος «τάχ' αὔριον ἔσετ' ἄμεινον».

'Αθῆναι τῇ 28 Δεκεμβρίου 1941

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΠΑΚΟΣ

Κοινοποίησις:

Γραφεῖον Ὑπουργοῦ (2)

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀντιγραφῆς
'Εν 'Αθήναις αὐθημερὸν
ὁ
Διεκπεραιωτὴς Ὑπουργ. 'Εθν. 'Αμύνης
(Τ.Σ.) ὑπουργ. δυναναγνωστος

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
Τμῆμα Ι.

ΑΚΡΩΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

'Αριθ. Πρωτ. 35001

ΔΙΑΤΑΓΗ

Κοινοποιοῦντες κατωτέρω ὡς ἔχει Ἡμερησίαν Διαταγὴν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, παρακαλοῦμεν, ὅπως μερίμνῃ τῶν Διευθυντῶν Ὑπηρεσιῶν, Γραφείων κλπ. λάβωσιν γνῶσιν ἅπαντες οἱ ὑπ' αὐτοὺς κ. κ. 'Αξιωματικοὶ ἐν εἰδικῇ συγκεντρώσει.

'Αθῆναι τῇ 31 Δεκεμβρίου 1941

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΠΑΚΟΣ

Γεώργιος Κ. Λαδᾶς
Ταγ/ρχης

Περίληψις:

[Κοινοποίησις Ἡμερησίας Διαταγῆς κ. Προέδρου Κυβερνήσεως].

Παραλῆπται:

Ἅπασαι αἱ ὑφιστάμεναι Στρατιωτικαί, Ναυτικαὶ καὶ 'Αεροπορικαὶ 'Αρχαί.
Δ/σεις καὶ Ὑποδ/σεις Χωροφυλακῆς διὰ τὴν κοινοποίησιν εἰς τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ των διαμένοντας 'Αξιωματικούς.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

Πρὸς

Τοὺς 'Αξιωματικοὺς τῆς ξηρᾶς, θαλάσσης καὶ ἀέρος

Μὲ βαθεῖαν συγκίνησιν καὶ ὑπερηφάνειαν ἀπευθύνομαι πρὸς τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα ἐνδόξου στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος διὰ νὰ τοὺς εὐχηθῶ ὅπως κατὰ τὸ 1942 ἴδωμεν πραγματοποιουμένους τοὺς ἐθνικοὺς πόθους τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς.

Ἕλληνες 'Αξιωματικοί!

'Αναμιμνησκόμενος τῶν ἐπικῶν μεγαλουργημάτων, τὰ ὁποῖα ἐπραγματοποιήσαμεν ὁδηγήσαντες εἰς ἀπαράμιλλον δόξαν τὸν ὑπερόχου γενναιότητος λαόν μας, σᾶς προσκαλῶ νὰ περιφρουρήσητε τὸ ψυχικὸν μεγαλεῖον

τοῦ Ἑλληνισμοῦ παραμένοντες σταθεροί, ὑπερήφανοι καὶ ὑψηλόφρονες ἐν τῷ μέσῳ τῆς μεγάλης δοκιμασίας, ἡ ὁποία μαστίζει τὴν χώραν μας κλονίζουσα τὰ ἤθη καὶ ἀποσυνθέτουσα τοὺς χαρακτῆρας. Προστατεύσατε πρωτίστως ἀπὸ τὴν διαλυτικὴν ἐπιρροὴν τοῦ τεταραγμένου καὶ ἐν συγχύσει καὶ ἠθικῇ καταπτώσει εὑρισκομένου περιβάλλοντος τὸ ἦθος σας, τὸ ἀκμαῖον ψυχικόν σας φρόνημα, τὸν στρατιωτικόν σας χαρακτῆρα, τὸ ὑπερήφανον αἴσθημα τῆς τιμῆς, καὶ τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀφοσίωσίν σας πρὸς τὴν Πατρίδα, διότι πάντα ταῦτα ἀποτελοῦν ἀνεκτίμητα ἠθικὰ κεφάλαια, τῶν ὁποίων τὸ Ἔθνος ἔχει ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην κατὰ τὰς παρούσας στιγμάς.

Ἕλληνες Ἀξιωματικοί!

Τὸ Ἔθνος ὑπολογίζει εἰς τὴν πίστιν σας. Φανῆτε ἀντάξιοι τῆς ἱστορικῆς ὥρας τὴν ὁποίαν διερχόμεθα.

Τίποτε δὲν πρέπει νὰ σᾶς ἀποθαρύννῃ καὶ ἡ ἀμφιβολία ἂς μὴ μαράνῃ τὴν εὐγενῆ ψυχήν σας. Προστατεύσατε τὸν λαόν μας, τὰς παραδόσεις, τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ μέλλον τῆς ἀγαπετῆς ξαὶ ἀναξιοπαθούσης Πατρίδος μας.

Ἡ Ἑλλὰς δὲν θὰ χαθῇ διότι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν δύναμις ἱκανὴ νὰ σβύσῃ τὸν λαμπρὸν παρελθόν μας καὶ νὰ ἀφανίσῃ τὸ ἡρωϊκὸν παρόν.

Ἕλληνες Ἀξιωματικοί!

Εὔχομαι ὅπως κατὰ τὸ 1942 συναντηθῶμεν καὶ πάλιν εἰς τοὺς στρατῶνας μας ἐλεύθεροι καὶ τιμημένοι!

Πιστεύετε καὶ θαρρῆτε!

Στρατηγὸς Γ. ΤΣΟΛΑΚΟΓΛΟΥ
Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως

ΑΠΩΛΕΙΑΙ ΕΙΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΟΠΛΙΤΑΣ

Ἰδοὺ λοιπὸν τί λέγει ἡ γλῶσσα τῶν ἀριθμῶν διὰ τὸ 1940–1941 τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν των ὅλοι οἱ Ἕλληνες.

Τὴν 12ην Ἰουλίου 1942, καὶ κατόπιν τριμήνου καὶ πλέον ἐπιμελοῦς ἐρεύνης ὅλων τῶν σχετικῶν στοιχείων, εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ἡ ἀκόλουθος «Ἀριθμητικὴ Κατάστασις».

Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης:

Ἀριθμητικὴ Κατάστασις

Ἐμφαίνουσα τὰς ἀπωλείας εἰς ἄνδρας (Στρατοῦ Ξηρᾶς–Θαλάσσης-Ἀέρος) κατὰ τὸν πόλεμον 1940–41 (ἀπὸ 28.10.40 μέχρι καὶ 31.5.41) τὰς γνωστὰς τῇ ὑπηρεσίᾳ μέχρι 5.6.42.

I. Ὑπὸ τὰ Ὅπλα

α)	Ἀξιωματικοὶ μόνιμοι			4.750
β)	»	Ἔφεδροι ἐκ μονίμων		2.100
γ)	»	»	ἐξ ἐφέδρων	19.100
δ)	Ὁπλῖται			410.000

II. 'Απώλειαι

Α' φονευθέντες–ἐξαφανισθέντες :		Ποσοστὸν %
α) 'Αξιωματικοὶ μόνιμοι	384	8,05 %
β) » ἔφεδροι ἐκ μονίμων	21	1%
γ) » » ἐξ ἐφέδρων	383	2%
δ) 'Οπλῖται	12.122	3%
Β' Τραυματισθέντες :		
α) 'Αξιωματικοὶ μόνιμοι	473	10%
β) » ἔφεδροι ἐκ μονίμων	55	2,6%
γ) » » ἐξ ἐφέδρων	730	3,8%
δ) 'Οπλῖται	41217	10%
Γ' Αἰχμάλωτοι εἰς 'Ιταλίαν :		
α) 'Αξιωματικοὶ μόνινοι	10	0,2%
β) » ἔφεδροι ἐκ μονίμων	8	0,4%
γ) » » ἐξ ἐφέδρων	48	0,25%
δ) 'Οπλῖται	3644	0,8%

Εἰς τοὺς ἄνω ἀριθμοὺς προσθέτω τοὺς ἑξῆς χαρακτηριστικοὺς ἀκόμη.

Τάξις 1939	Σχολῆς Εὐελπίδων,	ἐξελθόντες	116,	ἀπώλειαι	19, ποσ.	18%
Τάξις 1940α	»	»	307,	»	55, »	18%
Τάξις 1940β	»	»	297,	»	51, »	17%

'Η ἀριθμητικὴ αὔτη κατάστασις καὶ οἱ ἀριθμοί της, τοὺς ὁποίους οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήση, ἀνατρέπουν «τὸ δεδομένον διὰ σήμερον....» τοῦ «ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ» καὶ ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ ἀλήθεια εὑρίσκεται πρὸς τὴν ἄλλην πλευρὰν τοῦ λόφου....

'Εγκλήματα Κομμουνιστῶν

Στρατοῦ	νεκροὶ	ἀξιωματικοὶ	1536	τραυματίαι	2436
	»	ὁπλῖται	19969	»	35659
Χωρ/κῆς	»	ἀξιωματικοὶ	174	»	109
	»	ὁπλῖται	1311	»	3034
	Δολοφονηθέντες ἰδιῶται		70219		
	'Απαχθέντες		48000		
	Παιδομάζωμα		28000		

Β' Παγκοσμίου Πολέμου

'Αξιωματικοί :	Νεκροὶ	Τραυματίαι	
Πεζικοῦ	876	1517	
Πυροβολικοῦ	91	104	
'Ιππικοῦ	44	43	
Μηχανικοῦ	52	24	
'Υγειονομικοῦ	65	82	
Σ.Ε.Μ.	15	8	
Φροντισταὶ	13	8	
Σ.Ο.Υ.	1	5	
'Οπλῖται :	15231	48369	'Εξαφανισθέντες 1933

Συμμοριτοπολέμου

Ἀξιωματικοί :	Νεκροί	Τραυματίαι
Πεζικοῦ	1048	2098
Πυροβολικοῦ	82	94
Ἱππικοῦ	47	53
Μηχανικοῦ	56	52
Διαβιβάσεων	1	3
Φροντισταί	20	5
Ὑγειονομικοῦ	38	59
Σ.Ε.Μ.	15	11
Κτηνιατρικοῦ		28
Στρατολογίας		2
Σ.Ο.Υ.		2
Στρατολογίας		6

Ὁπλῖται :	
Νεκροί	14771
Τραυματίαι	35186
ἐξαφανισθέντες	1915

Οἱ ἀνωτέρω ἀριθμοί μοί ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου ΓΕΣ ἀπωλειῶν, τὴν 9 Ἀπριλίου 1968

Β΄ Ἠπειρωτικὰ

Μία ἀπὸ τὰς ἀξιεπαίνους ἀποφάσεις τῆς Ἐπαναστάσεως εἶναι καὶ ἡ τολμηρὰ τοιαύτη «περὶ ἀποκαταστάσεως διπλωματικῶν σχέσεων μετὰ τῆς Ἀλβανίας».

Τολμηρά, διότι οὐδεμία Πολιτικὴ Κυβέρνησις τὸ ἀπετόλμησε, ἴσως διότι ἐφοβοῦντο τὴν φωνὴν τῶν Β/Ἠπειρωτῶν τῆς Ἀμερικῆς τοὺς ὁποίους ἐδημαγώγουν οἱ λεγόμενοι «Ὕπατοι–Πρόεδροι»

Στὴν Ἑλλάδα δὲν ἀκούσθηκαν ἀρνητικαὶ φωναί. Πιστεύω ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν μὲ ἀπόλυτον κατανόησιν.

Γιὰ μένα ὡς Ἠπειρώτη καὶ κατὰ κάποιον τρόπον ἀναμιχθέντα, ἡ ἀπόφασις αὐτὴ μοῦ προυξένησεν ἀγαλλίασιν, διότι οὐδεμίαν ἄλλην λύσιν ἔβλεπα χωρὶς μὲ ταύτην νὰ ἀπεμπολοῦνται αἱ Ἑλληνικαὶ Μετοχαὶ ἐπὶ τῆς Β. Ἠπείρου.

Καὶ τὴν γνώμην μου στηρίζω εἰς τὰς κατὰ καιροὺς ἀποτυχούσας προσπαθείας.

Γιὰ τὸν κατατοπισμὸν τοῦ ἀναγνώστου ὁ ὁποῖος πιθανὸν νὰ ἀντιτίθεται διὰ διαφόρους λόγους εἰς τὴν λύσιν ταύτην, παραθέτω κατωτέρω τὸ Ἱστορικὸν τοῦ Β/Ἠπειρωτικοῦ θέματος, τοῦ ὁποίου ὁπωσδήποτε ἕνα μέρος εἶναι ἄγνωστον, ὥστε νὰ δύναται νὰ κρίνῃ βάσει ἱστορικῶν γεγονότων.

1. Γλωσσικόν:

Ἐπετρέπετο ἐλευθέρως ἡ χρῆσις τῆς μητρικῆς γλώσσης (Ἑλληνικῆς) οὐχὶ μόνον μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων τῆς Βορείου Ἠπείρου ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἀλβανικὴν ἐπικράτειαν.

2. Θρησκευτικόν.

Ἅπας ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς τῆς Βορείου Ἠπείρου ἐξήσκει ἐλευθέρως τὰ θρησκευτικά του καθήκοντα, μὲ ἅπαντας τοὺς κανόνας τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, μὲ Μητροπόλεις ὑπαγομένας εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως. Ἅπαντα τὰ χωρία τῶν περιοχῶν Χειμάρρας, Δελβίνου, Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνίου, Πρεμετῆς καὶ Κορυτσᾶς ἦσαν πλαισιωμένα μὲ ἱερεῖς καὶ πλούσιον ἐκκλησιαστικὸν ὑλικόν, προερχόμενον ἐκ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος. Λόγῳ τοῦ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου πίστεως τοῦ πληθυσμοῦ οἱ ναοὶ εἰς τὰς ἄνω περιοχὰς ἦσαν πάμπολλοι καὶ ποικίλου ρυθμοῦ.

3. Σχολικόν:

Ἕως τοῦ ἔτους 1940 εἰς τὰς περιοχὰς Χειμάρρας—Δελβίνου—Δρυϊνουπόλεως καὶ Πωγωνίου ἐδιδάσκοντο Ἑλληνικὰ γράμματα, μέχρις ἀποπερατώσεως τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως καὶ τὰ Ἑλληνικὰ βιβλία ποὺ ἐχρησιμοποιοῦντο, ἐτύγχανον πρωτίστως τῆς ἐγκρίσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Ἐν ἔτει 1933 διὰ πιεστικῶν μέτρων οἱ Ἀλβανοὶ ἐπεδίωξαν τὸ κλείσιμον τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων Χειμάρρας, ἀλλὰ ἡ σθεναρὰ ἀντίδρασις τῶν Χειμαρριωτῶν καὶ μὲ τὴν προσφυγήν των εἰς τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον τῆς Χάγης, ἐπέτυχον ἀπόφασιν νὰ ἐπαναλειτουργήσουν ταῦτα κανονικῶς καὶ ἤνοιξαν τὸ ἔτος 1935.Μετὰ τὸ πέρας τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως οἱ μαθηταὶ προσέφευγον εἰς τὰ σχολεῖα, διδασκαλεῖα καὶ ἱδρύματα τῶν περιοχῶν Ἠπείρου—Κερκύρας πρὸς συνέχισιν τῶν σπουδῶν των καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰσήρχοντο ἄνευ ἐξετάσεων εἰς τὰ Ἀνώτατα Ἱδρύματα τῆς χώρας πρὸς διατήρησιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν Ἑλληνικῶν ἰδεωδῶν εἰς τὴν μαρτυρικὴν καὶ ὑπόδουλον γενέτειραν.

Τὸ ἐκπαιδευτικὸν προσωπικὸν μετὰ φανατισμοῦ ἐπιδιδόμενον εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων τυπικῶς ἐφαίνετο ὅτι ἐπληρώνετο ὑπὸ τῶν Κοινοτήτων, ἐνῷ οὐσιαστικῶς ἐπληρώνετο ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον καὶ τοῦτο πρὸς ἀποφυγὴν τῶν διώξεων ἐκ μέρους τῶν Ἀλβανῶν.

4. Ἐπικοινωνία — Ἐμπόριον.

Ἡ ἐπικοινωνία τῶν Βορεοηπειρωτῶν μετὰ τῆς ἐλευθέρας Πατρίδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, τὸ ἐμπόριον, ἡ συγκοινωνία, ἡ ἀλληλογραφία, τὰ ἐμβάσματα, ἡ ἐπαφὴ κ.λπ. ἦσαν ἐλεύθερα. Αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι καὶ αἱ περιουσίαι τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου, ἐτύγχανον τοῦ σεβασμοῦ τῶν Ἀλβανῶν καὶ μάλιστα ἡ περιοχὴ τῆς Χειμάρρας κατεῖχεν προνόμιον ἀπαλλαγῆς της τοῦ δημοσίου φόρου. Πάντα τ' ἀνωτέρω δικαιώματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Βορείου Ἠπείρου ἐσεβάσθησαν οἱ Ἀλβανοὶ ἕως τοῦ ἔτους 1940 καὶ μερικῶς μέχρις τοῦ 1945, ὅτε ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἀρχὴν τυραννικὴ διακυβέρνησις τῆς Ἀλβανίας ὑπὸ τὸν Ἐμβὲρ Χότζα, ὁπότε ἤρχισε καὶ τὸ δρᾶμα τῶν ἀδελφῶν Βορειοηπειρωτῶν, τὸ ὁποῖον εἶναι παγκοίνως γνωστόν.

Ἔκτοτε ὄχι μόνον ἠγνοήθησαν τὰ δικαιώματα τῆς μειονότητος τὰ ὁποῖα ἀπέρρεον ἐκ τῶν διεθνῶν συμβάσεων, ἀλλὰ ἐφηρμόσθησαν καὶ σκληρότατα πιεστικὰ μέτρα ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν πρὸς ἀποθάρρυνσιν καὶ τὸν ἀφελληνισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου, ὥστε νὰ μὴ προσβλέπῃ πλέον πρὸς τὴν Ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν καὶ τὴν ἕνωσίν του μὲ τὴν μητέρα Πατρίδα. Ἀποτέλεσμα τῶν σκληρῶν μέτρων ἦτο ὁ ἐξαναγκασμὸς χιλιάδων Βορειο-

ηπειρωτῶν νὰ διαφεύγουν λάθρα τῆς πατρῴας γῆς καὶ νὰ προσφεύγουν εἰς τὴν μητέρα Πατρίδα ἢ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μὲ ἐπακόλουθα οἱ ἀπομένοντες ἐκεῖ συγγενεῖς των νὰ συλλαμβάνωνται, νὰ φυλακίζωνται καὶ νὰ ἀποστέλλωνται εἰς ἐξορίαν ἢ εἰς στρατόπεδα καταναγκαστικῶν ἔργων ὅπου ἐβασανίζοντο μέχρι θανάτου.

Ἔκλεισεν τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα καὶ τυπικῶς μόνον διατηρεῖ μερικὰ εἰς τὴν περιοχὴν Δρυϊνουπόλεως καὶ Δελβίνου, ὅπου διδάσκονται μέχρις τῆς 2ας Δημοτικοῦ καὶ εἴς τινα μέχρι τῆς 4ης τάξεως, ἡ δὲ διδασκαλία περιορίζεται εἰς κομμουνιστικὰς ἰδέας καὶ ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν θρησκείαν κατήργησεν τελείως καὶ πρὸ 4ετίας ἀπεσχημάτισε τοὺς ἱερεῖς ὅλων τῶν περιοχῶν τῆς Βορείου Ἠπείρου καὶ ἔκλεισεν τὰς ἐκκλησίας τὰς ὁποίας μετέτρεψεν εἰς ἀποθήκας καὶ κέντρα ψυχαγωγίας.

Ἔπαυσεν ἡ ἐπικοινωνία, ἡ δὲ ἀλληλογραφία, τὰ ἐμβάσματα, δέματα κ.λπ. τὰ ὁποῖα ἀποστέλλονται ἔξωθεν πρὸς τοὺς ἐκεῖ συγγενεῖς ἀλλοῦ δίδονται, ἀλλοῦ ὄχι καὶ ἄλλα ἐπιστρέφονται ὡς ἀνεπίδοτα.

Ἐν κατακλεῖδι, ἅπαντα τὰ μειονοτικὰ δικαιώματα κατήργησεν αὐθαιρέτως, χωρὶς νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ διεθνεῖς συμβάσεις καὶ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, ἀφοῦ μάλιστα ἡ Ἀλβανία τυγχάνει καὶ μέλος τοῦ Ο.Η.Ε.

Πιστεύομεν ὅθεν, ὅτι ἡ ἀποκατάστασις τῶν σχέσεων μετὰ τῆς Ἀλβανίας θὰ ἐπαναφέρῃ τὰ δικαιώματα τῆς μαρτυρικῆς μειονότητος τῆς Β. Ἠπείρου καὶ θὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς μάρτυρας τῆς Ἑλληνικῆς Ἰδέας ἐκεῖ, ὡς καὶ τοὺς ἁπανταχοῦ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν Βορειοηπειρώτας καὶ ἂν ὄχι τίποτε ἄλλο θὰ ἐπιτραπῇ ἐλεύθερα καὶ ἀφόβως νὰ πηγαινοέρχωνται οἱ γονεῖς πρὸς τὰ τέκνα των καὶ τἀνάπαλιν.

Ὡσαύτως αἱ ἀτομικαὶ περιουσίαι καὶ τὰ εἰσοδήματα τοῦ πληθυσμοῦ ἐκρατικοποιήθησαν καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς Βορείου Ἠπείρου ἐργάζεται ὁμαδικῶς, ἀμειβόμενος πενιχρὰ καὶ ἀνάλογα τῶν διαθέσεων καὶ διακρίσεων παρὰ τῶν Ἀλβανῶν.

ΦΑΣΙΣΜΟΣ, ΝΑΖΙΣΜΟΣ, ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ
Ἡ ἴδια τύχη περιμένει
ΟΙΟΝΔΗΠΟΤΕ ΕΠΙΔΡΟΜΕΑ

Η ΕΝΟΤΗΣ ΛΑΟΥ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ

«Θρίαμβος τῶν Ἠθικῶν δυνάμεων»
Στρατάρχης ΠΑΠΑΓΟΣ

Καὶ ἂν πέσαμε σὲ πέσιμο πρωτάκουστο
καὶ σὲ γκρεμνὸ κατρακυλίσαμε
ποὺ πιὸ βαθὺ καμιὰ φυλὴ δὲν εἶδε ὡς τώρα
εἶναι γιατὶ μὲ τῶν καιρῶν τὸ πλήρωμα
ὅμοια βαθὺ ἕν' ἀνέβασμα μᾶς μέλλεται
πρὸς ὕψη οὐρανοφόρα

Παλαμᾶς

Δὲν εἶναι ἁπλῆ ἡ σύμπτωσις ὅτι ἡ πρώτη ἀποφασιστικὴ νίκη τοῦ Στρατοῦ μας, κατὰ τὴν μακρὰν πολεμικὴν περίοδον ποὺ ἀρχίζει τὰ ξημερώματα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, ἐκερδήθη εἰς τὸν Γράμμον καὶ τὴν Πίνδον, καὶ ἡ τελευταία ἐπίσης, ἐννέα χρόνια βραδύτερον εἰς τὸν Γράμμον.

Ἡ ἱστορικὴ αὐτὴ ἐπανάληψις συμβολίζει, παραστατικώτερα ἀπὸ κάθε ἀφηρημένον συλλογισμόν, τὴν οὐσιαστικὴν ταὐτότητα τοῦ ἀγῶνος.

Ἐπρόκειτο περὶ εἰσβολῆς, διότι ἡ ἀποφασιστικὴ μάχη ἐδόθη, καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις, εἰς τὴν κλασσικὴν πύλην τῶν εἰσβολῶν.

Ὁ ἀγὼν ἦτο βαθύτατα ἐθνικός, διότι δὲν ἠπειλήθησαν ἁπλῶς ἐθνικὰ ἐδάφη, λιμένες ἢ θέσεις ὀχυραί, ἀλλ' αὐτὴ ἡ ὑπόστασις τοῦ Ἔθνους εἰς τὸ ἠθικὸν καὶ ὑλικὸν της βάθρον.

Τέλος καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις, ὁ εἰσβολεὺς ἐκάλυψε τὴν ἐπιβουλήν του μὲ τὸν μανδύαν ἑνὸς μεσσιανισμοῦ-«νέας τάξεως πραγμάτων» ἢ «ἀταξικὴ κοινωνία»-τοῦ ὁποίου τὸ βαθύτατον νόημα δὲν ἦτο ἄλλο παρὰ ἡ κατάργησις τῆς Ἑλληνικῆς Τάξεως, ἡ σωματικὴ καὶ ψυχικὴ-«ὁλοκληρωτικὴ» ὅπως τὴν εἶπαν-ὑποδούλωσις τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ἐλευθέρων κοινοτήτων του εἰς τὴν ὠμὴν βίαν.

Δι' αὐτὸ τὸ ἔθνος τῶν Ἑλλήνων ὁλόκληρον ἐξηγέρθη ὡς εἷς ἄνθρωπος κατὰ τῆς ἐπιβουλῆς, ἐπολέμησε καὶ ἐνίκησε. Δι' αὐτὸ ὁ πόλεμος αὐτὸς περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον, ὑπῆρξε πόλεμος τοῦ λαοῦ, καὶ ἡ νίκη τοῦ λαοῦ.

Ὑπῆρξε κατ' ἐξοχὴν νίκη τῶν ἠθικῶν δυνάμεων, νίκη τοῦ ἠθικοῦ. Ἂς ἐπιτραπῆ εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ηὐτύχησε νὰ ἡγηθῆ, καὶ εἰς τὰς δύο ἀποφασιστικὰς στιγμάς, τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τοῦ Ἔθνους νὰ ἀποδώση τὰς τιμὰς ἐκεῖ ποὺ ἀνήκουν.

Οὐδεὶς παραγνωρίζει τὴν συμβολὴν τῆς ἡγεσίας, τὴν συμβολὴν τῶν διοικήσεων εἰς τὸ εὐτυχὲς ἀποτέλεσμα. Οἱ ἡγήτορες, λέγει ὁ ἥρως τοῦ Ροστὰν (εἰς τὸν «Ἀετιδέα»), εἶναι τὰ κεφαλαῖα εἰς τὰς σελίδας τῆς πολεμικῆς ἱστο-

ρίας. Αὐτὰ μαγνητίζουν τὴν προσοχήν. 'Αλλ' ἡ Ἱστορία γράφεται μὲ τὰς μυριάδας τῶν μικρῶν γραμμάτων, καὶ δὲν γράφεται χωρὶς αὐτὰ-χωρὶς τὰς μυριάδας τῶν ἀφανῶν μαχητῶν.

Εἰς πολέμους, ἰδίως ὅπως αὐτός, ὅπου τὸν ἀποφασιστικὸν ρόλον παίζουν αἱ ἠθικαὶ δυνάμεις, ἡ νίκη εἶναι ἔργον τοῦ Στρατοῦ ἐν τῷ συνόλῳ του. Τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Λαοῦ.

Καὶ ἡ διαπίστωσις αὐτὴ θεμελιώνει τὴν αἰσιοδοξίαν μας διὰ τὸ μέλλον.

Διότι ἀκριβῶς ἡ νίκη ὑπῆρξεν ἔργον τῶν ἠθικῶν δυνάμεων, ἔργον τῶν πολλῶν καὶ τὸ μέγα της κεφάλαιον θὰ διατηρηθῆ, ὁσουσδήποτε κόπους καὶ ἂν ἀπαιτήση τοῦτο, καί, ὅταν οἱ κίνδυνοι παρέλθουν, τὸ πνεῦμα της καὶ ὁ παλμὸς καὶ ὁ ρυθμός της θὰ μεταδοθοῦν εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ἀναδημιουργίας τῆς Ἑλλάδος.

Στρατάρχης ΠΑΠΑΓΟΣ

('Απὸ συνέντευξίν του πρὸς τὰ «Στρατιωτικὰ Νέα»).

«Μιὰ μέρα δὲν χαρήκαμε ὁλάκερη! μιὰ ὥρα
δὲν χαμογέλασεν αὐτὴ τῆς συμφορᾶς ἡ χώρα!
Καὶ ὅσες φορὲς εἰς τοὐρανοῦ βρεθήκαμε στὰ ὕψη
εἴχαμε σκάλα τὸ σταυρὸ καὶ φτέρυγα τὴν θλίψι!
Ὅποιος πεθαίνει στὸ σταυρό, ποτὲ του δὲν πεθαίνει!
Ποτὲ δὲν χάνεται ἡ Ἑλλάς, δὲν σβήνεται ἡ ψυχή της!
Τὰ σάβανά της ἔμαθε νὰ σχίζῃ τὸ σπαθί της!
Ἄχ νὰ γυρίζαν οἱ καιροὶ ποὺ πέρασαν καὶ πάλι
καὶ τὴν Ἑλλάδα νἄβλεπα μὲ τἄγια της τὰ κάλλη,
βουνήσια ἀπολίτευτη, ἁγνὴ Σουλιωτοπούλα!

....

Ναί! τότε φιλελεύθερα δὲν διάβαζε βιβλία,
γιατὶ τῆς ἔλεγε ἡ σκλαβιὰ τὶ εἶν' ἐλευθερία!
Ἕνα βιβλίο μοναχὰ δὲν ἄφην' ἀπ' τὸ χέρι,
ὁπόταν ξεκουράζονταν στὸ ἔρημο λημέρι:
Τὸ ἅγιο Εὐαγγέλιο! κι' ἐδιάβαζε μὲ πόνο,
τὰ πάθη, τὴν ἀνάστασιν, αὐτὰ τὰ δύο μόνο!

. . . .

Μὲ τὸ τουφέκι κράτησεν, Ἐκείνη τὴν θρησκεία,
ποὺ σήμερα περιγελᾶ νεκρὴ φιλοσοφία!
Ἄ! τότε πίστευαν! Γι' αὐτὸ καὶ μόνη φίλοι
ἔκαμε τόσα θαύματα τὸ μαῦρο καρυοφύλλι.

Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ἀνάτυπον «Ἡ Ἑλλὰς πιστεύουσα» τοῦ Καθηγητοῦ–Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Λεωνίδα Ἰω. Φιλιππίδη.

Ὅταν ἐδῶ καὶ δέκα πέντε χρόνια αἱ Ἑλληνικαὶ Ἔνοπλοι Δυνάμεις συνέτριβαν τὶς κομμουνιστικὲς συμμορίες εἰς τὸν Γράμμον, εἶχεν ἤδη φωτήσει τὸν ὁρίζοντα τοῦ Ἔθνους ἡ αὐγὴ μιᾶς νίκης, ποὺ εἶχε τὴν χρυσὴν σφραγίδα τῆς οἰκουμενικότητος τοῦ ἀγωνιστικοῦ κάλλους τῆς φυλῆς. Διότι ἡ νίκη αὐτὴ τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1949,

1. ΔΙΕΣΩΣΕ τὴν Ἑλλάδα (ὡς μοναδικὴν τότε, προφυλακὴν τοῦ ἐλευθέρου κόσμου εἰς τὴν Ν. Α. Εὐρώπην) ἀπὸ τὴν θανάσιμη κομμουνιστικὴν ἀπειλήν,, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας ἐσύρετο εἰς τὸ παραπέσματα κάτω ἀπὸ τὴν ἀγρίαν πίεσιν μιᾶς ἀφορήτης τυραννίας.

2. ΕΣΤΑΜΑΤΗΣΕ τὴν προέλασιν τοῦ σλαβικοῦ ἐπεκτατικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ αἰῶνος καὶ πλέον, ἀλλ' ἰδιαιτέρως ἀπὸ τοῦ 1941 καὶ ἔκτοτε ἔχει θέσει τὴν Ἑλλάδα ὡς ἕνα μόνιμον στόχον γιὰ τὴν προώθησιν τῶν κατακτητικῶν σχεδίων του εἰς τὸν χῶρον τῆς Μεσογείου, τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου καὶ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς.

3. ΕΞΟΥΔΕΤΕΡΩΣΕ τὸν κίνδυνον ἀνατροπῆς τῶν παναρχαίων βάσεων τῆς ἑλληνικῆς δημοκρατίας, ὡς πυρῆνος καὶ πεμπτουσίας τῶν ἀνθρωπιστικῶν ἀρχῶν τοῦ πολιτισμοῦ.

4. ΑΦΥΠΝΙΣΕ τοὺς μεγάλους καὶ μικροὺς λαοὺς τῆς Δύσεως ἐνώπιον τοῦ αὐξανομένου κομμουνιστικοῦ κινδύνου καὶ ἔδωσεν σ' αὐτοὺς τὴν δυνατότητα νὰ ἀντλήσουν ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν ἐμπειρίαν μεγίστης σημασίας

διδάγματα (ἠθικά, στρατηγικά, τακτικά, ψυχολογικὰ) ὥστε νὰ ἀντιμετωπίσουν, ἕνα ἔτος ἀργότερα ἐπιτυχῶς καὶ ἀποφασιστικῶς τὴν κόκκινη ἐπιδρομὴ στὴν Κορέα.

5. ΕΝΕΠΝΕΥΣΕΝ αἴσθημα ἀσφαλείας καὶ θάρρους σὲ πολλοὺς μικροὺς λαοὺς (ἐλευθέρους ἢ ὑπὸ κομμουνιστικὴν πίεσιν), οἱ ὁποῖοι μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐμπιστοσύνης ἐνετίζοντες πρὸς τὸ παράδειγμα τῆς Ἑλλάδος ἀντέστησαν στὶς βάναυσες προκλήσεις τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ.

6. ΚΑΤΕΡΡΙΨΕ τὸν γελοῖον μῦθον περὶ τῶν τυχαρπάστων στρατιωτικῶν ἡγετῶν τοῦ κομμουνισμοῦ οἱ ὁποῖοι ἀπεγοητεύθησαν οἰκτρῶς ὅταν ἐνόμισαν ὅτι ἠμποροῦν νὰ διεξάγουν ἐπιχειρήσεις εἰς τὸ τακτικὸν πλαίσιον μὲ πλήρη περιφρόνησιν τῶν ἀναλλοιώτων ἀρχῶν τοῦ πολέμου.

7. ΕΚΟΡΥΦΩΣΕ τὴν ἄρρηκτην ἠθικὴν ἑνότητα λαοῦ καὶ στρατοῦ, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν κατέστη δυνατὴ ἡ ἀμοιβαία καὶ εἰς ὕψιστον βαθμὸν ἔξαρσις τοῦ πνεύματος ἀδίστακτης θυσίας, χάριν τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς Ἐθνικῆς ἐλευθερίας, κάτω ἀπὸ τὴν ἐμπνέουσαν ἀκτινοβολίαν τῆς ὁποίας οἱ μαχηταὶ καὶ οἱ λαϊκὲς μᾶζες ἤντλησαν ἀπὸ τὶς ἀστείρευτες πηγὲς τῆς Ἑλληνικῆς ἀνδρείας καὶ τόλμην καὶ πίστιν καὶ πεῖσμα καὶ πάθος γιὰ τὴν νίκην.

8. ΑΝΕΚΟΨΕ τὴν ἐπιδιωχθεῖσαν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν ἐξάρθρωσιν τῶν θεμελιωδῶν κοινωνικῶν θεσμῶν τῆς δημοκρατίας (ὑπονόμευσις τῆς ζωῆς τῆς ὑπαίθρου, διοχέτευσις κύματος διαφθορᾶς, παιδομάζωμα ἀστυφιλία, καταστροφαὶ εἰς ἔργα πολιτιστικῆς προόδου καὶ πνευματικῆς ἀναπτύξεως πυρπολήσεις καὶ ἀνατινάξεις ἐκκλησιῶν καὶ σχολικῶν κτηρίων κ.λπ).

9. ΑΠΕΔΕΙΞΕ τὴν ἀκατάλυτη καὶ ἀπαράμιλλη ζωτικότητα τῆς Ἑλλάδος ἡ ὁποία καίτοι αἱμάσσουσα, καίτοι ἐρειπωμένη καίτοι βυθισμένη στὸ πένθος καὶ τὴν ἐρήμωσιν, ἀνεδύθη γιὰ πολλοστὴν φορὰν ἀπὸ τὴν τέφραν της, περισσότερον ἀνθηρά, αἰσιόδοξη, ἀγέρωχη καί,

10. ΑΠΕΘΕΩΣΕ κυριολεκτικῶς τὴν αἰωνίαν κυριαρχίαν τοῦ Δικαίου ἐπὶ τῆς ἀδικίας, τῆς ἀξιοπρεπείας ἐπὶ τοῦ σατραπισμοῦ, τῆς εἰλικρινείας ἐπὶ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Εἰρήνης ἐπὶ τοῦ ἀπανθρώπου μίσους καὶ τοῦ ζοφεροῦ σκότους τοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ.

Ο ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

26.XII.1949

Ἀγαπητὲ Στρατηγέ,

Μὲ ὅλως ἰδιαιτέραν χαρὰν ἔλαβα τὸ ὡραιότατον δῶρον σας.

Ἡ Ἀσπὶς μὲ τὸν «Μαραθωνοδρόμον» ἄγγελον τῆς Νίκης θὰ μοῦ θυμίζη πάντοτε τὸν Αὔγουστον τοῦ 1949.

Εὐχαρίστησιν μοῦ προξενεῖ ἡ ἐπὶ τῆς Ἀσπίδος ἀναγραφὴ τοπωνυμιῶν, αἵτινες θὰ ἀποτελοῦν ἐσαεὶ ἠθικὰ ἔπαθλα τοῦ Α΄ Σώματος Στρατοῦ.

Σᾶς εὐχαριστῶ, Στρατηγέ, διὰ τὰς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς εὐχάς σας καὶ ἀντευχόμενος, σᾶς παρακαλῶ νὰ διαβιβάσητε εἰς ἅπαντας τοῦ ὑφ' ὑμᾶς Σώματος Στρατοῦ τὰς καλυτέρας τῶν εὐχῶν μου.

Μετὰ φιλικῶν χαιρετισμῶν
Στρατάρχης Α. ΠΑΠΑΓΟΣ

'Εκ προφανοῦς ἀβλεψίας καὶ παραδρομῆς δὲν περιελήφθησαν εἰς τὸ οἰκεῖον κεφάλαιον Δ'. Μέρος Τρίτον : III Ταξιαρχία τοῦ Ῥίμινι ἡ εὐνοουμένη τῆς Θεᾶς 'Αθηνᾶς, ΟΙ ΑΞΕΧΑΣΤΟΙ ΣΥΜΠΟΛΕΜΙΣΤΑΙ ΜΑΣ, ΟΙ ΦΥΛΑΚΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ :

«Ὢ τρακόσιοι σηκωθῆτε
καὶ ξανάλθετε σὲ μᾶς.
Τὰ παιδιά σας θέλ' ἰδῆτε
πόσο μοιάζουνε μὲ σᾶς !»

ΣΟΛΩΜΟΣ

ΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
3η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ ΡΙΜΙΝΙ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΥΠΑΣΠΙΣΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ

III Ε.Ο.Τ. ΕΙΣ ΙΤΑΛΙΑΝ

1)	Ταγματάρχης	Στεφανάκης 'Ιωάννης
2)	Λοχαγὸς	Καραγεωργίου Ἡρακλῆς
3)	Ὑπολοχαγὸς	Περάκης 'Ιωάννης
4)	»	Ράπτης 'Ιωάννης
5)	»	Πανόπουλος 'Αθανάσιος
6)	»	Μάρος Θωμᾶς
7)	»	Κατσαρὸς Γεώργιος
8)	»	Παλιεράκης Κωνσταντῖνος
9)	'Ανθυπολοχαγὸς	Παπακυριακόπουλος Νικόλαος
10)	»	Γκάλιας Γεώργιος
11)	»	Εὐσταθίου Παντελῆς
12)	»	Μαμουνάκης 'Ιωάννης
13)	»	Παπαδόπουλος Σπυρίδων
14)	»	Χρονέος Νικόλαος
15)	»	Γρηγορίου Δημήτριος
16)	»	Μαρκάκος Λεωνίδας
17)	'Ανθυπαπιστὴς	Βαρβάκης Μιλτιάδης
18)	»	Κοντὸς Κωνσταντῖνος

ΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
3η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ ΡΙΜΙΝΙ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ III Ε.Ο.Τ.

1)	'Επιλοχίας	Μακρανδρέου Μιχαὴλ
2)	»	Ἔξαρχος Γεώργιος
3)	»	Ρήνας 'Αδαμάντιος

4)	Ἐπιλοχίας	Βδελᾶς Νικόλαος
5)	»	Γλυνέλης Χρῆστος
6)	»	Βάσσος Παναγιώτης
7)	»	Τσελεπιδάκης Κλ.
8)	»	Ἀρβανίτης Ἀντώνιος
9)	»	Μαλιάκας Παναγιώτης
10)	»	Μόσχος Νικόλαος
11)	»	Κατσικάβαλος Κυριᾶκος
12)	Λοχίας	Λασκαρίδης Σταῦρος
13)	»	Γιακουμῆς Παναγιώτης
14)	»	Τσαγγίδης Γεώργιος
15)	»	Κρατζῖνος Κωνσταντῖνος
16)	»	Παπαγιάνναρος Ἐμμανουὴλ
17)	»	Καραγιάννης Ἰωάννης
18)	»	Ποδάρας Δημήτριος
19)	»	Λαγκαδινὸς Κωνστνατῖνος
20)	»	Παντελιᾶς Ἐμμανουὴλ
21)	»	Σερτσετάκης Δημήτριος
22)	»	Ντάγκινης Κωνσταντῖνος
23)	»	Γκαραβέλης Δημήτριος
24)	»	Τσίγκας Βασίλειος
25)	»	Σκουλικαράκης Γεώργιος
26)	»	Γάγγας Γεώργιος
27)	»	Φουρναράκης Γεώργιος
28)	»	Τζιράκης Μιαχὴλ
29)	»	Μπορμπίδης Ἰωάννης
30)	»	Κόντζαλης Γεώργιος
31)	»	Κοντζαδάκης Ἐμμανουὴλ
32)	»	Ντῖνος Κωνσταντῖνος
33)	»	Κακοσούρης Βασίλειος
34)	»	Παπαναστασίου Κωνσταντῖνος
35)	»	Κόκκινος Παντελῆς
36)	»	Τζέμος Κωνσταντῖνος
37)	»	Μίγλης Δημήτριος
38)	»	Βρόντος Γεώργιος
39)	»	Μπουλᾶς Παντελῆς
40)	»	Ἀγαπητὸς Γεώργιος
41)	»	Βορειᾶς Στυλιανὸς
42)	»	Τσιγάρας Κωνσταντῖνος
43)	»	Δρίτσας Ἀναστάσιος
44)	»	Μπιζάνης Θεοφάνης
45)	»	Παπασπηλίου Ἀλέξανδρος
46)	»	Ξημεριωτάκης Ἐλευθέριος
47)	»	Δεμερτζῆς Ἠλίας
48)	»	Καλυμνιὸς Ἐμμανουὴλ
49)	»	Μάλλιος Ἀναστάσιος
50)	»	Κανίρης Ἰωάννης
51)	»	Μεντζέλος Γεώργιος

52) Δεκανεὺς Κότσιας Ἰωάννης
53) » Χατζηβασιλείου Δημήτριος
54) » Βορνᾶς Ἀντώνιος
55) » Πουρνάρας Γεώργιος
56) » Δήμας Θεόδωρος
57) » Καριάμης Σταμάτιος
58) » Γερασίμου Σταμάτιος
59) » Τσατσάνης Γεώργιος
60) » Ἀγγελίδης Νικόλαος
61) » Μπενιχάκης Ζαχαρίας
62) » Ἀλαγιάννης Δημήτριος
63) » Χαμιλάκης Ἱπποκράτης
64) » Νικολούδης Κλεόβουλος
65) » Κατζάκης Σπυρίδων
66) » Ζινουδάκης Εὐτύχιος
67) » Γιαννουλῆς Φανούριος
68) » Περίφανος Ἀλέξανδρος
69) » Μαστρογιαννάκης Μιχαὴλ
70) » Δημάδης Ἀλέξανδρος
71) » Βαρδαξῆς Προκόπιος
72) » Πετρίδης Δημήτριος
73) » Τσικούρης Περικλῆς
74) » Ἀνδρεάκης Ἰωάννης
75) » Πουλάκος Γεώργιος
76) » Μπάμπαλης Ἰωάννης
77) » Βελάνιος Γεώργιος
78) » Παπαγεωργίου Ἀθανάσιος
79) » Ματθιουδάκης Γεώργιος
80) » Σταμοῦλος Γεώργιος
81) » Κουγκρῆς Γεώργιος
82) » Γαλουτζῆς Ἐμμανουὴλ
83) » Φορσᾶτος Δημήτριος
84) » Βλάχος Ἀδαμάντιος
85) » Ζαχαρίνης Ἰωύννης
86) » Κονταγιάννης Ἰωάννης
87) » Ρεμίτης Χρῆστος
88) » Λουκᾶς Κωνσταναντῖνος
89) » Χατζηστέργης Στέργιος
90) » Χατζηγιάννης Ἀντώνιος
91) » Ραυτόπουλοω Παναγιώτης
92) » Τερζάκης Γεώργιος
93) » Μορφέτας Κωνσταντῖνος
94) » Μάρακας Ἀντώνιος
95) » Καραμαρούδης Σταμάτιος
96) » Βιτάλης Ἰωάννης
97) » Τσαγκᾶς Βασίλειος
98) » Γκόγκολας Χαράλαμπος
99) » Βασιλάκης Παντελῆς

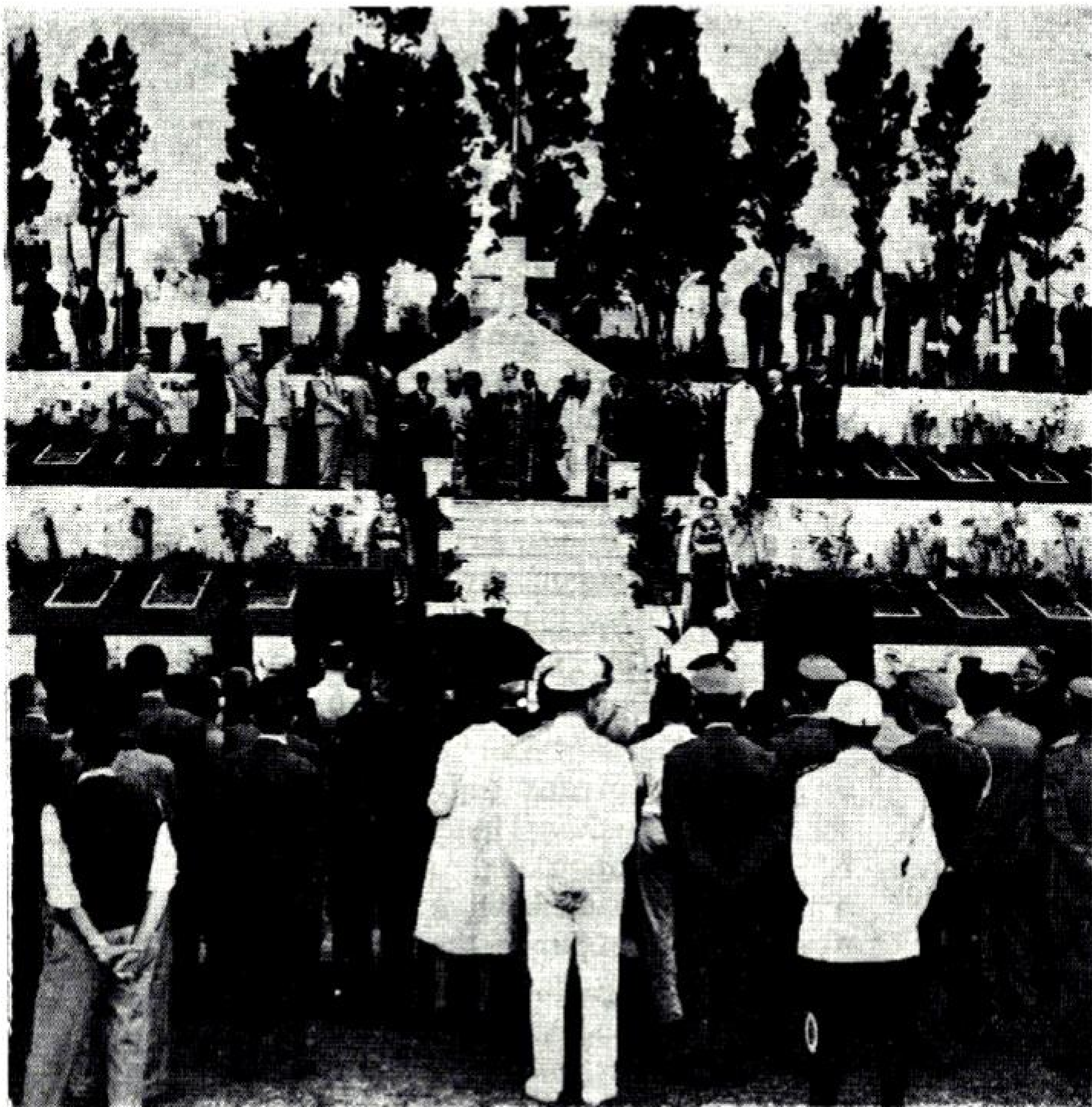
100)	Δεκανεὺς	Ματθιουδάκης 'Ισίδωρος
101)	»	Μανέτας Δημήτριος
102)	»	Χουζούρης Γεώργιος

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΟΠΛΙΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΙΙΙ Ε.Ο.Τ.

1)	'Υποδεκανεὺς	Κριτσωτάκης 'Σπόστολος
2)	»	Μαντουρανάκης Νιξόλαος
3)	»	Θεοφίλου Παρασκευᾶς
4)	»	Χρυσῆς Παναγιώτης
5)	»	'Ατσάλης 'Ιωάννης
6)	»	Βερικέτης Παντελῆς
7)	»	Καρβουναράκης Γρηγόριος
8)	»	Καλαϊτζάκης 'Εμμανουὴλ
9)	»	Πεχλιβανίδης Ζήσης
10)	»	Μπέλλας Γεώργιος
11)	»	Καρετανάκης Μάρκος
12)	»	Κατσούλας Χρῆστος
13)	»	'Εγγλέζος Εὐστράτιος
14)	»	Καραμαλῆς 'Αθανάσιος
15)	»	Σιράκης Παντελῆς
16)	»	Βαβούρης Νικόλαος
17)	»	Εὐθυμιάδης Μηνᾶς
18)	»	Φακῆς 'Ιωάννης
19)	»	Λαβίδας Μιχαὴλ
20)	»	Κλάδος 'Αντώνιος
21)	Στρατιώτης	Ρήγας Λεωνίδας
22)	»	Τακτικὸς Χαράλαμπος
23)	»	Φαμέλης 'Εμμανουὴλ
24)	»	Τσαγανὸς 'Εμμανουὴλ
25)	»	Κρίτσος Δημήτριος
26)	»	Σακλᾶς Πραξιτέλης
27)	»	Κουφαλιᾶς Δημήτριος
28)	»	'Ηλίας 'Αθανάσιος
29)	»	Κούβαρας 'Ιωάννης
30)	»	Βεζυρίδης 'Ιωάννης
31)	»	Θεοδωρίδης Μιαχὴλ
32)	»	Χατζηαντώνης 'Αντώνιος
33)	»	Ντουρῆς Εὐστράτιος
34)	»	Παναγιωτίδης Κυριᾶκος
35)	»	Γυφτογιάννης Θεοχάρης
36)	»	Χατζαντώνης Δημήτριος
37)	»	Παπαποστόλου Στέργιος
38)	»	Μαρῆς Δημήτριος
39)	»	Διακογεωργίου Χαράλαμπος
40)	»	Λαλπρινὸς 'Εμμανουὴλ

41) Στρατιώτης Φαρμάκης Κωνσταντῖνος
42) » Ποδιᾶς Νικόλαος
43) » Κασιώτης Μιχαὴλ
44) » Παμπρῆς Κωνσταντῖνος
45) » Πεχλιβανίδης Νικόλαος
46) » Μπούρδαλης Σπυρίδων
47) Πυροβολητὴς Ζαβουδάκης 'Αντώνιος
48) Στρατιώτης Ρόμβος 'Αντώνιος
49) » Κωνσταντάρας Νικόλαος
50) » Λεοντῆς Δημήτριος
51) » Γαρυφαλίδης Νικόλαος
52) » Μπελέλης 'Αλέξανδρος

Χοροστατούντων τοῦ ἀειμνήστου 'Αρχιερέως Χίου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων 'Αρχιερέων Πρεβέζης καὶ Νικοπόλεως ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ καὶ Δράμας ΦΙΛΙΠΠΟΥ, ἐτελέσθη Μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν Πεσόντων 'Αξιωματικῶν καὶ 'Οπλιτῶν τῆς ΙΙΙ 'Ελληνικῆς 'Ορεινῆς Ταξιαρχίας εἰς τὸ ἐν Ρίμινι 'Ιταλίας 'Ελληνικὸν Μαυσωλεῖον. Εἰς τοῦτο παρέστησαν ἐκτὸς τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ταξιαρχίας, καὶ τῶν πλείστων τότε 'Αξεωματικῶν της, καὶ ἐκπρόσωποι τῶν 'Ελληνικῶν 'Ενόπλων Δυνάμεων καὶ οἱ Συγγενεῖς τῶν Πεσόντων.

«Τεθνάμεναι γὰρ καλὸν
ἐνὶ προμάχοισι πεσόντα ἄνδρα
ἀγαθὸν περὶ ᾗ Πατρίδι μαρνάμενον».

«Οὐδέποτε κλέος ἐσθλὸν ἀπόλλυται,
οὐδ' ὄνομα αὐτοῦ, ἀλλ' ὑπὸ γῆς περ ἐὼν
ἀθάνατος γίγνεται».

« ΤΥΡΤΑΙΟΣ »

«Τῶν ὑπὲρ 'Ελευθερίας θανόντων
εὐκλείει μὲν ἁ τύχα καλὸς δ' ὁ πότμος
βωμὸς δ' ὁ τάφος, προγόνων δὲ μνᾶστις,
[ὁ δ' οἶτος ἔπαινος
ἐντάφιον δὲ τοιοῦτον οὔτ' εὐρὼς
Οὐδ' ὁ πανδαμάτωρ ἀμαυρώσει χρόνος».

« ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ »

ΤΟ ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΝ ΠΟΛΕΜΩ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΠΛΙΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΝΕΩΤΕΡΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΣΗΜΑ ΤΟΥ Α΄ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ
ΕΚΣΤΡΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΜΕΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ
ΡΙΜΙΝΙΤΩΝ-ΙΕΡΟΛΟΧΙΤΩΝ

Ἀριθ. Πρ. 268 — Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουλίου 1971

Στρατηγὸν
κ. Θ. Τσακαλῶτον

Διοικητὴν 3ης Ἑλληνικῆς Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας Ρίμινι
ΕΝΤΑΥΘΑ

Στρατηγέ μας,

Μᾶς ἐχαροποίησε τὸ τελευταῖον γράμμα Σας. Καὶ τὸ ἀνεγνώσαμεν εἰς τὴν Συνέλευσιν τῶν μελῶν μας, οἱ ὁποῖοι εἰς τὸ ἄκουσμά του ἐρίγησαν καὶ ἐνεθυμήθησαν τὰς ἡρωϊκὰς ἐκείνας ἡμέρας, τὰς ὁποίας ἐζήσαμεν ὅλοι, τελοῦντες ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην Διοίκησίν σας.

Θερμότατον χειροκρότημα ἐκάλυψε τὴν αἴθουσαν, μὲ τὸ ἄκουσμα τοῦ θρυλικοῦ δι' ἡμᾶς ὀνόματός Σας.

Στρατηγέ μας, ἀπὸ πέρυσι Σεῖς καὶ ὁ Ὑποδιοικητὴς τοῦ Ἱεροῦ Λόχου Στρατηγὸς Θ. Κετσέας, ἀνεκηρύχθητε Ἐπίτιμοι Πρόεδροι βάσει τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ἰσχύοντος καταστατικοῦ τοῦ Συνδέσμου μας.

Ἀμφότεροι ὅμως, ὄντες πάντοτε Μάχιμοι Στρατιῶται, δὲν ἔχετε ὁρισθῆ διὰ τὴν θέσιν τῶν Ἐπιτίμων. Εἰς Ὑμᾶς ἁρμόζει ἐνεργοτέρα θέσις εἰς τὴν Διοίκησιν. Ὑμᾶς ἀναμένει πάντοτε ἡ ἐνεργὸς Προεδρία, ἵνα ὑπὸ τὴν Ἡγεσίαν Σας καὶ πάλιν, ἢ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἐξ ἴσου σεβαστοῦ μας Στρατηγοῦ Θ. Κετσέα, ἡ Ἕνωσις μας ἀγωνισθῇ διὰ τὴν κατάκτησιν μιᾶς καλυτέρας θέσεως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Παλαιοπολεμιστικοῦ κόσμου.

Μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι δὲν θὰ ἀρνηθῆτε εἰς τοὺς Στρατιώτας Σας καὶ αὐτὴν τὴν προστασίαν καὶ βοήθειαν διατελοῦμεν

Μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἀφοσιώσεως
Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΤΑ ΜΕΛΗ	Ο Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
ΓΡ. ΜΑΤΖΟΥΡΑΝΗΣ		ΜΙΧ. ΜΙΚΕΛΑΚΗΣ

ΚΩΝΣΤ. ΜΠΕΖΑΪΤΗΣ
ΑΘΑΝ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΜΜ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ
ΓΕΩΡΓ. ΚΥΠΡΑΙΟΣ
ΔΗΜ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ
ΧΡ. ΛΑΔΑΣ
ΧΡ. ΜΩΡΑΪΤΗΣ

1942

Εἰς Λονδῖνον συσκεπτόμενοι οἱ τότε Πρωθυπουργὸς Τσουδερός, Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν Στ. Δημητρακάκης καὶ ὁ Στρατηγὸς Ντε Γκὼλ ὁ ὁποῖος ἀναφέρθη κατὰ τὸν λόγον του μὲ θαυμασμὸν διὰ τοὺς Ἕλληνας πού συνήντησε, συνεχίζοντας ὅπως αὐτοὶ τὸν ἀγῶνα, μακρὰν τῆς κατεχομένης πατρίδος.

ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ, ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ, ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΣΜΟΥ

Εἰς τὸ βιβλίο μου αὐτό, ἀνέφερα, κατὰ τὴν ἐξιστόρησιν τῶν γεγονότων, τὰ ὀνόματα πολλῶν συμπολεμιστῶν μου, οἱ ὁποῖοι ἔπαιξαν ρόλον πρωταγωνιστοῦ ἢ συμμετεῖχον εἰς αὐτά. Ἐντούτοις, εἶναι πιθανὸν νὰ ἐλησμόνησα κάποιους ἢ νὰ παρέλειψα ν'ἀναφέρω τὰ ὀνόματά τους. Λυποῦμαι δι' αὐτὸ καὶ ζητῶ συγγνώμην. Ἀλλ' ἡ Ἱστορία δὲν γράφεται ἀπὸ ἕνα πρόσωπον. Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον, οἱ δυνάμενοι νὰ συνεισφέρουν δι' ἀπομνημονευμάτων των ἢ ἐκθέσεων ἢ ἐξιστορήσεως γεγονότων, νὰ προέβαινον ἤδη εἰς τὴν δημοσίευσίν των, διευκολύνοντες ἔτσι τὸν αὐριανὸν ἱστορικόν. Ἄς κάμουν καὶ αὐτοὶ τὸ καθῆκον των, διότι περὶ καθήκοντος πρόκειται. Δι' οἱονδήποτε ὅμως, ὅστις θὰ θελήση ἀπὸ τοῦ 1924 - 1940 νὰ ἀνακαλύψη σφάλματα διὰ νὰ κατηγορήση δι' ἀδιαφορίαν, ἄς τοῦ ἀντιτάξωμεν τὸν θεϊκὸν πέπλον τῆς νίκης, ἥτης τὰ ἐσάρωσε καὶ ἄς τοῦ φράξωμεν τὴν ἄδικον ἐπιθυμίαν. Καὶ ἐπὶ τοῦ πέπλου τούτου ἄς ἀναγράψωμεν : «Τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς μεγάλους ἐργάτας καὶ δημιουργοὺς τῆς νίκης καὶ τῆς δόξης τοῦ ἔθνους, Ἀρχηγοὺς Θ. Πάγκαλον, Π. Κλάδον, Α. Μαζαράκην, Θ. Μανέταν, Δ. Καθενιώτην, Γ. Χασαπίδην καὶ τὸν μείζονα χρόνον ἐργασθέντα Στρατάρχην καὶ Ἀρχιστράτηγον τῆς νίκης Α. Παπάγον, καὶ μαζὶ μὲ τούτους τοὺς Πολιτικοὺς Ἡγέτας τοῦ τόπου, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀείμνηστον μεγάλον Μεταξᾶν.

Καὶ ἀποτελεῖ θέμα Ἱστορικῆς δικαιοσύνης καὶ πληρότητος νὰ ἀναφερθῆ ἐνταῦθα ὅτι τοῦ ἀρχιστρατήγου συμπαρέστη ἐπωφελῶς – ὅπου ἡ ἐπιμονή του τὸ ἐπέτυχε– μ ί α γ ε ν ν α ί α φ ύ σ ι ς, ὁ Ἀντ/ρχης Ἱππικοῦ Ἀθ. Κορόζης, γνωστὸς τότε εἰς τοὺς Διοικητὰς τοῦ μετώπου ὡ ς ἡ τ ο λ μ η ρ ὰ Ἐ π ι τ ε λ ι κ ὴ ἰ δ ι ο φ υ ΐ α τ ο ῦ Γ ε ν ι κ ο ῦ Σ τ ρ α τ η γ ε ί ο υ.

Τοῦτον κατ' ἐξαίρεσιν ἀνέφερε τιμητικῶς εἰς τὸ ἡμερολόγιόν του ὁ ἀείμνηστος Πρωθυπουργὸς τοῦ «Ὄχι».

Καὶ εἶναι κρῖμα διότι ὁ τότε βαθμὸς του ἠμπόδισε νὰ χρησιμοποιηθῆ ἡ Πνευματική του Ὑπεροχὴ καὶ ὁ ψυχικός του δυναμισμὸς ἐπὶ εὐρυτέρας βάσεως.

Δὲν εἶναι τολμηρὸν νὰ λεχθῆ ὅτι – ἐν τοιαύτη περιπτώσει – οὗτος θὰ ἐπωφελεῖτο τῶν φευγαλέων διακυμάνσεων τοῦ μετώπου, τοῦ ὁποίου ἦτο ὁ προσφιλὴς ἐπὶ τόπου συμπαραστάτης καὶ θὰ ἐτροφοδότει ἐγκαίρως καὶ ἐπαρκῶς τὰς ζωτικοτέρας ἐπιθετικὰς κατευθύνσεις μας, ὅπως ἡ κοιλὰς τοῦ Σούσιτσα, ἥτις ἄγουσα κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ Αὐλῶνος θὰ ὑπενόμευε θανασίμως τὸ Ἰταλικὸν μέτωπον.!

Σημειωτέον ὅτι ὁ εἰρημένος Γενικὸς Ἀξιωματικὸς πρὸ τοῦ πολέμου 1940–41 ἐπελέγη ὡς καθηγητὴς τῆς Στρατιωτικῆς Ἐπιστήμης καὶ Τέχνης τοῦ τότε Διαδόχου, ἀειμνήστου Βασιλέως Παύλου. Ἀλλὰ καὶ τὸ σπουδαιότερον αὐτὸς οὗτος ὁ Ἀρχιστράτηγος, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ἐπίλεκτος βοηθὸς ἐχαρακτήρισε τοῦτον εἰς τὰς πρὸ τοῦ πολέμου κρίσεις του, ὅτι «ἐπιβάλλεται νὰ προωθηθῆ τὸ ταχύτερον εἰς τοὺς ἀνωτάτους βαθμούς».

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

Πιστεύω ὅτι οὐδέποτε ὁ πολιτικὸς κόσμος ἐνεβάθυνε εἰς τὰ αἰσθήματα τῶν στελεχῶν τῶν 'Ενόπλων Δυνάμεων. Καὶ προκειμένου περὶ τῶν μεγάλων ἐθνικῶν προβλημάτων, πάντοτε ἴσχυε τὸ ἀξίωμα:

— Δὲν εἶχαν παρὰ νὰ διατάξουν καὶ οἱ στρατιωτικοὶ θὰ ἔσπευδον νὰ συμμορφωθοῦν!...

Ὑποτίμησις; Ἄγνοια;

Ὡς ἀπόδειξιν τῆς πολιτικῆς μυωπίας, παραθέτω τὰ κατωτέρω ἀναμφισβήτητα ἱστορικὰ γεγονότα, διὰ νὰ σκεφθοῦν ἐπ' αὐτῶν Βασιλεὺς - Πολιτικὸς Κόσμος - Ἑλληνικὸς Λαός. Διότι τελευταίως παρηκολούθησα τὴν διελκυνστίδα μεταξὺ κ. Ν. Μακαρέζου (σφᾶλμα του ἡ παραχώρησις τοιαύτης εὐκαιρίας) κ. Π. Παπαληγούρα (τί εἶχε νὰ χάση;) ἐπιτ. Α/ΓΕΣ κ. Σπαντιδάκη (ποὺ παρουσιάζει κενά, διότι πολὺ καλὰ γνωρίζω ὅτι κάποιος 'Αντιστράτηγος κυριολεκτικῶς τὸν ἐβασάνιζε νὰ τολμήση... 'Αλλὰ δόξα σοι ὁ Θεὸς διὰ τὴν 21 'Απριλίου 1967).

Συμπέρασμα: Θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀνατρέψω τὸν πολιτικὸν κόσμον δέκα ἔτη πρὸ τῆς εὐλογημένης ἐπαναστάσεως. 'Απόδειξις (καὶ δὲν εἶμαι ἀλαζὼν διὰ νὰ ἰσχυρίζωμαι τοιαῦτα πράγματα) ὅτι πολλοὶ ἐνόμιζον ὅτι εἶμαι ἐπικεφαλῆς τῆς 'Επαναστάσεως. 'Αλλὰ καὶ ὅταν ἔγινε τὸ — θοῦ Κύριε φυλακὴν τῷ στόματί μου διὰ τοὺς τότε συμμετασχόντας στρατηγούς... — πραξικόπημα τῆς 13ης Δεκεμβρίου, πάλιν ἐνόμιζαν πολλοὶ ὅτι εἶμαι ἐπικεφαλῆς. Διότι αὐτοὶ μὲ ἤθελαν πρωθυπουργὸν ἢ δικτάτορα!...

Ἔσφαλα, λοιπόν; Καὶ ναὶ καὶ ὄχι. Ναί, διότι ἔπρεπε ἀπὸ τότε νὰ καθαρισθῆ τὸ σάπιο! Ὄχι, διότι ἔπρεπε νὰ πέση μόνο του, ὥστε νὰ τὸ ἀντιληφθῆ ὅλος ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς καὶ νὰ φωνάξη:

— Δὲν εὑρίσκεται ἐπιτέλους ἕνας λοχίας γιὰ νὰ μᾶς σώση;

'Αλλὰ ὑπάρχει καὶ ἡ μεγαλυτέρα δικαιολογία: δὲν θὰ ἤμουν συνεπὴς πρὸς τὴν καθόλου προσωπικήν μου πορείαν. Καὶ ἡ συνέπεια δι' ἕνα στρατιωτικὸν εἶναι σφραγὶς δωρεᾶς.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ θὰ παραθέσω μίαν ἱστορικὴν σελίδα, ὅπως τὴν συνέθεσαν τὰ τελευταῖα πολιτικὰ γεγονότα, ὄχι διὰ νὰ κομίσω γλαῦκα ἐς 'Αθήνας, ἀλλὰ διὰ νὰ βοηθήσω τὸν ἀναγνώστην νὰ καταλήξη εἰς οὐσιαστικὰ συμπεράσματα.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι πάντοτε διετύπωνα τὴν ἀντίθεσίν μου πρὸς τὴν ὀργάνωσιν «ΙΔΕΑ», πιστεύων, ὅτι ἐφ' ὅσον ὅλοι εὑρισκόμεθα ἐν τῇ αὐτῇ κατευθύνσει, δὲν ἐπετρέπετο ἡ ὕπαρξις της ἐν τῷ Στρατῷ, ὅστις δι' ἐμὲ ἦτο καὶ εἶναι Ἱερὰ ἐθνικὴ 'Εκκλησία. Καὶ ἀκόμη: θεωροῦσα τὴν ὀργάνωσιν αὐτὴν ὡς παραφωνίαν ἢ ἴσως καὶ προσβολήν, ὡς ἔλλειψιν ἐμπιστοσύνης πρὸς τὸ πρόσωπόν μου. Ἦτο δυνατόν, ἐγώ, ὁ 'Αρχηγός τους, εἰς τὴν πλέον ὑπεύθυνον θέσιν νὰ μὴ ἐξησφάλιζα ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον ἡ ὀργάνωσις, ἔλεγε ὅτι συνεκροτήθη;

'Ασφαλῶς ὄχι. Καὶ αὐτὸς ἦτο ὁ λόγος ποὺ ἠρνήθην, καὶ ὡς Δ/τὴς τῆς Ταξιαρχίας τοῦ Ρίμινι καὶ ὡς Δ/τὴς τοῦ Α΄ Σ. Στρατοῦ ἀλλά, πολὺ περισσότερον, ἀργότερον, τὴν θέσιν τοῦ 'Αρχηγοῦ τῆς (ἐκ τῶν ὑστέρων) εὐλογημένης ἐκείνης ὀργανώσεως. Καὶ λέγω εὐλογημένης, διότι τὰ γεγονότα τὴν ἐδικαίω-

σαν καὶ ἔφεραν εἰς τὸ πηδάλιον τοῦ Κράτους τὰ πλέον δυναμικά, τὰ πλέον μορφωμένα, τὰ πλέον ἄξια τέκνα τῆς πατρίδος.

Μοῦ διέφευγε, ὅμως, ὅτι ἐγὼ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εἶμαι συνεχῶς ὁ χειριστὴς τῶν γεγονότων, ὁ ὑπεύθυνος ἐγγυητὴς τῶν ὅσων ἐθνικὰ ἐμελέτησαν οἱ ἀνήσυχοι νεώτεροι συνάδελφοί μου.

Βεβαίως καὶ σήμερον πιστεύω ὅτι ὀρθῶς ἐνήργησα. Τὸ ἀντίθετον θὰ μὲ παρουσίαζε ὡς ἀνακόλουθον, πρὸς ὅσα ἐπίστευον.

Ἔκτοτε παρῆλθον τέσσαρα ἔτη, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ποὺ παρητήθην (Νοέμβριος 1952). Καὶ τὸ ὄνομά μου πάντοτε ἀνεφέρετο μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων ὑπηρεσιακῶν Πρωθυπουργῶν. Ἀλλὰ πάντοτε ὁ ΙΔΕΑ μὲ θεωροῦσε ἐχθρόν του. (Κάποιος ἀγαπητὸς σνάδελφος, Ριμινίτης, μεταξὺ τῶν ἡγετῶν τῆς ὀργανώσεως αὐτῆς ἔλεγε: «Ἂν ὁ Τσακαλῶτος γίνῃ πρωθυπουργός, ἐγὼ θὰ ἐκπατρισθῶ». Φυσικά, ὅταν διεπίστωσε τὸ παράλληλον τῆς πορείας μας, κυριολεκτικῶς ὡρκίζετο εἰς τὸ ὄνομά μου!...»)

Κάποιος, ἀπὸ τοὺς πλέον ἐντίμους συμβούλους τοῦ Στρατάρχου Παπάγου, δὶς μὲ ἐπίεσε, μετὰ φορτικότητος: «Διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Ἔθνους πρέπει ν' ἀναλάβῃς ὑπηρεσιακὸς Πρωθυπουργός. Ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸ πρέπει νὰ συμφιλιωθῇς μὲ τὸν ΙΔΕΑ».

Ἡ ἀπάντησίς μου ἦτο πάντοτε ἡ αὐτή:

— Δὲν ἐπιδιώκω νὰ ἀναλάβω τὴν διακυβέρνησιν τῆς χώρας».

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1956, τὰ στελέχη ἀνησυχοῦσαν βαθύτατα, διὰ τὰς πολιτικὰς ἐξελίξεις. Ἐπίστευον ὅτι ἡ ἀνάγκη ἐπεμβάσεως ἦτο μεγάλη καὶ ὁ κίνδυνος ἄμεσος. Τότε ἡ ἐμπιστοσύνη των πρὸς ἐμὲ ἦτο ἀκεραία, διότι, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Παπάγου, συνεκέντρωνα ὅλας τὰς προϋποθέσεις διὰ νὰ ἀναλάβω τὴν ἀρχηγίαν τῆς ὀργανώσεως καὶ δι' αὐτῆς τὴν διακυβέρνησιν τῆς χώρας.

Τότε μὲ ἐσκέφθησαν καὶ πάλιν.

Μίαν ἡμέραν, ὁ στρατηγὸς Ι. Παπαδημητρίου, (μὲ τὸν ὁποῖον συνδέομαι στενῶς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ὑπηρετούσαμεν εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ ἀειμνήστου Καθενιώτη)- καὶ Καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας μοῦ λέγει:

—Ὁ ἀντισυνταγματάρχης Γ. Τσίχλης (ἄριστος πολεμιστὴς καὶ ἐκ τῶν δυναμικωτέρων τοῦ ΙΔΕΑ, ἤδη Ἀντιστράτηγος) θέλει νὰ σᾶς δῇ.

Ἐδέχθην νὰ συναντηθῶμεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Παπαδημητρίου, παρουσία του.

Κατὰ τὴν συνάντησιν ὁ κ. Τσίχλης μοῦ εἶπε:

—Ἀρχηγέ, ἔρχομαι ὡς ἀντιπρόσωπος ὑπερπεντακοσίων ἀξιωματικῶν, διοικητῶν Μονάδων καὶ ὑπομονάδων, τῶν ὁποίων ὀνομαστικὴν κατάστασιν καὶ τὰς ὑπογραφὰς ἔχω ἐντολὴν νὰ σᾶς παραδώσω. Εἰς αὐτοὺς περιλαμβάνεται καὶ ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλέως κ. Ἀρμπούζης. Δὲν Ἀντιτιθέμεθα πρὸς τὸν ΙΔΕΑ. Ἀλλὰ θεωροῦμεν ὅτι ὁ πολιτικὸς κόσμος ὁδηγεῖ τὴν πατρίδα ὅλο πρὸς τὸ χειρότερον. Σᾶς προσφέρομεν, λοιπόν, τὴν Ἀρχηγίαν. Σεῖς θὰ ἡγηθῆτε τῆς Ἐπαναστάσεως ἡ ὁποία θὰ ἐξασφαλίσῃ ὅ,τι ἐκερδήθη μὲ τόσον αἷμα.

Καὶ μοῦ παρέδωσε τὰς καταστάσεις. Δὲν τὰς ἐδέχθην. Τὰς ἐπέστρεψα χωρὶς νὰ ρίξω εἰς αὐτὰς οὔτε ἓν βλέμμα. Ἴσως νὰ ἐθεωρήθη προσβλητικὴ ἡ στάσις μου, διότι ὁ κ. Παπαδημητρίου τὰς ἔλαβε καὶ ἤρχισε νὰ τὰς διαβάζῃ, θέλων νὰ μετριάσῃ τὴν προκληθεῖσαν ἐντύπωσιν. Καὶ πάλιν, ὅμως, τὰς ἔλαβα καὶ τὰς παρέδωσα εἰς τὸν κ. Τσίχλην, λέγων:

— Παιδί μου, δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ διαβάσω τὰ ὀνόματα. Εἶναι ἀντάξιά σου, ἐφ' ὅσον τοὺς ἀντιπροσωπεύεις. Μὴ μὲ παρεξηγῇς Θὰ σοῦ 'πῶ δυὸ μό-

νον λέξεις: Π ρ ῶ τ ο ν, δὲν εἶμαι ἀπὸ ἐκείνην τὴν πάστα τῶν ἐπαναστατῶν. Ἀλλά, ἐκτὸς αὐτοῦ, πιστεύω ὅτι δὲν ἐφθάσαμε εἰς τὸ ἄκρον ἐκεῖνο, ποὺ θὰ ἐπέβαλλε μίαν ἐπέμβασιν. Δ ε ύ τ ε ρ ο ν, οἱ «Ἰδεάται» θὰ στραφοῦν ἐναντίον τῶν «Ἰδεατῶν»; Αὐτὸ θὰ ἦτο συμφορά!... Δὲν τρέφω καμμίαν ἐχθρότητα ἐναντίον οὐδενὸς μέλους τοῦ ΙΔΕΑ, ἀφοῦ ὅλοι σας εἶσθε συμπολεμισταί μου, καὶ γνωρίζω τὴν ἀξίαν τοῦ καθενός. Ἀλλὰ σᾶς ἐξορκίζω, μὴ ὠθῆτε τὴν διαφορὰν σας μέχρι διενέξεως!...

Καὶ προσέθεσα ὅτι εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ μὲ ἐχρειάζοντο νὰ ἀποταθοῦν εἰς τὸν κ. Παπαδημητρίου.

Τὸν ἀπεχαιρέτησα καὶ τὸν συνεχάρην. Αἰσθανόμουν τιμὴν δι' ὅλους καὶ διὰ τοὺς 500 καὶ διὰ τὴν αὐτοθυσίαν των.

Ἀκολούθως μετέβην εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Στρατιωτικοῦ Οἴκου τοῦ Βασιλέως, ἀείμνηστον στρατηγὸν Βεντήρην, τὸν ὁποῖον κατετόπισα καὶ τοῦ συνέστησα ὅπως, διὰ τοῦ κ. Ἀρμπούζη προλάβη πᾶσαν κίνησιν.

Ἔκτοτε ὁ ψίθυρος ἐνετάθη: «Ὁ Τσακαλῶτος δὲν κάμνει γιὰ πρῶτος». Καὶ ἀντετίθεντο εἰς τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἀρχηγίας.

Αὐτὸ ἴσως ἦτο τὸ καλύτερον. Διότι τὸ ἀντίθετον θὰ μετέθετε τὴν ἐπαναστατικὴν ἐξόρμησιν τῶν Ἀετῶν ἐκεῖθεν τοῦ 1967, ἐπὶ μεγίστῃ ἐθνικῇ ζημίᾳ.

Εὐτυχῶς, ὁ Θεὸς ἄλλως ἀπεφάσισε!...

* * *

Διὰ τὴν Ἱστορίαν προσθέτω ὅτι πρὸ αὐτῶν ὑπῆρξαν καὶ ἄλλοι προβαδίσαντες καὶ ὅταν ἀκόμη τὸ Κράτος εἶχε περιορισθῆ εἰς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος, ὁ κομμουνισμὸς εἶχε σχεδὸν ἐπικρατήσει καὶ ὁ πολιτικὸς κόσμος ἐσύρετο κατὰ τὰς ὀρέξεις τῶν Σιάντου, Σαράφη καὶ Σίας. (Δεκέμβριος 1944).

Οὐδεμία ἄλλη στρατιωτικὴ δύναμις ὑπῆρχε τότε, πλὴν τοῦ ἐκστρατευτικοῦ Σώματος Ἰταλίας (ΙΙΙ Ταξιαρχίας). Οἱ ἀξιωματικοὶ τούτου εἶχον ἐπωμισθῆ τὸ μεγαλύτερον Ἐθνικὸν βάρος τῆς ζωῆς των καὶ δύναμαι ἀδιστάκτως νὰ ἰσχυρισθῶ ὅτι οὐδέποτε ἀξιωματικοὶ ἐπωμίσθησαν μίαν τοιαύτην εὐθύνην. Καὶ ἦτο δικαιολογημένη ἡ μέχρις ἀπογνώσεως ἀνησυχία καὶ ἰδιαίτατα ἀπὸ τὸν πολιτικὸν χειρισμὸν καὶ ἀπὸ τὰς δυσχερείας εἰς τὰς ὁποίας εὑρίσκετο ὁ Μέγας Δαμασκηνὸς καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ ἔντιμος καὶ γενναιόφρων Πλαστήρας.

Τότε ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν ὑποδιοικητὴν Συν/ρχην Παπαδόπουλον (τὸν ἐπιλεγόμενον Παποῦ) συνοδευόμενον ἀπὸ τὸ Ἐπιτελεῖον του (Ταγ/ρχην Λουτεράκην, Λασπιᾶν, Τζουβάραν, Καραβίαν καὶ τοὺς ἄλλους) μοῦ ἐζήτησαν νὰ ἡγηθῶ Ἐπανεστατημένης πλέον Ταξιαρχίας καὶ σαρώνοντες διὰ σιδήρου καὶ αἵματος τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα νὰ ἀναλάβωμεν καὶ τὰς πολιτικὰς εὐθύνας.

Ἐτήρησαν εὐτυχῶς τὴν ψυχραιμίαν των ὁ τότε Δ/τὴς Πυρ/κοῦ Σ. Μανιδάκης καὶ ὁ Δ/ντὴς ἐπιχειρήσεων ὁ συνετὸς Καραδῆμας, ἀντικρούσαντες τὰ ἐπιχειρήματα τῆς ἀνησυχίας των.

Ἤμην ἀπολύτως σύμφωνος μὲ τούτους καὶ ἀπήντησα: «Ἡ ταξιαρχία ποὺ εἶχε τὴν ἱστορικὴν τιμὴν νὰ ἀναστηλώσῃ καὶ πάλιν τὰς πρώτας πολεμικὰς σημαίας, νικηφόρους ἐπὶ παγκοσμίου συγκρίσεως πεδίου μάχης, δὲν δύναται νὰ ἀντιγράψῃ τοὺς κομμουνιστὰς καὶ νὰ ἐξισωθῶμεν πρὸς αὐτοὺς δίδοντες συγχρόνως τὸ ἀπὸ οὐρανοῦ ἀναμενόμενον διὰ τὰ Σοβιὲτ ἐπιχείρημα ἐπεμβάσεως».

Ἔτσι ἔληξε καὶ αὐτὴ ἡ προσφορά! «Μὰ κανένας ἀπὸ τοὺς ἀγαπημένους μου Ριμινίτας δὲν ἀπεφάνθη: «Ὁ Τσακαλῶτος δὲν κάνει γιὰ πρῶτος» Ἐπειθάρχησαν θρησκευτικά. Ἂς εἶναι εὐλογημένοι αὐτοὶ καὶ οἱ οἰκογένειαί των.

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΙΣ *

Εἶνε κρῖμα ὅτι ἀξιωματικοὶ προβάλλοντες τὸν ἑαυτόν των ὡς τοὺς γενναιοτέρους τῶν Ἑλλήνων χωρὶς καὶ νὰ δύνανται νὰ παρουσιάσωσι καὶ τὰ ἀπαραίτητα ἀποδεικτικά, ἐτόλμησαν νὰ ρίψουν λίθον ἀναθέματος ἐναντίον Ἡγετῶν οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦ Σταυροῦ ἀγάπης πρὸς τοὺς στρατιώτας των ἀνῆλθον εἰς τὸ μεγαλύτερον ὕψος αὐτοθυσίας ποὺ εἶνε δυνατὸν νὰ φθάσῃ ἕνας Στρατιωτικὸς Ἡγέτης.

Ὅμως γιὰ τὸν ἀντικειμενικὸν κριτὴν τὰ πρακτικὰ τοῦ Βρεττανικοῦ Πολεμικοῦ Συμβουλίου τῆς 17ης Ἀπριλίου τοῦ 1941 εἶνε τιμητικῶς διαφωτιστικά. Ταῦτα σαφῶς ἀναφέρουσι: «Ἐὰν κατέρρεεν ἡ Ἑλληνικὴ ἀντίστασις, ἡ ἀνακωχὴ θὰ ὑπεγράφετο μόνον μεταξὺ τῶν Στρατιωτικῶν. Ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Κυβέρνησις θὰ μετεκινοῦντο εἰς τὴν Κρήτην. Καὶ ἡ Κρήτη θὰ ἐκρατεῖτο».

Αὐτοὺς τοὺς τρεῖς ὅρους περιελάμβανε ἡ ἀπόφασις τοῦ Βρ. Πολ. Συμβουλίου. Καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι ὅροι ἐτηρήθησαν θρησκευτικῶς.

Μὲ αὐτὴν τὴν Ἱστορικὴν ἐπιβεβαίωσιν ὁ οἱοσδήποτε ἀναγνώστης δύναται νὰ συναγάγῃ τὰ ἀσφαλῆ συμπεράσματά του διὰ τὴν Στρατηγικὴν τῆς ἀνακωχῆς. Καὶ ὑπενθυμίζεται διὰ τὸν ἀναγνώστην. Ἡ ἀνακωχὴ εἰς τὰ ὀχυρὰ ἔγινε κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ἀρχιστρατήγου. Ἡ δὲ ἀνακωχὴ εἰς τὸ Β. Ἠπειρωτικὸν μέτωπον ἐγένετο ἀφοῦ ἐξηντλήθησαν, βάσει τῶν στρατιωτικῶν νόμων καὶ τῶν τοιούτων τῆς τιμῆς, ἅπασαι αἱ δυνατότητες ἀντιστάσεως μέχρι τοῦ τελευταίου ὁρίου.

Καὶ ἐγένετο ὑπὸ τῶν ὑπευθύνων Στρατιωτικῶν Ἡγετῶν τηρηθέντος ἑνὸς τῶν ὅρων τοῦ Βρεττανικοῦ Πολεμικοῦ Συμβουλίου τῆς 17 Ἀπριλίου τοῦ 1941.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Ι.—ΤΜΗΜΑ Γ΄. (Γ.Ε.Σ.)

Ἀριθ. Πρωτ. 142452

ΔΙΑΤΑΓΗ

Ι.—Ἐν τῷ ἀδιαπτώτῳ ἐνδιαφέροντί μου ὑπὲρ τῶν μαθητῶν τῶν τέως Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν Σχολῶν οἱ ὁποῖοι ὡς γνωστὸν διέκοψαν τὰς Στρατιωτικάς των σπουδὰς οὐχὶ βέβαια ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτῶν ἀλλὰ συνεπείᾳ τῶν ἐκ τοῦ πολεμικοῦ σάλου γεγονότων, καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ μου ὅπως, εἰς τὰς εὐγενεῖς ψυχὰς τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν φυτωρίων τῶν παραγωγικῶν Σχολῶν, ἐνσταλάξω κάθε βάλσαμον παρηγορίας καὶ μὴ ἀφήσω νὰ απονε-

---

* Συνέχεια τῶν σελίδων 58, 309 τοῦ παρόντος.

κρωθῇ πᾶν εὐγενὲς αἴσθημα καὶ πᾶσα παρόρμησις πρὸς συνέχισιν τῶν σπουδῶν των, εἰσηγήθην καὶ ἐπέτυχον παρὰ τὴν ἀντιξοότητα τῶν σημερινῶν δυσκόλων συνθηκῶν ὑφ' ἃς διατελοῦμεν, τὴν διὰ νομοθετικῶν μέτρων παροχέτευσιν τούτων πρὸς εἰρηνικὰς σπουδὰς καὶ τὴν ἀξιοποίησιν αὐτῶν ὡς κοινωνικῶν μονάδων ἐν τῇ δημιουργηθησομένῃ νέᾳ τάξει πραγμάτων εἰς τρόπον ὥστε νὰ καταστήσω τούτους ἄτομα χρήσιμα εἴς τε τὸν ἑαυτόν των καὶ εἰς τὸ Ἔθνος.

II. –Ἡ τοιαύτη ἀναλόγως τῶν προοπτικῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας κατεύθυνσις πρὸς συνέχισιν τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν μαθητῶν τῶν τέως Στρατ. καὶ Ναυτικῶν Σχολῶν εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς τοῦ Κράτους ἀπεσκόπει, εἰς τὸ ν' ἀναπτύξῃ τὴν κρίσιν τούτων, νὰ διδάξῃ εἰς αὐτοὺς κυρίως τὰς ἀπαιτουμένας τεχνικὰς γνώσεις καὶ νὰ καταστήσῃ τούτους ἀρτίους εἰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις ἀπαραιτήτους διὰ τὴν περαιτέρω μελλοντικήν των σταδιοδρομίαν πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν.

III.—Τὴν ἱερότητα τοῦ σκοποῦ ὃν ἐπεδίωκον καὶ ἐπιδιώκω διὰ τοῦ εἰς ἐφαρμογὴν τεθέντος μέτρου τῆς συνεχίσεως τῶν σπουδῶν τῶν περὶ οὗ ὁ λόγος μαθητῶν εἰς τὰς ἀνωτάτας Σχολὰς τοῦ Κράτους, χάριν τοῦ συμφέροντος αὐτῶν καὶ τοῦ Ἔθνους, θέλω νὰ πιστεύω ὅτι συναισθάνονται καλῶς οὗτοι καὶ ὅτι τὰς ψυχάς των ἀσφαλῶς θὰ πλημμυρίζει αἴσθημα ὑπερηφανείας καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Πατρίδα των, ἡ ὁποία καὶ κατὰ τὰς χαλεπὰς αὐτὰς ἡμέρας ποῦ διέρχεται ὄχι μόνον οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ἐλησμόνησε τούτους ἀλλὰ καὶ κατὰ τρόπον πλέον ἢ στοργικὸν ἔσπευσε νὰ ἐκδηλώσῃ τὸ πρὸς αὐτοὺς ἐνδιαφέρον της καὶ τὴν μέριμνάν της.

IV. – Δὲν νομίζω ὅτι θὰ πρέπῃ νὰ προβῶ εἰς συστάσεις πρὸς αὐτοὺς διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἱεροῦ καθήκοντός των.

Θὰ παρακολουθήσω μόνον ὡς ἐπιβάλλεται μετ' αὐστηροῦ σχολαστικισμοῦ τὸν ζῆλον των καὶ τὴν ἐπίδοσίν των πρὸς τὰ νέα των ἔργα. Δὲν πιστεύω ποτὲ ὅτι θὰ μοῦ δοθῇ ἡ ἀτυχὴς εὐκαιρία νὰ διαπιστώσω ἐκδηλώσεις ἀδιαφορίας καὶ ἐλλείψεως πνεύματος αὐστηρᾶς προσηλώσεως πρὸς τὸ καθῆκον των. Ἂν παρ' ἐλπίδα ὅμως διαγνώσω τοιαύτην παρά τινα πρόθεσιν μετὰ λύπης μου θὰ χαρακτηρίσω ταύτην ὡς ἀχαριστίαν καὶ ἀγνωμοσύνην καὶ θὰ ἐφαρμόσω κατὰ τούτου τὰ αὐστηρότερα τῶν μέτρων.

V. –Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι αἱ ὑφιστάμεναι ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων πολλαπλαῖ δυσχέρειαι, τὰς ὁποίας προσπαθῶ διὰ παντὸς μέσου νὰ ἄρω, ἐπιδροῦν ἀναντιρρήτως ἐν μέρει καὶ ἐπὶ τοῦ ζήλου καὶ τῆς ἐν γένει προόδου του. Ἀξιῶ ὅμως παρὰ πάντων νὰ χαλυβδώσωσι τὰς ψυχάς των καὶ σφυρηλατήσωσι τὸν χαρακτῆρα των κατὰ τρόπον γρανιτώδη διὰ νὰ φανοῦν ἀντάξια τέκνα τῶν προγόνων μας καὶ τῆς ἱστορίας τῶν Παραγωγικῶν Σχολῶν, εἰς ἃς εἶχον τὴν τιμὴν νὰ εἰσέλθουν καὶ παρ' ὧν ἔλαβον τὰ πρῶτα φῶτα καὶ ἐδιδάχθησαν τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπιβαλλομένης διαπαιδαγωγήσεως, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν θὰ δυνηθοῦν νὰ καταστήσουν ἑαυτοὺς κοινωνικοὺς παράγοντας χρησίμους εἰς ἑαυτοὺς καὶ τὴν κοινωνίαν καὶ γενικῶς εἰς τὴν πατρίδα μας.

VI.— Τὸ ἔργον των, βαρὺ καὶ ἐπίπονον, πρέπει καὶ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἀχθῇ εἰς ταχὺ καὶ αἴσιον πέρας. Θὰ μὲ ἔχωσιν ἀληθῆ παραστάτην των εἰς τὰς προσπαθείας των καὶ τὴν ἐν γένει διαβίωσίν των, ἀλλὰ καὶ αὐστηρὸν παρακολουθητὴν εἰς τὰς ὅλας ἐπιδόσεις τῆς ζωῆς των καὶ τῆς κατὰ τὰς σπουδὰς αὐτῶν νοοτροπίας των. Οἱ λόγοι μου αὐτοὶ πρέπει νὰ χαραχθοῦν βαθειὰ εἰς τὰς ψυχάς των καὶ νὰ ἀποτελέσουν τὸ Εὐαγγέλιον τῶν πράξεων

καὶ ἐνεργειῶν των, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει νὰ ὦσιν βέβαιοι ὅτι θὰ μετανοήσουν ἀλλὰ ἀτυχῶς πλέον δι' αὐτοὺς πρὸ παντὸς θὰ εἶναι ἀργά.

'Αθῆναι τῇ 25 Νοεμβρίου 1941

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΠΑΚΟΣ

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν
Τὸ Ι]ΓΤμῆμα (Γ. Ε. Σ.).
(Τ.Σ.) 'Ιωάν. 'Αθ. Παπαδημητρίου
Ἴλαρχος

Παραλῆπται

'Ανωτάτη 'Εποπτεία 'Εκπαιδεύσεως 'Αξ]κῶν κ.λ.π. διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν δι' ἑνὸς ἀντιτύπου ἑκάστου μαθητοῦ.
Φρουραρχεῖον Θεσσαλονίκης (50) ἀντίτυπα διὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω σκοπόν.

Κοινοποίησις

Ἅπασαι αἱ διατηρούμεναι Στρατιωτικαὶ καὶ Ναυτικαὶ 'Αρχαί.
Ι]Γ (Γ.Ε.Σ.) ἀντίτυπα 20
'Εθνικὸν Μετσόβειον Πολυτεχνεῖον ἀντίτυπα (5).
Πανεπιστήμιον 'Αθηνῶν ἀντίτυπα (5).
Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης ἀντίτυπα (5).
'Ανωτάτη Σχολὴ Οἰκονομικῶν καὶ 'Εμπορικῶν 'Επιστημῶν ἀντίτυπα (5).

Περίπατοι στὸ Ἱστορικὸ Παρελθόν.
Γιὰ νὰ θυμοῦνται οἱ Παλαιοὶ καὶ νὰ μὴν ξεχνοῦν οἱ Νέοι

Ἂς κλείσωμε τὸ κεφάλαιο αὐτὸ τῆς πορείας τῆς Ταξιαρχίας τῆς εὐνοηθείσης ἀπὸ τὴν Θεὰν -'Αθηνᾶν-τῆς Παναγίαν μὲ μιὰ πρόσφατη συγκλονιστικὴ συνάντησι:

Ἕνας 'Επιλοχίας (τότε) Ριμινίτης-Ἱερεὺς (τώρα) στὴν Πάνδροσον στὴν ἀκριτικὴ περιοχὴ κοντὰ στὴ Κομοτινή.

Ὁ Ριμινίτης Θεόδωρος Θημικιώτης, ὁ πατὴρ Θεόδωρος θυμήθηκε:

«'Ανέλαβα τὴν Διοίκησιν τῆς ΙΙΙ Ταξιαρχίας τὴν 2αν 'Ιουνίου τοῦ 1944 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51 διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Στρατιωτικῶν Γ. Παπανδρέου.

Πέρασαν ἀπὸ τότε 27 ὁλόκληρα χρόνια. Ὅμως οἱ δοξαμένοι Ριμινίται, συνεχίσαντες τὸν ἔνοπλον ἀγῶνα μετὰ τοῦ εἰς αὐτοὺς ζυγισθέντος ἐν τῇ ἀναστάσει τοῦ Ἑλλην. Στρατοῦ, κρατοῦν ἄσβεστο τὸ πνεῦμα τῆς ἱστορικῆς μονάδος των, ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκωνται.

Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς καὶ ὁ Πατὴρ Θεόδωρος-ὁ ἐπιλοχίας Ριμινίτης-ἱερεὺς τώρα 180 ψυχῶν, ὅπως αὐτὸς τὸ καθορίζει, στὸ χωρίον Πάνδροσο τῆς ἀκριτικῆς περιοχῆς Κομοτινῆς.

Δὲν εἴχαμε ξαναϊδωθῆ ἀπὸ τότε. Ἦλθε μὲ τὴν ἀνταξία του-ὅπως φάνηκε ἀμέσως-πρεσβυτέρα του, στὸ ξενοδοχεῖον Μ. Βρεταννίας γιὰ νὰ μὲ συναντήση. Τὸν παρακολουθοῦσα κατευθυνόμενον πρὸς ἡμᾶς (εἴμαστε μόνοι μὲ τὸν Στρατηγὸ κ. Παπαδημητρίου). Μοῦ φάνηκε ἀμέσως γνωστὸς καὶ τὸν ρώτησα μόλις μᾶς πλησίασε, ποῖον ζητᾶτε ; Ρίχθηκε στὴν ἀγκαλιά μου καταφιλῶντας με, ἀφοῦ ξεφώνισε : «Σ ᾶ ς ζ η τ ῶ». Διηρωτώμην ποῖος ἦτο ; Ἄρχισε τὴν λειτουργία του. Ἔβγαλε τὸ μανδήλι του, τὸ ξετύλιξε καὶ μᾶς παρουσίασε τὰ πολεμικά του παράσημα, τὴν διαταγὴν τῆς Ταξιαρχίας ποὺ προήγετο ἐπ' ἀναδραγαθίᾳ καὶ τότε προσέθεσε : «Κάθε Κυριακὴ μαζεύω τὶς 180 ψυχὲς τοῦ χωριοῦ μου καὶ τοὺς διηγοῦμαι τοὺς ἀγῶνας μας στὴν Ἰταλία καὶ στὴν Ἀθήνα. Τοὺς εἶπα ὅτι φεύγω γιὰ τὴν Ἀθήνα θέλω νὰ συναντήσω τὸν Ταξίαρχο μου καὶ τοὺς ἄλλους διοικητάς μου. Τοὺς διηγοῦμαι δύο περιπτώσεις ποῦ μοῦ μένουν ἀξέχαστες.

Μ ί α. Π ρ ὶ ν ἀ π ο β ι β α σ θ ο ῦ μ ε σ τ ὸ ν Τ ά ρ α ν τ α : Τότε μᾶς εἶπες ἀπὸ τὸ μεγάφωνο : «Ἀ π ο β ι β α ζ ό μ ε θ α, ἐ ν τ ὸ ς ὀ λ ί γ ο υ σ τ ὸ ἔ δ α φ ο ς ἑνὸς μ ι σ η τ ο ῦ ἐ χ θ ρ ο ῦ. Ἀ ν ή κ ε ι ε ἰ ς ὅ λ ο υ ς μ α ς ν ὰ ξ ε π λ ύ ν ω μ ε τ ὴ ν π ρ ο σ β ο λ ὴ π ο ῦ μ ᾶ ς ἔ κ α μ ε, μ π α ί ν ο ν τ α ς χ ω ρ ὶ ς ἀ φ ο ρ μ ὴ σ τ ὸ δ ι κ ό μ α ς ἔ δ α φ ο ς. Μᾶς εἶπαν οἱ ἀρχηγοί μας»: «Μ ὴ λ η σ μ ο ν ε ῖ τ ε ὅ τ ι κ ρ α τ ε ῖ τ ε σ τ ὰ χ έ ρ ι α σ α ς τ ὴ ν τ ι μ ὴ ν κ α ὶ τ ὸ μ έ λ λ ο ν τ ῆ ς Ἑ λ λ ά δ ο ς». Καὶ ἐγὼ προσθέτω ὡς σύνθημα τῆς Ταξιαρχίας «Ἐ κ δ ι κ η θ ῆ τ ε». Καὶ προσέθεσε γελῶντας. «Τὴν ξεπλύναμε Κε Ταξίαρχε, ὅμως δὲν ἤθελες οὔτε σταφύλι νὰ πειράξωμε καὶ ἄς εἴμεθα καταυλισμένοι δίπλα στ' ἀμπέλια τους. Καὶ τὸ τηρήσαμε καὶ αὐτό !

Κ α ὶ ἡ Δ ε υ τ έ ρ α. Στὴν Ἀθήνα στοὺς στρατῶνας τοῦ Γουδί. Κατὰ τὰ Δεκεμβριανά, λίγο πρὸ τῆς ἐξορμήσεώς μας γιὰ τὴν μάχη τῶν Ἀθηνῶν.

Μᾶς συνεκέντρωσες τότε πολὺ συγκινημένος κοντὰ στὸν τεῖχο τοῦ στρατῶνος γιὰ νὰ μὴ σκοτωθῆ κανένας μας ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς ποῦ μᾶς εἶχαν περικυκλώσει–βέβαιοι γιὰ τὴν διάλυσι μας. Ἀνέβηκες στὸ πεζοῦλι καὶ ἐνθυμοῦμαι σὰν τώρα τὰ λόγια σου. «Π α ι δ ι ά μ ο υ ἡ Κ υ β έ ρ ν η σ ι ς π α ρ η τ ή θ η. Ἑ λ λ ὰ ς δ ὲ ν ὑ π ά ρ χ ε ι. Ἑ λ λ ὰ ς α ὐ τ ὴ ν τ ὴ ν ὥ ρ α ε ἴ μ ε θ α ἡ μ ε ῖ ς. Π ρ έ π ε ι ν ὰ τ ὴ ν ξ α ν α κ ε ρ δ ί σ ω μ ε ν. Ὅ σ ο ι ἀ π ὸ σ ᾶ ς δ ὲ ν θ έ λ ε τ ε ν ὰ π ο λ ε μ ή σ η τ ε γ ι α τ ὶ ν ο μ ί ζ ε τ ε ὅ τ ι θ ὰ π ο λ ε μ ή σ η τ ε τ ὰ ἀ δ έ λ φ ι α σ α ς. μ π ο ρ ε ῖ τ ε ν ὰ ἀ π ο σ υ ρ θ ῆ τ ε σ τ ο ὺ ς σ τ ρ α τ ῶ ν α ς. Κ α ν ε ὶ ς δ ὲ ν θ ὰ σ ᾶ ς π ε ι ρ ά ξ ε ι. Δ ὲ ν θ ὰ σ ᾶ ς κ α τ η γ ο ρ ή σ ῃ. Ο ἱ ἄ λ λ ο ι ἑ τ ο ι μ α σ θ ῆ τ ε. Ἦ λ θ ε ἡ σ τ ι γ μ ή»!

Καὶ προσέθεσε «Κανένας δὲν ἀπεσύρθη καὶ ὅλοι μας ἐξορμήσαμε καὶ τοὺς τσακίσαμε».

(Σημ. συγ. Ἦτο ἡ ἀναφερομένη ἀνωτέρω ἐν σελίδι 329 περίπτωσις ποὺ ἀξιωματικοὶ τῆς Ταξιαρχίας ἤθελον νὰ κηρύξωμε τὴν δικτατορία της καὶ ἠρνήθην).

Καὶ κατέληξε μὲ τὰ μάτια γεμισμένα : «Ν ὰ α ὐ τ ὰ δ ι η γ ο ῦ μ ε στὶς 180 ψ υ χ ὲ ς μ ο υ κ α ὶ δ ὲ ν χ ο ρ τ α ί ν ο υ ν ν' ἀ κ ο ῦ ν ε».

Ἡ Πρεσβυτέρα του συγκατένευε καμαρώνοντας τὸν στρατιώτη τῆς Πατρίδος καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Σὲ μᾶς ὁ κόμπος ἦλθε στὸ λαιμό. Τὰ μάτια θόλωσαν. Καὶ ὅταν σηκωθηκαν γιὰ νὰ φύγουν ἔπεσα ἐγὼ στὴν ἀγκαλιά του ! Τὸν συνώδευσα ὡς τὴν ἔξοδο τοῦ ξενοδοχείου. Θ έ ε μ ο υ ! Ἔ π ε ι τ α ἀ π ὸ 27 ὁ λ ό κ λ η ρ α χ ρ ό ν ι α τ ὸ ἴ δ ι ο ἀ θ ά ν α τ ο Π ν ε ῦ μ α. Ἄ ς ε ἶ ν α ι ε ὐ λ ο γ η μ έ ν ο ι ὅ λ ο ι τ ο υ ς.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ THIers καὶ CAMBETTA **

μετὰ τὴν ἧτταν τοῦ 1870 ἐδήλωσαν :

Αἱ μεγάλαι συμφοραί, περικλείουσι μεγάλα διδάγματα. Ἡ σωφροσύνη συνίσταται νὰ τὰς ἐννοήσωμεν, τὸ θάρρος νὰ ἐπωφεληθῶμεν.

Ὅταν βλέπομεν τὸν Στρατὸν σιωπηλὸν καὶ ἐργατικόν, μακρὰν τῶν πολιτικῶν παθῶν, ὅταν ἐνθυμούμεθα ὅτι αὐτὸς μᾶς ἔσωσε κατὰ τὸ 1848, αὐτὸς καὶ κατὰ τὸ 1871, διερωτώμεθα μήπως αὐτὸς εἶνε καὶ τὸ Σχολεῖον εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀποστέλλωνται οἱ λησμονοῦντες, διὰ νὰ μάθωσι πῶς πρέπει νὰ ὑπηρετοῦν καὶ νὰ ἀγαποῦν τὴν Πατρίδα των» !

Ὁ Γάλλος Πρίγκιψ Condé καὶ μέγας Στρατηγός.

«Μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς οἱ ἥρωες χωρὶς ἀνθρωπισμό. Δυνατὸν νὰ ἐκβιάσωσι τὸν σεβασμὸν καὶ νὰ προκαλῶσι τὸν θαυμασμὸν ὅπως ὅλα τὰ ἐξαίρετα ἀντικείμενα.

Ὅμως ποτὲ δὲν θὰ ἀποκτήσωσι τὰς καρδίας».

Ὁ Jules Lemaitre ὁ Ἱστορικὸς διὰ τὸν Μεγάλον Condé.

«Εἰς τὰ 21 του χρόνια ἀπεκαλύφθη ἕνας Πολέμαρχος ἰδιαίτατα δι' ἑνὸς ὑπερόχου ἐνστίκτου, ἑνὸς φυσικοῦ δώρου τὰ ὁποῖα ἀπααιτοῦνται διὰ τὸν χειρισμὸν τῶν ὁμάδων ἀνθρώπων ἀποτελουμένων ἀπὸ σάρκα, νεῦρα καὶ μίαν ψυχὴν αἰσθανομένην καὶ ἐνεργητικήν.

Ὑπάρχει πάντοτε εἰς τὰς μάζας ἕνα φοβερὸ ποσὸν ἀγνώστου, μία συνεχὴς ἀπειλὴ αἰφνιδιασμοῦ.

Δὲν γνωρίζει κανεὶς ποτέ, τὶ θὰ προκύψῃ ἢ τὶ κοιμᾶται εἰς αὐτὴν τὴν συνολικὴν ψυχήν, τόσο παράξενη καὶ τόσο ὑποκειμένη εἰς μεταβολὰς ἀνεξηγήτους καὶ μεταδοτικάς. Ἀσφαλῶς χρειάζεται εἰδικὸν δῶρον, μία θέλησις, μία ἐμπιστοσύνη ὄχι ἀπὸ τὰς συνήθεις διὰ νὰ ἐπιδράσῃ κατ' εὐθεῖαν εἰς αὐτὴν τὰς σκοτεινὰς μάζας.

Ὅταν τολμήσῃ ὁ Στρατηγὸς νὰ ἀποφασίσῃ. Πρέπει νὰ τολμήσῃ νὰ διατάξῃ.

Θαυμάζω ἐκείνους ποὺ ἔχουν αὐτὴν τὴν ἐσωτερικὴν δύναμιν.

Εἰς τὸν τρόμον τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ αἰσθάνωνται τὴν στιγμὴν ποὺ κινοῦν τὰς μυστηριώδεις μάζας, ἑνώνεται τὸ αἴσθημα μιᾶς φοβερᾶς εὐθύνης. Ἐκεῖνο ποὺ διατάσσουν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀποφάσεώς των, εἶναι ὁ θάνατος χιλιάδων ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων καὶ εἶναι μία ὑπέρμετρος ποσότης φυσικῶν βασάνων καὶ ἠθικῶν πόνων. Καὶ ἐκτὸς τοῦ πεδίου μάχης, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τίθεται στὴ πλάστιγγα, εἶναι τὸ συμφέρον, ἡ τιμή, ἡ εὐτυχία ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων καὶ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος. Καμμία πρᾶξις ἀνθρωπίνη δὲν ἔχει συνεπείας τόσον ἀμέσους, οὐδὲ τόσον μακρυνάς, οὔτε τόσον σοβαρὰς ὅσον ἡ ἀπόφασις ἑνὸς Στρατιωτικοῦ Ἀρχηγοῦ. Κρίνατε πόσην ψυχικὴν δύναμιν ἀπαιτεῖ καὶ μὲ πόσην ἐσωτερικὴν τρεμοῦλαν πρέπει νὰ συνοδεύηται!

Καὶ γι' αὐτὸ ὁ ρόλος τοῦ πολεμικοῦ ἡγέτου καθίσταται ἀσύγκριτα μεγαλειώδης!

** Συνέχεια τῆς σελίδος 292 τοῦ παρόντος.

Δημιουργεῖ τὴν Ἱστορίαν, ὄχι ὅπως ὁ Πολιτικὸς ἢ ὁ συγγραφεὺς διὰ προπαρασκευῶν καὶ ἀπομεμακρυσμένων ἐπιδράσεων.

Δημιουργεῖ τὴν Ἱστορίαν εὐθέως, ἐπὶ τόπου. Θέτει τὴν χεῖρα ἄνευ μεταφορέως.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κόβει εἰς σάρκας. Ἐκεῖνο ποῦ ζυμώνει μὲ τὸ αἷμα εἶναι τὸ πεπρωμένο ἑνὸς Λαοῦ. Ὁ πόλεμος εἶναι κατ' ἐξαίρεσιν ἐνέργεια. Τί εἶναι ἐμπρὸς εἰς αὐτήν, ἡ ἐνέργεια ἑνὸς ποιητοῦ ἢ ἑνὸς καλλιτέχνου;

Καὶ τὸ ἔργον τοῦ Στρατιωτικοῦ Ἡγέτου ἐξαρτᾶται κατὰ βάθος ἀπὸ τὴν τοιαύτην τοῦ στρατιώτου. Καὶ ἐπὶ πλέον: Ἡ μερὶς τὴν ὁποίαν ἡ τύχη ἔχει πάντοτε διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν μαχῶν καὶ ἡ ὁποία μοῦ ἐφαίνετο ἄλλοτε ὅτι ἐλαττώνει τὴν ἀξίαν τῶν Στρατιωτικῶν Ἡγετῶν ἀντιθέτως καθιστᾷ τὴν ἐνέργειαν των, τὸ ἔργον των τραγικότερον καὶ ἐπισημότερον. Αἰσθάνονται ὅτι οὔτε οἱ συνετοὶ ὑπολογισμοί, οὔτε τὸ θάρρος, οὔτε ἡ ταχύτης καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς ἀποφάσεώς των δὲν ἐπαρκοῦσι ἐδῶ καὶ ὅτι δημιουργοῦντες Ἱστορίαν, τὴν δημιουργοῦν μὲ κάποιον ὁ ὁποῖος δὲν ἐμφανίζεται, ὁ ὁποῖος πιθανὸν εἶναι ἐναντίον των καὶ ὅτι συνεργάζονται μὲ ἕνα μεγάλον ἄγνωστον. Μοῦ φαίνεται ὅτι πολλὲς φορὲς θὰ ἀνατριχιάζουν, θὰ κυριαρχοῦνται ἀπὸ ἕνα μυστικὸν τρόμον. Γι' αὐτὸ ὅλοι οἱ Μεγάλοι ἄνδρες τοῦ Πολέμου ἠσθάνοντο τὴν ἀνάγκην νὰ πιστεύωσι εἰς τὸν ἀστέρα των δηλαδὴ εἰς μίαν θεϊκὴν θέλησιν ἀνωτέραν οἱασδήποτε ἄλλης καὶ ἡ ὁποία τοὺς ἔδιδε τὴν νίκην.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καθιστᾷ τὸ μεγαλεῖον ἑνὸς Στρατιωτικοῦ Ἡγέτου ἐκτὸς τῶν προσόντων μιᾶς προνοητικῆς καὶ ὀργανωτικῆς εὐφυΐας τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ διαθέτῃ εἰς ἀξιοσημείωτον βαθμόν, εἶναι ὅτι ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ καὶ ὑπὸ φοβερὰς συνθήκας ἱκανὰς νὰ παραλύσωσι τὴν θέλησίν του.

Χρειάζεται ἰδιαίτερον πνεῦμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο ἐπικίνδυνον νὰ τὸ θεωρήσωμεν κατώτερον ποιοτικῶς ἑνὸς μεγάλου καλλιτέχνου ἢ ἑνὸς μεγάλου συγγραφέως.

Ἐκτὸς τούτου τὸ δῶρον τοῦτο εἰς τὸν Στρατιωτικὸν Ἡγέτην εἶναι δῶρον ὄχι μόνον διανοήσεως ἀλλὰ καὶ ἠθικοῦ».

(Σημείωσις: Ὁ Ἱστορικὸς οὗτος, ὅπως ἐκθέτει ὁ ἴδιος, δὲν κατανοοῦσε κατὰ τὴν νεότητά του ὀρθῶς τὸ πνεῦμα ἑνὸς Στρατιωτικοῦ Ἡγέτου. Τοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἕνας μεγάλος ποιητὴς ἦτοἀπείρως ἀνώτερος ἑνὸς Μεγάλου Στρατηγοῦ!)

«Ὁ Πόλεμος εἶναι ἀναγκαῖον κακόν· συμφυὴς πρὸς τὴν γένεσιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ μέλος τῆς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τεθείσης ἁρμονίας».

Στρατάρχης ΦΟΝ ΚΛΑΟΥΖΕΒΙΤΣ

«Εἶναι μάταιο νὰ παραμορφώνῃ κανεὶς τὴν ἀλήθεια. Ἀργὰ ἢ γρήγορα φανερώνεται μόνη της».

ΖΩΡΖ ΡΟΥ

«Σ' ὅλη τὴ διάρκεια μιᾶς ἐκστρατείας, εἶναι σχεδὸν ἀδύνατο νὰ διορθώσῃ κανεὶς ἕνα λάθος ποὺ διέπραξε στὴν ἀρχή».

Στρατάρχης ΦΟΝ ΜΟΛΤΚΕ

Ἑνὸς Μεγάλου Στρατάρχου τῆς Γαλλίας

καὶ τοῦ πλέον διακεκριμένου Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς Πολέμου

Philippe Petain

Ἡ Στρατιωτικὴ τέχνη εἶνε ἡ πλέον μεταβλητὴ ἐξ ὅλων τῶν τεχνῶν. Θὰ εἶνε ἐπικίνδυνον νὰ πήζωμεν εἰς τὴν μελέτην τοῦ παρελθόντος χωρὶς ποτὲ νὰ ἀποβλέψωμεν εἰς τὸ μέλλον.

Ἡ Σχολὴ Πολέμου, πιστὴ εἰς μίαν μέθοδον δοκιμασθεῖσαν, πρέπει ἀναμφισβήτητα νὰ συνεχίσῃ νὰ τροφοδοτῆται ἀπὸ τὰ γεγονότα τῶν μαχῶν τοῦ παρελθόντος κατὰ τὰς ἐργασίας του καὶ τὰς μελέτας του.

Ἀλλὰ ἀπὸ αὐτὰς πρέπει νὰ ἀντλῇ μαθήματα καὶ ὄχι καλούπια καὶ νὰ μεταφέρῃ εἰς τὰς ἀναζητήσεις του ἕνα πνεῦμα σαφῶς ἀνοικτὸ εἰς τὰ νεώτερα προβλήματα.

Ὑπὸ τὴν ποινὴν νὰ αἰφνιδιασθοῦν καὶ νὰ ὑποστοῦν τὸ πολεμικὸν σύστημα τοῦ ἀντιπάλου, ἐπιβάλλεται ἀπὸ τώρα νὰ ὑπάρχῃ ἕνα δόγμα (διδασκαλία).

Τὸ δόγμα αὐτὸ πρέπει νὰ διαφυλάττῃ λογικὴν θέσιν εἰς τοὺς πνευματικοὺς καὶ ἠθικοὺς παράγοντας οἱ ὁποῖοι μένουν μόνιμα στοιχεῖα τῆς ἐνεργείας.

Ὅμως ὀφείλει ὡσαύτως νὰ στηρίζεται εἰς τὴν μελέτην τῶν ἰδιοτήτων τοῦ ὁπλισμοῦ ὁ ὁποῖος εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς διεῖπε τὰς μορφὰς τῆς μάχης. Τὸ πολυβόλον, τὸ βαρὺ πυροβόλον, τὸ ἅρμα καὶ ἡ τοξικὴ ὀβὶς ἀνεστάτωσαν τὴν τακτικήν.

Αἱ μηχανοκίνητοι μονάδες ἔδωσαν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἕνα ρυθμὸν καὶ μίαν ἀνάπτυξιν ἀγνώστους μέχρι τοῦδε.

Τὸ ἀεροπλάνον μετέβαλε βαθύτατα τοὺς ἰσχύοντας κανόνας τῆς στρατιωτικῆς τέχνης καὶ ἐπιβάλλει τὸν νόμον του εἰς μελλούσας συρράξεις.

Καὶ πράγματι ἡ νίκη θὰ ἐξασφαλισθῇ ἀπὸ ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος θὰ δυνηθῇ πρῶτος νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὰς ἰδιότητας τῶν νεωτέρων πάσης φύσεως ὅπλων νὰ συνδυάσῃ τὰς ἐνεργείας των, μὲ οἱονδήποτε σχέδιον ὥστε νὰ ἐκμηδενίσῃ τὰ μέσα ἀγῶνος τοῦ ἀντιπάλου.

Τὸ πολεμικὸν δόγμα εἶνε μία δημιουργία συνεχής, εἶνε τὸ μέρος τοῦ πνεύματος, τὸ κύριον ἔργον τοῦ Ἡγέτου.

Πολλοὶ καταβάλλουν κάθε προσπάθειαν νὰ μειώσουν τὴν σπουδαιότητα τῶν ἀνωτέρω διὰ νὰ αὐξήσουν καλλίτερον, εὐκολώτερον τὴν ἀξίαν τοῦ μαχητοῦ.

Τοῦτο προσβάλλει καὶ τὸν Ἡγέτην καὶ τὸν μαχητήν! Ἡ νίκη δὲν δύναται νὰ βασισθῇ εἰς μόνην τὴν ἀρετὴν τοῦ στρατεύματος, οὔτε μόνον εἰς τὴν ἱκανότητα τῆς Διοικήσεως.

Ἡ νίκη ἀπαιτεῖ τὴν ἕνωσιν τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ἐνεργειῶν. Ἀπαιτεῖ τὸν ἐνδόμυχον ἀμοιβαίαν ἐμπιστοσύνην ἡ ὁποία ἐξασφαλίζει τὴν δύναμιν.

Ὁ προσανατολισμὸς τοῦ μόχθου τοῦ στρατεύματος, ἡ φρόνησις καὶ τὸ μέτρον εἰς τὰς θυσίας του, ἡ ἐξασφάλισις ὑπὲρ πᾶν ἄλλο καὶ κατὰ τὰς πλέον σοβαράς Ἐθνικὰς ὥρας τῶν πεπρωμένων ἑνὸς λαοῦ ἀποτελεῖ μίαν ἀποστολὴν φοβεράν.

Ἡ Σχολὴ Πολέμου ἔχει τὸ καθῆκον νὰ καταστῇ ἀντάξιον τοιαύτης ἀποστολῆς.

Πῶς ὁ Στρατάρχης Pétain ἔγινε 'Ακαδημαϊκὸς παρὰ τὴν θέλησίν του.

(Συγγραφεὺς Loves Deminique Girarol).

La vie secrete Philppe Pétain (σελὶς 319).

Τὸ 1929, ἀθάνατοι ('Ακαδημαϊκοὶ) τοῦ ἐπρότειναν νὰ ὑποβάλῃ ὑποψηφιότητα διὰ τὴν κενὴν θέσιν τὴν ὁποίαν ἀφῆκε ὁ θάνατος τοῦ Στρατάρχου Foch.

'Ηρνήθη, προφασιζόμενος ὅτι δὲν ἔγραψε τίποτε ἢ δέν θὰ τοῦ ἦτο δυνατὸν νὰ φορέσῃ ἄλλην στολὴν ἀπὸ τὴν ἰδικήν του. Κατόπιν τούτου τοῦ ἀπέστειλαν ἐπιτροπὰς ἐπὶ ἐπιτροπῶν. Τίποτε δὲν κατώρθωσαν μέχρι τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν προσῆλθε ὁ Lovés Barthou, διὰ νὰ τοῦ δηλώσῃ ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ του ἐπρόκειτο νὰ ἀποδοθῇ τιμὴ εἰς τοὺς νεκροὺς τοῦ Vérdun καὶ εἰς ὁλόκληρον τὸν Στρατόν. ἀντελήφθη ὅτι δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ ἀποφύγῃ ἕνα καθῆκον.

Διὰ νὰ πεισθῇ, τὸν ἀπήλλαξαν τῶν τυπικῶν ἐπισκέψεων πρὸς τοὺς 'Ακαδημαϊκοὺς καὶ τοῦ ἀνήγγειλαν ὅτι θὰ ἐξελέγετο παμψηφεί, χωρὶς νὰ ὑποβάλῃ ὑποψηφιότητα καὶ θὰ τοῦ ἐδίδετο ἡ ἄδεια νὰ μὴ περιβληθῇ τὸ πράσινον ἔνδυμα.

Μόνον μίαν δέσμευσιν τοῦ ἐζήτησαν : Τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι δὲν θὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκλογήν.

Διὰ νὰ μὴ κατηγορηθῇ δι' ἀσέβειαν, ὑπετάχθη καὶ ἔκτοτε ὡμίλησαν διὰ «τὴν ἐκλογὴν τοῦ Στρατάρχου» χωρὶς οὐδένα ἀντίπαλον. Αὐτὸ οὐδέποτε συνέβη εἰς τὴν 'Ακαδημίαν.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ

'Αξιότιμον
Κύριον
Θρασύβουλον Τσακαλῶτον
'Αθῆναι

Στρατηγέ μου,

'Εγενόμην κάτοχος τῆς ἀπὸ 30-8-1971 ἐπιστολῆς σας, τὸ περιεχόμενον τῆς ὁποίας βαθύτατα μὲ συνεκίνησεν.

Αἱ θυσίαι καὶ οἱ ἀγῶνες τῶν Εὐζώνων κατὰ τοὺς ἑκάστοτε 'Εθνικοὺς ἀπελευθερωτικοὺς πολέμους κατέστησαν τὸν Εὔζωνα, σύμβολον τοῦ 'Εθνικοῦ μας Στρατοῦ.

Σεῖς Στρατηγέ μου γνωρίζετε κάλλιον παντὸς ἄλλου τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας τοῦ θρυλικοῦ 3/40 Συντάγματος Εὐζώνων Ἄρτης. Διότι Σεῖς ὁ Μεγάλος 'Ηπειρώτης κατ' εὐτυχῆ συγκυρίαν ὑπήρξατε καὶ Μεγάλος Εὐζωνηλάτης κατὰ τὸν πρῶτον καὶ δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον.

Ὁ εἰς τήν, ἐξ 'Ιωαννίνων, εἴσοδον τῆς πόλεως τοποθετηθεὶς ὑπερβολικῶν διαστάσεων ἀνδριὰς τοῦ Εὐζώνου, θὰ θυμίζει ἐσαεὶ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ἑκατόμβας τῶν Εὐζώνων τοὺς ἑδραιώσαντας τὸν θρῦλον καὶ τὴν παράδοσιν τοῦ 3/40 Συντάγματος Ἄρτης.

Δεχθῆτε παρακαλῶ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἐξόχου ὑπολήψεώς μου.

Μετὰ τιμῆς

Ἄρτα 8 Σ/βρίου 1971

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΣΣΥΒΑΚΗΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ

«Στῆς Πίνδου τὰ φαράγγια
πρέπει Ναός μεγάλος Δωρικός τὰ πυργωθῆ
στοὺς τέσσερις ἀνέμους ἀνοικτός
καὶ τοῦ Ναοῦ αὐτοῦ ἡ Ζωηφόρος
νὰ φέρνη σκαλιστοὺς ἕνα Εὔζωνο κι'ἕνα Κρητικό,
τοὺς ἀρχαιοτέρους γυιοὺς τῆς λευτεριᾶς,
ποὺ ἡ φωνή τους «ΑΕΡΑ–ΑΕΡΑ»
βροντώτερη κι'ἀπό τόν ἄνεμο
ἀποτελεῖ τόν τρόμο τῶν ἐχθρῶν τους».

Κόμπτον Μάκενζι

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Χωρὶς ἀμφιβολία, ἡ πρώτη ἀντίδρασι, ἡ πρώτη σκέψι οἱουδήποτε ἀναγνώστου, ποὺ διαβάζει τὸν τίτλο τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, θὰ εἶναι : «Μά, ποιὰ μελλοντικὴ ἀνάγκη ἀντιπροσωπεύει ἡ ἐξιστόρησι τῶν μεγάλων μαχῶν τῆς Ἱστορίας ; Καὶ ποιὰ ἡ δική μας ὠφέλεια ἀπ' αὐτό ;»

Ὡστόσο σὲ κάποια ὠφέλεια ἀποβλέπει αὐτὸ τὸ βιβλίο, καθὼς ἀποτείνεται στοὺς νεαροὺς ἀναγνῶστες. Γιατὶ πολλὰ ἐρωτήματα θὰ τοὺς ἀπασχολήσουν, ὅπως : πότε διεξήχθη αὐτὴ ἡ μάχη : Ποῦ, ἀπὸ ποιοὺς καὶ γιατί ; Ποιοὶ ἦσαν οἱ μεγάλοι ἡγέτες καὶ ποιὰ τ' ἀποτελέσματά των; Ἴσως ἡ τρυφερὴ ψυχὴ τοῦ νεαροῦ ἀναγνώστου νὰ ἀγανακτήση διαβάζοντας τὶς καταστροφές, τοὺς θανάτους, τὸ πένθος καὶ τὴν συμφορὰν ποὺ σκόρπισαν οἱ μάχες αὐτές. Ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ γίνη μιὰ βασικὴ διάκρισι :

1–Ὑπάρχουν μάχες καὶ πόλεμοι ποὺ γίνονται εἴτε γιὰ τὴν διατήρησι τῆς ἐλευθερίας, εἴτε γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι ὑποδούλων.

2–Ὑπάρχουν πόλεμοι ποὺ ξεκινοῦν ἀπὸ τὴν φιλοδοξία καὶ τὴν ἀπληστία ἀνισορρόπων–ἐν τελευταίᾳ κριτικῇ–ἀτόμων γιὰ κατακτήσεις, γιὰ πλοῦτο, γιὰ δύναμι.

3. Ὑπάρχουν πόλεμοι ποὺ γίνονται γιὰ ἐκπολιτιστικοὺς σκοπούς.

Στὴν πρώτη περίπτωσι, (γιὰ ν' ἀναφερθοῦμε στὴν ἰδική μας ἱστορία) θὰ κατατάξωμε τὶς μάχες τῶν Θερμοπυλῶν, τοῦ Μαραθῶνος, τῶν Πλαταιῶν, τῆς Σαλαμῖνος, γιὰ τὴν διατήρησι τῆς ἐλευθερίας, ὅπως ἔγινε καὶ κατὰ τὸν πόλεμο τοῦ 1940-41.

Στὴν δευτέρα περίπτωσι ἀνήκουν οἱ πόλεμοι τοῦ Τσεγκὶς Χάν, τοῦ Ἀττίλα, τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων, ἀλλὰ καὶ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, τοῦ Κάϊζερ, τοῦ Χίτλερ καὶ τοῦ Μουσολίνι.

Στὴν τρίτη περίπτωσι θὰ ἀναφέρωμε τὴν ἐκστρατεία τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Κάθε ἀναγνώστης θὰ κρίνη τοὺς ἡγέτας αὐτῶν τῶν πολέμων, καὶ ἄλλους θὰ ἐπαινέση καὶ ἄλλους θὰ ἐπικρίνη.

Πρώτη γενικὴ λοιπὸν ὠφέλεια ἀπὸ τὸ σπουδαῖο αὐτὸ βιβλίο εἶναι ὅτι κάθε λαὸς πρέπει νὰ θυσιάζη τὰ πάντα ὅταν ἀναγκάζεται νὰ πολεμήση ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν, γιὰ τὴν οἰκογένεια, τὴν πατρίδα, τὴ θρησκεία. Δηλαδὴ μὲ μία λέξι : γιὰ τὴν ἐλευθερία του.

Δευτέρα γενικὴ ὠφέλεια εἶναι ἡ ἀποστροφὴ πρὸς ἐκείνους τοὺς ἡγέτες ἢ τοὺς λαοὺς οἱ ὁποῖοι προεκάλεσαν τοὺς κατακτητικοὺς πολέμους καὶ ὡδήγησαν τὸν κόσμο στὸ σκοτάδι καὶ στὴν συμφορά.

Ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς νέους μας θὰ προέλθη ἡ πολιτική, ἡ πνευματικὴ καὶ ἡ στρατιωτικὴ ἡγεσία τῆς αὔριον. Καὶ εἶναι πάντοτε ὠφέλιμα τὰ διδάγματα τῆς Ἱστορίας.

Διὰ νὰ παραδειγματίση τοὺς νέους καὶ νὰ τοὺ ἐμπνεύση τὴν ὑψηλή τους ἀποστολή : νὰ μείνουν σταθεροὶ καὶ ἀμετακίνητοι σὲ κάθε κίνδυνο, μὲ κάθε θυσία, πιστοὶ κληρονόμοι ἀλλὰ καὶ λειτουργοὶ τῆς θεότητος ποὺ λέγεται Ἐλευθερία. Μὲ τὴν ἀνάλογη ἀποστροφὴ πρὸς κάθε βία, ἀδικία καὶ κακομεταχείρισι ποὺ προκαλοῦν συμφορές.

Καί, τέλος, ν' ἀντιληφθοῦν οἱ νέοι πόση σύνεσι καὶ ψυχραιμία χρειάζεται γιὰ νὰ κρίνουν ἕνα ἡγέτη οἱασδήποτε μορφῆς.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ

Χρέος θεωρῶ νὰ ὑπογραμμίσω ἐνταῦθα καὶ τὸν δίκαιον ἔπαινον πρὸς τοὺς ἐπιλέκτους συμπολεμιστὰς καὶ συνεργάτας μου, οἵτινες χάρις εἰς τὴν ἀρτίαν γενικὴν καὶ εἰδικὴν ἐπαγγελματικὴν κατάρτισιν, μὲ κατανόησιν παρέσχον πολύτιμον συμβολὴν καὶ διηυκόλυναν παντοιοτρόπως τὸ παρὸν ἔργον μου :

Ὑποστράτηγον κ. κ. Ι. Παπαδημητρίου, Π. Καραδήμαν, Γ. Διαμαντόπουλον, καὶ ταγ/ρχην Α. Παπακωνσταντίνου.